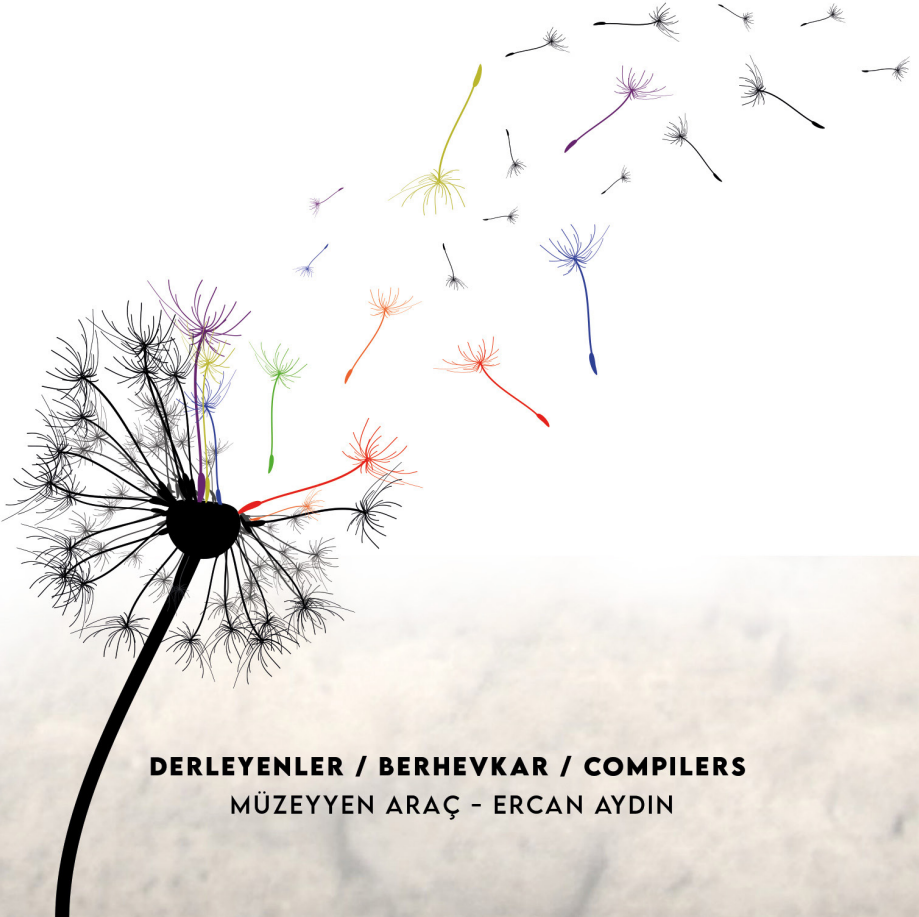

MÜLTECİ LGBTİ+LAR 2

TÜRKİYE'DEN GÖÇ HİKAYELERİ

LGBTİ+ÊN
PENABER 2

LGBTI+
REFUGEES 2

DERLEYENLER / BERHEVKAR / COMPILERS

MÜZEYYEN ARAÇ - ERCAN AYDIN

MÜLTECİ LGBTİ+LAR 2

TÜRKİYE'DEN GÖÇ HİKAYELERİ

DERLEYENLER

MÜZEYYEN ARAÇ - ERCAN AYDIN

Türkiye'den Göç Hikayeleri Kitabı HEVİ LGBTİ+ Derneği'nin
Kolektif Çalışmasıdır.

HEVİ LGBTİ+ Derneği Yayınları

MÜLTECİ LGBTİ+LAR 2

Türkiye'den Göç Hikayeleri

Derleyenler: Müzeyyen Araç – Ercan Aydın

Yayına Hazırlayan: Selçuk Çelik

Türkçe İlk Okuma: Esra Güven

Türkçe Son Okuma: Mehmet Sait Çakar

Kürtçe Çeviri: Ferzan Şer

Kürtçe Son Okuma: Adar Çakır

İngilizce Çeviri: Gökçe Katkıcı

İngilizce Son Okuma: Michael Asher

Kapak Tasarımı ve Grafik Uygulama: Zafer Rıfat Irmak

Birinci Baskı: İstanbul, Nisan 2021

İSBN: 978-605-83323-2-4

Sertifika No: 45030

Baskı ve Cilt: Sena Ofset Ambalaj,

Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. Matbaacılar Sitesi

B Blok Kat:6 No:4NB 7-9-11* E Blok K:6 N:4NE20)

Topkapı- Zeytinburnu/İstanbul

T: +90 (212) 613 38 46 F: +90 212 613 03 21

HEVİ LGBTİ+ Derneği

Şehit Muhtar Mahallesi, Mis Sokak, Nora Apartmanı,

No:22, Kat:4 Beyoğlu, İstanbul

Tel: (0212) 293 50 85

www.hevilgbti.org

E-mail: hevilgbti@gmail.com

Bu eserin tüm yayın hakları HEVİ LGBTİ Derneği'ne aittir.

PARAYLA SATILAMAZ

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

Bu çalışma Friedrich Ebert Vakfı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bu çalışmanın bütün sorumluluğu HEVİ LGBTİ Derneği'ne aittir.

İÇİNDEKİLER

Başlarken / 7

Teşekkür / 12

Doğru, bir insanın başka neye ihtiyacı olabilir ki... / 13

Türkiye’de kimse Suriyeli istemiyor değil mi? / 28

Gidiş yerine kaçış / 45

Korkmadan bir güne uyanmak, ne büyük bir özgürlük. / 57

Bazen işimiz Türkiye’den daha zor, şaka değil / 67

Burası soğuk, buz gibi... / 79

Bezsın, bıksın, bırakıp, gitsin / 88

Şimdi ne yapacağım? / 97

ABD, Türkiye’nin bile daha iyi olduğunu düşündürten bir ülke / 105

Sonuç / 113

BAŞLARKEN

“Mülteci LGBTİ+lar - 2: Türkiye’den Göç Hikâyeleri” kitabı, Türkiye’de yerinden edilmeleri/çıkarılmaları sebebiyle güvenli ülkelerde yeniden yurtlanma sürecine dahil olan LGBTİ+ların hikâyelerini konu edinmektedir. LGBTİ+ kimliğinden dolayı Türkiye’den göç edenlerin hikâyelerine yer verilen bu kitap; HEVİ LGBTİ+ Derneği tarafından 2016 yılında yayımlanan ve Türkiye’ye göç eden LGBTİ+ların hikâyelerini içeren “Mülteci LGBTİ’ler” kitabının bir devamı niteliğinde hazırlanmıştır. Bu kitapta talep edilen mekan, yer değiştirmiş bir biçimde karşımıza çıkmaktadır.

2010 yılında Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerinde başta sosyal, siyasal alan olmak üzere birçok alanda değişime yol açan toplumsal hareketlilik; Türkiye’ye yönelen insan hareketliliğinde de ivme kazandıran bir rol üstlenmişti. 2010 yılından günümüze kadar geçen süreç içerisinde Türkiye, göç alan bir ülke olarak çokça adlandırıldı ancak aynı süreç içerisinde Türkiye’nin göç veren bir ülke konumunu kazandığı göz ardı edildi. Göç veren çoğu ülkede olduğu gibi Türkiye’de de göçün birinci nedeni, çatışmanın yarattığı insani güvensizlik¹ ortamı oldu. Güvensizlik hissiyle çatışma ortamından kaçmak isteyen Türkiyeli LGBTİ+ların çatışmadan çıkış pozisyonu karşımıza göç olarak çıktı.

2015 yılında LGBTİ+lar, Türkiye’de güçlenen siyasi akımların ve hareketlenmelerin hedefi haline geldi, LGBTİ+ düşmanlığı üzerinden ayrımcılık ve LGBTİ+nefret daha da derinleşti. Doğu Avrupa ve Ortadoğu’nun en kalabalık onur yürüyüşü olarak gerçekleştirilen “İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü” 2015 yılından itibaren yasaklandı. İzleyen yıllarda bu yasağı diğer şehirlerde gerçekleştirilen onur yürüyüşlerine getirilen yasaklar izledi. 2017 yılında Ankara Valiliği’nin

1 Birleşmiş Milletler İnsan Güvenliği Komisyonu Raporu’nda “insani güvenlik” kavramı; kişilerin özgürlüğünü güvence altına almak olarak tanımlanmaktadır.

LGBTİ+ etkinliklerine getirdiği yasaklar ile LGBTİ+lar hukuken çok daha güvensiz bir atmosferin içerisinde yaşamaya mahkum bırakıldı. Anayasal olarak güvence altına alınmayan LGBTİ+ların Türkiye’den göç hareketliliği de bu süreçte hızlandı.

1993 yılından itibaren kendi öz örgütlenmesini sağlayan Türkiye’deki LGBTİ+ hareketi, yıllar içerisinde daha da görünür hale geldi. Dernek, komisyon, oluşum, öğrenci kulüpleri üzerinden, farklı şehirlerde örgütlenme çalışmalarına devam eden LGBTİ+ hareketinin görünürlüğü, günümüzde daha ciddi bir tehdit olarak algılanmaktadır. LGBTİ+ hareket, gerek medya organları tarafından gerekse resmi kurumlarca sıklıkla hedef gösterilmektedir².

Daha çok Türk kimliği üzerinden görünür olan LGBTİ+ oluşumlarından farklı olarak 2013 yılında bir araya gelen HEVİ LGBTİ+ inisiyatifi, çalışmalarına çok kültürlü olarak başlamıştır. Türkçenin yanı sıra, Kürtçe, Arapça, Farsça, İngilizce dillerinde de kaynak üreten HEVİ, göçmen ve mülteci LGBTİ+lar alanında çalışmalarına devam etmektedir.

HEVİ LGBTİ+’nın 2015 yılında dernekleşmesiyle beraber mülteci LGBTİ+lar HEVİ ile daha fazla etkileşime geçmişlerdir. Mülteci LGBTİ+ları HEVİ LGBTİ+ Derneği’nin çalışmalarına çeken bu kuvvet; derneğin çok dilli yayın politikasıyla ve/veya adının HEVİ³ olmasıyla açıklanabilir.

2018 yılında düzenlediğimiz “LGBTİ+ Alanında Irkçılık ile Mücadele” başlıklı eğitim programında da belirttiğimiz gibi⁴ HEVİ LGBTİ Derneği’ni oluşturanların büyük bir kısmı Türkiye’nin iç göç akışının “istenmeyenleridir”. Mülteci alanına bu kadar çabuk entegre olabilmemizi; belki de köyden ne zaman geldiğimizi, ne zaman şehirli olduğumuzu unutmamak ve göçmenliğimizi hep aklımızın bir köşesinde tutmuş olmakla açıklayabiliriz. Türkiye iç göçünün

2 <https://kaosgl.org/haber/2019-yilinda-lgbti-lari-sistematiik-hedef-gosterme-yayginlasti> (Erişim tarihi: 12.01.2021)

3 “Hêvî” kelimesi; Kürtçede “umut” anlamına gelmektedir.

4 <https://tr.boell.org/tr/2019/09/18/lgbti-alaninda-irkcilik-ile-mucadele-egitim-programi-raporu> (Erişim tarihi: 12.01.2021)

istenmeyenleri ile farklı ülkelerden gelen mülteci LGBTİ+ların bir araya gelmesi HEVİ LGBTİ+'yı daha da güçlendirdi. Bu paydada birleşmek, mülteci ve göçmen LGBTİ+ alanında daha fazla çalışmalar yürütmenin gerekliliğini doğurdu.

Özellikle Suriye'de ve Ortadoğu'da yerlerinden edilmiş mülteci LGBTİ+ların yaşadıkları sorunlara dikkat çekmek ve yaşadıkları hak ihlallerinin, ırkçılığın, ayrımcılığın belgelenmesi ve gündemleştirilmesi amacıyla "Mülteci LGBTİ'ler" kitabında hikâyeleri derlenmiştir. Bu kitapta konuşan mülteciler, bugün Türkiye'de yaşamıyorlar. Ama unutmamalıyız ki yaşanan hak ihlalleri devam etmektedir, haklara dair herhangi bir iyileşme gerçekleşmemiştir. İsimler farklı olsa da yaşanan hikâyeler hep birbirinin benzeridir, neredeyse aynıdır.

2015 yılından itibaren, Türkiye tarihinde hiçbir zaman geniş olmayan demokrasi ve sosyal politika alanlarının giderek daha da daraltılmasıyla beraber Türkiye'de yaşayan LGBTİ+lar ve bu alanda faaliyetlerde bulunan Sivil Toplum Kuruluşları üzerinde baskılar artmıştır⁵. Değişen konjonktür ve tekdüze siyaset hem Türkiye'de yaşayan mülteci LGBTİ+ları hem de Türkiyeli LGBTİ+ları daha fazla güvensizleştirmiştir. Özellikle 2016 yılından sonra, Türkiye'den Avrupa'ya doğru göçte, LGBTİ+lar ve aktivistler yerlerinden edilmiş, kimi zaman da terk etmeye zorlanmıştır. Son zamanlarda birçok LGBTİ+, göç üzerine ve göç etmenin yolları üzerine danışmanlık hizmeti almak için derneğimize başvuruda bulunmaktadır.

Bu kitap; göç ve göç yollarında yaşanan durumlar, varılan ülkelerdeki göç politikaları ve yaşanan hak ihlalleri konusunda her ne sebeple olursa olsun göç eden, göç ettirilen veya Türkiye'yi terk etmek isteyen LGBTİ+ları bilgilendirmek, onlara yardımcı ve destek olmak için derlenmiştir.

Kitapta dikkat çekmek istediğimiz önemli noktalardan biri de, bugün Türkiye'de mültecilerin, özellikle Suriyelilerin maruz kaldıkları ırkçı ve

5 https://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/06/160617_onur_yuruyusu_valilik (Erişim tarihi: 12.01.2021)

ayrımcı deneyimlere benzer biçimlerde başka ülkelerde Türkiyeli mülteci ve göçmenlerin de maruz kaldıklarıdır. Türkiye’de Türkçe bilmeme, sahip olunan ağız, şive üzerinden mültecilere, göçmenlere yaşatılan hak gasplarının, uğratılan ayrımcılıkların benzerlerinin, buradan Avrupa’ya göç etmiş Türkiyeli mültecilere, göçmenlere yaşatıldığını görüyoruz. Türkiye’de “Suriyeli istemiyoruz” sözünün Avrupa’da birçok ülkede “Türkiyeli istemiyoruz”, “Türk istemiyoruz”, “yabancı istemiyoruz”a dönüştüğünü görüyoruz.

Kitaptaki hikâyelerde de dile getirildiği üzere, dünyada LGBTİ+fobiden veya hak ihlallerinden tamamen arındırılmış bir ülke bulunmamaktadır. Biliyoruz ki haklara ulaşma, hayatta var olma noktasında gidilen her ülkede sorunlar yaşanmaktadır.

Güvenli olarak tanımlanan ülkelerin⁶ Türkiye’den farkı ise; yasalarının ayrımcılığı suç sayması ve bu ayrımcılığı farklı/çeşitli cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerini yani LGBTİ+ları da kapsayacak şekilde düzenlemiş olmasıdır. Bu sayede LGBTİ+lara karşı işlenen ayrımcılık suçları çoğu zaman cezасız kalmamaktadır. Bundan dolayı, görüşmelerde yer alan LGBTİ+ların çoğu bir daha Türkiye’ye tümenden geri dönüş yapmak istememekteler. Buldukları ülkelerin yasaları sayesinde kendilerini daha fazla güvende hissetmektedirler. Bu durum bizlere LGBTİ+fobiye karşı var olan yasaların varlığının ne kadar hayati önem taşıdığını bir kez daha hatırlatmaktadır. Kitapta görüleceği üzere Avrupa ülkelerinde ve Amerika’da hem mültecilere hem de LGBTİ+’lara karşı ayrımcılık yapanlar vardır ama bu ayrımcılıkları suç olarak tanımlayan yasalar da çıkarılmıştır.

Türkiye’den göç eden, Türkiye’de yerinden edilen veya Türkiye’yi terk eden LGBTİ+lar yaşadıkları dil bariyeri, barınma, çalışma alanındaki hak ihlallerine rağmen tüm diğer insanlar gibi var olan yasaları daha kapsayıcı bulmakta ve göç ettikleri ülkelerde kendilerine yeni bir

6 Güvenli üçüncü ülke; kabul eden ülkeye göre menşei ülke dışında, sığınmacının koruma bulduğu veya bulabileceği bir ülkedir. Güvenli üçüncü ülke kavramı (başka yerde: Koruma/ İlk sığınma ilkesi); mülteci statüsünü belirleme prosedürlerine kabul edilme kriteri olarak sıkça kullanılmaktadır. (Perruchoud ve Redpath, Göç Terimler Sözlüğü,2004)

hayat kurma çabalarına devam etmektedirler. Türkiye’de yürürlükte olan yasaların LGBTİ+ların haklarını koruyamaması, hatta onları yok sayması, LGBTİ+ların göç etmesinin asıl sebebidir.

Yukarıda da belirttiğimiz üzere, ülkelerin sadece isimleri değişmekte; göçmenler-mülteciler özelde de göçmen ve mülteci LGBTİ+lar ayrımcılığa, ırkçılığa maruz kalmaktalar. Kimi zaman yine; yeniden göççe zorlanmaktalar. Sığınılan ülkelerdeki yabancı düşmanlığı, islamofobi ve ırkçılığın yanı sıra; belirsizlik, ispat külfeti, daimi ikametçi olamama, sınır dışı edilme, “nitelikli vatandaş” sayılmama gibi durumların, Türkiye’den göç eden LGBTİ+lar için varılan ülkede de insani güvensizlik algısı yarattığı belirtilmektedir.

Bu kitap, insani güvensizlik ortamından insani güvenli ortama göç eden 9 Türkiyeli LGBTİ+nın hikâyeleri ekseninde şekillenmiştir. Kitapta, sığınılan 8 farklı ülkenin göç ve iltica politikaları, ev sahibi ülkenin mülteci LGBTİ+lar için yaşam koşulları noktasında birinci ağızdan deneyimler aktarılmaktadır.

“Mülteci LGBTİ’ler” kitabının bir devamı olarak bu defa başka bir pencereden yeni hikâyeleri sizlere sunuyoruz. Bu derleme ile ırkçılığın, ayrımcılığın bir benzerinin Türkiye’de yaşayan mülteci LGBTİ+lara karşı işlendiğini unutmamanızı ve bununla mücadelenin çoğu zaman hayati öneme sahip olduğunu hatırlatmak istemekteyiz. Kendini güvende hissetmek herkesin hakkı ve biliyoruz ki tüm diğer insanlar gibi LGBTİ+ların da kendilerini daha güvenli hissetmek için ülke ve toprak arayışları devam etmektedir. Bu arayıştan vazgeçmeyenlerin dünyanın her yerinde maruz kaldığı mülteci-göçmen düşmanlığının, ırkçılığın son bulması umuduyla...

HEVİ LGBTİ+ Derneği adına
Müzeyyen Araç - Ercan Aydın

TEŞEKKÜR

Herkesten önce, hikâyelerini bizimle paylaşarak bu kitabın ortaya çıkmasını sağlayan görüşmecilerimize teşekkürü borç biliyoruz. Onlar olmasa bu kitap olmazdı.

Kitabın hazırlık süresi boyunca yanımızda olan Cihan Hüröğlü'na,
Desteklerinden dolayı Friedrich Ebert Vakfı'na,

Çalışma boyunca bizlere yayına hazırlık desteği veren Selçuk Çelike,

Kitabın sonuç yazısını hazırlayarak bizlere katkı sunan Necib Varan'a,

Kitabın ilk ve son okumalarında bizlere destek sunan Esra Güvene ve
Mehmet Sait Çakar'a,

Kitabın İngilizce ve Kürtçe çevirilerine destek sunan Gökçe Katkıcı'ya
ve Ferzan Şer'e,

Kitabın İngilizce son okumasına destek sunan Michael Asher'e ve Kürtçe
son okumada destek sunan tüm hocalarımıza,

Teknik hazırlık sürecinde yardımlarını esirgemeyen Süleyman Sayar'a,
Osman Doğan'a ve Salah Ahmed'e

Her zaman, her koşulda birlikte yol aldığımız tüm HEVİ LGBTİ+
gönüllülerine,

Sonsuz teşekkürler.

HEVİ LGBTİ+ Derneği

Doğru, bir insanın başka neye ihtiyacı olabilir ki...

Merhaba,

Ben Pınar. Annem babam ayrı olduğu için parçalanmış bir ailede büyüdüm. Annemin Rum kökenli olması bende aidiyetsizlik duygusu yarattı. Babamınsa Türk Silahlı Kuvvetleri'nde asker olması ayrı bir durum benim için. Karmaşık gelebilecek bir aileye, garip gelebilecek soyağacına sahibim.

Çok küçük yaştan beri yalnız kaldım, 7 yaşımdan itibaren büyükannem tarafından büyütüldüm, çocukluk yıllarımı yatılı okulda geçirdim ve tüm bu kaosu ortasında kendimi var etmeye çalıştım. Hasbelkader on sekiz yaşına geldiğimde kendimi aktivizmin içinde buldum. İnsanların çoğu on sekizinci yaş gününü büyük bir hevesle bekler ve on sekiz yaşına gelince kendini daha iyi ifade edeceğini düşünür. Ben de öyle düşünmüştüm. İşte böyle kırık, daha feminen bir tiptim. Ne erkek ne kadın. Bunu görsel olarak söylüyorum, yoksa böyle bir tanımlamam, yok tabi ki. Kendime dair bir şey bu.

On sekizinci yaş günümü, Taksim'e giderek kutlamak istedim. O dönemlerde, yani 1990'larda televizyonlarda yoğun bir şekilde Ülker sokaktan, Taksim'deki translardan söz ediliyordu. Bir inanış vardı, sanki transların hepsi Taksim'de yaşıyordu. Çünkü bizimle ilgili, televizyon programlarının gösterdikleri yer ve senaryo hep aynıydı. Ben de on sekiz yaşının verdiği o heyecan ile Taksim'e gittim ve bir bankta oturdum. Bir yandan çevremi algılamaya, keşfetmeye çalışırken bir yandan da kendimi, zihnimde bir yerlere konumlandırmaya çalışıyordum. Derken hiçbir suçum yokken, yanıma sivil polisler geldi. Kimliğimi istediler, çıkarıp verdim. Bana, burada ne işin var ne yapıyorsun, dediler. Ben de hiç oturuyorum dedim. Sanırım, lubunya¹ olduğumu, hemen

¹ İlk olarak trans kadın ya da feminen geyleleri tanımlamak için kullanılmış olsa da günümüzde tüm LGBTİ+'ları ifade eden kelime.

anladılar. Gerçi, bunu nasıl anladıklarını hiç bilmiyorum. (Hani, elimi daha feminen mi koydum, feminen bir harekette mi bulundum, çok bilmiyorum.) Sonra beni paldır küldür gözaltına aldılar. Tarlabası'ndaki, Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'ne götürdüler. Orada işkenceleriyle ünlü polis amiri Hortum Süleyman'dan dayak yiyerek yeni yaşıma girdim. Hiç unutmuyorum: En sevdiğim rengi sormuştu, ben de kırmızı, demiştim ve kırmızı renkli bir hortumla dayak yedim. Bu ilk yaşadığım travmaydı. Sanırım sonrasında kendimi hiçbir şekilde konumlandıramadım. Ayrık otu gibi hissettim. Ailemin gözünde zaten kötü, istenmeyen çocuktum.

Belli bir yaşa geldikten sonra, yaşadıklarım gerçekten dayanılmaz hale geldi. Hem ailemin yoğun psikolojik şiddetinden hem akran şiddetinden hem de okulda yaşadığım şiddetten iyice bezmiş durumdaydım. 19 yaşında okulu bitirdim, evden ayrıldım ve Ankara'ya geldim. Ankara'da daha kötü şeyler yaşadım. Sonrasında da İstanbul'a yerleştim. Türkiye'de yaşadığım süre boyunca, ilk olarak Lambda İstanbul'da örgütlendim. Orada da başka başka şeyler yaşandı. İnsanların trans kadın diye bir şey var mıydı, yok muydu, neye benzerdi? bunları, gerçekten bilmediği bir dönemdi. Trans kadınları, herkesin seks işçisi sandığı, sadece gece sokağa çıkan, birer yarasa veya monster (canavar) gibi gördüğü bir dönemden bahsediyoruz. Mesela örgütte yıllarca, ben kendimi geyim, feminen bir geyim diye düşündüm. O zamanlardan itibaren, benim için yoğun bir var olma mücadelesi başladı.

Kendi kimliğimi var etmekten geçtim, insan olarak kabul edilmenin bile zor olduğu dönemlerdi. Bu, Türkiye'de kaldığım süre boyunca hiç azalmadı, her geçen gün daha da arttı. Gün geçtikçe, yaşadığım her şeye karşı daha fazla ses çıkartma ihtiyacı hissediyordum. Kısacası politikleşiyordum. Diğer ötekilerin yaşadığı haksızlıkları, acıları görmeye başlıyorsun. Başka başka kurumlarla, başka başka insan topluluklarıyla eşitleniyorsun. Eşitlenmeye çalışıyorsun. Derken bu, seni iyice dönüştürüyor. Artık kendinden vazgeçip başka insanlar için bir şeyler yapar hale geliyorsun. Bazen, kendimi Don Kişot gibi de hissediyordum. Hakikaten şunları soruyordum: "Acaba gerçekten yel değirmenleri var mı, ya da bu sadece benim bir rüyam mı?" diye.

Bir zamanlar katıldığım bir toplantıda: “Dışarda gürül gürül akan hetero bir hayat var” demiştim. Sırf bunu söylediğim için linç edildim. Toplantıdakilerin çoğu ne demek hetero bir hayat, insanların hetero olup olmadığını nereden biliyorsun?” diye bana çıkmışlardı. Elimde tabii ki böyle bir veri yoktu ama en azından gördüğümüz, her zaman gözümüze sokulan, hetero hayatlar oldu.

O maruz bırakıldığı ayrımcılık, yıpranmışlıklar sana diğer insanlarla bir araya gelmeyi öğretiyor. Tarlabası'ndaki deneyimim de böyle oldu. Bir de Habitat² sürecinde başlayan ve ayrımcılığa maruz kalan Kürtleri, Romanları, siyahileri, Afrikalıları, başka kültürden insanları, başka kimlikleri, bütün ötekileri bir şekilde bir araya getirdi ve ortak yaşanılan yeni bir alan var etmemizi sağladı. Bütün bunları var ederken trans kimliğiyle beraber tekrar tekrar mücadele etmeye başlıyorsun.

Ortak yaşamı ve mücadeleyi ayrıca trans misafirhanesinde deneyimledim. Trans misafirhanesinde yaşayana kadar, oranın bir parçası olana kadar çoğu gerçekliğinin farkında değildim. Orada yaşamaya başladıktan sonra, bunu öğrendim. Trans misafirhanesi, öncesinde de, zaman zaman ziyaret ettiğim, elimden geldiğince dayanıştığım bir yerdi. Bir gün geldi, orada yaşamaya mecbur kaldım. Çünkü erkek arkadaşım tarafından dolandırıldım. Bundan dolayı, kirayı ödeyemediğim için ev sahibim beni evden attı. Bir süre sokakta kaldım. Sonra, trans misafirhanesine gitmek zorunda kaldım. Trans misafirhanesinde çok enteresan şeyler deneyimledim. Şöyle ki, oraya çok politik, birçok şeyin farkında, birçok şeyin anlamını bilerek gidiyorsun ama orada yaşamaya başladıktan sonra inanılmaz enteresan şeylerle karşılaşılıyorsun. Dışarda mücadele, kavga ettiğimiz şeylerin fazlasını orada deneyimliyorsun. Politik ayrımlar, sosyal statüler... Bu deneyim beni hakikaten çok şaşırtmıştı. Mesela trans misafirhanesinde koyu MHP'li bir trans kadın vardı. Onunla konuşurken çok şaşırmıştım. Hani, onun milliyetçilik

2 1996 yılında İstanbul'da Habitat II adıyla gerçekleştirilen konferans. Bu konferans öncesinde heteronormatif kültürün düzen bozucuları olarak damgalanan trans kadınların İstanbul Cihangir'deki Ülker Sokak'tan sürüldüğü, dışlandığı ve türlü şiddete maruz kaldığı dönemi ifade etmektedir.

duygusu o kadar yüksekti ki bana ilginç gelmişti. Daha başka birçok örnek, birçok hikâye var.

Misafirhanede yaşamaya başladıktan sonra, oranın yöneticisi oldum. Trans misafirhanesinin her şeyi benim üstüme kaldı. Gerçekten, çok zor ve çok yıpratıcıydı. Hem oranın ayakta kalabilmesi için uğraşıyorsun hem de orada yaşayan insanların sorunlarına çözüm bulmaya çalışıyorsun. 2011 yılında, Ortadoğu'da başlayan savaşlardan sonra, Türkiye çok fazla göç almaya başladı. Ortadoğu'dan, daha çok mülteci geliyordu. Çok fazla LGBTİQ iltica vardı ve çeşitli kurumlar LGBTİQ'ları trans misafirhanesine yönlendiriyordu. Bu durumla birlikte Misafirhane daha da başka bir şeye dönüşmeye başladı. Daha çok, Türkiyeli Transların barındığı bir yerken bir anda Ortadoğu'nun farklı bölgelerinden, farklı ülkelerinden gelen insanların yaşadığı bir yer oldu. Bu sefer de kültürlerarası bir çatışma başladı. Aslında gerçek hayatta yaşanan tüm o ayrımcılık halleri, tüm o şiddet halleri, dildeki şiddetin her hali ortaya çıkmaya başladı. Sadece trans olmak yetmiyor. Ya da sadece eşcinsel kadın veya eşcinsel erkek olduğu için ortak anlayışta ve ortak yaşamda buluşamıyorsun. Misafirhanede, o dönem bunu gördüm ve bunu deneyimledim. Gerçekten çok zordu. Misafirhaneye gelenlerin, yönlendirilenlerin ciddi travmaları vardı. Mesela Türkiyede, adını vermek istemediğim bir kurum, bize bir trans kadın danışan gönderdi. Bu kadın daha öncesinde, aşırı radikal İslamcı bir grubun yanına gönderilmiş. Kıza "elimizde başka imkân yok, sen burada yaşa." demişler. Kız buraya, yani misafirhaneye gelinceye kadar, orada iki buçuk ay boyunca, yaşadığı şiddetin haddi hesabı kalmamış. Misafirhaneye ilk geldiği zamanlar, kızla diyalog kurmak o kadar zordu ki. Çünkü, ben bir psikolog değilim, psikiyatr değilim, sosyal hizmet uzmanı değilim. Yani herhangi bir eğitim almışlığım da yok. Hayatta kalma mücadelele yola çıkarak ona ulaşmaya çalıştım. İşte, böyle durumdaki insanlarla bir bağ kurmaya çalışıyorsun. Gerçekten çok zordu, sırf kendi üzerimden söyleyemiyordum. Tabii ki, Misafirhaneye zamanında emek veren, Misafirhaneyi o hale getiren, devam ettiren bir sürü insan vardı. Benim talihsizliğim, misafirhanenin ben geldikten sonra çok kalabalıklaşmış olmasıydı. Fazla insan vardı. Ve, o insanların hepsini kontrol etmek zaten mümkün değildi.

Kimse nedensiz göç etmez. Kimse dilini, kültürünü bırakıp, bilmediği bir yerde yaşamak istemez. Kimse problemlili ama beraber yaşamaya alıştığı toplumu, bildiği yeri bırakıp gitmek istemez. Hele benim gibi politik, inanılmaz realist, tüm ezilenler için bir şeyler yapmaya çalışan birinin bu kararı alması, İsviçre'ye yerleşmesi gerçekten çok zordu. Benim göç kararım, çok kısa bir sürede, toplamda bir ay içerisinde alınmış bir karardı. Yani üstünde yıllarca düşünülmüş, tasarlanmış, projelendirilmiş bir karar değildi. Ben buraya küçücük bir valizle geldim. Şöyle ki; Akit Gazetesi trans misafirhanesiyle ilgili birkaç defa haber yaptı. Bu arada, Kürşat Mircan'ın İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşüne saldırısı sonrasında saldırı mahkemeye taşınmıştı. Ayrıca trans misafirhanesine 2 defa saldırı oldu. Misafirhane, bir kere polis tarafından, bir kere de polis destekli halk tarafından basıldı. Polisin bizlere uyguladığı şiddet çok ağırdı. Yani hayatımda hiç o kadar ağır ve topluca yapılan bir şiddet görmemiştim. O gece, sabaha karşı 03.30 civarında Misafirhanede herkes uyurken bir anda misafirhanenin bulunduğu binanın dış kapısının kırıldığını duydum. O an korkunç bir gürültü koptu. Ne oldu diye kalktım. O zamanlar, kaldığım odaya kamera sistemi kurduymuştuk. Kameradan bir baktım, dışarıda ciddi bir polis kalabalığı var. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordum. Ben odadan çıkana kadar polisler yukarıya çıkmışlardı. Ne olduğunu sormaya kalmadan beni hemen ters kelepçeleyip yere yatırdılar. Oldukça iri bir güvenlik görevlisi üstüme oturdu. (O günden beri, kolum sakattır, onu çok kullanamıyorum.) Ne olduğunu anlamaya çalışırken polisler “terör ve fuhuşla ilgili şikayetler var, o yüzden buradayız” dediler. Onlara “ne terörü ne fuhuşu, ne diyorsunuz?” dedim. Bana “sen kimsin?” dediler. Ben de “Bu misafirhanenin sorumlusuyum. Müsaade ederseniz, kalkayım anlatayım burayı, bir ifade edeyim kendimi” dedim. Öyle bir imkân vermediler. Neredeyse 20 dakika, o şekilde yattım. Bütün misafirhaneyi talan ettiler. Her şeyi saçtılar döktüler, her yeri dağıttılar. O sırada, misafirhanede yaşayanlar çok korktular. Misafirhane iki katlıydı. Bir binanın üçüncü ve beşinci katındaki dairelerden oluşuyordu. O an, misafirhanedeki diğer çocukları düşünüyordum. Acaba ne durumdalar diye. Çünkü çoğu, Türkçe bilmiyor. Zaten birçok travmaları var. Bir de böyle bir şey yaşamış olmaları geçekten korkunçtu. Aramaları bittikten sonra ayağa kalkmama izin verdiler. Bana, burada terör propagandası

yapılıyormuş, fuhuş yapılıyormuş diye çıktılar. Anlatmaya çalıştım: “Bakın burası bir misafirhane, mülteci arkadaşlarımız için de bir barınma alanı. Buyurun gelin. Kendiniz de baktınız. Burası fuhuş yapılabilecek bir yere benziyor mu?” dedim. Alt kattaki dairede odalar iki katlı ranzalardan oluşuyordu. Üst kattaki daire zaten tamamen dinlenme alanıydı. Bir koltuk takımı, bir televizyon, bir mutfak başka da bir şey yok dedim. Bana “gazetede yazıyordu” dediler. Sonrasında öğrendim ki, misafirhanede kalan çocuklardan biri, seks işçiliği yaptığını ve müşterilerini de bar gibi yerlerden bulduğunu söylemiş. Bu sözü bahane edip misafirhanede fuhuş yapıldığını düşünmüşler. Hani sanki müşterilerini alıp buraya getiriyor bahanesiyle. Böyle bir algı yaratılmış belli ki. Gözaltına alındım. Gözaltında, bir sürü saçma sapan, çok ağır şeyler yaşadım, cinsel saldırıya maruz kaldım. Ertesi gün oldu. Öğlene doğru beni serbest bıraktılar.

Misafirhaneye döndüğümde, bütün çocuklar oturmuş, beni bekliyorlardı. Kimi ağlamış, kimi paramparça bir halde, çok korkmuşlardı. Aralarında Türkçe bilen vardı. Onlara ne olduğunu, neler yaşandığını anlattım. “Şikayetçi olacağız çünkü bu yapılan yasal değil” dedim. Türkçe bilen, diğerlerine çeviri yaptıktan sonra, çocuklardan biri “Pınar Abla şikâyet ederse, bizi sınır dışı ederler, ülkemize geri gönderirler, çünkü kağıdımız yok, kimliklerimiz yok.” dedi. Mesela, bu anı hiç unutamıyorum, çok acıydı, çok zordu. Kendimi geçtim, bütün bu yaşananlara hiçbir şey yapamıyorsun. Sana yaşattıkları yanlarına kâr kalıyor. Misafirhanedekilere bir şey olmasın, diye hiçbir şey yapamaz hale geliyorsun. Yaşadığımız bu olayın üzerinden çok zaman geçmeden, ocak ayının ortalarına doğru, misafirhane bu defa, sarıklı sakallı adamlar tarafından basıldı, kapılar kırıldı. Ben, tam o ara, trans misafirhanesi yararına Taksim’de bir barda, dayanışma partisi düzenlemiştim. Partinin geliriyle, kırılan kapıların kilitlerini yeniledik. Bu olaydan sonra, çektiğim misafirhane fotoğraflarını Facebook hesabımdan paylaşmıştım. Hâlâ da, hesabımda duruyordur. O saldırıda, kapılarımız kırıldı, kilitlerimizi değiştirdik. O kadar acı, ağır şeyler yaşandı ki. Tüm bunlar birleşince, artık tahammül edebilecek halim kalmamıştı. Neresinden tutsan elinde kalacak bir yerdeydim. Yaşadığım onca şeyden sonra, psikolojim altüst olmuştu, bir şey yapamaz hale geldim. O süreçte, bir sürü kurumdan,

özellikle devlet destekli birçok sivil toplum kuruluşundan (çoğu zaman mülteci LGBTİ'leri bize gönderen kurumlardan) destek istedim. Misafirhanede yaşayanların, psikolojik desteğe ihtiyacı vardı. Sağlık konusunda ihtiyaçları var. Bu insanların birçok noktada desteğe ihtiyacı var. Maalesef, çoğu zaman onlardan da mesajlarıma cevap alamadım. Telefonlarım açılmadı. Maillerime dönüş alamadım. Toplantı taleplerim kabul edilmedi. Beyoğlu'nda, çok güzel insanlardan oluşan bir dayanışma kermesine katıldım. Oradaki bir kurum benimle dayanışma içinde oldu. Kendi ürünlerinden bana verdiler. Ben de kermes kermes dolaşarak bunları satmaya, misafirhane için gelir elde etmeye çalıştım. Hepsi geçici çözümlerdi. Kazanılan parayla ancak misafirhanenin buzdolabını dolduruyorduk. Yeri geldiğinde, gerçekten ihtiyacı olan insanların günlük harçlıklarını verdik. Kendimce, böyle böyle çözümler üretmeye çalıştım, ama kendim de tükenmeye başlamıştım. Yıprandım. Her şey fazla gelmeye başladı. Yaşananları, kaldıramaz hale geldim.

O sırada, BBC televizyonu benimle ilgili bir belgesel çekmek için iletişime geçti, Türkiye'ye geldi. Taksim'de bir apartta kalıyorlardı. Belgesel ekibiyle bir hafta geçirdik. Bir hafta boyunca neredeyse 7/24 birlikteydik. Geceleri misafirhanedeydim, gün boyunca onlarla birlikteydim. Sabahları, uyanır uyanmaz bir araya geliyorduk. Böylece, günlük rutinlerimi, her şeyimi kayıt altına aldılar. O belgesel ekibinden birinin sayesinde şu an buradayım. Bu arkadaş bana: "Pınar bir haftadır seninleyim. Her şeyi görüyorum, her şeyin farkındayım artık bunu kendine yapamazsın. Kendini de, hayatını da düşünmen gerekiyor." dedi. Çünkü her şey, gerçekten çok zordu ve ben bu arkadaşın maddi desteğiyle buraya, İsviçre'ye gelebilirdim. Uçak biletlerimi o aldı.

Yine üzerimde haklarını unutmayacağım (isim vermeyeyim, isimlerinin duyulmasını istemeyebilirler) çok özel birkaç kişiden ayrıca maddi destek aldım. Bu desteği görmeseydim belki de çoktan faili meçhul bir cinayete kurban gitmiştim. Bu çok net. Bir de ben, Kürt siyasetinden geliyorum. Açık trans kimliğimle Kürt siyaseti içindeydim ve devlet için zaten bir nefret kaynağıydım. Onlar için potansiyel bir teröristtim. Başka bir sebep de trans misafirhanesi çok kamusal, savunmasız, açık bir yerde. Evet, başlarda gizliliği sağlandı ama gelinen noktada artık ifşa

oldu, herkesin bildiği bir yere dönüştü. Sokaktaki simitçiden tutun da yoldan geçenine kadar herkesin bildiği, insanların artık canı istediğinde rahatça kapıyı vurup içeri girebileceği bir alana döndü.

Akit Gazetesi, nefret dolu haberinde daha önce yabancı basın ile yaptığım röportajdaki görüntülerimi kullandı. Transfobik, homofobik devlet, toplum ve basın LGBTİ+'lara göstermek istedikleri nefreti, şiddeti daha görünür ve savunmasız olan misafirhaneye ve burada yaşayanlara gösterdi. Yeri geldi hedef gösterdiler, yeri geldi misafirhaneyi bastılar. Bu kadar olaydan sonra, göç etmek zorundaydım. Her şey bir ay içinde oldu bitti. Yunanistan'a vize başvurusunda bulundum. Vize çıkacak mı, çıkmayacak mı, hiç bilmiyordum. Çünkü vize başvurumu yaptığımda sigortalı bir işim yoktu, bankada belli bir param yoktu. Bir arkadaşımın tanıdığı, sağ olsun, onun birikmiş parası vardı. Bana önce dolar hesabı açtı. Parayı, o hesaba geçici olarak yatırdık ve vize başvurusunu oradan aldığımız dekontla yaptık. Her şeyim o kadar plansızdı ki... Vizeyi bana verecekler mi, vermeyecekler mi hiçbir fikrim yoktu. Bu arada, sözünü ettiğim belgesel filmin çekimi bitti ve ekip ülkesine geri döndü. İki gün sonra, yönetmen arkadaş beni aradı. "Pınar ben rahat edemiyorum, bu süreçte senin yanında olmam gerektiğini düşünüyorum" dedi ve İstanbul'a tekrar döndü. Bir sabah, vize başvuru merkezinden mesaj geldi. "Başvurunuz sonuçlandı, gelip pasaportunuzu alabilirsiniz" diye. Arkadaşımı aradım, buluştuk. İkimiz de heyecandan ölüyoruz. Vize merkezinin önüne geldik ama içeri giremiyorum. O kadar stresliyim ki. Sonra birlikte içeri girdik. Bu arada o da kamerayla kayıt alıyordu. Kamerayı kapatmamız gerektiği söylendi, kapattık. Nüfus cüzdanımı gişedeki görevliye uzattım. İnceledi, pasaportumu verdi. Elimi pasaportumun üzerine koydum, ama alamıyorum bir türlü, o kadar heyecanlıyım ki. Yanımdaki arkadaş a bakıyorum, pasaporta bakıyorum. Arkadaşım bana, pasaportunu açsana, dedi. Ben böyle kilitlenmiş haldeydim. Elimden pasaportu aldı ve açtı. Bir an suratıma baktı ve ağlamaya başladı. İkimiz de sevinçten ağlıyorduk. Kolumdan tuttu, çünkü o an küçük bir baygınlık geçirdim. Dışarı çıktık. Yüzümüze, kolonyalar sular... Hala inanamıyorduk. Vizenin çıkacağı, aklımın ucundan geçmemişti. Hayatımın en önemli anıydı, o an. Yunanistan'a uçuşumun olduğu gece, beni havaalanına götürdüler.

Uçağım, sabah 6.00'da hareket edecekti. Erken saatte olduğundan, misafirhanedekilerle bile vedalaşamadan çıktım. Defalarca, arkama dönüp baktım. İçimden; acaba bir daha burayı görebilecek miyim, tekrar buraya dönebilecek miyim, ya da burası ne olacak, diye geçirdim. Hiçbiriyle vedalaşamadım. Çünkü, bu çok zordu benim için. Havalimanına gittim. Uçağa bindiğimde, hâlâ hiçbir şeyin farkında değildim. Yani her şey o kadar bulanıktı ki... Uçakta sürekli, misafirhaneyi düşünüyordum. "Acaba ne olacak ne yapacak bu çocuklar?" hep bunları düşünüyordum.

Yunanistan'a indiğimde, şöyle, kocaman bir oh çektim! Gelmeden önce, bir sürü şey araştırmıştım, bir sürü şey okumuştum; göç ve göç hukukuyla ilgili. Mesela, bana "Yunanistan vizesiyle sadece Yunanistan'da kalabilirsin, ikinci bir ülkeye geçemezsin" denmişti. Sonra, işte Dublin Anlaşması³ var. Geldiğim ilk ülke Yunanistan olduğu için, gideceğim ikinci ülkeden belki geri gönderilecektim. Bu yüzden, kafamda bir sürü belirsizlik vardı. Hiçbir şey anlamadım, her şey çok hızlı gerçekleşiyordu ve çok belirsizdi. Benim, gerçekten "Pınar artık kurtuldun" dediğim an, İsviçre'ye indiğim, birinci pasaport kontrolünden geçtiğim andı. İsviçre'de, pasaport kontrolündeki görevli, pasaportuma sadece göz ucuyla baktı, geçti. Tam ana kapıdan çıkacağım, bir polis memurunun arkamdan geldiğini gördüm. Pardon, dedi. Arkama döndüm, buyurun, dedim. Bana "Nereden geliyorsunuz, pasaportunuzu görebilir miyim?" dedi. Ben de tabi, dedim. Çıkartıp pasaportumu gösterdim. Bana "Sizi böyle alabilir miyim?" dedi. Sonra beni İsviçre havaalanında, arka tarafa doğru bir odaya götürdüler. Orada valizimi açtılar, didik didik kontrol ettiler. Bana uyuşturucu içip içmediğimi, sordular. Ben de hayır, dedim. Yine de test yaptılar. Bir on dakika kadar, beni böyle beklettiler. Benim için o on dakika, on yıl gibiydi, hiç unutmuyorum. Sonra "Özür dileriz, devam edebilirsiniz." dediler. Oradan çıktım ve gerçekten bitti, dedim. Her şey bitti ve her şey geride kaldı, yani yaşadıklarım ve hissettiklerim. Tam böyle oldu.

Burada yaşadığım süreç daha önemli. Bir kadın için, bir trans kadın için dünyanın hiçbir ülkesi cennet değil. Bir kere bunu bilmek gerekiyor.

3 İltica işlemlerinin hangi ülkenin sorumluluğunda olduğunu belirleyen sözleşme.

Hollanda'ya gitseniz de bu böyle, Britanya'ya gitseniz de. Şimdi bulunduğum İsviçre de buna dahil. Bir de şöyle bir şey var, hiçbir şeyi genelleyemiyorsun. Herkesin yaşadığı biricik, herkesin yaşadığı deneyim çok kendine ait. Mesela, ben bunu böyle yaşadım diye, başkası da bunu böyle yaşayacak diye bir kaide yok. Ya da ben bazı şeyleri kolay yaşamışsam -çok kolay da diyemem- bu çok kişisel bir deneyim. Senin ne kadar güçlü olduğunla ne kadar soğukkanlı olduğunla ne kadar bir şeylerin farkında olduğunla çok alakalı. Hiçbiri birbirinden bağımsız değil.

Göç etmek zordu, hala zorlanıyorum. Ama şöyle bir parantez açmam gerekiyor. İsviçre'nin içinde başka devletler var. Kanton sistemi var. Mesela ben, Cenevre'deyim. Cenevre Kantonu'nun kendine ait yasası ve yönetim şekli var. Başka bir kantonun da kendine ait bir yasası ve yönetim şekli var. İltica sürecinde başvuru merkezi İsviçre'nin başkenti Bern olduğu için ilk oraya geldim. Oraya müracaat ettikten üç gün sonra, kendime acaba Türkiye'ye geri mi dönsen dediğim zamanlar oldu. Çünkü merkeze girdiğinde, seni psikolojik baskı altına alıyorlar, sorguluyorlar, valizini kontrol ediyorlar. Kendi içinde çok doğal süreçler gibi görünse de o an tüm bunlar sana çok ağır geliyor. Bana Türkçe bilen bir kadın yardım etti. Benim kaldığım merkez, büyük bir merkezdin ve beni on birinci kata verdiler. Her gün on bir kat merdiven çıkmam gerekiyordu. Çünkü orda mülteciler asansörü kullanamıyor. Sadece personel kullanabiliyor. Personellerin asansörü kullanabilmeleri için özel kartları var. İlk gittiğim vakit, bana refakat eden kadın, kendi kartıyla beni on birinci kata çıkardı. Beni odaya götürdü, yerleştirdi. Buyurun odanız bu, dedi. Odada hiçbir şey yoktu. Odaya götürdükten sonra kadın bana, size merkezi gezdireyim, dedi. İlginçtir ki, binada beni ilk götürdüğü yer, geri gönderme merkezinin olduğu yerdin. Bana, kendi rızanızla geri dönmek isterseniz, buraya gelebilirsiniz ve üstelik, burada maddi yardım desteği de yapılıyor, dedi. Ona, ne alaka, dedim. Tabi ki, dönmek istemiyorum, dedim. Sonrasında anladım, bu olayın bir sürü karşılığı var ve bunların hepsi, bir baskı oluşturmak tabii ki. Burada yaşamaya başladıktan sonra, her şey daha da zorlaştı. Yemekhane için, her gün on birinci kattan eksi üçe iniyorsun. Orada, her şey o kadar disiplinli ki 06.45 ile 07.30 arası kahvaltı var, geç kalırsan asla kahvaltı yok. Yemek ve bir tane oda veriyorlar. On birinci

kattasın ve bütün camlar tel örgülerle kapalı. Açık F tipi hapishanesi gibi bir yer düşünün. Enteresandı. Yani, işte ranzalar falan var, tuvaletler var, banyoyu ortak kullanman gerekiyor. Başvuru merkezinden haftalık 7 frank veriyorlar. Yani günde sadece bir İsviçre Frang! Zaten üç öğün burada yiyorsunuz, paraya ihtiyacınız yok, deniyor. Doğru. Bir insanın başka neye ihtiyacı olabilir ki...

Bu arada, geçici bir kart veriyorlar. Geçici bir kâğıt parçası. Bunu, dışarıya çıkarken güvenliğe gösteriyorsun, güvenlik onu onaylıyor. Kapının önüne sigaraya çıksan bile. Öyle bir sistem yapmışlar ki, bir kapıdan çıkıyorsun ama aynı kapıdan içeri giremiyorsun. Enteresan bir şekilde her giriş çıkışta neredeyse tüm binanın etrafından dolaşman gerekiyor. Kobay faresi gibi binanın etrafında dönüp duruyorsun. Güvenliğe kâğıdı gösteriyorsun, güvenlik bakıyor “tamam” diyor, izin veriyor. Örneğin merkezden ayrılıp bir yere izinli gidiyorsan akşam belli bir saatte dönmek zorundasın. Eğer geri dönmezsen bir daha içeri giremiyorsun. On birinci kattasın, sürekli merdivenleri inip çıkmak zorundasın. Ben birkaç defa yemekhanede yemek yemeye çalıştım. Kaldığım merkezde başka başka ülkeden gelen insanlar var ve bu insanlar transfobik insanlardı. Yemekhaneye iniyorum, bir anda herkes birbirini dürtüyor, bana bakıyorlar. Biri elimi inceliyor, biri ayağıma bakıyor, hani yemek bile yiyemiyorsun. Üç gün yemek yiyemedim. Bu olaylardan sora hiç aşağı inmedim. Oradaki Türkçe bilen görevliye söyledim durumu. Bütün yaşadıklarımı anlattım ve bu olaylardan dolayı yemeğe inemiyorum dedim. Zaten iştahım yoktu. Ruhsal olarak çok ciddi bir savaş veriyordum. Burada paramparça bir hale gelmiştim. Yetkililerle konuştum ve sonra odamda yemek yeme iznim çıktı. Böyle bir pozitif ayrımcılık yapıldı bana. Yemek almak için aşağı iniyordum, yemeği alıp tekrar on birinci kata çıkıyordum. Bu sorunu geçici olarak böyle çözmüştüm.

Sonra... Beni ilk görüşmeye çağırdılar. Bu görüşmede, buraya nasıl geldin, hangi şartlarda geldin, niye geldin gibi bir sürü farklı soru soruldu. Tüm hikâyemi anlattım. Buradaki dernek, çok yardımcı oldu bana. Bazı aktivistler ile Türkiye’den tanışıklığımız vardı. Onların yazdığı

referans mektupları sayesinde, Cenevre Kantonu'na yerleştirilmem kabul edildi. Çünkü, tabiri caizse dağın başında diyelim ki X Kantonu'na da gönderilebilirdim. Cenevre'ye geldikten sonra tüm sorunlarım mı bitti, her şey çok mu güzel oldu? Tabii ki değil. Çünkü şöyle, Avrupada mülteci kamplarının neredeyse hepsi şehir merkezlerinden çok çok uzakta. Cenevre'deki kamp şehir merkezine bir nebze daha yakın. Zürih'te, Bern'de, Basel'de ya da başka bir kantondaki mülteci kampları daha uzak yerlerde. Örneğin Appenzell Kantonu'nun kampı Alp'lerin dibinde bir yerde. Bir dağ köyünde. Yani ulaşım gerçekten güç. Günde sadece üç-dört otobüs seferi var. O da iki saate bir. Dağın başında sosyalleşmenin imkânı yok, izole oluyorsun. Beni, ilk gönderdikleri Cenevre'deki kamp da şehrin başka bir ucundaydı. Evet, Cenevre çok küçük bir şehir. İstanbul'dan küçük bir şehir ama İstanbul üzerinden örnek vermek gerekirse düşünün ki mülteci kampı Silivri'de olsun, şehir merkezi taa Kadıköy'de; o kadar uzak. Buraya geldikten sonra yönetime “ben herkesin kullandığı banyoyu kullanamam” dedim. Trans kadın olmamdan kaynaklı bana şöyle bir pozitif ayrımcılık yaptılar, beni içinde banyosu olan bir odaya yerleştirdiler. Banyosu olan bir oda verdiler, ancak mutfak ortaktı. Ben yine aylarca sırf o transfobik bakışlardan rahatsız olduğum için konserve yiyerek ayakta kaldım. Mutfağı, temizlik açısından da kullanamıyordum. İnsanların tavırlarından dolayı, bir sürü sebepten dolayı kullanamıyordum. Yani Cenevre'deki kampta da benzer sorunlar var. O kadar şehrin dışında, o kadar uzak bir yerdesin ki hiçbir yer hakkında fikrin yok. Otobüs durağı nerede, şehre nasıl gidilir, bir kere dil bilmiyorsun. Dil bariyeri var. O yüzden ben, iki buçuk ay boyunca, kamp odasından çıkamadım. Çok zordu.

Şöyle bir sorun var: Ayrımcılık dünyanın her yerinde. Kadınsan, hele bir de trans kadınsan... Geçenlerde, gittiğim okulda ayrımcılığa maruz kaldım. Burada mesela şunu görebiliyorsun, maruz kaldığın, yaşadığın ayrımcılığı anlatabiliyorsun ve anlattıktan sonra bununla ilgili bir çözüm üretiliyor. Böyle bir güzel tarafı var. Evet ayrımcılık her yerde, bunu burada psikiyatrist da seksolog da, kendi sosyal danışmanım da söylüyor: Ayrımcılık her yerde var. Evet. Sen, burada yaşadığın şeyin karşılığını görüyorsun. Bu, insanların yanına kâr kalmıyor. Bununla

ilgili bir yaptırım uygulanıyor, insanlar bir ceza alabiliyorlar. Mesela buna çok şaşırıştım. Buna o kadar alışkın değilim ki, inanasım gelmiyor. Burada görevli biriyle ciddi bir sorun yaşadım ve yaşadığım şeyi gerekli kişilerle konuştum. Bana, bunu yaşadığınız için gerçekten çok üzgünüz ve bunun için ne yapmamız gerekiyorsa yapacağız, dediler. Gerçekten de yaptılar. Ben hala mülteci konumundayım. Bu çok zor bir şey ve devlet ile kötü olmak istemiyorum. Devletin gözünde sorunlu biri olmak istemiyorum. Çünkü bununla etiketlenmek zor bir şey. Bunu, Türkiye'den biliyorum. Bir devletin potansiyel olarak problemlı, suçlu gördüğü biri olarak yaşamının ne demek olduğunu gerçekten çok iyi biliyorum. Örneğin Taksim'e filan gittiğimde herkesin GBT'si otuz saniye sürerken benimki on beş dakika falan sürerdi. Bu her zaman böyleydi. Hani gözaltına alındığım sayının haddi hesabı yok, ben bile bilmiyorum artık. Bu gözaltılar çoğu zaman keyfiydi. İsviçre'de de devletin gözüne "kötü" biri olarak görünmek istemediğim için ilk zamanlar o görevli ile yaşadığım sorundan dolayı susmuştum. Türkiye'de yaşadığım deneyimlerden kaynaklı. Sonra oranın yetkili kişisine gittim, konuştum. Anlattım ve inanılmaz bir şekilde hızlı çözüm bulundu ve o kişi oradan uzaklaştırıldı. Tamam, ben şunu da biliyorum, bu her zaman yüzde yüz işleyecek diye bir şey yok. Bu ülkede transfobi yok, diyen insanlar da karşıma çıktı. Eminim ki bu ülkede homofobi yok diyen insanlarda çıkacaktır, bu ülkede transfobi olmaz diyen de. Türkiye'de de aynı şey söyleniyor, "Canım Türkiye'de transfobi yok." diyorlar. Çünkü Türkiye'de trans görünürlüğü yok. Translar yok sayılıyor. Dolayısıyla görünürlüğü olmayan bir kesimin yaşadığı ayrımcılık da görünür olamıyor. Evet burada translar görünüyor, biliniyor. Yasalar var. Geçenlerde referandumda evlilik eşitliği onaylandı. Evet burada tek farkı biliniyor, görünüyor olması. Ama yine de tipik Avrupalı kafası, beyaz Avrupalı olmak bunu gerektiriyor bu ülkede asla transfobi olmaz deniliyor, ama var.

Mültecilik ve göç üzerine şunu söyleyeyim ki, benim gibi kırkıncıdan sonra göç etmek, mülteci olmak gerçekten çok zor. Yaşadığım bir sürü şey var. İnsan kırkıncıdan sonra yaşlandığını hissediyor. Yavaş yavaş, ağır ağır ilerliyorsun. Haliyle yaşama motivasyonun da düşüyor ve her

şey çok daha zor geliyor. Gençken kolay olan şeyler yaş ilerledikçe zorlaşıyor. Kim ne derse desin, mültecilik dünyanın en zor deneyimi. Örneğin bir eşcinsel erkek ya da bir eşcinsel kadın Amerika'ya San Francisco'ya gitse bile bu dünyanın en zor deneyimi. Amerika'ya iltica eden bir arkadaşım var, yaşadıklarını çok iyi biliyorum. Başka bir trans arkadaşım, çok daha rahat ve çok daha iyi olacak diye Hollanda'ya gitti, neler yaşadığını ben biliyorum. Bu yüzden mültecilik dünyanın en zor statüsü. "Oh, Pınar gitti ve yırttı" denilmesin. Her şey o kadar zor ki. Geldikten sonra dil bariyeri, psikolojik baskı ve senin arkanda bıraktığın şeyler var. Evet, benim geride bıraktığım çok şey yok belki ama annem var, mesela. Benim dünyadaki tek varlığım olan annemi bırakmak çok zordu benim için. Bu süreç hem bedensel hem psikolojik olarak zor bir süreç. Bir kere çok güçlü bir psikolojiye sahip olmak gerekiyor. Hem mental olarak hem ruhsal olarak çok sağlam olman gerekiyor. Çünkü çok yoruluyorsun ve çok yıpranıyorsun. Buraya ekonomik kaygılarla gelmek gibi bir hatayı sakın yapmasınlar. LGBTİ arkadaşların, ekonomik kaygılarla yola çıkacağını sanmıyorum. Evet devlet bana yardım ediyor. Sosyal devletten yardım alıyorum. Evet devletin bana verdiği bir evde yaşıyorum. Evet devlet bana ölmemem için bir ücret ödüyor ama şöyle bir şey de düşünmek gerekiyor. Burada hayatta kalmak hem ekonomik olarak hem psikolojik olarak çok zor. Bir de gerçekten bunu kendi adıma söylüyorum bu kadar mecbur kalmasaydım, bu son noktaya gelmezdim. Böyle bir şeyi hiç düşünmezdim.

Türkiye'den ayrılacağım gece, havalimanında, annemle telefonda konuşurken şunu düşündüm, seks işçiliği yaptığım dönemde annem bunu bilmiyordu. Ve ben her gün, işe çıkmadan, annemi arayıp sesini duyuyordum. Çünkü, bu gece öldürülebilirim, diye düşünüyordum. Bu gece başıma bir şey gelebilir, bir daha annemin sesini duyamayabilirim endişesiyle yaşıyordum. Bu hep böyleydi. O gün annemi ararken aynı psikolojideydim. Bir daha annemi göremeyeceğimi iyi biliyordum. Anneme bu ülkeden çıktığımı, başına bir şey gelirse bir daha gelemeyeceğimi, bir daha yanında olamayacağımı anlattım. O da bana "sen iyi ol, huzurlu ol, mutlu ol, güvende ol, benim için en önemlisi bu. Sonuçta, hepimiz insanız, hepimizin bir ömrü var, ama önemli

olan kalan ömrünü güvende yaşamam. Ben de senin, her gün ölüm haberini alır mıyım kaygısıyla yaşamak istemiyorum” demişti. Sırf bu yüzden bile, bu ülkede gerçekten güvendedim. Gecenin bir saatinde, bir güvenlik görevlisinin kapımı kırarak içeri girmeyeceğini çok iyi biliyorum. Burada herhangi bir saldırıya, herhangi bir nefrete karşı bana yardım edecek olan insanların olduğunu iyi biliyorum. Buraya geldikten sonra, bir buçuk yıldır uyuyabiliyorum. Türkiye’de uyumak nedir, bilmiyordum. Sürekli korkuyla, sürekli ne olacak endişesiyle yaşamak çok zordu. Seks işçisi olarak çalıştığım zamanlardan dolayı zaten gece uyku problemim hep vardı. O zamanlar gündüz uyuyordum, tüm gece ayaktaydım. Ama şimdi, gece uyuyorum. Bu bile o kadar güzel bir his ki. Gece uyumanın ne demek olduğunu burada öğrendim. Dediğim gibi, kendimi güvende hissediyorum. Türkiye’ye dönemem. Hayatım boyunca, kendime dair bir şey yapmadım veya egoist biri olmadım ama bu konuda evet, hayatım boyunca ilk kez kendimi düşünüyorum ve tamamen kendim için bunu yapmam gerekiyor. Bu sebeple asla geri dönmeyi düşünmüyorum.

Türkiye'de kimse Suriyeli istemiyor değil mi?

Ben Demhat Bella,

LGBTİ+ hareketinde örgütlenmeden önce Kürt kadın hareketinde, Kürt siyasi hareketinde örgütlenen ve mücadele eden bir trans kadındım. Yani mücadele etmeyi biraz buradan öğrendim diyebilirim. Yavaş yavaş cinsiyet kimliğimi fark ettikten ve toplumun o istediği “erkek” kimliğini reddettikten sonra cinsiyet kimliğim üzerinden mücadele etmem gerektiğini anladım. Sonrasında trans hareketinde mücadelemi başka bir boyuta taşıdım. Bu anlamda sizler de biliyorsunuz ki Türkiye’de trans olmak, görünür bir trans olmak çok zor. Aslında hikâyemin başladığı yerin, beni ben yapan kısmın, burası olduğunu düşünüyorum. 10 çocuklu Kürt bir ailenin trans çocuğuyum. Üniversite okuyamadım. Çünkü okuduğum üniversite biraz faşist ve milliyetçiydi; bu yüzden üniversiteyi terk etmek zorunda kaldım. Sanat ile ilgileniyorum, performans yapıyorum. Buraya geldikten sonra müzik yapmaya başladım. DJ olarak çalışıyorum. Bu sayede mücadelemi başka bir yere, başka bir evreye taşıdığımı düşünüyorum. Hayatımın her evresinde mücadelemi bir kat üste çıkarmaya çalıştım. Burada sanatla ilgilenererek, onunla mücadelemi birleştirdim. Şimdilik kendimi tanımlayacak olursam; Kürt, trans, mülteci bir kadını.

Türkiye’de, LGBTİ+ hareketinde görünürseniz, çok efemenin bir geyseniz, butch¹ bir lezbiyen seniz, transanız veya kendinizi başka bir şey olarak tanımlıyorsanız LGBTİ+fobikler tarafından nefret dolu bir şiddete uğramaya hatta öldürülmeye mahkumsunuz. Yani eğer ki kendini bir şeyin arkasına saklamıyorsan -ki burada yanlış bir şey anlaşılmasını da istemiyorum, kendini bir şeylerin arkasına saklayabilirsin- başka bir şey olarak tanımlıyorsan veya toplumun tabuları içerisinde bir yerde

1 Günümüzde daha çok lezbiyenler içerisinde daha çok maskülen cinsiyet ifadesini anlatan sözcük.

değilsen, şiddetin ve nefretin birçok farklı çeşidiyle karşılaşabiliyorsun. Hatta öldürülebiliyorsun. Trans olarak açıldıktan sonra, Türkiye'nin ilk trans öz örgütlenmesinde varlığımı ifade etmeye başladım. Belirli bir zamandan sonra o örgütün görünen yüzü oldum. Hem translar tarafından hem de polislerce "Onur Yürüyüşleri"nde hedef haline geldim. Mecliste Hande Kader için toplantı talep eden grubun içerisindeydim, yeri geldi Facebook'ta ya da diğer sosyal medyalarda videoları binlerce kişi tarafından izlenen biri oldum. Sur'da Kürt katliamı olurken Amed'e bir Kürt olarak dayanışmaya gittim. Yani mücadelem beni götürdüğü birçok yere gittim. Bunlar isteyerek ya da istemeyerek tanınmama neden oldu. Benim tek bir politikam vardı: "Ben transım, ben bu toplumun bir bireyiyim, bir parçasıyım ve buradayım."

Türkiye'de bu çalışmaları yaparken gözümden kaçırdığım tek bir unsur vardı, o da kendi can güvenliğimdi. Bu, gerek toplum tarafından gerek ailem tarafından gerekse de sokaktaki hiç tanımadığım erkekler tarafından bana yöneltilen bir tehditti. Can güvenliğimi gözden kaçırmış durumdaydım çünkü o zamanlar odaklandığım bir şey vardı: Mücadelem! Trans kimliğim için, mücadele etmeliydim, benim gibi olan herkes için.

Bu durum belli bir süre sonra sosyal medyada ve hatta ulusal kanallarda (CNN'de), gazetelerde (Milliyet'te) çıktıktan sonra ailemin tehditlerini yavaş yavaş almaya başladım. Trans aktivizmi yaptığımdan dolayı polisin sevmediği biri haline geldim. Çünkü seks işçileriyle çalışıyordum. Burası bazen polislerden, bazen tanımadığım erkeklerden, bazen de aileden şiddete açık bir alandır. Bu şiddeti görünür kılmak için karakollara gidip gecenin üçünde, dördünde polisle tartışmak zorunda kalıyorduk. Polis, o tartışmaların birinde bana: "Ben zaten dönmeleri sevmiyorum, hele ki dönmenin çok bilenini hiç sevmiyorum." demişti.

Bu olaylardan sonra polis, beni yavaş yavaş tehdit etmeye başlamıştı. Benim kim olduğumu bilen ailemin tehditlerinin de eklenmesiyle böylece iki farklı yerden tehdit edilmeye başlanmıştım. Mesela adresim Ankara'daydı. Ben "cinsiyet değişim" -bunu tırnak içerisinde dile

getiriyorum- operasyonuna başvuru yaptığımda ikametgâh adresim Ankara'da olmasına rağmen polis, bu mahkeme kağıdımı aileme yolladı. Aslında bir şekilde bana "Sen benim istemediğim, sen benim göstermediğim, sen benim kabul etmediğim yoldan gidersen, ben seni ailene ispiyonlarım." demek istemişlerdi. Çünkü polis ailemin Kürt olduğunu biliyordu, ailemde benden büyük yedi erkek olduğunu biliyordu. Bu erkeklerin hakkımda karar alacağını biliyordu. Aşiret çocuğu olduğumu biliyordu. Türkiye polisi, hükümeti, devleti aslında bu şekilde beni aileme şikâyet ederek annemin, abilerimin "yaralarına" bir şekilde tuz basmış oldu. Çünkü her zaman televizyonda görüyorlar, sosyal medyada, Facebook'ta görüyorlar. En son abim aradı, ben bir yerde oturuyordum, abimin aramasından sonra bütün aile teker teker beni telefonla aradı. Ben "Ne oluyor, herhalde birisi öldü." diye düşündüm. Konuştuğumuzda bana senin o videoda konuştuğun kimdi? Sen kimlerle takılıyorsun? Sen kendini ne sanıyorsun? diye çıktılar. Sonra hiç unutmam, annem telefonu aldı ve bana: "Tamam HDP ile çalışıyorsun (çünkü daha öncesinde HDP ile Figen Yüksekdağ'la beraber basın açıklaması yapmıştık) ve travestilerin hakkını korumak için onların kılığına girdin değil mi?" dedi. Bende o an büyük bir ikilem oluştu. Tamam anneme yalan söyleyip onun gönlünü hoş edebilirdim ama o zaman da kimliğimi yok sayacaktım; erkeğin, devletin, polisin kimliğimizi yok saydığı bir yerde, ben de yok sayacaktım. Anneme telefonda: "Hayır o benim ve ben bunun için savaşıyorum." dedim. Abimler telefonu kapattılar. Sonrasında bir şekilde bana: "Demhat kaç kurtar kendini, abin Ankara'ya yerleşti. Her yerde seni didik didik arıyorlar, seni öldürecekler." dendi.

Bunu öğrenmemle hayatımda anlatamayacağım bir kaos oluşmaya başladı. O zamanlar o çerçeveden bakınca bunları söylemiştim. Samimiyetle söylüyorum. Kimseye tecavüz etmedim, kimsenin parasını çalmadım, kimsenin tavuğuna kış demedim. Hiçbir canlıya zarar vermedim. Sadece ben buyum, dediğim için birileri beni öldürmek istiyor. Ne yazık ki bu devletin, polisin iş birliği ile oluyor. Devletin aileme gönderdiği mahkeme kararından sonra ailemle konuştuğumda: "Devlet bize bir kağıt gönderdi fakat biz anlamadık." dediler. İlk kağıt aileme gittiğinde de "Ne oluyor, sen neyi değiştiriyorsun?" diye sordular.

Türkiye'den ayrıldığımda 2017 yılıydı ve bu yaşadıklarım, yurt dışına çıkışımın en önemli sebebiydi. Bunun yanında Ankarada, yaşadığımız translar arasında, kaşının üstünde gözün var dercesine yazılan polis cezaları da bıktırmıştı. Seks işçisi olun ya da olmayın, sokakta yürüdüğünüz gündüz vakitlerinde bile, Kabahatler Kanunu bahane edilerek para cezası kesiliyordu. Yani iş yerine gidemiyor oluyorduk. Artık polisler çeteler ile çalışıyordu. Çeteler -gündüz hatırlıyorum- bir transın ayağına sıktı. Benim seks işçiliği yaptığım dönemde çeteler üzerime çok geldi. Bir hafta boyunca dört beş defa önüme silah sıktılar ve polise gittiğimde polis hiçbir şey yapmadı. Yani o dönemlerde ilk defa canımdan olma derecesinde tehlikede idim. Artık arkadaşımın zorla bana gitmelisin dediği bir yerde idim. Hatta yurtdışına çıktıktan birkaç ay sonra abim, Türkiye'den ayrıldığımı bilmediği için daha önce kaldığım arkadaşımın evini bir şekilde buluyor. Bu arada derneği arıyor ve dernekteki çalışanlar: "Demhat burada çalışmıyor artık." diyor. Sonrasında arkadaşımın evi, abim tarafından basılıyor. Bu yüzden çocuk evini değiştirmek zorunda kaldı. İşte bu iki çıkmaz; yani polis ve aile çıkmazı, bunun yanında transların Türkiye'de yaşayamıyor olması; tüm bunlardan dolayı İsveç'e göç etmeye karar verdim.

Türkiye'den çıkış sürecinde, vize başvurusunda bulunduktan sonra iki üç hafta kadar evden çıkamadım. Abimin beni bulabilme ihtimaline karşı bu süre boyunca göç etme yollarını araştırdım. İşte "Vize nasıl alabilirim, olur da vize alamazsam kaçak yollarla da olsa nasıl geçiş yapabilirimi" araştırdım. Yani başvurduktan sonra diğer yöntemleri daha sıkı araştırmaya başladım. Çünkü o süreç çok sancılı ve sıkıntılı bir süreçti benim için. Hani vize çıkmazsa ne yapacağım? Botlarla bile olsa gitmeyi planladım doğruyu söylemek gerekirse. Kısacası göçün birçok farklı yolunu araştırdım. Kaçakçı da buldum, her şeyi araştırdım. Çünkü kafamda birkaç farklı plan vardı.

Arkadaşlarımla konuştuğumda ve onlar bana "artık senin gitme vaktin geldi" dediklerinde nereye gidebileceğimi çok bilmiyordum. (Bu arada gerçekten hiçbir ülke hakkında bir bilgim yoktu. Çünkü dışarıda benden önce mülteci olmuş diğer insanlar ile görüşme vaktim yoktu.) Bildiğim tek şey bir iki hafta içerisinde yurt dışına çıkmam gerektiği idi.

“Hangi ülke bana daha kolay vize verir” diye düşünüp önce vize şansımı denemek istedim. İlginçtir ki benim hayatımda ilk defa vize başvurum ilticam için oldu. Neyse ki iki hafta sonra İsveç’e vize başvurum çıktı. Onay almıştım ve vize çıktıktan iki veya üç gün sonra İstanbul’dan İsveç’e uçakla geldim.

İsveç vizesine gelince; vize almamda yaptığım işin hatta İsveç konsolosluğu ile ortak yaptığımız işlerin ve örgütsel bağın etkisi vardı. Biraz daha şanslıydım, diyebilirim. Bu yüzden kimi arkadaşlar bana soruyor; “Peki nasıl vize alabildin?” diye. Benim öte yandan bir maaşım vardı, sigortam vardı.

Türkiye’den ayrılırken uçaktaki sıkıntımı, stresimi hatırlıyorum. İsveç’e indiğimizde “Oh şimdi tamam, ben buradayım.” diyebildim. Vize ile göç etmek çok sıkıntısız gibi görülebilir ama uçağın içerisinde geçirdiğim o 3,5 saatlik zamanda, kendi kendime “Ya ben hâlâ Türkiye’deyim.” diyordum. Bu bir rüya diyordum.

Normalde hiçbir zaman uçakta veya otobüste yolculuk sırasında uyuyamazdım. Bu benim için o kadar stresli ve sıkıntılı bir durumdu ki; beni çok yoran bir yerdeydi. Ki bu yolculuk öncesindeki gece hiç uyumamıştım. Kendi kendime dedim ki uçağa bindiğimde uyumak istiyorum. Çünkü yaşadığım korkuları bir daha uçağın içinde yaşamak istemedim. Yolculuk boyunca uyumuşum. Uçak ne zaman inişe geçip tekerlekleri yere değince o sese uyandım. Bende o an şöyle bir şey hatırlattı: Yıllar önce ailemle beraber Adana depremini yaşamıştık. Bana o depremi hatırlattı. Uçağın tekerleğinin yere değdiği o an benim için yeni bir depremdi çünkü. Hayatımın dönüm noktasıydı. Bana o zamanı hatırlatmıştı. Kendi kendime “Allah’ım, yine mi deprem oluyor?” dedim. Sanki yıllar önce yaşamış olduğum o depremi, tekrar yaşıyor gibiydim. Sonra fark ettim ki ben aslında kendi içimde hayatımın en büyük depremini yaşıyordum ve bundan haberim yoktu. Ve o an gariptir, şöyle bir his oldu başka bir noktadan. Aynı zamanda hayatımda ilk defa rahat hissettim. “Oh ben buradayım ve kimse beni öldürmeyecek.” demiştim. Şimdi fark ediyorum ki çok düz bakmışım. Ailem veya Türkiye polisi yok

burada. En azından beni burada kimse öldüremeyecek, diye düşünmüş rahatlamışım o an. İki farklı duyguyu aynı anda yaşadım, diyebilirim.

Buraya geldikten sonra fark ettim. Türkiye’de toplumun üzerinde bir korku bulutu var. Çünkü o zamanlar Türkiye’de bombalar patlıyordu IŞİD militanları Türkiye’de fink atıyordu. Kısacası hepimizin üzerinde bir korku vardı, hani cinsiyet kimliğimden bağımsız. Buraya ilk geldiğimde hiçbir alışveriş merkezinde, hiçbir yerde havalimanında bile x-ray cihazı yok. İlk zamanlar hiçbir polis görmedim dışarıda. Bir yanım seviniyordu. Çünkü insanın zulüm gördüğü veya acı çektiği bir şey varsa ve onları gittiği yerde görmeyince bir rahatlama oluyor. Bende de öyle bir rahatlama vardı.

Ama şöyle bir durum da vardı. Tamam, bir tarafım çok rahat ama ben nasıl mücadele edeceğim burada? İlk günden itibaren onun korkusu da vardı bende. Bilmediğim bir ırk, bilmediğim bir cinsiyet skalası, bilmediğim bir din, bilmediğim bir renk, bilmediğim bir kültür ve ben yeni doğmuş bir bebek gibiydim. Hiç kimsenin bir şey öğrettiği de yok. Çünkü ne annem var burada ne babam... Bir bebeğin hayata başlarken bir öğreticisi olur ya (hani anne baba olmak zorunda da değil ama) benim hayatımda kimse yoktu ve yalnızdım. Buradakilere kendimi nasıl öğreteceğim? Nasıl tanıtacağım? Bunların stresi, telaşı içerisindeydim.

Tamam, evet burada da iyiyim, rahatlığa erdim diyebilirim. Evet kimse burada beni ben olduğum için suçlamayacak, cezalandırmayacak, şiddete maruz kalmayacağım ama şimdi burada yeni bir “doğum” gerçekleşti ve bu doğumun, doğan bebeğin bir rehberine, bir eğiticisine ihtiyacı var. Onun olmama kaygısı, yalnızlık da beni strese sokuyordu. Bir yandan oh buradayım, derken bu sefer diğer yandan “Ben şimdi nasıl yeniden başlayacağım” diye düşünmek bende büyük bir depresyonun başlamasına sebep oldu.

İsveç’e geldikten sonra birçok olay ile karşılaştım. İsveç ırkçı bir ülkedir veya ırkçı bir ülke değildir, diyemem. Benim mücadele etme yollarımdan biri beni bütün kimliklerimle kabul edebilecek, bütün

kimliklerime saygı duyacak bir ortam oluşturmayı başarmaktı. Mesela benim buradaki İsveçli arkadaşlarımla benimle arkadaş olabilmeleri için ırkçı olmamaları gerekiyor. Benimle arkadaş olmaları için transfobik, homofobik olmamaları gerekiyor. Benimle arkadaş olabilmeleri için onlardan farklı olan tüm kimliklerime saygı duymaları gerekiyor. Burada oluşturduğum arkadaş çevrem hepsi bunun farkında.

Buraya ilk geldiğim dönemde toplumdan daha izole edilmiş daha çok yaş almış İsveç nüfusunun yaşadığı bölgedeki bir kampta kaldım. Orada bir mekân vardı. Arada bizim kamptan lubunyalar ile içmeye gidiyorduk. Yanımızda bir tane siyahi arkadaşımız da vardı. Kadının biri yanımıza gelip direkt yüzümüze “Biz sizi burada istemiyoruz. Burası bizim toprağımız. Sizi, lanet kara kafalılar.” dedi. Ben zaten Türkiye’de bir Kürt trans kadın olarak ırkçılığa ayrımcılığa bir sürü asimilasyona maruz kaldığım için biliyordum. Ama burada daha bir başka durum vardı.

Orada ben Kürt’üm diye bir asimilasyon varken burada senin saç renginin koyu olup olmamasından dolayı insanlar sana ırkçı davranabiliyor. Yaşadığımız bu olayın üzerine hemen polisi aradık (buraya geldiğinizde olası ihtiyaç durumunuza göre polisi nasıl aramamız gerektiği öğretiliyor. Hastaneyi nasıl arayabilirsiniz? Ve bunları neden/hangi durumlarda yapmalısınız kısmını iyi öğretiyorlar.) ve polis geldi. Buradaki polisin ilk görevi sana yardım etmek. Polis, transfobik olamaz, ırkçı olamaz, cinsiyetçi olamaz, seksist olamaz. Buranın polisi (hayatımda polislerden hep nefret etmişimdir ki hâlâ ediyorum) polise bakış açımı biraz değiştirmemi sağladı. Çünkü polis ilk geldiğinde sorduğu soru: “Ne oldu?” demesiydi. Biz direkt anlatmaya başladık. Sonra hemen kadını dışarı aldılar. Kadına sizin burada eğlenmeye hakkınız yok dediler. Kadın hakkında suç duyurusunda bulunduk. Kadın direkt; “Nasıl olur ben İsveçliyim!” demeye başladı. “Pardon ama İsveçlisin de bu senin ırkçı olabileceğin anlamına gelmez.” deyip kadını dışarı aldılar.

İkinci bir deneyimim de mülteci kampında iken oldu. (Bu deneyimim kendimi üstün görme durumu değildir. Bunun altını çizmek istiyorum.) Mülteci kamplarında, ki bu bir LGBTİ+ kampı değilse ve siz bir karma kamptaysanız, maalesef çok fazla transfobik, homofobik veya seksist

durumlar olabiliyor. Çünkü başka başka ülkelerden gelmiş insanlar bu kamplarda birlikte yaşamak zorunda kalıyorlar. İnsanların ne kadar transfobik, seksist olabileceklerini biliyoruz. Kamplarda Ortadoğu ve Afrika'dan gelen kimi mültecilerin transfobik seksist söylemlerine maruz kalıyorduk. Bunu her gün yaşıyordum. Çünkü Türkiye de böyle bir ülke. Ben bu söylemlere birkaç defa maruz kaldıktan sonra kamp yönetimine bildirdim. Daha sonrasında kamp yönetimi buradaki mültecilere, LGBTİ+ konusunda eğitim vermeye başladı. Bu arada ayrımcı davranan mültecilere “Tamam siz buraya geldiniz, herkesin burada sığınma hakkı var ama İsveç'in kuralları var. Transfobik, homofobik, seksist olamazsınız. Herhangi birini çıplak veya yarı çıplak gördün, diye sen ona seks teklif edemezsin.” dendi.

Kampta ortak bir duş alanı vardı. Oraya geçici kamp deniyordu. Birkaç gün orada kalıyorsun. Hostel gibi bir yerdi. Banyoya girdim ve banyonun çıkışında 4-5 tane erkek vardı ve konuştukları dili anlamıyordum ama “seks, seks, seks” deyip duruyorlardı. Anladığım kadarıyla seks üzerinden bir teklifleri vardı ve ben de gidip direkt kamp müdürüne durumu anlattım, çok rahatsız olduğumu söyledim. “Burada mini eteğimle veya banyodan bornozumla çıktığımda geldiğim yerden daha güvenli hissetmeyeceksem o zaman buraya neden geldim ki?” dedim. Görevliler kamptaki bütün erkekleri toplayıp LGBTİ+ 101 dersi verdiler. Bu arada bu ülkeye geldiysen buradaki kuralları bilmek zorundasın. Bu kurallar sayesinde birbirimizin farklılıklarına saygı duymayı öğreniyoruz. Bu tarz eğitimlerden sonra görüyorsun ki onlar da değişiyorlar. Bu olaydan sonra kendi kendime sordum niye yani? Burada değişebiliyorsun ama kendi ülkende niye değişemiyorsun? İçim parçalanmıştı.

Burada da tabii ki ırkçılık var ama ben zaten çevremde çok daha büyük problemler ile uğraşıyorum. Göç idaresi çok dengesiz. Öyle sıkıntılar varken kendi arkadaş ortamımda transfobik veya ırkçı insanlarla uğraşacak zamanım yok. Güzel kısmı insanlar benim gerçekten nasıl bir insan olduğumu bilerek benimle arkadaş oluyorlar.

Buranın, Türkiye'nin göç idaresine benzeyen bir kurumu var. Oraya gidip ben iltica başvurusunda bulunmak istiyorum, diyorsunuz. Varsa pasaportunuz, kimliğiniz bunları teslim ediyorsunuz. Sizi birkaç gün sonra

görüşmeye çağırıyorlar. Bu, ön görüşme oluyor. Senin hikâyeni duymak istiyorlar. Neden geldin? Peki olur da Türkiye'ye dönersen ne olur?

Bu soruları ve buna benzer soruları birkaç farklı şekilde farklı yerden soruyorlar. Yani hikâyeni inandırıcı mı? Hikâyeni yalan mı, doğru mu? Bunu sorguluyorlar. Hikâyeni dinledikten sonra sana üstünde ne kadar para olduğunu soruyorlar. Üstündeki parayı sormanın bir nedeni var. Sana aslında ne zaman maaş bağlamaları gerektiğini ve sana ne zamana kadar yardım edeceklerini belirlemeye çalışıyorlar. Sen yanında bulunan para miktarını söylüyorsun. Onlar o paranın biteceği anı hesaplayıp sana maaş bağlıyorlar. Sonra kalacak yerin var mı? diye soruyorlar. Kalacak bir yerin varsa ya da bir arkadaşında kalıyorsan, var diyorsun ama yoksa seni daha öncesinde söz ettiğim bekleme kampına yolluyorlar.

Devletten, devletin diğer kurumlarından bağımsız karar veriyorlar. Yani devlete sormak zorunda değiller. Kimi zaman sorabilirler ama bu her zaman bağlayıcı değildir. Mesela polise sorar ama iltica ile ilgili son kararı buranın göç idaresi verir. Buraya ilk geldiğiniz zaman elinizdeki bütün kimliklere, belgelere, pasaportunuza el konuluyor. Parmak izleriniz alınıyor.

Genel olarak buradakilerin karşılamaları çok çok iyiydi. Mesela şunu hatırlıyorum pasaportumda erkek yazıyordu ve görevli mavi kimliğimi teslim alırken bana: "Ülken adına senden özür diliyorum." demişti. Bunu hiç unutmuyorum. Bu yüzden kötü bir yerden yaklaşıyorlar, diyebilirim. Çünkü ilk geldiğimde ilk görüşmemi alan kadın bana: "Senin için hormon çok önemli, sen bir trans kadınsın ve ilk iş olarak senin hormon işini çözmeye çalışacağım." demişti.

Maksimum 5 gün sonra sana kalacak bir yer bulup seni kalacağın yere yolluyorlar. Genelde bu yerler uzak ve toplumdan izole yerler olabiliyor. Tanıdığın biri, yanında kalabileceğin biri yoksa mecbur kabul edip gidiyorsun. Cinsiyet kimliğine veya yönelimine bakılarak buranın LGBTİ+ organizasyonları var ve bunlarla bağlantı kurabilirsin, deniyor. Onlar sayesinde İsveç ve buradaki LGBTİ+lar hakkında bir şeyler öğrenebilirsin. Sosyalleşebilirsin, deniyor ve sonra bekleme

başlıyorsun. Buranın göç idaresinin belli bir prosedürü yok ve devletin diğer kurumlarından ayrı çalışıyor. Başvuru yapanların kimisi üç ay bekliyor. Kimisi daha uzun. Mesela ben bir buçuk yıl bekledikten sonra “İnterview²” dediğimiz asıl ilk görüşmeyi gerçekleştirebildim. Bunun bir kistası yok, en az altı ay diyorlar ama en fazla kaç ay sürüyor, bilmiyorsun. Sana avukat isteyip istemediğini soruyorlar. Avukatı da kendileri karşılıyorlar. Ama buranın LGBTİ+ örgütlerinin kendi avukatı ağı var ve ben oradan birini seçmişim. Çünkü buraya geliş nedenim cinsiyet kimliğim ile ilgili olduğu için bu ağdan bir avukatı seçtim. Sonra yerleştirildiğin yerde, özel bir durumun varsa mesela trans kadınsan sana tekli bir oda veriyorlar. Ya da başka bir transla bir evi paylaşıyorsun. Diyelim gey veya lezbiyensen ortalama dört gey ya da lezbiyenin yer aldığı yere yerleştiriyorlar. Senin cinsiyet kimliğin veya yöneliminle aynı olan kişiler ile aynı odaya koyuyorlar. Öyle yaşamaya başlıyorsun. Burada günlük ne kadar yemek yersin, bunun bir fiyat listesi var. Her günün fiyat listesine göre miktarını, o ayın gün sayısı ile çarpıyorlar ve sana her ay o kadar para veriyorlar. Ben bir görüşmemde onlara şu cümleleri demiştim: “Siz bizleri sadece yemeye ihtiyaç duyan bireyler olarak mı görüyorsunuz? Mesela ben bir trans kadını ve çalışmıyorum. Aylık şu kadar makyaj masrafım var. Mültecilerin banyo yapmadıklarını mı düşünüyorsunuz? O yemek parasından ben nasıl banyo malzemeleri alabilirim? Şampuan, tuvalet kâğıdı gibi temel ihtiyaçlarımız var sonuçta.” Burada biraz o konuda sıkıntılar var.

Mültecileri sadece yemek yiyen, barınmaya ihtiyacı olan kişiler olarak görüyorlar. Bu çok tehlikeli ve aşağılayıcı. Sen sadece yemek yersin, yemek ye, yat-kalk, yemek ye, yat-kalk paylaştığın bir odan var. Başka da bir şey yok. Hani sosyalleşmek için bir bütçe ayırmıyorlar veya bir politikaları da yok. Evinize alacağınız diğer malzemeleri hiç düşünmeyen bir yerden seni sadece yemek yiyen bir canlı olarak görüyorlar. Bize burada 2.200 İsveç kronu veriyorlar. Türkiye parası ile 800-900 TL'ye denk geliyor neredeyse. Ayrıca çalışma hakkın varsa çalışıyorsun ki o da burada neredeyse imkânsız bir şey. Çünkü arkadaş çevren, tanıdığın kimse yoksa hiç kimse iş vermek istemiyor. İnsanlar mülteciler ile çalışmak istemiyorlar. Bu durum dünyanın her yerinde böyle. Mülteciysen kaçak çalışacaksın, ucuz

2 İng. Görüşme, mülakat

fiyatlara çalışacaksın ya da hiç çalışmayacaksın ve devletin sana verdiği para ile geçinmeyi öğreneceksin.

Mültecilik prosedürü biraz böyle. Oturum izni için ilk görüşmeden sonra onların cevabını beklemeye başlıyorsun. Burada mülteciler kendi aralarında şöyle konuşuyor: Onların keyfi ne zaman isterse dosyalarımıza bakıyorlar. Mesela senin dosyanı o gün kapatması gerekiyorsa ve oradaki kişi kendini iyi hissetmiyorsa başvuruna olumsuz cevap verebiliyor. Gerçekten bu böyle. Senin dosyan, senin yaşamın, çalışanların ruh haline bağlı oluyor. Bu çok acımasız ve çok kötü bir şey. Sen hayat kuruyorsun (misal ben iki buçuk yıldır buradayım) adam bir günde olumsuz cevap verebiliyor. İsveç devletinin şöyle bir hakkı da var: Misal şu an oturumunu aldın ama bunu beş yıl içerisinde geri alma hakları da var. Sen bir suça karışırsan (onlara göre kurallara uymazsan) beş yıl içerisinde seni deport³ edebiliyor. O geri gönderme kapısı hep açık. Oturumunu alsan da açık.

Burada oturum izni iki aşamada gerçekleşiyor: İlk oturum üç yıllık veriliyor. İsveç'te toplam beş yılını geçirmişsen sana vatandaşlık hakkı veriliyor. Burada şöyle güzel bir şey var: İlk geldiğin günden itibaren saymaya başlıyorlar. Oturumunu almadan geçirdiğin süre de dahil, beş yıl içinde vatandaşlık başvurusunda bulunabiliyorsun. Bunu belirtmek istiyorum çünkü Avrupada beklediğin süreyi oturum aldıktan sonra başlatan başka ülkeler de var. Buranın diğer ülkelerden daha iyi yanını söyleyeyim: Mesela bazı Avrupa ülkelerinde mültecilere a, b, c statüleri biçiliyor. Burada öyle bir statü yok. Bir suç işlemediysen, poliste bir kaydın yoksa, “entegre” olduysan vatandaşlığını alabiliyorsun.

Bana birçok insan “Ben Türkiye'nin yaşamından bıktım ve bir şekilde geleceğim. Ben artık burada yapamıyorum, tabiri caizse “cennete” kavuşmak istiyorum, oraya geleceğim.” diyor. Aslında bir yandan bakarsan bizim yaşadığımız topraklardan çok ileri, güzel bir yerdeler ama iltica süreci o kadar da kolay değil. Mücadele etmek gerekiyor. Bazı trans seks işçisi arkadaşlarım bana yazıyorlar ve iltica etmek istediklerini

3 Mülteci hukukunda hakkında sınır dışı edilme kararı bulunan bir mültecinin kendi ülkesine ya da geldiği ülkeye geri gönderilmesini ifade eder.

söylüyorlar. Ben Türkiye’de özellikle LGBTİ+ arkadaşlarımızın yaşadığı sıkıntılara karşı hiçbir LGBTİ+’nın orada, Türkiye’de yaşamasını istemiyorum aslında. Buraya gelip buraların insana nasıl değer verdiğini herkesin tecrübe etmesini isterim. Ama mülteci olmayı kaldıracak öyle bir gücün yoksa sağlam bir psikolojin, sağlam mücadele edecek ruhun yoksa, kendini nasıl savunacağını bilmiyorsa iltica senin için büyük bir intihara dönüşebiliyor.

Mesela ben buraya geldiğimde hiç İngilizce bilmiyordum ve geldiğim ilk üç ay kimseyle konuşamadım. Konuşacak bir insan bulamadım çünkü dilim yoktu. Ve ağır bir depresyondan geçtim ilk üç-dört ay boyunca. Burada bir hiyerarşiye girmek istemiyorum ama ben kendimin ne kadar mücadelecisi olduğunu bilsem de o mücadelecisi ruhum ilk üç-dört ay sonrası pes etti ve intiharın eşğine kadar geldim. Çok açık yüreklilikle söylüyorum bunu. Çünkü tamam bir yanım rahat, bir yanım çok çok kendisi ama o bilmediğim kültür, o bilmediğim dil, o bilmediğim insan sohbetleri, sevgili ilişkileri, bizim öğrendiğimizin çok çok dışında. Mesela benim burada sevdiğim adam, bana dokunmadan önce benden izin istediğinde ben ağlamaya başlamıştım. Burada sadece olumsuz yönde değil, verdiğim bu örnekteki gibi olumlu yönde yaşadıklarınız da psikolojinizi bozabiliyor. Çünkü bu defa dönüp kendinize şey diyorsunuz: Ya bu benim kültürümde doğduğum büyüdüğüm yerlerde yok. Neden?! Bir yerlerde birileri sen mini etek giydin diye, sana tecavüzü reva görebiliyorken burada adam sana dokunmak, seni öpmek için izin istiyor. Hani bir ikilemin içerisine düşüyorsun. Şey diyorsun: “Ben daha öncesinde nasıl topraklarda yaşamışım?” Bunun psikolojik ağırlığı o kadar garip ki... Yaşadığım topraklarda olmayan ve burada olan o güzel şeyleri görüp karşılaştırdığında büyük bir psikolojik ağırlık, psikolojik depreme maruz kalıyorsun. Adaptasyon dediğimiz şey bu aslında. Adapte olmak; sağlam, güçlü bir psikoloji istiyor. Bu psikolojiye sahip değilseniz kusura bakmayın ama burada mülteciliği kaldırabilecek misiniz, bilmiyorum. Çünkü buraya gelen birçok mülteci o psikolojiyi kaldıramayıp ülkelerine döndü. Ya ben çok biliyorum, benim kaldığım kamptan yaklaşık on kişi “Biz yapamıyoruz.” deyip geri döndüler. Hatta bir çocuk bana “Bilmediğim bir kültür ve dilin içerisindeyim ve arkadaşlarım olmadan yapamıyorum, gitmek istiyorum.” dedi. Yine bir trans kadın geri döndü,

o da aynı sorundan muzdaripti. Bu kız ülkesine döndükten bir ay sonra öğrendik ki öldürülmüş. Ülken fark etmiyor, sosyal statün fark etmiyor. Gerçekten bunu kaldıramayacağını düşündüğü anda bütün gemileri yakıp geri dönenleri gördüm. O yüzden güçlü, sağlam ve mücadeleci bir psikolojiye sahip olmalısın. Yoksa kimse mücadele etmeyen kimseye bir şey vermiyor. Bütün dünyada da bu böyle.

Bir de benim yapmadığım büyük bir eksiklik var: Gelmeden önce belgelerini toplaman gerekiyor. Bütün belgelerinin yanında olması gerekiyor. Diplomanın yanında olması gerekiyor. Yaşadıklarınla ilgili birileri sana bir şey dediyse, mesela davan varsa, ailenin veya da başkalarının sana ölüm tehditleri ile ilgili belgelerin varsa bunların hepsini yanında getirmen gerekiyor. Mesela benim diplomam yanımda değil, bu kötü bir örnek. Çünkü geldiğim zaman hiçbir şeyimi alamadım. Sonrasında toparlayabildim evraklarımı, her şeyimi. Ben biraz daha tanınmış bir insan olduğum için bütün bunları internetten bulma imkânım vardı. Eğer sizin böyle bir durumunuz yoksa ve bu belgeler yanınızda değilse büyük zorluklar çekiyorsunuz. Şimdi ben okula başlayacağım. Oturumum kesinleştikten sonra böyle bir hakkım var. Üniversiteye kaldığım yerden devam edebiliyorum. Öncesinde dil sınavını vermem gerekiyor. Bir düşünün: Diplomanız, öğrenci belgeniz yanınızda yok, nasıl öğrenci olduğunuzu kanıtlayabileceksiniz? Dediğim gibi, bütün hayatınızda, yaşadığınız ülkede, neyi belgeleyebildiyseniz hepsinin yanınızda olması lazım. Elektronik bir yerde tutabilmeniz veya yanınızda belge olarak hazır bulunması çok önemli. Ve hikâyenizin gerçekçi olması lazım. Mesela Türkiye'nin LGBTİ+'lar için "güvenli" bir ülke olduğu söyleniyor. Çünkü her ülkeyi parlamentosundan, hükümetinden ve yasalarından aldığı bilgiler ile değerlendiriyorlar. Ama ben bu adamlara şey yollamıştım, ben Türkiye'de bir dernekte aktivizm yapıyorum diye. İşte bu İLGA Europe'un Kaos GL'nin, Pembe Hayat'ın çıkardığı raporları verdiğimde adam bana "Hayır ya sen bunları nereden buldun? Türkiye LGBTİ+lar için güvenli bir ülke." dedi. İLGA Europe'nin Türkiye'nin LGBTİ+ hak ihlalleri noktasında Avrupada 1'inci sırada, Dünyada 9'uncu sırada olduğunu gösterince adam inanamadı bunlara.

Bu dediğim bilgilere de sahip olmalısınız. Bunlarla iç içe olmalısınız ki dosyanızı veya hikâyenizi bu şekilde destekleyebilesiniz. Mesela Türkiye'den bir tane çocuk gelmişti ki o deport edildi. Çünkü çocuk görüşmesinde; ben Türkiye'den çıktım çünkü sıkıldım, orası benim yaşayabileceğim bir yer değil, demiş. Çocuğun ne LGBTİ+'lar ile ilgili bir bilgisi var ne aktivizmden haberdar. Gey olduğunu söylüyor. Benim için insanlar kendilerini nasıl tanımlıyorsa öyledir, tabii ki saygı duyarım. Ben ona ilk elimdeki raporları verdiğimde bana "Hadi ya, bizim ülkede böyle dernekler mi varmış? Bu dernekler rapor mu yapıyormuş?" dedi.

Bu örneği şundan verdim: Bazı şeyleri bilmen gerekiyor. Hikâyenizi ona göre anlatman, oluşturman gerekiyor. Bazı raporlarla bazı belgeler ile güçlendirmen gerekiyor. Sadece kendi ülkedeki raporlarla değil, uluslararası camiada bilinen, güvenilir derneklerin raporlarıyla desteklemen gerekiyor. Bunlarla ilgili bilgin yoksa ve tabiri caizse "Hadi kalktım, ben gidiyorum." demekle olmuyor. Buranın çalışanları bir sürü psikolojik sınavlardan geçiyor ve yalan söylüyorsan çok çabuk bunu anlayabiliyorlar. Burada kendi cinsiyet tanımlamaları yalan olan ve oturum alamayan birçok insan biliyorum. Görüşmelerde aslında sana aynı soruyu yüz farklı şekilde tekrar tekrar sorabiliyorlar. Bu anlamda yalan söylememek gerekir ki ben bu anlamda zaman zaman şey diyebiliyorum, hani hikâyeye oluşturulur ama hikâyeyi sağlam temellerle oluşturulmadığında maalesef hüsrana uğrayabiliyorsun. Kısacası her gelen LGBTİ+'ya da burada oturum veriyorlar diyemem. Yalan söylemiyorum. Hikâyeyi sağlam değilse, yaşam hakkın gerçekten tehlikede değilse kimseye oturum vermiyorlar.

Türkiye'de kimse Suriyeli istemiyor değil mi? Almanya'da da kimse Türk istemiyor. Kısacası başka ülkeler de başka kimseleri istemiyor. Hani mülteci demek daha çok masraf daha çok işsizlik demek ya... Bu yüzden hiçbir ülke ve hiç kimse başka birinin kendi ülkesinde mülteci olmasını istemiyor. Başka ülkelerden gelip kendi ülkelerinde olmanı istemiyorlar. Bunu biz de istemiyoruz. Türkiye'dekiler de istemiyor. Bana Suriyelileri istemiyoruz diyen bir sürü trans arkadaşım mesaj gönderip "Ben iltica etmek istiyorum." diyor. Onlara istenmedikleri bir yere gelmek istediklerini, buradan söylemek istiyorum.

Ama Şu var ki sen bir mltecisin diye hakların yok değil. İsterse seni bu ülkenin kralı istemesin, bu hiç önemli değil çünkü hakların var. Haklarını bilmek, hakların için gerçekten mücadele edecek güçlü bir psikolojiye sahip olabilmek, bir de yarattığın ve var olan hikâyeni kanıtlayacak belgelerini (rneğin Facebook fotoğrafların, sosyal medya paylaŐımların, resmi tm evrakların, devletin dava dosyaları vs. bunlar çok önemli) bir Şekilde yanında bulundurman gerekli. Ve unutmayın ki dünyanın her yerinde transfobi var, dünyanın her yerinde homofobi var, ırkçılık var. Bu sadece bir ülkeye veya bir toprağa ait bir Şey değil. Ya da bir ırka ait bir Şey değil. Bu; kapitalist dünyanın sahip olduğu, kapitalist dünyaya ait bir Şey. Yani sen dünyanın en LGBTİ+ dostu ülkesine de git, eğer sen onların istemediği bir kişi isen orada transfobiye de homofobiye de maruz kalıyorsun maalesef. Bizim artık Şu düŐünceden çıkmamız lazım: Transfobi veya homofobi (Türkiye’de de bir ara konuŐuyorduk, Kürt illerinde transfobi veya homofobi daha çok ağırlıklı deniliyordu ki katılmıyorum) asla toplumsallaŐtıramazsın. Bunu ülkelere indirgeyemezsin. Bunun bir ırkı cinsiyeti yok. İnsanın bununla mücadele edebilmesi için çok iyi bir psikolojisi, iyi bir altyapısı olmalı. Burada da transfobi ve homofobi var. Ama ben bununla baş etmesini bilen bir dnmeyim. Bunu sürekli söylüyorum. Ben ırkçılık belası ile baş etmeyi bilen bir dnmeyim. Ben hakkımı arayan bir dnmeyim. Hakkını aramak çok önemli bir Şey, bunun için mücadele etmek çok önemli bir Şey.

Mesela bir örnek vermek istiyorum: Doktorun biri bir gün bana: “Sana artık hormon veremem çünkü senin psikiyatri raporun yok.” dedi. Ben de ona: “Sen bana öncesinde hormon verdin, niye altı-yedi ay sonra hormonu kesiyorsun? Bunu önceden de görmedin mi?” dedim. Sonra ben kendi doktorumu da aradım. Neyse ki doktorum tanıdık biriydi. O bana rapor yazdı ve sonrasında hormonumu aldım. Hakkım olanı aldım, çünkü hastaneye gittim ve orayı terk etmedim. Hastane kapanıncaya kadar orada oturdum. Gvenlikler geldi. “Hayır!” dedim. “Bu çok terbiyesizce, saygısızca bir Şey!” çünkü sen bana ilk geldiğimde raporu sormuyorsun ama Şimdi geldiğimde diyorsun ki raporun olmadığını fark ettim ve sana hormon vermiyorum. Sen nasıl bir doktorsun?

Tamam, raporunun olmayışı çok anlaşılır bir şey prosedüre göre ama sen bunu nasıl kaçırabiliyorsun ve sen bunu kaçırdığın için ben nasıl cezalandırılabilirim? O hastanenin kapısında oturup gitmedim. Onlara “Bu benim eksikliğim değil, bu doktorun eksikliğidir.” dedim ve bunun doktorun işini ciddiye almaması durumu olduğunu söyledim. Doktoru bu yaptığından sonra başka bir yere gönderdiler. Bu sebeple gerçekten tuttuğunu koparan biri olmanız gerekiyor. Tekrar ediyorum bunu üstten bir yerden söylemiyorum. “Ben LGBTİ+’yım ve Türkiye’de sorunlar var, yaşayamıyorum.” deyip burada cenneti beklemek; kusura bakmayın ama çok hayalperestçe, çok ahmakça olur.

Ben burada da transfobi ile, homofobi ile, ırkçılık ile mücadele ediyorum. Başka alanlarda başka yollar ile mücadele ediyorum. Mesela buranın LGBTİ+ derneği çok beyaz bir yerde ve gey. Ama ben beyaz değilim, beyaz bir yerde değilim. Bu yüzden her yerde mücadele var, her yerde mücadele etmen gereken konular var. Irkçılık, transfobi, homofobinin ülkesi toprağı yok. Bu, kapitalist dünyanın bir düşünce yapısı ve bunun emarelerini her yerde görebiliyoruz. Başka başka şekillerde mücadele etmen gerekiyor. Ve buna uygun düşünce yapın, mücadele yöntemin yoksa İsveç’te de yaşayamazsın kusura bakma. Bu sadece İsveç’e ait değil, Türkiye’de de yaşayamazsın.

Son olarak ben yeniden doğduğumu düşünüyorum ve kimsenin önceki yaşadığım yerde yaşamasını istemiyorum. Çünkü burası biraz daha insana insan olduğu için önem veren bir yer ama mücadele alanlarının da başka olduğu bir yer. Buranın altını çizmek istiyorum; Kimse isteyerek iltica etmez. Herkes zorla göç ettirilir ve maalesef bizim topraklarımızda bizim yaşamamıza izin vermeyenlerin zoru ile göç ediyoruz. LGBTİ+ hareketinin önemli isimleri göç etti, ediyor ve etmeye devam edecek.

Ben burada evleniyorum. Evlenip çocuk sahibi olmak istiyorum. Bunu Türkiye’de yapmak hatta düşünmek bile imkânsız. Türkiye’ye dönmek istiyor muyum? Yaşamak için hayır. Asla! Çünkü Türkiye transfobiden çok ırkıma da saygı duyulan bir yer değil. Benim Kürt olmam ile ilgili problemler yaşadığım bir yer Türkiye. Ve ben burada Kürt olduğumu

tekrar tekrar hatırladım. Burada rahatça Kürt'üm diyebiliyorum. Yani Türkiye'de böyle bir özgürlüğüm yok ve ben bunu kaybetmek istemiyorum. Türkiye'de belli bir yerden sonra LGBTİ+ hareketinde bile kendimin daha beyazlaşıp Türkleştiğimi gördüm. Türkleşiyorsun. Asimilasyon böyle bir şey. Oradayken aynaya baktığımda Kürt kimliğimle bir alakamın kalmadığını gördüm. Bu çok önemli mi, değil mi bilmiyorum. Ama bence insanın nereli olduğu, nerden geldiği, hangi kültüre sahip olduğu çok değerli bir şey. Ve LGBTİ+ hareketi gibi; her yerden artı olan bu hareketin bazı kişileri beyazlaştırdığını ve çok Türkleştirdiğini buradan bakınca daha iyi gördüm. Burada rahatça ben Kürt'üm diyebiliyorum. Bu özgürlüğümü kaybetmek istemiyorum.

Burada birine aşık oldum. Bir aşkım var. Ve biz evlenmeyi planlıyoruz. O, Türkiye'yi benimle görmek istiyor. "Türkiye'ye beraber gidelim; arkadaşlarını, eski ortamını görmek istiyorum." diyor. Yani onunla Türkiye'ye gelip onu önceki hayatımla tanıştırmak istiyorum. Burada öğrendiklerimi Türkiye'nin bazı kurumlarına aktarmayı çok istiyorum. Burada her şey çok çok farklı yürüyor. Türkiye'deki bazı LGBTİ+ örgütlerine de borcum var. Gelip onlara bu noktada aktarım yapmak istiyorum. Ama yaşamak için değil. Buraya geldikten sonra arkamdan "Allah'ın Kürt dönmesi, bir şey bilmiyor." dedikleri yerden şu an İngilizce konuşuyor dedikleri bir yere geldim. Onların çok beyaz dediği bir yerdeyim ve bununla asla övünmüyorum. O "Pis Kürt" dediğiniz dönme, her kimliği ile aşağıladığınız dönme bunu başardı ve mücadelesini bu noktaya getirdi demek istiyorum sadece, yalan yok!

Gidiş Yerine Kaçış

Merhaba ben Sürela,

Kendimden bahsedeyim biraz. Ben Antakya'da doğdum. Antakya'da büyüdüm, Arap alevisiyim. Burada siyasi bir çatının altında olmasa bile siyasi bir ortamda büyüdüm. Hani bir şekilde politikleşme süreci yaşadım. Kültürel olarak daha çok muhalif bir mahallede büyüdüm. Fırıncı bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldim. Annemin ve babamın okuma yazması yok. Ekmek kavgası içinde yaşayan sıradan insanlar. Sekiz kardeşiz, evde okuyup bir yerlere gelebilen bir tek ben varım, öyle kabul ediliyorum. Bunu anlatıyorum çünkü bunun Almanyadaki göç hikâyemle çok sıkı bir bağlantısı var. Ailemin arka yapısı ve kendi hikâyemin.

Ben 17-18 yaşlarında başka bir şehirde sosyoloji okumaya başladım. O sırada okumaya başlarken ablam görücü usulüyle bir "Alamancı" ile evlendi. Zaten fakir bir ailede yaşayan insanlar bir yere gelmek için daha iyi bir hayat arama çabası içinde oluyor. Bu tür ailelerin sürekli bir "kaçış" derdi ya da öyküsü vardır. Özellikle bizim gibi fakir ve çok çocuklu ailelerde. Çünkü aile olarak; toplum tarafından, sistem tarafından sosyal, siyasi ve ekonomik şiddete de maruz kalıyorsun. Bugün düşündüğümde görücü usulü o evliliği bir "kaçış" olarak algıladım ablam için. Belki ablam için küçücük bir şehirde mutsuz bir hayat yerine Almanya gibi bir ülkede acılardan uzak yaşamak gurbete rağmen daha iyiydi.

Görücü usulü ile Almanya'ya gitti ablam ve eşini çok iyi tanıyordu. Alamancı olduğu için daha farklı bir dünya görüşü olabileceğini zannediyordu belki. Ekonomik durumu da iyidir diye düşünmüş olabilir. Belki de rahatlarım, oraya gidersem bu fakirlikten bu baskılardan kurtulurum diye düşünmüştü. Fakat Almanya'ya geldikten sonra ablam her gün uyuşturucu bağımlısı kocası tarafından ev içi şiddete maruz kaldı. Uyuşturucu bağımlısı olduğunu evlendikten sonra öğrendi.

Eniştemin kendisi de göçmen. Hem uyuşturucu bağımlısı biri olarak hem de göçmen bir erkek olarak Almanya’da kendisi de aslında birçok ayrımcılığa maruz kalan bir insan.

Neyse ben niversiteyi Türkiye’de okuduğum zaman ablam bana, Ben burada çok yalnızım, çokça şiddet görüyorum. Bu ülkenin dilini bilmiyorum. alışamıyorum. Kimseyle konuşamıyorum. Tamamen izole bir yaşam sürüyorum şiddet altında. Sen de üniversiteyi bitirirsen buraya gelebilirsin, dedi. Üniversiteyi bitirip buraya gelenlerin o zamanlar Almanya’ya gelme koşulları daha kolaydı, şimdi çok daha zor. Hem niversiteyi burada devam edersin, masterini yaparsın hem de beni desteklersin. En azından bu yalnızlığımdan kurtulmuş olurum, dedi.

Ben sosyoloji bölümünü Türkiye’de bitirdikten sonra ablamla birbirimizi destekleriz umuduyla Almanya’ya geldim. Benim de aklımdaki Almanya çok farklıydı tabii ki. Daha gelişmiş, daha demokratik bir lke. İnsanın görüşlerini çok daha rahat savunabileceği, korkmadan görüşlerinin arkasında durabileceği bir ülke olarak düşünüyordum. Böyle tasavvur etmiştim hani özgürlükler ülkesine geldim diye düşünmüştüm.

İlk geldiğim zamanlarda dil kursuna gittim. Almanca’yı öğrendim tabii. Dil kursuna gitmek zorundaydım ve iyi derecede Almanca öğrenmem gerekiyordu. Dil kursunun yanında Türkiye’de görmüş olduğum eğitimin burada kabul görmesi, tanınması (denklik almam) gerekiyordu. Ve bunun için çaba sarfettim.

O süreçte hiçbir çalışma hakkın yok. Ve bundan dolayı ekonomik olarak da burada tek başına yaşam sürdürmek kolay değil. Kaçak çalıştım bazı dnercilerde, inşaatlarda ve çok fazla emeğim smrld o anlamda. Çok çok ucuza çalıştırılmış oldum. Hani Türkiye’de Suriyeli mltecerin yaşadığının bir benzerini biz de burada yaşadık. Akşam saat 9.00’dan ertesi gün saat 12.00’ ye kadar 14-15 saat alıştırıldık. Bu şekilde emeğimiz, bedenimiz her şeyimiz smrld paralel olarak da niversiteye girmek de çok zor oluyordu.

Bazı noktalarda Türkiye öteki bir ülke kabul edildiği için eğitim noktasında da öyle oldu. Türkiye’de görmüş olduğum sosyoloji eğitiminin yarısı kabul edildi geri kalan yarısını yeniden okumak zorunda kaldım. Bir şekilde üniversiteyi burada yeniden okuyup bitirmek zorundaydım. Girdim burada da üniversiteye ve bitirdim. Üniversitede okurken insanlar arasında hiyerarşilerin de nasıl işlediğini fark ettim. Kurum ile birey arasında, üniversite ile benim aramda.

Birey olarak, yabancı bir öğrenci olarak, hocalar ile öğrenciler arasında, öğrencilerin kendileri arasında şeyi fark ettim aslında bu insanların hepsi bizleri Müslüman olarak görüyor. Her ne kadar Müslümanlığı benimsemiş olmasam da kendimi Müslüman olarak ifade etmesem de o etiket yapılandırılmıştı. Çünkü; “kara kafalı” biri olarak görülen ben, ismim cismim bütün varlığım bedenimle bana o Müslümanlık yapılandırılmıştı bundan dolayı ayrıca bir ötekileştirilme ile karşı karşıyaydım. Öğrenciler de, hocalar da ve kurumlar da, yani toplumun neredeyse her kesimi bunu yapıyordu. Bu deneyimler beni göç ve ayrımcılık çalışmaya sürükledi. Kısaca şu an ben hem göç çalışıyorum, hem ayrımcılık çalışıyorum, hem ırkçılık tabii bir de kendi cinsiyet kimliğimden dolayı heteronormativite çalışıyorum. Şimdiye kadar da hep bu alanlarda bir şeyler yapmaya çalıştım. Hem politik olarak hem de akademik olarak.

Ben Almanya’ya gelmeden önce üniversite okurken okul arkadaşım aşık olmuştu. Arkadaşım şimdiki hayata bakış açısıyla baktığımda “ben nasıl böyle bir insana aşık oldum” dediğim biri. Onun peşinden koştu gece gündüz onun için çok ağladım. Öyle acılı bir üniversite yaşamımda geçti ondan dolayı. Ben her ne kadar kimliğimi açıklamamış olsam da belliydi zaten. Arkadaşlar bize siz karı kocanız diyorlardı. Aynı evde yaşadığımız için hatta çoğu zaman aynı yatakta da yatıyorduk. O ev arkadaşım sürekli bir kız bulma, bir sevgilim olsun derdindeydi. Ben de istiyordum. Fakat işte onun heteronormativ kimliği ile benim anti-heteronormativ kimliğim arasında bir ilişki de vardı. Birçok ortak arkadaşımız tarafından her ne kadar sonraları o bunu kabul etmemiş olsa bile hatta bugüne kadar kabul etmemiş olsa bile bir ilişkimiz olduğu düşünülüyordu. Bu dışarıdan da kimi zaman görülüyordu. Bundan dolayı çok fazla alay edildi, çok fazla hakarete uğradım.

Tabii ki bu yaşamış olduklarım beni direkt Almanya'ya göçe sürüklemedi. Çünkü ablam bana gel, sana bir şekilde yardımcı olurum demeseydi benim Almanya'ya gitmek gibi bir hayalim ya da planım yoktu. Çünkü bizim gibi sınıfsal anlamda dezavantajlı insanların Türkiye'den kaçabilmesi ya da başka bir ülkeye gidebilmesi çok zor. Ablam olmasaydı hangi ekonomik destekle Almanya'ya gidebilirdim ki? Kendi imkanlarıyla çok zor hatta imkansızdı. O yüzden Almanya benim için ütöpikti. Yurtdışı veya Avrupa ütöpikti. Hani ablam olmasaydı gelemedim, ki onun da bir ekonomik gücü yoktu, fakat ne bileyim işte tek odalı evde yaşıyordu. Bana bir yatak sunabiliyordu ve yeme içme imkanı sağlayabiliyordu. O bile büyük bir fedakarlıktı. Çünkü Türkiye'den buraya geldikten sonra kira, yemek masrafları var, ayrıca burada sağlık sigortası zorunluluğu da söz konusu. Yani bir insanın para harcamak zorunda olduğu bir sürü temel ihtiyaçları var. Bu tür masrafları ablam karşıladığı için benim Almanya'ya gelişim daha kolay oldu.

Almanya ütöpikti çünkü bizim için ekonomik sebeplerden bir şehirden başka bir şehre gitmek bile büyük bir masraf görülüyorken; Almanya'da yaşamayı hiç düşünmüyordum. O yüzden Almanya fikri oluşmadı bende. Heteronormativ baskılardan dolayı o zamanlarda en fazla düşünebileceğim İstanbul'a gidebilir miyim? Orada bir yaşam sürebilir miyim? olurdu.

Bu düşünceler ile uğraşırken ablam bu fikri, bu öneriyi, yani kendi desteği ile Almanya'ya gitme konusunu getirdi. Tabii ki benim Almanya'ya gelişim lubunya hayatımı çok etkiledi. Berlinde çok görünür bir gey hayatı var, gey kafeleri, barları, dark roomları, eylemleri ve dernek ya da toplulukları var.

Gey hayatı ya da genel olarak cinsiyet politikaları ile ilgili bir çok şey oluyordu ve ben sürekli onlara yakın mesafelerde yürüyordum. Onlara bakıyordum. Cesaret edemiyordum, çünkü gey olarak ifşa olmaktan korkuyordum. Yani ben aslında Türkiye'deki korkularımı da buraya getirdim. Türkiye'de kimseye güvenemediğim için açıklamamıştım. Zamanla bu da oldu ve belirttiğim gibi heteronormativ olmayan kimliğimi burada bir şekilde daha rahat yaşama olanağı buldum.

Bir de yaşla da ilgili olan bir şey, çünkü ben 20 yıl öncesinden bahsediyorum. Şimdi Türkiye’de yaşamış olsam kendi kimliğimi nasıl ifade edebilirim? Nasıl yaşadım bilmiyorum. Ama 20 yıl önce için biraz daha zordu. Bir de ben her zaman sol bir çevrede yaşadım. Gerek Antakya’da olsun gerekse de üniversite okuduğum şehirde. Biliyorsunuz ki Türkiye solu var, Kürt hareketi var. Hep bir sol camiada yaşamak ama o sol camiada da hep bir homofobi ile karşı karşıya kalmak var. Ben bu sol camialardan gelen homofobiyi çok daha büyük bir şiddet olarak algılıyorum ya da algılıyordum. Çünkü sağcı, bağnaz, dinci gruplardan homofobiyi beklediğiniz için onların normativitesi zaten böyle. Ayrımcılık onların temel politikası olduğu için çok fazla şaşırıyor, hayal kırıklığına uğramıyor insan. Ama işte daha hassas olmasını beklediğiniz, sözde aydın özgürlükçü düşünen muhalif çevrelerden bunu yaşamak insanı daha da güçsüzleştiriyor. Güçsüzleştiriyor derken insan kendini ufacak değersiz ve savunmasız hissediyor. Ben bu savunmasız olan hislerimi buraya da getirdim, Almanya’ya.

Yani benim en çok yara aldığım şey aşık olduğum dönemdi. insanın aşkını ifade edememesi çok zor. Ama ben aşkıma bir şekilde belli etmişim, ifade edebilmişim. Ben o zaman yaşadıklarımı çok büyük bir şiddet olarak görüyorum kendi açımdan. Çünkü herhangi bir olay değildi yaşananlar, toplumun heteronormatif yapısından kaynaklı şiddetkar bir süreçti. Uzun bir süreçti. 2-3 yıllık acılı bir süreçti ve artık insana kendini inkar ettiriyordu ve egemen olan homofobiyi bir nevi içselleştiriyordu. Bu süreçte öğrendiğim şey aslında toplum seni, senin var olan kimliğini inkar ettirmeye yönlendiriyor. Buna yönelik bir yaşam. Kendini inkar etmek zorunda kalıyordun. Hani bir hastalık mıdır, değil midir? Normal miyim değil miyim? Aslında bunları bilmene rağmen bu tür sorularla ben uğraşım. Aileden uzak olmak üniversite boyunca iyiydi. Çünkü öğrenci arkadaşlarımla homofobisinin yanında ailemin homofobisi ile uğraşmak zorunda değildim. Aileden uzak olmak bu anlamda yardımcı oldu biraz. Böyle yani...

Göç hikâyeme geri dönecek olursam Avrupa dediğimiz coğrafyayı tanımlamak gerekiyor. Avrupa politik olarak tanımlanabilir, ekonomik olarak tanımlanabilir ve coğrafi olarak tanımlanabilir. Coğrafi olarak

Avrupa diye bir yer yok aslında bana göre. Çünkü Bulgaristan da ya da Türkiye de Avrupa'nın bir parçası Macaristan da.

Ama Norveç, Hollanda, Danimarka, Avusturya da bunun bir parçası ve bunlara baktığımız zaman aslında bir sürü Avrupa var. Ve bu Avrupa'nın çok farklı politikaları var. Ben daha çok batı Avrupadan söz etmek isterim. Onların ortak noktaları sömürgeci ve kolonyalist bir tarih ve yapıya sahip olmaları. Sömürgecilik her ne kadar bugün resmi olarak yok olsa da onun etkileri hala sürüyor. Onları birleştiren ırkçılık hala bugün Avrupada ve özellikle Almanya'da, daha doğrusu orta ve batı Avrupada öldürücü bir şekilde devam ediyor. İnsanlar burada hala ırkçı politikalarından dolayı, ırkçı eylemlerden dolayı hayatlarını kaybediyorlar. Ben Akdeniz'de boğulanlardan, Balkanlar'da kaybolanlardan veya orada türlü şiddete maruz kalanlardan bahsetmiyorum. Resmen Almanya'nın, İngiltere'nin, Fransa'nın başkentlerinde bazı insanlar Avrupalı olarak kabul edilmedikleri için ölüyorlar. Bence bu ırkçılık bazen çok farklı boyutlarda gerçekleşiyor. Hem resmi kurumsal ırkçılıktan söz edebiliriz hem de bireyler arası ırkçılıktan bahsedebiliriz. Hem de bu toplumun dokusunda yer alan ırkçılıktan bahsedebiliriz. Ve Avrupalı olarak görülmeyen insanlar her türlü ırkçılığa maruz kalıyorlar. Örnek veriyorum en basitinden ben ilk Almanya'ya geldiğim zaman daha gençtim. 20 yıl öncesi benim 20'li yaşlarımın başıydı. Benden sürekli hırsız olarak şüpheleniyorlardı insanlar, polisler ya da marketlerde çalışanlar. Markete gidiyorum sürekli polis çağırıyorlardı. Çantamı üstümü kontrol ediyorlardı. Ya da uyuşturucu satıcısı olarak beni kontrol ediyordu polis. Süpermarketlerde, tren istasyonlarında, otobüs durağında, hatta yürürken caddede; öteki, kötü öteki, tehlikeli öteki olarak bir muamele ile karşı karşıya kaldım. Şimdi de kalıyorum ama şimdi daha 20'li yaşların başında değilim 42 yaşındayım. Yaşlandım artık. Benim tehlikeliliğim onlara göre daha az, daha çok beyaz olmayan göçmen genç erkeklere yönelik artan bir ırkçılık var.

Genç olmak, erkek olarak okunmak, yabancı olarak görülmek bu üç nokta birleşiyor aslında. Polis tarafından işte süpermarketler tarafından caddede ne bileyim resmen yürürken bile Alman vatandaşı tarafından sözlü olarak bazen fiziksel saldırıyla bile karşı karşıya kalabiliyorsun.

Bununla da çok karşılaştım. İşte bu tür deneyimler insana şeyi sorgulatıyor ya bu ülke ne kadar özgürlükçü demokratik bir ülke olabilir? Çünkü hep insan haklarından söz ediyorlar ya! Öteki ülkelere “üçüncü” dünya ülkelerine “az gelişmiş” ülkelere veya “gelişmekte” olan ülkelere hem insan hakları dersi veriyorlar ya.

Burada durup dururken hırsız muamelesi görüyorsunuz. Kriminal biri olarak muamele görmek acı veriyor. Bunlar günlük yaşamda olan şeyler tabii ki, üniversiteye girerken, üniversitede okurken, üniversiteden mezun olurken de ayrıca ırkçı muamele ile karşı karşıya kalıyoruz.

İrkçilikta bildiğiniz gibi şey var; batılılar kendilerini daha üstün daha akıllı görüyorlar bedensel estetik olarak daha güzel görüyorlar ve bizim gibi insanlara sanki “geri zekalıymışız” gibi muamele yapıyorlar. O yüzden üniversitede ya da ilk ve orta okullarda notlar bile insanın kendilerince varsayıdıkları gelmiş olduğu ülkeye göre farklı şekillerde dağıtılıyor. Tabii ki bu da hayallerinizden vazgeçmenize sebep olabiliyor. Çünkü birçok insan buralara belli beklenti ve hedeflerle geliyor. Örneğin sanatçı olarak gelen arkadaşlar var. Akademisyenler var. Bir sürü insan farklı alanlardan buralara geliyor ve ilk yaptıkları işler ya bulaşıcılık ya garsonluk ya bir inşaatta çalışmak ya da buna benzer işler. Bu tür işler kötü mü?

Tabii ki değil ama çoğu gelen arkadaşın daha öncesinde hiç yapmamış olduğu işler bunlar ve birdenbire bu işlerde çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Çünkü akademik, teorik işleri yapabilecek bir kafayı bizde görmüyorlar. Resmen bir aşağılama var.

İrkçilik yasalarda çok fazla var. Yani yasaların kendisi de ırkçılığa sebep oluyor. Bazı yasalar ırkçılığa sebep oluyorken; anayasa yasaklıyor ırkçılığı. Ayrımcılığa karşı genel bir yasa var, genel muamele yasası da deniliyor. O da yasaklıyor ayrımcılığı. O yasada hiç kimse etnik kökeninden, kimliğinden dolayı ayrımcılığa uğrayamaz diye bir madde var. Ama bu madde sadece iş hukuku ve medeni hukukta geçerli. Eğitim alanında geçerli değil. Örneğin bir çocuk, bir birey okulda üniversitede

ırkçılığa, ayrımcılığa maruz kalıyorsa bu yasa onu korumuyor. Ya da insan bir devlet dairesinde bir memur tarafından, bir polis tarafından ırkçı muameleye maruz kalıyorsa bu yasa ile kendini savunamıyor. Çünkü yasaya göre eğer sen sadece iş alanına yönelik iş hukukunda patron tarafından ayrımcılığa maruz kalıyorsan patrona karşı dava açabilirsin. Ya da medeni hukuk derken medeni hukuk çok geniş bir alan. Sağlık hakkı alanında da başvuru yapabilirsiniz ama yine de çok etkili değil.

Bunun yanında ayrımcılığa karşı yasa ile çelişen bir sürü yasa da var. Polisleri ilgilendiren bir yasa var. Örneğin bu yasaya göre polisler resmen insanları ten rengine göre tutuklama hakkına sahip. E bunun anayasadaki ayrımcılık karşıtı yasa ile ne alakası var. Ya da başka bir yasadaki söz etmek istiyorum mesela türbanı, sıradan başörtüsünü yasaklayan bir yasa. Bunun eşitlik ilkesi ile ne alakası var. Bunun bir yandan eşitlik ilkesini öngören ya da ayrımcılığı yasaklayan yasaları olduğu gibi bu yasalarla çelişen ırkçı yasaları, uygulamaları da var. Özetleyecek olursak kurumsal, toplumsal ve bireysel ırkçılık ayrımcılık çok fazla hâkim Almanya'da. Bu aynı zamanda ırkçılık kadar homofobi için de geçerli. Eşitlik yasası homofobiyi de yasaklıyor ama sadece dediğim alanlarda medeni hukukta ve iş yasalarında. Devlete ait bir memur çok rahat bir şekilde homofobik olabiliyor. Yasalar bunu engellemiyor.

Ben burada hukuki sürecimi sağlamlaştırdım. Her ne kadar olumsuz yönlerinden söz etmiş olsam da şimdiye kadar, öğrenci olarak geldiğim için bir takım avantajlardan da faydalandım. Önce yabancı öğrenci statüm vardı. İlk başlarda çok sınırlı haklara sahiptim daha doğrusu haksızlıklarla dolu haklarımın olmadığı bir statüye sahiptim. Mezun olduktan sonra ya geri dönmek zorunda kalacaktım Türkiye'ye ya burada bir iş bulacak ya da birini bulup evlenecektim. Ben mezun olmadan bir yıl önce eşimle tanıştım. Üniversiteden mezun olduktan sonra hemen doktora başladım. Yani öğrencilik statümü biraz daha uzatmış oldum. Bu arada eşimi daha çok tanımış oldum onunla daha çok bağlanmış olduk birbirimize ve onunla evlendim. O evlilikten dolayı buradaki oturum haklarım da değişti Alman vatandaşı olma

hakını kazandım. Şu an sıradan bir Alman vatandaşı gibi yaşıyorum ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını bıraktım. Avantajları olduğu kadar dezavantajları da var bu durumun. Askere gitmek, askerlik yapmak istemiyordum. O yüzden Alman vatandaşı oldum. Birçok arkadaşa göre statüm çok daha iyi. Tabi statüm burada yaşarken, yolda yürürken, yani gündelik sosyal hayatta görünmüyor ve ben de ne olursa olsun bir nevi öteki Almanım.

Türkiye Cenevre Sözleşmesi'ni imzalamış bir ülke, bu yüzden birçok ülke (özellikle Avrupa birliği ülkeleri) için güvenli ülke olarak kabul ediliyor. Bundan dolayı Cenevre Sözleşmesi'ne göre bir insan kendi politik kimliğinden, cinsel yöneliminden veya cinsiyet kimliğinden dolayı başvuru yapsa bile Türkiye'den gelen mülteci LGBTİ'lerin başvuruları burada kabul edilmeyebilir.

Çünkü Türkiye'nin yasalarında eşcinselliği yasaklayan herhangi bir madde yok. Avrupa diyor ki senin ülkende eşcinsellik yasal olarak bir suç kabul edilmiyorsa biz seni bundan dolayı mülteci olarak kabul edemeyiz. O yüzden burada Türkiye'den Avrupa'ya, Almanya'ya gelen kişiler bu konuda çok sorun yaşıyorlar. Bunu yapabilen birkaç kişi tanıyorum. Bir çok arkadaş burada çok zorluk çekiyor. Çünkü Türkiye, LGBTİ+lar için güvenli ülke olarak geçiyor. Türkiye yasalarında kâğıt üzerinde herhangi bir yasak geçerli değil. İşin diğer tarafı eğer kişi ailesi tarafından veya başka gruplar tarafından ölüm tehdidi almışsa buraya geldikten sonra bunları kanıtlamaları isteniyor ve bu çok zor. Çünkü bu aynı zamanda kendini zorunlu olarak deşifre etmek anlamına da geliyor.

Almanya'nın her ülkede dedektif fonksiyonuna sahip avukatları var, Almanca'da Vertrauensanwalt deniyor bunlara. Hani eğer ben homofobik bir takipten dolayı kaçırıyorsam Almanya o avukatlarını o memurlarını devreye sokup araştırma yaptırıyor. Kişi gerçekten ailesi tarafından homofobik bir saldırıya maruz kalmış mı? Homofobik bir takip altında mı? Bundan dolayı mı "kaçtı". "Kaçmadı" mı? diye araştırma yapıyor. Burada çok daha farklı hikâyeleri olan insanlar var. Araştırıp bulup kayıt altına almak gerekli. Bu yüzden araştırmanız bu

anlamda çok değerli. Mesela Afganlar var İranlı LGBTİ göçmenler var. Onlar bile zor kabul ediliyor. İranlı veya Afganistanlı LGBTİ+'lar için insan hakları çok kısıtlı; hatta hiç olmamasına rağmen onların mültecilik başvuruları bile zor kabul ediliyor. Burada, Almanyada geri gönderilen İranlı Afganistanlı birçok mülteci LGBTİ+ lar var. Yani her ülkenin durumu farklı Türkiye'nin biraz daha özgür bir ülke olduğu düşünülüyor. Geçen aylarda Almanya Afganistan'ı bile güvenli ülke olarak kategorize etti LGBTİ+lar için.

Bu sebeplerden dolayı şöyle diyeyim gerçekten de göç etmek isteyen insanlar varsa çok iyi hesap yapmaları gerekiyor. Çok şeyden vazgeçebilmeleri gerekiyor. Türkiye'de her ne kadar LGBTİ olarak insan çok rahat yaşam sürmese de Türkiye'de birey olarak LGBTİ+ kimliği dışında bir çok imkana sahip. Sahip olduğunuz sosyal çevre, arkadaş çevresi, çalıştığınız iş, kendinizi ifade edebildiğiniz dil, yürüdüğünüz sokaklar... Yani aslında sahip olduğunuz bir sürü bir şey de var.

Şunu hesaplamak lazım: Bunlardan hangisinden vazgeçebilirim? Bunlardan hangisini arkamda bırakarak yeni bir ülkeye gidebilirim ve o ülkede beni neler bekliyor? Çünkü düşündüğümüz o ülke, hayali bir ülke. Her ne kadar filmler ya da okuduklarımızdan, duyduklarımızdan yeni bir resim çizsek de o ülke hayali bir ülke.

Yürüdüğün yol bile senin değil. Ben burada mesela yürürken polisten ceza aldım. Söyleyeyim komik belki hak ettiğim bir cezadır . Sarı ışıkta geçtiğim için 5 euro para cezası kesildi bana. İlk zamanlardan söz ediyorum. O zamanlar ablam bana sadece haftalık 5 euro verebiliyordu. O haftada 5 euro ile idare etmek zorundaydım. Pazartesi günüydü okula gidiyordum, dil kursuna geç kalmamak için acele ediyordum. Trafik lambası sarıdaydı ve kesinlikle ışık kırmızı olmamıştı. Bundan dolayı polis ceza kesti ve tüm haftalığımı polise vermek zorunda kaldım. Bu çok basit bir örnek o yollarda nasıl güvenle yürüyebilirsin? Yürüyemezsin. Tüm bunların hesabını yapmak lazım. Bize ait değil başka yabancı ülkelerde yürüdüğümüz yollar. Konuştuğumuz veya konuşmadığımız dil. Toplumsal çevremiz. Çok farklı bir ülkede bu sürece hazır mıyız? Onu iyi düşünmek lazım. Ne kadar direnebilirim? Kaç günümü, kaç haftamı, kaç yılımı o ülkeye varabilmek için (fiziksel olarak değil)

verebilirim. Evet ben artık bu ülkede yaşayabilirim demek için birçok şeyden vazgeçebilmen gerekiyor ve buna hazır olman gerekiyor.

Ben birçok şey kaybettim bunu açıkça söyleyeyim. Ben burada evet çok şey elde ettim ama ilk yıllarım kayıplarla doluydu. Genç yaşta olduğum için bazı şeyleri tekrar kazanabildim. Ama 30'lu yaşlarımda gelseydim herhalde çok farklı bir konumda olurum.

Ekonomik sistem öyle ki belli bir süre sonra seni ekonomik kazanç getiren bir birey olarak görmüyor. Seni gider olarak görüyor, kayıp olarak görüyor, yük olarak görüyor. Genç biri olarak halen potansiyel kazanç getirebilecek birisin. O yüzden düşünmek lazım nelerden vazgeçebilirim? Bir de ben politik olarak buraya gelip de geri dönemeyen insanları düşünüyorum. Çünkü mülteci olarak başvuru yapıp mülteci statüsü aldıktan sonra geri dönemeyenler var. Buraya gelip de “aslında ben bu ülke için bir hiçim, en azından Türkiye’de bir şeyler yazıp kendimi politik olarak ifade edebiliyordum” diyen, fark eden çok insan var. Türkiye’de çok önemli aktivist çalışmalarda bulunan burada, Almanya’da tamamen hiç olarak görülen insanlar var. Kabul edilmiyorlar çünkü eksik akıllı olarak görülüyorlar. Ya da sadece mağduriyetlerine indirgeniyorlar. Sadece zavallı homofobi kurbanları olarak görülüyorlar. Bunları iyi düşünmek gerekiyor o yüzden.

Mesela buraya gelen bazı arkadaşlar gerçekten dönüp baktığında her ne kadar bazı şeyleri yıkıp bıraksalar da Türkiye’de birçok iyi şey yaptılar. Birçok kişiye destek oldular. Birçok yayın yayımladılar. Ama şu an o arkadaşlar bir hiç olarak görülüyorlar. Ve o hiçliğin altında çok eziliyorlar. Çünkü bu ülke onlara üretme fırsatı tanımıyor. Entelektüel anlamda, politik anlamda toplumsal anlamda içerik üretme hakkını vermiyor. Ya da verseler bile bunu sadece kendi hikâyeleri üzerinden yapmalarına izin veriyorlar. İşte Türkiye’de neler çektiniz, hadi anlatın biz bunun hakkında bir şeyler yazalım diye. Kurban hikâyeleri üretme hakkını veriyor sana. O yüzden düşünmek hesaplamak lazım, ben gelmesinler demiyorum ama çok ince bir hesaptan geçirmek lazım her şeyi. Ve iyi bir mülteci LGBTİ örgütlenmesi lazım. Arkadaşlar akıllı. Şimdi burada yeni yeni Türkiye’den gelip örgütlenen lubunya arkadaşlar da var. Umarım bu arkadaşlar da

belli bir süre sonra toparlanırlar ve başarılı olurlar. Ama ilk zamanlar hep zor. Göçün ilk zamanları gerçi herkes için çok zor.

Son sorunuza gelecek olursam ben Türkiye'ye dönmeyi düşünmüyorum. Bundan iki yıl öncesine kadar çok istiyordum dönmeyi, çünkü burası boğdu beni ve ben her ne kadar sürekli burada yaşamış olsam da Türkiye'de özellikle LGBTİ+ hareketi ile bir bağ da kurdum. Aslında hep kurmuştum, hep vardı bu bağ. Öncesinde "ben Türkiye'de bu kimliğimle yaşayabilirim" diyordum ve eşimle Türkiye'ye gitmeyi düşünüyorduk. Ona göre planlarımız da vardı, ama ben eşimi kaybettim. Vefat etti. Onu burada defnettirdim ve ben buraya şu an duygusal olarak kilitlemiş durumdayım. Belki ileride tekrar o geri dönme fikri uyanır bende. Bu özel durumumdan, kaybımdan dolayı şimdi kocamı burada bırakıp gitmek, terk etmek gibi geliyor. Her ne kadar kendisini yeni kaybetmiş olsam da bırakıp gitmek istemiyorum şu an. Ama o fikir hep vardı eşim ile beraber. Çünkü biz onunla da Türkiye'ye geldik, İstanbul'da başka şehirlerde tatil yaptık. İşte ben hesap yapalım diyorum ya, ben de homofobinin hesabını yaparak Türkiye'ye dönmeyi düşünüyordum eşimle beraber.

Sizin de bildiğiniz gibi benim bir çalışmam var. Türkiye'deki LGBTİ+ politikaları ve hareketleri ile ilgili. Daha öncesinde başka çalışmalarım da oldu tabii ki. Bilerek gitmek, gelmek istiyordum. Ama işte bu özel sebepten dolayı sanırım Türkiye'de yaşarsam çok daha rahat bir şekilde yaşayabilirdim. Çünkü buradaki ırkçılık, ayrımcılığın yanında tamamen yabancı biri olmaya indirgeniyorsun. Ya da sadece homoseksüel bireye indirgeniyorsun. Sürekli bir kimliğe indirgenmek, muamele görmek yoruyor. Türkiye'de yok mu bunlar; mutlaka vardır. Ama sanırım ben Türkiye'de bu tür indirgemeler ile daha kolay baş edebilirim.

Korkmadan bir güne uyanmak, ne büyük bir özgürlük.

Ben Erce. Göçmen bir anne babanın çocuğuyum. Çok etnili bir ailede büyüdüm. Yaşamımın neredeyse tamamı (Türkiye'den ayrılmadan bir yıl öncesine kadar) İstanbul'da geçti. Siyaset bilimi alanında yüksek lisans yaptım. Bağımsız araştırmacı olarak akademik çalışmalarda bulundum. Daha önce kamu sektöründe ve sivil toplum alanında çalıştım. Şu anda politik ve insani mülteci olarak Avrupada yaşıyorum. Türkiye'de yaşadığım zorluklara, biraz Türkiye'deki mevcut koşulları da işaret ederek başlamak istiyorum. Son birkaç yılda, hepimizin bildiği gibi Türkiye'de LGBTİQ+ hareketinde öncü olduğu savıyla yola çıkan sivil toplum kuruluşlarının da mücadeleden geri çekildiği ya da çekilmek zorunda bırakıldığı bir dönem içerisindeyiz. Aktüel durumu sürekli takip etmediğim için şu anki mevcut durum üzerine bir şey söylemek istemiyorum. Mevcut durumu sürekli takip halinde olmaktan kaçınma sebebim hem ülkeye olan özlemim hem de kendimi daha iyi hissetmek adına Türkiye ile ilgili haberleri okumamaya gayret etmek... Kısaca, LGBTİQ+ hareketin kendini alandan çekmesinin altında yaratılan nedenleri kendimce yorumlamayı istiyorum.

Dolaylı ya da dolaysız her şekilde Türkiye'de iktidar tarafından yaratılan korku ikliminin, kanun hükmündeki kararnamelerle nefes almanın bile zorlaştığı hukuksuzluğun, hegemonyasını her biçimiyle yeniden üreten, her aygıtıyla uzun süredir akıl tutulması halini alan (siyasi ve hukuki olsun) devletin idari yaptırımlarının olanca şiddetiyle kendini göstermesi... Bunları düşününce, Türkiye'de şiddetin ideolojik bir hale geldiğini daha açık bir ifadeyle dile getirmek gerekiyor. Ülkenin istinasız biçimde ideolojik hale gelmiş olan şiddetin insanlar üzerinde yarattığı korku ikliminde yaşadığımız artık su götürmez bir gerçek.

Bu mevcut konjonktür içerisinde, LGBTİQ+ hareketinin ve bu harekete öncülük ettiği savıyla hareket eden sivil toplum örgütlerinin de bir bakıma devletin terbiye etme metoduna itaat edencesine adeta şirketleşmiş bir şekilde davranmaya başladığını düşünüyorum. Yani, sivil toplumun da piyasacı bir anlayışla, bakış açısıyla hareket etmeye başladığı bir gerçekliğe tanıklık ediyoruz. Bakıldığında hâlâ ayakta kalmaya çalışan bazı sivil toplum örgütlerinin önceden olduğu gibi güncel koşullar içerisinde hak arayışına mesafeli durması ya da mücadele alanından ziyade ücretli bir çalışan, disiplin suçu işlemekten kaçınan bir devlet memuru mantığı kaygısıyla devletin bu şiddetini kanıksaması ve LGBTİQ+ harekete, lubunyalara karşı uygulanan sistematik şiddet karşısında sessizleşmeleri anlaşılabilir bir durum değil. Burada şunu da örnek vermek istiyorum, gerçekten anlatmaya çalıştığım şey; “güvercin ürkekliği” değil. Bundan çok daha farklı ve oldukça karmaşık, kanıksanmış bir algı. Tamamen o korkuyu, tahakküme, şiddete sessiz kalmak ya da teslim olmak olarak da adlandırabilirim.

Kendi deneyimimden de yola çıkarak bahsettiğim toplumsal ve politik gerçeklik içerisinde, bir yalnızlık duygusuyla karşı karşıya kaldığımı görüyorum. Nitekim, bu süreç içerisinde fiziksel ve psikolojik işkence mağduru biri olarak can güvenliğini sağlamak ve ihtiyaç duyduğum sağlık koşullarımı sürdürebilmek için Türkiye’den ayrılmak zorunda kaldım. Üzerinden zaman geçse de yaşadığım işkence ve kötü muamelelerin etkisini tarif etmem mümkün değil. Sürekli olarak aynı deneyimi bir kez daha yaşayabileceğime yönelik kendimi tehdit altında hissettiğim psikolojik bir süreç yaşadım. Bu süreçte açıkçası yanımda olduğunu görebildiğim iki sivil toplum örgütü bulabildim.

Biraz daha açmak istiyorum bu konuyu. Türkiye’de gerek cinsel yönelimim gerekse yaşadığım işkence ve kötü muamele süreci üzerinden içinde yer aldığım hak arayışının ve mücadelesinin bireysel ve toplumsal karşılığının olduğunu düşünüyorum. Tüm azınlık (bu tabiri karşı çıktığım bir kavram olmasına rağmen kullanıyorum) kimliklerin içerisinde buldukları hak arayışına insani sorumluluğumu ve en başta da kendime karşı sorumluluğumu yerine getirmek için bir şeyler yapma gerekliliğini hisseden biriyim. Bu ilke karşısında, oldukça şiddetli ve katlanılması zor

bir sürece maruz bırakıldım. Saatlerce konuşabilirim. Bu süreç, üzerinden ne kadar zaman geçse de her insanda olabileceği gibi bende de sürekli bırakan bir deneyimdi. Zor süreçlerin yaşandığı, bütün bu yaşanan akıl dışı şeyleri kanıksamaya zorlandığımız ya da kanıksanması gerektiğinin öğütlediği bir ülke ve toplumda yaşıyoruz Türkiye’de.

Az önce bir şeyin altını çizmiştim, kendimi iyi hissetmek adına Türkiye ile ilgili haberleri okumamaya özen gösterdiğimi söylemiştim. Türkiye’nin benim için bittiğini düşündüğüm, evet biraz yaşadığım süreçten kaynaklı olarak öfkeye kapılıp ‘Türkiye benim için bitti’ dediğim zamanlar oluyor. Açıkçası bu, biraz söylemde kalan bir ifade. Coğrafi anlamda, evet, benim için bitmesini istediğim bir coğrafya. Çok etnili bir ailenin çocuğu olarak Türkiye’de sürekli göçmen olduğumu, öteki olduğumu tıpkı ailem gibi ben de hissediyordum. Bu durum, açıkçası Türkiye’ye kendimi ait hissetme noktasında kendimi sorgulamama neden olan birçok pratiği de yaşattı çocukluğumdan bu yana. Kamu sektöründe çalışırken de bunu çok derinlemesine yaşadım. Bunun yanında, Türkiye’de hak arayışında olan hak mücadelesi veren halkların ya da kimliklerin mücadelesini gördüğümde de kendi kimliğimi, kendi göçmen oluşumu yeniden sorgulamama olanak sağlayan toplumsal pratikler deneyimledim. Bunların etkisi oluyor elbette ki bu ‘benim için bitti’ diye bahsetmemde.

Bütün bu sürecin sonunda, yakın çevrem, sivil toplum alanında insan hakları savunucusu olan arkadaşlarımla ve ailemin tavsiyesine uyarak Türkiye’yi terk etmek zorunda olduğuma ikna oldum. Bir şekilde halen kalmaktan, yani maruz kaldığım sürecin mücadelesini ve hukuki arayışımı sürdürme düşüncesindeydim. Bir bakıma ikna edildim diyebilirim. Çünkü can güvenliğimi sağlama ve sürdürme konusunda gerçekten oldukça riskli ve kısıtlı bir konumda olduğumun farkına varmamı sağladı dostlarım. Herhangi bir gözaltı ya da ifadeye çağırılma sırasında, ne yaşayacağım ya da nasıl bir son ile karşılaşacağım tam bir soru işaretiydi. Durum böyle olunca, dostlarımla da ellerinden gelecek tek şeyin basın açıklaması yaparak benim karşılaştığım o muameleyi duyurmak olduğunu söylediler. Bunun da ötesinde, Türkiye’de herkesin bildiği gibi son dönemde adli süreçler gizlilik kararlarıyla işliyor. Bu

gizlilik kararları, Türkiye’de hukuksuzlukların üzerinin örtüldüğü bir ortam yarattı. İşkence ve kötü muamelenin dile getirilmesinin, belgelenmesinin oldukça güç hale geldiği bir ülkede kalma fikri benim açımdan zordu. Üstelik de böyle bir deneyimi olan biri olarak... Hissi olarak zorlu olsa da ailemin, eşimin, arkadaşlarımla teşvikiyle sığınma başvurusunda bulunmak üzere Türkiye’den ayrılmaya karar verdim.

Daha önce uluslararası bir örgütte LGBTİQ+ mülteciler, sığınmacılar üzerine çalıştığım, alanda deneyimim ve LGBTİQ+ mültecilerle yakından temas halinde olduğum için sığınma başvurusu sürecinin oldukça zorlu olduğunu biliyordum. Her şeyden önce ilk aşamada sığınma başvurusu yapacağım ülke konusunda doğru bir karar alma sürecine ihtiyacım vardı. Bu süreci geçirmek için öncelikle bir geçiş ülkesi belirledim. Burada yaklaşık 5-6 hafta kaldım. Bu arada eskiden çalıştığım da olduğum uluslararası sivil toplumdaki iş arkadaşlarımla görüşmelerim oldu. Avrupa’da tanıdığım ve profesyonel anlamda temasımın olduğu birkaç dernek ile de görüştim. Mevcut koşullar üzerine onlardan bilgi alarak bu süreci psikolojik açıdan da en kolay şekilde atlatabileceğimi düşündüğüm, bu süreci bana biraz daha katlanılabilir haline getirecek bir ülke konusunda karara vardım. Bu karar sonrasında da gittiğim geçiş ülkesinden İsviçre’ye vardım. İsviçre’de sığınma başvurusunda bulundum.

Göç edilen ülkede yaşanan zorluklarla ilgili ilk aklıma gelen örnek, sığınmacı ve mülteci LGBTİQ+’ların entegrasyona bakışı, politik gerçekliği saptırma ve kendinden sonra gelen üzerinde tahakküm kurma... Bu tahakküm nasıl kuruluyor? Beden, tahakküm, cinsiyet ve etnik ya da dini kimlik üzerinden şiddeti üretmek (ya da var olan üretilmiş bir şiddeti yeniden üretmek), sürekli kendi kimliğini ve toplumsal konumunu vurgulamak ve bunu kendi kimliğini vurgulayarak diğerini ötekileştirmek, başkasını görmeme ve dışlama olarak...

İsviçre’ye ilk geldiğimde tanıklık ettiğim bir başka örneği anlatmak istiyorum. Beni Türkiyeli bir lubunya arkadaşım karşılamıştı. Beni ilk misafir eden de bu arkadaşım. O arkadaşımın ilk kurduğum temas benim için çok öğretici oldu. İlk olarak, buradaki LGBTİQ+’lar

açısından, sonrasında Türkiyeli toplumun pratiğini görme açısından ve bu bahsettiğim iki toplumun da entegrasyon denilen sürece yaklaşımlarının altındaki sorunsallık açısından... Fiziksel görünümümün, eğitim düzeyimin ve yabancı dile hakimiyetimin etkisiyle İsviçre’de doğrudan bir ırkçı, ayrımcı, dışlayıcı bir pratikle karşılaşmadım. Ancak doğrusunu söylemek gerekirse bu anlamda karşılaştığım ilk pratik, açıkçası Türkiyeli toplumun içerisinde oldu. Bu yüzden, benim en çok yaşadığım ayrımcılık ve dışlanma pratiğinin Türkiyeli lubunyalarda içerisinde olduğunu söyleyebilirim. Beden ve kimlik şiddetinin, faşizminin kendi içerisinde ne kadar yaygın olduğunu gördüm. Sürekli başkalarına cinsiyet kimliği ve hatta etnik aidiyet ya da fiziksel görünüm üzerinden kimlik atamanın ne kadar yaygınlaştığını gördüm. Bu nedenle, Türkiyeli toplum içerisinde olduğu kadar lubunyalarda içerisinde de bir bakıma kimlik bunalımı (bu tanımı buradaki lubunya arkadaşım kullanmıştı ilkin) yaşayan bir yapının da olduğunu gördüm. Bunun dışında, cinsel anlamda veya duygusal anlamda olsun insanların bireysel ilişkilerini, içerisinde buldukları ciddi duygusal birliktelikleri değersizleştirmeye çalışan lubunyalarda baskıcı ve dışlayıcı pratiğine şahit oldum. Örneğin Avrupa’da HIV ile yaşayan LGBTİQ+ mülteciler de var ve işte bu bahsettiğim grubun bu arkadaşları üzerinde de sürekli hiyerarşi inşa ettiğini, ötekilik yaratacak şekilde dışladıklarını ve bu arkadaşların onayı olmaksızın HIV statülerini ifşa ettiklerini gördüm. Burada özellikle şunu tekrar etmek istiyorum: Başkalarının özel hayat gizliliğini, dokunulmazlığını ihlal ederek (hatta HIV statülerini de) ifşa etme ya da kendilerince başkalarını kriminal olarak işaretleme noktasında, Avrupa’da LGBTIQ+ aktivizmi yaptığını iddia eden Türkiyeli lubunyalarda pek çoğunun ötekileştici, diğeri üzerinde tahakküm kuran, heteronormatif biçimde öteki’ne (cinsiyet, cinsel, etnik ve dini) kimlik atayan ve bu yönüyle de Türkiye’de devletin şiddetini aratmayacak pratikler sergilediklerini söyleyebilirim.

Bunun dışında, bir mülteci olarak yeni bir ülkede olmanın psikolojisiyle buradaki yerel toplum içerisinde (entegrasyon denilen uyum sürecinde) yaşadığım ülkenin dilini öğrenme, buradaki yerel topluma ve sisteme adapte olma, dilden, kültürel ve sınıfsal farklılıklardan kaynaklı benim de yaşadığım zorluklar oldu. Meselâ, İsviçre’de yerel ve egemen kimlikler

anlamında, kimliklerin birbirini göreceli dışlama mekanizmalarını gözlemlemek çok rahat. İsviçre'deki LGBTİQ+ hareketi içerisinde de İsviçreli olmayan bir eşcinsel olmak açıkçası bir farklılık, dışlanma ya da ötekileştirme nedeni olabiliyor. Bu konu, birçokları gibi artık yavaşça kanıksamış gibi görüldüğümüz bir durum.

Türkiyeli toplum içerisinde yaşadığım ayrımcılık da buna benzer. Etnik, cinsel yönelimi ya da cinsiyet kimliği ne olursa olsun, buradaki Türkiyeli toplum içerisinde de egemen stereotipe uyum sağlama zorunluluğunun dayatıldığını görmek mümkün. İşte, bu defa zaten eşcinsel olduğumuz için, biraz daha lubun bir tabirle, ibne, götveren vb. damgasıyla her yerde olduğu gibi buradaki Türkiyeli toplum içerisinde de karşılaşmak mümkün. Örneğin, eşcinsel ve bir erkekle evli olduğumu, benim de bir aile hayatımın olabildiğini, aile kavramının sadece hetero bir yapı barındırmak zorunda olmadığını vurguladığınızda veya ifade ettiğinizde bu defa o ötekileştirici bakışın ikiye katlandığını hissettiriyorlar. İki erkek nasıl aile olabilir? Yani siz kendinize aile diyor musunuz? Kendinizi gerçekten aile olarak görüyor musunuz? sorularıyla karşılaşılıyor. Bir de Avrupa'daki Türkiye LGBTİQ+ hareketi içerisinde kendisini çoğunluk olarak işaret eden Kürt LGBTİ+ arkadaşlar, LGBTİQ+ kimliğinden ziyade ilk mücadele alanı olarak Kürt kimliği üzerinden politikleşme arayışındalar ya da mücadele yürütmeyi sürdürüyorlar. Bu anlaşılabilir bir durum. Fakat burada durumun biraz tuhaflaştığı noktaya değinmek istiyorum: Kürt değilseniz Türkiyeli biri olarak Türk oluyorsunuz buradaki Türkiyeli toplumun ve lubunyelerin dahi gözünde; sizin Çerkez olmanızın, Yahudi olmanızın vs. hiçbir karşılığı yok. Bu durum bana Türkiye'deki kimlik paradigmasını hatırlatıyor. Türkiyeli isen Türksün, başka şansın yok. Burada ise Türkiyelisən ve Kürt değilsen bir Türk olarak tepki görüyorsunuz ve değerlendiriliyorsunuz. Yaşadığınız bir hak ihlali olduğunda, LGBTİQ+ mücadelesi içerisinde yer alan arkadaşlardan da bireysel ya da kitlesel anlamda doğrudan bu örnekte bahsettiğim şekilde bir karşılık buluyorsunuz. En azından benim ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki lubunya arkadaşlarımın deneyimlerinde de bu durumun eşitsizlik ve can acıtıcı bir durum olduğunu konuşuyoruz. Yani, kısacası Türkiyeli lubunyeler içerisinde de ötekileştirmenin, ayrımcılığın kimi zamansa faşizmin başka bir

uygulama biçimi olarak okunabilecek pratiklerle karşılaşmak mümkün. Açıkçası, yaşadığım deneyimler üzerinden ben Avrupadaki Türkiyeli toplumla çok fazla iletişim kurmamayı tercih ediyorum.

İsviçre'deki ve başka birkaç ülkedeki Türkiyeli lubunya arkadaşlarla konuştuğumuzda, Türkiye'den gelen lubunyalardan Avrupadaki Türkiyeli lubunya mücadelesinden uzak durma sebeplerini değerlendirmiştik. Bu tartışmada, Türkiyeli lubunyalardan içerisinde ayrımcılığın ve birbirini birçok kategoride ifşa etmelerinin oldukça yaygın olduğu örnekler duydum. Yani kısaca şöyle özetleyebilirim, Avrupadaki Türkiyeli lubunyalardan içerisinde yaşanan ayrımcılık zaman zaman insanın enerjisini tüketiyor. Yani Türkiye'deki mücadeleyi göz önüne aldığımızda, mücadeleye kendi gerçeğiyle devam edemediğimizi işaret eden pratiklerle dolu.

Burada takip ettiğim hukuki süreci en başından başlayarak anlatmak istiyorum. İlk geldiğimde sığınma başvuru merkezine gittim. İlk yol ifademi verdim, bu yol ifadesi sürecinde parmak izim alındı. Parmak izimin alınma nedeni, Dublin Sözleşmesi gereğince herkesin ilk varış ülkesinde sığınma başvurusunda bulunması gerekiyor. İlk varış ülkemin olup olmadığı ve daha önce herhangi bir Avrupa ülkesinde sığınma başvurusunda bulunup bulunmadığım sistemden denetlendi. İlk yol ifademden ardından başvuru merkezinde sağlığa erişim, başvurumun incelenmesi sürecinde (aylar ve kimileri için yıllarla ifade edilebilecek bir süreç) henüz mülteci statüsü elde etmeden (sığınmacı statüsündeyken) sahip olacağım sosyal haklar anlatıldı. Cinsel yönelimim göz önüne alınarak ihtiyacım olduğu takdirde cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar konusunda bilgi alabileceğim, ücretsiz test yaptırabileceğim merkezler, hem erkekler için hem de kadınlar için kondom dağıtan, korunma materyalleri sağlayan örgütler ve sağlık kuruluşları konusunda bilgilendirildim. Sonrasında kanton transferim yapıldı. Daha sonra bir bekleme sürecine girdim. Bu bekleme süreci, herkesin başvuru dosyasına göre, herkesin kendi kişisel deneyimi olacak şekilde ilerliyor. Herhangi bir genelleme yapmak gerçekten imkânsız ve bana göre kaçınılması gereken bir şey. Kimi arkadaşlarımız iki ay beklerken üç ay beklerken ben bir senenin sonunda ikinci görüşmemi

aldım. Fakat benden sonra eşim de başvurmak zorunda kalmıştı, Türkiye'deki politik durumundan dolayı. Eşim başvurusunu yaptı ve başvurusundan yaklaşık üç ay sonra oturumunu aldı. Bu tamamen başvuru merkezindeki dosya yoğunluğuna göre değişiyor. Dosyanıza bakan savcının hâlihazırdaki dosya yoğunluğuna, sizin dosyanızdaki gerekçeleriniz hakkında toplanması gereken bilginin toplanmasına, belgelerinizin doğrulanmasına vs. göre değişebiliyor. Tekrar bir şeyin altını çizmek istiyorum: İkinci görüşmeyi ve kararı bekleme süreci gerçekten yorucu ve insanı psikolojik açıdan zorlayan bir süreç.

İsviçre entegrasyon anlamında, benim olumlu adlandırdığım bir pratiğe sahip. Çünkü burada, açıkçası Türkiyeli topluma ya da LGBTİQ+ arkadaşlara baktığımızda, entegrasyonun biraz sorunlu karşılandığını ve asimile edilmekle aynı anlamda karşılık bulduğunu görüyoruz. Oysa ki, entegrasyona en başta içinde bulunduğumuz sosyal ve kültürel koşullara uyum sağlamak, bütünleşmek, kendini daha iyi ifade etmek, hatta burada da politik kimliğimizi ve mücadelemizi sürdürmek olarak görüyorum ben. Entegrasyon sürecinde dil öğrenme ve meslek öğrenme gibi birtakım haklara sahip olabiliyorsunuz. Ancak bunların da sıklıkla değişebildiğini ve herkesin kendi kişisel deneyimini yaşadığını belirtmek gerek. Dosyanız incelendikten sonra ikinci görüşme sonrasında başvurunuz ya reddediliyor ya da kabul ediliyor. Ret kararı aldığınız takdirde buna bir üst mahkemeye ve onun da red kararı sonrasında en üst federal mahkemeye itiraz etme hakkınız var. En üst mahkemeden, yani federal mahkemeden de ret kararı aldığınızda artık geri gönderme işlemlerinin başlayacağı konusunda bilgilendirilmiştim. Entegrasyon dediğimiz sürece en temelden başlıyorsunuz. Dil öğrenme, buradaki idari ve sosyal yaşama uyum ve meslek öğrenme... Beş yıllık entegrasyon sürecinden sonra artık kendi ayaklarınız üzerinde durmak zorundasınız. Yeterli dil düzeyine eriştiğinizde çalışmaya başlayabilirsiniz.

İltica konusu için kullandığımız üç kavramı da iyi anlamak gerekiyor. Göç ya da göçmen dediğimiz kişi kimdir. Göçmen, maddi ve sosyal konumunu biraz daha iyileştirmek amacıyla hem kendisinin hem de ailesinin geleceğe dair maddi ve sosyal beklentilerini arttırmak için, (başka bir şehre, ülkeye, bölgeye) göç eden kişi. Peki sığınmacı kimdir?

Herhangi bir sosyal gruba tabii olduğu için dini, ırkı ya da belli bir sosyal gruba olan aidiyeti yüzünden, siyasi düşüncesi nedeniyle işkenceye, kötü muameleye ve zulme uğramış ya da haklı sebeplerden dolayı uğrama ihtimali olan, uğramaktan korktuğu için yurttaşı olduğu ülkeyi terk eden, terk etmek zorunda olan ve yurttaşı olduğu ülkeye dönemeyen, dönmek istemeyen kişi. Burada şunun da altını çizmek gerekiyor; eşcinsel olmak başlı başına bir başvuru sebebi olarak görülüyor. Her şeyden önce altını bir kez daha çizmek gerekiyor: Öncelikle sığınma başvurusu yapmak için haklı gerekçeleri olan, geçerli ve ispat edebilecekleri sebepleri olan arkadaşların gerekçelerini ispat etmeleri, belgelerle kanıtlamaları isteniyor. Hatta başvuruda, ilk görüşmenizde size hukuki bir belge imzalatılıyor. Bunu imzalamanız gerekiyor. Bu bir anlamda sizin hakkınızda iltica başvurusu yaptığınız ülkenin hukuk görevlilerinin sizin ülkenizdeki temsilcilikleri aracılığıyla sunduğunuz belgelerin doğruluğunu araştırma yetkisi.

Gittiğiniz ülkede entegrasyonu dilinizden, kültürünüzden kopma olarak görmemeniz gerekiyor. Aksine sizin elde edebileceğiniz eğitim, kültür gibi sosyal haklara rahat ve hızlı erişim; kendinizi çok daha rahat ifade etme ve gerçekleştirme süreci olarak görmeniz gerekiyor. Yerel toplumla daha çok iletişim kurmak, gerek dil öğrenme açısından gerek karşınıza çıkan zorlukları aşmanızda size yardımcı olacak insanlara ulaşmak açısından çok önemli.

Soruları gördüğümde benim için en zor soru buydu. Bu soruyu görünce... Evet, Türkiye'yi özlüyor musun? diye ben de bir kez daha sordum bu soruyu. Türkiye'yi özlemiyorum; ama yaşadığım semti özlüyorum, ailemle yaşadığım yerleri özlüyorum. Örneğin, aileme bir şey olsa Türkiye'de gidemeyecek olmak kötü... Eşimin ağabeyi öldü bir hafta önce. Oldukça yorucu ve gergin günler geçirdik... Ne ölümden de sağlıkta sevdiklerimizin yanında olamayacağımızı, onları ziyaret edemeyeceğimizi gerçekten gördük. Kendi adıma konuşacak olursam, geldiğim ilk dönemde Türkiye'den en çok kedilerimi özlüyordum. Sonunda onlar da geldi buraya... Arkadaşlarımı özlüyorum, maddi koşullarından dolayı vize alması güç arkadaşlarım var ve onları ne zaman göreceğimi bilmiyorum. Evet, Türkiye'yi özlemiyorum ama bir

Samatya'yı özlüyorum. Yaşadığım semtleri ve sokakları özlüyorum; Cihangir'i, Kurtuluş'u, Dikilitaş'ı özlüyorum, Beşiktaş iskelesini özlüyorum, Boğaziçi'ni özlüyorum, Kadıköy vapurunu çok özlüyorum. Fazlasıyla şiir benim için İstanbul... Ama bugün, kendime itiraf etmekte olduğum bir gerçeklik de var. Sığınma başvurusunda bulunmak zorunda kalacağımı hiç düşünmezdim. Bugünse, gerçekten korkmadan bir güne uyanmanın ne büyük özgürlük olduğunu anladım. Dediğim gibi Türkiye benim için bahsettiğim semtlerden ve arkadaşarımdan ibaret. Türkiye fiziksel anlamda benim için artık bitti, fakat oradaki mücadelemiz, orası için mücadelemiz bir şekilde zaman zaman devam edecek. Şiirlerimde hâlâ İstanbul var örneğın, bitti desem de bazen bitiremediğimiz şeyler kalıyor geriye. Türkiye'ye dönmeyi düşünmek bile anksiyetemin artmasına, geçerli sebeplerimden dolayı korkmama neden olan bir nokta. Bir gün Türkiye'ye dönme benim için çok bıçak sırtı bir soru. Gerçek anlamda cevap verebileceğim bir şey değil. Şu an için verebileceğim cevap, hayır, tatil için bile olsa gitmek, dönmek istemiyorum.

Bazen işimiz Türkiye'den daha zor, şaka değil

İsmim Ekrem, cis erkek eşcinselim. 1981 Dersim doğumluyum. İlkokulu köyde okudum. Daha sonra ortaokul için Elazığ'a gittim. Orada 3 yıl boyunca bir akrabamızın yanında kaldım ve ortaokulu orada bitirdim. Bahsettiğim dönemler, bazı bölgelerde savaşın da yoğun olduğu dönemler olan 91-94 yılları. Sanırım 1993 yılıydı, ailemin bulunduğu köy yoğun baskı altındaydı, aslında benim de devlet şiddetiyle tanışmam tam o döneme denk geliyor. (İlkokulda Kürtçe konuşuyoruz diye yediğimiz dayağı saymazsak.) Sürekli evler basılıyor, insanlar gözaltına alınıyordu. Yine rutin bir ev baskınında askerlerle keyfi uygulamalarından dolayı tartışmıştım. Tabi sonra bir güzel dövdüler, 13 yaşında filandım. 1994 yılında İstanbul'a taşındık. İstanbul'da lisedeyken politik çevrelerle tanıştım ve aktif olarak gençlik hareketine dahil olmaya başladım.

Bu dönemlerde birkaç kez gözaltına alındım, daha sonra, 2000 yılında tutukladım ve 15 ay kadar cezaevinde kaldım. Tahliye olduktan sonra mahkemem devam etti ve 2003 yılında ceza aldım. Farklı zamanlardaki gözaltı sonrası hakkımızda davalar açılmıştı ve bu davalarım da devam ediyordu. Hapis cezası alınca yeniden cezaevine girmeyi istemedim. Bir de o dönem F tiplerinin yeni açıldığı bir dönemdi, çok ağır işkence ve tecrit vardı. Ben ilk dönemler E tipinde kalmıştım. Ardında 19 Aralık Operasyonu olmuştu bütün cezaevlerine ve bu operasyonla F Tipi cezaevlerine sevk edilmiştik. Ağır bir süreçti ve haliyle tekrar cezaevine dönmek istemedim.

Hollanda'daki yakın akrabalarımın önyak olmasıyla Hollanda'ya gelip iltica başvurusu yaptım. Burada iki buçuk yıl süren bir prosedürün ardından oturum aldım ve Rotterdam'a yerleştim.

Aslında biz şanssız bir kuşağız. Her şeyden önce bir kimlik bunalımı yaşadık. Dönüp o dönemi anımsayınca hep bunu ifade ediyorum.

Kendimizi tanıyamadık, bir yol bulamadık o dönem. Şimdi benzer durumu çok farklı ülkelerde çok farklı insanlar yaşıyor, buna çok üzülüyorum. Bizim dönemimizde Türkiye’de LGBTİ+ hareketi yok gibiydi. Ufak çaplı buluşmalar, etkinliklerden de bihaberdik. Sadece Ankara’da KAOS ekibinin olduğunu duymuştum ama ne yapıp ettiklerini pek bilmiyordum. Bunun dışında gidebileceğimiz ya da bize örnek olacak çok da kimse yoktu, kendimizi tanımlayamıyorduk. Ben mesela dünyada kendimi tek sanıyordum. Bu hisleri yaşayan galiba bir ben varım diye düşünüyordum. Aslında hep sorarlar ya “Ne zamandan beri bu hislere sahipsin ya da kendini ilk ne zaman fark ettin?” diye. Kendimi bildim bileli farklı olduğumu biliyordum. Özellikle ortaokulda akran zorbalığına maruz kalınca iyice farklılığımı kabul etmiştim, çünkü onlar gibi değildim. Konuşmalarım, hal hareketlerim, ilgi alanlarım hep farklıydı. Bir yandan kendinden nefret ediyor, bir yandan da kendine kızırıyorsun ama halen kendini tanımlayamıyorsun. Benzer sıkıntıları lisede de yaşadım. Belki fiziksel şiddet boyutuna varan bir şey yaşamadım ama klasik akran zorbalığı; top, ibne, nonoş vs. gibi klasik alaycı tabirlere maruz kaldım. Biraz da şöyle bir dezavantajım vardı ve bunu hep söylerim, belki o politik çevrede yer almasaydım kendi arayışına düşer ve birilerini aramaya başlardım. Ya da ne bileyim bu kimliğime daha çok yoğunlaşırdım. O dönem politik zemin, politik hareketler güçlüydü, ben de bunun içindeydim. Bireyi önemseyen, birey odaklı yapılanmalar olmadıkları için haliyle kendinle alakalı olan şeyleri çok dile getiremiyorsun, peşine düşmüyorsun, hep erteliyorsun, bir nevi kendinden vazgeçiyorsun.

Ama şöyle bir şey hatırlıyorum, 19 yaşımdayken tutuklandım, aslında daha çocuğum. F tipinde, aynı siyasi davadan yargılandığımız hücre arkadaşım vardı. Kendisine abi, diye hitap ediyordum, yaşça benden büyük. Bize belirli gazeteler geliyordu sadece onları okuyabiliyorduk. Bir gazetede şöyle bir haber vardı: “Beyoğlu’nda travesti terörü” diye, o dönemin yine klasik başlıklarından. Ben de şöyle bir soru sormuştum: “Abi bu travestiler, eşcinseller nedir, biz devrim yaptığımızda bunları nereye koyacağız, bunlara yönelik politikamız ne?” diye. Tabi ötekileştirerek ve kendimi dışında tutmaya çalışarak bu soruları

yöneltilmişim. O da bana “onlar hasta, biz devrim yaptığımızda hepsini iyileştireceğiz” demişti. Bu bir yandan beni korkutmuştu ama çok da üstelememişim. Bir yandan bu haberde beni çeken bir şey var. Bu haberle benim aramda bir yakınlık var ama hiçbir şey de bilmiyorum. Sadece bir bağ kurarsın ya, kendine yakın hissedersin öyle bir şey. Tabii benim “abi”den aldığım bu cevap, kendimi daha sindirmeme, yok saymama neden olmuştu.

O dönem cezaevinde olan birine de platonik aşığım. Koşullar, tecrit, işkence, açlık grevi vs. kimin umurumda. Hep onu düşünüyordum, bir taraftan da duygularımı sorguluyordum. O zamanki akılla, bunun benim belirlediğim bir şey olmadığını kendime söylüyorum. Bir nevi kendimi ikna halleri. ‘Gayet temiz bir duygu, gayet güzel bir duygu, neden kötü olsun, bu neden hastalık olsun?’ diye kendi kendime hesaplaşmalar da yaşıyordum. Bir yandan kendimi şanslı da hissediyordum, cinsel kimliğim açık ve belirgin değildi ve ciddi bir baskı yaşamıyordum. Zaten 23 yaşında falan buraya geldim, buraya geldikten sora tabii daha rahatladım. Birkaç yerde gökkuşağı bayraklarına denk gelmişim, biraz araştırmaya başlamışım. Bu sürede kendimi daha iyi tanıyıp keşfettim diyebilirim. Sonra LGBTİ hareketi ile tanıştım.

Asıl beni göç etmeye iten temel neden yaşadığım hukuki süreçti. Bu süreç olmasa belki cinsel kimliğimden kaynaklı kendimi arama, bir çıkış yolu bulma isteğim de beni göç etmeye itecekti. Şu an bakılınca ilk sebepim eşcinsel oluşum değildi. Birincil nedenim yaşamak için güvenli bir alan bulmaktı. Benim ailem çok baskıcı bir aile değildi, çok baskıcı olmadı ama en nihayetinde o dönem benim onlarla yüzleşecek cesaretim de olmadı. En açık şekliyle o toplumdan sıyrılmam gerekiyordu, buna inanıyordum. Buradaki akrabalarım böyle bir teklifle geldiğinde, “Evet, orası daha rahat; kendi başıma, yalnız yaşama imkânım olur, kimse bana baskı yapmaz” diye de düşünmüştüm. Göç kararı alışımın alt benliğinde sanırım cinsel kimliğimin etkisi de var.

Türkiye’deki LGBTİ+ hareketinin tarihini ya da derneklerin tarihini okuduğumda, bahsettiğim dönemlerde LAMBDA kurumsal bir

örgütlenme değildi. Toplantılar falan alınıyormuş ama daha çok dar gruplar şeklinde ilerliyormuş. Sanırım yine aynı dönemde, İstanbul Üniversitesi'nde bir kulüp var, toplumsal cinsiyet temelli çalışan, onları da duymuştum ama önceliğim farklıydı ve detaylı araştırma şansım olmamıştı. O zaman Kaos'u duymuştum, sanırım 1 Mayıs'a ilk katılışlarıydı. Tabi duyunca heyecanlanmıştım, "Nasıl ya, Ankara'da bir grup dergi çıkartıyor ve eşcinselliği mi savunuyor?" diye epey şaşkınlık ve heyecan duymuştum. Türkiye'de kalsaydım mutlaka LGBTİ+ örgütlenmelerin birine dahil olurdum ya da hareketin bir yerinde bulunurdum diye düşünüyorum. Bazen bunun için hayıflanmıyor da değilim. Zaten mücadeleci bir gelenekten, coğrafyadan geliyorum, e o ruh da var, neden olmasındı.

Göç etmek; birilerini, yaşanmışlıkları, anıları, sevdiğin yeri geride bırakıp gitmek zor bir duygu, durum. Hollanda'ya geldiğim üç gün boyunca mide ağrısı çektim. Geleceğim günlerde çok yoğun bir stres yaşamıştım. İstanbul'da daha uçağa binmeden garip bir burukluk çökmüştü içime, havaalanında annemi arayıp vedalaşmak istemişim ama yapamamıştım. Ben İstanbul'u çok seviyorum, uçaktan İstanbul'a bakıp bakıp üzülmüştüm. Ama bir taraftan da kendimi "Gitmen daha iyi olacak." diye motive etmeye çalışıyordum. Buraya geldiğim ilk zamanlar ciddi bir özgüven sorunu yaşadım. Bir kere her şeyini geride bırakıp gelmişsin, kültürünü hiç bilmediğin bir yer, ki benim buralara dair hiçbir fikrim yoktu. Sadece Almanya'dan, Hollanda'dan akrabalar gelip gidiyor ve yaşadıkları yerlere dair bir şeyler anlatıyorlar ama bana o kadar uzak ki! Bir gün buraya geleceğimi, burada yaşayacağımı aklımın ucundan geçirmemişim. İlk dönemler benim için epey farklıydı, çok zordu. Mesela sokakta başı dik yürüyemiyordum ve birileri ile göz göze gelmekten çekiniyordum. Hiç dil bilmediğim için olurda biri bana bir şey sorar ya da sohbet etmek isterse ne yapacağım, diye düşünüyordum. Tek bildiğim o dönem lisede öğrendiğimiz az bir İngilizceydi. Kendini ifade edemiyorsun, bir çocuğa bile özenir hale geliyorsun. Kuzenlerimin bazıları o zaman ilkokula gidiyorlardı ve ben onların Hollandaca konuşuyor olmalarına bile imreniyordum, "Ne zeki çocuklar bunlar." demeye başlamıştım. Şimdi dönüp bakınca tabi komik geliyor ama o dönem tam da bu vaziyetteydim. İş için gelen ya da master, doktora

için gelen arkadaşlarımız var. Onlar en azından daha rahat, plan ve programları var, ne yapacaklarını biliyorlar, dil sıkıntıları yok.

Mültecilik gerçekten sıkıntılı ve zor bir durum. Benim bahsettiğim dönemler daha da sıkıntılıydı. Şimdi daha çok gelen insan var, biraz daha kolay gibi kendine yakın birilerini bulman. Hatta biz burada Avrupa Lubunya İnisiyatifi diye bir ağ oluşturmaya bile başladık. Şimdi her tarafta birileri var, onlara ulaşabiliyorsun, gidebiliyorsun. O dönem daha az insan vardı.

Ben ilk dönem akraba çevresine gelip dahil oldum ve onlardan başka tanıdığım yoktu. Avrupa'ya işçi olarak gelen kesim daha çok. Türkiye'de koşullardan veya yaşadıkları coğrafyadan kaynaklı birçoğunun öğrenimi ya da mesleki eğitimleri sınırlı. O dönem işçi ve aile bileşiminden gelen insanlar buraya adapte olmak için her anlamda yetersiz. Sanki geldikleri gibi, 60lı, 70li yıllarda takılıp kalmış gibiler. Bunu genel Türkiyeli toplum için söylüyorum. Buradaki sohbetlerde, tartışmalarda hep buraya ait olmadığımı hissettim. Henüz oturumum yoktu ve akrabalarım da kalıyordum. İnsani boyutuyla hepsi çok çok iyi insanlar, o ayrı ama düşünce olarak farklıydılar. Şöyle bir şeye tanıklık etmişim ve bu beni çok şaşırtmıştı: Bizimkiler evde kalabalık bir grup halinde televizyonda müzik programı izliyor, Engin Arslan bağlama çalıyor. Sonra biri "Hele şuna bak, karı gibi saç uzatıp küpe takmış!" deyiverdi. Afallamış ve dönüp bakakalmış ama bir şey diyememişim. Bir de bunlar bizim Dersimli ve politik Kürtler. Diğer Kürtleri ve Türkiyelileri siz düşünün artık. Toplumsal cinsiyet normları, rolleri inanılmaz net ve keskin. Özellikle İç Anadolu'dan gelenler inanılmaz kapalı, içe dönükler. Belirli şehir ve mahallelerde yoğunlaşmış, gettolar oluşturmuş. Kahvehaneler, dernekler, camiler çok yaygın ve buradaki topluma, günlük hayata kapalı. Bu durumu aslında çok da yadırgamıyorum. Neredeyse her toplumda, ülkede azınlıklar daha çok içe dönük, bir arada yaşıyor. Türkiye'de de Kürtler, Ermeniler, Aleviler, gayrimüslimler keza aynı şeklide.

Genel olarak buradaki Türkiyeliler milliyetçiler, inanılmaz şovenist ve gelenekçiler. Türkiye'de bu kadar inançlı değillerken, buraya gelince daha inançlı ve daha milliyetçi oluyorlar. Orda çoğunluk ve hâkim

olan durumundayken, burada azınlığa düşmek bunu tetikliyor gibi. Ben de oturma aldıkdan sonra burada okula devam etmek istedim ve üniversiteye hazırlık yılına başlamıştım. Tabii ağırlıklı olarak dil öğrenimi var. Hollandaca öğrenmeye başlayınca kendiliğinden şöyle bir şey gelişmişti bende; e benim bir ana dilim var, Zazaca ve ben bu dilimi neredeyse konuşmayarak unuttur hale gelmişim. Akrabalarımın Zazaca konuşmaya başlamıştım unutmuyayım diye. Garip bir şekilde yüzünü köklerine dönüyorsun, bir ara kendimi o halde buldum. Sanırım yeni bir dil öğrenince, var olanın, ya da yitip gidenin değerini anlıyorsun ve ona sarılmaya başlıyorsun. Belki de karşı bir tepki geliyor, bilemiyorum. Daha çok kendi ulusuna, kendi dinine, kendi kültürüne sarılma hissi geliyor gibi. Demek istediğim, geriye dönüş burada bir nevi insanı kapalı hale de getirebiliyor. Ya da buradaki toplumdan kopup, onları ötekileştirerek de yaşayabiliyorsun. Türkiyelilerde bu var sanki. Haliyle yetiştirilen çocuklar, torunlar da onlar gibi oluyor. Böylesi bir atmosferde yaşayan, doğup büyüyen LGBTİ+'ların durumu daha zor. Bizim burada bazen işimiz Türkiye'den daha zor, şaka değil.

Ayrımcılığı ve ırkçılığı da tabii hissediyorsun, yaşıyorsun. Bir kere Hollanda sonuçta Cermen ırkından oluşuyor ve sarı bir ırk. Sen burada "Kara kafalısın!". Her ne kadar topluma adapte olsan da ötekileştirilen Müslüman-Türk/Arap algısının dışında yaşasan da en nihayetinde yabancı ve bunu her zaman hissedebiliyorsun. Zihinlerinde sana dair kodlamalar, öğretilmiş genellemeler var ve onu kırıp, birçoğu dışına çıkamıyor. "Alkol tüketiyor musun, domuz yiyor musun?" gibi soruların sonu gelmiyor. Bu üstenci bakış, kalıplar, anarşist, otonomcu gruplarda yok gördüğüm kadarıyla. Ama günlük hayatta, işyerinde, komşularında bunu hissedebilirsin. Hiçbir şey yoksa bile hayatın her alanında bir mesafe var ve bu mesafeyi hissedebiliyorsun. Elbette toplumun bütünü için böyle bir genelleme yapmak doğru değil ve bu durum buraya özgü de değil. Sadece nereye gitsek bu beladan kurtulamıyoruz, onu anlatmak istiyorum. Ki benim için yeni bir durum değil. Türkiye'de doğup, büyümüş bir Kürt, Alevi olarak benim için devrede kulak gibi buradaki ayrımcılık. Ayrıca ciddi bir şekilde İslamofobi var. Özellikle İŞİD sonrası iyice ayyuka çıktı. Tabii esmer ve sakallı bir lubunya olarak

nasıl bir görünüm çiziyorum tam bilmiyorum ama eminim bana da endişeli bakışlar atanlar oluyordur. Çok absürt bir durum ama ben de bazen uzun sakallı, kepli birilerini gördüğümde, dönüp bir daha bakma, kontrol etme hissi yaşıyorum. Bazen insanın doğrusu yanlışı karışır ya, bu durum da öyle sanırım. Bazen “Hollandalı olsaydım, nasıl düşünür, nasıl yaklaşırdım acaba?” diye merak etmiyor değilim. Avrupada çok saldırı oldu ama henüz burada açık bir saldırı olmadı. Önlenebilir saldırılar, basılan evler, yakalanan insanlar, patlayıcılar vs. çokça gündeme geldi. Haliyle insanlarda korku ve tedirginlik mevcut, anlaşılır bir durum. Fakat Asya, Ortadoğu, Afrika gibi coğrafyalardan dini baskıdan kaçan LGBTİ+’ların, burada kaçtıkları şeyle kodlanması, değerlendirilmesi ayrımcılığın başka bir boyutu. Date uygulamalarında¹ birkaç benzer ayrımcılığa ben de maruz kalmıştım.

Asıl konuya geleyim, iltica sürecine değineyim biraz. Ben politik bir kimlik üzerinden başvuru yapmıştım. Sağlık raporlarım, ceza aldığım dava kararı, süren davalarımın belgeleri vardı. Bana daha farklı bir prosedür uygulandı. Sırf cinsel yönelimden kaynaklı başvuru yapıp oturum alan arkadaşlarımız tabii var. Onlardan öğrendiğim kadarıyla prosedürler birbirine yakın. Hollanda’ya gelince bir gün içerisinde yani 24 saat içerisinde yasal olarak başvuru yapman gerekiyor. Hangi yolla ve nasıl gelindiğine bağlı olarak, havaalanında veya ülkedeki iltica başvuru merkezlerine başvuru yapabilirsin. Buralara erişim sorunu yaşıyorsan herhangi bir karakola da danışabiliyorsun ve seni iltica başvuru merkezine yönlendiriyorlar. Başvuru yaptıktan sonra geçici bir toplama kampına yerleştiriliyorsun. Yoğunluğa bağlı olarak, ortalama 3 ile 6 hafta arasında ilk ifadeye çağırılıyorsun. İlk ifadeni alan memur anlattıklarına, iltica nedenine ikna olmuş ise ya da kendisine kanıt falan sunabiliyorsan seni ‘ilticacı’ olarak tanımlıyor ve prosedürünü başlatarak seni bir mülteci kampına yerleştiriyor. Tabii anlattıkların, sığınma talebinde bulunduğun nedenler geçerli değilse ve ifadeni alan memur inanmamışsa geri gönderilebiliyorsun ya da süre veriliyor ve ülkeyi terk etmeni istiyorlar.

1 Yeni kişilerle tanışma, flört etme, randevulaşma ve buluşmaları sağlayan online uygulamalar.

Sığınma talebinde bulunan LGBTİ+'ların karşılaştıkları en büyük sorun, cinsel kimliğini kanıtlama süreci. Göç dairesi bu konuda oldukça katı ve çok rahat bir şekilde "Senin eşcinsel olduğunu nerden bilelim?" diyebiliyor. Kendisi aslında LGBTİ+ olmadığı halde, bu nedenle başvuru yapanların önünü kesmek amaçlı bir politika bu. Geçmişte böyle vakalar yaşanmış. Tabii bu durumda olan, yeni ve güvenli bir hayat arayışına giren LGBTİ+'lara oluyor. Kişisel beyanların bir önemi kalmıyor çoğu zaman ve cinsel kimliğe dair özel sorgulamalar yapılıyor, ifadeler alınıyor. Eğer kendini ispat ettiremediysen de başvurun reddediliyor. Tabii tüm bu süreç devletin ücretsiz atadığı avukat ile beraber yürütülüyor.

Türkiye'den iltica eden bir arkadaşımıza oturum verilmedi, mesela ve "ispat et" dayatmasıyla karşı karşıya kalmıştı. Uzun süren itirazlar, üst mahkemeye başvuruların, uğraşların neticesinde oturumu alabildi. Bakanlığın bu politikasına karşı itirazlar, eylemler de var tabii. Birkaç yıldır devam eden bir kampanya var; "Yeterince gey değil miyim?" başlığı altında. Oluşan kamuoyu ve kampanyalar sayesinde oturum alanlar, son anda ülkelerine geri gönderilme kararlarının kalktığı insanlar var. Hollanda, Türkiye'yi LGBTİ+ konusunda güvenli bir ülke olarak görüyor. Yani sadece cinsel yönelimin ya da cinsiyet kimliğinden dolayı Hollanda'ya iltica edemezsin deniliyor. Türkiye'yi bu anlamda güvenli bir ülke olarak görüyorlar ama en nihayetinde Hollanda'da bu işin uzmanları var. Türkiye'de olup biteni gayet iyi biliyorlar. Toplumsal baskı ve şiddetini, devlet politikasını ve şiddetini, saldırıların, nefret cinayetlerinin, intiharların vs. aslında hepsinin farkındalar. Temel nedenin can güvenliğinin olmaması ise ve yaşadığın yerde yaşam alanının daralmışsa, iç hukuk yollarını tüketmişsen, Hollanda yasaları gereği iltica başvurusu yapabilirsin. Tabii bunlar yasal olarak esas aldıkları çerçeve. Dediğim gibi Türkiye'deki LGBTİ+'ların nelere maruz kaldığını biliyorlar, iktidarın politikalarını biliyorlar. Haliyle Türkiye'den gelip bu nedenle başvuru yapıp oturum alanlar var.

İltica başvurusu yapanlar hakkında geldikleri ülkelerde araştırmalar, bilgi toplama faaliyetleri de yapılabilir. Anlattıklarınızı bir nevi teyit etme çalışması diyelim. Tabii bu sık karşılaşılan bir durum değil. Mesela

benim hakkımda Türkiye'de bir araştırma yapmışlardı ve bir rapor şeklinde avukatıma sunmuşlardı. Hatta hakkımda açılan bir başka davadan onların bilgilendirmesiyle haberdar olmuşum.

Genelde iltica süreci burada uzun ve yorucu bir dönem. Bakanlığın bu konudaki ağır ve yavaş işleyişi de ülkede ara ara gündeme geliyor ve tartışılıyor. Yine bakanlığa karşı bu konuda açılan davalar da var. Bazen bir buçuk yıl veya iki yıl içerisinde tamamlanması gereken süreç üç-dört yılı hatta beş yılı bulabiliyor. Bazı durumlarda herhangi bir kanıt sunamıyorsan sekiz-on yılı bulan iltica dosyaları da var. Mesela benim kampımda Aksaray'dan gelmiş bir kişi vardı, sekiz yıldır başvurusunun kabul edilmesini bekliyordu. Alevi olduğu için, Alevilerin Türkiye'de baskıya, katliama, kötü muameleye maruz kalması üzerinden başvuru yapmıştı. Ne oldu bilmiyorum, daha uzadı mı dosyası haber alamadım ama bu uzun bekleyiş epey yıpratmıştı, psikolojisi iyi değildi ve kullandığı ilaçlar sayesinde kampta kalabiliyordu. Bakanlığın uzun süren iltica prosedürüne yönelik ciddi adımları da yok. Hollanda bu konuda çok yavaş bir ülke, yığılan çok dava var. Süreci hızlandırmak için yeni personel alımı yapılacak diye her gün yeni bir şey söyleniyor. Ben buraya geleli 16 yıl oldu ve 16 yıldır bu tartışmalar devam ediyor. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Avrupadaki hiçbir ülke, mülteci olarak gelen birini ciddi şekilde önemsemiyor. Oturum almayı bekliyorken, kimi zaman çok keyfi kararlar verilebiliyor. Mesela deniliyor ki 8 hafta içinde bir karar bildireceğiz. Sen diyorsun ki iki ay bekleyeceğim ve iki ay sonrasında bir şey söylenecek bana, kendini motive ediyorsun. Fakat sekiz hafta dolmadan bir mektup daha gönderiliyor. Süreciniz devam ediyor, deyip bir altı hafta daha uzatılıyor. Altı hafta sonrasında üç ay daha uzatabiliyorlar. Yani yorucu ve yıpratıcı oluyor beklemek. Tabii kısa süren davalar da yok değil ama çok az.

Mülteci kampları genelde ülkenin kuzey kısmına inşa edilmiş. Nüfusun yoğun olduğu yerlerdeki kamplar kapatılıyor ve daha çok o taraftaki kamplara yerleştiriliyorlar. Bu hem mültecileri tecrit edip daha rahat kontrol altında tutma hem de Hollandalılardan gelen tepkilere karşı uygulanan bir politika. Kamplar gerçekten çok kötü. Dünyanın çok

farklı bölgelerinden, kültürlerinden insanlar var. Özellikle dil sıkıntısı yaşıyorsan, iletişim kuramıyorsun ve bu, durumu daha katlanılmaz kılabilir. Bir odada en az dört kişi kalıyorsun, bu daha fazla da olabilir.

Mülteci kamplarında herkes hijyenik değil, düzenli değil, aslında ciddi tartışmaların, kavgaların da olduğu bir yer. Hollanda'da mülteci kamplarının içinde LGBTİ+lara ciddi saldırılar da oldu. Savaşın, çatışmaların, açlığın olduğu bölgelerden insanlar göç etmek zorunda kalıyor ve çoğu gelişmemiş ülkeler. Belki birçoğu hayatlarında ilk kez bir LGBTİ+ görüyor. Kabullenmeyip şiddet uygulayabiliyor. Bu nedenle kamplarda LGBTİ+'ların can güvenliği bulunmamakta. Sanırım 4 ya da 5 yıl önceydi kampta bir trans kadına saldırı olmuştu kesici aletlerle, ağır yaralanmıştı. Yine ağustos ayında bir lezbiyen kadına kaynar suyla saldırı olmuştu ve vücudunda ikinci derece yanıklar oluşmuştu. Son dönemlerde artan saldırılardan sonra, Amsterdam'da LGBTİ+'lara özel bir kamp projesi tartışıldı ama henüz hayata geçirilmiş değil. Biraz tartışmalı bir konuydu, bazı aktivistler buna karşı çıkarak bunun bir tecrit olduğunu ifade ettiler. Bana gayet olumlu gelmişti. Çünkü diğer kamplarda başına ne geleceğini bilmiyorsun, varsın toplumdaki tecrit olursun, en azından daha rahat ve güvenli olur. Bunun dışında uzun süre kamplarda kalmak sağlığını ve psikolojini bozabiliyor. Zaten yeni bir ülkeye gelmişsin, ne yapacağını bilmiyorsun, sana destek olacak akraba ya da arkadaşların da yoksa her alanda çok yıpratıcı oluyor. Ekonomik açıdan da sıkıntılı bir süreç var. Haftalık 50 Euro civarında para veriliyor. Barınma, yemek, sağlık gibi temel güvenceler sağlanıyor ama 50 Euro ile haftalık geçinmek, geri kalan ihtiyaçlarını karşılamak imkânsız. Bu nedenle çok sayıda mülteci ucuz iş gücü olarak kullanılıyor, işverenler tarafından emek sömürüsüne maruz bırakılıyor. Bu eskiden daha yaygındı, şimdi denetimler sıklaştırıldığı için kaçak çalıştırmak azaldı ama yine de ucuz işgücü olarak ağır işlerde çalıştırılan mülteciler var. Burada yanında kalacağı ya da arada yanına gidip gelebileceği birileri yoksa, kişi için ciddi bir sorun yalnız bırakılmışlık duygusu. Çünkü mülteci kamplarında daha fazla yalnızlık ve özgüven sorunu yaşıyorsun.

Mültecilik konusunda Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Göç Örgütü (IOM)'nün belirlediği politikalar ve uygulamalar var.

Elbette gittiğin yerdeki yerel yönetimlere tabii oluyorsun ama daha çok merkezi politika uygulanıyor gibi. Her ülke başvuruda bulunan mülteci sayısı kadar BM'den ödenek alıyor. Aslında başvuru yapılan ülkenin değil, BM'nin mülteci oluyorsun. Her ülke kendine özgü politika üretiyor. Çalışma, okul, ev vs. gibi haklara ancak oturum aldığında erişebiliyorsun. Ükelere göre bu süreç ve uygulamalar değişse de aşağı yukarı aynı şeyler yaşanıyor. Mesela benim mülteci olduğum dönemde Fransada kamp yoktu, oraya iltica eden arkadaşlar ciddi barınma sorunu yaşıyordu. Gidip iltica ediyorsun ama seni yerleştirdikleri bir kamp yok, orada tanıdığın birileri yoksa sokakta kaldın demektir. Benim açımdan mültecilik çok yıpratıcı bir süreç. Bu süreci akıl sağlığını koruyarak atlatabilmek büyük bir başarı ki ben şanslıydım, kamplarda çok kalmadım. Akrabalarımdaya kaldım hep ve sadece haftada bir gün kampa gidip imza verdim. Mülteci olduğun sürece haftada bir gün imza verme zorunluluğu var. Bir nevi "Buradayım, kararınızı bekliyorum." demek ve tabii başka ülkelere seyahat etme hakkınız da yok. Sadece Hollanda içinde seyahat edebilirsiniz. Almanya'da da seyahat hakkınız bölgelerle, eyaletlerle sınırlı. Mesela, ülke içinde sınırsız bir seyahat hakkınız yok.

Başvurum sırasında Türkiye uzmanı bir ekip tarafından mülakatım gerçekleştirilmişti. Mülakatta bana, "Siz Türkiye'de demokratik mücadele yürüten, muhalefet eden insanlarsınız, belki sizin çabanızla bir şeyler değişecek. Belki daha demokratik, daha eşitlikçi bir ülke olacaksınız. Ama hepiniz kaçarsanız bu nasıl olacak?" demişlerdi. Şaşırmıştım ama çaktırmadan, bunun çok kişisel bir şey olduğunu, belki artık korktuğumu ya da mücadele etme gücünü kendimde bulamadığımı söylemiştim.

Göç etmek dayatılan bir olgu ve biraz da kişisel bir karar. Bu kararı almak, uygulamak kolay değil tabii. Kimseye gelme-gitme, yapma-etme demek doğru değil. Ben buradaki şartları anlatmaya çalıştım sadece. Mülteci olarak gelindiğinde kimseyi iyi koşullar beklemiyor, sıkıntılı bir süreç bekliyor olacak. Her şeyden önce belirsizlik, ne olacağını bilememek, geleceğini görememek, bir şey planlayamamak zor bir durum. Bunları yapamıyorsun çünkü "Kağıtsızsın!" yani oturma izni yok. Bu belirsizlik gerçekten yıpratıcı.

Dönem dönem buradaki prosedürü, iltica koşullarını soranlar oluyor. Deneyimlerimi ve bildiklerimi paylaşıyorum tabii ama bu sıkıntılı süreçleri yaşamak için yeterince nedeni var mı diye de merak ediyorum doğrusu. Türkiye’de hangi koşullarda yaşıyor, gerçekten aile açısından ciddi sıkıntıları var mı, güvenlik sorunu var mı, ekonomik olarak da ciddi sorunlar yaşıyor mu? vs. Bazen de iltica edecek kadar sıkıntı yaşamayanlar; iş-güç, kariyer sahibi olanlar da yazıyor, soruyor.

Uzun süren mücadelenin, emeklerin, bedellerin sonunda LGBTİ+lar Hollanda’da birçok haklarını kazandılar ve yasal olarak güvence altındalar. Bu elbette güzel, sevindirici. Ama toplumsal değişim, dönüşüm çok farklı bir olgu. Bunca yasanın, hakların olduğu Hollanda’da çok ciddi boyutta homofobi de var. Sadece burada değil, bütün Avrupa’da durum böyle. Hâlâ ayrımcılık, ötekileştirme, saldırılar oluyor. Çok kısa bir süre önce Rotterdam Tren İstasyonu’nda lezbiyen bir çiftte saldırı olmuştu ve vücutlarında sigara söndürmüşlerdi. Yine mesela el ele tutuşan gey çiftler defalarca saldırıya maruz kaldılar. Sanki burada herkes lubunyaları baş tacı yapıyor gibi buraya dair tuhaf bir algı, olumlu bir önyargı var nedense. Göç etmek isteyen, mülteci olarak buralara gelmek isteyenlere diyeceğim şu ki: “Burada hiçbirinizi güllük gülistanlık bir hayat beklemiyor, her yerde olduğu gibi, burada da sıkıntılara hazırlıklı olmak gerekiyor.”

Burası soğuk, buz gibi...

Merhaba ben Ali,

İç Anadolu Kürtlerindim. Yurt dışına göç etmiş bir ilkokul öğretmeniyim. Kendimi keşfettikten sonra, ailemden uzaklaşabilmek adına, üniversiteyi bir çıkış yolu olarak gördüm. Aileme en uzak yer olan İzmir'de İlkokul Öğretmenliği Bölümü'nü tercih ettim. Mezun olduktan sonra bir yıl kadar mesleğimi yapabildim. Ailemden gördüğüm şiddetten dolayı yurtdışında yaşama kararı aldım. Viyana'da yaşıyorum, şimdilik seks işçileri derneğinde yöneticilik yapıyorum. Uluslararası Seks İşçileri Derneği ağı ile koordineli şekilde çalışmalar yürütüyorum. Ayrıca Viyana'da mülteci ve göçmen LGBTİ+'ların örgütlendiği bir dernek var, orada da Türkiye kökenlilere, danışmanlık hizmeti veriyorum.

Aslında hiçbir zaman yurtdışında yaşamak gibi bir hayalim yoktu. Şu an Viyana'da yaşamasaydım asla burayı tercih etmezdim. Ailem homofobik olmasaydı, şanslıydım. Maddi durumu iyi bir ailede dünyaya geldim. Buraya zorunlu olarak "kaçmasaydım" asla gelmezdim. Türkiye'de ailem tarafından arandığım için yurtdışına kaçmaktan başka bir çözüm yolu bulamadım. Bir de gençlik hevesi vardı, bunu da atlamamak gerekir. Bu süreçte LGBTİ+ cinayetleri gazetelerde yer alıyordu, aynı şeyin benim başıma gelebileceğinden endişe etmiştim. Viyana'ya gelmek yerine İstanbul'da, İzmir'de ya da başka bir şehirde yaşasaydım illaki beni bulurlardı. Çünkü ailem ve akrabalarım sürekli birbirleriyle haberleşerek yaşıyorlar. Kendi aralarında böyle bir haber ağları var. İlk başlarda kaçtım, şehir değiştirdim, baktım şehir değiştirmek hiçbir işe yaramıyor. Şehir değiştirdiğimde beni bulup eve götürüyorlardı. Evden son kaçışımda tek çare olarak yurt dışına çıkmaya karar verdim.

Yurtdışına kaçma kararım uzun ve sancılı bir süreçti. Türkiye'den çıkış yapabilmek için bir miktar paraya ihtiyacın oluyor. Bu parayı

ayarlayabilmek için zorunlu seks işçiliği yaptım. Trans mamaların eline bile düşmüşlüğüm var, böyle anlatayım. Ölüm tehdidi almasaydım asla Türkiye'yi terk etmezdim. Yurtdışını “wooww” olarak gösteriyorlar ama Türkiye'den tek farkı şiddetin yönünün değişmesi. Burada şiddet fiziksel değil, ama psikolojik olarak yön değiştiriyor. Psikolojik yaralara oranla belki Türkiye'de gördüğümüz fiziksel şiddet yaralarının iyileşmesi daha hızlıdır. Bütün samimiyetimle söylüyorum ki, Türkiye'de bir Kürt olarak hiçbir zaman ayrımcılığa uğramadım. Ama burada bir Müslüman olarak her yerde ayrımcılığa uğruyorum. Türkiye'de bunların hiçbirini yaşamadım, ailem dışında ve ailemin bana yaptıkları dışında, bir şiddete uğradığımı söyleyemem.

Türkiye'de translar toplum tarafından şiddete uğruyor. Evet, trans olsaydım Türkiye'de toplum tarafından şiddete uğrayabilirdim ama “erkek” görünümlü biri olduğum için şiddete uğrama ihtimalim, biraz daha arka planda kalıyor. Bir trans kadar şiddete maruz kalmıyorsun, kendini çok basit bir şekilde heteronormatif bir erkek olarak gösterebilir, topluma adapte edebilirsin, bunda bir problem yok. Annemin, “Sen ya erkek olacaksın ya da öleceksin.” gibi saçma sapan düşüncelerinden kaçtım. Şu an düşündüğümde aslında biraz pişmanım.

Ailem, beni gazeteye verdiğim röportajın internet sitelerinde yayımlanmasıyla hasbelkader öğrendi. Aslında bu röportajın yayımlanmasından sonra olaylar gelişti. Dayım bu haberi bir yerde görmüş ve akrabalar arasında birbirleriyle paylaşmışlar. Biliyorsunuz internet üzerinden yayımlanan haberler kopyalanarak başka yerlerde paylaşıldığı için silinmesi çok zor. Ailem bu video ve haberleri görmeden önce, lezbiyen bir kız arkadaşla aileme çift rolü yapmıştık. Ailem lezbiyen arkadaşımın sevgili olduğumuza inanmıştı. Bir süre sonra “Yetti artık, nereye kadar saklayabilirim?” derken, olaylar bu hale geldi. Aslında açılma taraftarı değildim, ailemin benim yatak odamı bilmesine gerek yok. Ataerkil ailelerde büyüyen LGBTİ+'ların açılmaması daha doğru. Avrupada yaşasan bunu aileme anlatabilirsin ama Türkiye gibi dinin daha baskın olduğu toplumlarda LGBTİ+ kimliğinin açıklanmasına taraftar değilim. Eğer Türkiye'de aktivist olmasaydım belki bu bedeli ödemeyecektim. Ben biraz aktivist olmamın ve görünür olmanın bedelini

ödedim. Mesela bir keresinde annem beni seks yaparken yakaladı. Gördüklerini kabullenemedi. Yukarıda anlattıklarım kadar sorun olmadı. O zaman 22 yaşındaydım kış mevsiminde yorganın altında iki kişi ne yapabilir? Bu anlattıklarımı annem sorgulamak yerine, görünmez kılmayı seçti. Aslında akrabalarımın; dayılarımın, amcalarımın “Senin oğlun ibne” demesinden kaynaklı bu baskıları yaşadım. Yurtdışına çıkmak gibi bir planım hiç olmamıştı. İlk dayak yediğim zamanlarda da kadın sığınma evinde kalmıştım. O zamanlar bir arkadaşımın aklıyla insan kaçakçılarıyla görüştük. Arkadaşım bu kaçakçıya benim yurtdışına çıkabilmem için 2000 TL para vermiş. Dikili’ye gittim, orada insan kaçakçılığı yapan bir adam ile görüştüm, her şeyi kararlaştırdık. Sanırım uyuyakaldım ya da başka bir şey oldu, bir şekilde gitmedim. Param da yoktu, arkadaşımın evinden de kaçmak zorunda kalmıştım. O zaman Dikili’de İstanbul LGBTİ’nin Trans Yaz Kampı vardı. Onların arabasıyla İstanbul’a geldik. Trans Misafirhanesi’nde kalırım diye düşünüyordum. Trans Misafirhanesi’nde Deniz Tunç ile kavga ettiğim için ben oraya alınmadım. Daha sonra bir kadın beni evine aldı, bu kadının yanında domezlik¹ yapıyordum. O dönem Instagram’da videolar çekiyordum, takipçilerimden biri ikinci açtığım instagram hesabından beni eklemiş. “Benim çocuğum olmadığı için sana yardım etmek istiyorum.” dedi. Ben de tabii ki inanmadım. “Haftaya Taksim’de ıslak hamburgercilerin orada buluşalım.” dedi. Görüşmeye eşikle beraber gelmiş. “Sana vize göndereceğim bu vize sayesinde yurtdışına gidebileceksin, orada bir LGBTİ+ Derneği var, onlar ile görüştüm. Bu dernekte yer alan Kürt bir lubunya var, sana öğrenci davetiyesi gönderecek, konuşmacı olarak oraya gideceksin, oraya gidince de bir şekilde yolunu buluruz.” dedi. Davet sonucu vize aldım ve buraya geldim. Vize süresi 3 ay olduğu için 3 ayın sonunda burada kalmak için bir çözüm bulmalıydım. Burada kalabilmek için en mantıklı yolun biriyle evlenmek olduğunu öğrendim. Avusturya’ya iltica etmek için görüştüğüm avukat: “Evet HDP’den davan var, LGBTİ+ aktivistisin, ailenden şiddet gördüğüne dair kanıtların var ama Afganistan’dan gelen bir LGBTİ+ senden daha öncelikli. Çünkü orada Taliban var.” dedi. Aynı şekilde Irak, Suriye, Suudi Arabistan gibi ülkelerden Avusturya’ya gelen LGBTİ+’lar var. Türkiye LGBTİ+’lar için

1 LGBTİ+ların kullandığı Lubunca jargonunda yanında kaldığı kişinin getir götür işlerini, yardımcılığı yapan kişi.

güvenli ülke sayıldığı için Avusturya'da Türkiye'den gelen LGBTİ+'ların bekleme süresi çok fazla. Burada, Türkiye'den gelen birçok mülteci LGBTİ+ var. Senelerdir bekliyorlar. Bence hiç kimse mülteci olmamalı çünkü mülteci olmak dünyanın en zor ve en kötü şeyi. 8-10 yıl boyunca aylık 150 Euro ile geçindiğini düşünsene. Mülteciliğin onaylanana kadar Avusturya'da 150 Euro yardım alıyorsun. Pozitif asylum² var bir de negatif asylum var. Negatif Asylumlar bekleme sürecinde olanlar. Pozitive geçtiğinde devlet sana gri pasaport veriyor ve bu gri pasaportla ülkeleri gezebiliyorsun, mülteciliğin onaylanmış anlamına geliyor. Devlet sana 900 Euro para veriyor. Bu demektir ki sen bir iş bulana kadar senin 900 Euro'n var. Hatta ilk ay sana 4000 Euro ev depozitosu için para veriyorlar. Bu süreçte ev bulman ve ikametgâh adresi göstermen lazım. Çalışmaya başladığında devlet bu parayı senden geri alıyor tabii. Ama negatifsene mesela, Erzurumlu bir trans arkadaş var, 12 yıl boyunca bekledi ve aylık 150 Euro alıyor. 150 Euro'yla geçinilemeyeceği için seks işçiliği yapıyordu, bahar şenliklerinde bira falan satıyordu. Burada, Türkiyeli seks işçileriyle konuşuyorum, hiçbiri mutlu değil, Türkiye'ye dönmek istiyorlar. Sonuç olarak Türkiyeli bir LGBTİ+ olarak 10-15 yıl beklemen gerekiyor. Burada bir trans kadın vardı kadının siyasi davaları da olmasına rağmen 15 yıl sonra pozitif statüsünü aldı. Bu durumdan dolayı mültecilik değil, evlilik yoluyla burada kalmayı tercih ettim. 1 sene sonra da zaten vatandaşlığımı alacağım.

Avusturya'da sağlık hakkı çok iyi. Negatif döneminde de sağlık ve eğitim hakkından yararlanabiliyorsun. Devlet sana yeşil kart veriyor ve bu kart ile her yerde muayene olabilirsin. Avusturya sağlık sigortası açısından dünyanın en iyi ülkelerinden biri. Herkesin sigortası olmak zorunda, zaten mülteciysen devlet sağlık sigortanı yapıyor. Aynı zamanda mültecilerin de emeklilikleri işleniyor. Eğitim hakkın var, burada önce dil öğrenmen gerekiyor. B2 seviyesini bitirdikten sonra üniversiteye devam edebiliyorsun. Vize alabilmen için B1 seviyesini vermen lazım. Özellikle mülteciler için B1 seviyesini vermediysen devlet paramı kesebiliyor. Avusturya devleti, şu kafayla hareket ediyor: Mültecilerin barınma, sağlık, eğitim, gıda gibi bütün temel ihtiyaçlarını karşılıyor. Mülteciler bunun karşılığında Almanca öğrenmeliler. Almanca

2 Avusturya Mülteci Hukukuna göre başvurusu kabul edilmiş sığınmacı.

entegrasyon sınavları var, bunları geçemezsen devlet paramı kesiyor ya da seni vasıfsız olarak nitelendirerek inşaat işçiliği gibi sektörlere yönlendiriyor.

Burada Türkiyeli olduğum için değil de Arap sanıldığım için çok ayrımcılığa uğradım. Geldiğim zaman 2015 yılıydı ve mülteci krizinin tam patladığı bir zamandı. Mülteci olarak burada yer almadığım için devlet ya da herhangi bir kurumdan gelir kaynağım yoktu. Ben de lubunya mantığımla yapacak bir iş yoksa seks işçiliği yapacağım dedim.

Avusturyadaki LGBTİ+ derneklerine, Kürt derneklerine birçok yere iş başvurusunda bulundum. Başvurularımda seks işçiliği yapmak istemediğimi belirterek temizlik de dahil ne iş olursa yapabileceğimi söyledim. Ne oldu? Tabi ki iş vermediler. Seks işçiliği yapmaya başladım. Seks işçiliği yapmaya başladıktan sonra aklımın alamayacağı neredeyse bütün ayrımcılık türlerine ve şiddete maruz kaldım.

Avusturyalı bir müşteri tarafından bıçaklandım, Müşteri, “Sen Arapsın beni öldürmeye geldin.” mazeretiyle beni bıçakladı. Bana küfür ederek merdivenlerden itekleyen müşterilerim oldu. Bizim mülteci ve göçmen LGBTİ+ grubumuz var, onlar ile beraberken hiçbir sorun yaşamıyorum. Uzun bir süre boyunca onlardan orospuluğumu gizledim. Bunların dışında beyaz Avrupalı gay bireylerin takıldığı yerler var. Seks işçiliği yaptığım için mecburen barları, clupları dolaşmak zorundayım. Müşteriyi oradan kaldırıyorum, gacılar³ gibi stüdyolarda çalışmıyorum. Amsterdam’da bir uygulama var, gay bireyler stüdyolarda çalışıyor. Burada internet üzerinden veya saunalardan, barlardan müşteri buluyorsun. Seks işçiliği yaparken yüzüme baka baka hem Arap, hem hastalıklı hem mülteci seks işçiliği yapıyor diye hakaret edenler oluyordu. İlk başta Almanca bilmediğim için ne dediklerini anlamıyordum, şu an Almanca bildiğim için söylediklerine direkt cevap veriyorum. Seks işçiliği boyutunu tamamen geçiyorum, seks işçileri kendine en modernim diyen LGBTİ+ toplumundan bile dışlanıyor bu da ayrı bir mesele.

3 LGBTİ+ jargonunda kadın.

Avusturya'nın büyük çoğunluğunu göçmenler oluşturuyor. Göçmenlerin çoğunluğu da eski Yugoslavyalılardan oluşuyor. Yugoslavlar, aşırı derecede Alman Milliyetçisi hatta Almanlardan daha milliyetçi. Dışardan bakıldığında benim Ortadoğulu olduğum çok belli. Ortadoğulu oluşum nedeniyle Avusturyalıyım diyenler, hiçbir zaman beni yanlarına almadılar, hiçbir zaman benimle arkadaşlık kurmadılar. Merhaba dediğimde yüzüme dahi bakmadılar. Biriyle flörtleiyorsun “Merhaba konuşabilir miyiz?” diyorsun. “Ben Araplarla konuşmuyorum.” diyor. Mesela, barda dans ediyorsun kolun birine çarpıyor, sana dönüp “Bana dokunamazsın git ülkene.” diye bağırıyor. Bu konuda butch lezbiyenler tarafından aşırı psikolojik şiddete uğradım. Dans ederken sakalımdan dolayı “erkek” bir görünümüm var ya “Arapların hepsi sapıktır. Bu da Araplara benziyor.” gibi söylemlerle psikolojik ve yukarda anlattığım gibi fiziksel şiddete uğradım. Şu an eskisi kadar problemim yok çünkü Viyana'da tanınıyorum. LGBTİ+ aktivisti olduğumu ve onları rezil edeceğimi bildikleri için hiçbir şey demiyorlar ama diğer insanlara yaptıklarını duyuyorum. Bundan üç yıl önceydi sanırım, bir barı şikâyet etmiştim, Arapları dışarı atmaya çalışmışlardı. Şikâyetim bir davaya dönüştü ve bu davayı kazandım. Burada “discrimination⁴” yasası var. Bardan insanları hiçbir gerekçe göstermeden sadece Arap oldukları için atmaları bir suç. O günden sonra mülteci LGBTİ+'lara tavırları biraz değişti. Nefret ediyorlar ama bunu dillendirmiyorlar. Türkiyeliler, Ortadoğulular artık yasaların kendilerini koruduğunu dillendirmeye başladılar. Önce bir şey olunca sessiz kalıyorduk ama şimdi bayağı örgütlüyüz. İfşa ediyoruz, şikâyet ediyoruz. Bundan dolayı 2015'teki gibi durumlarla karşılaşıyoruz.

Mülteci seks işçileri olarak yaşadığımız en büyük problem, müşteriler tarafından uğradığımız psikolojik şiddet. Burada, seks işçilerinin çoğunluğu illegal olarak çalışıyor. Kayıtsız, yeşil kartsız. Burada orospuluk kartı da yeşil renkte, bu karta da yeşil kart diyoruz. Müşterilerle sorun yaşıyoruz. Kimi zaman bizlere “Sen benden para istersen polisi ararım çünkü illegal çalışıyorsun. Ben Avusturyalıyım seni tekrardan İrak'a, Afganistan'a geri yollarlar.” deniliyor. Böyle korkuttukları için ister istemez bu insanlar bir şey yapamıyor. Türkiye'deki şiddetin aynısı

4 Türkçede ayrımcılık anlamına gelmektedir.

aslında, sadece bir farkı kolluk kuvvetleri tarafından ya da sokaktaki insan tarafından öldürülmüyorsun. Ölüm var mı? Evet var. En son Hande öldürüldü. Hande, Viyana'da benim kaldığım odada kalıyordu. Hande Avrupa'nın ortasında medeniyetten en çok bahsedilen ülkelerden birinde müşterisi tarafından öldürüldü.

Viyana trans ve natrans kadınlar için daha güvenli. Onlar kayıtlı olarak çalıştıkları için onlara ilişkin kontrol oluyor. Translar güvenli alanlarda çalışıyor ama bizim gibi gey seks işçileri biraz daha güvensiz. Kayıtsız çalışıyoruz, kayıtsız çalıştığımız için devlet kontrolünde değiliz. Devlet kontrolünde olmadığımız için başımıza bir iş geldiğinde nerede olduğumuzu kimse bilmiyor. Trans ve natrans kadınlar araçlar ile gönderildikleri için gittikleri adresteki kişinin bilgileri her şeyi kayıt altına alınmış oluyor. Ama bizde böyle bir şey yok, ölebilirsin de. Gerçi ben çalışmıyorum artık.

Durum mültecilerden ve evlilik yolu ile kalan kişilerden biraz farklı. Ben ülkesiz konumundayım ama ülkesiz değilim, mülteci konumundayım ama mülteci değilim. Türkiye'deki davalarımın dolaylı Türkiye pasaportuma uzun süre önce el konuldu. Ben de mülteci olmadığım için evlilik yoluyla kalıyorum. Avusturya'da 2019 yılında resmi evlilik onaylandı. Birliktelik 10-12 senedir vardı. Benimki resmi evlilik değil, çünkü ben 2019 yılından önce evlendim. Benimki partner birliktelik. 2015 yılında bunu yaptım, aynı haklara sahibim. Avusturyalı biriyle evleniyorsan sana her sene oturum veriyorlar ama Avusturya'da yaşayan Avrupa Birliği'ne bağlı bir ülke vatandaşıyla evliysen sana beş senelik oturum veriyorlar. Evlilikte her hakka sahipsin. Eşinin sigortasını kullanıyorsun, eşinin işsizlik sigortası varsa ondan yararlanıyorsun. Eşinin kredi borcu varsa bunu sen de ödemek zorundasın. Eşinle ayrıldığında eşinin mal varlığı varsa sana bir talebin var mı, diye soruyorlar.

Vatandaşlık şartları var. Konulan beş yıl şartının en az üç yılında full-time çalışman lazım. Çünkü Avusturya dünyanın en büyük kapitalist ülkelerinden biri. Ve burada her şey parayla. Adam öldür, seni hapse atmazlar ama vergi kaçır hapse atarlar. Bu devlete çalıştığını göstermen

lazım, B2 seviyesinde Almanca olması lazım. Açıkçası bu 5 senenin 4 senesinde full-time çalışman lazım. Artı 2 yıl sosyal çalışmalarda bulunman gerekiyor. Mesela Kızılhaç örgütünde gönüllü çalışmak gibi. Genelde devlete bağlı ya da kiliseye bağlı kurumlarda gönüllü (yani aslında zorunlu) çalışman gerekiyor. Bunun dışında entegrasyon sınavı var, bu sınavı vermen lazım. Hiçbir şekilde suça karışmaman gerekli. Bir kere bile polislik olman, seni 10-12 sene geciktirir. Bu durumu birinden biliyorum. Vatandaşlığını alması için bir senesi kalmıştı, biriyle tartıştığı için vatandaşlığını alamadı ve hala bekliyor. Biz yazın festivallerde bira satıyoruz, bu vergi kaçakçılığı sayılıyor. Yakaladığında bunu senin siciline yazıyorlar ve vatandaşlık alman gecikiyor, bunu yapmaman gerekiyor. Böyle çok mükemmel, sessiz, sakın biri olman lazım ki Avusturya “bu mülteci bizi hak ediyor” diyebilsin. Makedonyalı bir arkadaş vardı, vatandaşlığını alması çok kolay oldu. Türkiyeli bir arkadaş için zor oluyor, gay bile olsa fark etmiyor, seni süründürüyorlar.

Hiç kimsenin mülteci olmaması taraftarıyım. Kimse istekli olarak mülteci olmaz. Gerçekten zorunlulukları olmadığı sürece mülteci olmasınlar. Ne bileyim internet üzerinden biriyle tanışıp bir şekilde onunla anlaşarak evlenebilirler. Bunun daha mantıklı ve daha az acı çekme yolu olduğunu düşünüyorum. Göç etmek isteyenler Kanada, İskandinav ülkeleri gibi ülkelere gitsinler. Oralarda göçmen sayısı daha az olduğu için onay almaları daha hızlı olabiliyor. Orta Avrupa ve Batı Avrupa ülkelerinde gerçekten çok zor. Bir de göç edeceksen yurt dışına kalifiye bir eleman olarak göç et. Devletin seni vatanı olarak kabul etmesi için senin kalifiye bir eleman olman gerekir. Sıradan, sokaktan geçen her insanı kabul etmiyorlar. Senin bir bilgi birikimin ve eğitimin olması lazım. Örneğin bir bilgisayar mühendisiysen tabii ki devlet seni alır. Çünkü sen o devlet için yararlı şeyler yapacaksın. Avrupa ülkeleri biraz daha faydacılar. Faydası olmayan bir şeyi neden alsınlar? Bir sürü insanla konuştum, senelerce bekleyip sınır dışı edilenler de var. 4 sene bekliyorsun, hayatım değişti diye düşünüyorsun, bir bakmışsın sınır dışı ediliyorsun. Kalifiye bir eleman olmadığın için o ülke senin burada fayda sağlamayacağını düşünerek “Ben buna neden bakayım?” mantığıyla geri gönderiyor.

Ben ilkokul öğretmeniyim, burada pedagojik formasyonum olduğu için bir anaokulunda da öğretmenlik yapabiliyorum. Burada şöyle bir avantajım var, ülkenin en büyük azınlık topluluğu Türkiye kökenliler. Yani herkes sokakta Türkçe konuşuyor. Türkçe öğretmenlerine ihtiyaçları var, öğretmenlik de yaptım.

İltica için başvurmak isteyenler, çok zor durumdalarsa, ölüm tehlikeleri varsa benim gibi bulabildikleri kadar delil toplansınlar. Şiddet gördüklerine dair polis zabıtları vardır. Telefon ve sosyal medya üzerinden bir mesaj gelmiş olabilir. Bunların hepsini print yapıp dosyalayabilirler. Fotoğraflar olabilir, bu şekilde ne kadar çok belgeleri varsa o kadar çok garanti altına alınmış oluyorlar. Ama buraya gelirken senin elinde tehlikede olduğunu gösteren hiçbir belge yoksa devlet sana “Arkadaşım sen tehlikede değilsin, neden buraya mülteci olarak başvurmaya çalışıyorsun, geçerli bir sebep sunmalısın” diyor. Mesela Aleviler, ben Aleviyim dinimi yaşayamıyorum, diye başvuru yapıyor. Devlet bunu gerekli bir mazeret olarak görüyor ama buna dair belgeler de istiyor. LGBTİ+’ların mülteciliği onaylanırsa birçok hakları oluyor. Devlet sana normal bir mülteciye verdiği değerden daha fazlasını veriyor. Burada LGBTİ+ hakları gerçekten üst seviyede.

Son olarak, Türkiye’ye sadece turist olarak gelmek istiyorum çünkü senelerdir annemi görmedim, zaten onlarla görüşmüyorum. Ama en azından yaşadıkları mahalleden geçerek onları bir defa da olsa görmek isterdim. Bir de İzmir’i görmek için gelmek isterdim. Şu an hiçbir şekilde gelemem. İzmir’e çok isteyerek gitmiştim tek büyük hayalimdi. İzmir’e veda etmeden gittiğim için gerçekten İzmir’e bir veda etmek istiyorum. Ama Türkiye’de yaşamam, turist olarak gelirim. Burada tamam ırkçılığa falan uğruyorum ama sokakta oturup biramı içebilirim, bazen etek giyiyorum ama kimse dönüp bakmıyor bile, kimse laf etmiyor, queer olarak şekilde dolaşabiliyorum. Tırnaklarıma oje sürebilirim, oje sürünce kimse bana tokat atmaz. Kimse sokağa tükürmüyor, trafik ışıklarında herkes bekliyor. Her şeyi yapabiliyorsun. Hafta sonları Club’a gidiyoruz, hani Türkiye’de Club’a gitmek için hunharca hazırlanırsın ya burada öyle bir şey yok. Pijamayla gidiyorsun ve kimse kimseyi sorgulamıyor. Tek kötü noktası soğuk, buz gibi.

Bezsin, Bıksın, Bırakıp, Gitsin

Merhaba ben Diyar

Merhaba, ben bir Kürt Alevisiyim, Dersim'de doğdum. Bir yaşıma kadar Dersim'de yaşadım. Sonrasında İstanbul'da büyüdüm. Babam işçi emeklisi, annem ev hanımı ve altı kardeşiz. İki ablam Kanada'da mülteci. İşçi sınıfı bir aileden geliyorum. Üniversite mezunuyum, master programımı tamamladım, şu an doktora öğrencisiyim. 8 yıldır Fransa'da yaşıyorum. Kendimi Kadın, Kürt, Alevi ve Biseksüel olarak tanımlıyorum. Bütün kimliklerim benim için çok önemli şu kimliğim çok önemli diye bir hissiyatım yok. Kürt olmam biseksüel olmamdan ya da biseksüel olmam işçi sınıfında yer alan bir ailenin çocuğu olmamdan daha önemli değil benim için. Hepsi eşit derecede önemli. Bu kimliklerimin iç içe geçtiğini düşünüyorum. Bunları birbirinden ayırt edemediğim için de hangisi daha önemli hangisi beni ben yapıyor bilmiyorum.

İstanbul'da LGBTİ+ kimliğinden bahsetmek başlı başına zor. Ama ben 'rahat' bir ailede büyüdüm. Ailemin yanından lise zamanında ayrıldım. Üniversite zamanımda kendi evimde olduğum için zaten aile baskısı yoktu ve kendi güvenli alanımı yaratmıştım. Ailem tarafından birinci derecede bir baskı hissetmedim. Ama onlara biseksüel kimliğimi söylememem gerektiğine dair bir ön fikrim vardı. Benim biseksüel kimliğimle tanışmam ne zaman oldu diye düşündüğümde 24-25 yaşlarımda diyebilirim. O zamana kadar heteroseksüeldim. 24-25 yaşlarımdan sonra biseksüel yönelimim oldu. İstanbul Üniversitesi'nde Radar diye bir kulüp vardı. Birinci sınıfta Radar'ın bir toplantısına gitmeye çalışmıştım. Orada onu hissettim, çok kapalı, dışarıdan gelen insanları öyle kolay kolay almayan bir kulüptü. İlk kez orada LGBTİ+'larla örgütsel anlamda bir kontak kurdum. O zamana kadar LGBTİ+ hareketten ziyade feminist harekete ve Kürt hareketine daha angaje olduğum için LGBTİ+ mücadelesi içinde hiç yer almamıştım.

Türkiye’den ayrılma gerekçelerimin başında politik nedenler geliyor. Bu benim Alevi Kürt kimliğimden dolayı aldığım bir karardı. Türkiye’de kalsam tutuklanacaktım. Bundan dolayı benimki zorunlu göç oldu. Hatta ilkin geçici olarak bir Doğu Avrupa ülkesine gittim çünkü Avrupa’da yaşamak istemiyordum. Orada beklemeye karar verdim. Dava düşerse Türkiye’ye geri dönme kararım vardı. Avrupa’ya zaten öğrenci olarak gittiğim için orada; “Türkiye’de baskı altındayız, Avrupa’da böyle özgürüz.” gibi bir şey hissetmedim. Zaten gittiğim ülke aşırı islamofobik ve ırkçı bir ülke. Siyah saçlı olmakla, Avrupalı olmadığının belli olması durumunda çok kötü şeylerle karşılaşabiliyorsun. Suudi Arabistanlı yakın arkadaşlarım vardı, onlar başörtülü oldukları için suratlarına tükürüldüğünü söylemişlerdi. Doğu Avrupa’da olmasından dolayı, gitiğim ülkeyi çok da Avrupa kategorisinde bir ülke olarak görmemiştim ve Avrupa’ya dair bir fikrim de yoktu. Sekiz ay sonra Türkiye’ye geri döndüm. “Avrupa şöyle ya da böyleymiş” diye hiçbir zaman bir fikrim olmadı gittiğim yer üzerinden. Dediğim gibi gittiğim yer bana göre bir Avrupa ülkesi kriterinde değildi. Schengen Bölgesinde ama öyle bir vizyon edinmedim, zaten aşırı derece de dindar ve ırkçı bir ülke olduğunu biliyordum. Fransa’nın kadın ve LGBTİ+ konusunda daha iyi bir ülke olduğunu duymuştum. Bu yüzden Fransa’ya gelmeyi tercih ettim. Kürt kimliğimden öte kadın ve LGBTİ+ kimliğimi gözetiyor olmam, buraya gelmemde etkili oldu. Buraya gelince bir heyecanla her şey süpermiş gibi geliyor çünkü Türkiye’de bu yönde çok büyük bir abartı olduğunu düşünüyorum.

İkinci Dalga feminizm, okuduğumuz kitapların etkisi var ama okuduklarımızın burayla alakası olmadığını bu tarz şeylerin elitlere ait bir “lüks” gibi olduğunu, tartismaların sokaktaki aktivizmi çok az etkilediğini ya da göçmen bir kişinin hayatında eğer zengin değilsen, üst sınıfa ait değilsen bir realiteyi çok da yansıtmadığını gördüm. Devlet politikası olarak da çok kötü bir politikası var.

Daha önceden eşcinsel evlilik bile yasaktı burada ancak Pacs yapabiliyordun. Evliysen, heteroseksüelsen evlat edinebilirsin, LGBTİ+ isen bu senin için geçerli değil. Daha birkaç yıl önce evlilik hakkı çıktı.

Evlaysen ancak 5 yıl sonra vatandaşlığa başvurabilirsin. Kadın hakları bakımından zaten korkunç bir durumda. Fransa'da üç günde bir kadın öldürülüyor. Bu rakamlar Türkiye'ye göre daha az diyebiliriz ama bir hiyerarşi yapmak bence doğru değil. Mesela Türkiye'de, Kürt mücadelesi, Kürt kadın hareketi ve feministlerin sayesinde çok alışkın olduğumuz bir mücadele var. Bu mücadelede temel olan şey özneyi esas almak. Kadın yürüyüşüne erkeklerin gelmemesi gibi. Burada böyle şeyler asla tartışılacak şeyler değil. Bir 8 Mart toplantısına cis-heteroseksüel bir erkek gelip tartışıp ve oradaki kadınlara rağmen, fikirlerini uygulayabilir ve gelip yürüyüşe katılabilir. Burada öznenin yerine konuşan başka kişiler olduğunu gördük. Bir de şunu da iyi değerlendirmek lazım İŞİD saldırılarından sonra Avrupa'da değişen (bunu ben tam ölçemiyorum ama) bir tavır var. Bizden önce gelen göçmenlerin söylemlerine göre eskiden göçmenlerin, kadınların, LGBTİ+'ların durumu daha rahatmış. Bizler göçmen olduğumuz için buradaki şeyleri daha farklı yaşıyoruz. İŞİD saldırılarıyla beraber burada göçmen karşıtlığı ve islamofobi inanılmaz arttı. Fransa'da OHAL döneminde çıkarılan yasalarla birlikte her şey daha sert bir hale geldi. Buraya geliyorsun tabi ki daha rahatsın ama nereye göre? Türkiye'den geldim daha rahattım. İstanbul'a göre belki sokakta daha rahat yürüyorum. Kaliforniya'dan gelen bir gey arkadaşım bir gün eve ağlayarak geldi. Hayatımda gördüğüm en homofobik ülke burası dedi. Metroda çocuğu taciz etmişler. Ölçüyü nereden alacağız? Türkiye'den mi Kaliforniya'dan mı? Homofobi inanılmaz derece yüksek burada da.

25 yaşına kadar heteroseksüel bir kadın olarak yaşadım ve doğal olarak benim oradaki pozisyonum bu hareket ile dayanışma üzerine kuruluydu. Ama dayanışan kişi pozisyonundan çıkıp bu olayın öznesi haline gelince; durumu kavramak, bundan bire bir etkilenip bu politik bilinci elde etmek, buraya ulaşmak zaman alan bir şey. Ben 25 yaşından sonra LGBTİ+ konusunda daha da politikleştim ve bu hemen politikaya angaje olacağım diye değil; bilinçlenme, deneyim, biriktirme ve bende biriken deneyim sonucunda harekete geçme ile alakalı bir durumdu. Şu noktaya gelince bir gey erkeğin ne yaşadığına ilişkin bir şey söyleyemem. Eğer kadınlık ve erkeklik hakları üzerine konuşacaksak erkek olmanın getirdiği bazı imtiyazlar var. Gey erkeklerin de bu

imtiyazlara sahip olmayacağı anlamına gelmiyor. Yani gey erkekler de erkekliğin imtiyazlarından sonuna kadar faydalanabilirler. Yani iki farklı kimliğin avantajları ve dezavantajları var. Gey erkek dezavantajlı bir kimliği elde ettiğinde avantajlarının hepsini bir yana bırakmıyor. Bu kimlikler iç içe geçen grift kimlikler. Mesela işe girdiğinde yükselmesi heteroseksüel bir kadına ya da lezbiyen bir kadına göre daha kolay. Yani geylik, erkeklik avantajlarından yararlanamaz anlamına gelmiyor. Diğer taraftan eşcinsel erkeğin ilişkilerinin daha büyük tepkiyle karşılanması daha kötü algılanabilir ama buna hangi perspektiften bakıyoruz? Çünkü lezbiyen ilişkiler çoğu zaman bir cinsel yönelim olarak algılanmıyor. Daha ziyade bir fantezi olarak kalıyor toplumun algısında. Böyle düşünenler için erkek eşcinsel ilişkisi ciddi bir iştir ve ciddi sonuçları olabilir ama bahsettiğim iki kadının arasında “ciddi” ne olabilir ki? İki cinsel yönelimden bahsediyoruz. İlk olarak bir kabul üzerinden şiddet görmek var, bir de yok sayılmanın şiddeti var. Hangi şiddetin daha kötü olduğuna nasıl karar verelim?

Topluma göre ortada bir penis yoksa bir cinsellik söz konusu olamaz. Bir sürü erkeğe soralım, eşinin bir kadınla birlikte olmasını bir aldatma olarak görmez. Ama bir erkekle eşinin birlikte olması başka bir şeye tekabül eder. Kadınlık rollerini bir kenara bırakarak lezbiyenliği tartışamayız.

Biraz Türkiye'deki hikâyeme dönecek olursam, yoğun polis baskısı altındaydık, evimiz izleniyordu, evimize gelip giden insanların yüzde 90'ı tutuklanmıştı. Bir gün bir arkadaşım geldi, polislerin benim hakkımda insanlardan ifade topladığını söyledi ve biz de ülkenin dışına çıkmanın en mantıklı karar olduğu sonucuna vardık. Davam sonuçlanana, önümüzü görene kadar sekiz aylığına yurt dışına gittim. Daha sonra hakkımda yakalanma kararı çıkarıldı. Avukatım savcılıkla görüşüp onu kaldırttı. Türkiye'ye döndüm, ifade verdim ve savcının tarzı çok sert olduğu için tutuklanacağımı düşündüm. O zaman ne yapmalıyım, diye düşünmeye başladım. Daha önce de dediğim gibi deneyim biriktirmiştim artık. Kürt kimliğimi düşünmeden, (Kürt mücadelesi her yerde var, nereye gitsem angaje olabilirdim diye düşünmüştüm) biseksüel bir kadın olarak nereye gidersem rahat edebilirim, diye düşündüm. Biraz önce

bahsettiğim illüzyon, okuduğum kitaplar, Fransadaki cinsel devrim gibi durumları göz önünde bulundurarak Fransa'ya geldim.

Fransa'ya öğrenci olarak geldim. Dil kursu üzerinden vizeye başvurarak buraya geldim. Bir yıl sonra eğitimime başladım. Burada statüm hâlâ öğrenci. 7 yıldır burada öğrenciyim. Fransa'yı Suriye'deki iç savaş ile DAİŞ'in burada düzenlediği saldırılar öncesi ve sonrası diye iki döneme ayırmak lazım. Fransa'nın çok güçlü bir kolonyal tarihi olduğu için köklü bir islamofobi gerçekliğine sahip ve halen bu yanıyla yüzleşemediği için inanılmaz bir Arapfobi ve islamofobi var, Cezayir'den dolayı. Bunu zaten her yerde hissedebilirsin. Ada ülkelerindeki sömürgeyi burada gittiğin devlet dairelerinde görürsün. En alt kademedeki memurlar siyahlar, sömürgecilik tarihinin Fransa'ya yansımaları en açık şekliyle görürsün. Genelde bunu Paris'te daha net görürsün. Paris Türkiye'nin İstanbul'u biraz. Nüfusu kalabalık bir şehir ve çok fazla insan var. Bir de hangi bölgede olduğun çok önemli. Kuzey bölgesine doğru gittikçe fakirleşen bizim banliyö dediğimiz işçi sınıfının oluşturduğu yerler var. Güney'e gittikçe yaş ortalaması daha yüksek üst sınıfa doğru giden sınırlar çizilmiş gibi sanki. Bunu metro hatlarında da görürsün: Metro 1'e bindiğinde tertemizdir. Metro 7'ye binersen, Disneyland'daki korku tüneli gibi. Kuzeye gittiğinde hissettiğin şey, güneye gittiğinde hissettiğinle aynı şey değildir.

Ayrımcılık kelimesini kullanmayı hiç sevmiyorum. Irkçılığın ve islamofobinin üzerini örtüyor. Fransada ırkçılık inanılmaz yüksek. Gittiğim üniversite herhalde Paris'in en bilinen okullarından birisi. İlk üç sene okulda sadece 4 tane siyah öğrenci görüyordum. Mesela bizim okulda mültecilere alan açılmıyor, zengin ve beyaz değilsen o okula girme ihtimalin çok düşük. Okulun yemekhanesi yok. Öğrenciler zengin restoranlarda yemek yiyebilir. Pardon da ben zengin değilim, restoranlarda yemek yiyemem yani. Ya da çok basit bir şey: Mesela bir yere oturuyorsun, çay isteyeceksin, su isteyeceksin, adam seninle İngilizce konuşmuyor. Sen Fransızca konuşmaya başlıyorsun, adam senin aksanını beğenmiyor, seninle İngilizce konuşmaya başlıyor. Bir arkadaşım sağlık sigortası için tam üç kez belgelerini yolladı, üçünde de

kaybetti mesela. Sonrasında kuruma birlikte gittik. Orada çalışan görevli kadın “ben size elli kere söyledim. Bu dosya buraya hiç gelmemiş, hiç alınmamış. Siz bir şeyi yanlış yapmışsınız. Bu böyle olmaz.” diye çıktı. Biz de alttan almadık, tartışmaya başladık. Sonunda başka bir çalışan geldi; dosya oradaymış meğer. Yani neden yaşadık bunları? Çünkü karşısındaki kişiler süper Fransızca konuşmuyor, beyaz değiller. Kadının kendisi beyaz olmasa bile konuştuğu akıcı Fransızcayla, devletin ona verdiği memurluk yetkisiyle, görevini kötüye kullanması ve karşısındaki insanın hakkını gasp etmesiyle açıklanabilir bu durum. Mesela buranın en büyük garlarından kuzey garına gidiyorsun her taraf polis, her taraf güvenlik görevlisi. Durdurdukları kişiler ya siyah ya Arap. Beyaz ya da sarışın birini aradıklarımı hiç görmedim. Sözde ırkçılık çok büyük bir suç.

Burada 8 Mart ikiye bölünüyor. Seks işçilerinin yürüdüğü yerde yürümek istemiyorlar. Seks işçiliği yapanların çoğunluğu da göçmen/mülteci ve trans kadınlar. Beş-altı yıldır 8 Mart Yürüyüşü bu nedenle bölünmüş durumda. Toplantılarda da görüyorsun bunu, açıkça söylüyorlar “Biz onlarla yürümek istemiyoruz.” diye.

Bütün Avrupa ülkeleri gibi Fransa da mülteci almamak için çaba sarfediyor. İltica için gelen kişi önce havalimanında iltica ettiyse yaklaşık bir hafta-on gün havaalanında gözaltında tutuluyor. Parmak izi vesaire alınıyor, bir iade süreci yoksa dışarıya çıkarılıyor. Yaklaşık bir yıl öncesine kadar merkeze gidip direk dosya alıp iltica ediyordun. Şimdi Paris’te çok fazla yığılma olduğu için telefon hattından randevu alıyorsun. Küçük, uyduruk bir dernek kurmuşlar, buraya gidiyorsun. Sonra valilik sana iltica dosyası veriyor. Parmak izi alıyorlar tabii. Parmak izi için seni orada yaklaşık beş-altı saat kadar bekletiyorlar. Parmak izin herhangi bir Avrupa Birliği ülkesinde çıkmadıysa sana iltica edebilmen için gerekli dosyayı veriyorlar. O dosyayı da 21 gün içinde doldurup Valiliğe göndermek zorundasın. Sonrasında sana 45 gün için 585 Euro gibi bir para veriyorlar yani aylık 390 Euro gibi bir paraya denk geliyor. Tabii işler yolunda giderse alabiliyorsun bu parayı.

Dosyayı doldurduktan sonra iki süreç var. İlk prosedür hızlı oluyor, On beş gün içerisinde senin ifadeni alıp iltica sürecinin nereye gideceğine karar veriyorlar. Bir de diğer prosedür var; o da yaklaşık 6 ay kadar sürüyor. Diyelim ki senin Avrupa ülkelerinden birinde bir parmak izin çıktı ya da başka bir şey oldu. Hemen seni hızlandırılmış süreç ile geri gönderiyorlar.

Bütün prosedürleri Fransızca yapmak zorundasın. İfadeni Fransızca istiyorlar, eğer paran yoksa bu çeviriyi yaptıracak kimse bulamayabilirsin. Burada yaşanan en büyük mağduriyetlerden biri bu. Ancak başvurunun reddederlerse üst mahkemeye itiraz edebilirsin. Devlet sana o zaman ücretsiz avukat hakkı tanıyor. O sürece kadar ne bir çeviri desteği ne bir hukuki yardım kesinlikle sağlanmıyor. Biraz bezsin, bıksın, bırakıp gitsin politikası uyguluyorlar yani. Başvuru merkezlerinde de insanlara çok kötü davranıyorlar. Mesela insanlar sabah 4'te geliyorlar. Buz gibi hava, düşünün ki sabahın 4'ünde sıraya giriyorlar. Her valilik belli sayıda kişi alıyor, daha fazla insan almıyorlar. İnsanlar bu yüzden geceleyin sıraya giriyor. Battaniyelerle falan orada asfaltın üzerinde yatıyorlar. İçeri girerlerken güvenlik görevlisi sırayı beğenmediyse ya da en ufak bir sorunda seni içeri almayabiliyor. İnanılmaz bir psikolojik şiddet var yani. Ortam o kadar gergin ki girdiğin an hissediyorsun, suratına çarpıyor bu hava. Ben kendim, ilticacı olmamama rağmen travmatize oluyorum resmen. İnsanlarla kurdukları ilişki ve insanlara yapılan muamele korkunç.

Burada iltica ettiğin zaman “kalabileceğin bir yer var mı yok mu?” diye soruyorlar. Sen “Evet var.” dersen sana para yardımı yapmıyorlar. Eğer bu şıkkı formda işaretlersen para alamayacağımı söylemiyorlar. Burada akrabasında kalan bir sürü insan bilmeden şıkkı işaretliyor ve devlet para vermiyor bu insanlara. Bir ön bilgilendirme olmadığı için bu bir tuzak soru.

İstanbul'da Tarlabası'nda görece kötü oteller var ya, ondan daha beter otellere gönderiyorlar mültecileri. Yer varsa bir gece orada, bir gece başka bir yerde yatabilirsin. Bir gün seni 100 km öteye öbür gün dönüp onun tam tersi 100 km ötesine gönderebilirler ki bunun da garantisi yok, yer varsa bu mümkün. Bir kamp sistemi yok, İsviçre ya da Almanya gibi. Otellerin bazılarıyla anlaşma yapıyorlar, onlarda yer varsa seni oralara

yerleştiriyorlar. Mültecilik statüsü alındıktan sonra bir entegrasyon kursu var; 3 gün falan gidiyorsun. Fransa'nın bayrağı, sembolü, değerleri gibi şeyleri öğretiyorlar. Ondan sonra belli bir saat Fransızca kursuna gitmek zorundasın. Bu da formalite, çünkü ilkokul mezunu ile bir doktoru aynı sınıfa koyuyorlar. Arapça alfabesi bilen biri ile Latin alfabesi bileni aynı sınıfa koyuyorlar. Doğal olarak o kişi o alfabeği öğrenene kadar üniversite mezunu diğer kişi orada boş oturuyor. O kurslar bir şey öğretmekten ziyade formalite açıkçası. 80 yaşında okur yazar olmayan kişiyle 30 yaşındaki doktoru aynı sınıfa koyuyorlar.

Burada ücretsiz bir kurs yok. Kiliselerin ya da derneklerin gönüllü oluşturdukları yerler var ama devlete bağlı değiller. Yani Almanya gibi ya da Belçika gibi değil. Fransa'nın sağlık sistemi diğer ülkelere göre çok iyi. Eğer belli bir gelirin altında para kazanıyorsan o zaman devlet yüzde yüz her şeyini karşılıyor. Elisa testlerini belediyelere gidip ücretsiz olarak hızlıca yaptırabilirsin. HIV ilaçlarını ücretsiz olarak alabilirsin. Hepatit aşısını ücretsiz yaptırabilirsin. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlarla ilgili hizmetlere erişebilirsin. Kondoma ücretsiz ve rahat ulaşabilirsin.

Kendim Fransa'da yaşarken kimseye "buraya gelmeyin, burası kötü" diyemem. Gelen kişinin orada hangi koşullara sahip olduğu, neyi bırakacağı ve burada neye sahip olacağı çok kişisel bir şey. İlticacı olmak gerçekten zor bir süreç. Sonuç olarak burada da homofobi, lezbofobi oranı yüksek. Sokakta el ele yürüyen kadınlar ya da erkekler görme ihtimalin LGBTİ+ alanları dışında neredeyse imkansız. Ben politik koşullarla gelmeme rağmen kendim iltica etmemek için resmen kendimi şu an zorluyorum. Çünkü inanılmaz bir psikolojik şiddete maruz kalıyor bunu yaşayanlar. Yani nerede duracağını, ne yapacağını, nasıl davranacağını belirleme hakkın onlarda. Bu prosedür sürecinde de insanlara uyguladıkları şiddet korkunç boyutlarda; bu yüzden göçmenlerin de psikolojisi çok kötü durumda. Ben şimdi iltica dosyalarına destek sağlıyorum. Sistemin buraya gelen insanlar üzerinde yarattığı korkunç baskı, insanları inanılmaz derecede etkiliyor ki, hiçbir politik sorunu olmadığı halde ekonomik olarak göç etmiş durumda olup hukuki yardım alan insanlar da bunu yaşıyorlar.

İnsanın hayati kaygısı varsa, annesinden babasından ailesinden kaçırırsa, hele hele can güvenliđi yoksa, ki can güvenliđi her Őeyden önce geliyor, gōç etmeyi dūŐunebilir. Burada kimseye gūl bahçesi vaat etmiyorlar. Belki 30 yıl önce olabilir ama Őimdi deđil.

Aslında ben Tūrkiye'ye dōnmeyi dūŐunuyordum. Fransa'ya geldim, 7 yıldır buradayım. İltica etmedim, halen bir Őeyler deđiŐecek diye umuyorum. Tutuklanma ihtimalim ve benzeri Őeyler yūzünden bir bekleme halindeyim. Siyasi atmosfer deđiŐirse Tūrkiye'ye tabii ki dōnmeyi dūŐunuyorum. Hep istiyordum ama gelip hapishaneye girme riski de beni frenliyor. Őç yıldır da Tūrkiye'ye gelemiyorum bu yūzden.

Şimdi Ne Yapacağım?

Merhaba,

Adım Tina Godiva, 29 yaşında Urfalı bir Kürdüm. İki yıl önce şimdiki yerime göç etmiş Türkiye vatandaşıyım. Göç serüveni benim için tabii ki kolay olmadı; çocukluğumdan beri yaşadığım psikolojik baskılar göç etmeme neden oldu. Aile içi baskılara gelmeden devlet baskıları beni bu serüvene itti.

Eşcinsel olduğumu fark ettiğim dönemlerde artan baskılar nedeniyle bazen bu kimliğimi unuttuyordum. Bu yıllarda yaşamım psikolojik baskılar, devlet baskıları ve kendimi tanıyamadığım bir şekilde ilerliyordu. Kendimi yeni yeni fark etmeye başladığımda, on üç yaşındaydım.

Bunu ilkokulda bir kız arkadaşımı öpmek istediğimde fark etmiştim. Bu neydi, bilmiyordum. Hemcinslerim bir erkeği severken ben bir kadını istiyordum. Bu durum bana biraz “tuhaf” geldi. Ayrıca kendimde bir sorun aramaya başladım. Acaba sorunlu olan ben miydim? O yaşlarda “bu acaba bir hastalık mı?” diye epey sorguladım.

Ben sekiz yaşından itibaren hem babasız hem annesiz büyüdüm, babam gözlerimin önünde işkenceyle katledildi. Bu nedenle, çocukluğumu öldürüp yetişkin oldum. On üç yaşında olmama rağmen çok güzel fikir yürütebiliyor, kendimi yönlendirebiliyor ve “neden böyleyim” diye sorgulayabiliyordum.

Kız arkadaşlarım bir erkeği isterken neden ben bir kadını istiyorum gibi kendime sorular sorabiliyordum. Bunların cevabını buldum mu? Tabii ki bulamadım o yaşta, nihayetinde çocuktum. Bunu birileriyle paylaşamadım, korktum. Zaten baba yok, anne yok... Okulda öğretmenlerin var, fakat onlara da güvenemiyorsun. Anadilimi bile

kabul etmeyip konuşmama izin vermeyip sürekli Türkçe konuşmaya zorlayanlara bu duygumu nasıl anlatabilirdim? Bu süreçte büyük bir travma geçirdim; dışarı çıkmıyordum, evde sürekli kitap okuyordum. Bu kitaplar büyüklerin okuduğu kitaplardı. Oralarda kendimi arıyordum. Kimim, neden böyleyim, sorularına yanıt arıyordum.

Lise dönemimde internet popülerdi. Ben neyim, bu duygu nedir, diye Google'dan araştırmaya başladım. Orada, eşcinsellik tabiri gördüm. Bazı internet sayfaları bir kadının başka bir kadından hoşlanmasının ya da bir erkeğin başka bir erkekten hoşlanmasının “normal” olduğunu söylüyordu. Fakat altta yer alan yorumlarda -fobi dediğimiz- “sapkın” gibi ifadelerle karşılaşıyordum. Bu yorumlar beni korkuttu, durumumu aileme anlatınca öldürüleceğimi düşündüm. Çünkü orada nefret söylemleri de vardı, mesela “ben bunları öldüreceğim” gibi.

Liseden sonra, kendime bir yol çizdim. Kendimi sorgulamamla da alakalı olarak felsefe okumak istiyordum. Başardım: Okudum, özgüvenim oluştu. İnternette tanıştığım biriyle ilişki yaşamaya başladım. Çok güzel bir ilişkiydi. Mesafe vardı; ben Urfâdaydım, o Bursa'daydı. Ona yakın olmak için çok çabaladım, İstanbul'da üniversite kazandım. Fakat, çok istediğim Felsefe Bölümü'nü üçüncü sınıfta terk ettim. İstanbul'a gittiğimde sevgilim beni Bursa'ya davet etti. Tabii ben İstanbul'u daha önce hiç görmemiştim. “İstanbul büyük bir şehir; kalabalık, korkarsın, oradaki insanlar çok eğitilmiş” gibi şeyler söyleniyordu. Bu eğitilmiş insan olayı o kadar çok anlatılıyordu ki daha üniversiteye başlamadan okumaya başlamıştım. İlk sevmek, ilk aşk, ilk tutku, ilk sadakat o kadar güzel duygular ki Urfâdaki gibi polis baskısı yok, işkence yok. O zamana kadar sevgiyi sadece aileden biliyordum, o da yeterli diyordum. O kadınla tanıştıktan sonra, kalbimde farklı şeyler olmuştu... Ayaklarım yerden kesiliyordu. İstanbul'a gittikten iki ay sonra, cesaretimi topladım, Bursa'ya gitmeye karar verdim. Sevdiğim o kadınla, ilk kez karşılaşacaktım. Heyecanlıydım. Karşılaşınca, ne yapmalıydım? Normal bir merhaba mı, el sıkışmak mı, sarılmak mı? Karşımdaki kişi de çok heyecanlıydı. Beni durakta karşıladı, iki arkadaş gibi merhabalaştık, elimi uzatamadım çünkü avuç içlerimin çok sıcak olduğunu ve terlediğini hissettim. Merhabalaşırken o da heyecanlıydı. Belki de bendeki heyecan

ona da geçmişti. Sonra sarıldık. İşte o zaman, gerçekten bu olduğumu anladım ve kabullendim. Kabullenmek biraz zor oluyordu. Yaşadığım ortamda bir “hastalık” bir “sapkınlık” gibi lanse ediliyordu. Sonunda, kabul etmiştim ve çok mutluydum. Otobüste elini tuttum. Eşcinsel olmak kötü bir şey değil ve bunun yanı sıra kabullenmek de harika bir şeydi. Eğer bir gün bu kitabı okuyanlar olursa onlara önerim kendi yönelimlerini kabullensinler. Kabullenin! Çünkü o zaman, tam mutlu oluyorsun, psikolojik anlamda daha özgür oluyorsun. Ruhun, bedeninin böylece birbiriyle kaynaşabiliyor. Felsefe okudum. Benim inancıma göre tabiat, bizi iki cinsiyet olarak ayırmıyor. Bizler sadece canlıyız...

Türkiye’den ayrılma sürecine gelirim... Avrupa dediğimiz şey benim çocukluk hayalimdi. Çocukluğumdan beri, buraların hayalini kuruyordum. Yaşadığım yerde çok yorulmuştum; baskılara daha fazla dayanamadım, her gece yastığa başımı koyarken “Ne zaman kapıyı kırıp girecekler?” diye düşünüyordum. Türkiye’nin Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesi’nde yaşamak çok farklı. Bunu İstanbul’da yaşayan insanlar, gerçekten anlayamaz. Okul döneminde, İstanbul’daki arkadaşlarıma olanları anlatınca biz hangi dünyada yaşıyoruz, dediler. Hangi dünyadayız? Aynı ülkedeyiz, aynı şehirdeyiz, aynı havayı soluyoruz ama onlar bunlardan habersizdi. Ayrıca, onları da anlıyor, hoş karşılıyordum. Çünkü, televizyonda görmüyorlardı, gazetelerde okuyamıyorlardı.

Türkiye’den göç kararımı verdiren son olay, evimize yapılan baskın oldu. Suruç’ta yaşanan bombalama olayında arkadaşlarımı kaybettim. Oradaydım, zaten hepsi kollarımda öldü. Bu olay, Türkiye’den çıkma kararımdaki en büyük etkidir. Savaş çok kötü bir şey. Savaşı da gördüm. Sınırdaki yaşıyor, gönüllü olarak çalışıyordum. Şu an bile yaşadıklarımı atlatılabilmiş miyim? Hayır. Buraya gelince, cehennemden kurtulmuş cennete düşmüşüm gibi oldu. Avrupa zor mu? Tabii ki zor.

İkinci neden de eşcinselliğimdir. Çünkü yoruludum, gerçekten yoruludum. Ve kendim için yaşamak istedim o an. Bu, bencillik mi? Bence, değil. 27 yıl boyunca yaşadım, bunu. Dile kolay bir insan ömrünün yarısını, böyle yaşadı. Belki beş-on yıl daha yaşayacağım, ama yüzüme gülen,

acı çekmeyen çocukların bana günaydın, merhaba demesini istiyorum. Avrupa'ya ait hiçbir dili bilmeden yola çıktım. Kürtçem, Türkçem ve çat pat da İngilizcem vardı. Bu yolculuğuma, bazen delilik diyorlar. Bazen ben de bunları nasıl başardığımı düşünüyorum. Ayağımı buraya ilk bastığımda, ne yaptım diye kendi kendime sordum. Kimine göre de çok cesurca. Yola çıktığımda İstanbul Havaalanı'nda vizeme, pasaportuma el konuldu. İki saat boyunca, bana geri verilmedi. Bu bile sorgulandı: "Kim sana bu vizeyi verdi, nereye gidiyorsun?" Ayrılırken bile zorluk yaşadım. Görüntüde tatil için gidiyordum ama onların düşüncesine göre bir tatile gitmeye bile hakkım yoktu. Bunu bile sorguluyorlar. Buraya çalışma programı vizesiyle geldim.

İnsanın doğduğu yer mi, doyduğu yer mi diye sorarlar ya... İnsanın doğduğu yer çok başka. Buradayım, ama memleketimin kokusu bile çok başka. Ben Urfadan uçağa binip İstanbul'a ilk geldiğimde bir şey hissetmemiştim. Çünkü Türkiye'nin havasını hangi şehirde olursan ol, hissediyorsun. Memleket havası işte. Finlandiya uçağına bindim, uçak havalandı. O esnada, gözlerim Türkiyeli birini arıyor. Düşünüyorum: Orada beni karşılayanlar olacak ama ben yine de nasıl gideceğim? Kulağım devamlı Türkçe ya da Kürtçe bir sözcük duymak istiyordu. Bunun yanı sıra beni karşılayacak insanların telefon numaraları bende vardı ve onlar acil bir durum karşısında havaalanında nasıl yardım alacağım konusunda beni bilgilendirmişlerdi. Çat pat da olsa İngilizcem vardı ama yine de insan yaşadığı topraklardan bir dil duymak istiyor. Uçakta düşündüğüm diğer şey ise "şimdi ne yapacağım?" olmuştu.

Uçak havaalanına indi. Havaalanından çıkarken orada iki polis bana "hoş geldiniz" dedi. Tabii ki ben öylece kaldım, kendi kendime "ne oluyor?" dedim. Baktım üniformalarında polis yazıyor. Sonra "ben acaba bir rüyada mıyım?" dedim. Bu polisler, yardıma ihtiyacım olup olmadığını İngilizce sordu. Sonra orada Türkçe konuşan birinin sesini duydum ve hemen ona yöneldim. Çıkış kısmının nerede olduğunu sordum. Bu arada içimde garip bir his vardı fakat bunun tarifini halen yapamıyorum. Bir boşluk... Belki de bir şeyleri yarım bırakmanın boşluğu. Hissettiğim diğer şey, ben buraya oradaki sayfayı kapatıp gelmişim ve yeni bir sayfa

açmaya hazırdım. Bu özgüveni beni karşılamaya gelen insanlar bana vermişti. Kendi kendime tamam, dedim. Her şey yoluna girecek.

“Valizimi nereden alabilirim?” sorusundan sonra Türkiyelilere burayla ilgili sorular sormaya başladım. Buranın çok iyi bir yer olduğunu, Türkiye’de olmayan insan sevgisini burada görebileceğimi söylediler. “Korkma! Burada hiçbir sorun olmaz.” dediler. Eğer bir sorun olursa bizi arayabilirsin, deyip numaralarını verdiler. Valizimi aldım, gidiyorum. Ama bir ayağım ileri gidiyor, bir ayağım geriye gidiyordu. Adım atıyordum ama o adımlarım o kadar ağırdı ki sanki valizimde tonlarca yük taşıyordum. Bir yandan da gözlerim dolmuş. Geldiğimde, beni buradan bir aile karşıladı. Bu aile, daha önce Türkiye’de görüştüğüm bir aileydi. Aslında bu yüzden daha rahattım. Sonuç olarak yasal bir yola geldim, bunun da kendi içinde elbette zorlukları vardı. Burada, otobüse binince şoförün “günaydın, hoş geldiniz” demesi, asansörde insanların birbirine merhaba demesi... Bunlar olması gereken şeyler ama bize çok yabancı geliyor. İki yıldır buradayım, çok gariptir toplam beş defa korna sesi duydum. Her şeye rağmen biraz şanslıydım diyebilirim. Geldiğim ülke konusunda da şanslıyım, diğer ülkelere benzemiyor. Buradaki insanlar daha güler yüzlü ama burada da -çok az da olsa- ırkçılık yok değil. LGBTİ+’lar gelsinler mi? Bana sorarsanız, bence gelmeden önce iyi düşünsünler. Çok zor oluyor; geride bıraktıkların ve bir daha dönemeyecek olman. Aile...

Finlandiya, Avrupa’nın çoğu ülkesinden farklı bir ülke. Her ay, neredeyse her gün yasalar değişiyor. Yeni yasalar geliyor. Yasaların değişimi nasıl oluyor; bir yasa yürürlüğe giriyor ülke kendi içinde bunu ölçüyor. Halkın yasalara uyumu gözleniyor. Halk derken, sadece Finlandiya vatandaşlarından bahsedilmiyor. Mültecilerin uyumu da gözetiliyor, mülteciler yok sayılmıyor. Diğer taraftan bu yasalar, sürekli değişince, iltica eden insanlar olarak çok korkuyoruz. Bir yasa var, onun ekseninde haklarını kullanıyorsun, bir ay sonra bu yasanın değiştiği söyleniyor. Burada görüşmelerde öncelikli olarak Kürt kimliği ve bunun üzerinden yaşadıklarımı anlattım ve sonrasında eşcinselliğimi söyledim. Bunu karmaşık olarak anlatamıyorsun. İlk soruları neden iltica ediyorsun? İltica başvurusunda bulunurken belgelerin var mı? Örneğin cezaevinde

kaldığınla, hüküm giydiğinle ilgili belgeler vs. Eşcinsellikle ilgili belgelerin varsa bu senin için pozitif bir ayrımcılık sağlıyor. Bu belgelerin istenmesine, biraz hak veriyorum. Eşcinsel olmadığı halde, bir sürü insan bu yalanı söyleyip iltica edebiliyor. Ve bu insanlar üzerinden bize inanma olasılıkları çok çok zorlaşıyor. En önemli sorulan soru şu: “Evet hayatında bunlar olmuş ama şimdi ne olacak? Ne yapacaksın?”

Benim ilk başvurum reddedildi ve araştırıldım. Bana şunu demişlerdi: “Urfa kötüyse gidip İstanbul’da yaşa.” Onlara yanıtım, “Sizce bunu ben düşünemedim mi?” oldu. Ben, Urfa’dan kaçmadığımı, baskılardan kaçtığımı belirttim. Onların gözünde, Urfa’daki devlet ile İstanbul’daki devlet bir değil. Görüşmede bir de İstanbul Sözleşmesi’ni Türkiye açısından anlatıp kadınlar için getirdiği haklardan bahsediyorlar. Evet yasaların olduğundan bahsettim, ama yasaların uygulanır olmadığını söyledim. Yani aslında neyin uygulanır neyin uygulanır olmadığını da bizden daha iyi biliyorlar. Televizyonlarını açınca Türkiye’yle ilgili bir sürü belgeselle karşılaşıyorsun. Mesela görüşmede İstanbul’da birçok LGBTİ+ derneği var, onlar sana yardım edebilirler diye söylendi. Onlara açık kimlikli olmadığımı söyledim. Onlara göre, bir ülkede bir dernek açılmışsa kafalarına göre özgürlükler vardır. Bir ülkede idam yoksa orada işkence yoktur. Elleri Türkiye’deki bütün LGBTİ+ derneklerinin bilgileri var, onları önüne getiriyorlar. Türkiye’deki tüm derneklere çağırım: Lütfen! İltica eden kişilere verdiğiniz evraklara dikkat ediniz. Çünkü, bu evraka sahip heteroseksüellerle de karşılaşıyoruz.

Ayrımcılık, ırkçılık burada da görülüyor. Yaşadığım ailede bir ırkçı vardı. Bu, çok da gözle görülür değildi. Belki de bu, ırkçılık değildi, kültür farkıydı ve ben bir kültür şoku yaşamıştım. Bu durumla bir eylemde karşılaştım. Fin devletinin mülteci haklarını sekteye uğrattığı bir konuda, Finlandiya’nın kendi halkı protestoya çıkmıştı. Mültecilerin yanında, bu ülkenin Fin halkı da yer alıyor. Bu protestoda elbette karşı bir taraf olarak ırkçılar da 10-15 kişilik bir grup olarak yer alıyordu. Hatta içlerinde bir tane yaş almış biri vardı. Yanına yaklaştım, neden ırkçılık yaptığını sordum, sadece gülümsedi. Bu anlattığım olayda “ırkçı” diye tanımladıklarımız bize yaklaşmıyor, kötü bir şey söylemiyor. Saldırma değil. Sen yürüyüş yapınca, karşı taraf durup

bayraklarını sallıyorlar. Çalışma alanlarında mültecileri istemiyoruz, diye bir durum asla olamaz. Öyle bir durumda buradaki yasalar kendi halkının canını yakar. Bunun çok ağır cezaları var. Burada iş hayatında din, maaş ve politika asla konuşulmaz. Çünkü bu yasak.

Göç etmek isteyen LGBTİ+’lara ilk tavsiyem, yalan söylemeyin, ayrıntıya çok dikkat ediyorlar. Mesela “Türkiye’de işkence gördüm” diyorsun, alakasız bir şekilde evini tarif et diyorlar. Mesela, evinin boyasını soruyorlar. Sakın sahte bir belge vermeyin, bu ortaya çıkar ve hemen sınır dışı edilirsiniz. Empati kuruyorlar; dertleri çok da seni sınır dışı etmek değil. Avukat bana Türkiye’de eşcinsel olup da tutuklanan birini göster, dedi. Kadın bir eşcinsel olarak neye maruz kaldığın soruluyor. Cinsel yönelimini yaşayamadın ama bunu engelleyenler kimlerdi, bunu kanıtla denildi. Bu ülke kağıt parçalarına, belgelere çok önem veriyor.

İltica etmek isteyenler şunları da unutmamalı: Avrupa’ya gidince “Türkiyeli olanlar kendi insanımızdır” mantığını kafalarından silmeliler. Çünkü hiçbir konuda yardımcı olmuyorlar. Özellikle eşcinselsen. Ne yazık ki Türkiyeli olan burada da Türkiye’deki mantığa sahip. Onlara karşı yine burada da kendini saklamak zorunda kalıyorsun. Burada yaşayan Türkiyeliler (Kürtler, Türkler) buraya iltica da etse, evlilik bağıyla da gelse, işçi olarak da gelse eşcinsellere karşı kafaları hep aynı. Onlara güvenerek de iltica etmesinler. Ben burada yaşayan Türkiyelilerden yardım istediğimde maalesef iğrenç tekliflerine maruz kaldım. Avrupa vatandaşı olanlar Türkiyelilerden daha iyi ve samimi. Türkiyeli olanlar, bir kadın olarak tek başına buraya geleni “kötü bir şey yaptığı” düşüncesiyle algılayıp ondan faydalanmak istiyorlar. Örneğin seni yanlarında çalıştırıp seni tehdit edip, haklarını gasp ediyorlar. Yeri geliyor bu kişiler senin çalışmana, hatta oturma almana bile engel oluyorlar. Bu konuda, Fin Hükümeti mülteciler için bilgilendirici seminerler düzenliyor. Böyle bir durum karşısında kalan mültecinin, bu durumu polise bildirmesi gerektiği belirtiliyor. Yeni bir yasa çıktı. Önceden mültecilik durumu 4-6 yıl kadar uzun sürüyordu. Şu an 6 ayda cevap veriyorlar. Başvuru için 3 hakkın var. Reddedilirsen diğer iki hakkını kullanabiliyorsun. Ücretsiz avukatlar bu süreçte destek sunuyor. Ret cevabı aldıktan sonra kararı temyize gönderebiliyorsun. Bu süreçte

çalışma hakkın da evlilik hakkın da var. Ama sahte evlilik yapılırsa kesinlikle anlaşılıyor. Bazen görüşmede “anlattığınız hikâyeyi biliyoruz, geç bunları...” deniyor. “Hayır geçmem. Bunlar beni etkiledi” denmeli.

Burada kampta kalıyorsun. Kamp dediğin şey bir apartman. Hemcinsler hemcinsleriyle kalıyor. Aile beraber kalıyor. Tertemiz. Ben kampta değil evde kalıyorum. Kimse de sana “gel kampta kal” diye dayatmıyor. Yemek ücretin veriliyor. Bu süreçte beklerken okula da gidiyorsun. Dil okuluna gitmek zorunlu. Sınavları geçip B1, B2 alınca meslek okullarına da gidebiliyorsun. Her mesleğin bir okulu var. İnşaatta da çalışsan, evlere temizliğe de gitsen eğitim almalısın. Otobüs paran, telefon paran karşılanıyor. Kampta 350 Euro maddi destek veriliyor. Bu, az görülse de burada her şey ucuz olduğu için yeterli geliyor. Kıyafete paran yetmiyorsa kampa gidip “kıyafetim yok” diyorsun ve sana bir kart veriyorlar; temizlenmiş, ütülenmiş ikinci el kıyafetlerin olduğu yerden temin edebiliyorsun. Kampın dışındaki alanlarda sosyal etkinlikler yapılıyor. Eşcinsel olmanla ilgili olarak, istersen tek başına da kalabilirsin. Bir arada kalınan kamplar da var. Ben kampta yaşamadığım için adresimi bildirmek zorundayım. Eğer bir şeyden şüphelenirlerse, mesela sağlığımdan, mesela yanında kaldığım kişi tarafından kötü muameleye maruz kaldığımdan şüphelenirlerse gelip eve bakabiliyorlar. Geliyorlar ve nasıl bir yaşantın olduğuna bakıyorlar. Her altı ayda bir yasal haklarımız anlatılıyor. Bunlara katılmak zorunlu. Katılmadığın takdirde desteklerden kesinti yapılıyor. İlk başlarda bir yıllık oturum alabiliyorsun, sonra eğer evlenirsen dört yıllık oturum alıyorsun. Dört yılın sonunda sınavları da geçince vatandaş oluyorsun.

Türkiye’ye dönmeyi ister miyim? Bu, cenneti bırakıp cehenneme dönmek gibi bir şey olurdu. Elbette düşünmüyorum. Ailemi özleyor muyum? Tabii ki de! Buranın vatandaşlığını alınca tatil için belki gelebilirim. Burada en özlediğim şey misafir. Burada kimse kapını çalmıyor. Aile sıcaklığını özleyorsun. Yemekleri özleyorsun. Burada “ben bir Kürdüm” dediğimde insanların Kürt kelimesine bir fobileri yok. Genel anlamda görüşlerine, dinine hiçbir şeyine önyargı ile yaklaşmıyorlar. Gelemem, dönmem oraya. Özlemlerim olsa da bu ülkeyi seviyorum.

ABD, Türkiye'nin bile daha iyi olduğunu düşündürten bir ülke

Merhaba ben Mustafa,

İlk, orta ve lise öğrenimimi Tekirdağ'da tamamladım. Daha sonra, Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun oldum. Akabinde bir-iki yıl kadar bankacılıkla meşgul oldum. Sonrasında... Yani şimdi... Hayatıma, Amerika Birleşik Devletleri'nde devam ediyorum, halen burada yaşıyorum.

Üniversite yıllarına kadar Türkiye'de açık kimlikle kendimi ifade etme imkânını ve cesaretini bulamadım. Hali hazırda, ne kadar açık fikirli ve serbest görüşlü bir bölgede yaşasam da "açılma" konusunda kendimi rahat hissedemedim. Açılmam İstanbul'a gelip daha bağımsız bir hayat kurmamla mümkün oldu. Özellikle Gezi sürecinde LGBTİ hareketinin medya organlarında daha fazla görünür olup gündeme getirilmesiyle aileme karşı açılma şansı yakaladım. Kimliğimi, Gezi hareketinden aldığım güç ve destekle daha görünür hale getirdim. Türkiye'de eşcinsel kimliğimle yaşamım genel olarak 2010 senesinden sonra başladı. Ben her ne kadar kendimi biliyor olsam da sürekli dolabın içindeydim. Bu dolaptan çıkma sürecim, öncelikle aktivizm ile alakalı bir durumdu. Dediğim gibi o süreç içerisinde, daha fazla görünür olmamız, daha geniş kesimler tarafından kabul edilmeye başlanıyor olmamız açıkçası bana cesaret verdi.

Elbette uzun bir süredir, aileme açılmayı düşünüyordum. Ailem ve akrabalarımın olan ilişkimi göz önüne alarak artık daha rahat yaşamam gerektiğinin farkındaydım. Bir şeyler yapmam gerekiyordu. Tabii ki bu dönemde üniversiteli olmanın özgüvenini de taşıyordum. Gezi, açılma kararımı sorguladığım sürece denk geldiği için özgüvenimi ve cesaretimi arttırdı. Aslında bunların hepsinin bir kombinasyonu

da diyebiliriz. Hem benim kişisel kararlarım hem de toplumun o an yaşadığı değişim, benim hayatımdaki aktivizm ve açılma sürecime etki etti. Gezi süreci bize her ne kadar umut kaynağı olsa da bizleri cesaretlendirse de Türkiye'nin politik durumu, kazandığımız umutların birkaç yıl içerisinde tekrardan yitirilmesine neden oldu. Gezi sürecinin başarılı bir şekilde tamamlandığını da düşünmüyorum. Bu süreç bize çok büyük katkıda bulunsa da sonuçlarının başarısız olduğu fikrindeyim. Bu söylediklerimi kanıtlayan durumsa Gezi sürecinde LGBTİ+ aktivizminin en ön saflarında yer alan arkadaşlarımızın dahi başka ülkelere göç etmiş oluşudur. Ben de bahsettiğim arkadaşlar gibi, bu tür hareketlerin anti-demokratik ülkelerde çok fazla ilerleme şansının olmadığını düşünerek göç kararı aldım.

Göç etmeye dair ilk tercihim, Amerika Birleşik Devletleri oldu. Bunun nedeni daha önce kısa süreli olsa da Amerika'ya gelmiş ve az da olsa buraya dair bilgi sahibi olmuş biri olmamdı. Tabii ki burada bir yakınımın olması da buna vesile oldu. Ayrıca beni bu kararı almaya zorlayan, birkaç sene önceki kazanımlarımızı birkaç sene sonunda yitirmiş olması. Türkiye'deki politik dönüşümler çok hızlı ilerliyor. Çok dinamik bir gündemimiz var, bunun hem olumlu hem olumsuz yanları var. Özetlemek gerekirse kendimi artık Türkiye'de güvende hissetmiyordum.

Amerika'ya gelişim çok farklı oldu. Buraya geldikten sonra yasal olarak kalma sürecim apayrı bir olaydı. Buraya gelirken öğrenci vizesi ile geldim. Yani çoğumuzun yaptığı gibi yurtdışında dil eğitimi almak için başvurulan vizeyle geldim. Amerika'da, Türkiye'den göç etmiş transseksüel bir arkadaşla tanıştım. Açıkçası okul aracılığıyla burada kalmayı planlıyordum çünkü iltica etme fikri kesinlikle aklımın ucundan dahi geçmiyordu. Ama daha sonra bu trans arkadaşın iltica hakkımın olduğu yönünde beni bilgilendirmesinden sonra bir avukat aracılığıyla iltica başvurusunda bulundum. Çünkü 6 ay içerisinde vize sürem dolacaktı. Amerika'da kalabilmemin tek yolu okula devam etmeyi ve bu çok pahalı bir yoldu. Özellikle Amerika'da öğrenci vizesiyle yaşıyorsanız maalesef çalışma imkanınız da bulunmamakta. Bir gelir elde etmeniz gerekiyor. Daha önce öğrenciyken ailemden yardım alarak hayatımı sürdürüyordum. Bu nedenle ben de iltica prosedürünü araştırmaya

başladım. Türkiye’den de birçok eşcinselin daha öncesinde başvuru yaptığını ve birçoğunun başvurusunun kabul edildiğini öğrendim. Trans arkadaşın sayesinde buradaki diğer LGBTİ+ arkadaşlarla da tanışma fırsatı buldum. Ve iltica başvurusunda bulundum. Süreç başlatıldı, herhangi bir şekilde görüşmeye falan gitmedim. Tamamıyla statüm onaylanmamıştı. Başvuru yaptıktan sonra sana bir sosyal güvenlik numarası veriyorlar. Bu da yasal olarak senin oturumunu ve çalışmanı sağlıyor. İltica sürecim devam ederken evlilik kararı aldım. Evlilik durumu olunca da iltica başvurusunu geri çekmek zorundasın. 2017 yılında iltica başvurumu geri çektim. Evlilik aracılığıyla bir Green Card başvurusunda bulundum. Bu yeşil kart iki yıl geçerli. Bu süre içerisinde, Amerikan hükümeti tarafından heteroseksüel evlilikler de eşcinsel evlilikler de denetim sürecine tabi tutuluyor. İki yıllık süre bittikten sonra tekrar başvuru yapıyorsun. 10 yıllık oturum ve çalışma izni veriyorlar.

Anlattığım gibi Amerika’ya ayak bastığımdan itibaren üç farklı yasal statü sahibi oldum. Öğrenci vizesi, iltica ve akabinde de evlilik. Amerikan vatandaşıyla evleniyorsan üç sene içerisinde vatandaşlık alabiliyorsun. Mesela benim şu anda iki senem dolmuş oldu. 10 ay sonra vatandaşlık için başvuru yapma hakkım olacak ve vatandaş olduktan sonra oy da kullanabileceğim. Bu evlilik olayı dışında Green Card almanın bir yolu daha var, bu da bildiğiniz gibi çekiliş sistemi. Vatandaşlık başvurusu için bu sistemde beş yıl kadar beklemen gerekiyor. Yani evliliğin böyle bir avantajı var. Çekiliş üzerinden Green Card almak, neredeyse milyonda bir ihtimal. Çok fazla başvuru olduğu için kazanma oranı da çok düşük. Şu an Donald Trump yönetiminin çekiliş yöntemini kaldırmaya niyetli olduğunu da görüyoruz, haberlerden duyuyoruz. Amerikada aşırı göçmenlik karşıtı bir politika izleniyor. Amerikan hükümeti ilerleyen yıllarda göçmen yasası sistemini tamamen değiştirmeyi planlıyor.

Amerika Birleşik Devletleri, sosyal devlet anlayışının sıfır olduğu bir ülke. Türkiye’yle mukayese ettiğimde Türkiye’nin bile daha iyi olduğunu düşündürten bir ülke. Yani Avrupa örneklerine baktığımızda oraya gitmiş ve ilticada bulunmuş bir kişinin konaklama, sağlık, eğitim giderleri ilk başlarda devlet tarafından karşılanıyor. Fakat

Amerika Birleşik Devletleri'nde kesinlikle böyle bir hakkın yok. Mesela öğrenciliğim bittiğinde ve iltica başvurusu yaptığımda sosyal güvenlik numaram gelene kadar belirli bir süre beklemek zorundaydım. Bu süre zarfında bana çalışma imkânı sağlanmadı. Bu süreç içerisinde kendi giderlerimi kendim karşılamak zorunda kaldım. Benim gibi iltica etmiş veya etme niyetinde olan insanlar da şu an aynı zorlukları yaşıyorlar.

Şu an mültecilerin sınırdaki yaşadığı dramı, trajediyi anlatmak gerçekten çok zor. Zor şartlarda yaşamaya çalışan mültecilerin durumunu, maalesef medya da net göstermiyor. Beyaz Saray'da faşist bir başkan var. Bir şekilde mültecilerle ilgili haberlerin gün yüzüne çıkmasına engel olmaya çalışıyorlar. Nasıl anlatmalıyım bilmiyorum ama Türkiye'de yaşadığım bazı olayları sanki Amerika'da da tecrübe ediyorum. Dejavu olayı derler ya onun gibi bir şey.

Ben New York Eyaleti'nde yaşıyorum. Amerika'da birçok eyalet var ve eyaletler arasında da çok büyük farklılıklar var. Burası tamamen liberal, daha demokrat bir eyalet. Bahsettiğim gibi o sosyal devlet olma anlayışı maalesef yok, açıkçası kısa vadede bir değişimin olacağına inancım da yok. Örneğin sağlık sisteminde çok büyük problemler var. Sürekli şirketlerden özel sağlık sigortası almak zorundasın. Devletin sana herhangi bir desteği ya da katkısı da yok. Eğitim sisteminde de bu böyle, devlet üniversitesi mantığı yok. Vakıf üniversitesi gibi kurumlar var, onlara da büyük meblağlarda para ödemek zorundasın.

Burada benim ilk ismimin Mustafa oluşu çok büyük bir sorun oldu. Amerika'da böyle bir ayrımcılığa maruz kalacağımı hayatımın hiçbir döneminde düşünmemiştim. Bu karşılaştığım ayrımcılık sadece ilk isminin Mustafa olmasıyla alakalıydı. Hayatımda eşcinsel olduğum için çok defa ayrımcılıkla karşılaştım. Ama isimimden ve Müslüman olduğumun düşünülmesinden kaynaklı ayrımcılığa maruz kalacağımı hiç düşünmemiştim. Her ne kadar kendimi Müslüman olarak tanımlamasam da bir dini inancım olmasa da, burada ilk ismimin Mustafa olduğunu söylediğimde insanların aklına ilk gelen şey benim Müslüman olduğumdu. Özellikle Türkiye'den geldiğini söylediğinde seni eşleştirdikleri kimlik Müslümanlık. Burada İslamofobi hat safhada. Burada kesinlikle eşcinsel

olduğum için bir ayrımcılığa uğramadım aksine eşcinsellik insanların bana bakış açısının değişmesine neden oldu, bana yardımcı olan bir kimlik oldu. İslamofobiden yana uğrayacağım ayrımcılığı eşcinsel kimliğim engelledi. Çünkü eşcinsel olduğumu söylediğimde buradaki insanlar “Aaa tamam o zaman, senin problemlerin varmış dinin ya da ülkenle. O yüzden gelmişsin buraya. Sen de bizdensin.” gibi bir düşünce içerisine giriyor. Kimlikler konusunda açık bir iki yüzlülük var onu anlatmaya çalışıyorum. Burada çok fazla homofobi de yok. Homofobi genelde güney eyaletlerde yaşanan bir ayrımcılık.

Amerika Birleşik Devletleri’nde zaman içerisinde üç farklı yasal statüye sahip olduğum için bundan kaynaklı bazı yaşadığım sorunlar var. Normalde evlilik yoluyla Green Card edinmiş bir kişinin ülkesine gitmesinde, seyahat etmesinde herhangi bir sıkıntı olmaması gerekiyor. Ama ben iltica başvurusunda bulunduğum için Amerikan hükümeti Türkiye’ye herhangi bir şekilde ziyarete gitmeme izin vermiyor. İltica başvurusu yaptığımda beyan ettiğim şey; can güvenliğimin olmadığından, gelecek kaygısı yaşıyor olmamdan kaynaklı Türkiye’yi terk ettiğimdi. Böyle bir iltica başvurusu yaptığımdan dolayı Türkiye’ye dönme ihtimalim elimden alınmış oldu. Şu ana kadar hukuki durumumla alakalı yaşadığım en büyük problem budur. Bunun haricinde, bir on ya da on bir ay içerisinde vatandaşlık başvurusu yapacağım. Görüşmelerde başarılı bir sonuç alıp da vatandaş olursam bundan sonra Türkiye’yi ziyaret etme açısından herhangi bir sorunum olmayacak. Bu süre içerisinde, Türk hükümeti nezdinde de ayrı bir olay yaşıyorum. Orada da durumumla alakalı bir netlik yok ve onların da benimle ilgili bir fişleme yapmış olduklarını düşünüyorum. Çünkü askerlik tecil olayını yaparken, Türkiye konsolosluğundan çalıştığın yeri beyan etme, Green Card veya çalışma kartın varsa bunları beyan etmen isteniyor. Bunu beyan edince Amerika’ya sadece 6 ay öğrenci olarak geldiğim, daha sonrasında da her nasılsa oturma ve çalışma izni elde ettiğim ve burada kalmaya devam ettiğim görülmüş oluyor. Bu nasıl mümkün olur, evlilik yapmamış bir insan için ancak iltica yoluyla mümkün olmuş olabilir. Askerlik tecili yaptırmış olmamla birlikte Türkiye Cumhuriyeti benim iltica başvurusu yapmış olduğumu öğrenmiş olabilir.

Şu an hükümet tarafından altı aylık vizeden sonra Amerika'da kaldığım biliniyor, bilinmiş olması gerek. Ben askerlik tecilimi yaptırmak mecburiyetinde hissettim. Vatandaşlık aldıktan sonra Türkiye'ye ziyaret planım da vardı ki halen var, aslında tamamıyla vazgeçmiş değilim. Bu tecil olursa Türkiye ziyaretimde askerlikle ilgili bir sorun yaşama ihtimalim olmaz diye düşündüm. Fakat normalde iltica başvurusu yapmış olan bir kişinin kendi hükümetiyle resmi bir işleminin ve bağlantısının olmaması gerekiyor. Benim askerlik durumumdan dolayı böyle bir mecburiyetim oldu.

Türkiye'den Amerika'ya Alevilerin, Kürtlerin, eşcinsellerin başvuru yaptıklarını gözlemledim. Tanıdığım kişilerin hepsi iltica yoluyla burada çalışma ve oturma izni almışlardı. İltica başvurusunda, avukat aracılığıyla başvuru yapmanın en mantıklısı olduğunu düşünüyorum. Bunun dışında, buradaki LGBTİ+ derneklerine gittiğinde başvuru süreci konusunda onlar yardımcı olabiliyor. İltica, sadece başvuru yap ve her şey tamamlandı gibi bir şey değil. Uzun bir süreç. İltica başvurusu yaptıktan sonra, sırf görüşmeye gidebilmek için bile beş-altı yıl gibi bir süre beklemek zorunda kalabiliyorsun. Bu uzun bekleme sürecinden sonra gerçekleştirilen görüşme sırasında, ilticanın gerçekten haklı sebeplerden dolayı yapıldığını kanıtlanmak zorundasın. Belgelerle, kanıtlarla, ifadelerle arkadaşlarının ya da çevrenin yarı yazılı-yarı sözlü ifadeleriyle.

Başvurunun kabul edilmediğinde itiraz ediyor, tekrar başvuruda bulunuyorsun. Yine bir önceki kadar uzun bir süre bekliyorsun. İkinci başvurudan da ret alırsan bu sefer seni ülkeneye geri göndermek için çalışıyorlar. Geri gönderme prosedürünü başlatıyorlar. İltica başvurusunda bulunan kişi için bu çok meşakkatli ve zorlu bir süreç.

Bu sürecin Avrupa ülkelerinde çok daha kolay olduğunu duydum ama tabii ki deneyimlemedim. Avrupa devletlerinin birçoğunun sosyal devlet olmasından dolayı birçok açıdan ABD'den daha iyi olduğunu biliyoruz. Mültecilerin de daha iyi şartlar altında olduğunu biliyoruz. Avrupada yaşayan mültecilerin, barınma, sağlık, eğitim gibi temel haklar konusunda daha güvende hissettiklerine eminim. Burada iltica etmiş olan arkadaşarımdan buranın daha rahat olduğuna dair

bir şey duyamadım. Amerika'da zor şartlarda düşük ücretler karşılığı çalışmak zorunda kalmaktalar. İltica edenlerin eğitim seviyeleri yüksek de olsa, geldikleri ülkelerde iyi konumlarda da olsalar bu pek bir şey ifade etmiyor. Herkes sıfırdan başlamak zorunda kalıyor. Amerika'daki iltica sürecinin zor olduğunu düşünüyorum. Evlilik olayım olmasaydı, iltica sürecimi ne kadar devam ettirebilirdim bilmiyorum. Tanıdığım kişilerin çok zorlu süreçlerden geçtiğini görüyorum. Göç etmek isteyen arkadaşlar iyi araştırma yapsınlar, gidecekleri eyaleti, kenti iyi seçmeleri gerekiyor. Amerika özelinde konuşursam büyük bir ülke ve eyaletler arasında büyük farklılıklar var. Eyaletleri ülkenin bir parçası değil, ayrı bir ülke gibi bile düşünmeniz gerekmektedir. Şu an nasıl ki Doğu Avrupa ülkelerinde homofobi hat safhada, LGBTİ+'lar çok fazla ayrımcılığa maruz kalıyorsa, Amerika'nın güney eyaletlerinde de birçok ayrımcılığa maruz kalıyor LGBTİ+'lar ve özelden Translar. Federal olarak evlilik yasası geçerli bütün eyaletlerde ama bazı örneklerde de gördüğümüz gibi çok büyük hak ihlalleri yaşanıyor. Mesela transların orduda çalışması engellendi, şu ana kadar bununla ilgili yasal bir adım atılmadı.

Diğer yandan birçok eyalette LGBTİ+ kimliklerinden dolayı birçok kişinin işlerini kaybetmemelerinin önünde hala bir engel yok. Cumhuriyetçi eyaletlerden bahsediyorum. Görünürde, medya sırf evlilik eşitliği üzerinde durduğu için Amerika'nın her yerinde LGBTİ+'ların çok özgür ve koruma altında olduğu gibi bir izlenim var. Ama detaylara inildiğinde çalışma hakkının güvence altına alınmadığı görülüyor. Eşcinsel olduğun için işini kaybedeceksen, evlilik eşitliğinin de bir önemi kalmıyor. Bu yüzden Türkiye'den gelecek LGBTİ+'ların eyalet seçimini, yaşayacakları şehri dikkatli seçmelerini ve gelmeden önce o eyaletin yasalarını araştırmalarını tavsiye ederim. Bunun yanında seçtikleri şehirde daha önce yaşadığını bildikleri birileriyle iletişim kurmalarının iyi olabileceğini düşünüyorum. Amerika'da çok büyük bir Türkiyeli topluluğu yok. Çoğunluğu New York, New Jersey eyaletlerinde yaşıyor. Bir de ne kadar geçerli olur bilmiyorum ama eğer ki bulabilirlerse buralarda yaşayan kişilerle konuşmaları iyi olur diye düşünüyorum. Çünkü uzaktan bakıldığında her şey çok net görülemeyebiliyor.

Türkiye'ye kalıcı olarak dönmeyi düşünmüyorum. Amerika'daki hukuksal engelim kalktığında, o hakkı tekrar elde ettiğimde, Türkiye'yi ziyaret etmeyi düşünüyorum. Sonuç itibarıyla halen orada yaşayan ve uzun süredir de görüşemediğim akrabalarım, dostlarım var. Tabii ki onlarla görüşmeyi çok istiyorum. Geleceğe dair hayallerim var, birçok LGBTİ+'nın da hayalleri olduğunu biliyorum; aile kurmak, çocuk sahibi olabilmek, saygı duyulan bir yerde yaşamak gibi. Bunlara sahip olmayı hayal etmek hepimizin yaşadığı bir duygu. Şu an ben de elde ettiğim kazanımları kesinlikle kaybetmek istemiyorum. İlerleyen yıllarda bu nedenle de tekrar Türkiye'ye dönme gibi bir planım yok. Olur da Türkiye'de köklü bir değişim, bir dönüşüm yaşanırsa, bazı hakları elde edebileceğimizi düşünürsem tabii ki neden olmasın? Ama şu an için pek mümkün görünmüyor.

Not: Bu metin ABD 2021 Başkanlık Seçimi öncesinde yazılmıştır.

SONUÇ

Dünyanın birçok ülkesinde LGBTİ+ hakları alanında son yıllarda görülen olumlu gelişmelere rağmen bugün dünya çapında yaklaşık 175 milyon LGBTİ+ kendilerine sistematik olarak kötü muamele yapılan ortamlarda yaşıyor. (1) ILGA'nın raporuna göre LGBTİ+ olmak halen 70'den fazla ülkede suç teşkil ediyor. Bu ülkelerden 5'inde bu 'suç'a ölüm cezası veriliyor. (2)

Günümüzde artan sayıda kişi, yok sayılan cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimleri nedeniyle kendilerini güvende hissedeceklerine inandıkları ülkelere iltica talep ediyorlar. Sadece 2019 yılında Avrupa Birliği'ne bağlı 27 ülkeden benzer istekte bulunan Türkiyeli kişi sayısı 22.705. (3) AB'de ve dünya genelinde iltica başvurusunda bulunan LGBTİ+ların oranının ne kadar olduğu henüz bilinmemektedir.

The Guardian gazetesi, İngiltere'de ve Avrupa Birliği ülkelerinde cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri nedeniyle sığınma talebinde bulunan birçok kişinin başvurusunun reddedildiğini bildiren haberinde mülteci adaylarının iltica taleplerinde dile getirdikleri nedenlerin bu ülkelerin hükümetleri tarafından inandırıcı bulunmaması ve başvuruyu yapan kişinin yeterli delil sağlayamaması olduğunu yazıyor. Aynı habere göre her 10 kişiden 4'ünün başvurusu, kişinin kendi ülkesinde cinsel yönelimi ve cinsiyet kimliği nedeniyle baskı gördüğüne inanılmadığı için kabul edilmemiş. Mülteci adaylarından 3 tanesi ise kendi yaşam deneyimlerinin iltica görüşmesini yürüten yetkililerce yeterince dinlenilmediğini ve kendilerine doğru soruların sorulmadığını ifade etmişler. (4)

Bu arada Avrupa Komisyonu'nun 2015 yılında yaptığı bir öneride Türkiye'yi 'güvenli kaynak ülkeler' (safe country of origin) arasında göstermesinin ardından birkaç üye ülke daha ileri giderek Türkiye'nin hatta 'güvenli üçüncü ülke' olmasını da teklif etmiş. Bu da Türkiye'den

AB üyesi ülkelere ilticada bulunanlar için apayrı bir engel. Buradaki amaç, Türkiye üstünden Avrupa Birliği'ne gelen mültecilerin zorunlu olarak tekrar Türkiye'ye geri döndürülmesi. (5)

Aynı şekilde birçok AB ülkesinde, eşcinselliğin yasak olmaması ve bazı görünürdeki haklardan dolayı Türkiye, LGBTİ+lar için de 'güvenilir' bir ülke olarak görülebiliyor. Demhat Bella iltica başvurusunu inceleyen yetkili ile arasında geçen konuşmayı şöyle aktarıyor: "... İLGA Europe'un Kaos GL'nin, Pembe Hayat'ın çıkardığı raporları verdiğimde adam bana 'Hayır ya sen bunları nereden buldun? Türkiye LGBTİ+lar için güvenli bir ülke.' dedi. İLGA Europe'un raporunda Türkiye'nin LGBTİ+ hak ihlalleri noktasında Avrupada 1. sırada, dünyada ise 9. sırada olduğunu gösterdiğimde adam inanamadı bunlara."

'Hikâyenin Başladığı Yer'

Genellikle heteroseksüel ilişkiler içine doğuyoruz. Çoğunlukla ilk tanıdığımız kadın annemiz, ilk tanıdığımız erkek ise babamızdır. En önemli gereksinimimiz ise güven içinde yaşamak ve şartsız sevmek. Söze dökemesek de ilk 'korunma' talebimiz ailelerimize yönelik.

Birçok LGBTİ+nın yolu yıllar sonra başka bir ülkede mülteci olarak devam etse de, ilk sürgün deneyimleri farklılıklarını hissetmeleriyle birlikte ailede başlayabiliyor. Birçok danışanım farklı olduklarını erken yaşta fark etmeye başladıklarını ama bunun adını koyamadıklarını söylüyor. Kimisi ise 'Ben gey olduğumu okul bahçesinde bana söylenene kadar bilmiyordum.' diyor. Toplumsal transfobi ve homofobi ister aile evinde ister okulda ister iş yerinde olsun ısrarla karşısındakine 'Sende yanlış, kabul edilmez şeyler var.' diyor.

Pınar bu kopuşu şöyle anlatıyor: "Ayrık otu gibi hissettim. Ailemin gözünde zaten kötü, istenmeyen çocuktum. Belli bir yaşa geldikten sonra, yaşadıklarım gerçekten dayanılmaz hale geldi. Hem ailemin yoğun psikolojik şiddetinden hem akran şiddetinden hem de okulda yaşadığım şiddetten iyice bezmiş durumdaydım."

Yapılan araştırmalar, ailelerine açılan LGBTİ+ların sözlü ve fiziksel şiddet, tecavüz, cinayet, evden atılma, evliliğe zorlanma, sözde onarım terapisine götürülme tehditleri ile karşı karşıya kalındığını gösteriyor. (6)

Ali ise ailesi ile yaşadığı süreci şöyle anlatıyor: “İlk başlarda kaçtım, şehir değiştirdim, baktım şehir değiştirmek hiçbir işe yaramıyor. Şehir değiştirdiğimde beni bulup eve götürüyorlardı. Evden son kaçışında tek çare olarak yurt dışına çıkmaya karar verdim.”

Tek politikasının “Ben transım, ben bu toplumun bir bireyiyim, bir parçasıyım ve buradayım.” olduğunu söyleyen Demhat Bella ise ailesinden kendisine yönelen ölüm tehditlerini duymasıyla birlikte yaşadığı süreci şöyle paylaşıyor: “... Hayatımda anlatamayacağım bir kaos oluşmaya başladı... Hiçbir canlıya zarar vermedim. Sadece ben buyum dediğim için birileri beni öldürmek istiyor. Ne yazık ki, bu devletin, polisin işbirliği ile oluyor.”

Yas Tutma Süreci

Mülteci LGBTİ+lar sadece ailelerini değil, yaşadıkları ülkeyi, bağlı buldukları kültürel grubu, tüm zorluklara ragmen inşa ettikleri hayatı, sosyal ilişkileri ve politik mücadele içinde veya dışında halen hayatta olan/olmayan yol arkadaşlarını da geride bırakıp ülkeden ayrılırken yaşadıkları bu çoklu kayıp ile başka bir yas sürecine girebiliyorlar.

Uzatılmış Yas Bozukluğu (Prolonged Grief Disorder), Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 2018 yılında bir tanı olarak kabul edildi. Araştırmalara göre şiddet, travmatik kayıplar, insan hakları ihlalleri, aile veya arkadaşlarının ölümüne şahit olma deneyimleri nedeniyle mülteciler arasında uzatılmış yas bozukluğunun yüksek oranlarda görüldüğü biliniyor. (7)

Türkiye’den ayrılmadan önce evinin basılmasının, göç kararını verdiren son olay olduğunu söyleyen Tina Godiva, duygu durumunu şöyle

paylaşıyor: “Suruç’ta yaşanan bombalama olayında arkadaşlarımı kaybettim. Oradaydım, zaten hepsi kollarımda öldü... Savaş çok kötü bir şey. Savaşı da gördüm. Sınırdan yaşıyor, gönüllü olarak çalışıyordum. Şu an bile yaşadıklarımı atlatabiliyor muyum? Hayır.”

Avrupa’da ruh sağlığının durumu üzerine AB tarafından yapılan başka bir araştırmaya göre ise göç etme eyleminin bizzat kendi içinde bir kayıp barındırdığını ve yargılanma korkusu ile ülkelere bir daha dönemeyeceklerini bilen mültecilerde bu kayıp duygusunun daha da güçlendiğini ortaya koyuyor. (8)

Ülkedeki mevcut durumu sürekli takip etmekten kaçındığını söyleyen Erce, bunun nedenini “ülkeye olan özlemim -kendimi daha iyi hissetmek adına- Türkiye ile ilgili haberleri okumamaya gayret etmek” olarak açıklıyor. Özlemine “bitti desem de bazen bitiremediğimiz şeyler kalıyor geriye” diye tarif ediyor.

Uçak piste indiğinde hayatında kendini ilk kez rahat hissettiğini söyleyen Demhat Bella ise o an iki farklı duyguyu aynı anda yaşadığını paylaşıyor: “Uçağın tekerleğinin yere değdiği o an, benim için yeni bir depremdi çünkü. Hayatımın dönüm noktasıydı... Sanki yıllar önce yaşamış olduğum o depremi (Adana Depremi) tekrar yaşıyor gibiydim. Sonra fark ettim ki ben aslında kendi içimde hayatımın en büyük depremini yaşıyordum ve bundan haberim yoktu.”

Vardığı havaalanında Türkçe konuşan bir yolcuya çıkışın nerede olduğunu soran Tina Godiva, o anki duygularını şöyle anlatıyor: “Valizimi aldım, gidiyorum. Ama bir ayağım ileri gidiyor, bir ayağım geriye gidiyordu. Adım atıyordum ama o adımlarım o kadar ağırdı ki sanki valizimde tonlarca yük taşıyordum. Bir yandan da gözlerim dolmuş.”

Hollanda’da ilk 3 gün mide ağrısı çektiğini söyleyen Ekrem ise; “çok yoğun bir stres yaşamıştım. İstanbul’da daha uçağa binmeden garip bir burukluk çökmüştü içime, havaalanında annemi arayıp vedalaşmak istemiştım ama yapamamıştım. Ben İstanbul’u çok seviyorum, uçaktan İstanbul’a bakıp bakıp üzölmüştüm.” diyor.

İrkçılık ve Transfobi Homofobi

Zorunlu olarak göçe maruz kalan insanlar, acaba geldikleri ülkelerde neler yaşıyorlar? Paylaşılan deneyimlerden anlıyoruz ki hem mülteci kamplarında hem de daha sonra toplum içinde cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri dolayısıyla dışlandıkları yetmezmiş gibi etnik ve dini kökenleri nedeniyle de ayrımcılığa uğramaları, kendi ülkelerinde zaten travma yaşamış olmaları nedeniyle onları daha da zor bir sürecin içine itmektir.

Birçok ülkede doğrudan LGBTİ+ mültecilere yönelik olarak özel bir sığınma politikası bulunmaması, bazı ülkelerin politikasının Türkiye'yi LGBTİ+lar için "güvenli ülke" olarak kabul etmesi ve başvuru merkezlerindeki yetkililerin cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği konularında bilgisizliği iltica başvurusu sürecinde karşılaşılan engellerden sadece birkaç tanesi.

İlk başvuru yapıldıktan sonra ana başvuru için aylarca beklemek zorunda kalan mülteci LGBTİ+lar onlara ev sahipliği yapacak kişiler olmadığı zaman bu süreyi kamplarda geçirmek zorunda kalıyorlar. Stonewall'un yaptığı araştırmaya göre kamplarda gözaltında tutulan LGBTİ+lar hem diğer mülteciler hem de görevliler tarafından ayrımcılığa uğruyor. (9)

İlk zamanlar şehir dışında bir merkezde kalan Pınar, dil bariyeri nedeniyle ve nerede olduğunu bilmediği için 2.5 ay kamp odasından çıkmadığını paylaşıyor ve burada uğradığı transfobi yüzünden yaşadıklarını şöyle aktarıyor: "Kaldığım merkezde başka başka ülkeden gelen insanlar var ve bu insanlar transfobik insanlardı. Yemekhaneye iniyorum, bir anda herkes birbirini dürtüyor, bana bakıyorlar... Üç gün yemek yiyemedim."

Kamplarda LGBTİ+lara yönelik şiddet olaylarına fazlaca rastlandığını söyleyen Ekrem, uzun süre kamplarda kalan insanların psikolojilerinin bozulduğunu ve uyum zorluğu yaşadıklarını da ekliyor.

Öte yandan Diyar, ayrımcılık kelimesini kullanmayı yaşadığı ülkedeki ırkçılık ve islamafobinin üstüne örttüğünden dolayı sevmediğini söylerken, Sürela ise yaşadığı ırkçılığı şöyle anlatıyor: "Her ne kadar

Müslümanlığı benimsemiş olmasam da kendimi Müslüman olarak ifade etmesem de o etiket yapıştırılmıştı. Çünkü; “kara kafalı” biri olarak görülen ben, ismim cismim bütün varlığım bedenimle bana o Müslümanlık yapıştırılmıştı bundan dolayı ayrıca bir ötekileştirilme ile karşı karşıyaydım.”

Eşcinsel olduğu için çok defa ayrımcılığa maruz kaldığını söyleyen Mustafa, isminden ve Müslüman olduğunun düşünülmesinden dolayı bir gün ayrımcılığa uğrayacağını daha önce hiç aklına gelmediğini belirtiyor.

Transgender Avrupa (TGEU) yer alan bir çalışma, Avrupa ülkelerinde seks işçiliği yapanların %70’inin göçmen olduğunu gösteriyor. Ancak bu oran içerisindeki seks işçilerinin ne kadarının LGBTİ+ olduğu bilinmiyor. Bazı ülkelerde de artan ırkçılık ve yabancı düşmanlığı nedeniyle göçmen karşıtı yasaların göçmen seks işçilerini tutuklamak ve sınır dışı etmek amacıyla kullanıldığı biliniyor. (10)

Bazı mülteciler ayrımcılık ve yoksulluk gibi nedenlerle seks işçiliğine yönelirken, özellikle kaçak göçmenler için yasal çalışma izni bulunmaması nedeniyle seks işçiliği bazen tek yol olarak görülebiliyor. PICUM’un sex işçileri arasında Fransada yaptığı bir araştırmaya göre ülkedeki göçmen karşıtı yasalar nedeniyle seks işçileri her geçen gün daha tehlikeli koşullar altında çalıştıklarını, bunun da sağlıklarını tehlikeye attığını ortaya koyuyor. Aynı araştırma HIV pozitif olanların tedavilerine devam edemediklerine, kötüleşen koşulları nedeniyle bazı göçmen seks işçilerinin alkol ve diğer uyuşturucu bağımlılıklarının arttığına, depresyon ve intihar düşüncelerinin yoğunlaştığına dikkat çekiyor. (11)

Ali, göçmen seks işçiliğinin zorluklarını şöyle anlatıyor: “Mülteci seks işçileri olarak yaşadığımız en büyük problem, müşteriler tarafından uğradığımız psikolojik şiddet... Kimi zaman bizlere ‘Sen benden para istersen polisi ararım çünkü illegal çalışıyorsun.’ deniliyor... Kayıtsız çalıştığımız için devlet kontrolünde değiliz. Devlet kontrolünde olmadığımız için başımıza bir iş geldiğinde nerede olduğumuzu, kim olduğumuzu kimse bilmiyor.”

Öte yandan henüz tam uyum sağlayamadıkları ülkelerde LGBTİ+ mülteciler hem kendi ülkelerinden gelen insanlar hem de toplum tarafından farklı farklı sömürü ve ihlallere tabi tutuluyorlar.

Sürela ilk geldiği zamanlarda yaşadıklarını şöyle paylaşıyor: “... Ekonomik olarak da burada tek başına yaşam sürdürmek kolay değil. Kaçak çalıştım, bazı dönencilerde, inşaatlarda ve çok fazla emeğim sömürüldü o anlamda. Çok çok ucuza çalıştırılmış oldum. Hani Türkiye’de Suriyeli mültecilerin yaşadığının bir benzerini biz de burada yaşadık.”

Tina Godiva, ise Türkiyeliler ile ilgili olumsuz deneyimler yaşamış: “Onlara karşı yine burada da kendini saklamak zorunda kalıyorsun. Burada yaşayan Türkiyeliler (Kürtler, Türkler) buraya iltica da etse, evlilik bağıyla da gelse, işçi olarak da gelse eşcinsellere karşı kafaları hep aynı. Onlara güvenerek de iltica etmesinler. Ben burada yaşayan Türkiyelilerden yardım istediğimde maalesef iğrenç tekliflerine maruz kaldım.”

Yerel halkın mülteciler ile çalışmak istemediğine değinen Demhat Bella ise; “Mülteciysen kaçak çalışacaksın, ucuz fiyatlara çalışacaksın ya da hiç çalışmayacaksın ve devletin sana verdiği para ile geçinmeyi öğreneceksin.” diyor.

Mülteciler iltica talep ettikleri ülkeye geldiklerinde o güne kadar yaşadıkları travmaları da kendileriyle getiriyorlar. Üstelik iltica edecekleri ülkelere gidiş sürecinde yaşadıkları yeni travmalar ve bu ülkelere ulaşıttıktan sonra yaşadıkları olumsuz deneyimler, zaten travmatik haldeki iç dünyalarına yeni travmalar ekliyor. Mülteci kamplarında güvende olmayı umut ederken, çoğunlukla kalabalık olan bu kamplarda yalnız kalmaları; ırkçılığın, transfobinin, homofobinin, ekonomik zorlukların yanı sıra konuşamadıkları resmi dil ve bilmedikleri ülkenin sistem ayrıntıları, travmanın boyutunun katmanlaşmasına yol açıyor.

Demhat Bella, ilk aylardaki ruh halini şöyle paylaşıyor: “Konuşacak bir insan bulamadım çünkü dilim yoktu. Ve ağır bir depresyondan geçtim ilk üç-dört ay boyunca... Ben kendimin ne kadar mücadeleci olduğunu

bilsem de o mücadelecı ruhum ilk üç-dört ay sonrası pes etti ve intiharın eşiğine kadar geldim.”

Hollandalı psikiyatr Laban ve meslektaşlarının yaptığı bir araştırmaya göre iltica başvurusu süreci ne kadar uzun sürerse, kişinin ruh sağlığı da o derece kötüleşecektir. Aynı araştırmada Hollanda’da ilk altı ayını yaşayanlar ile iki yıldan fazladır başvurusunun sonuçlarını bekleyen Iraklı mültecilerin durumları karşılaştırılmış ve ikinci grupta psikiyatrik bozuklukların düzeyinin ilk gruptan çok daha yüksek olduğu ve depresif bozuklukların ise neredeyse iki kat yüksek olduğu görülmüş.

Aynı şekilde Travma Sonrası Stres Bozukluğu(TSST) oranının ise uzun zamandır başvurusunu bekleyenler arasında %42 olduğu, oysa ülkeye yeni iltica edenler arasında bu oranın %32 olduğu görülmüş. (12)

Kürt olduğunu Hatırlamak

Avustralya’da yapılan bir araştırmaya katılanlar; cinsel yönelimleri, cinsiyet kimlikleri ile kültürel/etnik kimlikleri arasında bir kopukluk yaşadıklarını da söylüyor. Katılımcılar, cinsel yönelimlerini ve cinsiyet kimliklerini daha rahat yaşayabilecekleri başka şehirlere taşınmak seçeneği ile ailelerin yaşadığı şehirde kalarak hem aile hem de ait oldukları kültürel grupla ilişkilerini sürdürmek seçeneği arasında seçim yapmak zorunda kaldıklarını belirtmişler. (13)

Ancak geldikleri ülkelerde sadece cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri değil diğer kültürel özellikleri nedeniyle baskı yaşayan LGBTİ+ mülteciler için gittikleri ülke zorluklarına rağmen aynı zamanda bu kimliği yaşayabilecekleri bir alan da oluşturuyor.

Sorunun sadece Türkiye’deki transfobinin değil, aynı zamanda Türkiye’deki ırkçılığın da olduğunu söyleyen Demhat Bella şu noktaya dikkat çekiyor: “Ve ben burada Kürt olduğumu tekrar tekrar hatırladım. Burada rahatça Kürt’üm diyebiliyorum... Ve, ben bunu kaybetmek istemiyorum.”

Ekrem ise gittiği ülkede benzer bir süreç yaşıyor: “Hollandaca öğrenmeye başlayınca kendiliğinden şöyle bir şey gelişmişti bende; e benim bir ana dilim var, Zazaca ve ben bu dilimi neredeyse konuşmayarak unuttur hale gelmişim. Akrabalarımınla Zazaca konuşmaya başlamıştım unutmamayım diye.”

Çocukluğundan beri yaşadığı psikolojik baskıların göç etmesine neden olduğunu söyleyen Tina Godiva ise genç yaşlarda vermeye başladığı mücadelesi içindeki yalnızlığını vurgularken sadece aile içi baskının değil, aynı zamanda devlet baskısının da kendisini bu yola ittiğini söylüyor: “Anadilimi bile kabul etmeyip, rahatça konuşmama izin vermeyip sürekli Türkçe konuşmaya zorlayanlara bu duygumu nasıl anlatabilirdim?”

Psikolojik Dayanıklılık

APA'ya (Amerikan Psikoloji Derneği) göre psikolojik dayanıklılık (rezilyans); zorluklar, travma, trajedi, tehdit ya da ağır stres koşullarına iyi uyum sağlayabilmektir. Ancak, kişide psikolojik dayanıklılık varsa, o kişinin zorluk ve sıkıntı yaşamayacağı anlamına gelmiyor. Aksine büyük zorluklar ve travma yaşamış olan insanlar arasında duygusal acı ve hüznün oldukça yaygındır. (14)

Psikolojik dayanıklılık, aynı zamanda, mültecilerin travmanın olumsuz etkileri ile baş etmelerinde yardımcı da olmaktadır. Bu yüzden de travma ve mülteciler üzerine yapılan araştırmalarda bazı mülteciler arasında travma sonrası filizlenme (post-traumatic growth) potansiyelinden bahsediliyor.

Bu kitapta deneyimlerini okuduğunuz ve iltica ettikleri ülkelerde başvuruları farklı aşamalarda olan bu arkadaşlarımızın göç öyküleri sadece birer travma aktarımı değil, aynı zamanda zor koşullarda ayakta kalma, psikolojik dayanıklılık gösterme ve iyileşme öyküleridir.

Gittiği bir mekanda ırkçılığa maruz kaldığında, barındığı mülteci kampında cinsel tacizi deneyimlediğinde Demhat Bella sessiz kalmıyor. Polis çağırıyor. Görevliler, kamptaki bütün erkekleri toplayıp LGBTİ+ 101 dersi veriyor. İngilizce öğreniyor. Hastanede ayrımcılığa uğradığında sorun çözülüne kadar oturduğu yerden kalkmıyor.

Gittiği ülkede LGBTİ+ aktivisti olarak Ali'in sesi gür çıkıyor. Sırf Arap oldukları için bir bardan atılanların hakkını savunuyor, bar çalışanlarını şikayet ediyor ve onlar hakkında dava açılıyor. Eskiden mülteci arkadaşları ile sessiz kalırken şimdi o mekanı ifşa edip, şikayet edebiliyor.

Şu anda elde ettiği kazanımları kaybetmek istemeyen Mustafa'nın geleceğe dair hayalleri var; aile kurmak, çocuk sahibi olabilmek ve saygın bir hayatı yaşamak istiyor. Erce, hem Türkiyeliler içinde hem de İsviçre toplumu içinde ayrımcılık ve ötekileştirme ile mücadele ediyor. Sürela, Almanca öğrendi, okulunu bitirdi ve şimdi Türkiye'deki HIV/AIDS politikaları ve hareketleri ile ilgili bir çalışma yapıyor. Gece uyumanın ne demek olduğunu yeni öğrendiğini söyleyen Pınar ise hayatı boyunca ilk kez kendini düşündüğünü paylaşıyor... Diyar, tercih üzerinden olmasa bile zor koşullara rağmen iyi bir eğitim aldığını, dil öğrendiğini söylüyor.

Son olarak bu kitapta deneyimlerini cömertçe bizlerle paylaşan her bir arkadaşımıza teşekkür ediyorum ve umarım onların deneyimlerine bu yazıda yer verirken yeterince adil davranabilmişimdir. Hepsine ve dünyanın çeşitli yerlerine dağılmış olan diğer bütün LGBTİ+ mülteci yoldaşlarımıza saygı ve sevgiler.

Dayanışmayla!

Necib Varan

HEVİ LGBTİ+ Sağlık Komisyonu Üyesi

Kaynaklar

- 1) A Global Survey of NGO Attitudes Towards LGBTI Refugees and Asylum Seekers (ORAM, June 2012), at 7.
- 2) <https://www.ilga-europe.org/what-we-do/our-advocacy-work/asylum-europe>
- 3) Number of asylum applications in the European Union 2019/20, by country of origin published by D. Clark, Sep 17, 2020
- 4) <https://www.theguardian.com/uk-news/2020/jul/09/lgbt-asylum-seekers-routinely-see-claims-rejected-in-europe-and-uk>
- 5) Seeking refuge without harassment, detention or return to a “safe country” ILGA Europe Briefing on LGBTI Refugees and Asylum February 2016
- 6) Ocampo, A.C. (2013). The gay second generation: Sexual identity and family relations of Filipino and Latino gay men. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 40(1), 1-19.
- 7) The Assessment of Grief in Refugees and Post-conflict Survivors: A Narrative Review of Etic and Emic Research (at <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6204364/>)
- 8) Life After Trauma: The Mental-Health Needs of Asylum Seekers in Europe
- 9) No Safe Refuge -Experiences of LGBT asylum seekers in detention (at https://www.stonewall.org.uk/system/files/no_safe_refuge.pdf)
- 10) Sex Work Policy, TGEU, 2014
- 11) Safeguarding the human rights and dignity of undocumented migrant sex workers (Sep. 2019)
- 12) Laban, Cornelis, Hajo Gernaat, Ivan Komproe, Bettine Schreuders, and Joop T V M De Jong. 2005. Impact of a Long Asylum Procedure on the Prevalence of Psychiatric Disorders in Iraqi Asylum Seekers in The Netherlands. *The Journal of Nervous and Mental Disease* 192: 843-51.
- 13) Home is where our story begins: Family, community, and belonging for sexuality and gender diverse CALD people (2020)
- 14) The Road to Resilience, From the American Psychological Association, 2020 (at <https://advising.unc.edu/files/2020/07/The-Road-to-Resiliency.pdf>)

LGBTÎ+ÊN

PENABER 2

JÎ TIRKÎYEYÊ ÇÎROKÊN KOÇBERÎYÊ

BERHEVKAR

MÜZEYYEN ARAÇ - ERCAN AYDIN

Kitêba Ji Tirkîyeyê Çîrokên Koçberîyê xebata kolektîv a
Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+ê ye.

Hevi LGBTÎ+ Derneği Yayınları

LGBTÎ+ÊN PENABER 2

Ji Tirkîyeyê Çîrokên Koçberîyê

Berhevkar: Mûzeyyen Araç – Ercan Aydın

Amadekar: Selçuk Çelik

Xwendina ewil a tirkî: Esra Guven

Xwendina dawî a tirkî: Mehmet Sait Çakar

Wergera li kurdî: Ferzan Şêr

Xwendina dawî a kurdî: Adar Çakir

Wergera li îngilîzî: Gökçe Katkıcı

Xwendina dawî a îngilîzî: Michael Asher

Sepana Bergê û Sêwirana Rûpelan: Zafer Rifat Irmak

Çapa Yekemîn: İstanbul, Nisan 2021

İSN: 978-605-83323-2-4

Jimara Sertîfîkayê: 45030

Çapkirin û Cildkirin: Sena Ofset Ambalaj,

Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. Matbaacılar Sitesi

B Blok Kat:6 No:4NB 7-9-11* E Blok K:6 N:4NE20)

Topkapı- Zeytinburnu/İstanbul

T: +90 (212) 613 38 46 F: +90 212 613 03 21

Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+ê

Taxa Şehit Muhtar, Sikaka Mîs Sokak, Apartmana Nora,

No:22, Qat:4 Beyoglu, Stanbol

Tel: (0212) 293 50 85

www.hevilgbti.org

E-mail: hevilgbti@gmail.com

Hemû mafên weşan û derçûnê aidê Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+ê ye.

BÊPERE YE, BÎ PERE NAYÊ FÎROTÎN Û STENDÎN

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

Ev xebat bi tu hawî fikrên Weqfa Friedrich Ebertê nade der.
Hemû berpîrsîyarên vê xebatê li ser mil Komeleya HÊVÎ LGBTÎyê ye.

NAVEROK

Destpêk / **131**

Spasî / **136**

Rast E Wekî Din Pêdivîya Mirov Bi Çi Dibe... / **137**

Li Tirkîyeyê Tu Kes Sûriyeyîyan Naxwaze Ne Wisa? / **152**

Rev Ji Dêvla Çûyînê / **169**

Rojekê Bêyî Tirs Şiyarbûn Çi Azadiyeke Bêhempa / **182**

Carina Karê Me Ji Yê Li Tirkîyeyê Zehmetir E, Bêhenek/ **192**

Ev Der Sar E, Weke Cemedê / **205**

Bila Bêzar bin, Zivêr Bibin, Dev Jê Berdin û Biçin / **215**

Vê Gavê Ez ê Çi Bikim? / **224**

DYA, Xweziya Mirov Bi Tirkîyeyê Tîne / **233**

Encam / **241**

Destpêk

Kitêba LGBTÎ+ên Penaber 2: Ji Tirkîyê Çîrokên Koçberîyê çîrokên wan LGBTÎ+ên ku ji warên xwe bûne an jî ji warên xwe hatine derxistin û ji ber vê sedemê li welatên ewle ji nû ve tevli pêvajoya bi cih û warbûnê bûne dike mijara xwe. Di sala 2016an de ji aliyê Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+ê ve kitêbeke bi navê LGBTÎ+ên Penaber hatibû çapkirin, tê de çîrokên wan LGBTÎ+ ên ku koçî Tirkîyeyê kiribûn, hebûn. Ev kitêba ku cih dide çîrokên wan LGBTÎ+ên ku bi sedema nasnavên xwe ji Tirkîyeyê koç kirine jî wek berdewamiya wê kitêbê hatiye amadekirin. Mekana ku di vê kitêbê de hatiye xwestin, bi awayekî şûngorandî derdikeve pêşberî me.

Di sala 2010an de li welatên Afrîkaya Bakur û Rojhilata Navîn tevgerên civakî di serî de biwarên sosyal û siyasî lê belê di gelek biwaran de bû sedema guherînê, ev tevgerên hanê jî kir ku mobilîzasyona mirovan ber bi Tirkîyeyê ve lez bide xwe. Ji 2010an heya van rojan di nav wê pêvajoyê de gelek caran Tirkîye weke welatekî koçgîr hat binavkirin lê belê di nav heman pêvajoyê de koçdarbûna [mirov jê koç dikin] wî hat paşguhkirin. Her wek piraniya welatên koçdar li Tirkîyeyê ji sedema ewilî ya koçê ji hawira mirovî ya neewle¹ ye ku ew hawir ji aliyê şer ve hatiye afirandin. Pozîsyona LGBTÎ+ên Tirkîyeyî yên ku bi hestên neewle dixwestin ji hawira şer² birevin weke koçê derket pêşberî me.

Di sala 2015an de kesên LGBTÎ+ bûn hedefên wan bizav û tevgerên siyasî yên ku li Tirkîyeyê xurt bûn, li ser dijiminiya li LGBTÎ+an cihêkarî û nefreta ji LGBTÎ+an hîn bêhtir kûr bû. “Meşa LGBTÎ+ ya Rûmetê ya Stenbolê” ya ku li Ewropaya Rojhilat û li Rojhilata Navîn Meşa Rûmetê ya herî qelebalix e ji sala 2015an pê ve hat qedexekirin. Salên li pey wê

1 Li gor Raporta Komîsyona Ewlehiya Mirovî ya Neteweyên Yekbûyî têgeha hawira mirovî ya ewle bi pênaseya herî hêsan weke misogerkirina azadiya kesên tê tarîfkirin.

2 Di Modela Çandên Koç û Xebatê de faktorên ku şêwe didin mekanîzmayên biryardana koçkirina mirovan li ser navê têgeha “şer” tê dahûrandin. (Cohen û Sirkeci, 2011)

qedexekirina Meşên Rûmetê yên li bajarên din pêkhatî bi xwe re anî. Di sala 2017an de Parêzgarîya Enqereyê qedexe danî ser çalakîyên LGBTÎ+an, bi van qedexeyan re LGBTÎ+an mehkûmê jîyaneke wiha bûn ku ew jîyan ji hêla hiqûqî ve di nav atmosfêreke neewle de bûn. Lîvdariya koçê ya LGBTÎ+ên ku mafên wan ji hêla Makezagonê ve nehatine misogerkirin, di vê pêvajoyê de lez da xwe.

Tevgera LGBTÎ+ê ya li Tirkîyeyê ji sala 1993an vir ve xwerêxistinîya xwe bi xwe pêk anî, di nav salan de rewşa wê bêhtir hat xuyakirin. Xuyaniya tevgera LGBTÎ+ê ya ku di ser komele, komîsyon, pêkhate û klûbên xwendekaran re xwe li bajarên cuda bi berdewamî rêxistinî dike, di van rojan de wek xetereyê cidîtir tê têgihiştin. Tevgera LGBTÎ+ê geh ji aliyê endamên medyayê ve geh jî ji aliyê sazîyên fermî ve pirî caran wek hedef têne destnîşankirin³.

Însiyatifa HÊVÎ LGBTÎ+ê ji pêkhateyên LGBTÎ+ yên ku bêhtir li ser nasnava tirkîtyê dihatin xuyakirin bi awayekî cihê di sala 2013an de li hev kom bûne û xebatên xwe bi awayekî pirçandî dane destpêkirin. Li gel tirkî çavkanîyên xwe bi zimanên mîna kurdî, erebî, farisî û îngilîz jî diafirînin, xebatên xwe yên di biwara LGBTÎ+ên koçber û penaber de didomînin.

Piştî komelebûna HÊVÎ LGBTÎ+ê di sala 2015an de penaberên LGBTÎ+ bêhtir pêwendî li gel HÊVÎ danîtin. Ev hêza ku penaberên LGBTÎ+ ber bi xebatên Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+ê ve dikşîne, bi politikaya wê ya pîrzimanî û/an jî ji ber ku di navê wê de HÊVÎ heye dikare bête ravekirin.

Her wek ku di sala 2015an de me di bernameya perwerdehiyê ya bi navê “Di Biwara LGBTÎ+ê de Têkoşîna li Hemberî Nijadperestiyê”⁴ de diyar kiribû pêkhateyên qîsma herî mezin ya Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+ê ew kes in ku di herka koçkirina navxweyî ya Tirkîyeyê de “nayên xwestin”. Belkî em bikaribin bi van tiştan re şiyana xwe ya entegrebûna ew çend bi lez ya biwara penaberîyê, rave bikin: me tu carî ji bîr nekir ku em kengê ji gund hatin û kengê bûn bajarî, me tim û daîm koçberbûna

3 <https://kaosgl.org/haber/2019-yilinda-lgbti-lari-sistematik-hedef-gosterme-yayginlasti> (Mêjûya ragihani 12.01.2021)

4 <https://tr.boell.org/tr/2019/09/18/lgbti-alaninda-irkcilik-ile-mucadele-egitim-programi-raporu> (Mêjûya ragihani 12.01.2021)

xwe di quncikekî bîra xwe de parast. Ew kesên ku di encama koçkirina navxweyî ya Tirkîyeyê de nedihatîn xwestin û LGBTÎ+ên ku ji welatên cuda hatibûn dema gihan hevdu HÊVÎ LGBTÎ+ hîn xurttir bû. Yekbûyîna di vê hevkarîyê de di biwara LGBTÎ+ên koçber û penaber de hewcehiya xebatên zêdetir ji bi xwe re anî.

Bi mebesta balkişandina ser pirsgirêkên serhatî yên LGBTÎ+ên penaber ên ku bi taybetî li Sûrî û Rojhilata Navîn ji cih û warên xwe hatine qutkirin û bi mebesta belgekirin û rojevkirina bînpêkirina mafan, nijadprestî û cihêkarîyê di kitêba LGBTÎ+ên Penaber de çîrokên wan hatine berhevkirin. Penaberên ku di vê kitêbê de dipeyivin îro li Tirkîyeyê najîn. Lê belê divê em ji bîr nekin ku neheqîyên serhatî didomin, bi ser heqîyê ve tu tiş ber bi başkirinê ve neçûye. Her ku nav cuda bin jî çîrokên serhatî mîna ne hev, hema bêje eyn wek hev in.

Ji sala 2015an vir ve, her ku di dîroka Tirkîyeyê de biwarên demokrasî û polîtîkaya civakî tu carî berfireh nebûbe jî bi tengkirina van biwaran re zextên li ser LGBTÎ+ên ku li Tirkîyeyê dijîn û li ser Saziyên Sivîl ên Civakî yên ku di van biwaran de kar dikin, zêde bûne⁵. Guherîna konjoktûrê û siyaseta yekrengî him ji bo LGBTÎ+ên ku li Tirkîyeyê dijîn him jî LGBTÎ+ên Tirkîyeyî kiriye rewşeke neewletir. Bi taybetî piştî sala 2016an, di wê koça ji Tirkîyeyê ber bi Ewropayê ve, LGBTÎ+ û çalakvanan ji cih û warên xwe hatine derxistin, hin caran jî mecburî terkandinê hatine kirin. Di demên dawî de gelek LGBTÎ+ ji bo ku li ser koç û rêyên koçkirinê xizmeta şêwirmendiyê bigrin serî li komeleya me didin.

Ev kitêb di rewşên serhatî yên koç û rêyên koçkirinê de, di mijarên heqwarin û polîtîkayên koçkirinê yên ku li welatê xerîbîyê pêk tên ji bo agahdarkirina LGBTÎ+ên ku her ji ber çî sedemê koç kiribe, koç lê hatibe ferzkirin an jî ew bi xwe xwestibe terka Tirkîyeyê bike, ji bo alîkarî û piştgirîya wan LGBTÎ+an hatîye berhevkirin.

Yek ji wan xalên girîng yên ku em dixwazin balê bikişînin ev e: Îro çawa ku li Tirkîyeyê penaber, bi taybetî jî penaberên Sûrî tûşî nijadperestî û

⁵ https://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/06/160617_onur_yuruyusu_valilik (Mêjûya ragihani 12.01.2021)

cihêkarîyê dimînin bi heman tecrûbeyan penaber û koçberên Tirkîyeyî yên li welatên cuda ji tûşî wan tiştan dibin. Em vêya dibînin: Çawa ku li Tirkîyeyê ji ber nezanîna tirkî, di ser zar û devokên xwe heqê penaber û koçberan tê xwarin, dûçarî cihêkarîyan dibin heman tişt têne serên wan penaber û koçberên Tirkîyeyî yên ku ji vê derê çûne Ewropayê. Em dibînin: Çawa ku li Tirkîyeyê dibêjin “em Sûrîyeyîyan naxwazin”, li piraniya welatên Ewropayê ew peyv diguhere dibe “em Tirkîyeyîyan naxwazin”, “em tirkan naxwazin”, “em bîyanîyan naxwazin.”

Her wek ku di kitêbê de hatîye qalkirin, li dinyayê tu welat nîne ku ji LGBTÎ+fobî an jî ji binpêkirina mafan hatibe paqijkirin. Em pê dizanin ku di xala xwegihandina heqîyê û hebûna jîyanî de mirov here kîjan welatî pirsgirêkan dibîne.

Ferqa wan welatên ku weke ewle⁶ têne pênasekirin û Tirkîyeyê ev e: Zagonên heyî cihêkarîyê weke sûc qebûl dike û vê cihêkarîyê li gor ku meylên cinsî yên cur be cur û ji bo nasnavên zayendî jî ango li gor ku LGBTÎ+an jî bixe hundirê xwe bi awayekî berfirehkirî hatîye lidarxistin. Bi saya vê yekê sûcên li hemberî LGBTÎ+an tê kirin pirî caran bê ceza namîne. Ji ber vê yekê, piraniya LGBTÎ+ên ku di hevdiîna de cih girtin naxwazin carekî din bi temamî vegevin Tirkîyeyê. Bi saya zagonên wan welatên ku li wê derê dijîn xwe bêhtir di nav ewlehîyê de hîs dikin. Ew rewşa hanê carekî din bi bîra me dixe ku bê girîngîya zagonên li hemberî LGBTÎ+fobîyê çiqasî heyatî ye. Her wekî ku di kitêbê de wê bê xuyakirin li welatên Ewropa û Amerîkayê kesên cihêkarî him li penaberan him jî li LGBTÎ+an bikin hene lê belê ji bo pênasekirina sûcbûyîna van cihêkarîyan jî zagon hatine derxistin.

Ji bo wan kesên LGBTÎ+ yên ku ji Tirkîyeyê koç kirine, li Tirkîyeyê jî cih û warên xwe hatine derxistin an jî ew bi xwe terka Tirkîyeyê kirine li gel serhatîyên wan ên rêgirîya zimên, heqxwarîyên di biwarên vehewîn

⁶ Welatê ewle yê sêyemîn, li gor welatê qebûlkirî, derveyî welatê mirov bi xwe, ew welat e ku kesê penahende li wê derê vehewandîye an jî dikare li wê derê xwe vehewîne. Têgeha welatê ewle yê sêyemîn (qaydeya vehewîna li cihekî din/penahîya ewilîn) ji bo diyarkirina statûya penaberîyê di nav prosedûran de gelek caran tê bikaranîn. (Perruchoud û Redpath, Gôç Terimler Sözlüğü [Ferhenga Têgehên Koçê], 2004)

û xebatê de, wek hemû mirovan wan zagonên heyî bêhtir vehewîner dibînin û hewla sazîkirina jîyaneke nû ya li welatên xerîbîyê jî didomînin. Sedema sereke ya koçîkirina LGBTÎ+an ev e ku li Tirkîyeyê zagonên li ser kar nikare heqên LGBTÎ+an biparêze, hew wan tune dihesibîne.

Wek ku li jor jî me gotî bi tenê navê welatan diguhere; penaber û koçber bi taybetî jî LGBTÎ+ên penaber û koçberan tûşî nijadperestî û cihêkarîyê dibin. Hin caran, cardin koçîkirin li wan tê ferzkirin. Rewşên mîna dijîminîya li bîyanîyan li welatên penaheyî, îslamofobî û nijadperestî, li ser van tiştan nedîyarî, kulfeta îspatkirinê, nebûna niştecihîya daîmî, dersînorkirin, nehesibandina “hemwelatîya wesîfdar” tê ragihandin ku ji bo wan kesên LGBTÎ+ên ji Tirkîyeyê koçîkirî li welatên xerîbîyê têgihîştina neewlehîya mirovî diafirîne.

Ev kitêb li derdora çîrokên wan neh kesên LGBTÎ+ên Tirkîyeyî yên ku ji hawîra newele ya mirovî koçî hawîra ewle ya mirovî bûne teşe girtiye. Di vê kitêbê de tecrûbeyên di warê polîtîkayên penaberî û koçîkirinê yên heşt welatên penaheyî yên cuda de, ji bo LGBTÎ+ên penaber xala şert û mercên jîyanî yên welatên malxweyî ji devê kesên yekemîn ve tene neqilîkirin.

Weke berdewama kitêba *LGBTÎ+ên Penaber* vê carê ji pencereyêke cuda çîrokên nû em raberî we dikin. Bi vê berhevkarîyê re em dixwazin bi bîra we bixin ku divê em ji bîr nekin ku heman nijadperestî û cihêkarî li hemberî wan kesên LGBTÎ+ên li Tirkîyeyê dijî tîn kîrin, divê em ji bîr nekin ku pîrî caran têkoşîna li hemberî vê yekê xwedî girîngîyêke heyatî ye. Heqê her kesî heye ku xwe di ewlehîyê de hîs bike û em dizanin ku weke hemû mirovan kesên LGBTÎ+ jî ji bo ku xwe bêhtir di ewlehîyê de hîs bikin lêgerîna ax û welatan didomînin. Bi hêvîya ku li hemberî wan kesên ku dev ji vê lêgerînê bernadin nijadperestî û dijîminîya ku li deverê dinyayê li penaber û koçberan tûş dibe dawî li xwe bîne.

Li ser navê Komeleya HÊVÎ LGBTÎ+
Müzeyyen Araç - Ercan Aydın

Spasî

Berîya her kesî em spasiya wan kesên gotûbêjkar ên ku çîrokên xwe bi me re parve kirine wekî deynekî dibînin di stûyê xwe de. Ne ji wan bûna ew kitêb nedibû.

Em spasî û malavahîya van kes û sazîyên jêrîn dikin ku:

Cihan Huroglu di pêvajoya amadekirina kitêbê her û her li cem me bû,

Weqfa Friedrich Ebertê pişgirîya me kir,

Di hemû pêvajoya xebatê de Selçuk Çelik pişgirîya amadekirina weşandinê kir,

Necib Varan bi nivîsandina nivîsa encamê re hevkarîya me kir,

Esra Guven û Mehmet Sait Çakar di xwendina ewil û ya dawî de piştgirî dan,

Gokçe Katkici û Ferzan Şer mil dan wergerên îngilizî û kurdî,

Michael Asher xwendina dawî ya îngilizî û mamosteyên me yên ku hevkarî li xwendinên dawî ên kurdî kirin,

Di pêvajoya amadekarîya teknîkî de Süleyman Sayar, Osman Dogan û Salah Ahmed alîkarîyên xwe texsîr nekirin,

Hemû dildarên HEVî LGBTÎ+ ên ku her dem, di her şert û mercan de bi me re ne.

Em carekî din spasiyên xwe yên ebedî pêşkêşî wan tevan dikin.

Rast E Wekî Din Pêdivîya Mirov Bi Çi Dibe...

Silav,

Ez Pinar. Ji ber ku dê û bavên min ji hev veqetîyane ez di malbateke perçebûyî de mezin bûm. Dêya min bi eslê xwe rûm e, vê yekê li cem min hesta bêaîdiyetîyê peyda kir. Bavê min jî li Hêzên Çekdar ên Tirk [TSK] leşker e, ev jî bo min rewşeke cihê ye. Ez xwedî malbateke werê me, dibe ku ji bo we têkel be; ez xwedî şecereyeke werê me, dibe ku ji bo we xerîb be.

Di temeneke pir biçûk de bi tenê mam. Di heft salîya xwe pê ve ji hêla dapîra xwe ve hatim xwedîkirin, min salên xwe yên zaroktîyê li mektebên şevînê derbas kirin û di nav van aloziyan de min hewl da hebûna xwe saz bikim. Hasbelqeder dema ez gihiştim hejdeh salîya xwe min xwe di nav çalakvanîyê de dît. Piraniya mirovan bi heweseke mezin li benda hejdeh salîya xwe ne û dema dikevin hejdeh salîya xwe dibêjin qey wê xwe xweştir îfade bikin. Ez jî weha fikirîbûm. Te dî, yekê loq û badayî, bêhtir tîpeke jinane bûm. Ne jin ne jî mêr. Ez weke dîtbariyê dibêjim, an na pênaseyeke bi vî rengî nakim helbet. Ev tiştêkî bi min ve eleqedar e.

Min rojbûna xwe ya hejdeh salî dixwest bi çûna Taksîmê re pîroz bikim. Di wan deman de ango di salên nodî de di televîzyonan de bi awayekî zêde behsa zikaka Ulkerê, transên li Taksîmê dikirin. Bawerîyekê werê hebû ku te digo qey hemû trans li Taksîmê dijîn. Ji ber ku cî û senaryoya di derbarê me de di bernameyên televîzyonan de dihat nîşandayîn tim eynî bûn. Ez jî bi kelecana hejdeh salîyê çûm Taksîmê û li ser bankekê rûniştim. Ji hêlekê ve min hewl dida ku hay ji derdora xwe bibim, derdora xwe kişf bikim ji hêlekê ve jî min hewl dida ku xwe di mejîyê xwe de li cihekî bi cî bikim. Ji nişka ve bêtir min tawanek kiribe polîsên sîvil hatin ber min. Nasnameya min xwestin, min derxist da wan. Gotin

“çi karê te heye li vir, tu çi dikî?” ji min re. Min got “hema ji xwe re rûdinê.” Ez bawerim ji nişka ve têgihîştin ku ez “lubunya” me. A soxî, çawa têgihîştina vê yekê kirin min qet fahm nekir. (Te dî, min destên xwe bi awayekî jinan livand, an jî min tevgereke jinane kir, zêde nizanîm). Dûre bi lez û bez ez bin çav kiram. Wan ez birim Gerîndeyê Emnî ya Beyoglu, li Tarlaşaşî. Li wê derê serekê polisan Hortum [Xortim] Silêman hebû, bi îşkenceyên xwe nav û deng dabû, bi lêdanên wî re ez ketim hejdeh salîya xwe. Qet ji bîra min naçe: pirsra rengê ku herî zêde jê hez dikim kiribû, min jî gotibû “sor” û bi xortima sor min lêdan xwaribû. Ev trawmaya ewil bû hat serê min. Ez dibêim li pey wê min tu carî nekarî xwe li cihekî bi keys bikim. Min xwe wek firêzan hîs kir. Di çavên malbata xwe de jixwe ez zarokekî xerab û nediwê bûm.

Piştî temenekî, bi rastî jî êdî min nedikarî debara serhatiyên xwe bikim. Him ji tundîya giran ya derûnî ya malbatê, ji tundîya hevsalan him jî ji tundîya ku li mektebê dihat serê min di rewşeke pir bêzar de bûm. Di nozdeh salîya xwe de min mekteb qedand, ji malê veqetîyam û hatim Enqereyê. Li Enqereyê tiştên xerabtir hatin serê min. Li pey wan jî hatim li Stenbolê bi cî bûm. Di demajoya jiyîna min a li Tirkîyê, cara ewil li Lambadaya Stenbolê bi rêxistinî bûm. Li wê derê jî tiştên cuda cuda hatin serê min. Serdemeke wiha bû ku bi rastî min qet nizanibû bê tiştêkî bi navê jina trans heye an nîne, her wekî din dişibe çi. Ez behsa serdemeke wiha dikim ku digotin qey hemû jinên trans karkerên seksê ne, bes bi şev dertên zikakan, wan weke şevşevokan an jî weke monsteran (cinawiran) diditin. Mînak di nav rêxistinê de bi salan, min digo qey ez gey im, geyeke jinane me. Ji wan deman vir ve, ji bo min têkoşîneke giran ya hebûnê dest pê kir.

Dest ji heyîkirina nasnava xwe diborim, serdemeke wiha bû weke mirov jî bihatana qebûlkirin zor bû. Ev tişt, bi demajoya ez li Tirkîyê bûm qet kêma nebû, her roj çû zêdetir bû. Her ku roj derbas dibe bêhtirî pêdivîya min bi dengbilindkirinê dibe li hemberî her tiştên hatine/tê serê min. Bi kurt û kurmançî ez polîtîze dibûm. Tu dest pê dikî, neheqî û êşên

1 Her ku ewilî ji bo jinên trans an jî geyên jinane pênase kiribe ji di van rojan de hemû LGBT⁺an pênase dike ev peyv.

hatine serê dikeyên din dihesî. Tu bi sazîyên cur be cur re, tu bi civatên ji mirovên cur be cur re dibî wekehev. Hewl didî bibî wekehev. Di wê heynê de, ev tişt bi rindî te vediguhêrîne. Êdî tu têyî halekî ku tu dev ji xwe berdidî ji bo mirovên din tiştina dikî. Carina, ez xwe wekî Don Kîşot jî his dikim. Birra jî min ev pirsan ji xwe dikirin: “Gelo bi rastî aşê bayî hene?, an jî ev giş xewnên min in?”. Demakê di civînekê de ez beşdar bûm, min gotibû: “Li derve jîyaneke hetero heye boş bi boş diherike”. Bes ji ber ku min ev peyv gotin hatim lînçkirin. Kesên di civînê de bi gotina “ev çî gotin e, jîyana hetero, tu ji ku pê dizanî mirov hetero ne an ne hetero ne” re li ber min rabûn. Di destê min tu daneyên bi vî rengî tune bû lê belê qet nebe tiştê me dîtî, her tim ev bû: Her û her jîyanên heteroyê dixistin çavê me.

Ew nijadperestî û ji-qewet-birandina tu lê tûşbûyî te fêr dike ku tu bi mirovên din re bêyî cem hev. Ezmûna li Tarlabaşî jî wiha bû. Wekî din, pêvajoya Habitat IIê², mirovên ku tûşî cihêkarîyê bûne ên mîna kurd, roman, reşik, Afrîkayî, ji çandên cuda û ji nasnavên cuda bi kurtaşî hemû dikeyan bi awayekî anî cem hev. Ev jî kir ku em warekî nû yê jîyaneke hevpar ava bikin.

Ji wê pê ve min jîyan û têkoşîna hevpar li mêvanxaneyê transan jî ezmûn kir. Berî ku ez li mêvanxaneyê transan bimînim, bibim perçeyê ji wê derê haya min ji piraniya rasteqînîyan nîn bû. Piştî min li wê derê dest bi jîyanê kir, hay ji wan [rasteqînîyan] bûm. Mêvanxaneyê transan, berê jî, cihêkî werê bû dem bi dem diçûme serdanê, heya ji destê min dihat min hevkarî dikir. Rojekê hat ez jî mecbûr mam ku li wê derê bijim. Çimkî ji aliyê hezkirê xwe ve hatim xapandin. Ji ber vê yekê, ji ber ku min nekarî kirê xwe bidim xwedîyê xaniyê ez ji malê avêtim. Demekê li zikakan mam. Dûre, mecbûr mam, çûm mêvanxaneyê transan. Li mêvanxaneyê transan min tiştên balkêş ezmûn kirin. Te di tu bi awayekî politîk têyî, hay ji her tiştî heyî, wateyê her tiştî dizanî lê belê piştî jîyîna li wê derê rastî gelek tiştên balkêş têyî. Hûn ji wan tiştên ku li derve ji bo wan

2 Konferansa bi navê Habitat II ya ku di sala 1996an de li Stenbolê pêk hat. Berî vê konferansê, behsa wê serdemê dike ku jinên trans ên weke hilweşînerên pergala çanda heteronormatîv hatine daxkirin, li kolana Ulkerê ya li Cihangirê hatibûn qewirandin, hatibûn vederkirin û tûşî her cure tundiyê mabûn.

şer dikin û têdikoşin zêdetir li wê derê ezmûn dikin. Cihêtiyên politîk, statûyên civakî. Ev ezmûn bi rastî jî ez gelekî heyirandibûm. Mînak li mêvanxaneya transan jineke trans hebû hir MHPyî [Partiya Tevgera Neteweperest] bû. Dema pê re axifim gelekî metel mam. Te dî, hesta wê ya neteweperwer ew çend bilind bû, ji min re balkêş hat. Jê pê ve gelek mînakên din, gelek çîrokên din hene.

Piştî mayîna li mêvanxaneyê ez bûm rêverbira wê derê. Her tiştê mêvanxaneyê li ser milên min man. Bi rastî gelekî zehmet bû û pir ji qewet birand. Him hewl didî ku ew der li ser pîya be him jî ji bona pîrsgirêkên wan kesên li wê derê dijîn li çareserîyan digeri. Piştî şerên ku di 2011an de li Rojhilata Navîn dest pê kirin Tirkîye gelek koçberan li xwe girt. Ji Rojhilata Navîn bêhtir penaber dihatin. Pir LGBTÎQên penahende hebûn û hin sazîyan berê LGBTQyan didan mêvanxaneya transan. Bi sedema vê rewşê re guherîna mêvanxaneyê ber bi tiştêkî din ve dest pê kir. Bêhtirî cihê starê yê transên Tirkîyeyî bû, ji nişka ve bû cihê mayîna wan mirovên ji herêm û welatên cuda yên Rojhilata Navîn. Vê carê jî şerekî di navbera çandan de dest pê kir. A rastî hemû rewşên cihêkariyê yên di nav jîyana rastî de têne dîtin, hemû rewşên tundî, her awayên tundîya di zimên de derketin holê. Bes transbûyîn têrê nake. Ango bes ji ber bûyîna homoseksûeliya jin an jî homoseksûeliya mêr nikarî di fahmeke hevpar de û di jîyîneke hevpar de bigihî hev. Li mêvanxaneyê hingê min ew tişt dî û min ew ezmûn kir. Bi rastî jî zehmet bû. Kesên hatin mêvanxaneyê, yên ku berê xwe dane mêvanxaneyê xwedî trawmayên cidî bûn. Mînak li Tirkîyeyê, sazîyeke ku naxwazim navê wê bidim, jineke trans ya şêwrê şand ji me re. Ev jinik berê, ji bo komeke radîkal û dijwar ya îslamî hatiye şandin. Ji qîzîkê re gotine “di destê me de wekî din derfet nîne, tu yê li vê derê bijî”. Heya ku qîz were vê derê, li mêvanxaneya li wê derê du meh û nîv, tu awayê tundîyê nemaye lê nekirine. Ewilî dema hat mêvanxaneyê, sazkirina danûstendinê bi qîzîkê re gelekî zehmet bû. Ji ber ku, yek ez ne psikolog im, ne psikyatr im, ne pisporê xizmeta civakî me. Ango min qet perwerdehî nedîtiye. Bi saya têkoşîna xwe ya jîndemayînê min hewl da xwe bigihînimê. Aha, tu hewl didî bi mirovên di van rewşan de pêwendiyekê saz bikî. Bi rastî zehmet bû, bes li ser xwe nabêjim. Helbet dinya xwedê mirov hebûn; di

wextên xwe de keda xwe dane mêvanxaneyê, mêvanxane anîne vê halê heyî, ew domandine. Bêsiûdîya min ew bû ku mêvanxane piştî hatina min gelekî qelebalix bûbû. Zêde zêde mirov hebûn. Û venêrîna wan mirovan hemû jixwe ne pêkan bû.

Kes belasebeb koç nake. Kes dev ji zimanê xwe, ji çanda xwe bernade û naxwaze li cihekî nenas bijî. Kes naxwaze dev ji civaka xwe ya ku arîşedar e lê belê hîni pevjiyana wê bûbe, dev ji cihên nas berde û biçê. Hela ku yeka wek min polîtîk, pir realist, keseke ji bo hemû kesên çewisandî dixwaze tiştina bike, vê biryarê bide û li Swîsrê nişteci bibe bi rastî zehmet bû. Biryara min a koçê di demeke kin de, tevî tevî di nav mehekê de hate dayîn. Ango ne biryareke wiha bû bi salan li ser hatibe fikirîn, li ser hatibe sêwirandin û projekirin. Ez bi valêzeke biçûçik hatim vê derê. Ez bêjim, rojnameya bi navê Akît li ser mêvanxaneyê transan çend caran nûçe çêkirin. Di wê gavê de, piştî êrişê Kürşat Mircan li Meşa LGBTI+ ya Rûmetê ya Stenbolê, êriş bo dadgehîyê hatibû veguhastin. Her weha du caran êriş birin ser mêvanxaneyê transan. Carekê polîsan, carekê xelkên bi piştevaniya polîsan avêtin ser mêvanxaneyê. Tundiya ku polis li me kir gelekî giran bû. Min di jiyana xwe de qet tundîyeke ew qas giran û bi komî nedîtibû. Ew şev, derdora 03.30ê ber sibehê li mêvanxaneyê her kes di xew de bû, min ji nişka ve bihîst ku deriyê avahiya mêvanxaneyê hat şikandin. Di wê kêliyê de xirecirek rabû. Ez rabûm bê ka çi bû. Di wan deman de me pergala kamêrayê saz kiribû li odeya min. Min ji kamêrayê lê nêrî li derve qelebalixa polîsan heye. Min hewl dida ku fahm bikim bê ka çi dibe. Heya ku ez derkevim derve polis derketibûn jor. Hêj ku me nego hela çi dibe, wan demildest ez ji paşve kelemçe kirim û li erdê dirêj kirim. Peywirdarekî pir qelew yên ewlehiyê li ser piştê min rûnişt. (Ji wê rojê vir ve ye milê min seqet e, ez nikarim baş bi kar binim.) Hêj di wê kêliya fahmkirinê de bê çi dibe polîsan gotin “li ser teror û fihûşê gilî hene lewma em li vê derê ne”. Min ji wan re got “terora çi, fihûşa çi, hûn çi dibên?” Ji min re gotin “tu kî yî?” Min jî ji wan re go “ez berpîrsê vê mêvanxaneyê me. Ji kerema xwe rê bidin ku ez rabim ji we re behsa vê derê bikim, xwe bidim derbirîn.” Derfetek wisa nedan. Hema bêje 20 deqîqa bi wî şiklî li erdê mam. Mêvanxane tev de talan kirin. Her tiştî belawela kirin, her derî hilweşandin. Kesên

di wê demê de li wir diman pir tirsîyan. Mêvanxane duqatî bû. Ji du daîreyên ku li qata sêyemîn û pêncemîn bûn pêk dihat. Di wê kêliyê de ez li zarûyên din ên li mêvanxaneyê difikirim: “Gelo di çi rewşê de bûn”. Çimkî piraniyên wan bi tirkî nedizanîn. Jixwe gelek trawmayên wan hebûn. Bi ser de tiştêkî werê tê serê wan, gelekî sawdar bû. Piştî lêgerîna wan qedîya destûr dan min ku rabim ser piyan. Bi gotinên “li vê derê propogandaya terorê tê kirin, fihuş tê kirin” bi ser min de hîlbûn. Min hewl da wiha vebibêjim: “Binêrin ev der mêvanxaneyek e, ji bo hevalên me yên penaber stragehek e. Keremkin werin. We bi xwe jî lê nêrî. Gelo ev der dişibe cihekî ku fihuş li wê derê bê kirin.” Li mala jêr ode ji textên nivînên duqatî pêk dihat. Mala li qata jorîn jixwe bi temamî qada bêhnvedanê bû. Min got “taximeke qoltixan, televîzyonek, midbexek heye jê pê ve tiştêkî din nîne.” Ji min re gotin “rojname nivîsandibû”. Dûre ez pê hesiyam ku, zarûyekê ji mêvanxaneyê gotiye “ez karê seksê dikim û mişteriyên xwe jî ji cihên mîna baran peyda dikim”. Vê peyvê ji xwe re kirine mahnî gotine qey li mêvanxaneyê fihuş tê kirin. Te di wek ku mişteriyên xwe peyda bikin bînin vê derê ji xwe re kirine sedem. Dîyar e fahmeke wiha hatiye afirandin. Ez bin çav kirim. Di binçavkirinê de, gelek tiştên eletewş, gelek tiştên giran min dîtî, tûşî destdirêjiya cinsî bûm. Dotira rojê hat. Ber bi nivrokî ez berdam.

Dema vegeeriyam mêvanxaneyê, ciwan hemû runiştibûn, li benda min bûn. Hin ji wan girîyabûn, hin ji wan tarûmar bûbûn, pir tirsîyabûn. Di nav wan de yên tirkîzan hebûn. Min ji wan re behsa tiştên bûyî, tiştên serhatî vegotin. Min go “em ê gilîdar bin ji ber ku ev kiryar ne zagonî ye. Piştî ku ew ê tirkîzan ji yên din re wergerand, yek ji ciwanan go “heger xwaka Pinar gilî bike, ewê me dersînor bikin, ewê me li welatê me vegeerînin ji ber ku kaxizên me nîn in, nasnameyên me nîne.” Mînak, ez wê kêliyê qet ji bîr nakim, gelekî jandar bû, pirr zehmet bû. Min dev ji xwe berda, ji bo van hemû tiştên serhatî tu tişt ji dest nayê. Tiştên wan li te kirî kar e li cem wan. Ji bo ku tiştêkî neyê serê wan ên li mêvanxaneyê, dikevî rewşeke wiha ku êdî tu bi kêrî tu tiştî nayê. Pir wext di ser vê bûyera bi serê me de hatî derbas nebû, ber bi nivê meha kanûna paşîn ve, vê carê zîlamên bi rî û şaşîk avêtin ser mêvanxaneyê, derî şikandin. Min, tam di wê kêliyê de, ji bo sûdawerîya mêvanxaneyê transan li

Taksîmê li barekê partîya hevkarîyê li dar xistibû. Bi dahatên partîyê, me kîlîtên şikestî yên derîyan nû kirin. Min wêneyên mêvanxaneyê yên piştî wan bûyeran di hesaba xwe ya Facebookê de par ve kirin. Hîna jî di hesaba min de xuyaye. Di wê êrîşê de derîyên me şikestin, me kîlîtên wan guhertin. Ew qas êş, ew çend tiştên giran hatin jîyîn ku... Ev tevde dema ketin ser hev, êdî bêhna min nemabû ku li ber xwe bidim. Ez di halekê werê de bûm te dest bavêta ku derê, dê bişkesta. Piştî jîyîna ew qas bûyeran, derûniya min serobino bibû, kar û bar ji dilê min nedihat. Di wê pêvajoyê de, ji gelek sazîyan, bi taybetî ji gelek sazîyên civata sîvîl ên ku dewlet li piştî wan bû (ji wan sazîyên ku pîrî caran LGBTÎyên penaber ji me re dişandin) min piştgirî xwestin. Kesên li mêvanxaneyê diman pêdivîya wan bi piştgirîya derûnî hebû. Di warê tenduristîyê de pêdivîyên wan hebûn. Di gelek waran de pêdivîya wan bi piştgirîyan hebû. Mixabin pîrî caran min ji wan jî bersiv negirtin ji bo peyamên xwe. Deng nedan telefonên min. Li mailên min venegerîyan. Daxwazên min ên civînan nehatin qebûl kirin. Li Beyoglu yê tevli kermêseke ku ji mirovên gelek xweşik pêk dihat, bûm. Sazîyeke li wê derê hebû me hevkarîyê di nav xwe de saz kir. Ji berhemên xwe raberî min kirin. Min jî kermes bi kermesan gerîyam min hewl da ku wan tiştan bifiroşim û ji bo mêvanxaneyê dahatîyan bi dest bixim. Tevde çareserîyên demkî bûn. Bi pereyên dahatî encax me sarınca mêvanxaneyê dadigirt. Gava hewce dibû, mirovên ku bi rastî jî pêdivîya wan hebûna me xercaneya wan dida. Bi rewîştî xwe, hema hema wiha min hewl da ku çareserîyan biafirîm, lê belê êdî qidûma min jî dest bi şikestinê kiribû. Peritîm. Her tişt li min giran dihat. Rewşa min nema dikarî serhatîyan ragire.

Wê gavê televîzyona BBCyê ji bo ku di derbarê min de belgefilmek bikşîne bi min re ket têkîliyê û hatin Tirkîyeyê. Li Taksîmê di apartekê de diman. Bi koma belgefilmê re me hefteyek bi hevdu re derbas kir. Tevaya hefteyekê hema bêje hefteyê bîst û car seat em bi hev re bûn. Bi şev ez li mêvanxaneyê bûm, bi roj sax bi wan re bûm. Serê sibehê bi tavila şîyarbûnê re em dihatin cem hev. Bi vê yekê re, rûtînên min ên rojane, her tiştên min tomar kirin. Bi saya serê yeka ji wê koma belgefilmê aneha ez li vê derê me. Hevala hanê ji min re got “Pinar ev hefteyekê bi te re me. Her tiştî dibînim, serwextê her tiştî me êdî vê yekê

li xwe neke. Divê tu li xwe jî li jîyana xwe jî bifikrî.” Ji ber ku her tişt bi rastî jî gelekî zehmet bû û ez bi saya piştgirîya aborî ya vê hevalê hatim vê derê, Swîsreyê. Bileta min a teyarê wê bi xwe stand.

Her wekî din min ji hin kesên pir xas, her wiha piştgirîyên madî ji wergirtin ku ez ê heqê wan (ez nav nedim, dibe ku nexwazin navên wan belav bibe) ji bîr nekim. Min ew piştgirî nedîtina dibe ku ji zûde bibûma qurbanîya kujerîyeke kiryardenas. Eve pir zelal e. Bi ser de ez ji sîyaseta kurdî tîm. Bi nasnava xwe ya vekirî ya transan di nav sîyaseta kurdî de bûm û jixwe ji bo dewletê kana nefretê bûm. Ez ji bo wan terorîsteke potansiyel bûm. Sedemeke din jî ev bû: Mêvanxaneya transan li cihekî pir qamûyî, bêparastin û vekirî bû. Helbet, di destpêkê de veşaribûna wê pêkhat lê belê hat astekê wiha ku êdî eşkere bû, bû cihekî werê ku her kes pê dizanî. Bû qadeke werê ku ji sîmîtfiroşên kolanan bigrin heya wan kesên ji rê derbas dibin her kes pê dizanî, êdî canê her çi mirovî bixwesta bi rihetî dikaribû li derî bixe bikeve hundir.

Rojnameya Akîtê di nûçeya xwe ya mişt nefret de dîmenên min ên ji hevpeyvîneke min a bi rojnameya bîyanî re bi kar anîn. Dewlet, civat û çapemenîya transFOBİK û homofobİK nefret û tundîya ku dixwestin li LGBTÎ+an bikin, li mêvanxaneya berbiçav û bêparastin, li kesên wê derê kirin. Gava ku hewce bû, hedef nîşan dan, gava ku hewce bû avêtin ser mêvanxaneyê. Li pey ew qas bûyeran ez mecbûr mam ku koç bikim. Her tişt di nav mehekê de bû û qedîya. Min serî li vîzeyaya Yewnanistanê da. Min nedizanî gelo wê vîze derkeve an na. Çimkî di wan demên serilêdana vîzeyê de karekî min ê bi sîxortayê nîn bû, li bankeyan hema parikî pere jî nîn bû. Nasekî hevalê min, bila her sax be, pereyên wê li ser hev hebûn. Serê pêşî ji bo min me hesaba dolarê vekir. Me bi demkî pere kir wê hesabê û me serilêdana vîzeyê bi dekonta wê derê kir. Her tiştên me ew çend bêpîlan bû ku... Gelo ewê vîze bidana min an na qet fikra min nîn bû. Di wê gavê de, kêşana belgefilma ku min behs kir qedîya û ekîb vegeerîya welatê xwe. Du roj şûnde, hevalê derhêner li min gerîya. Got “Pinar ez nikarim debar bikim, ez dibêm divê pêvajoyê de lazim e pişt te bigrim” û cardin vegeerîya Stenbolê. Sibehekê ji navenda serilêdana vîzeyê peyamek hat. Digot: “Serilêdana we bi encam bû, hûn

dikarin bèn û pasaporta xwe werbigrin”. Min li telefona hevala xwe xist, em li hev civîyan. Nemabû em her du jî kela canê xwe bimirin. Em hatin ber derîyê navenda vîzeyê lê belê ji min nedihat têkevim hundir. Ew çend bi stres bûm ku... Dûre em bi hevdu re ketin hundir. Di wê gavê de wê jî bi kamêrayê tomar dikir. Qefaltina kamêrayê hat xwestin, me girt. Min cizdana nasnameyê ji bo karmendê gişeyê dirêj kir. Lê venêrî, pasaport da min. Min destê xwe danî ser pasaportê, lê bi tu hawî nikaribûm werbigrim, ew çend bi kelecana bûm. Min li hevala kêlekê xwe nêrî, dûre li pasaportê nêrî. Hevala min ji min re got “hela pasaportê veke”. Pasaport ji destê min girt û vekir. Bîskek li rûyê min nêrî û dest bi girînê kir. Em her du jî ji kêfan digirîyan. Bi milê min girt, kêlîyekê ji hiş çûbûm. Em derketin derve. Av, kolonya bi ser rû û rûçikên xwe... Hê jî me bawer nedikir. Derketina vîzeyê, li şaneyeke mejîyê min jî neketibû. Kêlîya herî girîng ya jîyana min bû, ew kêlî. Şeva balafira min a bo Yewnanistanê ez birim balafirgehê.

Balafir wê seat 06.00an de bifirîya. Ji ber ku seatên ber destê sibehê bû, bêyî xatirxwestinê ji mêvanxaneyê derketim. Bi caran vegeirîyam, min li paş xwe nêrî. Ji xwe ve fikirîm, min go “gelo ez ê carekî din karibim vê derê bibînim, ez ê karibim cardin vegerim vê derê, an jî ewê çî bi serê vir bê.” Min ji kesî xatir nexwest. Çimkî ev jî bo min tiştêkî pirr zehmet bû. Çûm balafirgehê. Dema ez li balafirê siwar bûm hê jî haya min ji tu tiştî tune bû. Yanî her tişt ew çend şîlo bû ku... Li nav balafirê li ser mêvanxaneyê difikirîm. Ez tim li van tiştan difikirîm: “Gelo ewê çî bibe, ewê çî bikin ev ciwanên hanê?”

Dema li Yewnanistanê daketim, hema min oxîneke kûr kişand! Berî hatinê, min li gelek tiştan vekolabû, di derbarê hiqûqa koçê de min gelek tişt xwendibûn. Mînak, gotibûn: “Bi vîzeyê Yewnanistanê bes tu dikarî li Yewnanistanê bimînî, tu nikari derbasî welatêkî duyemîn bibî.” Dûre te di Peymana Dublinê³ heye. Ji ber ku wek welatê ewil yê ku ez hatimê Yewnanistan bû, welatê duyemîn ê ku ez biçûma jî dibe ku ez paş ve vegeandama. Ji ber vê sedemê, di hişê min de gelek tevlihevi hebûn. Min tu tişt fahm nekir, her tişt bi awayekî lez û bez pêk dihat û

3 Peymana ku karên penaberîyê di berpirsiyariya kijan welatî de ye diyar dike.

ji bo min gelekî nediyarî hebûn. Kêliya ku bi rastî jî min go “Pinar êdî tu xelas bûyî” ew kêlî bû ku ez daketim Swîsreyê û ji venêrîna ewil ya pasaportan derbas bûm. Li Swîsreyê peywirdarê venêrîna pasaportê, bes bi serê çavê xwe li pasaporta min nêrî, derbas bû. Tam ez ê ji deriyê giştî derketema, min dît ku karmendekî polis ji dû min ve tê. Go “bibore”. Ez vegeyîyam pişt xwe min go “kerem ke.” Ji min re go “hûn ji ku tên, gelo ez dikarim li pasaporta we vebinêrim?” Min jî go “helbet.” Min derxist pasaporta xwe şanî wî da. Go “ji kerema xwe re tu karî bi vir de bêyî?” Dûre li balafirgeha Swîsreyê, ez ber bi paş de birim odeyekê. Li wê derê valêza min vekirin, hûr û kûr lê venêrîn. Pirsra tiryakan ji min kirin bê ka ez bi kar tînim an na. Min go “na”. Dîsa jî ez test kirim. Bi qasî deh deqîqeyan, ez bi wî awayî sekinandim. Ji bo min ew deh deqîqa wek deh salan bû, qet ji bîra min naçe. Dûre gotin “em lêborînê ji te dixwazin, tu dikarî biçî”. Ji wê derê derketim û min go “bi rastî jî qedîya.” Her tişt xelas bû û her tişt li paş ma, yanî serhatiyên min û hîskirinên min. Tam wiha qewimî.

Pêvajoya ku li vir hat serê min girîngtir e. Ji bo jinekê, ji bo jineke trans tu derê cihanê ne bihuşt e. Yekcar divê mirov vê zanibe. Hûn herin Hollandayê jî ev wiha ye, hûn herin Brîtanayê jî. Swîsreya ku aneha lê me bix we jî daxilê vê yekê ye. Bi ser de tiştêkî werê jî heye, tu nikarî tu tiştî biki giştîkar. Serhatiyên her kesî yekta ye, ezmûna her kesî zêde bi xwe ve ye. Mînak tiştêk hatibe serê min, qaîdeyek nîne ku bi heman rengî bê serê yekê din jî. Ango min hin tiştan bi hêsanî jiyabe -ez nikarim bêjim pir hêsanî bûn- ev bi xwe ezmûneke pir takekesî ye. Bi çendî hêzbûna te ve, bi çendî xwînsariya te ve, bi çendî hayjêbûna te ya li ser tiştan ve pir girêdayî ye. Yek ji wan jî ji ne bi serê xwe ve ye.

Koçkirin zehmet bû, hê jî zehmet tê li min. Lê belê lazim e kevanekî deynim vê derê. Di nav Swîsreyê de dewletên dîtir hene. Mînak ez li Cinêv im. Kantona Cinêvê xwedan zagona xwe û şêweya xwe ya rêveberîne ye. Kantoneke din jî xwedan zagona xwe û şêweya xwe ya rêveberîne ye. Di pêvajoya penaberîyê de ji ber ku navenda serîlêdanê li paytexta Swîsre, li Bernê bû ewilî hatim wê derê. Piştî serîlêdana wê derê bi sê rojan pê ve car bi car min ji xwe re digot “gelo ez vegeyrim Tirkîyê.”

Dema dikevî navendê, te dixin bin zextên derûnî, lêpîrsîna te dikin, li valêza te vedinêrin. Di hemdê xwe de tiştên xwezayî bin jî di wê kêlîyê de ev hemû li te pir giran tî. Jineke tirkîzan alîkarîya min kir. Navenda ku ez lê dimam, navendeke mezin bû û ez dam kata yanzdemîn. Her roj divê yanzdeh kat derketama. Çimkî li wê derê penaber nikarin asansoran bi kar binin. Bes personel dikarin bi kar binin. Ji bo ku personel bikarbînin jî qerdên wan ên taybet hebûn. Roja ewil dema çûm wê derê, jinika li cem min bi qerda xwe ez derxistim kata yanzdemîn. Ez birim odê, bi cî kirim. Go “fermo odeya te.” Li odeyê tu tişt nîn bû. Piştî çûyîna odeyê jinik go “ez ê te li navendê bigerînim.” Balkêş e, li avahîyê cihê ewil ez gerandim, Navenda Şûnveşandinê bû. Go “heger tu bixwazî, bi daxwaza xwe vegeerî dikarî werî vê derê û bi ser de alîkarîya madî jî bi te tê kirin.” Min go “çi eleqe?”. Min go “helbet naxwazim vegeerim.” Dûre ez pêhesîyam, bergînda van hemû tiştan heye û ev tişt giş helbet ji bo pêkanîna çewisandinê ne. Piştî destpêkirina jîyana li vê derê her tişt zehmettir bû. Her roj ji bo xwaringehê ji kata yanzdehan dadikevî qata sisê ya li bin sifirê. Li wê derê ew çend bi disîplîn in ku di navbera seatên 06.45 û 07.30an de taştê heye, tu dereng bimînî taştê çû. Xwarin û odeyekê didin. Tu li kata yanzdehan î û şibake gişt bi tîlan dorpeçkirî ne. Wek tîpa F ya girtîgeha vekirî bifikrin. Balkêş bû. Yanî, textên razanê hene, daşir hene, divê serşokan hevpar bi kar binî. Li navenda serilêdanê heftane 7 frank pere didin. Ango rojane dike frankeke swîsreyî! Dibêjin “ji xwe hûn rojê sê danan li vê derê dixwîn, pêdivîya we bi pere nîne”. Rast e. Wekî din pê divîya mirov bi çi dibe...

Di vê navê de, qerdeke demkî didin. Perçeke kaxizîn a demkî. Dema tu yê derkevî derve şanî ewlekaran didî, ewlekarî ew pesend dike. Tu ji bo cîxareyê derkevî derve jî. Pergaleke wiha danîne: tu ji deriyekî dikarî derkevî lê nikarî ji heman deriyê bikevî hundir. Bi awayekî balkêş di her ketin û derketinê de hema bêje li derdora tevaya avahîyê divê bizîvirî. Wek mişkên kobayî li derdora avahîyê zir dizîvirî. Tu, kaxiz şanî ewlekarîyê didî, ewlekar lê dinêre dibêje “temam” û destûr dide. Mînak heger tu ji Navendê derkevî bi destûr herî cihekî êvarê di seateke dîyar de lazim e tu vegeerî. Heger tu venegerî cardin nikarî bikevîyê. Tu di kata yanzdehan de yî, her tim mecbur î ji pêlpêlokên diçî û tîyî.

Min çend caran hewl da li xwaringehê nan bixwim. Li navenda ez lê bûm ji welatên cur be cur mirov hebûn û ew mirov transfobik bûn. Ez dadikevim xwaringehê ji nişka ve her kes dahv li hevdu dide, li min dinêrin. Yek li destên min vedinêre, yek li piyên min dinêre, te di tu nikarî nan jî bixwî. Min nekarî bi sê rojan nan bixwim. Piştî van bûyeran ez qet daneketim jêr. Min ji peywirdarekî tirkîzan re qala vê rewşê kir. Min qala serhatiyên xwe kir û min go “ji ber van bûyeran ez nikarim dakevim xwarinê.” Jixwe dilê min nedîçû tiştêkî. Ji hêla derûnî ve min şerekî pir dijwar dikir. Di vê navê de ketibûm rewşeke zivar zivarî. Ez bi rayedaran re peyivîm û dûre destûr dan ku bikaribim li odeya xwe nan bixwim. Bi vî rengî cihêkarîyeke pozîtîf li min hat kirin. Ez dadiketim jêr da ku xwarina xwe bistînim, min xwarina xwe distend derdiketim kata yanzdemîn. Min ev pirsgirêk bi awayekî demkî wiha çareser kiribû.

Dûre.. Ji bo hevdîtina ewil bang li min kirin. Di vê hevdîtinê de, gelek pirsên cuda ji min kirin: tu çawa hatî vê derê, di çi şert û mercan de hatî, ji ber çi hatî. Min hemû çirokên xwe vegotin. Komeleya li vê derê gelekî alîkarîya min kir. Bi hin çalakvanan re, ji serdemên Tirkîyeyê naskirîya me hebû. Bi saya nameyên referansê yên wan bicikirina min a li Kantona Cinêvê hat qebûl kirin. Çimkî, peyv di cî de, li ser çiyayê jî, li kantoneke Xê jî dibe ku bihatama şandin. Gelo bi hatina Cinêvê re hemû pirsgirêkên min qedîyan, gelo her tişt pir xweş bû? Helbet na. Lê tiştêkî werê heye ku li Ewropayê kampên penaberan hema bêje tevde pir dûrî navendên bajaran in. Kampa li Cinêvê parikî nêzî navenda bajêr e. Li Zûrîh, Bern û Baselê an jî li kantonên din kampên penaberan li cihên dûrtir in. Mînak kampa Kantona Appenzellê li binê Alpan e. Li gundekî çiyê. Yanî çûnûhatin bi rastî jî bi kote ye. Rojê tenê sê çar seferên otobêsan hene. Ew jî ji du seatan carekî ne. Li ser lûtkeya çiyê sosyalbûn ne pêkan e, tu îzole dibî. Kampa Cinêvê ya ku serê ewil ez şandim wê derê jî li serîyekî din ê bajêr bû. Belê, Cinêv bajarekî biçûk e. Ji Stenbolê biçûktir e lê ez di ser Stenbolê re mînakê bidim, bifikirin ku kampa penaberan li Silîvrîyê be, navenda bajêr ta li Kadikoy be; ew çend dûr e. Piştî hatina vê derê min go “ez şerşoka ku her kes bi kar tîne bi kar naynim.” Bi sedema ku ez jineke trans bûm werê cihêkarîyeke pozîtîf li min kirin: ez li odeyeke ku tê de şerşok hebû bi cî kirim. Odeyeke ku tê de şerşok hebû dan min, lê belê midbex hevpar bû. Dîsa, ji bo ku ez

ji wan çavên transfobîk aciz dibûm, ez bi xwarina konsêrveyan di ser xwe re mam. Min ji ber sedemên paqijîyê jî midbex bi kar nedianî. Ji ber sedema hewlestên mirovan, ji ber gelek sedeman min nedikarî bi kar binim. Yanî li kampa Cinêvê ji heman pirsgirêk hebûn. Tu ew çend li derveyî bajêr î, li cihêkî ew çend dûr î ku derbarê tu tiştî de fikra te nîne: Rawestgehên otobêsan li ku ne, mirov çawa diçe bajêr, yekcar tu zimên nizanî. Astenga zimên heye. Lewma jî, bi tevaya du meh û nîvan, ji odeya kampê derneketim. Pir zehmet bû.

Pirsgirêke weha heye: Cihêkarî li her derê dinyayê heye. Hew ku tu jin bî, hew ku bi ser de tu jineke trans bî... Vê dawîyê, li mekteba ku lê me tûşî cihêkarîyê bûm. Li vê derê wek mînak tu vêya dibînî; tu dikarî behsa cihêkarîya serhatî û tûşbûyîna xwe bikî û piştî ku tu behs dikî pê ve jî derbarê vê yekê de çareserîyek tê pey dakirin. Hêleka wê ya wiha baş heye. Belê cihêkarî li her derî heye, li vê derê psîkyatr jî, seksolog jî, şewirmenda min jî dibêjin: Cihêkarî li her derî heye. Belê. Tu li vê derê bergînda wan tiştên hatine serê xwe dibînî. Ev tişt li cem xelkê nabe kar. Derbarê vê yekê de mûeyîdeyek tê sepandin, dikarin ceza jî li mirovan bibirin. Mînak ez bi vê yekê metel mabûm. Ez ew çend hîn nebûme ku dikim bawer nekim. Li vê derê bi yekê peywirdar re pirsgirêka min a cidî çêbû û li ser wan tiştên ku hatin serê min, ez bi kesên hewcedar re peyivîm. Ji min re gotin “ji bo ku ev tişt hatîye serê te em gelekî xemgîn in û çî divê bêkîrin em ê bikin.” Bi rastî jî kirin. Ez hîna jî di asta penaberîyê de me. Ev tiştêkî gelekî zehmet e û naxwazim bi dewletê re pêwendîya min ne xweş bibe. Naxwazim di çavê dewletê de bibim yekê arîşedar. Çimkî daxbûyîn tiştêkî zehmet e. Ez vê yekê ji Tirkîyeyê ve dizanim. Ez birra jî baş dizanim di çavê dewletê de kesek arîşedar be, weke sûcdar bê dîtîna û bi vê yekê re jîyana xwe bidomîne tê çî wateyê. Bo mînak dema tu diçî Taksîmê filan, GBTyê [Tomarkirina Agahîyên Giştî] xelkê sî çirke ye ê min deh panzdeh deqîqe filan didome. Ev timî daîm wiha bû. Te dî, hejmara binçavkirina min bê ser û ber e, ez bi xwe jî nizanim êdî. Ev binçavkirin pirî cara kêfî bûn. Ji ber ku min nedixwest li Swîsreyê di çavê dewletê de bibim yeka “xerab”, serdemên ewil ez ji ber wê pirsgirêka xwe ya bi peywirdar e bêdeng mam. Ji ber ezmûnên min ên li Tirkîyeyê qewîmin tê [ev helwesta bêdengbûnê]. Dûre ez çûm cem rayedarekî û pê re peyivîm. Min behs kir û bi awayekî bi lez û bez çareserî dîtîna: Ew

kes ji wir hat birdûrxistin. Temam, ez vê yekê jî dizanim, tiştêkî werê nîne ku wê her dem ji sedî sed bi vî rengî çareser bibe. Min kesên ku digotin “li vî welatî transfobî nîne” jî dîtî. Ez pê bawer im ku wê hin kes derkevin bibêjin “li vî welatî homofobî nîne”, hin kes jî wê bibêjin “li vî welatî transfobî pêk nayê.” Li Tirkîyeyê jî heman tişt tê gotin, dibêjin “cana’m li Tirkîyeyê transfobî nîne.” Çimkî li Tirkîyeyê xuyanîya transan nîne. Trans wek ku tune bin têne hesabandin. Lewma cihêkariya li ser derdorekî nexuyayî jî nikare diyar bibe. Belê, li vê derê trans xuya ne, têne zanîn. Zagon hene. Vê dawîyê di referandomê de wekhevîya zewacê hat pesendkirin. Belê li vê derê ferq bi tenê ev e: Têne xuyakirin, têne zanîn. Lê belê dîsa jî mejîyê tîpîk ê ewropayî, ewropayîbûna spî pêdivî bi vê gotinê dibîne: “Li vê derê transfobî pêk nayê”, lê belê pêk tê.

Li ser penaberî û koçê vana bibêjin: Koçkirin û bi awayekî penaberiyên piştî temena çilî wek ya min bi rastî jî zehmet e. Gelek tişt hatin serê min. Piştî çil salîyê tu bi kalbûnê dihesî. Hêdî hêdî, bi giranî pêş ve diçî. Jixweber motîvasiyona jîyanê jî dadikeve û her tişt zehmettir tê li mirov. Tiştên ku di ciwanîyê de hêsan in ber bi temenên mezin ve ve zehmettir dibin. Kî çi bibêje bi ya xwe ye lê penaberî zehmetirîn ezmûna cihanê ye. Mînak homoseksûelekî an jî homoseksûelekê li Amerîkayê diçe San Fransîskoyê jî ev zehmetirîn ezûmana cihanê ye. Hevaleke min penahendeyê Amerîkayê bû, ez ji serhatiyên wê ve baş dizanim. Hevaleke min a din, trans, bi peyva “wê pir hêsantir be û wê pir baştir bibe” çû Hollandayê, ez dizanim bê çi hatin serê wê. Ji ber vê yekê penaberî zehmetirîn statûya cihanê ye. Bila nebêjin “ox çi xweş, Pinar çû û filitî”. Her tişt ew çend zor e ku... Piştî hatinê astengîya zimên heye, çewisandina psikolojîk heye û gelek tiştên ku te li paş xwe hiştine hene. Belê, min gelek tişt li pey xwe nehiştine lê belê diya min heye wek mînak. Ji bo min pir zehmet bû hiştina diya min a ku li dinyayê heyîna min a tekane ye. Ev pêvajoyê him bi laşî him jî bi gîyanî pêvajoyeke zehmet e. Serê pêşî divê tu xwedan derûnîyeyeke pir xurt bî. Him bi mentalî him jî bi gîyanî divê tu pir zexm bî. Çimkî tu gelek diwestî û pir diperitî. Bila qet nekevin wê xeletîya ku bi xemên aborî têne vê derê. Ez ne bawer im hevalên LGBTÎ bi xemên aborî dest bi rê bikin. Belê dewlet alîkariya min dike. Ji dewleta sosyal alîkarî digrim. Belê ez di maleke dewletê de

dijîm. Belê dewlet ji bo ku nemirim parikî pere dide min lê belê divê mirov tiştêkî wiha bifikre: Li vê derê jîndemayîn him bi aborî him jî bi psikolojîkî gelekî zehmet e. Jê pê ve, bi rastî jî li ser navê xwe dibêjim, ez ew qas mecbûr nemama, nedihatim vê pêngava dawî. Min ê qet fikra tiştêkî wiha nekira.

Şeva ku ez ê ji Tirkîyeyê veqetiyama, li balafirgehê dema bi dîya xwe re dipeyvîm li ser vê fikirîm: Dema min karê seksê dikir dîya min qet nedizani. Û ez her roj, berî ku ji bona kar derkevim, li dîya xwe digeriyam min dengê wê dibihîst. Ji ber ku ez weha difikirim: “Dibe ku îşev bême kuştin”. Min bi tirs “îşev wê tiştêk bê serê min ez ê cardin nikaribim dengê dîya xwe seh bikim” jîyana xwe didomand. Ev timî daîm wiha bû. Ew roja ku li dîya xwe geriyam jî di heman derûnîyê de bûm. Min baş zanibû ez ê cardin nikaribim dîya xwe bibinim. Min ji dîya xwe re behsa wê yekê kir ku tiştêkî bê serê wê ez ê nikaribim cardin werim, ez ê nikaribim cardin li cem wê bim. Ew jî ji min re gotibû: “Tu baş be, aram be, bextewar be, ewle be, ji bo min a girîng ev in. Taliyê em hemû mirov in, emrê me hemûyan dîyar e, a girîng ew e tu jîyana xwe ya mayî di ewlehîyê de derbas bikî. Ez jî naxwazim her roj bi tirs xebera gelo ew ê bê kuştin bijîm.” Bes ji ber vê yekê jî, li vî welatî bi ewle me. Ez baş dizanim ku seateke nivê şevê ew ê peywardarekî ewlehîyê bi şikandina derî re nekeve hundir. Ez baş dizanim li vê derê li hemberî êrîşekê, li hemberî nefretê hin mirov hene wê alîkariya min bikin. Piştî hatina vê derê, eve salek û niv e ez dikarim rakevim. Li Tirkîyeyê min nedizani bê xew tiştêkî çawa ye. Jîyana her bi tirs, her bi endîşeya ku wê çi bibe gelekî zehmet bû. Ji ber wan serdemên karkeriya seksê jixwe bi şev pirsgirêka min a xewê hebû. Di wan serdeman de ez bi roj radiketim, bi şev ji piya bûm. Lê anha bi şev radikevim. Ev jî hesteke çendî xweş e ku... Min li vê derê fahm kir bê raketina şevê tê çi wateyê. Wek ku min got, ez xwe di ewlehîyê de hîs dikim. Nikarim vegerim Tirkîyeyê. Bi dirêjîya jîyana xwe min ji bo xwe tiştêk nekir an jî tu carî nebûm miroveke xwehez lê belê di vê babetê de, belê, di dirêjîya jîyana xwe de cara ewil ez li xwe difikirim û bi temamî ji bo xwe vê yekê dikim. Ji ber vê sedemê ez ê qet li vegeerê nefikirim.

Li Tirkîyeyê Tu Kes Sûrîyeyîyan Naxwaze Ne Wisa?

Ez Demhat Bella,

Berî di nav tevgera LGBTÎ+an de bi rêxistinî bibim di nav tevgera jina kurdan de û di nav tevgera siyasî ya kurdan de jineke trans a rêxistibûyî û têkoşîner bûm. Yanê ez dikarim bêjim ez ji wê derê parikî hînê têkoşinê bûm. Hêdî hêdî piştî hayjêbûna nasnava xwe ya cinsî û piştî redkirina nasnava “mêr” a civakê min fahm kir ku divê ez li ser nasnava xwe ya cinsî têbikoşim. Dûre min têkoşîna xwe di nav tevgera transan de guhast rewşeke din. Di vê mijarê de wek ku hûn jî dizanin li Tirkîyeyê transbûn, transbûneke berbiçav pir zehmet e. A rastî bi ya min cihê destpêkirina çîroka min, tiştê ku xwebûna min saz kiriye ev der e. Ji malbateke bi deh zarokî ya kurd zarokeke trans im. Ji destê min nehat ez zankoyê biqedînim. Çimkî zankoya min hebekî faşîst û neteweperest bû û ji ber vê yekê jî mecbûr mam ku dev ji zankoyê berdim. Bala xwe didim hunerê, bi performansê mijûl dibim. Piştî hatina vê derê min dest bi çêkirina mûzîkê kir. Weke DJ dişuxilim. Bi saya vê yekê dibêmin min têkoşîna xwe veguhast cihêkî din, merhaleyeke din. Di her merhaleya jiyana xwe de min hewl da têkoşîna xwe gavek bi jor de bikim. Li vê derê bi eleqeya hunerê re min ew huner bi têkoşinê re anî ba hev. Aneha heger ez xwe pênase bikim, ez ê bêjim “ez jineke kurd, trans û penaber im.”

Li Tirkîyeyê heger mirov di tevgera LGBTÎ+an de berbiçav be, geyeke pir jinane be, lezbiyeneke butch¹ be, trans be an jî xwe bi tiştêkî din pênase bike ji aliyê LGBTÎ+fobîkan ve mahkûmê tundîya mişt nefret heta mahkûmê mirinê ye. Yanê heger mirov xwe li pişt perdeya tiştina veneşêre -naxwazim li vê derê şaş bê fahmkirin, mirov karê xwe li pişt perdeya tiştina veşêre- heger xwe weke tiştêkî din pênase bike û di nav tabûyên civakî de cî negire, dibe ku bi her cûre tundî û nefretên cûda re

¹ Di heyama îroyîn de di nav lezbiyanan de bêtirî ji bo derbirina zayenda maskûlen tê bikaranîn.

rû bi rû bibe. Heta dibe ku bê kuştin. Piştî min xwe weke trans eşkere kir, di nav yekemîn xwe-rêxistinîya trans a Tirkîyeyê de min dest bi derbirîna hebûna xwe kir. Demeke şûn de ez bûm sûreta berbiçav a wê rêxistinê. Him ji hêla transan him jî ji hêla polîsan ve di Meşên Rûmetê de bûm hedefa wan. Li Meclîsê ji bo Hande Kader komekê daxwaza civînê dikir ez jî di nav wê komê de bûm. Carinan ez diketim halê kesekî wiha ku di Facebookê de an jî di medyayên din ên civakî de vîdyoyên wê bi hezaran kesan ve dihat temaşekirin. Dema li Sûrê komkujîya kurdan pêk dihat weke kurdekê ji bona hevkarîyê çûm Amedê. Yanê her li ku derê têkoşîn hebûya ez diçûm wê derê. Ev tiştên hanê, bi dilê min an bêyî dilê min kirin ku bême naskirin. Bi tenê politikayeye min hebû: “Ez trans im, ez takekeseke vê civakê me, parçeyeye wê me û li vê derê me.”

Dema min ev xebat dikirin bi tenê hêmanek min paş guh kiribû, ew jî ewlehîya canê min bû. Him ji aliyê civakê ve him jî aliyê malbatê ve him jî ji aliyê mêrên qet nenas ên li kolanan ve ev gefxwarineke arasteyî min bû. Ez di rewşeke welê de bûm, min ewlehîya canê xwe paş guh kiribû ji ber ku bi tenê tiştêkî di bala min de bû: Têkoşîna min! Divê min têkoşîna nasnava xwe ya transê bikira, ji bo wan her kesên weke min.

Piştî ku ev rewş di medya civakî de, heta di kanalên (li CNNê) neteweyî, li rojnameyan (li Milliyetê) derket şûn de gefên malbata min hêdî hêdî dest pê kirin. Seba ku min çalakvanîya transan dikir ez di çavê polîsan de bûbûm yeka jênehez. Çimkî ez bi karkerên seksê re dixebitim. Ev der qadeke ji tundiyê re vekirî ye, carinan ji polîsan carina ji mêrên nenas, carîna jî ji malbatê. Ji bo ku em vê tundiyê bidin xuyakirin seat sisê, çarê nivî şevê mecbûr dimam diçûm qereqolan bi polîsan re pevdiçûm. Polîs, di pevçûneke ji wan pevçûnan de wiha gotibû: “Jixwe ez ji abalan [a cinsî] hez nakim, tew ji abalên jîrok qet hez nakim.”

Li pey vê bûyerê, polîsan hêdî hêdî dest bi gefan kiribûn li min. Gava gefên malbata min a ku zanîbûn ez kî me jî lê zêde bû êdî ji du aliyên cûda gefên li min dest pê kiribûn. Mesela, navnîşana min li Enqerê bû. Dema min serî li neştergerîya “guherîna zayendî” -ez vê dixim nav dunikan- da her ku navnîşana min a niştecihiyê li Enqerê bû jî polîsan kaxiza dadgehê ji malbata min re şand. A rastî xwestibûn bi awayekî ji min re wiha bibêjin:

“Ger tu ji rêya ku ez naxwazim, min nîşan nedabe, min qebûl nekiribe bimeşî ez ê jî giliya te li cem malbata te bikim.” Çimkî polîsan zanîbûn ku malbata min kurd e, di malbata min de heft zilamên ji min mezintir hene. Zanîbûn ew ê ev zilam di derheqê min de biryarê bigrin. Dizanîbûn ez lawê eşîra me. Polis, hikûmat û dewleta Tirkîyeyê a rastî bi vî awayê gilikirina min a li cem malbatê re bi şiklekî xwê bi “birîna” dê û kekên min de kiribûn. Lewra her tim di televîzyonê de didîtin, di medya civakî de, di Facebookê de didîtin. Herî dawî kekê min li min gerîya. Ez li cihekî rûniştî bûm, li pey gerîna wî malbat hemû yek bi yek bi telefonê li min gerîyan. Min got “çi bû, herhal yek mir.” Dema em peyivîn bi ser min de hil bûn gotin “kî bû ew ê di vîdyoyê de tu pê re peyivî? Tu bi çi kesan re digerî? Tu xwe serîyê çi dihesibinî?” Dûre qet ji bîra min naçe, dîya min hat ser telefonê û ji min re got “Ez zanim, tu bi HDPê re dixebitî (ji ber ku berîya wê min û Figen Yuksekdağê bi hev re daxûyaniya çapemeniyê dabû) û ji bo parastina mafê travestîyan tu ketiyî dirûva wan ne wisa?” Ew dem dudilîyek li cem min çêbû. Belê min dikaribû derew li dîya xwe bikim û dilê wê xweş bikim lê belê hingê min ê nasnava xwe paş guh bikira; li cihê ku mêr, dewlet, polîs nasnava me paş guh dikin, min ê jî paş guh bikira. Min di telefonê de ji dîya xwe re got “na, ew ez im û ji bo wê yekê şer dikim.” Kekê min telefon qefalt. Dûre bi awayekî ji min re wiha hat gotin: “Demhat biçe xwe rizgar bike, kekê te li Enqerê bi cî bû. Li her derî hûrehûr li te digerin, ew ê te bikujin.”

Bi sehkirina vê yekê re di jîyana min de aloziyek dest pê kir, nayê gotin. Di wê heyamê de gava min ji wê çarçoveyê li xwe nêrîbû, ez bi dilsozî bêjim, min ev gotibûn: “Min zorganî li kesî nekir, min pereyê kesî nedizî, min ji şîya kesî re nego xwar e. Min zîrar nedaye tu jîndaran. Ji ber ku min gotiye ‘bes ez ev in’, hin kes dixwazin min bikujin.” Mixabin ev jî bi hevkarîya dewlet û polîsan pêk tê. Piştî biryara dadgehê ya ku dewlet ji malbata min re şandibû şûn de dema ez bi malbata xwe re peyivîm wiha gotin: “Dewlet kaxizek ji me re şandîye lê belê me tu tişt jê fahm nekir.” Ewîlî jî dema kaxiz nû çûbû pirsîbûn gotibûn “çi dibe, tu çi diguherîni?”

Dema ez ji Tirkîyeyê veqetiyam sala 2017an bû û sedema sereke ya derketina derveyê welêt ev serhatiyên min bûn. Li gel vê yekê li Enqereyê

polisani bi hinceta ku devê we xwar e jî dikaribûn ceza li me bibirin û vî tiştî di nav me transa de em bêzar kiribûn. Mirov karê seksê bike jî neke jî dema di kolanan de bimeşe, nava rojê bi xwe jî, bi hinceta Zagona Qebhehan cezaya diravî li me dihat birin. Yanê me nedikarî biçûna karê xwe. Êdî polis bi çeteyan re dixebitîn. Çete -tê bira min nava rojê bû- gule bera piyê transekê dan. Di heyama karkerîya min a seksê de çete pirr bi ser min de hatin. Bi qasî hefteyekê çar pênc caran gule bera ber piyên min dan û dema ez çûm cem polisani tu tişt nekirin. Yanê di wan deman de cara ewil di asta candayîne de ketim xetereyê. Êdî li xaleke werê bûm ku hevalên min bi zorê digotin “divê tu biçî.” Bi ser de piştî derketina derveyî welêt bi çend mehan şûnde kekê min, ji ber ku nizane ez ji Tirîkiyeyê veqetîyame, mala hevalên min ya ku berê ez lê vedihewiyam bi awayekî peyda kiriye. Pê re li komeleyê jî geriyaye, xebatkarên komeleyê gotine “Demhat êdî li vê derê naxebite.” Dûre mala hevalê min ji aliyê kekê min ve tê serdegirtin. Ji seba vê yekê lawik mecbûr ma mala xwe guherand. Aha ji ber vê her du korerêyan, yanê korerêyên polis û malbatê, li gel wan jî tiştên hatine serê transên li Tirîkiyeyê kirin ku ji bo koçkirina Swedê ez biryar bidim.

Di pêvajoya derketina ji Tirîkiyeyê, piştî serilêdana vîzeyê bi qasî du sê hefteyan ji mal derneketim. Li ser îhtîmala ku kekê min, min zevt bike bi dirêjîya wê maweyê min rêyên koçkirinê vekola. Te dît, min li tiştên mîna “ez ê çawa vîze bigrim, heger nikaribim vîze bigrim bi rêyên qaçax be ji ez ê çawa derbas bibim.” vekola. Yanê piştî serilêdanê, min dest bi lêgerîneke baldartir li ser rêbazên din kir. Çimkî ev pêvajo pir jandar û tengezar bû ji bo min. Te dît, heger vîze derneket ez ê çi bikim? Ez rastî bibêjim min pîlana çûyîna bi rêya botan jî kir. Bi kurtî bêjim min li hemû rêyên cûda yên koçê vekola. Min qaçaxçiyên jî peyde kir, min li her tiştî pirsî. Ji ber ku di serê min de pîlanên cûda hebûn.

Ez bi hevalên xwe re peyivîm û gava ji min re gotin “êdî wextê çûyîna te hatiye” min zêde nedizani bê ez ê bi ku de biçim. (Di vê gavê de bi rastî jî di derbarê tu welatan de agahiyên min tune bûn) Bi tenê ev li cem min zelal bû, divê ez di nava du hefteyan de derketama derveyî welêt. Ez li vê yekê fikirim ku wê kîjan welat hêsantir vîze bide min, pêşî min xwest

siûda xwe ya vîzeyê biceribînîm. Balkêş e, di jîyana xwe de yekemîn serilêdana min a vîzeyê ji bo penaberîyê çêbû. Baş bû ku du hefte şûnde vîzey a min a Swedê derket. Min erêkirinê wergirtibû û du an jî sê roj piştî derketina vîzeyê ji Stenbolê hatim Swedê.

Ez bêm ser vîzey a Swêdê, ji bo wergitina vîzeyê bandora karên bi hevkarîya me û Balyozxaney a Swêdê û pêwendîyên min ên rêxistinî çêbûn. Ez dikarim bêjim, bêtir bi siûd bûm. Lewma hin heval ji min dipirsin dibên “erê te çawa vîze wergirt.” Wekî din miaşa min hebû, sîgortaya min hebû.

Dema veqetîna ji Tirkîyeyê tengezarî û stresa min a di balafirê de tê bîra min. Gava em li Swêdê daketin min karî bibêjim “ox aneha tamam e, ez li vê derê me.” Vîze û koçkirin dibe ku pir bêtengasî xuya bikin lê belê di nav sê seat û nivê di nav balafirê de min xwe ji xwe re digot “ez hîna jî li Tirkîyeyê me.” Min got “ev xewnek e.”

Di rewşên asayîyê de tu carî min li rêwîtîyên balafir an jî otobêsan de nikaribû raketama. Wê rewşa hanê ji bo min hingî bi stres û tengezarî bû ku êdî ji halê xwe ketibûm. Îcar şeva berî vê rêwîtîyê qet xew bi çavê min neketibû. Min xwe ji xwe re got “dema ez li balafirê siwar bûm dixwazim rakevim.” Lewra min nedixwest tirsên serhatî carekî din di nav balafirê de bi serê min de bîn. Bi dirêjîya rêwîtîyê di xew de çûme. Kengî balafir dest bi daketinê kir û tekerên wê li erdê ketin, bi dengê wê şîyar bûm. Wê kêliyê tişteki wiha bi bîra min xist: Berîya bi salan tevî malbata xwe me erdhêja Edeneyê dîtibû. Ew erdhêj bi bîra min xist. Wê kêliya ku tekerên balafirê li erdê ketin ji bo min erdhêjeke nû bû çimkî. Di jîyana min de xala werçerxê bû. Ew demên hanê bi bîra min xistibû. Min xwe ji xwe re got “Xwedê, min got gelo cardin erdhêj çêdibe?” Min digo qey erdhêja berî bi salan hatibû serê min, wek ku cardin dihat serê min. Dûre ez pê hesiyam ku ya rastî jixwe di nav xwe de min erdhêja herî mezin a jîyanê didît ku qet xebera min jê nîn bû. Û ew dem, balkêş e, ji alîyekî din ve hîseke wiha çêbû: Di heman demê de cara ewil di jîyana xwe de min xwe aram hîs kir. Min gotibû “o xweş li vê derê me û wê tu kesî min nekuje.” Aneha lê hay dibim ku min bi çavekî dîtiye. Malbata min an jî

polisên Tirkîyeyê tune ne li vê derê. Ez wiha fikirîm ku qe nebe wê tu kes nikaribe min li vê derê bikuje, min ew kêlî xwe aram kiribû. Ez dikarim wiha bêjim, min du hestan pev re seh kir.

Piştî hatina vê derê lê hay bûm. Li Tirkîyeyê li ser civakê ewra tirsê heye. Çimkî ew demên ku li Tirkîyeyê bombe diteqîyan, milîtanên DAÎŞê kêfa dilê xwe dikirin. Bi kurtasî derveyî nasnava cinsî li ser me hemûyan tirsek hebû. Gava ewil ez hatim vê derê li tu navendên danûstendinan, li tu cihan, li balafirgehan bi xwe jî cîhazên X-Rayê tune bûn. Demên ewil min li derveyê tu polis jî nedîtin. Hêlekê min kêf dikir. Heger mirov tiştên zilm li mirov kirî an jî êş bi mirov dayî li cihê çûyîne nebîne rihetî lê rûdinê. Rihetîyeke wiha li gel min çêbû.

Lê belê tişteki wiha hebû. Belê, hêlekê min pir rihet bû lê belê li vê derê gelo min ê têkoşîna xwe çawa bikira? Ji roja ewil de ew tirs hebû li cem min. Ji bo min nijadek nenas, skalayeke nenas ya zayendê, oleke nenas, rengêki nenas, çandêke nenas e û ez weke pitikeke nû ji diya xwe bibe, me. Tu kes jî tu tiştî rê mirov nadin. Lewra ne diya min li vir e ne jî bavê min... Te dît dema pitikek dest bi jîyanê dike hîndekareke wê (te dît ne hewceye dê û bav bin) çêdibe lê di jîyana min de tu kes nîn bû, bi tenê bûm. Ez ê xwe çawa hînî kesên vê derê bikim? Ez ê çawa xwe bidim nasîn? Di stres û metîrsîya van de bûm.

Erê li vê derê jî baş im, dikarim bêjim min xwe gihand rihetiyê. Belê ew ê tu kes li vê derê ji ber ku “ez ez im” ew ê min sûcdar nekin, ceza li min nebirin, ez ê tûşî tundiyê nebin lê belê pê re li vê derê “zayînek” pêk hat û pêdiviya vê zayîne, ya pitika zayî bi perwerdekarekê heye. Nebûyîna wê yekê jî, tenêti jî ez dixistim stresê. Ji hêlekê ve fikirîna “ox li vê derê me” û vê carê, li hêla din fikirîna “ez ê vê carê çawa ji nû ve dest pê bikim” li cem min dibû sedema destpêkirina depresyonekê.

Piştî hatina Swêdê ez bi gelek bûyeran re rû bi rû bûm. Ez nikarim bêjim Swêd welateki nijadperest e an jî welateki ne nijadperest e. Yek ji rêyên min ên têkoşîne serketina min a afirandina hawirdorekê bû ku bikaribe min bi hemû nasnavên min re qebûl bike, rêz li hemû nasnavên

min bigire. Mesela hevalên min ên Swêdî yên li vê derê ji bo ku bibin hevalên min divê ne nijadperest bin. Ji bo ku bibin hevalên min divê ne transfobîk û homofobîk bin. Ji bo ku karibin bibin hevalên min divê rêzê li wan hemû nasnavên ne wek xwe, bigirin. Li vê derê derdora min a hevalan tev de hay ji vê yekê ne.

Serdema ewil a hatina min ez li kampekî ji civakê îzolekirî dimam, kamp li cihekî wiha bû ku bêtirî nifûsa Swêdîyên emirkirî li wê herêmê diman. Li wê derê mekanek hebû. Carinan bi lubunyayên ji kampa me, em ji bo vexwarinê diçûnê. Li cem me hevaleke me ya reşik jî hebû. Jinikek hat cem me rasterast di rûyê me de got “em we li vê derê naxwazin. Ev der axa me ye, ser-reşikên naletî.” Ji ber ku ez weke jineke trans û kurd li Tirkîyeyê tûşî nijadperestî, cihêkarî û gelek cûreyên asimilasyonê bûbûm jixwe haya min ji van tiştan hebû. Lê belê li vê derê rewşeke cûda hebû.

Li wê derê bi navê “ez kurd im” asimilasyonê heye li vê derê ji ber “rengê porê te, reş e an na” mirov dikarin bi helwestên nijadperestî li hemberî te rabin. Li pey vê bûyera serhatî me bang li polîsan kir (dema mirov tê vê derê li gor rewşa ihtîmalî ya hewcehiyê hînî mirov dikin ku li polîsan bigerin. Baş bi wan didin fahmkirin: nemaze wê çawa li nexweşxaneyê bigerin, wê kengî û di çi rewşan de divê bikin.) û polîs hatin. Li vê derê peywira ewil a polîsan alikirina te ye. Nabe ku polîs transfobîk be, nijadperest be, zayendperest be, seksîst be. Polîsên vê derê (di jîyana xwe de tim kerba min ji polîsan çûye hîna ji diçe) kir ku raya min a li ser polîsan parikî biguhere. Çimkî polîs hat nehat vê pirsî: “çi bû?” Me jî yekser dest bi vegotinê kir. Dûre tavilê wan jinik avêt derve. Ji jinikê re gotin ku mafê wê ya dembihûrkê nîne li vê derê. Me giliya jinikê kir. Jinik yekser dest bi peyvan kir got “çawa dibe, ez Swêdî me!” Gotin “bibore, tu Swêdî yî lê ev nayê wê mahneyê ku tu nijadperest bî” û jinik avêtin derve.

Cara dudûyan serhatîyeke bi vî rengî jî gava li kampê bûm pêk hat. (Ev serhatîyên min ne rewşeke quretîyê ye. Dixwazim balê bikşînim ser wê yekê) Di kampên penaberan de, heger ne kampa LGBTÎ+an be û mirov

di kampeke têkel de be, mixabin gelek bûyerên transfobîk, homofobîk an jî seksîst dibe ku pêk bên. Çimkî mirovên ji welatên cuda cuda hatine mecbûr in di kampan de bi hevdu re bijîn. Haya me jê heye bê mirov çendî dikarin bibin transfobîk û seksîst. Di kampan de em tûşî gotinên transfobîk û seksîst ên hin penaberên ji Rojhilata Navîn û Afrîqayê dibûn. Ev tişt her roj dihat serê min. Çimkî Tirkîye jî welatekî wiha ye. Piştî tûşbûna bi çend carî ya van gotinan min ji rêveberîya kampê re ragihand. Li pey wê re rêveberîya kampê ji bo penaberên vê derê derbarê LGBTÎ+ê dest bi perwerdehiyan kirin. Li vê derê ji penaberê di nav helwestên cihêkar de wiha hat gotin: “Belê, hûn hatin vê derê, mafê penahiye ya her kesî heye li vir lê belê qeyde û bendên Swêdê jî hene. Nabe ku hûn transfobîk û seksîst bin. Ji ber ku we her kesekî tazî an jî nîvtazî dît, hûn nikarin ji wan daxwaza seksê bikin.”

Li kampê qadeke hevpar a dûşê hebûn. Ji bo wê derê digotin kapma demkî. Mirov çend rojan li wê derê dimîne. Cihêkî weke hostelê bû. Ez ketim serşokê û di rêya derketinê de çar pênc mêr hebûn û min ji zimanên wan fahm nedikir lê her û her digotin “seks, seks, seks.” Tiştê min fahm kir daxwaza seksê dikirin û ez jî çûm cem gerîndeyê kampê, min jê re rewşa hanê vegot, min dîyar kir ku pir aciz bûme. Min got “ger li vê derê ez bi dawa xwe ya kinik an jî bi bornoza xwe ji serşokê derkevim û ji cihê ku hatime ne ewletir bim nexwe ji bo çi ez hatim vê derê? Peywirdarên kampê hemû mêran civandin dersa LGBTÎ+ 101 dan wan. Pê re heger tu hatiya vî welatî tu mecbûr î qeyde û bendên vê derê bizanîbi. Bi saya van qeydeyan em hînî rêzgirtina li cûdahiyên hev û du dibin. Piştî perwerdehiyên bi vî rengî tu dibîni ku ew jî diguherin. Piştî vê bûyerê min ji xwe pirsî: ji ber çi yanê? Mirov li vê derê dikare biguhere lê li welatê xwe çima nikare biguhere? Dilê min peritîbû.

Helbet li vê derê jî nijadperestî heye lê belê li derdora xwe ez bi pirsgirêkên gelek mezin re şer dikim. Rêveberîya Koçberîyê pir ne li hev e. Hingî pirsgirêkên wiha hene li derdora min ya hevalan nikarim dema xwe ji bo hewldana li dijî kesên transfobîk û nijadperest xerc bikim. Hêla baş ew e ku mirov dema hevaltîyê bi min re dikin bi rastî jî dizanin ez mirovekî çawa me, wiha hevaltî dikin.

Sazîyeke vê derê heye dişibe Rêveberîya Koçberî ya Tirkîyeyê. Tu diçî wê derê dibêjî “ez dixwazim serî li penaberîyê bidim.” Ger hebe tu pasaporta xwe, nasnameya xwe didî destê wan. Piştî çend rojan bang li te dikin. Ev dibe pêş-hevdîtinek. Dixwazin li çîroka te guhdarî bikin: Tu ji ber çi hatî? Baş e, heger bû û tu vegeyîyayî Tirkîyeyê wê çi bibe?

Van pirsan û pirsên bi vî rengî bi çend awayên cûda li çend cihên cûda dipirsin. Yanê, gelo bawerî bi çîrokê dibe yan na? Çîrok rast e yan derew e? Li van tiştan dipirsin. Piştî guhdarkirina li çîroka te pirsra pereyên li cem te dikin bê çiqas e. Sedema vê pirsra pereyên li cem te heye. Hewl didin dîyar bikin ku divê kengî miaşa te terxan bikin, heya kengî alîkarîya te bikin. Tu jî pereyê li cem xwe ji wan re eşkere dikî. Ew jî hesaba dema qedandina wî pereyî dikin, miaşa te didin destpêkirin. Dûre dipirsin “bê cihê te yê mayîn heye yan na?” Ger cihê te yê mayînê hebe yan jî tu li cem hevalên xwe bî dibêjî “heye” lê heger tune be te dişinin kampa bendemanê ya ku min behsa wê kirî.

Bêyî dewletê, bêyî sazîyên dewletê bi serê xwe biryar didin. Yanê ne mecbûr in ji dewletê bipirsin. Carinan dibe ku bipirsin lê belê her tim ne hewce ye. Mesela polis dipirse lê belê biryara dawî Rêveberîya Koçberî ya vê derê dide. Dema mirov tê vê derê dest datînin hemû nasname, belg û pasaportên mirov. Şopa tilîyan têne girtin.

Bi giştî pêşwazîkirina kesên vê derê pir pir baş bû. Mînak tê bîra min, di pasaporta min de mêr dinivîsî û peywirdar dema nasnameya min girtibû destê xwe ji min re gotibû “li ser navê welatê te lêborînê ji te dixwazim.” Ez wê qet ji bîr nakim. Lewma dikarim bêjim ji nêteke xerab ve nêz nabin. Çimkî dema ewil ez hatim jinika ku îfadeya min a ewil girt ji min re wiha gotibû: “Ji bo te hormon gelekî girîng e, tu jineke trans î û karê min ê ewil e ez ê hewl bidim pirsgirêka hormonan çareser bikim.”

Herî zêde piştî pênc rojan cihêkî mayînê ji bo te dibînin, te dişinin cihê mayînê. Bi giştî ev cihên hanê dibe ku dûr û ji civakê îzole bin. Heger kesekî, nasekî tu karibî li cem bimînî tune bin tu mecbûr dibî qebûl dikî û diçî. Li gor vedîtina nasnava cinsî û meylê tê gotin ku organizasyonên LGBTI+an heye û tu dikarî bi van re têkilî deynî.

Bi saya serê wan tu dikarî di derbarê LGBTÎ+ên vê derê û yên Swêdê de tiştina fêr bibî. Tê gotin ku dikarî ji xwe re civatan deynî û dûre dest bi bendemanê dikî. Prosedûreke dîyarkirî ya Rêveberîya Koçberîyê nîne li vê derê û bi awayekî ji sazîyên din ên dewletê cûda dixebitin. Hin ji wan kesên serilêdayî sê mehan li bendê dimînin. Hin ji wan dirêjtir. Mesela piştî bendemana salekê min hevdîtina esil a bi navê “Interviewê [hevdîtin]” pêkanî. Pîvaneke wê nîne, dibêjin herî kême şexş meh lê belê herî zêde çiqas dirêj dibe, tu nizanî. Ji te dipirsîn bê tu parêzerek divê yan na. Destheqê parêzerê jî ew bi xwe didin. Lê belê rêxistinên LGBTÎ+ên vê derê xwedî torên xwe yên parêzeran e û min jî yekê ji wê derê xwestibû. Çimkî sedema hatina min a vê derê jî ber nasnava min a cinsî bû lewma min jî yekê ji wê torê hîlbijart. Dûre li cihê bicikirina te ger rewşeke te ya taybet hebe mesela tu jineke trans bî odeyeke yekkesî didin te. An jî bi transeke din re di malekê de dimînî. Em bêjin tu gey an jî lezbîyen î te li cihekî bi cî dikin ku kême zêde çar gey an jî lezbîyen tê de ne. Te û heman kesên ji nasnav û meyla te ya cinsî dixin odeyekê. Tu wiha dest bi jîyanekê dikî. Li vê derê mirov çiqas xwarin dixwe listeya bihayên wan hene. Tibaba li gor bihaya listeya her rojê, li hejmara rojên wê mehê dixin û her meh bi qasî wê pere bi te didin. Min di hevdîtineke xwe de ev peyv li wan kiribû: “Gelo hûn bi çavî li me dinêrin; wek takekesên ku bes xwarin divêtin? Mesela ez jineke trans im û naşuxilim. Mehane ev qas lêçûnên min ên makyajê hene. Gelo hûn dibên qey penaber serê xwe naşon? Bi wî pereyî xwarinê ez ê çawa karibim kelûmelên serşuştinê bikirim? Taliyê pêdiviyên me yên bingeşîn ên mîna şampû, kaxizê daşirê hene.” Li vê derê di wê mijarê de pirsgerêk hene.

Bi çavekî wiha li penaberan dinêrin weke kesên ku bes xwarin dixwin û pêdiviyên wan bi vehewînê heye. Ev pir talûke ye û ji rûmetê dixê. Tu tenê xwarin dixwî, xwarin bixwe, rabe razê, xwarin bixwe, rabe razê, odeyeke te ya parvekirî heye. Jê pê ve tiştêk jî nîne. Te di ji bo sosyalîzasyonê budçe venaqetînin ango tu politikaya wan nîne. Cihekî ku qet li kelûmelên din ên ji bo malê nafikirin, bi çavekî wiha li te dinêrin wek ku tu zîndewarek î bes xwarin dixwî. Li vê derê du hezar û du sed krona Swêdê didin me. Li gor pereyê Tirkîyeyê em hema bêje heştêsed nehsêd lîre dike. Wekî din mafê te yê şuxilê hebe tu dişuxilî, lê belê hema bêje tiştêkî ne pêkan e. Çimkî derdora te ya hevalan, kesên te

yên naskirî tune be tu kes naxwaze te dest bi kar bike. Mirov naxwazin bi penaberan re bişuxilin. Ev rewş li tevahîya cîhanê wiha ye. Tu penaberî bî tu yê bi qaçaxî bişuxilî, tu yê bi buhayên erzan bişuxilî an jî tu yê qet neşuxilî û tu yê hînî debarkirina bi pereyê dewletê bibî.

Prosedûra penaberîyê parikî wiha ye. Piştî hevdîtina ewil ya destûra niştecihiyê li benda bersiva wan dimînî. Li vê derê penaber di nav xwe de wiha dipeyîvin: Kengî kêfa canê wan bixwaze wê demê li dosyeyên me dinêrin. Mînak ew roj hewcehî bi girtina dosyeya te hebe û kesê li wê derê xwe baş hîs nekiribe dikare bersiveke neyînî li serilêdana te bide. Birastî jî ev wiha ye. Dosyeya te jîyana bi rewşa derûnî ya xebatkaran ve girêdayî ye. Ev tişteki gelekî dijwar û pir xerab e. Tu jîyana xwe saz dikî (mesela du sal û nîv e ez li vir im) zilam di rojekê de dikare bersiveke neyînî bide. Mafekî wiha yê dewleta Swêdê heye: Mesela mirov aneha destûra niştecihiyê bigire jî mafê wê heye di nav pênc salan de paş ve bigire. Ger mirov tev lî sûcekî bibe (li gor wan tu serî ji bo qeydeyên wan daneynî) di nav pênc salan de dikarin te deport² bikin. Ew deriyê vegerandinê tim vekirîye. Tu destûra niştecihiyê werbigrî jî vekirîye.

Li vê derê destûra niştecihiyê di du gavan de pêk tê. Destûra ewil ji bo sê salan tê dayîn. Ger te bi tevahî pênc salên xwe li Swêdê derbas kiribe mafê hemwelatîyê dide te. Li vê derê tişteki wiha xweşik heye, ji roja ewil a hatina te vir ve dijmêrin. Maweya berî wergirtina destûra niştecihiyê jî tê de di nav pênc salan de tu dikarî serî li hemwelatîyê bidî. Ez dixwazim amaje bi vê yekê bikim ji ber ku li Ewropayê hê jî hin welat hene maweya bendemanê piştî wergirtina destûra niştecihiyê didin destpêkirin. Ez behsa hêleke vî welatî bikim ku ji welatên din baştir e: Mesela li hin welatên Ewropayê statûyên mîna a, b, c didin penaberan. Li vê derê statûyeke wiha nîne. Ger te sûcek nekiribe, qeyda te li cem polîsan nîn be, tu “entegre” bûbî dikarî hemwelatîyê werbigrî.

Gelek kes ji min re dibêjin “ez ji jîyana xwe ya li Tirkîyeyê aciz bûme û bi awayekî ez ê werim. Ez êdî nikarim li vê derê debar bikim, bi gotineke

² Di hiqûqa penaberîyê de biryara dersinorkirinê li ser penaberekî hebe, ew penaber li welatê xwe yan jî li welatê ku jê hatiye şûnde tê vegerandin.

rewa ‘bihûştê dixwazim, ez ê werim wê derê.” A rastî ji hêlekê ve mirov lê binêre ji axên ku me jîyana xwe li ser kiriye gelekî pêşdetir, li cihêki xweşiktir in lê pêvajoya penaberîyê ew çend ne hêsan e. Têkoşîn divê. Hin hevalên min ên trans ên karkerên seksê ji min re dinivîsin û behsa daxwazên xwe yên koçkirinê dikin. Li diji tengasiyên li Tirkîyeyê tê serê hevalên me yên LGBTÎ+an a rastî ez naxwazim LGBTÎ+an li wê derê, li Tirkîyeyê bijîn. Ez dixwazim her kes were vê derê û li tecrûbeya xwe zêde bike bê li vê derê çawa qedrê mirovan digirin. Ger tu nikaribî ji bin barê penaberîyê rabî, derûniyeke te ya tekûz, giyaneke têkoşîner a tekûz nîn be, tu nizanibî bê çawa xwe bipolarêzî penaberî dikare ji bo te bibe xwekuştinek.

Mesela dema ez hatim vê derê min bi îngilîzî nedizani û sê mehên ewil min nekarî bi kesî re bipeyîvim. Min kesekî nedît pê re bipeyîvim ji ber ku min ziman nedizani. Û min depresyoneke giran derbas kir bi dirêjiya sê çar mehên ewil. Ez li vê derê naxwazim behsa hiyerarşiyê bikim lê belê her ku ez ji hay ji hêla xwe ya têkoşîner heme jî ew giyana têkoşîner piştî sê çar mehan hew kir û ez heya ber xwekuştinê anîm. Ez bi dilsoziya xwe dibêjim vê yekê. Çimkî, belê hêleke min rihet e, hêleke me pir xwe bi xwe ye, lê belê ew çanda nenas, ew zimanê nenas, ew suhbetên nenas ên mirovan, têkiliyên wan ên evînî, pir û pir li derveyî elimandinên me ne. Mesela li vê derê zilamê ku ez pê re şa bûm, dema berî destê xwe li laşê min bide destûr ji min xwestibû, min dest bir girînê kiribû. Li vê derê ne tenê tiştên neyînî, wek ku min mînak da, serhatiyên erênî jî dikarin derûniya we xerab bikin. Çimkî, vê carê mirov li xwe vedigere û dibêje “ev tişt li cem çanda min, li cihên zayîn û mezinbûna min nîn in. Çima?” Li hin cihan bi hinceta ku te dawa kinik li xwe kiriye zorganiyê li te rewşa dibîne, lê li vê derê zilam ji bo destê xwe bide laşê te, ji bo ku te maç bike destûr ji te dixwaze. Te dît mirov dudilî dibe. Dibêji: “Min berê di ser axên çito de jîyana xwe kiriye.” Giraniya derûnî ya vê yekê ew çend ecêb e ku... Dema mirov wan tiştên xweşik ên li welatê xwe nabîne lê li vê derê dibîne û dide ber hev tûşî giraniyeke mezin a derûnî, erdhêjeke derûnî dibe. Tiştê ku em dibêjin adaptasyon ev e ya rastî. Adaptebûn derûniyeke xurt û qewîn divê. Ger hûn xwediyê derûniyeke bi vî rengî nîn bin li qisûrê nenêrin ez nizanîm bê hûn ê karibin ji bin

barê penaberîya li vê derê rabin an na. Çimkî gelek penaberên li vê derê nekarîn ji bin barê wê derûnîyê derkevin û vegeyriyan welatên xwe. Ya, min pir dîtiye, li kampa ez lê dimînim nêzî deh kesan gotin “em nikarin” û vegeyriyan. Heta lawikek ji min re got “ez di nav çand û zimanekê de me ku pê nizamî û bêyî hevalên xwe nikarin, dixwazim biçim.” Carê jî jineke trans vegeyriya, ew jî ji heman pirsgerêkê dinaliya. Piştî vegera wê qîzê bi mehekê em pêhesiyan ku hatiye kuştin. Welatê te ferq nake, statûya te ya civakî ferq nake. Min gelek kes dîtin dema bawerîya xwe bi nekarîna xwe anîn pê ve bêyî ku li paş xwe binêrin vegeyriyan. Lewma divê mirov xwedî derûnîyêke xurt, qewîn û têkoşîner be. An na kes tu tiştî nade kesên ne têkoşîner. Li hemû cîhanê jî ev tişt wiha ye.

Her wekî din kêmasîyeke mezin jî heye ku min jî nekiribû: Berî hatinê divê tu belgeyên xwe top bikî. Divê dîploma li cem te be. Di derbarê tiştên serhatî de belgeyên te hebe; yekî tişteki gotibe ji te re, mesela doza te hebe, malbata te an jî kesên din gefa mirinê li te xwaribin divê tu van tevde li cem xwe binî. Mesela dîplomaya min ne li cem min e, ev mînaeke xerab e. Çimkî di wê kêlîya hatina xwe de min nekarî tu tiştî bi xwe re binim. Dûre min karî ewraqên xwe, her tiştên xwe bidim hevdu. Ji ber ku ez yeka parikî bi nav û deng bûm derfeta min hebû jî înternetê van hemûyan peyda bikim. Ger derfeta we ya bi vî rengî tune be û belgeyên we jî ne li cem we be hûn zehmetiyên dijwar dibînin. Vê pêlê ez ê dest bi mektebê bikim. Piştî teqezkirina destûra niştecihîyê mafekî wiha çêdibe. Ez dikarim ji cihê mayî zankoya xwe bidomînim. Berî wê divê tu ji ezmûna zimên derbas bibî. Ka bifikirin dîploma, belgeya xwendekarî ne li cem we ye, hûn ê çawa xwendekarîya xwe bidin piştrastkirin. Wek min gotî di jîyana xwe de, li welatê xwe belgekirina her çi ji destê we hatibe divê ew belge li cem we be. A herî girîng ew e ku mirov di cihêkî elektronîk de veşêre yan jî li cem xwe weke belge amade bike. Û divê çîroka we rasteqîner be. Mesela tê diyarkirin ku Tirkîye jî bo kesên LGBTÎ+ welatekî “ewle” ye. Çimkî her welatî li gor agahiyên parlemenên wî welatî, ji hikûmat û zagonên wî welatî dinirxînin. Lê belê min ji bo wan ewk şandibû, vaye “ez li Tirkîyeyê di komeleyekê de çalakvanîyê dikim.” Te dît dema min raportên ILGA Europe, Kaos GL û Pembe Hayatê pêşkêşî wan kir zilamî li wê derê got “na yaw, te ev ji ku

dîtin? Tirkîye ji bo LGBTÎ+an welatekî ewle ye.” Dema min da nîşankirin ku li gor ILGA Europê Tirkîye di warê binpêkirina mafên LGBTÎ+an de li Ewropayê di rêza yekemîn de, li cîhanê jî di rêze nehemîn de ye, zilam nikare bi vê yekê bawer bibe.

Divê hûn van agahîyên min dayî baş bizanin. Divê hûn hemhalê wan agahîyan bibin da ku karibin pişta dosyeya xwe an jî çîroka xwe bi vî awayî bigirin. Mesela ji Tirkîyeyê lawikek hatibû ew jî hat deportkirin. Çimkî lawik di hevdîtina xwe de gotiye “ez ji Tirkîyeyê derketim ji ber ku aciz bûbûm, ew der ne cihekî jîyanbar e bo min.” Ne eleqeya lawik ji LGBTÎ+an heye ne jî haya wî ji çalakvanîyê heye. Behsa geybûna xwe dike. Ji bo min mirov bi çi awayî xwe pênase bike ew e, helbet ez ê rêzê lê bigirim. Dema ewil min raportên di destê xwe de danê ji min re got “hadê ya, li welatê me komeleyên werê hebûne? Van komeleyan raport ji çêkirine?”

Min ji ber vê yekê ev mînak dan: Divê tu di hin tiştan de agahdar bi. Divê çîroka xwe li gor wê vebibêji, li gor wê pêk bîni. Lazim e tu bi belge û raportan re xurttir bikî. Ne bes bi raportên ji welatê xwe, divê tu bi raportên di civata navneteweyî de tê zanîn û yên komeleyên ewle piştgirî bidî. Ger di derbarê van de agahîyên te tune bin, bi gotineke rewa “hadê rabûm, ez ê biçim” nabe. Xebatkarên vê derê ji gelek ezmûnên derûnî derbas dibin û ger mirov derewan bike pir bi lez pê derdixin. Li vê derê gelek mirovan nas dikim pênaseyên wan ên zayendî derew in û nekarîne destûra niştecihiyê werbigrin. Di hevdîtinan de a rastî dikarin heman pirsî bi sed awayên cûda car bi ser caran bipirsin. Di vê babetê de divê mirov derewan neke lewma ez di vê babetê de dem bi dem wiha dibêjim: “Te dît çîrok pêk tê lê dema çîroka te li ser hîmên qewîn nehatibe avakirin mixabin dibe ku dilê mirov biêşe.” Bi kurtî û kurmancî ez nikarim bêjim her LGBTÎ+ê tê vê derê wê bikaribe destûra niştecihiyê bigire. Derewan nakim. Çîroka te ne qewîn be, bi rastî jî jîyana te ne di xetereyê de be destûra niştecihiyê nadin tu kesî.

Li Tirkîyeyê tu kes Sûriyeyîyan naxwaze ne wisa? Li Almanya jî tu kes tirkan naxwaze. Bi kurtîasî li welatên dîtir jî kesên dîtir naxwazin. Te dît

navê penaberîyê bêtir lêçûn e, bêtir bêkarî ye qaşo... Ji seba wê tu welat an jî tu kes kesekî din weke penaber li welatê xwe naxwaze. Naxwazin mirov ji welatên dîtir bèn li welatên wan bi xwe bi cih bibin. Em jî vê yekê naxwazin. Ên li Tirkîyeyê jî naxwazin. Gelek hevalên min ên trans ên ku digotin “em Sûrîyeyîyan naxwazin” peyman ji min re dişînin dibêjin “em dixwazin koç bikin.” Ez jî vê derê dixwazim ji wan re bêjim ku ew ê bêne cihekî wisa ku wê tu kes wan nexwaze.

Lê belê ev jî heye, ji bo ku tu penaber î ji mafan ne bêpar î. Bila ne bi dilê şahê vî welatî be, ne xem e ji ber ku mafên te hene. Lazim e tu ji mafên xwe agahdar bî, xwedî derûniyeke xurt bî da ku karibî ji bo mafên xwe bi rastî têbikoşî, her wekî din divê tu belgeyên (bo mînak wêneyên Facebookê, parvekirinên medya civakî, hemû ewraqên fermî, dosyeyên dozê yên delwetê) ji bo piştrastkirina çîroka xwe ya heyî û avakirî li cem xwe bigrî. Û ji bir nekin ku li her derê dinyayê transfobî heye, li her derê dinyayê homofobî heye, nijadperestî heye. Ev bi xwe tiştekî ne aidê welatekî an jî axakê ye. An jî ne tiştekî aidê nijadekê ye. Ev bi xwe tiştekî wiha ye ku xwediyê wê cihana kapitalîst e, aidê cihana kapitalîst e. Yanê tu biçî welatê herî zêde dostê LGBTÎ+an jî, heger tu kesekî bêyî daxwaza wan bî mixabin tûşî transfobîyê jî homofobîyê jî dibî. Divê êdî em ji vê fikrê dûr bikevin: Mirov transfobîyê an jî homofobîyê (li Tirkîyeyê jî demekê em dipeyivîn, dihat gotin ku transfobî û homofobî li bajarên kurdan zêdetir e lê ez tev li vê yekê nabim) qet nikare bike malê civakekê. Mirov nikare vê daxîne bine ser welatan. Nijada vê yekê nîne, zayenda vê yekê. Ji bo ku mirov li hember vê yekê têbikoşe pêwîstiya mirov bi derûniyeke baş, bi binesazîyeke baş heye. Li vê derê jî transfobî û homofobî heye. Lê belê ez nêremoyeke wiha me ku dikare serî bi vê yekê re bike. Ez vê yekê timî dibêjim. Ez nêremoyeke wiha me ku dikare serî bi bela nijadperestîyê bike. Ez nêremoyeke wiha me ku li heqê xwe digirim. Lêgerîna heqîya xwe gelekî girîng e, têkoşîna ji bo vê yekê jî gelekî girîng e.

Mesela dixwazim behsa mînakekî bikim: Rojekê diktorek ji min re go “ez nikarim êdî hormon bidim te, ji ber ku di raporta te ya psîkîyatrîyê de nanivîse.” Min jî jê re got “te berê hormon dane min, çima piştî şeş heft mehan hormonê qut dikî? Qey te berê jî ev yek nedîtibû?” Dûre

ez li bijîşka xwe jî geriyam. Baş e ku bijîşka min naskirî bû. Ew ji min re raport nivîsî û dûre min hormonên xwe wergirtin. Min heqê xwe girt, ji ber ku çûm nexweşxaneyê û min terka wê derê nekir. Heya wextê girtina nexweşxaneyê li wê derê rûniştim. Ewlekar hatin. “Na!” min go. “Ev tişteki pirr bêdebe e, bêrêzi ye.” Çimkî dema ewilî ez hatim te pirsaraportê nekir lê dema aneha tîm tu dibêji “ez pê hesiyam ku raport nîne û ez nikarim hormona te binivîsim.” Tu çito bijîşk î? Belê nebûna raporta min tişteki pirr fahmbar e lê belê çawa ev ji ber çavê te direve û ji ber ku ev ji ber çavê te revîyaye ez çawa dikarim bême cezakin? Li ber deriyê wê nexweşxaneyê rûniştim, ranebûm. Min ji wan re got “ev ne kêmasîya min e, ev kêmasîya bijîşk e” û min dîyar kir ku ev rewş cidînegirtina karê xwe ya bijîşk bi xwe ye. Piştî vî karî bijîşk şandin cihekî din. Lewma divê mirov bi rastî jî yekê wiha be destê xwe biavêje çi divê bi xwe re bîne. Cardin dibêjim ez vê ya bi qurreyî nabêjim. Bi gotina “ez LGBTÎ+ im û li Tirkîyeyê pirsgirêk hene, nikarim bijîm” mirov li benda bihûştê be, li min negrin lê belê wê pir xeyalperestî be, pir ehmeqî be.

Ez li vê derê li hemberî transfobiyê, li hemberî homofobiyê, li hemberî nijadperestiyê têdikoşim. Di warên dîtir de bi rêyên dîtir têkoşina xwe dikim. Mesela komelaya LGBT+ a vê derê li xaleke gelek spî disekine û gey e. Lê belê ez ne spî me, ne li xaleke spî me. Bi vê sedemê jî li her derî têkoşin heye, li her derî mijarên pêwîstî bi têkoşinê hene. Ax û welatê nijadperestî, transfobî û homofobiyê nîne. Ev ramansazîyeke cîhana kapîtalîst e û em dikarin şop û nîşanên wê li her derî bibînin. Bi awayên cûda cûda pêwîstî bi têkoşinê heye. Û ger ramansazîya te, rêbaza têkoşina te ne li gor vê yekê be li min negre lê tu dikarî li Swêdê bijî. Ev ne tenê li Swêdê ye, nikarî li Tirkîyeyê jî bijî.

A talîyê bêjim, ez dibême ez ji nû ve ji dayîk bûme û naxwazim kes li cihê ku berê ez lê bûm bijî. Çimkî ev parikî jî cihekî wisa ye ji ber mirovbûna mirov qedir didinê lê belê qadên têkoşinê cihê jî tê de hene. Dixwazim balê bikişînim ser vê yekê: Tu kes bi xwestekî nabe penaber. Her kes bi zorê têne koçkirin û mixabin di axên me de bi zordarîya wan kesên ku jîyanê li me diherîminin em têne koçkirin. Navên girîng ên tevgera LGBTÎ+ê koç kirin, koç dikin û wê koç bikin jî.

Ez ê li vê derê bizewicim. Dixwazim bizewicim û zarokê min çêbe. Li Tirkîyeyê kirina vî tiştî heta fikirîna wê jî ne pêkan e. Gelo ez dixwazim vegerim Tirkîyeyê? Ji bo jiyînê, na. Qet! Çimkî ji transfobîyê wêdetir cihekî wiha ye rêzê li nijada min nagire. Tirkîye cihekî wiha ye ez ji ber kurdûna xwe pirsgirêkan dijim. Û ez li vê derê cardin bi kurdûna xwe hesiyam. Li vê derê bi rihetî dikarim bêjim kurd im. Yanê li Tirkîyeyê serbestîyeke min a bi vî rengî nîne û ez naxwazim ev jî ji destê min here. Li Tirkîyeyê ji derekê pê ve di nav tevgera LGBTÎ+ê de bi xwe jî min dît ku ez spîtir dibim, bi tirkîbûnê ve diçim. Bi tirkîbûnê ve diçî. Asîmilasyon tişteki wiha ye. Dema ez li wê derê bûm û min li eynikê dinêrîya min didît ku tu eleqa min û nasnava min a kurd bi hev nemaye. Ev girîng e ne girîng e nizanîm. Lê belê bi min mirov ji ku derê ye, ji ku hatiye, xwedîyê çandêke çawa ye, ev tev de tiştên biqedr û qîmet in. Û dema min ji vê derê lê nêrî bi başî dît ku tevgerên mîna LGBTÎ+ên ku ji gelek zêdetir e ev tevger, ew bi xwe jî gelek kesan spî kir û pir ber bi tirkîbûnê ve bir. Li vê derê bi rihetî dikarim bêjim ez kurd im. Naxwazim ev serbestî ji destê min biçê.

Li vê derê dilê min ket yekî. Yarekî min heye. Em pîlana zewacê dikin. Ew dixwaze bi min re bê û Tirkîyeyê bibîne. Dibêje “em tevî hev herin Tirkîyeyê, ez dixwazim hevalên te, der û dorên te yên kevn bibînim.” Yanê ez dixwazim pê re werim Tirkîyeyê, wî û jîyana xwe ya berê bi hev bidim nasîn. Ez pir dixwazim elimandinên xwe veguhêzim ser hin sazîyên Tirkîyê. Li vê derê her tişt bi awayekî cûda dimeşe. Ez xwe deyndarê hin sazîyên LGBTÎ+ ên Tirkîyeyê jî dibînim. Dixwazim di vî warî de veguhastinan bikim. Lê belê ne ji bo jiyînê. Piştî hatina vê derê ji asta ku digotin “kurdê nêremoyê lawê Xwedê, tu tiştî nizane” anîha hatim asteke wiha ku dibêjin “îngîlîzî zane.” Li cihekî spî me li gor gotina wan û tu carî pesnê xwe bi vê yekê naynim. Bes dixwazim bêjim ew nêremoyê ku we digot “kurdê pîs”, we her nasnava wê biçûk dixist bi ser vê yekê ket û têkoşîna xwe anî vê astê, ne derew e!

Rev Ji Dêvla Çûyînê

Silav ez Sûrela,

Ez hinekî behsa xwe bikim. Ez li Entekyayê ji dayîk bûme. Li Entakyayê mezin bûme, ereb û elewî me. Li wê derê her ku ne di bin banekî siyasî de bibe jî, li derdoreke siyasî mezin bûm. Te dî bi awayekî pêvajoya politîkbûnê hat serê min. Li taxeke ku bêtirî mûxalîf bû, mezin bûm. Weke zarokê malbateke nanfiroş hatime dinê. Dê û bavê min bi xwendin û nivîsandinê nizanin. Di nav şerê nan û zikê xwe de ne, kesên ji rêzê ne. Em heşt xwişk û bira ne, bi tenê min xwendîye û textê xwe xweş kiriye, wiha tîm hesabandin. Ez behsa vê yekê dikim, lewra ev yek bi çîroka min a koçberîya ber bi Almanyayê ve girêdayî ye. Bi paşxaneyê malbata min û bi çîroka min [a şexsî] ve.

Min di hivdeh hejdeh salîya xwe de li bajarekî din dest bi xwendina sosyolojîyê kir. Di wan demên xwendinê de xwişka min bi xwazgînî bi yekê “alamancî” re zewicî. Jixwe kesên di nav malbatên feqîran de ji bo ku ji xwe re pozîsyonekê ava bikin hewl didin dest bi lêgerîna jîyanekê nû dikin. Timî daîm “derdekî” wan î revê yan jî çîrokeke wan a revê çêdibe. Nexasim di malbatên mîna me feqîr û xwedî gelek zar û kulfetan de. Çimkî tu weke malbat, ji aliyê civakê ve, ji aliyê pergalê ve tûşî tundîya civakî, siyasî û aborî dibî. Îro dema lê difikrim, ez wê zewaca xwişka xwe ya bi xwazgînî ji bo xwişka xwe weke “revêkê” dibînim. Belkî ji bo xwişka min ji dêvla jîyanekê dilneşad li bajarekî biçûk, jîyanekê dûrî xem û kulan li welatekî mîna Almanyayê çêtir bû li gel ku xerîbî hebû jî.

Xwişka min bi xwazgînî çû Almanyayê û bi xweşîkî mêrê xwe nas nedikir. Ji wê kirî, ji ber ku alamancî bû digot qey wê cihanbîniya wî cuda be. Belkî li wê yekê jî fikirîbe ku aboriya wî jî baş be. Belkî wiha fikirîbe ku ez herim wê derê ez rihet bibim, ji vê feqîrîyê, ji van zextan

xelas bibim. Lê belê piştî çûna Almanayê xwişka min her roj ji aliyê mêrê xwe yê muptelayê tiryakan ve tûşî tundîya navmalê dibû. Piştî zewaca xwe hîn bû ku mêrê wê muptelaya tiryakan e. Zavayê me bi xwe jî koçber e. Him weke muptelaya tiryakan him jî weke mêrekî koçber ew bi xwe jî tûşî gelek cihêkariyan bûye a rastî.

Werhasil dema min li Tirkîyeyê li zankoyê xwendina xwe dikir xwişka min got “ez li vê derê gelekî bi tenê me, pir jî tûşî tundîyê dibim. Ez zimanê vî welatî nizamim. Nikarim bişuxilim. Nikarim bi kesî re bipeyvîm. Di bin tundîyê de jiyaneke îzolekirî didomînim. Tu jî heger zankoya xwe biqedînî dikarî bêyî vir”. Wê demê kesên ku dawî li zankoyê dianîn dixwestin biçin wê derê, şertên wan ên çûyîna Almanayê hîn hêsantir bû, aneha hîn zehmettir e. Go “him tu dikarî li vir jî xwendina xwe ya zankoyê bidomîni, mastera xwe bikî, him jî piştî min bigrî. Qe nebe ez ê ji tenêtiya xwe rizgar bim.”

Piştî qedandina xwendina xwe ya li beşa sosyolojîyê bi hêviya ku ez û xwişka xwe piştî hevdu bigrin ez hatim Almanayê. Helbet Almanaya di bir û baweriya min de gelekî cuda bû. Welatekî pêşveçûyî, bêhtir demokratîk. Li min wer dihat ku mirov li vî welatî bi dilekî rihetir dikare fikrên xwe vebibêje, bêtirs dikare piştî fikirdayîna xwe bigre. Min tişteki wiha sêwirandibû, te di min digo qey ez hatime welatê serbestîyan.

Derba ewil ez hatim û çûm kursa zimên. Helbet min xwe fêrî almanî kir. Mecbûr bûm biçim kursa zimên û pêwist bû di asteke bilind de xwe fêr bikim. Li gel kursa zimên pêdivî bi pejirandina perwerdehiya min a li Tirkîyeyê hebû, pêdivîya naskirinê (wergirtina belgeya hevtayîyê) hebû. Ji bo wê yekê jî min hewl da.

Di wê pêvajoyê de qet heqê te yê şuxilînê nîne. Ji ber vê sedemê jî di warê aborî de qet ne hêsan e mirov bi tena serê xwe debara xwe bike. Li cem donerfiroşan, di karên avahîsazîyan de bi qaçaxî şuxilîm û di wî warî de keda min gelek car hat xwarin. Bi gelekî erzanî ez dam şuxilandin. Te di tiştên hatin serê penaberên sûriyeyî yên li Tirkîyeyê me jî heman tiştan li vê derê ditin. Ji nehê êvarê heya duwanzdehê sibeha din çardeh

panzdeh seatan em didan şuxilandin. Bi vî awayî keda me, laşê me her tiştên me hatin xwarin, pê re jî çûyîna zankoyê zehmettir dibû.

Di hin xalan de Tirkîye weke welatekî dîke tê hesibandin, di xala perwerdehiyê de bi xwe jî wiha bû. Perwerdehiya min a li Tirkîyeyê di warê sosyolojîyê de nivî hat qebûlkirin nivî jî mecbûr mam ji nû de bixwînim. Bi awayekî mecbûr bûm zankoyê jî nû de bixwînim. Li vê derê jî çûm zankoyê û min qedand. Di dema xwendina xwe ya zankoyê de min dît ku hîyerarşiyên di nav mirovan de çawa dixebite. Di navbera sazî û takekesan de, di navbera min û zankoyê de...

Weke takekesekî, weke xwendekarekî biyanî ez pêhesiyam ku di navbera mamoste û xwendekaran de, di navbera xwendekaran bi xwe de, a rastî ev mirovên han hemû me tevan weke misilman dihesibînin. Her ku min misilmantî nepejirandibe û min xwe weke misilman bi nav nekiribe jî wan ew dax li me kirin. Ji ber ku ez weke kesekî “ser-reşik” dihatim dîtîn, bi nav û cism û laşê xwe ve bi tevahî bi wê misilmantîyê hatibûm daxkirin, ji ber vê yekê yekcar bi dîkesaziyekê [tr. ötekileştirilme] re rû bi rû bûm. Xwendekar jî, mamoste jî, sazî jî, yanê hema bêje bi temamî civakê ev yek saz dikir. Van tecrûbeyên hanê berê min dan xebatên li ser koçberî û cihêkarîyê. Bi kurt û kurmançî aneha ez him li ser koçberîyê him jî li ser cihêkarîyê, helbet him jî li ser nijadperestîyê dixebitim, ji ber nasnava zayenda xwe jî li ser heteronormatîvê dixebitim. Heya neha jî tim min di van babetan de hewl da, ku tiştinan bikim. Him bi awayekî polîtîk him jî bi awayekî akademîk.

Berî bêm Almanyayê li dema zankoyê dilê min ketibû hevalekî min ê mektebê. Hevalê min yekê wiha bû ku gava bi riwangeya îroyî lê difikrim dibêjim “min çawa dil berdaye mirovekî wek wî”. Ez her li derdora wî bûm, bi şev û rojan ji bona wî girîyam. Ji ber wê yekê jîyana min a zankoyê tevî xem û elem derbas bû. Her ku min nasnava xwe eşkere nekiribe jî jixwe diyar bû. Hevalan digotin “hûn weke jin û mêrê hev in”. Ji ber ku em di heman malê de bûn pirî caran me di heman nivînê de radiket. Derd û kulê hevalê min ê malê tim dîtina qîzekê bû, digo bila hezkiriyêke min hebe. Min jî dixwest. Lê belê te dî di navbera nasnava wî ya heteronormatîv û

nasnava min a dij-heteronormatîvî de têkiliyek jî hebû. Her ku dûre wî ev nepejirandibe, heta neha jî nepejirandibe jî gelek hevalên me yê hevpar wer difikirîn ku têkiliyek di navbera me de heye. Ji der û dorê ve jî hin caran wiha xuya dikir. Ji ber vê yekê jî gelek tinaz li ser me dihatin kirin, min bix we gelekî heqaret dîtine .¹

Helbet ev tiştên hatine serê min yekser berê min ber bi koça Almanyayê ve neajotin. Çimkî heger xwişka min negota “were, ez ê bi awayekî alikariya te bikim”, xeyal û pilaneke min a çûna Almanyayê nîn bû. Çimkî mirovên wek me ji hêla çînî ve bêawantaj in, ji wan re zehmet e ji Tirkîyeyê birevin an jî biçin welatekî dîtir. Gelo ne ji xwişka min bûya ez ê bi kîjan piştgirîya aborî biçûma Almanyayê? Bi derfetên xwe pir zor e, heta ku ne pêkan e. Lewra Almanya ji bo min ûtopîk bû. Derveyê welêt û Ewropa ûtopîk bû. Te di ne ji xwişka min bûya ez ê nikaribûm bihatama; her ku derfeta wê ya aborî jî nîn bû, lê belê çawa bêjim, di maleke yekjurî de bû. Bi tenê ew ji destê wî dihat ku nivînekê raxe ber min û derfeta xwarinê bide min. Ew bixwe jî fedakariyeke mezin bû. Ji ber ku piştî hatina ji Tirkîyeyê li vê derê lêçûnên kirê û xwarinê hene, jê pê ve li vê derê çêkirina sîgortaya tenduristîyê tew mecbûrî ye. Ango gelek pêdiviyên bingeîn hene, lazim e mirov pere li wan xerc bike. Ji ber ku xwişka min xwe da ber van lêçûnan hatina Almanyayê bo min hêsantir bû.

Almanya ûtopîk bû çimkî ji ber sedemên aborî ji bo kesên wek me ji bajarekî çûna bajarekî din bixwe jî lêçûneke giran bû, lewma ez qet li ser jîyaneke li Almanyayê nedifikrim. Lewra tu carî fikra jîyana li Almanyayê li cem min peyda nebû. Ji ber zextên heteronormatîv herî zêde di wan demên zextan de ez lê difikirim; gelo ez ê karibim herim Stenbolê? Gelo ez ê karibim jîyanekê li wir ava bikim.

Hêj ku ez di nav van fikran de digevizim xwişka min vê fikrê, vê pêşniyazê, anga mijara çûna min a Almanyayê ya bi piştgirîya xwe danî ber min. Helbet hatina min a Almanyayê gelek bandor li jîyana min a lubunyayê kir. Li Berlînê jîyana geyan berbiçav e, kafeyên geyan, barên wan, odeyên wan ên reş, çalakîyên wan û komele an jî civatên wan hene.

¹ n.w. italîkî aidê nivîskar e.

Di derbarê jîyana geyan de an jî bi giştî li ser polîtîkaya zayendan gelek tişt diqewimîn û min jî timî daîm bi nêzîkahî qismek ji dûrahiya wan dimeşiyam. Min temaşe li wan dikir. Ji ber tirsê ku weke gey eşkere bibim min nediwêrî. Ango di eslê xwe de min tirsên xwe yên li Tirkîyeyê jî bi xwe re anî bûn. Li Tirkîyeyê jî ber ku bawerîya min bi tu kesî nedihat min xwe ji kesî re eşkere nekiribû. Bi demê re ew jî pêk hat û weke ku min gotî ji bo ku karibim nasnava xwe ya neheteronormatîv bi awayekî hêsantir bijîm derfeta min çêbû.

Bi ser de hin tişt hene bi temenê ve girêdayî ne, çimkî ez behsa bîst sal berê dikim. Neha li Tirkîyeyê bijîm gelo min ê çawa nasnava xwe bidaya der nizanîm, min ê çawa jîyana xwe saz bikira nizanîm. Lê belê bîst sal berê zehmetir bû. Bi ser de ez li derdoreke çepgir bûm. Geh li Entakyayê be geh jî li bajarê zankoyê be. Wek hûn dizanin çepgiriya Tirkîyeyê heye, tevgera kurdan heye. Ev jî heye tu tim û daîmî li civata çepgiran bî dîsa jî di wê civata çepgir de rû bi rûyê homofobiyê dibî. Ez vê homofobîya li civata çepgiran pêk dihat weke tundîyeke dijwar fahm dikim an jî min wiha fahm dikir. Çimkî hûn ji rastgiran, ji komên olfiroş, homofobiyê dipên jixwe normatîviya wan wiha ye. Bi sedem ku cihêkarî polîtîkayên wan ên bingehîn e mirov zêde şaş nabe, hêvîşikestî nabe. Lê belê dema mirov jî wan kesên ku dilzîziyê dipê, qaşo ji derdorên rewşenbîr, azadixwaz û fikirdar in ve van tiştan dibîne mirov bêtir jî qidûm dikeve. Dema dibêjim jî qidûm dikeve, mirov xwe biçûçik, bê nîrx û bê pişt hîs dike.

Ez dibêm tiştê ku herî zêde ez birîndar kirim serdema min a evîndariyê bû. Pir zor e mirov nikaribe hezkirina xwe vebibêje. Lê belê min hezkirina xwe bi awayekî dabû xuyakirin, min karîbû vebibêjim. Ez wan tiştên ku hatine serê min ji hêla xwe ve weke tundîyeke pir dijwar dibînim. Lewra ne bûyerên ji rêzê bûn tiştên ku hatine serê min, ji ber binemaya heteronormatîv ya civakê pêvajoyeke tundîkar bû. Pêvajoyeke dirêj bû. Pêvajoyeke bieş ya du sê salan bû û êdî mirov xwe bi xwe dida înkarkirin û homofobîya serwer jî bi awayekî daxilî xwe dikir. Jîyanekê arasteyî vê yekê... Tu mecbûr dimayî xwe înkâr bikî. Te dî nexweşînek e, an na? Gelo ez normal im an na? A soxî her ku min pêdizani jî, min şerê van pîrsan kir. Di gava xwendina zankoyê de dûrbûna ji malbatê tişteki

baş bû. Çimkî tevî homofobîya hevalên xwendekar, ne mecbûr bûm bi ser de bi homofobîya malbatê jî mijûl bibim. Dûrbûna ji malbatê di vî warî de hinekî barê min sivik kir. Hema wiha, yanê...

Ger ez vegerim ser çiroka xwe ya koçberiyê, lazim e mirov erdnîgariya bi navê Ewropayê pênase bike. Ewropa bi awayekî politîk dikare bê pênasekirin, bi awayekî aborî dikare bê pênasekirin û bi awayekî erdnîgarî dikare bê pênasekirin. Bi awayekî erdnîgarî cihekî bi navê Ewropa nîn e bi ya min. Ji ber ku Bulgaristan an jî Tirkîye jî perçeyeke Ewropayê ye, Macaristan jî. Lê belê Norweç, Hollanda, Danîmarka, Awisturya jî perçeyeke wê ye û dema mirov lê binêre a soxî birek Ewropa hene. Û gelek politikayên cihê yê wê Ewropayê hene. Ez dixwazim bêtirî behsa Ewropaya Rojava bikim. Xalên wan ên hevpar binema û dîroka wan a mêtinkar û kolonyalist in. Her çiqas îro mêtinkarî bi awayekî fermî ne li ser kar be jî bandorên wê hîna jî didomin. Nijadperestîya hîma yekitiya wan îro li Ewropayê nemaze li Almanyayê, a rastî li naverast û rojavaya Ewropayê bi heman kujerîya xwe didome. Hîn jî ji ber politikayên nijadperest, ji ber çalakîyên nijadperestî mirov jiyana xwe ji dest didin. Ez behsa wan kesên ku li Behra Spî xeniqî ne, li Balkanan wenda bûne an jî li wan deran bi her awayê tundîyê re rû bi rû bûne nakim. Bi awayekî beloq li peytextên Almanya, Îngîlistan û Fransayê hin mirov ji ber ku weke ewropî nayên pejirandin dimrin. Bi min ev nijadperestî carinan bi reng û dengên cihê pêk tê. Em him dikarin behsa nijadperestîya fermî û sazîyî bikin, him jî nijadperestîya di navbera takekesan de. Ew kesên ku weke ewropî nayên hesibandin tûşî her cure nijadperestîyê dibin. Ez bi hêsanî nimûneyekê bêjim: Serê pêşî dema hatim Almanyayê hin ciwan bûm. Bîst sal berê destpêka bîst saliyên min bû. Pîrî caran mirov, polis an jî xebatkarên markêtan gumana dizîyê dibirin ser min. Ez diçûm markêtê tim bang li polîsan dikirin. Li ser kîs û laşê min lêgerînê dikirin. An jî weke ku tiryakfiroş bim polis ez kontrol dikirim. Di sûpermarkêtan de, di îstgehên trênan de, li rawestgehên otobêsan, heta di meşa cahdan de; weke dikeyekê, dikeyeke xerab, dikeyeke xeternak rû bi rûyê wan kiryanan mam. Neha jî tûşî wan dibim lê belê aneha ne di destpêka bîst saliyên xwe de me, çil û du salî me. Êdî pîr bûm. Xeternakîya min li gorî wan hindiktir e, bêtirî ber bi koçberên xort ên nespi ve nijadperestîyêke

zêdebar heye. Di eslê xwe de ev her sê xal dibin yek; tu ciwan î , weke mêr têyî dîtîn, weke biyanî têyî hesibandin. Ji hêla polîsan ve, te di ji hêla sûpermarkêtan ve, li cahdan, çi zanim eşkereyî, di meşê de ji hêla hemwelatîyên alman ve carina bi devkî carina jî bi fizikî rû bi rûyê êrişan dibî.

Min jî gelek caran ew dîtîn. Ev tecrûbeyên bi vî rengî her tiştî bi mirov dide lêpirsinê: Gelo ev welat dikare çiqas bibe welatekî azadîxwaz û demokratîk? Çimkî xwedêgiravî tim behsa mafê mirovan dikin ya! Xwedêgiravî mafên mirovan fêrî welatên din ên “cîhana sêyemîn”, welatên “pêşneketî” an jî “di hemdê pêşketinê de” dikin ya!

Li vê derê hema jixweber weke ku diz bi li hemberî te tevdigerin. Weke ku mirov krîmînal be li hemberî te tevbigerin, ev te diêşîne. Helbet ev tişt di nav jiyana rojane de hene, gava dikevî zankoyê, gava li zankoyê dixwinî, gava zankoyê diqedîni jî dîsa bi tevgerên nijadperestîyê re rû bi rû dibî.

Di nijadperestîyê de wek hûn dizanin; Rojavayî xwe berzîtir, baqiltir dibînin, ji hêla ciwaniya laş delaltir dibînin û li hemberî mirovên wekî me jî wek ku “em fahmker” bin tevdigerin. Lewma li zankoyê an jî li dibistanên seretayî û navîn notên wan bi xwe jî li gor rawêjîna wan ya di ser welatên mirov re bi awayekî cihê tê belavkirin. Helbet ev yek jî dibe sedema ku hûn dev ji xeyalên xwe berdin. Çimkî piraniya mirovan bi hêvî û armancên diyar têne van deran. Mînak hevalên hunermend hene, hatine. Akademîk hene. Gelek mirovên ji biwarên cihê têne van deran û karên wan ên ewilîn an firaqşoyî ye an jî berkarî an jî di avahîsaziyan de ye an jî tiştên mîna van karan de dişuxilin. Gelo ev karên xerab in? Helbet na. Lê belê piraniya hevalan beriya hatina xwe tu kar nekirine û ji nişka ve wan mecbûr dikin di van karan de didin şuxilandin. Çimkî mejîyê karê akademîk û teorîk di me de nabînin. Bi awayekî berbiçav biçûkxistinek heye.

Nijadperestî di zagonan de pirtir e. Ango zagon bi xwe dibin sedemên nijadperestîyê. Hin zagon dibin sedema nijadperestîyê; makezagon jî

qedexa datîne ser nijadperestîyê. Zagoneke giştî heye li dijî cihêkarîyê, dibêjinê “Zagona Giştî ya Tевgeran”. Ew jî qedexa datîne ser cihêkarîyê. Di wê zagonê de xalek heye dibêje “ji ber koka xwe ya etnikî, ji ber nasnava xwe tu kes nikare cihêkarî li tu kesî bike”. Lê belê ev xal bes di Hiquqa Kar û Baran de û di Hiquqa Medenî de kar dike. Di biwara perwerdehiyê de kar nake. Mînak zarokek, takekesek li dibistanê, li zankoyê tûşî nijadperestî û cihêkarîyê bibe ev zagon wî/ê naparêze. An jî mirov li odeyeke dewletê ji hêla karmendekî ve, ji hêla polisekî ve tûşî tevgera nijadperestîyê bibe nikare bi vê zagonê re xwe biparêze. Ji ber ku li gor zagonê ger tu jî bes di biwara Hiquqa Kar û Baran de li aliyê karsaz ve tûşî cihêkarîyê bibî dikarî li hember karsaz dozê vekî. An jî, tu bêjî Hiquqa Medenî biwareke gelekî fireh e. Tu dikarî di biwara heqê tenduristîyê de serî lê bidî lê dîsa jî bandora wê zêde nîne. Li gel vê yekê gelek zagonên din jî hene ku bi zagona cihêkarîyê re di nakotîyê de ne. Zagoneke derbarê polîsan de heye. Mînak li gor vê zagonê heqê polîsa heye bi eşkereyî ji ber rengê laşê wan mirovan desteser bikin. Ê nexwe çî eleqeya vê yekê û zagona dijî cihêkarîyê ya di Makezagonê de bi hevdu heye. Her wekî din dixwazim behsa zagoneke din bikim, mesela zagona turbanê, zagonek e qedexa datîne ser laçeka ji rêzê. Çî eleqeya wê û rêgeza wekhevîyê heye. Li vê derê hin zagonên hene pêşbîniya rêgeza wekhevîyê dikin an jî qedexa datînin ser cihêkarîyê; hin zagonên dijberî van jî hene ku zagon û kiryarên nijadperestîyê ne. Ez bi kurt û kurmancî bibêjim cihêkarî û nijadperestîya sazîyê, civakî û takekesî pir serdest e li Almaniyayê. Ev tişt di heman demê de bi qasî nijadperestîyê ji bo homofobîyê jî rastîyek e. Zagona wekhevîyê homofobîyê jî qedexa dike lê belê bes di biwarên min gotî de, di Hiquqa Medenî de û di zagonên li ser şuxilan de. Karmendekî ber destê dewletê bi hêsanî bi awayekî homofobîk dikare tevbigere. Zagon rê li ber vê yekê nagirin.

Min li vê derê pêvajoya xwe ya hiquqî zexm kir. Her çiqas min heya neha behsa hêlên neyînî kiribe jî, ji ber xwendekarîya xwe min ji hin awantajên jî sûde wergirt. Ewîlî statûya min xwendekarê biyanî hebû. Di destpêkê de mafên min ên sînorkirî hebûn, a rastî statûyeke mişt neheqî û bêmaf hebû. Piştî mezûnbûnê an ez ê mecbûr bimama vegerim Tirkîyeyê an jî min ê karekî bidîta an jî min ê yekî bidîta pê re

bizewicîyama. Berî mezûn bibim bi salekê min hevjinê xwe nas kir. Piştî mezûnbûna zankoyê min dest bi diktorayê kir. Ango min statûya xwe ya xwendekarîyê hebekî din dirêj kir. Di wan kêliyan de min hevjinê xwe bêtir nas kir, em bêtir bi hev ve hatin girêdan û ez pê re zewicim. Ji ber wê zewacê li vê derê mafên min niştecihiyê ji guherî, min mafê hemwelatîya almanî jî bi dest xist. Neha weke hemwelatîyeke ji rêzê ya alman dijîm û min dev ji hemwelatîya Tirkîyeyê jî berda. Bi qasî awatajên wê dezawantajên wê rewşê jî hene. Min nedixwest biçim leşkerî, bibim leşker. Ji ber wê yekê ez bûm hemwelatîya alman. Statûya min ji piraniya hevalên xwe hîn baştir e. Helbet statûya min di nav jîyana vir de, di meşa ser rêyan de, anga di nav jîyana civakî ya rojane de nayê xuyakirin û ez ji her çi dibe bila be bi awayekî almaneke dike me.

Tirkîye wek welat Peymana Genevayê (Cinêv) îmze kiriye, ji ber vê yekê ji ji bo gelek welatan (nexasim ji welatên Yekîtiya Ewropayê) weke welateke ewle tê qebûlkirin. Ji ber vê yekê li gor Peymana Geneva mirovek ji ber nasnava xwe ya politîk, ji ber meyla xwe ya seksûel an jî nasnava xwe ya zayendî serî lê bide jî dibe ku serilêdana penaberên LGBTÎ+ên ji Tirkîyeyê neyê qebûlkirin. Çimkî di zagonên Tirkîyeyê de xaleke qedexeyî li ser homoseksûelîyê nîne. Ewropa dibêje “heger li welatê te homoseksûelî bi zagonan weke sûc neyê qebûlkirin em ji ber vê yekê nikarin te weke penaber qebûl bikin”. Lewma kesên ji Tirkîyeyê tene Ewropayê, Almaniyayê di vî warî de gelek pirsgirêkan dibînin. Ez çend kesan nas dikim ku dikarin bi vî awayî bikin. Gelek heval hene li vê derê pir zehmetî dikşînin. Çimkî Tirkîye ji bo LGBTÎ+an weke welateke ewle derbas dibe. Li Tirkîyeyê li ser kaxizan tu qedexe derbasdar nîne. Aliyê din ê vê mijarê jî ev e ku heger mirov ji hêla malbata xwe yan jî ji hêla komên din ve gefa mirinê xwaribe piştî hatina vê derê îspata wê jê tê xwestin û ev jî pir zehmet e. Çimkî ev tişt di heman demê tê wê mahneyê ku mirov xwe deşîfre bikin.

Li her welatan parêzerên xwedan şiyana dedektîfî yên Almaniyayê hene, bi almanî *Vertrauenanwalt* dibêjin ji wan re. Te di heger ez ji şopandineke homofobîk reviyabim Almanya wan parêzeran, wan karmendan peywirdar dike, dide vekolinê. Lê dipirse: Gelo ew kes bi rastî jî ji hêla

malbata xwe ve tûşî êrîşeke homofobîk bûye?, Gelo di bin şopandineke homofobîk de ye?, Gelo ji ber vê yekê “reviyaye”?, Gelo “ne reviya” ye? Li vê derê gelek mirovên bi çîrokên cur be cur hene. Lazim e mirov peyde bike, tomar bike. Lewra ev lêkolîna te, di vî warî de gelek bi qîmet e. Wekî mînak afgan hene, koçberên LGBTÎ yên îranî hene. Ew bi xwe jî bi zorê têne qebûlkirin. Ji bo LGBTÎ+ên îranî û afganistanî mafên mirovan pir hindik in; heta ku qet nîne jî, serilêdana wan a penaberîyê bi zehmetî tê qebûlkirin. Li vê derê, li Almaniyayê gelek penaberên LGBTÎ+ ên îranî û afganistanî hene ku wan bi şûn de şandine. Ango rewşa her welatî cuda ye, wer tê fikirin ku Tirkîye welatekî hîn serbestir e. Mehên çûyî Almaniyayê jî bo LGBTÎ+an Afganistan jî weke welatekî ewle senifand.

Ji ber van sedeman, ez wiha bêjim, bi rastî jî kesên bixwazin koç bikin divê pir baş hesabê xwe bikin. Divê dev ji gelek tiştan berdin. Li Tirkîyeyê her çiqas mirov weke LGBTÎyek ne xwedî jîyaneke hêsan be jî li Tirkîyeyê mirov derveyî nasnava LGBTÎ+ê xwedî pir derfetan e. Derdorên te yên civakî, derdorên te yên hevalan, karên te yên şuxilîne, zimanê te yê xwe derbirîne, zikakên te yên meşê... Ez dibêim di eslê xwe de tu xwedî gelek tiştan î.

Divê mirov hesaba vê yekê jî bike: Ez ê karibim dev ji kîjan ji van berdim? Ez ê bikaribim kîjan ji van li pey xwe bihêlim û biçim welatekî din û gelo li wî welatî çi tişt li benda min in? Çimkî ew welatê hûn lê difikrin, welatekî xeyalî ye. Her ku em ji filman an jî ji xwendinên xwe, ji bihistinên xwe wêneyekê çêbikin jî ew welat welatekî xeyalî ye.

Rêya ku tu lê dimeşî jî ne ya te ye. Mînak li vê derê dema ez dimeşiyam polîsan ez ceza kirim. Ez wiha bêjim belkî pêkenî be lê ceza heqê min bû. Çimkî di lempa zer de derbas bûm pênc ewro cezayê pereyan li min birîn. Ez behsa serdemên ewil dikim. Di wan serdeman de xwişka min bes pênc ewro jî bona hefteyekê dida min. Di wê hefteyê de mecbûr bûm min debara xwe bi wê pênc ewroyê bikira. Roja duşemê bû, diçûm mektebê, da ku dereng nemînim ji bo kursa zimên min lez dida xwe. Lempa trafikê li ser zerê bû û lempa qet neketibû ser sor. Ji ber vê yekê polîs ceza birî û mecbûr mam min hemû hefteneya xwe da polîs. Ev

mînaka herî hêsan e, tu yê çawa karibî bi ewleyî di rêyan de bimeşî? Tu nikarî. Lazim e tu hesaba van gişan bikî. Ne aîdê me ne: rêyên welatên din û biyanî; zimanê ku em pê diaxifin an jî nekarin pê biaxifin; derdorên me yên civakî. Li welatekî pir cuda gelo ji pêvojoyeke wiha re em amade ne? Lazim e mirov li vê bifikre: Ez ê çiqas karibim li ber xwe bidim. Ez ê karibim çend rojên xwe, çend hefteyên xwe, çend salên xwe bidim gihîştina (ne bi fizîkî) wî welatî. Ji bo ku ez bibêjim “belê êdî ez li vî welatî dikarim bijîm” divê dev ji gelek tiştan berdim û divê ez amadeyê wê yekê bibim.

Min gelek tişt ji dest dan, ez vê bi eşkereyî bibêjim. Min li vê derê belê gelek tişt bi dest xistin lê belê salên min ên ewil mişt ji dest çûn. Ji ber ku di temeke ciwan de bûm min hin tiştan cardin li xwe vegerandin. Heger ez di sî saliyên xwe de bihatama herhal ez ê di cih û pileyêke cuda de bibûma.

Pergala aborî tişteki werê ye ku piştî demeke diyar te weke takekesekê ku bi kêrî qezenca wê ya aborî bêyî nabîne. Bi çavê mesrefê li te dinêre, bi çavê zîyanê li te dinêre, bi çavê barê li te dinêre. Weke ciwanek hîna jî bi potansiyelî tu yeka wiha yî ku ji te qezenc bigrin. Ji ber wê yekê lazim e mirov bifikre bê dikarim dev ji çi berdim. Bi ser de ez li wan kesan difikrim, ji ber polîtîkî hatine vê derê û nikarin vegerin. Çimkî hin kes hene ji bona penaberîyê serî lê dane, piştî wergirtina statûya penaberîyê nikarin vegerin. Gelek mirov hene hatine vir lê belê hay jê bûne û dibêjin “a rastî ez ji bo vî welatî ne tu tişt im, qe nebe li Tirkîyeyê min dikarî tiştina bikim, bi awayekî polîtîkî xwe bidim derbirin. Kesin hene ku li Tirkîyeyê xebatên çalakvanîyê yên girîng kirine li vê derê, li Almanayê bi temamî wek ku ne tiştekin bin têne hesibandin. Nayên qebûlkirin ji ber ku weke mirovên kêmaqil têne hesibandin. An jî wan dadixin nasnava mexdûrîyetên wan. Bes weke qurbanîyên reben ên homofobîyê têne hesibandin. Lewma divê mirov baş li ser van bifikre.

Ser vê meselê bibêjim, hin hevalên ku hatine vê derê dema vedigerin bi bîr tinîn, her çiqas hin tiştan hilweşandibin jî li Tirkîyeyê gelek tiştên baş jî kirine. Piştî gelek kesan girtine. Gelek weşan pêk anîne. Lê belê aneha ew heval weke hiçekî têne hesibandin. Û di bin wê hiçbûnê de

zahf diçewisin. Çimkî ev welat derfeta afirandinê nade wan. Di biwara rewşenbîrîyê de, di biwara politik de, di biwara civakî de mafê afirandina naverokan nade wan. Anku bide jî bi destûra ku bi tenê di ser çîrokên xwe re biafirînin, dide. Te dî, we li Tirkîyeyê çi [êş] kişandin, de hadê behs bikin ji me re da ku em jî di derbarê wê de tiştina binivîsin. Wê mafê dide te ku tu çîrokên qurbanîyê biafirîni. Lewma divê mirov bifikre, hesabê xwe bike, ez nabêjim bila neyên lê belê lazim mirov hesabên her tiştî hûr û kûr bike. Û divê rêxistinîyeke baş ya LGBTÎ ya penaberî bê kirin. Hevalên me jî in. Di van deman de li vê derê nû bi nû hevalên lubunyayê ku ji Tirkîyeyê tên bi rêxistinî dibin. Hêvîdar im ev heval jî piştî demeke nezêde li hev bicivin û bi ser kevin. Lê belê serdemên ewilî zehmet e. Serdemên ewilî yê koçberîyê ji bo her kesî zehmet e.

Ez bême ser pirsê we ya dawî, ez nafikirim vegerim Tirkîyeyê. Heya beriya bi du salan min pir dixwest vegerim, çimkî ev der êdî ez fetisandim û her ku min bi daîmî li vir jîyana xwe domandibe jî li Tirkîyeyê bi taybetî bi tevgera LGBTÎ+ re têkiliyên min hebûn. A rastî min tim têkilî danîbû, tim hebû ew pêwendî. Berê min digot “gelo ez ê karibim bi vê nasnava xwe li Tirkîyeyê bijîm” û ez û hevjinê xwe em li ser çûyîne difikirîn. Pîlanên me jî li gor wê hebûn, lê belê min hevjinê xwe ji dest da. Mir. Min ew li vir binax kir û ez aneşa ji bo vê derê bi awayekî hestiyarî di rewşeke qefaltî de me. Belkî li dahatû cardin fikra vegeerê li min hay bibe. Ji ber vê rewşa xwe, ji ber berzeyê xwe aneşa mêrê xwe li vê derê bihêlim û biçim, li min weke terkkirinê tê. Her ku min teze ew ji dest [ne]dabe jî naxwazim wî bihêlim û biçim aneşa. Lê belê tim ew fikir hebû bi min û bi hevjinê min re. Çimkî em bi hev re hatin Tirkîyeyê li Stenbolê, li bajarên din me betlaneya xwe kir. Te dî ez dibêm em hesaban bikin, ez jî tevî hesaba homofobîyê dikifirîm ku bi hevjinê xwe re vegerim Tirkîyeyê.

Wek hûn jî dizanin xebateke min heye. Li ser politîka û tevgerên LGBTÎ+ên li Tirkîyeyê. Berê jî xebatên min ên cihê çêbûn. Bi zanîna min dixwest biçim û bêm. Lê belê ji ber vê sedema taybet e ez bawerim ez li Tirkîyeyê bijîm ez ê bi awayekî gelekî rihettir jîyana xwe bidomînim. Çimkî li gel nijadperestî û cihêkariya li vê derê, tu bi temamî têyî daxistin

weke bûnewerîya yekê biyanî. An jî bes têyî daxistin weke takeke homoseksûel. Tim mirov li nasnavêkê bê daxistin, li gel bê tevgerîn, mirov diweste. Qey li Tirkîyeyê ev tişt nîn in (?), helbet hene. Lê belê ez bawerim ez ê bi hêsantir karibim li hember van daxistinan li ber xwe bidim, li min wer tê.

Rojekê Bêyî Tirs Şiyarbûn Çi Azadiyeke Bêhempa

Ez Erce. Zarokê malbateke koçber im. Di malbateke piretnîkî de mezin bûm. Hema bêje temama jiyana min (heya bi saleke berî ji Tirkîyeyê derkevim) li Stenbolê derbas bû. Di biwara Zanista Siyasa de min lîsansa bilind xwend. Weke lêkolînereke serbixwe min xebatên akademîk kirin. Berê ez di sektorên qamûyî de û di biwara cîvaka sîvîl de xebitibûm. Neha weke penabereke polîtîk û mirovî li Ewropayê dijîm. Ez dixwazim parîkî bi destnîşankirina şert û mercên heyî yên li Tirkîyeyê dest bi serhatiyên xwe yên li Tirkîyeyê bikim. Di van çend salên dawîn de em di serdemeke weha de ne ku li Tirkîyeyê sazîyên civaka sîvîl ên ku bi angaştê pêşengîya tevgerên LGBTQ+an radibûn dest ji têkoşînê kişand an jî bi zorê destên wan hatin kişandin. Ji ber ku rewşa rojane naşopînim aneha naxwazim tiştêkî bêjim li ser rewşa heyî. Sedema reva min ji şopandina domdar a rewşa heyî ev e: Him ez bêrîya welat dikim him jî hewl didim li nûçeyên di derbarê Tirkîyeyê de nexwînim da ku xwe baştir hîs bikim. Bi kurtî dixwazim sedemên bingehîn ên derbarê vekişîna ji qadê ya tevgerên LGBTQ+an li gorî xwe şîrove bikim.

Yekser an jî neyekser bi her awayî li Tirkîyeyê ji hêla îqtidarê ve afirandina heyama tirsê xwe bi hemû tundîya xwe raber dike, bi rêya biryarnameyên di hukmê zagonê de bêhiqûqîya bêhnçikandî xwe bi hemû tundîya xwe raber dike, mueyîdeyên rêveberî yên dewletê (çi siyasî çi hiqûqî) ku bi her cîhazên xwe demeke dirêj e ketiye rewşeke hişavêtinê û bi hegemonîya xwe bi her awayî xwe ji nû ve diafirîne xwe bi hemû tundîya xwe raber dike. Dema ez li vana difikrim, divê mirov bi awakî zelaltir diyar bike ku li Tirkîyeyê tundî ketiye rewşeke îdeolojîkî. Êdî rastîyeke misoger e, tundîya welêt ya bi awakî bêstîsna ketiye rewşeke îdeolojîkî, em li heyama wê tundîya di ser mirovan de sepanî dijîn.

Di nav vê konjoktura heyî de, li gor fikra min tevgerên LGBTQ+an û sazîyên civaka sîvîl ên ku bi angaştê pêşengîya van tevgeran dikin jî bi şiklekî stûyê xwe li ber rêbazên terbiyekirina dewletê danîne, hema bêje wek şirketan tevdigerin. Yanê, em şahîdiya rastîyekê dikin ku civaka sîvîl jî bi fahmeke bazarhez dest bi tevgeran kiriye. Ev bi xwe dûrî fahmê ye: Dema mirov lê dinêre hin rêxistinên civaka sîvîl ya ku di nav hewldana man û nemanê de, wek demên berê di şertên îroyîn de jî dûryanê dixin navbera xwe û lêgerîna heqîyê an jî ji qada têkoşînê bêhtir bi mantiq û endîşeya mûçedarekî, karmendekî dewletê yê ku ji sîuca dîsîplîne vedidize tevdigerin, van tundîyên dewletê li xwe datînin û li hemberî tundîya sistematîk a li tevgera LGBTQ+ û lubunyayan sepanî bédeng dibin. Li vê derê dixwazim vê mînakê jî bidim, bi rastî jî tiştê ku ez behsê dikim ne “bizdonekîya kevokê”¹ ye. Têgihîştîneke gelekî jî wê cudatir û têra xwe tîkel û lêrûniştî. Ez dikarim wiha bi nav bikim: bi temamî bédengbûn an jî radestîbûna li wê tirs, tehakûm û tundîyê.

Di nav wê rastiya civakî û polîtîk ya behskirî de ku ji tecrûbeyên min pêk dihat, ez pê dihesim ku bi hesta tenetîyê re rû bi rû me. Talîyê, di nav vê pêvajoyê de wek mexdûrekî tehdeya fizîkî û psikolojîkî ji bo dabînkirina ewlehîya canê xwe û domandina şertên pêdivîyên tenduristîya xwe mecbûr mam terka Tirkîyeyê bikim. Her ku dem di ser re derbas bibe jî ne pêkan e ez tahde û kiryarên xerab ên hatine serê min pênasê bikim. Min pêvajoyeke psikolojîkî ya hest bi gefan kirî dît, bê ka ez ê heman tiştan cardin bijîm. Di vê pêvajoyê de ya eşkere bibêjim min karî bi tenê du sazîyên sîvîl li cem xwe bibînim.

Ez dixwazim parîkî firehtir bikim vê mijarê. Li gor fikra min li Tirkîyeyê lêgerîn û têkoşîna min a li ser heqîyê çî bi pêvajoya meyla min a cinsî de çî jî bi tahde û miameleyên xerab ên serhatî bergindeke xwe ya takekesî û civakî heye. Di derbarê lêgerîna heqîyê ya hemû nasnavên kêmaran (li gel ku ez li dijî vê pênasîyê me jî bi kar tînim) de ji bo ku berpirsiyarîya xwe ya mirovî û berpirsiyarîya li hemberî xwe bi xwe bi cî bînim ez pê dihesim ku divê hin tiştên bînin kirin. Bo berdêla vê rêgezê, ez tûşî

1 Nişeya wergêr. Behsa nivîsa Hrant Dink ya bi navê “Ruh halimin güvercin tedirginliği” [Derûniya min weke bizdonekîya kevokê ye] dike.

pêvajoyeke gelekî tund û ranegir kirim. Dikarim bi seatan behs bikim. Ev pêvajo çiqas dem bi ser de derbas bibe jî li ser mirovan çawa be li ser min jî wer bû tecrûbeyeke her û her şophişti. Em li Tirkîyeyê, li welat û civakeke werê dijîn ku pêvajoyên dijwar têne serê mirov, ev hemû tiştên derveyî aqil bi zorê bi me didin elimandin, an jî şîretan li ser pêdiviya vê elimandinê dikin.

Biskek berê min bal kişandibû, min gotibû “da ku xwe baştir hîs bikim ez pûte bi wê yekê didim ku nûçeyên derbarê Tirkîyeyê de nexwînim.” Belê hin caran difikirim ku Tirkîye jî bo min xelas, belê hinekî jî ber sedema pêvajoya bi serê min de hatî ber bi bayê hêrsê dikevim û dibêjim “Tirkîye jî bo min qediya çû”. A rastî, ev gotin parîkî li ser lêvan e. Bi mahna erdnîgarî, belê, dixwazim ev erdnîgarî jî bo min tune be. Weke zarokê malbateke piretnîkî ez jî eyn weke malbata xwe tim û daîm xwe weke dikeyekê, koçberekê hîs dikim. Ev rewş, a rastî jî zaroktiya min vir ve gelek pratîkan anî serê min ku [ev pratîk] di mijara hesta aîdiyeta Tirkîyeyê de dibin sedema lêpîrsînê. Dema ez di sektora qamûyî de dixebitim jî bi awayekî kûr ev tişt hat serê min. Li gel vê yekê, dema min têkoşînên gelên an jî yên nasnavên ku li Tirkîyeyê li heqiyê digeriyan û jî bo heqiyê hewl didan dîtin, min pratîkên civakî yên ku lêpîrsîna koçerbûna min bi xwe gengaz dikir jî dîtin. Belê, dibe ku jî ber bandora van tiştan jî dibêjim “jî bo min qediya çû.”

Di talîya vê pêvajoyê de min guh da pêşniyazên malbata xwe, yên derdora xwe ya nêz û pêşniyazên hevalên xwe yên parêzvanên mafê mirovan ên biwara civaka sîvîl, bi pêdiviya terkkirina Tirkîyeyê qaneh bûm. Bi awayekî hizra min li ser mayîne bû, li ser domandina têkoşîna pêvajoya li min tûşbûyî û ya lêgerîna hiqûqî. Ez dikarim bêjim bi awayekî ez hatim qanehkirin. Bi saya serê dostên xwe, ez hay jê bûm ku di warê dabînkirin û domandina ewlehîya canê xwe de ez di rewşeke pir xetere û teng de me. Di dema binçavkirinê de an jî di gava daxwaza îfadegirtinê de ew ê çî bihata serê min an jî min ê serencameke çawa bidîta giş cihê pîrsê bûn. Îcar bi ser wê rewşê, dostên min diyar kirin ku tiştê jî destê wan tê ev e: bi daxûyanîya çapemeniyê re belavkirina miameleyên bi serê min de hatî. Ji wê wêdetir jî, wek ku her kes pê dizane li Tirkîyeyê di van

demên dawî de pêvajoyên dadî bi biryarên nepenî kar dike. Ev biryarên nepenî li Tirkîyeyê hawirdorekî ku serê bêhîquqîyan hat nixûmandin afirand. Li welatekî bilêvkirin û belgekirina tahde û miameleyên xerab hatibe asteke gelekî dijwar mayîna [li wî welatî] ji bo min fikreke pir zehmet bû. Bi ser de kesekî xwedan vê tecrûbeya hanê... Her ku ji hêla hestan ve zehmet bibe jî bi handana malbat, hevjin û hevalên xwe re min bona serilêdana penaberîyê biryar da ku ji Tirkîyeyê veqetim.

Berê ji ber ku ez li ser penaber û penahendeyên LGBTIQ+an di rêxistineke navneteweyî de xebitîbûm, ji ber tecrûbeya min a ji qadê û têkilîya min a nêz bi penaberên LGBTI+an re min zanîbû ewê pêvajoya serilêdanê zehf zehmet e. Berî her tiştî di derbarê welatê ku serî li penahendeyê bidim de pêdivîya min bi pêvajoyeke biryardayîne hebû. Ji bo derbaskirina vê pêvajoyê serê pêşî min welatekî veguhastinê diyar kir. Li wê derê pênc şeş hefte mam. Di vê gavê de, dema ez xebatkara navneteweyî ya civaka sîvîl bûm hevalên min yên xebatê hebûn, hevdîtînen min bi wan re çêbûn. Hin komeleyên naskirî hebûn min bi awayekî profesyonelî bi wan re pêwendî danîbû, bi wan re hevdîtina min çêbûn. Di nav şert û mercên heyî de bi wan agahîyên ku min ji wan wergirtî, min li ser welatekî gihişt biryara xwe. Li gor hizra xwe ez ê di warê derûnî de bi rêya herî hêsan li wî welatî bi ser ketima, ew ê vê pêvajoyê li min hebekî din sivik bikira. Li pey vê biryara xwe ji welatê veguhastî min xwe gihand Swîsreyê. Li Swîsreyê min serî li penahîyê da.

Di derbarê zehmetkêşiyên li welatê xerîbîyê [koçberîyê] mînakên ewil ev in têne bîra min: lînêrîna penahende û penaberên LGBTI+an li ser entegrasyonê, berovajîkirina rasteqîniya politîk, zordestiya li ser peyrewên xwe. Ev zordestî çawa tê danîn? Di ser laş, hukm, zayend û nasnavên etnîkî an jî olî re bi afirandina tundîyê (an jî ji nû ve afirandina tundîya sazkirî) re tê danîn; bi rêya her û her dûpatkirina nasnav û rewşa xwe ya civakî re tê danîn û ev xala hanê jî balê dikşîne ser nasnava xwe, bi vê yekê re kesên din ji nedîtîne ve tê, wan weke dike saz û aforoz dike.

Ji dema hatina xwe ya ewil a Swîsreyê ez dixwazim behsa mînaka çavdêriyêke xwe ya din bikim. Hevaleke min a lubunya û Tirkîyeyî ez

pêşwazî kirim. Mazûvana min a ewil ev heval bû. Pêwendîya min a ewil pê re ji bo min gelekî hindekar bû: Ewîlî ji hêla LGBTÎQ+an ve, dûre ji bo dîtina pratîka civaka Tirkîyeyî ve û ji hêla arîşeyên di bin nêzîkahîya li ser navê pêvajoya entegrasyonê van her du civakên behskirî ve hindekar bû. Ji ber dirûvên xwe ya fizîkî, asta xwe ya perwerdehiyê û hukmê xwe yê li ser zimên li Swîsreyê rasterast min pratîkeke nijadperestî, cihêkarî û aforozê nehatim. Lê belê ya rastî bivê, di vî warî de pratîka ewilî li hember min di nav civaka Tirkîyeyî de pêk hat. Lewma ez dikarim vêya bibêjim, pratîka herî cihêkar û aforozê ya ku hat serê min di nav civaka Tirkîyeyî de pêk hatîye. Min dît bê tundîya laş û nasnavî, faşizm di nav xwe [wan] de çendî berbelav e. Min dît bê timî daîm tayînkirina nasnava kesên din di ser nasnava wan ya zayendî û heya aîdîyeta etnîkî yan jî li ser xuyanîna fizîkî çendî berbelavtir dibe. Ji ber vê sedemê min dît ku bi qasî di nav civaka Tirkîyeyî de heye di nav lubunyayan de bi xwe jî ji hêlekê ve hîmeke qeyranbûyî (vê pênaseyê li vir heveleke lubunya bi kar anîbû ewilî) heye. Derveyî van tiştan, ez bûm şahidê pratîkên çewsîner û aforozê ya lubunyayan ku hewl didan têkîliyên takekesî yên mirovan û pevrebûna cidî yên hestiyarî ya wan mirovan ji nîrxê bixin. Bo minak, li Ewropayê LGBTÎQ+ên bi HIVê dijîn jî hene û aha ev komên ez behsa wan dikim min dîtîye li ser van hevalan her û her hîyerasîyê datînin, weka ku dîkesazîyê biafirînin wan aforoz dikin û bêyî ku erêkirina van hevalan hebe rewşa wan a HIVê eşkere dikin. Li vê derê bi taybetî dixwazim vêya dubare bikim: li ser mijarên mîna eşkerekirina nepenîya jiyana taybet ya kesên din bi riya îxlalkirina parastinîyê² re (heya statûyên wan ên HIVê jî) an jî xwe bi xwe daxkirina kesên din weke krîmînalên dest nîşan dike ku pratîkên pîranîya lubunyayên ku li Ewropayê bi angaştê çalakvaniya LGBTÎQ+an radibin, dikekar in, li ser kesên din zordestîyê dikin, bi awayekî heteronormatîf nasnavan (çi zayendî, çi cînsî, çi etnîkî an jî çi olî) li dikeyan bar dikin û bi vê hêla xwe ve jî ne kêmi tundîya dewleta Tirkîyeyê ne.

Derveyî van tiştan, weke penaberekê bi derûnîya kesekî li welatekî nû di nav civateke herêmî de (pêvajoya lihevkerinê ya bi navê entegrasyonê) hînbûna zimên, adaptebûna civaka herêmî û pergala vê derê, ji ber cûdahîyên zimanî, çandî û çîni hin zehmetîyan min dîtînin. Bo nimûne,

2 n.w. ew mafê ku tu kes nikare dest bidê.

li Swîsreyê di mijarê nasnavên herêmi û serdest de, çavdêrikirina mekanîzmên aforozkirina îzafî yên nasnavên hev û din pir hêsan e. Di nav tevgera LGBTQ+an de homoseksûeleke ne Swîsreyî ya rastî dikare bibe sedema cihêbûn, aforozbûn an jî dikebûnê. Ev mijar ketiye rewşeke wiha ku mîna piraniya kesên êdî hêdîka wek ku li me jî rûniştibe. Cihêkariya di nav civata Tirkîyeyî de hat serê min jî, mîna vêya ye. Mirov bi rihetî dikare bibîne ku nasnava etnikî, meyla cinsî an jî zayendî her çi dibe bila be li vê derê di nav civata Tirkîyeyî de pêwîstiya lihevkerina sterotîpa serdest li mirov tê ferzkirin. Te di, vê carê jixwe em homoseksûel in, wek ku li her derê dibe li nav civata Tirkîyeyî jî pêkan e mirov daxkirina hebekî bi gotinên lubunî, qûnde, qûnek hwd. rast bê. Bo mînak, dema ez balê dikşînim ser an jî wer didim der ku homoseksûel im û bi mêrekî re zewicandî me, dibe ku malbateke min jî saz bûbe, ne hewceye ji bo têgeha malbatê bes binyadeke hetero bihewîne, vê carê tu dibîni ku ew awirên dikekar bi duqatî bi te didin hesandin. Em li pirsên wiha rast tên: Gelo çawa dibe ku du mêr bibin wek malbatekê? Yanê hûn ji xwe re dibêjin malbat? Bi rastî jî hûn xwe weke malbatê dibînin? Jê pê ve, li Ewropayê di nav tevgera LGBTQ+ a Tirkîyeyê de LGBT+ên kurd ên ku xwe weke piraniyê dest nîşan dikin hene, ji nasnava LGBTQ+ bêtir qada têkoşînê li ser nasnava kurdbûnê re saz dikin, di lêgerîna politîkbûnê de ne an jî di wê qadê de têdikoşin. Ev rewş tê fahmkirin. Ez dixwazim li vê derê behsa xaleke hebekî seyrbûyî ya vê rewşê bikim: Ger hûn ne kurd bin li vê derê di çavê civaka Tirkîyeyî û yê lubunyayan de bi xwe jî hûn dibin tirk; çerkezbûna we, cihûbûna we bergînda xwe nîne. Ev rewş paradigmaya nasnavan ya li Tirkîyeyê tine bira min. Tu ji Tirkîyeyê bi tirk î, şanseke din nîne. Li vê derê jî ger tu ji Tirkîyeyê bi û ne kurd bi weke tirkekî bertekan dixwî û wiha têyî nirxandin. Dema neheqî li te bibe, ji hevalên di nav têkoşîna LGBTQ+an de çigirtî bi awayê takekesî an jî girseyî yekser tu li bi vê şeweyê min behskirî bersiva xwe dibîni. Ez û hevalên lubunyayê ên ku li welatên cihê yên Ewropayê ne dema em li ser tecbûbeyên dipeyvin em dizanin ku ev rewşa hanê newekhevî û rewşeke êşdar e. Yanê bi kurtasî di nav lubunyayên Tirkîyeyî jî mirov dikare li pratîkên ditir ên şeweyên tetbîqî yên mîna dikekirin, cihêkarî û hin caran jî yên faşîzmê rast bê. A rast, ne bi dilê min ku di ser tiştên bi serê min de hatî re têkilî bi civaka Tirkîyeyî ên li Ewropayê re deynim.

Dema em bi hevalên lubunayên Tirkiyeyî yên ku li Swîsreyê an jî li welatên din in re peyivîn, me sedemên xwedûrkirina lubunayên Tirkiyeyî nirxandin bê çima ji têkoşîna lubunayên Tirkiyeyî ên li Ewropayê xwe dûr dixin. Di vê nîqaşê de, min gelek mînakên bihistin ku di navbera lubunayên Tirkiyeyî de cihêkarî û di gelek waran de eşkerekirina hevdu pir berbelav e. Yanê bi kurtasî dikarim wiha bêjim, cihêkarîya li nav lubunayên Tirkiyeyî yên li Ewropayê dem bi dem enerjîya meriv dixwe. Yanê dema em têkoşîna li Tirkiyeyê bidin ber çavan, gelek pratîkên me dest nîşan dikin ku ji destê me nayê em têkoşînê bi rasteqînîya xwe bidomînin.

Ez dixwazim ji serî de dest pê bikim, behsa şopajotîna pêvajoya xwe ya hiqûqî bikim. Ewîlî hatim û çûm navenda serîlêdana penahîyê. Min îfadeya xwe ya rêwîtiyê da, di wê pêvajoya îfadeya rêwîtiyê de şopa tiliyên min wergirtin. Sedema wergirtina şopa tiliyên min jî ji ber pêwîstîya Peymana Dublinê bû, divê li welatê ewil yê xerîbîyê di serîlêdana penahîyê ya her kesî de hebe. Li pergalê hat venêrin bê welatekî din a xerîbîyê heye an na, berê min bo penahîyê serî li welatekî Ewropayê daye an na. Piştî îfadeya ewil ya rêwîtiyê li navenda serîlêdanê ji min re behsa xwegihandina tendurîstiyê, di pêvajoya kontrola serîlêdana min de (pêvajoyeke bi mehan carina ji bo hin kesan bi salan dikare dirêj bibe) hêj berî bidestxistina statûya penaberîyê (statûya penahîyê) behsa mafên sosyalê kirin. Girîngî bi meyla min a cinsî dan û li gor çêbûna pêdiviyên min navendan dest nîşan kirin da ku bikarim agahî derbarê înfeksiyonên perokî werbigrim, testê belaş bikim; di mijarên rêxistin û sazîyên tenduristî de yên ku him jî bo mêran him jî ji bo jinan kondoman belav dikin û di derbarê sazîyên ku materyalên parastinê dabîn dikin de hatim agahdarkirin. Dûre transfera min bo kantonê hat kirin. Ev pêvajoya bendemanê li gor dosyeya serîlêdanê, li gor çarçoveya tecrûbeya şexsî bi xwe ya her kesî dimeşe. Bi her awayî giştîkirin bi rastî jî ne pêkan e û li gorî min divê mirov xwe ji wê giştîkirinê dûr bixe. Hin hevalên me du meh, hin jî wan sê meh li bendê man lê min di dawîya salekê de hevdîtina xwe ya duyemîn pêk anî. Lê belê piştî min hevajînê min jî ji ber rewşa xwe ya politîk a li Tirkiyê mecbûr mabû serî lê dabû. Hevjînê min hema hema piştî serîlêdana xwe kir bi sê meh şûn

de destûra xwe ya niştêcîbûnê wergirt. Ev bi temamî li gor zêdebûna dosyeyên li navenda serilêdanê diguhere. Li gor zêdebûna dosyeyên li ber destê dozgera dosyeya te, li gor berhevkirina agahiyên di derbarê hincetên dosyeyê de, li gor piştrastkirina belgeyên te hwd. diguhere. Ez dixwazim cardin balê bikşînim ser tiştêkî, pêvajoya hevdîtina duyemîn a bendemana biryarê bi rastî jî westîner e û ji hêla derûniyê ve zor dide mirovan.

Swîsre di warê entegrasyonê de, xwedî pratîkeke erênî ye bi navlêkirina min. Li vê derê ya rast dema mirov li civaka Tirkiyeyî an jî li hevalên LGBTIQ+an dinêre, dibîne ku bi awayekî arîşeyî pêşwazîya entegrasyonê kirine û berginda hemwateya wê weke asîmîlebûnê dîtine. Halbûkî, entegrasyon di serî de lihevkirina şert û mercên civakî û çandî yên heyî ye, yekparebûn e, bi awayekî baştir xwe derbirin e, heta ku li vê derê domandina têkoşîn û nasnava polîtîk e bi dîtina min. Di pêvajoya entegrasyonê de mirov dikare hin mafên mîna fêrbûna zimên û hînbûna pişeyekê bi dest bixe. Divê mirov diyar bike, ev tişt jî bi piranî dikarin biguherin û her kes jî tecrûbeya xwe ya şexsî dijî. Piştî venêrîna dosyeya we, piştî hevdîtina duyemîn serilêdana we an tê redkirin an jî tê qebûlkirin. Dema hûn biryara redkirinê werbigirin, mafê we ye ku hûn îtiraza xwe bibin dadgeha bilind û li pey redkirina wê jî bibin dageha federalî ya herî bilind. Piştî wergirtina biryara redkirinê ji dadgeha herî bilind yanî dadgeha federalî êdî wan ez bi mijarê agahdar kiribûm ku ew ê dest bi karên paş vegerandina min bikin. Mirov ji bingehe dest bi pêvajoya entegrasyonê dike. Fêrbûna zimên, bi jiyana îdarî û civakî ya vê derê re lihevbiyîn û hînbûna pişeyekê...Piştî pêvajoyeke pênc salan êdî pêwîst e hûn li ser her du lingê xwe bin. Piştî ghiştina asteke têr ya zimên mirov dikare dest bi kar bike.

Divê em her sê têgehên di derbarê penaberîyê de baş fahm bikin. Koç çi ye an jî koçber kî ye? Koçber kesek e bi mebesta başkirina rewşa xwe ya aborî û civakî ji bo zêdekirina hêvîyên xwe û malbata xwe yên aborî û civakî yên li ser pêserojê koç dike (ber bi bajarekî, welatekî, herêmekî dîtir ve). Nexwe penahende kî ye? Kesek e wiha ye: Ji ber ku endamê komeke civakî ye, ji ber aîdiyeta xwe ya olî, nijadî an jî aîdiyeta komeke diyar

a civakî û ji ber sedema ramana xwe ya siyasî tûşî tahde û miameleya nebaş û zilmê bûye; an jî dibe ku ji ber sedemên xwe heq tûşî wan tiştan bê; ji ber tirsê tûşbûnê dev ji welatê xwe yê hemwelatîyê berdide, mecbûr dimîne terk bike, nikare vegere welatê xwe yê hemwelatîyê û naxwaze ji vegere. Li vê derê dixwazim bala vê yekê bikşînim homoseksûelî bi tena serê xwe weke sedema serîlêdanê nayê pejirandin. Berî her tiştî divê cardin balê bikşînim ser: Serê pêşî ji bo serîlêdana penahîyê dixwazim kesên xwedî hincetên heq, xwedî sedemên derbasdar û yên dikare bê selimandin hincetên xwe bipeyîtînin, bi belgeyaan piştrast bikin. Heta di hevdişîna ewil de belgeyê hiquqî bi mirov didin îmkirin. Pêwîst e mirov îmze bike. Bi awayekî mirov rayeya lêkolînê dide peywardarên hiquqî yên welatê penahîyê ku belgeyên bi rêya nûnerên ji welêt tê piştrast bikin.

Li welatê ku mirov biçê divê bi çavê veqetîna ji çand û zimanê xwe li entegrasyonê nenêre. Berovajîya wê divê hûn weke pêvajoya xwedêbirîneke hêsantir û xweavakirinekê lê binêrin weke ku hûn xwegihandîneke hêsan û bi lez ya mafên civakî yên mîna perwerdehî û çandî, bi dest bixin. Danîna tîkîlîyên zêdetir bi civaka herêmî re him di warê zimên de gelekî girîng e him jî di warê gavkirina zehmetiyên li pêş mirov de dikarin mirovan bigihînin mirovên alîkar.

Gava min pirs dîtin ya herî zehmet ev bû. Dema min ev pirs dît... Belê min jî cardin ev pirsê hanê ji xwe kir, min go "gelo tu bêriya Tirkîyeyê dikî?" Ez bêriya Tirkîyeyê nakim, lê bêriya taxa xwe dikim, bêriya wan cihan dikim ku tevî malbata xwe lê bûm. Bo mînak tiştek bê serê malbata min a herî xerab ew e ku ez ê nekarim biçim Tirkîyeyê. Kekê hevjinê min mir beriya bi hefteyekê. Me rojên gelek westîner û hêrsoyî derbas kirin. Me di ku ne di mirinê de ne jî di silametiye de em ê nekarin li cem hezkiriyên xwe bin, em ê nekarin bi rastî jî serdana wan bikin. Ez li ser navê xwe bibêjim di rojên ewil ên hatina min de li Tirkîyeyê herî zêde min bêriya pisikên xwe dikirin. Dawîkê ew jî hatin vê derê. Ez bêriya hevalên xwe dikim. Hin hevalên min hene ji ber şert û mercên aborî nikarin vîze werbigrin û ez nizanîm bê ez ê kengê wan bibînim. Belê ez bêriya Tirkîyeyê nakim lê bêriya Samatyayê dikim. Bêriya tax

û kolanên lê bûme dikim, bêrîya Cîhangîr, Kurtuluş, Dîkîlîtaşê dikim, bêrîya îskeleya Beşiktaşê dikim, bêrîya Bosforosê dikim, gelekî bêrîya vapûra Kadikoyê dikim. Têra xwe helbest e ji bo min Stenbol. Lê belê îro, rastîyek heye li xwe mikur tēm: Min qet bîra wê yekê nedikir ku ez bêgav bim serî li penahîyê bidim. Lê van rojan jî min fahm kir ku rojekî bêyî tirs şiyarbûn çî azadîyeke bilind e. Wek ku min gotî Tirkîye ji bo min ji heval û taxan pêkhatî ye. Tirkîye bi awayekî fizîkî bo min êdî qediyaye, lê belê têkoşîna me ya li wê derê, têkoşîna me ya bo wê derê ew ê bi awakî dem bi dem bidome. Di helbestên min de hîna jî Stenbol heye bo nimûne, em bêjin qediya jî tiştên ku mirov nikare biqedîne dimîne li pey. Fikirîna vegeza Tirkîyeyê jî dike ku anksîyeta min zêde be, ji ber sebebên xwe yên derbasdar dike ku ez bitirsim. Rojekê vegeza Tirkîyeyê ji bo min pirseke pir piştî kêrê ye. Tu rastîyê bixwazî ez ê nekarim bersiv bidim. Bersiva aneha dikarim bêjim, na ye, ji bo betlaneyan be ji naxwazim biçim, vegerim.

Carina Karê Me Ji Yê Li Tirkîyeyê Zehmetir E, Bêhenek

Navê min Ekrem e, homoseksûeleki Cis-mêr im. Jidayîkbûna min 1981, Dêrsim e. Min dibistana seretayî li gund xwend. Dûre ji bo dibistana navîn çûm Elazîzê. Li wê derê bi qasî sê salan li cem merivên xwe mam û min dibistana navîn li wê der qedand. Serdemên ku ez behsê dikim salên 91-94an bû, di wan deman de li hin herêman şer gurr bû. Ez dibêm sala 1993an bû, gundê ku malbata min lê bû di bin zordariyêke giran de bû, bi rastî jî naskirina min û tundîya dewletê jî tam li wê wextê rast tê. (Di dibistana seretayî de lêdanên ji ber axaftina bi kurdî em nehesibînin). Her tim diavêtin ser malan, mirov dihatin binçavkirin. Dîsa di serdegirtineke rûtîn ya malê de ji ber miameleyên kêfî ên leşkeran min bi wan re gengeşî kir. Lê dûre têra xwe li min xistin, di sêzdeh salîya xwe de bûm. Di sala 1994an de me bar kir Stenbolê. Li Stenbolê di lîseyê de min derdorên politîk nas kirin û bi awayekî çalak min dest bi tevlibûna tevgerên ciwanan kir.

Di wan serdeman de çend caran hatim binçavkirin, dûre di sala 2000î de hatim girtin û panzdeh mehan di girtîgehê de mam. Piştî derketinê, dadgeh dewam kir û di sala 2003an de ceza li min birin. Piştî binçavkirinê bi demên cuda, derbarê me de doz hatibûn vekirin û ev dozên min jî dewam dikirin. Piştî birîna cezayên hepsê min nexwest cardin bikevim girtîgehê. Wekî din wê demê serdema nû ya vebûna F tîpiyan bû, tahdeyên giran û tecrîd hebûn. Min demên ewil li E Tîpiyê mabû. Li pey re Operasyona 19ê Çirîya Paşin qewimibû li hemû girtîgehên û bi vê operasyonê re em veguhastibûn girtîgehên F tîpî. Pêvajoyeke giran bû û helbet min jî nexwest cardin vegerim girtîgehê.

Bi pêşengîya merivên min ên nêz ên li Hollandayê, ez hatim Hollandayê min serî li penaberiyê da. Li wê derê li pey prosedûreke du sal û nîveki domandî min destûra nişetçihîyê wergirt û li Rotterdamê bi cî bûm.

Bi rastî em nîfşeke bêsiûd in. Berî her tiştî me qeyrana nasnavî derbas kir. Dema berê xwe didim rabirdûyê û bîr dibim timî vê yekê derdibirim. Me ew dem nekarî xwe nas bikin, me nekarî rêyekê peyda bikin. Aneha li welatên cuda mirovên gelekî cuda heman rewşê dibinin, ez gelekî li ber vê yekê dikevim. Di dema me de li Tirkîyeyê tevgera LGBTÎ+an hema hema tune bû. Haya me ji hevdiin û çalakîyên hûr û teng nîn bû. Bes min seh kiribû ku li Enqereyê ekîbeke bi navê KAOSê heye lê belê min baş nedizanî bê çi dikin çi nakin. Ji bilî wê zêde ji kes tune bû ji bo ku em biçim cem wan an jî ji me re bibin mînak, me nedikarî xwe pênase bikin. Mînak min digo qey li dinyayê ez bi tenê me. Min digo qey bi tenê ez im xwedî van hîsan. Te dî timî dipirsin û dibêjin “tu ji kengê ve xwedî van hîsan î an jî kengî tu hay ji xwe bûyî?” Ji roja roj de haya min ji cudahiya xwe hebû. Bi taybetî dema li dibistana navîn ez tûşî zorbazîyên hemsalên xwe bûm ez baş bi cudahiya xwe hesiyabûm, ji ber ku ez ne wekî wan bûm. Axaftinên min, liv û tevgerên min, tiştên bala min diçû li ser wan giş cuda bûn. Ji hêlekê ve tu ji xwe nefret dikî, ji hêlekê ve jî bi xwe re dixeyidî lê belê tu nikarî xwe pênase bikî. Min heman tengezarî li lîseyê dîtin. Dibe ku min nêzî asta tundîya fizîkî tişt nedîtibe lê belê bi gotinên mîna topo, qûnek, nonoş hwd. bi tiştên klasîk ên tinazan re ez tûşî zorbazîyên hemsalên xwe bûm. Parikî jî dezawantajeka min a wiha jî hebû û timî jî vê yekê dibêjim, ger min di wê derdora politîk de cî negirta min ê bala xwe bidaya lêgerîna xwe û min ê dest bi lêgerîna hin kesan bikira. An jî, çi zanim, min ê bêtir dêhna xwe bidaya vê nasnava xwe. Wê demê zemîna politîk, tevgerên politîk xurt bûn, ez ji di nav wan de bûm. Ji ber ku dezgehên ne takehez û ne takenivend in bi halê heyî tu jî nikarî tiştên bi xwe ve eleqedar bîni ser zimên, li pey a xwe bikevî, her carê taloq diavêjî ser a xwe, bi curekî tu dev ji xwe berdidî.

Lê belê tiştêkî wiha tê bîra min: Di 19 salîya xwe de hatim girtin, a rastî hîna zarok bûm. Di F tîpîyê de ji heman doza sîyasî hevalekî min ê hucreyê hebû. Min bi peyva “keko” bang lê dikir, bi temen ji min mezintir bû. Rojnameyên dîyarkirî dihatin ji me re, me bes dikarî ew bixwenda. Di rojnameyekê de nûçeyeke wiha hebû: “li Beyogîlî terora travestîyan”, dîsa yek ji sernûçeya klasîk a wê demê. Min jî pirseke wiha kiribû: “Keko ev travestî, homoseksûel çi ne, heger em şoreşê pêk bînin em ê van deynin ku derê, gelo politîkaya me ya li ser van çi ye?” Helbet gava min pirs a xwe

jê kir di nav wê hewldana dîkekirinê de bû û min hewl dida ku xwe li derveyê bigrim. Ew jî ji min re gotibû “ew nexweş in, dema me şoreşê pêk anî em ê wan derman bikin.” Van gotinan ji hêlekê ve ez tirsandibûm lê belê ez bi ser wî de neçûm. Ji hêlekê ve jî tişteki di nûçeyê de xwîna min li xwe germ kiribû. Di navbera min û vê nûçeyê de nêzikayîyekê hebû lê belê min tu tiştî jî nezanibû. Te di mirov pêwendîyekê datîne, nêzikayî li xwe hîs dike, tişteki wiha. Helbet ew bersiva min ji “keko” girtibû kir ku xwe bimelisînim, xwe tune bihesibînim.

Wê demê bi awayekî platonîk dilê min ketibû yekê ji girtîgehê. Şert û merc, tecrîd, tahde, greva birçîbûnê hwd. xema kê ye...Tim lê difikirim, ji hêlekê ve min li hestên xwe jî dipirsî. Bi eqlê wê demê min bi xwe ji xwe re digo “ev tişteki ku bi destê min diyarkirî be nîne”. Bi cureyekî halên xwe-qanehkirinê ye. Bi gotinên mîna “hesteke gelekî pak e, hesteke gelekî xweş e, çima xerab be, çima nexweşin e?” min xwe bi xwe hesab bi xwe re didît. Ji hêlekê ve ez xwe bi siûd hîs dikim, nasnava min a cînsî ne vekirî û diyar bû û min zordariyeke cidî jî nedidît. Jixwe di bîst û sê salîya xwe de hatim vê derê, piştî hatina vê derê helbet bêhna min derket. Li çend cihan rastî alayên keskesor hatibûm, parikî min dest bi lêkolînê jî kiribû. Di wê pêvajoyê de min xwe bêhtir nas kir, bêhtir kişif kir. Dûre min tevgera LGBTÎ nas kir.

Sedema bingehîn a ku ez ber bi koçkirinê ve dahv dam pêvajoya hiquqî bû. Ev pêvajo nebûya dibe ku ji ber nasnava xwe ya cînsî, daxwaza xwenaskirîna, daxwaza vedîtina rêyekê jî dê berê min bidaya koçkirinê.

Aneha dema lê dinêrim sedema min a ewil ne homoseksûelbûna min bû. Sedema min a ewil peydakirina wareke ewle bû ji bo jiyînê. Malbata min malbateke zêde zordar nebû lê axirî wê demê wêrekîya min nîn bû bi wan re rû bi rû bibim. Bi awayê herî vekirî divê min xwe ji wê civakê bişûsta, bawerîya min ev bû. Dema merivên min ên vê derê bi pêşniyazeke wiha hatin ez jî wiha fikirîbûm: “Belê, ew der rihet e, dê derfeta min hebe ku xwe bi xwe, bi tenê bijîm, tu kes nikaribin zordarî li min bikin.” Ez dibêim li ser wergirtina biryara koçê di xwebûnîya min a jêr [derhiş] de bandora nasnava min a cînsî jî heye.

Dema min dîroka tevgera LGBTÎ+ê an jî dîroka komeleyan xwend, di demên behsê dikim de LAMBDA ne rêxistineke sazîyî bû. Civîn hatine lidarxistin lê belê di nav komên teng de bi rê ve çûne. Ez dibêm dîsa di heman demê de, li Zankoya Stenbolê klûbek hebû li ser bingeha zayenda civakî dixebitî, min ew jî bihîstibû lê belê armanca min a pêşî cuda bû û derfeta min ji bo lêkolîneke hûrgilî pêk nehatibû. Wê demê min navê Kaosê seh kiribû, ez dibêm yekem tevlîbûna wan a Yekê Gulanê bû. Helbet dema ku min seh kir kela dilê min rabûbû. Bi vê gotina “Çawa ya, birra jî li Enqereyê komek kovar derdixin û parastina homoseksûelîyê dikin”, ez metel mabûm, kelecana bûbûm. Bi fikra min heger ez li Tirkîyeyê bimama teqez ez ê tevlî rêxistineke LGBTÎ+ bibûma an jî min ê di baskeke tevgerê de cih bigirta. Carina jî ne ku li ber vê yekê nakevim. Jixwe ez ji erdnîgarî û kevneşopîyêke têkoşîner têm, ê jixwe ew ruh jî heye, çima nebe.

Koçkirin hest û rewşeke zehmet e; mirov dev ji kesên xwe, jiyînên xwe, biranînên xwe û cihên ku hez jê dike berde û biçe. Li pey hatina Hollandayê bi sê rojan êş li mîdeya min xist. Di wan rojên ber bi hatina xwe ve min stresên dijwar dîtî. Li Stenbolê beriya li balafirê siwar bibim şikestinekê, xwe li dilê min gerandibû, li bafirgehê min xwestibû li dîya xwe bigerim û xatir jê bixwazim, lê min nekarî. Ez pir hez ji Stenbolê dikim, ji balafirê min her û her li Stenbolê temaşe kiribû, xemgîn bûbûm. Lê belê ji hêleke din ve jî bi gotinên mîna “çûyîna te wê qencir be” min han dida xwe. Demên ewil ku ez hatim vê derê bi awayekî cidî arîşeyên min ên xwebawerîyê çêbûn. A rastî te dev ji her tiştî berdaye û tu hatiya, cihekê wer ku tu çanda wî nizanî, îcar ê min qet fikra min derbarê van deran de nîn bû. Bes ji Almanayê û Hollandayê merivên me dihatin û diçûn, behsa hin tiştên ji warên xwe yên jîyanê dikirin lê belê ji bo min ew çend dûr bû ku! Qet rojekê bi bîra min neketibû ez ê bême vê derê, li van deran bijîm. Heyama ewil ji bo min pir cuda bû, zahf zehmet bû. Mînak min nedikarî bi serê bilind li kolanan bimeşim û min ji awirdana çav bi çavîya xelkê direvîyam. Ji ber ku min qet ji zimanê wan fahm nedikir, ez wiha dikfikirim: “heger kesek titştêkî ji min bipirse an jî bixwaze suhbet bikin ez ê çi bikim.” Min ew dem bi tenê îngilîzîyêke lawaz a ku ji lîseyê hîn bûbûm, zanibû. Mirov nikare

derbirana xwe bike, mirov dikeve rewşeke wiha ku xwezîya xwe bi zarokekî tîne. Hin zarokên merivên min diçûn dibistana seretayî û min xwezîya xwe bi axaftina wan a bi hollandî dikir. Min digo “çi zarokên jîr in evana”. Aneha dema bi bîr tinim kenê min pê tê, lê wê demê tam di haleke wiha de bûm. Hin hevalên me hene ji bo kar an jî ji bo master û diktorayê têne vê derê. Qet nebe ew rihettir in, pîlan û bernamêyan wan hene, dizanin ew ê çi bikin, pirsgirêka wan a zimên nîne.

Penaberî birra jî rewşeke tengazar û zehmet e. Demên ku ez behsê dikim hin tengezartir bûn. Aneha zêdetir mirov tîn, lewma jî peydakirina kesên mîna xwe parikî hêsantir bûye. Heta ku me li vê derê dest bi avakirina toreke bi navê Însiyatîfa Lubunya ya Ewropayê jî kir. Anaha li her derdorê hin kes hene, mirov dikare xwe bigihîne wan, biçe cem wan. Wê demê mirov kêmtir bûn.

Min demên ewil xwe li derdorên merivên xwe digirt û ji bilî wan kesên min ên nas tune bûn. Li derdorên wan kesên ku weke karker hatine Ewropayê zêdetir kes li gel hev hene. Li Tirkîyeyê li ber şert û mercan an jî ji ber erdnîgarîya xwe hîndarî an jî perwerdehiya pişeyî ya piraniya wan kesan bi sînor e. Mirovên ku ew dem ji ber pêkhatiyên kar û malbatê hatine di warê adaptebûna vê derê de bi her awayî ve kêman in. Wek ku di demên xwe yê hatî de, di salên şêstî û heftêyî de asê mabin. Ez vê yekê bi giştî ji bo civaka Tirkîyeyî dibêjim. Di suhbetên vê derê de, di nîqaşan de ez pê hesiyam ku ez ne aidê vê derê me. Hêj destûra min a neştecihiyê nîn bû û ez li cem merivên xwe dimam. Bi rengên xwe yê mirovî hemû, mirovên baş in, ew tiştekî cuda ye lê belê ji hêla fikran ve cihê bûn. Min şahidîya tiştekî wiha kiribû ku ez metel hiştibûm: Ên me, li malê bi kombûneke qelebalix li televîzyonê bernamêya mûzîkê temaşe dikin, Engîn Arslan li tembûrê dixê. Di wê kêliyê de yek ji wan go “tu lê binêr, wek jinan por dirêj kiriye, guhar li xwe kiriye.” Behitîm, lê fetilim û mat mam lê belê min nekarî tiştekî bibêjim. Bi ser de evana qaşo dêrsimîyên me ne û kurdên polîtîk in. Îcar hûn li kurdên din û Tirkîyeyîyan bifikirin êdî. Rol û normên zayenda civakî pîrr zelal û tûj in. Bi taybetî yê ji Anatoliya Navîn hatî pîrr girtî ne, bi xwe ve badayî ne. Li hin bajar û taxên diyar li hev civiyane, getto ava kirine. Qehwexane, komele, mizgeft

pir zêde û berfireh in û ji civaka vê derê re û ji jiyana rojane re girtî ne. Ev rewş bi rastî li min xerîb nayê. Hema bêje di her welat û civakan de kêmar bêtir bi xwe ve badayî ne, di nav hev de dijîn. Li Tirkîyeyê kurd, ermen, elewî, xeyrî-misilman bi heman awayî ne.

Bi giştî neteweperestên Tirkîyeyê yên li vê derê ew çend şovenîst û kevneşoperest in hew dibe. Gava li Tirkîyeyê ew çend ne bawermend in, lê belê dema têne vê derê bêhtir bawermend û bêhtir neteweperest dibin. Rewşa wan a li wê derê piranî û desthilat e, lê li vê derê dikevin kêmarîyê, dibe ku ev rewş liv dabe vê yekê. Piştî wergirtina destûra niştecihîyê min xwest ku mekteba xwe li vir bidomînim û min dest bi pola amadehî ya zankoyê jî kir. Helbet bi giranî perwerdehîya zimên heye. Dema min dest bi hînbûna hollandî kir, li cem min tiştêkî wiha ji xwe ber pêk hat: Ê zimanê min ê dayikê heye, kirmanckî û ji ber neaxaftinê rewşa wê hema bêje li ber jibîrkirinê ye. Min dest bi axaftina kirmanckî kiribû bi merivên xwe re da ku ji bîr nekim. Ez dibêm dema mirov zimanekî nû hîn dibe, mirov qedrê yê heyî an jî yê li ber çûnê jî digre û wî zimanî jî hembêz dike. Dibe ku berteke dijber jî pêk bê, nizanîm. Wek ku bêhtir hesta hembêzkerina neteweya xwe, ya ola xwe û ya çanda xwe li cem mirov peyda dibe. Dixwazim bêjim, fikirîna li ser rabirdûyê li vê derê bi cureyekî mirovan dixe nav rewşeke girtî. An jî dike ku mirov ji civaka vê derê veqete û bi dikekîrîna wan jî bijî. Li cem Tirkîyeyîyan ev heye wek ku. Bi halê heyî, zarokên gihaştî, nevî jî dibin weke wan. Rewşa LGBTÎ+ên ku li hewayeke wiha ji dayik bûne, mezin bûne û tê de dijîn zehmettir e. Li vê derê carina karê me ji yê Tirkîyeyê zehmetir e, bê henek.

Mirov helbet cihêkarî û nijadperestîyê dibîne, hîs dike. Jixwe Hollanda axirî ji nijadake cermen pêk tê û nijadeke zerik e. Tu li vê derê “ser-reşik î!” Her çi qas mirov adapteyê civakê bibe jî, derveyî têgihîştina misilman-tirk/erebên dikekîrî bijî jî asoxî tu bîyanî yî û tu her tim vê yekê hîs dikî. Di hişên wan de kodên ku li ser te avakirine hene, giştîkirinên hînkirî hene û piranîyên wan jî nikarin vê yekê bişkênin, derkevin derveyî wê. Pirsên mîna “tu araqê vedixwî, goştê berazan dixwî?” tu carî bi dawî nabin. Ev qalib û nêrinên qure wek ku min dîtîye li cem komên anarşîst

û xwesorîxwaz nîne. Lê belê di nav jiyana rojane de, li karxaneyan, li cem cîranên xwe mirov vê yekê hîs dike. Tu tişt neqewime jî di her qada jiyane de dîrayîyek heye û tu bi vê dîrayîyê dihesî. Helbet ji bo tevahiya civakê mirov giştîkirineke bi vî rengî bike ne rast e û ev rewş xususiyeteke vê derê bi xwe jî nîne. Bes mirov biçe ku derê nikare ji vê belayê xelas bibe, dixwazim behsa vê bikim. Bi ser de ji bo min jî ne rewşeke nû ye. Wekî kurdekî, elewîyekî ku li Tirkîyeyê ji dayik bûye, li wir mezin bûye cihêkariya li vê derê ji bo min ne hêjayî gotinê ye jî. Wekî din bi awayekî cidî îslamofobî heye. Bi taybetî piştî DAÎŞê erd û ezman pê hesiyan. Helbet weke lubunyayeke esmer û bi rî dirûveke çawa didim tam nizanîm lê belê ez bawerim hin kes bi çavên metirsî li min jî dinêrin. Rewşeke pirr absûrd e, lê belê hin caran kesên rîdirêj û bikumik dibînim hesteke wiha bi min re çêdike ku dixwazim cardin vegerim lê binêrim, kontrol bikim. Te di carê çep û rastê mirov li hev dikeve, ev rewş jî wiha ye ez bawerim. Hin caran tatêla wê yekê jî dikim, dibêm “ger ez Hollandî bûma, gelo min ê çawa hizir bikira, min ê çawa nêzikayî pê bikira?” Li Ewropayê pir êriş çêbûn lê hê jî li vê derê êrişeke eşkere çênebû. Pirî caran êrişên berlêgirtî, malên serdegirtî, mirovên desteserkirî, teqemenî hwd. ketin rojevê. Bi awayekî xwezayî jî li cem mirovan tirs û metirsî heye, rewşeke fahmbar e. Lê belê rengêkî din ê vê cihêkariyê jî ev e: LGBTÎ+ên ku ji ber zordariyên olî ji erdnîgarîyên mîna Asya, Rojhilata Navîn û Efrîqayê revîyane, li vê derê jî bi wan tiştên ku jê revîyane têne kodkirin û nirxandin. Di sepanên Date’an¹ de ez jî çend caran tûşî heman cihêkariyan bûm.

Em werin ser mijara esil, parikî behsa pêvajoya penaberîyê bikim. Min di ser nasaveke polîtîk serî lê dabû. Raportên min ên tenduristîyê, biryara doza min a cezagirtî, belgeyên dozên min ên domandî hebûn. Prosedûreke cuda ji bo min bi kar anîn. Helbet hin heval hene bes ji ber meyla xwe ya cinsî serî lê didin û destûra niştecihiyê wê digrin. Tiştê min ji wan fahm kir prosedûr nêzî hev in. Dema mirov were Hollandayê divê di nav rojekê de yanî di nav 24 seatan de bi awayekî fermî serî lê bide. Bi kîjan rêyê û çawa hatibe bi wê yekê ve girêdayî ye, li balafirgehê an jî li navendên serilêdana penaberîyê yên welêt mirov dikare serî lê bide. Heger ji mirov re pirsgerêk

¹ Sepanên online ên ku bi kêrî hevnaşina kesên nû, flortkirin, civandayin û hevditinan tê.

be xwe bigihîne van deran dikare yek ji qereqolekê bişêwire û ew berê mirov didin navendeke serilêdana penaberîyê. Piştî serilêdanê, bi demkî berê mirov didin kampekê. Li gor zêdebûna kesan kêr zêde di navbera sisê û şeş hefteyan de ji bo îfadeya ewil bang li mirov dikin. Karmenda ku îfadeya te ya ewil werdigre heger bi gotinên te qaneh bûbe an jî tu bikarî delîlan pêşkêş bikî, te weke penaber pênase dikin û prosedûrê didin destpêkirin, te li kampekê bi ci dikin. Helbet tiştên te vegotî û sedemên te yên ji bo daxwaza penahîyê ne derbasdar bin û karmenda ku îfadeya te wergirtî bawerî pê neanibe dikarin te paş ve vegeerînin an jî wext bi te didin û dixwazin tu terka welêt bikî.

Pirsgirêka herî mezin ji bo LGBTÎ+ên ku daxwaza penahîyê dikin pêvajoya peyitandina nasnava cinsî ye. Beşa Koçberîyê di vê mijarê de pir hişk e û pir bi hêsanî dikarin bibêjin “ez ê çawa fahm bikim bê tu homoseksûel î?” Mebesta vê politikayê ev bû: Rê li ber wan kesên ku ne LGBTÎ+ in lê belê LGBTÎ+ê dikin hinceta serilêdana xwe bigrin. Di rabirdûyê de qewimînên wiha rû dane. Helbet di vê rewşê de jî cirma wê dikeve stûyê wan LGBTÎ+ên li jiyaneke nû û ewle digerin. Pîrî caran girîngiya beyanên şexsî namîne û derbarê nasnava cinsî de lêpîrsînên taybet têne kirin, îfade têne girtin. Heger tu nekarî xwe îspat bikî serilêdana te tê redkirin. Jixwe ev pêvajo giş bi destê parêzerekî bêpere yê dewletê ve tê meşandin.

Mînak destûra niştecihiyê nedan hevalekî me yê ji Tirkîyeyê penahende bû, peyva “îspat bike” lê ferz kirin. Di encama hewldan, itirazên demdirêj û serilêdana dadgeha bilind de encax karî destûra niştecihiyê werbigire. Li hember vê politikaya Wezaretê nerazayî û çalakî jî hene jixwe. Di bin sernava “Gelo têra xwe ne gey im?” de kampanyek jî heye jixwe, eve çend sal e jî didome. Bi saya pêkhatiyên raya giştî û kampanyan hin kes destûra niştecihiyê wergirtin, an jî li ser hin kesan biryara bi şûn de vegeerandina li welêt rakirin. Hollanda di derbarê LGBTÎ+an de bi çavê welatekî ewle li Tirkîyeyê dinêre. Dibêjin mirov bes ji ber meyla xwe ya cinsî an jî nasnava xwe ya cinsî nikare doza penaberîyê li Hollandayê bike. Tirkîye di vî warî de weke welatekî ewle xuya dike lê belê axirî li Hollandayê pisporên vî karî hene. Tiştên li Tirkîyeyê diqewimin

baş dizanin. A rastî haya wan ji tundî û zordarîya civakî, ji polîtika û tundîya dewletê, ji êrîş, ji kuştinên nefretê û ji xwekuştinan hwd. ji van tevan hene. Heger sedema bingehîn nebûna ewlehiya canê mirov be, heger qada jiyane li jîngeha mirov teng bûbe, rêyên hiqûqa navxweyî qediyabin li gor zagonên Hollandayê mirov dikare serî li penaberîyê bide. Helbet wan ev tişt kirine çarçoveya esasa xwe ya zagonî. Wek min go, dizanin bê LGBTÎ+ên li Tirkîyeyê tûşî çi tiştan dibin, haya wan ji polîtîkayên îqtîdarê heye. Bi halê heyî, kesên ku bi vê sedemê tên, serî lê didin û destûra niştecihiyê werdigrin hene.

Di derbarê wan kesên ku serî li penaberîyê didin de li welatên wan jî dibe ku lêkolîn û karên berhevdana agahîyan bê kirin. Em dikarin bi cureyekî ji bo van tiştên ku tu bi devkî vedibêji re bibêjin xebata erêkirinê. Helbet ev jî ne rewşeke wiha ye ku mirov zû bi zû lê rast bê. Mînak di derbarê min de li Tirkîyeyê lêkolînek kiribûn û bi awayekî mîna raportê pêşkêşî parêzerê min kiribûn. Heta ku dozeka din a di derbarê min de hebûye, bi agahdarkirina wan haya min jî jê çêbû.

Bi giştî pêvajoya penaberîyê heyameke dirêj û westîner e. Di derbarê vê mijarê de karîgerîya hêdî û giran ya wezaretê jî li welêt car bi car dikeve rojevê û tê nîqaşkirin. Her wekî din di vê mijarê de li hemberî Wezaretê doz jî hatine vekirin. Carina pêvajoyên ku divê di nav salek û niv de yan jî di nav du salan de biçe serî, sê çar salan heta pênc salan jî wext digre. Di hin rewşan de heger mirov nikaribe tu delîlekî pêşkêş bike, hin dosyeyên penaberîyê hene ku heşt-deh salan jî diajo. Mînak di kampa min de kesekî hebû jî Aksarayê hatî, heşt sal bû li benda qebûlkirina serlîdêdana xwe bû. Ji ber ku elewî bû, di ser tûşbûna zordarî, komkujî û miameleyên nebaş ên elewîyên Tirkîyeyî re serî lê dabû. Nizanim çi pê hat, dosye dirêjtir bû an na min tu xeber jê negirt lê ev bendemana dirêj pir jê biribû, derûniya wî ne baş bû û li kampê encax bi saya xwarina dermanan karîbû bihewe. Ji bo prosedûrên demdirêj ên penaberîyê gavên cidî yên Wezaretê nîne. Hollanda di vê mijarê de welatekî giran e, pir dosyeyên bi ser hev de hene. Ji bo lezandina pêvajoyan her roj tişteki nû dertê û dibêjin wê personelên nû lê zêde bikin. Ji hatina min vir ve şanzdeh sal qediya û ev şanzdeh sal e ev nîqaş didomin. Ez dikarim bi rihetî vê yekê bibêjim: Li Ewropayê tu

welat bi awayekî cidî pûte bi kesekî ku bi penaberî hatibe nade. Di dema bendemayîna destûra niştecihîyê de, hin caran dibe ku biryarên gelekî kêfî bidin. Mînak dibêjin di nav heşt hefteyan de em ê biryarê ragihînin. Tu jî dibêjî “ez ê du mehan biseknim û piştî du mehan ew ê tiştêkî bêjin min”, tu xwe motive dikî. Lê belê hê hefteya heştan nehatiye nameyeke din dişînin ji te re. Dibêjin “pêvajoya te berdeyam dike” û şeş hefteyên din dirêj dikin. Piştî şeş hefteyan dikarin sê mehên din jî dirêj bikin. Yanê bendemayîn dibe westîner û ji mirov dixwe. Helbet ne ku dozên kurt jî nîn in, hene lê pir kêmin.

Kampên penaberan piranî li bakurê welêt hatine avakirin. Kampên li cihên ku hejmara xelkê wê derê lê zêde ne têne girtin û [penaber] bêhtir ber aliyê [bakur] ve têne bicîkirin. Ev polîtîka him bi tecrîdkirina penaberan re kontrolkirina wan hêsan dike him jî li hemberî bertekên Hollandayîyan tê tetbîqkirin. Kamp birra jî gelekî xerab in. Ji gelek herêmên cuda, ji çandên cuda mirov hene. Bi taybetî mirov dikeve tengasiya zimên, nikare pêwendî deyne û ev tengasî jî rewşa hanê bêdebar dike. Mirov di odeyekê de herî kêmin bi çar kesan e, dibe ku zêdetir be jî.

Di kampa penaberan de mirov nikare bêje her kes hîjyenîk e, bi rêk û pêk e, a rastî cihekî welê ye li wê derê gelekî şer û pevçûn diqewimin. Li Hollandayê di nav kampên penaberan de êrişên cidî li LGBTÎ+an bû. Mirov ji herêmên ku şer, pevçûn, birçîtî lê ne ji bêgavîyê koç dikin û piraniya wan welatan jî ne pêşveçûyî ne. Dibe ku gelek ji wan di jiyana xwe de cara ewil LGBTÎ+an dibînin, bêyî ku ew kesên LGBTÎ+an qebûl bikin dibe ku tundîyê li wan bikin. Ji ber vê sedemê li kampên ewlehiya canê LGBTÎ+an nîne. Ez dibêm çar an jî pênc sal berê bû, li kampê êriş biribûn ser jineke trans, bi alavên birîndarkirinê ew bi giranî hatibû birîndarkirin. Carekê jî di meha tebaxê de bi avên kelandî êriş biribûn ser jineke lezbîyen û laşê wê di asta duyemîn de şewitibû. Di heyamên dawî de piştî zêdebûna êrişan li Amsterdamê li ser projeya kampeke taybet ji bo LGBTÎ+an hat nîqaşkirin lê belê hîna bi ci nehatiye. Mijareke nîqaşbar bû, hin çalakvanan li dijî wê rabûn û dan xuyakirin ku ew tê mahneya tecrîdê. Ji min kirî pir erênî bû. Ji ber ku mirov nizane

di kampên din de bê çi tê serê mirovan, bila be tecrîda ji civakê, qet nebe bêhtir rihet û ewle ye. Ji bilî van demên dirêj mayîna li kampan tenduristî û derûniya mirovan xera dike. Jixwe tu hatiya welatekî nû, nizanî çi biki, heval û merivên te yê pîştgirêdanê jî tune bin di her warî de pir ji mirovan dixwe. Ji aliyê aborî ve pêvajoyeke tengezar heye. Dora pêncî ewro pere heftane didin. Pêdiviyên bingehîn ên mîna vehewîn, xwarin, tenduristî têne dabinkirin lê belê bi pêncî ewroyê heftane ne pêkan e mirov debara xwe bike, pêdiviyên mayîna pê biqedîne. Ji ber vê sedemê bi hejmareke mezin ji penaberan weke kedkarên erzan têne bikaranîn, ji aliyê karbidestan ve tûşî kedxwarinê dibin. Berê ev tişt berbelavtir bû aneşa ji ber ku kontrol bi baldarî têne kirin şuxilandina bi qaçaxî kêma bû lê belê dîsa jî penaberin hene di karên giran de bi kedkarên erzan têne şuxilandin. Heger li vê derê kesên ku mirov li ba wan bimînin an jî kesên ku mirov carinan biçê cem wan tune be, ji bo wan kesan hesta tenêhiştinê pîrsgirêkeke cidî ye. Ji ber ku mirov di kampên penaberan de bêtir pîrsgirêka tenêti û xwebaweriyê dijî.

Di mijara penaberiyê de politîka û sepanên ji aliyê Yekîtiya Ewropayê, Neteweyên Yekbûyî û Rêxistina Koçê ya Navneteweyî (IOM) ve diyarkirî hene. Helbet li cihê ku mirov diçe pêgiri bi rêveberiya herêmî dike lê belê bêhtirî politîkayên navendî têne sepanandin. Her welat bi qasî hejmara penaberên serilêdayî ji NYê diravan digre. A rastî mirov nabe penaberê welatê serilêdanê dibe yê NYyê. Her welat ji bo xwe politîkayên xweser diafirîne. Mafên mîna şuxil, mekteb, xanî hwd. encax bi wergirtina destûra niştecihiyê dikarin bêne bidestxistin. Li gor welatan ev pêvajoyê û sepanên hanê biguherin jî kêma zêde heman tişt diqewimin. Mînak di heyama penaberbûna min de li Fransayê kamp tune bûn, hevalên ku penaberê wê derê dibûn bi awayekî cidî pîrsgirêkên vehewînê didîtin. Mirov diçe û dibe penaberê wê derê lê belê kamp nîne ku bi ci bikin. Ger li wê derê nasên mirov tune bin tê wê mahneyê ku li kolanan bimînin. Ji aliyê min ve penaberî pêvajoyek e ku gelek ji mirov dixwe. Serkeftina herî mezin ew e ku mirov vê pêvajoyê bi parastina tenduristiya derûniya xwe derbas bike, lewra ez bi siûd bûm zêde li kampan nemam. Ez li cem merivên xwe mam timî û bes hefteyê bi carekê çûm, min li kampê îmzeya xwe da. Heya ku mirov penaber be mecbûr e serê hefteyê carekê

îmzeya xwe bide. Bi cureyekî mirov dibêje “ez li vir im, li benda biryara we me” û helbet mafê we ji bo geşt û gera li welatên din nîne. Bes di nav Hollandayê de mirov dikare bigere. Li Almanyayê mafê we yê geşt û gerê bi herêm û eyaletan ve sinorkirî ye. Minak, di nav welêt de mafê we yê geşt û gerê ne bêsînor e.

Di kêliya serilêdana min de ji hêla ekîbeke pisporê Tirkîyeyê ve hevdîtina me hatibû pêkanîn. Di hevdîtîna de ji min re gotibûn “hûn li Tirkîyeyê mirovên di nav têkoşînên demokratîk de, dijber in, dibe ku bi hewlên we dê tiştin biguherin. Dibe ku hûn ê bibin welatekî demokrattir, wekhevîtir. Lê belê hûn giş birevin ew ê çawa be?” Ez şaş mabûm lê belê bi nermî min diyar kiribû ev tiştêkî gelekî şexsî ye, dibe ku êdî ez tirsiyabim an jî min wê hêza têkoşînê di xwe de nedîtibe.

Koçkirin diyardeyê lêferzkirî ye û hinekî jî biryareke şexsî ye. Girtina vê biryarê, sepandina wê ne hêsan e helbet. Ji xelkê re mirov bibêje neyê-neçe, bike-neke ne rast e. Bes min hewl da ku behsa şert û mercên vê derê bikim. Dema mirov weke penaber were şertên baş li benda kesî nîne, pêvajoyêke tengazar dê li bendê be. Berî her tiştî nediyarî, nezanîna ku dê çi bibe, nedîtina dahatûyê, nekarîna pîlana tiştêkî rewşeke zehmet e. Tu nikarî van tiştan pêk bîni ji ber ku “bêkaxiz î”, yanê destûra niştecîhîyê nîne. Ev nediyarî birra jî ji mirov dixwe.

Dem bi dem hinekan pirsra prosedûra vê derê dikin û li şertên penaberîyê dipirsin. Ez tecbûrebeyên xwe û zanîna xwe helbet parve dikim lê tatêla wê yekê jî dikim ka bi rastî têra xwe sedemên wan hene ji bo jiyîna van pêvajoyên tengazar. Hwd. gelo li Tirkîyeyê di kîjan şert û mercan de dijîn, bi rastî jî ji hêla malbata xwe ve tengasîyên cidî hene, pirsgirêkên ewlehîyê hene, ji hêla aborî ve pirsgirêkên cidî dîtine? Carina jî hin kesên bi qasî ku penaber bibin tengasî nedîtine jî dinivîsin, dipirsin kesên xwedî kar û baran, kesên xwedî karîyer jî.

Piştî têkoşîn, ked û berdêlên demdirêj li Hollandayê LGBTÎ+an gelekên ji mafên xwe bi dest xistin û bi zagonan kirin bin temînatê. Ev helbet tiştêkî xweş e, kêfa meriv tîne. Lê belê guherîn û veguherîna civakî

dîyardeyeke cihê ye. Li Hollandaya ku ew çend zagon û maf lê hene di asteke cidî de homofobî jî heye. Ne tenê li vê derê li tevahîya Ewropayê rewş wiha ye. Hê jî cihêkarî, dîkekirin, êrîş pêk tên. Berî bi demeke kurt li Îstasyona Trena Rotterdamê de êrîş biribûn ser hevjinêke lezbiyen û di laşên wan de cixare tefandibûn. Her wekî din dîsa bo nimûne hevjinên gey ên bi destê hevdu girtî gelek caran tûşî êrîşan bûn. Wek ku li vê derê her kes lubunyayan datîne serê xwe têgihîştineke xerîb li ser vê derê heye, pêşdarazêke êrênî heye, her ji ber çî be. Ji bo wan kesên ku dixwazin koç bikin, weke penaberan bên van deran gotinên min wiha ne: “Li vê derê jiyanêke gul û gulistan ne li benda tu kesî jî we ye, wek ku li her derî rû dide, li vê derê jî divê mirov xwe amade bike ji tengasîyan re.”

Ev Der Sar E, Weke Cemedê

Merheba ez Alî,

Ez ji kurdên Anatolîya Navîn im. Koçbereke derveyî welêt im, mamosteyeke dibistana seretayî me. Piştî ku ez bi xwe hesiyam, ji bo ku xwe ji malbata xwe dûr bixim, min zanko weke rêya felatê dît. Cihê herî dûr ji malbata min Îzmîr bû, min Mamostetîya Seretayî hilbijart. Piştî qedandinê, bi qasî salekê min karê xwe kir. Ji ber tûndîya ku min ji malbatê dîtî min biryar da ku li derveyî welêt bijîm. Aniha li Vîyanayê dijîm û di Komeleya Karkerên Seksê de rêveberiyê dikim. Bi awayekî kordîneyî tevî Komeleya Karkerên Seksê ya Navneteweyî re xebatan dibim serî. Wekî din li Vîyanayê komeleyeke penaber û koçberên LGBTÎ+an heye ku tê de xwe bi rêxistinî dikin, li wê derê ji bo wan kesên ku bi eslê xwe Tirkîyeyî ne xizmeta şewirmendiyê dikim.

A rastî tu carî xewna min ya jîyaneke li derveyî welêt nîn bû. Heger aniha min li Vîyanayê jîyana xwe nemeşanda min ê tu carî ev der hilnebijarta. Heger malbata min ne homofobîk bûya, siûda min li ci bû: Ez di malbateke halxweş de hatim dinê. Heger ji bêgavîyê “nerevîyama” tu carî nedihatim. Çimkî li Tirkîyê malbata min ketibû şopa min ji bilî reva derveyî welêt min nikarî rê û çareyêke dîtir bibînim. Her wekî din hewesa xortanîyê jî hebû, divê di ser vê yekê re gav nekim. Di wê pêvajoyê de kuştinên LGBTÎ+an di rojnameyan de ci digirtin, tirsê min ew bû ku heman tişt bêne serê min jî. Ji dêvla Vîyanayê li Stenbolê, li Îzmîrê an jî li bajarekî din min jîyana xwe bidomanda ew ê teqez min peyda bikirina. Çimkî malbat û naskiriyên min di jîyana xwe de her tim ji hev agahdar in. Di nav xwe de xwedî toreke axaftinê ne. Serê pêşî gava ku reviyam min bajar guherand, min dît ku guhertina bajêr bi kêrî tu tiştî nayê. Dema min bajar diguherand, min didîtî û cardin dibirin malê. Piştî reva xwe ya dawî çareya ewil min biryar da ku derkevim derveyî welêt.

Biryara min a reva derveyî welêt pêvajoyeke dirêj û êşdar bû. Ji bo ku mirov karibe derkeve derveyî Tirkîyeyê pêdivîya wî/ê bi hinekî pereyan heye. Ji bo ku vî pereyî dabîn bikim ji bêgavîyê min karê seksê kir. Ez wiha bêjim, tev ketim destê mamayên transan jî. Heger gefa mirinê li min nexwarana min ê qet terkê Tirkîyeyê nekira. Derveyê welêt weke gotina “waaww”ê dest nişan dikin lê belê bi tenê ferqa wê [ji welêt] ev e: Destê tundekeyê diguhere. Lê belê tundîya li vê derê ne fizîkî ye berê xwe dide derûnîyê. Li gorî birînên derûnî dibe ku başbûna birînên ji tundîya fizîkî ya li Tirkîyeyê bi leztir be. Bi hemû dilsozîya xwe dibêjim: Li Tirkîyeyê ji ber kurdûnê tu carî cihêkarî li min nebû. Lê belê ji ber misilmanbûnê li her derê tûşî cihêkarîyan dibim. Min li Tirkîyeyê tu carî tiştêkî mîna van cihêkarîyan nedîtîn, ji bilî malbata xwe û tiştên ku malbatê li min kirî pê ve, ez nikarim bêjim ku tundî li min bûye.

Li Tirkîyeyê trans bi destê civakê rastî tundîyê tên. Belê, heger ez transbûma dibe ku ez jî ji destê civaka Tirkîyeyê tûşî tundîyê bibûma lê belê ji ber ku dirûvê min mîna yê “mêran” e ihtîmala tûşbûna tundîyê parîkî kêmtir dibe. Tu bi qasî transekê tûşî tundîyê nabî, bi awayekî hêsan tu dikarî xwe weke mêrekî heteronormatîf bidî xuyakirin, bi civakê re li hev binî, di vê yekê de tu arîşe nîne. Ez ji fikrên diya xwe yên çewto mewto yên ku digo “tu yê yan bibî mêr yan jî tu yê bimrî”, reviyam. Aniha dema lê difikirim a rast hinekî poşman im.

Malbata min gava hevpeyvîneke min a di rojnameyê de derçû û li malperan belav bû bi rasthatinî hay ji min bûn. A soxî piştî derçûna vê hevpeyvînê bûyer qewimîn. Xalê min ev nûçe li hin deran ditiye, di nav malbatê de bi hevdu parve kirine. Hûn dizanin nûçeyên li ser malperan belavbûyî bi kopîkirinê re li cihên din jî têne parvekirin lewma jî jêbirîna wan pir zehmet e. Berîya ku malbata min van vîdyo û nûçeyan bibîne ez û hevaleke lezbîyen me rola jin û mêrtîyê gerandibû li malbata min. Malbata min ji dildarîya min û hevala min a lezbîyen bawer bûbûn. Piştî demekê ha min go “êdî bes e, ez ê heya kengî veşêrim” rewş ketin vî halî. A soxî min nedixwest ez xwe eşkere bikim ne hewce bû hay ji odeya min a raketinê hebin. LGBTÎ+ên ku di nav malbatên pederşahî de mezin bûne xwe eşkere nekin hîn çêtir e. Heger mirov li Ewropayê bijî dikare vê yekê

ji malbata xwe re vebibêje lê belê di nav civakên mîna Tirkîyeyê yên zêde ol-serdest de ne bi dilê min ê ku kesên xwedan nasnava LGBTÎ+ê xwe eşkere bikin. Heger li Tirkîyeyê ez ne çalakvan bûma min ê ev berdêl nedaya. Min hebekî berdêla çalakvanîyê û xuyabûnê da. Mînak carekê diya min li ser seksê ez qefaltim. Tiştên ku dît nekarî bipejirîne. Lê bi qasî tiştên ku li jor min behs kir nebûn pirsgirêk. Wê demê ez bist û du salî bûm li zivistanê di bin lihêfan de du kes dikin çi bikin qey? Diya min ji dêvla ku li van tiştên behskirî bipirse, xwe li nedîtîne danî. A rast ji ber gotinên mîna “kurê te qûnek e” yên merivên xwe, xal û apanên xwe min ev zext dîtî. Pîlaneke min a derketina derveyî welêt nebûbû. Gava ewil min lêdan xwar ez li penaxaneyê jinan dimam. Di wan deman de bi pêşniyaza hevalekî em bi qaçaxçiyên mirovan re peyivîn. Hevalê min ji bo ku min derxîne derveyê welêt du hezar lîre daye qaçaxçiyên. Ez çûm Dikiliyê, ez bi zilamekî qaçaxçiyê mirovan re peyivîm, me biryara her tiştî da. Ez dibêm di xew de mam an jî tiştêkî din qewimî, bi awayekî ez neçûm. Perê min jî nîn bû, ez bê gav mabûm ji mala hevalê xwe jî birevim. Di wan deman li Dikiliyê bi destê LGBTÎya Stenbolê Kampa Havînê ya Transan hebû. Em bi erebeyên wan hatin Stenbolê. Min digo qey ez ê li Mêvanxaneyê Transan bimînim. Li Mêvanxaneyê Transan ji ber ku ez û Deniz Tunç pevçûbûn ez qebûl nekirim wê derê. Dûre jinekê ez birim mala xwe, min domeziya¹ wê dikir. Wê demê min li Înstagramê vîdyo digirtin, yek ji şopînerên ji Înstagrama min a düyemîn, ez şopandime. Go “Ji ber ku qet zarokê min çênebû ez dixwazim alikariya te bikim.” Helbet min jê bawer nekir. Go “heftêya pêşîya me em li ber bufeyên şilburgeran hevdu bibînin.” Tevî hevjinê xwe hat hevdişînê. Go “ez ê vîzeyekê ji bo te bişînim tu yê bi saya vê vîzeyê karibî derkevî derveyî welêt, li wê derê Komeleya LGBTÎ+an heye, ez bi wan re peyivîm. Di nav vê komeleyê de kurdekî lubunya heye, wê vexwendina xwendekaran ji te re bişîne, tu yê weke axaftvan herî wê derê, tu çûyî pê ve bi awayekî em ê rêyekê peyda bikin.”

Piştî vexwendinê, min vîze wergirt û ez hatim vê derê. Ji ber ku maweya vîzeyê sê meh bû piştî sê mehan ji bo karibim li vê derê bimînim divê

¹ Di jargona lubunayî ya ku LGBTÎ+an bi kar tinin de kesê ku karê û barên berdestê kesekî dike, alikariya wi/ê dike.

min çareserîyek bidîta. Ji bo ku karibim li vê derê bimînîm pê hesiyam ku rêya herî mantiqî zewaca bi kesekî re ye. Ji bo penahîya Awistiryayê bi parêzerekî re peyivîm, go “belê ji HDPê [Partiya Demokratîk a Gelan] doza te heye, tu çalakvanê LGBTÎ+ î, delilên ku malbata te tahde li te kiriye hene lê belê LGBTÎ+ek ji te pêşdetir heye. Ji ber ku li wê derê Talîban heye.” Bi heman rengî, ji welatên mîna Iraq, Surî, Erebistana Siudî LGBTÎ+ hene têne Awistiryayê. Ji ber ku Tirkîye ji bo LGBTÎ+an weletekî ewle tê hesabandin, LGBTÎ+ên ji Tirkîyeyê têne Awistiryayê maweyên wan ên bendemanê zêdetir e. Li vê derê gelek penaberên LGBTÎ+ ên ku ji Tirkîyeyê hatine, hene. Bi salan e li bendê ne. Bi ya min divê tu kes nebe penaber ji ber ku penaberî xerabtirîn û diwartirîn tişt e li dinê. Bifikire bi qasî neh deh salan bi mehaneyeke sed û pêncî ewroyî debara xwe dikî. Heya ku penaberîya te tê erêkirin li Awistiryaya sed û pêncî ewro alîkarî werdigrî. Asyluma pozîtîf² heye û asyluma negatîv jî heye. Asylumên negatîf kesên li bendemanê ne. Dema derbasa pozîtîfê dibî pasaporta cûn didin mirov û bi vê pasaporta cûn mirov dikare li welatan bigere; [ev pasaport] tê wê wateyê ku penaberîya mirov hatiye erêkirin. Dewlet neh sed ewro dide. Ev tê wê wateyê ku heya tu karekî peyda bikî ji xwe re neh sed ewroya te heye. Bi ser de meha ewil çar hezar ewro depozîto ji bo xaniyê didin mirov. Divê pêvajoyê de pêwîst e mirov xaniyekî bibîne û navnîşana niştecibûnê diyar bike. Dema tu dest bi kar dikî dewlet vî pereyî jî te distîne helbet. Lê belê tu negatîv bî... Mînak hevaleke trans heye ji Erzoromê ye, bi qasî duwanzdeh salan li bendê ma û serê mehê sed û pêncî ewro digre. Ji bo ku mirov nikare bi sed û pêncî ewro debara xwe bike karê seksê dikir, di şahiyên biharê de tiştên mîna bîrayê difirotin. Li vê derê bi karkerên seksê re dipeyivim, yek ji wan jî ne bextewar e, dixwazin vegezin Tirkîyeyê. Axirî mirov LGBTÎ+ be pêwîst e deh panzdeh salan li bendê bimîne. Li vê derê jineke trans hebû, li gel ku dozên wê yên siyasî jî hebûn piştî panzdeh salan statûya pozîtîv wergirt. Ji ber vê rewşê min xwest ne bi rêya penaberîyê lê belê bi rêya zewacê li vê derê bimînîm. Piştî salekê jixwe ez ê hemwelatîyê bi dest bixim.

Li Awistiryayê mafê tenduristîyê gelekî baş e. Di dema negatîf de jî dikarî sûtê ji mafên tenduristî û perwerdehiyê werbigrî. Dewlet qerdeke kesk

2 Li gor Hîquqa Penaberî ya Avusturyayê penaberê serilêdana wê hatiye qebûl kirin.

dide te û tu bi vê qerdê dikarî li her derê miayene bibî. Di warê mafê sîgortayê de Awistiryayê yek jî baştirîn welatê dinyayê ye. Divê her kes xwedî sîgortayê be, jixwe tu penaber bî dewlet bi xwe sîgortaya te çêdike. Di heman demê de teqawîdiyên penaberan ji tê xebitandin. Mafê te yê perwerdeyê heye, li vê derê serê pêşî pêwîst e mirov zimên hîn bibe. Piştî qedandina asta B2yê mirov kare [perwerdehiya xwe] li zankoyê bidomîne. Ji bo wergirtina vîzeyê mirov asta B1ê werbigre bes e. Bi taybetî ji bo penaberan ger tu asta B1ê wernegirî dibe ku dewlet perê te bibire. Dewleta Awistiryayê bi vî hişmendiyê tevdigere: Em hemû pêdiviyên bîngêhîn ên penaberan, tiştên mîna vehewîn, tenduristî, perwerde û qûtê dabîn dikin. Penaber jî divê li bergînda vê yekê almanî hîn bibin. Bi almanî ezmûnên entegrasyonê hene, heger mirov di van ezmûnan de bi ser nekeve dewlet an perê mirov qut dike an jî mirov weke karkerê bêwesif bi nav dike û berê mirov dide sektorên mîna avahîsaziyê.

Li vê derê ne ji ber Tirkîyeyîbûna xwe lê belê bi qesta ku ez ereb im tûşî cihêkarîyan bûm. Mêjûya hatina min sala 2015an bû û tam di wextê de qeyrana penaberîyê rabû. Ji ber ku ez bi penaberîyê li vê derê bi cî nebûbûm ji dewletê an jî ji sazîyeke dîtir tu kana min a hatinîyê nîn bû. Min jî bi mantiqa lubunyayan go “heger karê şuxilîne tune be ez ê karê seksê bikim.”

Min ji bo kar li Awistiryayê serî li komeleyên LGBTÎ+an, li komeleyên kurdan û li gelek cihan da. Di serîlêdana xwe de min dîyar kir ku naxwazim karê seksê bikim, paqiji jî tê de çî kar hebe dikarim bikim. Çî bû? Helbet kar nedan destê min. Min dest bi karê seksê kir. Piştî karê seksê ez tûşî gelek cureyên cihêkarî û tundiyê bûm ku hiş û aqilê min nedigirt.

Ji hêla mişterîyekê ve hatim kêrkirin. Mişterî bi hinceta “tu ereb î, tu hatî ji bo ku min bikujî” ez kêr kirim. Hin mişterîyên min çêbûn ku bi sixêfan ez ji pêlpêlokên dahv dam. Komeke me ya LGBTÎ+ên koçber û penaberan heye, dema em bi hev re bin tu pirsgirêk nayê serê min. Demeke dirêj min qehbîkbûna xwe ji wan veşart. Ji bilî van hin cihên dembihurkê hene ku take-geyên spî yên Ewropayî li wê derê ne. Ji ber ku karê seksê dikin ji bêgavîyê ji xwe re li bar û klûban digerin. Ez

mişterîyan ji wir radigrim, weke gacîyan³ di stûdyoyan de kar nakim. Li Amsterdamê adetek heye; take-gey di stûdyoyan de karê xwe dikin. Li vê derê mirov ji xwe re ji saûna û baran mişterî peyda dikin. Dema min karê seksê dikir hin kes hebûn di rûyê min de digotin “him ereb, him nexweşok, him penaber e û karê seksê dike.” Di serî de ji ber ku min bi almanî nedizanî min fahm nedikir bê çi dibêjin, niha ji ber ku bi almanî dizanim rasterast bersiv didim gotinên wan. Ez bi temamî wê hêla karê seksê datînim alîyekî, karkerên seksê ji nav civaka LGBTÎ+an ku xwe weke modern bi nav dikin jî têne vederkirin, ev jî meseleyeke din e. Ji derve dema lê binêrin pir dîyar e ku ez ji Rojhilata Navînê me. Ji ber ku ez ji Rojhilata Navînê me kesên ku ji xwe re dibên Awistiryayî me tu carî ez nekirim gel xwe, tu carî hevaltî bi min re daneanîn. Dema min digo “merhaba” li rûyê min jî mêze nedikirin. Tu flort bi yekî re dikî û dibêji “merheba, dilê te û axaftinê heye gelo?” Dibêje “ez bi ereban re napeyivim.” Mînak tu li barê direqisî dema milê te li yekî dikeve dizivire û diqire: “Tu nikarî destê xwe bi min dî, de here welatê xwe.” Di vî warî de min tundiyên zêde yên derûnî ji butch lezbiyanan dîtî. Di keliyên reqşê de ji ber rîyê min -te dî dirûvê min dide yê “mêran”- bi peyvên mîna “ereb giş hêç in, ev jî dişibe ereban” bi awayekî derûnî û -li jor jî min go- bi awayekî fîzîkî tûşî tundiyê bûm. Aniha wek berê arîşeyên min nîn in çimkî li Vîyanayê tême naskirin. Dizanin ku ez çalakvanê LGBTÎ+an im û dikarim hetka wan bibim, lewma deng nakin lê belê ez tiştên li mirovên din dikin dibihîsim. Ez dibêim berîya bi sê salan bû, min gilîya barekê kiribû, xwestibûn ereban biavêjin derve. Gilîya min bû doz û min ew doz kar kir. Li vê derê zagona “discriminationê [cîhêkarî]” heye. Bêyî nîşandana hincetekê bes ji ber erebbûnê qewirandina mirovan ji barê sûc e. Li pey wê rojê helwestên penaberên LGBTÎ+ jî hebekî guherîn. Bîza wan ji min diçe lê vê yekê bi lêv nakin. Kesên ji Tirkîyeyê, kesên ji Rojhilata Navînê dest pê dikin dîyar dikin ku êdî zagon wan diparêzin. Berê dema tiştêk li me diqewimî em bêdeng diman lê belê aniha êdî em têra xwe bi rêxistinî ne. Em eşkere dikin [îfşa], gilî dikin. Ji ber vê yekê jî em bi rewşên mîna 2015an re rû bi rû dibin.

Mezintirîn problema me karkerên seksê yên penaber tûşbûna tundîya psikolojîk e e ji hêla mişterîyan ve. Li vê derê karkerên seksê axlebe bi

3 Di jargona LGBTÎ+an de jin.

awayekî derqanûnî dişuxilin. Bêyî qeydan, bêyî qerda kesk... Li vê derê qerda qehbikîyê jî kesk e, em ji bo wê jî dibêjin qerda kesk. Arîşeyên me bi mişterîyan re çêdibin. Pîrî caran wiha tê gotin: “Ger tu ji min pere bixwazî ez ê li polîsan bigerim ji ber ku bi awayekî derqanûnî dişuxilî. Ez Awistiryayî me, wê cardin te bişînin Iraqê, Afganistanê.” Ji ber tirsên bi vî rengî bivê nevê mirov nikarin tiştekî bikin. Heman tundîya li Tirkîyeyê ye a rastî, bes ferqa wê ev ek ku tu ji destê hêzên parastinê an jî ji destê mirovekî li kolanan nayê kuştin. Gelo mirin heye? Belê heye. A dawî Hande hat kuştin. Hande li Vîyanayê li odeya ku ez tê de bûm dima. Hande di zîkê Ewropayê de li welatekî ji wan welatên herî zêde behsa şaristanîyê tê kirin ji aliyê mişterîyê xwe ve hat kuştin.

Vîyana ji bo jinên trans û netrans ewletir e. Çimkî ew bi awayekî qeydkirî dixebitin û li ser wan kontrol çêdibin. Trans di warên ewle de dixebitin lê kesên mîna me karkerên gey ên seksê bê ewlehî ne. Em bê qeyd dixebitin; ji ber ku em bê qeyd dixebitin jî em ne di kontrola dewletê de ne. Ji ber ku em ne di kontrola dewletê de ne dema karekî tê kes nizane bê em li ku ne. Jinên trans û netrans ji ber ku bi rêya navbeynkaran têne şandin agahiyên wan kesên li navnîşanên çûyî, her tiştên wan têne qeydkirin. Lê belê li cem me tiştekî werê nîne, dibe ku tu bimrî jî. Lê belê ez êdî naşuxilim.

Rewşa min ji penaberan û ji wan kesên ku bi saya zewacê dimînin hebekî cudatir e. Ez di rewşeke bêwelatîyan de me lê belê ne bêwelat im; ez di rewşa penaberan de me lê belê ne penaber im. Ji ber dozên min ên li Tirkîyeyê, berî demeke dirêj dest danîbûn ser pasaporta min a Tirkîyeyê. Ez jî ji ber ku ne penaber im bi rêya zewacê dimînim. Li Awistiryayê di sala 2019an de zewaca min a fermî hat erêkirin. Pevrebûna me deh duwanzdeh salan hebû. A min ne zewaceke fermî bû ji ber ku berî 2019an zewicîm. A min pevrebûna partnerî bû. Min ew di 2015an de kir, xwedî heman mafan im. Dema tu bi yekê Awistiryayî re dizewicî her sal destûra niştecihîyê didin mirov lê belê li Awistiryayê mirov bi yekê hemwelatîyê welatekî girêdayî Yekîtîya Ewropayê re bizewice destûra pênc salan didinê. Di zewacê de mafê te yê her tiştî heye. Mirov dikare sîgortaya hevjinê xwe bi kar bîne, sîgortaya bêkari ya hevjinê mirov hebe dikare ji wê jî sûdê werbigre. Ger deynê kredîya hevjinê mirov hebe

mecbûr e wê jî bide. Dema mirov ji hevjinê xwe vediqete, xwedî mal û milkan be ji mirov dipirsin “gelo daxwazeke te heye?”

Şertên hemwelatîbûnê hene. Li gor danîna şertên pênc salan divê herî kêm mirov sê salan full-time bişuxile. Çimkî Awistîrya yek ji mezintirîn welatê kapîtalîst ê dinyayê ye. Û li vê derê her tişt bi perê ye. Tu mirovekî bikujî te naxin hepsê lê ji dayîna bacan birevî ew ê te bixin hepsê. Pêwîst e ji bo dewletê şuxila xwe dest nişan bikî, divê mirov di asta B2yê bi almanî zanibe. Bi awayekî eşkere, pêwîst e çar salên ji pênc salan mirov full-time bişuxile. Bi ser de divê mirov du salan di nav xebatên civakî de ci bigire. Mînak xebata dildarî di nav rêxistina Xaçê Sor de... Bi giştî divê mirov li sazîyên bi dewletê ve girêdayî an jî bi dêrê ve girêdayî bi dildarî (di eslê xwe mecburî) bişuxile. Ji bilî wê, ezmûna entegrasyonê heye, divê mirov jê bi ser keve. Bi tu awayî divê tu tev lî sûcekî nebi. Bes bi carekê mirov bikeve rewşeke polîsî deh duwanzdeh salan te bi paş ve dixê. Mîn dîtîye ev rewş hatiye serê yekî. Ji bo ku hemwelatîya xwe werbigire salekê mabû jê re, çima ku bi yekî re pevçû nekarî hemwelatîyê werbigire û hîna jî li bendê ye. Em havînan di mîhrîcanan de bîra difiroşin, ev weke reva ji dayîna vacê tê hesibandin. Dema mirov diqefêlin vê yekê li qeyda mirovan dinivîsin û wergirtina hemwelatîyê bi derengî dikeve, divê mirov wiha neke. Halo divê mirov yekê pir nuwaza, sekan û bêdeng be da ku Awistîrya bikaribe bibêje “ev penaber layiqê me ye.” Hevaleke makedonî hebû, wergirtina mafê hemwelatîyê gelekî hêsan bûbû. Ji bo hevlekî Tirkîyeyî zehmettir dibe, bi xwe gey be jî ferq nake, mirovan şepirze dikin.

Ji hêla min ve divê tu kes nebe penaber. Tu kes bi xwestekî nabe penaber. Bi rastî jî heya ku bê gav nemînin bila nebin penaber. Çi zanim, bila li ser malperan bi hinekan re hevdu nas bikin, bi lihevkirinê dibe ku bizewicin. Ez dibêm ev rêya herî bi mantiq û kêmeşdar e. Kesên dixwazin koç bikin bila herin welatên mîna Kanada û Îskadînavyayê. Li wan deran ji ber ku hejmara koçberan hindiktir e, wergirtina erêkirinê dibe ku leztir be. Li Ewropya Navînê û li Ewropya Rojavayê bi rastî jî zehmet e. Wekî din ger mirov koçê derveyê welêt bike jî divê mirov wekî elemanekî wesîfdar koç bike. Ji bo ku dewlet weke hemwelatîya

xwe qebûl bike, pêwîst e mirov elemanekî wesifdar be. Kesên ji rêzê, her kesên li kolanan qebûl nakin. Divê tûrika zanebûna mirov dagirtî be û perwerî be. Mînak mirov endazyarê kompîtûrê be helbet dewlet werdigire. Ji ber ku tu yê ji bo wî tiştên sûdewar bikî. Welatên Ewropayê hebekî din sûdexwaz in. Tiştêkî ku sûde li wan neke wê çima bigirin? Ez bi gelek kesan re peyivîm; hin kes hene bi salan li bendê dimînin, têne dersînorkirin. Mirov çar sal li bendê dimîne, dibêje “jîyana min guherî”, ha te di hat dersînorkirin. Ji ber ku ew ne elemanekî wesifdar e, ew welat jî bi fikra ku wê tu sûdê ji mirov negire, bi mantiqa “ez çima wî/ê xwedî bikim?” şûn de vedigerîne.

Ez mamosteya dibistana seretayî me, ji ber ku formasyona min a pedagojîkî a vê derê heye dikarim li dibistanên maderî jî mamostetî bikim. Li vê derê awantajeka min a wiha heye ku mezintirîn civakên kêmarî yên welêt bi eslê xwe Tirkîyeyî ne. Her kes li kolanan bi tirkî dipeyivin. Pêdiviya wan bi mamosteyên tirkî re heye, min jî mamostetî kir.

Kesên bixwazîn serî li penahîyê bidin, ger rewşa wan pir xerab be, mîna ya min gefa mirinê li ser wan hebe heya ji destê wan tê bila delîlan bidin hevdu. Li ser tuşbûna tundîyan zabitnameyên polîsan hene. Dibe ku li ser telefonê yan jî li ser medyaya civakî peyamek hatibe. Dikarin vana gişan li ser kaxîzê bidin nivîsandin, bikin dosyeyekê. Wêne jî dibin; bi vî rengî çiqas belge hebe ew çend misoger dibin. Lê belê dema tu bê vê derê di destê te de tu belgeyên nişana xetereyê li ser te tune bin, dewlet ji te re dibê “kekê'm tu ne di nav xetereyê de yî, çima hewl didî ji bo penaberîyê serî lê didî, pêwîst e tu hincetên derbasdar pêşkêş bikî.” Mînak elewî dibên “ez elewî me, nikarim pêdiviyên ola xwe bi cî binim.” Dewlet vê yekê weke hinceteke hewcedar dibîne lê belê derbarê wê yekê de belge dixwaze. Dema penaberîya LGBTÎ+an bê erêkirin dibin xwedî gelek mafan. Dewlet ji penaberekî asayî zêdetir nixr bi te dide. Li vê derê asta mafên LGBTÎ+an birra jî gelek bilind e.

A dawî bêjim, ez dixwazim bes bi tenê weke tûrîstekê bêm Tirkîyeyê ji ber ku bi salane min dîya xwe nedîtîye, jixwe bi wan re napeyivim. Lê belê qet nebe min dixwest ji taxa wan derbas bibim, careke din

wan bibînim. Wekî din dixwazim ji bo dîtîna Îzmîrê bêem. Aniha bi tu awayî nikarim bêem. Bi dilxwazîyeke bêhempa ez çûbûm Îzmîrê, tekane xeyala min a mezin bû. Ji ber ku bêyî ji Îzmîrê xatir bixwazim hatibûm, dixwazim bi rastî xatir ji Îzmîrê bixwazim. Lê belê naxwazim jîyana xwe li Tirkîyeyê saz bikim, bes weke tûristekê dikarim bêem. Li vê derê tûşî nijadperestîyê filan dibim lê belê dikarim li kolanê rûnim û bîraya xwe vexwim, carina daw li xwe dikim kes berê xwe nade min jî, kes deng nake, weke queerekê dikarim ji xwe re bigirim. Dikarim neynûkên xwe boyax bikim, dema neynûkên xwe boyax bikim kes şimaqan li min naxe. Kes tifi kolanan nake, di lempê trafîkan de her kes li bendê dimîne. Mirov dikare her tiştî bike. Dawîya hefteyê em diçin klûban, te dî li Tirkîyeyê ji bo çûna klûbê mirov bi xeml û rewş amadehî dike, li vê derê tişteki wiha nîn e. Tu bi pêceme diçî û tu kes eleqa xwe bi kesî nayne. Tekane xala xerab serma ye, weke cemedê.

Bila Bêzar bin, Zivêr Bibin, Dev Jê Berdin û Biçin

Merhaba ez Dîyar

Merhaba, ez kurdekî elewî me, li Dêrsimê ji dayik bûm. Heya yek salîya xwe li Dêrsimê bûm. Bavê min ji karkerîyê teqawîd e, dîya min jina mala ye û em şeş xwişk û bira ne. Du xwişka min a mezin li Kanadayê penaber in. Malbata min ji çîna karkeran e. Mezûnê zankoyê me, min bernamêya masterê tamam kiriye, anêha xwendekarê dîktorayê me. Heşt sal e li Fransayê dijîm. Ez xwe weke jin, kurd, elewî û bîseksûel pênase dikim. Hemû nasnavên min ji bo min bi qîmet in, li cem min tişteki wilo yek ji a din girîngtir be nîne. Kurdbûna min ji bîseksûelîya min girîngtir nîne an jî bîseksûelîya min ji alîyê min ê ku ez zaroka malbateke ji çîna karker im, ne girîngtir e ji bo min. Girîngîya tevan wekhev e. Bi dîtina min ev nasnavên min ketine nav hev. Ji ber ku nikarim wan ji hev û du cihê bikim nizanîm kîjan ji wan girîngtir e, kîjan ji wan min weke min saz dike.

Li Stenbolê behskirina nasnava xwe ya LGBTÎ+ bi tena serê xwe zehmetîyek e. Lê belê ez di malbateke “rihet” de mezin bûm. Di dema lîseyê de ji cem malbata xwe qut bûm. Di demên zankoyê de ji ber ku di mala xwe de bûm zextên malbatê ji xwe nîn bû û min jî qada xwe ya ewle afirandibû. Ji malbatê ve yekser min zext hîs nekirin. Lê belê weke pêşfîkreki min digo pêwîst e nasnava xwe ya bîseksûelîyê ji wan re bibêjim. Dema li ser naskirina nasnava xwe ya bîseksûel difîkrim bê kengî bû, dikarim bêjim bîst û çar an bîst û pênc salîyên min bû. Heya wê demê heteroseksûel bûm. Li pey bîst û çar an bîst û pênc salîyên xwe meyla min çû ser bîseksûelîyê. Li Zankoya Stenbolê klûbeke bi navê Radar hebû. Di pola yekemîn de ez çûm civîneke Radarê. Li wê derê min hîs kir ku klûbeke pir girîye, wiha zû bi zû jî kesên ji derveyî xwe qebûl nedikirin. Cara ewil li wê derê min bi kesên LGBTÎ+an re bi awayekî rêxistinî pêwendî danî. Heya wê demê ji tevgera LGBTÎ+ê

bêhtir angajê tevgera femînîst û tevgera kurd bûbûm, ji ber wê yekê min di nav têkoşîna LGBTÎ+ê de qet cî negirtibû.

Hincetên sereke yên ji bo veqetîna min a ji Tirkîyeyê sedemên polîtîk bûn. Min ji ber kurdbûn û elewîbûna xwe vê biryarê girtibû. Ez li Tirkîyeyê bimama ez ê bihatama girtin. Ji ber vê yekê ya min koçeke mecbûrî bû. Lewra serê pêşî bi demkî çûm welatekî Ewropaya Rojhilat ji ber ku min nedixwest li Ewropayê bijîm. Min biryar da li wê derê bimînîm. Biryara min a vegeerê hebû heger doza min a li Tirkîyeyê ji hukmê biketa. Jixwe ez weke xwendekar çûbûm Ewropayê lewma jî min tiştêkî wiha ku dibêjin “em li Tirkîyeyê di bin zextan de ne, em li Ewropayê wiha azad in” li cem xwe hîs nekir. Jixwe welatê ku ez çûmê weletekî zêde îslamofobîk û nijadperest bû. Bi porên xwe yên reş, ger dîyar bibe ku tu ne ewropî yî dibe ku tu tûşî tiştên gelek xerab bibî. Hevalên min ên nêz hebûn ji Erebistana Siûdî digotin ji ber laçikên xwe tifi li wan hatiye kirin. Ji ber ku ez hatibûm welatekî li Ewropaya Rojhilat min ew welat bi giştî weke welatê Ewropayê bi xwe nedidît lewma jî li ser Ewropayê fikrekî min tune bû. Piştî heşt meh şûn de vegeeriyam Tirkîyeyê. Di ser cihê ku ez lê bûm tu carî fikrekî min ê wiha nebû ku “Ewropa wiha ye an jî wilo ye.” Wek min gotî cihê ku ez lê bûm li gorî min ne di krîtera welatekî ewropî de bû. Li Herêma Schengenê ye lê belê çavdêriyêke min a bi wî rengî li ser çênebû, jixwe min zanibû welatekî zêde oldar û nijadperest e. Di mijarê jin û LGBTÎ+an de min bihîst ku Fransa welatekî çê ye. Ji ber vê yekê jî terciha çûna min Fransa bû. Ji nasnava xwe ya kurdî wêdetir min bala xwe bêhtir dabû nasnavên xwe yên jin û LGBT+î, di terciha min de bandora wê baldayîne hebû. Gava mirov tê vê derê, bi wê kelecane her tişt wek ku sûper be li mirov tê, ji ber ku li Tirkîyeyê di vê babetê de gelekî mubalexe heye.

Min dît ku, bandora femînîzma pêla duyemîn, bandora kitêbên ku me ew xwendine heye lê tu eleqeya tiştên ku me xwendine û vê derê bi hevdu re nîne; tiştên bi vê terzê, weke “lûksê” aîdê kesên elîtan e, nîqaş pir hindik bandor li çalakvanîya kolanan dike an jî di jiyana koçberekî de heger ne dewlemend be, ne aîdê çîna jorîn be şewqa rasteqîniyekê nîne. Weke polîtîkaya dewletê em bibêjin xwedî polîtîkayêke gelekî xerab e.

Berê, zewaca homoseksûelan jî qedexe bû li vê derê encax mirov karibû PACSê¹ bike. Mirov zewicandî be, heteroseksuel be dikare zarokan ji xwe re bike ewlad, lê LGBTÎ+ bi ji bo te ne derbasdar e. Hêj berî bi çend salan mafê zewacê derket. Tu zewicî bî encax piştî pênc salan dikarî serî li penaberiyê bidî. Ji hêla mafên jinan ve jixwe di rewşeke dijwar de ye. Li Fransayê ji sê rojê carekî jinek tê kuştin. Em dikarin bêjin ev reqem li gorî yên Tirkîyeyê kêmtir in lê bi ya min danîna hiyerarşiyekê ne rast e. Mesela li Tirkîyeyê bi saya têkoşîna kurd, tevgera jin a kurd û femînîstan têkoşîneke me ya elimandî heye. Di vê têkoşînê de tiştê sereke ew e ku divê mirov kirdeyê bike bingeh. Mîna wan meşên jinan yên ku mêr nayînê. Li vê derê tiştên wiha tu carî nayên nav nîqaşê. Di civîneke 8ê Adarê de mêrên cîs-heteroseksûel dikarin bên û li gel dijberîya jinan, dikarin fikrên xwe bibêjin û dikarin werin tev lî meşan bibin. Li vê derê me dît ku hin kesên din li ser navê kirdeyan dipeyvin. Wekî din divê mirov vê yekê ji baş binirxîne, piştî êrişên DAÎŞê li Ewropayê helwesteke guherandî (ez nikarim vê yekê li mêzinê bixim) heye. Li gor gotina koçberên ku ji mêj ve li wê ne, demên berê rewşa koçber, jin û LGBTÎ+an rihettir bûye. Ji ber ku em koçber in em tiştên li vê derê bi awayekî cuda dijîn. Bi êrişên DAÎŞê re li vê derê dijberîya li hemberî koçberan derveyî adetê zêdetir bû. Li Fransayê bi wan zagonên ku di serdema RAYê [Rewşa Awarte] de derketin pê ve her tiştê kete rewşeke. Tu bêyî vê derê helbet rihettir î lê li gorî ku derê? Ez ji Tirkîyeyê hatime [li vê derê] bêhtir rihet im . Li gor Stenbolê belkî li kolanan bêhtir bi dilfirehî dimeşim. Hevalekî min ê gey ji Kaliforniyayê hatibû rojek bi girîn hat malê. Go “min di jîyana xwe de welatekî wek vira homofobîk nedîtîye.” Li metroyê destdirêjî li lawik kirine. Em ê li gor ku derê bipîvin? Li gor Tirkîyeyê yan li gor Kaliforniya? Homofobî li vê derê hingî zêde ye ku hew dibe.

Heya bîst û pênc salîya xwe min weke jineke heteroseksûel jîyana xwe domand û bi awayekî xwezayî jî pozîsyona min a li wê derê li ser hevkarîya bi [wan]² tevgeran re saz bûbû. Lê dema ez ji pozîsyona kesê hevkar [piştgir] derketim bûm kirdeyê vê dîyardeyê, fahmkirina

1 n.w. Peymaneke mîna zewacê ye.

2 Di deqa tirkî de dibêje “bi vê tevgerê” lê li gor pêwenda deqê ez dibêim behsa van tevgeran dike: “têkoşîna kurd, tevgera jin a kurd û femînîstan.”

vê rewşê, rasterast bandor jê girtin û bi vê bandorê re bidestxistina vê hişmendîya politîk, gihîştina vê qonaxê tişteki wiha ye ku dem jê re divê. Ez piştî bist û pênc salîya xwe di babeta LGBTÎ+ê bêhtir politîze bûm û ev bi xwe ne ji bona wî tiştî bû ku ez zûtir angajê politikayê bibim, ji bona serwextbûn, tecrûbe, berhevkirinê bû; angû ev rewşa hanê bi encama livandina tecrûbeyên ku li cem min berhevkirî bûn re pêwendîdar bû. Gava peyv tê ser vê xalê ez nikarim li ser serhatiyên mêrekî gey tişteki bêjim. Heger em li ser mafên jinanî û mêranîyê bipeyvin hin îmtiyazên mirovan hene ku bes ji mêrbûyîne pêk ve tên. Lewma [geybûn] nayê wê mahneyê ku mêrên gey ji wan îmtiyazên xalî ne. Ango mêrên gey jî heta dawîyê dikarin jê sûdê werbigrin. Ango xwedîbûna du nasnavan awantajên xwe jî hene dezawatajên xwe jî. Mêrê gey dema nasnaveke dezawantajî li xwe dike hemû awantajên mayîn danayne kêlekê. Ev nasnavên hanê nasnavên grîft ên di nav hev de ketî ne. Mesela dema dest bi karekî bike bilindbûna wî li gor jineke heteroseksûel an jî li gor lezbiyenekê hêsantir e. Bi kurtî geybûn nayê wê mahneyê ku ji awantajên mêranîyê sûdê negrin. Ji aliyekî din bêhtirbûna bertekên li têkilîyên mêrên homoseksûel dikare bêhtir bi xirabî bê têgihîştin lê belê em ji kîjan perspektîfê lê dinêrin? Çimkî têkilîyên lezbiyen pirî caran weke meyleke cinsî nayê fahmkirin. Bêhtirî weke fantazîyê dimîne di nav fahma civakê de. Ji bo wan kesên ku wiha difikrin têkilîya homoseksûelî ya mêran karekî cidî ye û dibe ku encamên wê yê cidî jî hebin, lê belê di nav wan her du jinên behskirî de gelo wê tişteki "cidî" çî be? Em behsa du meylên cinsî dikin. Ewîlî tundîyeke di ser qebûlkirinê re heye, her wekî din tundîya paşguhkirinê heye. Em ê çawa biryar bidin kîjan ji van tundîyan xerabtir e.

Li gor civatê li holê penîs tune be mirov nikare behsa hevşabûnê bike. Em ji bireke mêran bipirsîn, jina wî bi jineke din re hevşa bibe wê weke xapandinê nebîne. Lê belê jina wî bi mêrekî re hevşa bibe bergînda wê dibe tişteki din. Em nikarin rolê jinanî deynin aliyekî û wiha nîqaşa lezbiyenîyê bikin.

Ez hebekî bême ser çîroka xwe ya li Tirkîyeyê. Em di bin zextên giran ên polîsan de bûn, mala me dihat çavdêrî kirin, ji sedî nodê kesên ku

dihatin mala me hatibûn desteserkirin. Rojekê hevalekî min hat, dîyar kir ku polis di derheqê min de ji mirovan gotinan berhev dikin û em giştin wê baweriyê ku derketina derveyî welêt wê biryara herî bi mantiq be. Ji bo dîtina ber xwe heya bi encambûna dozê ji bona heşt mehan derketim derveyî welêt. Dûre li ser min biryarê desteserkirinê hat derxistin. Parêzerê min bi dozgeriyê re peyivî û ew biryar da rakirin. Ez vegeyriyam Tirkîyeyê, min ifadeya xwe da, ji ber ku helwesta dozger pir hişk bû min go ew ê min desteser bikin. Ez fikirîm, min go wê demê divê çi bikim. Wek min berê jî got, êdî min têra xwe ezmûn li xwe zêde kiribûn. Bêyî ku li nasnava xwe ya kurdî (têkoşîna kurdan li her derî heye, min go ez biçim ku derê ez ê karibim angaja wê bibim) bifikirim, ez li wê fikirîm ku weke jineke lezbîyen ez biçim ku derê ez ê rihet bibim. Îlûzyona bîskêk berê min behskirî, pirtûkên ku min xwendî, şoreşa cinsî ya li Fransayê, tiştên wiha min dan ber çavan û hatim Fransayê.

Ez li ser navê xwendekariyê hatim Fransayê. Di ser kursa zimên re min serî li vîzeyê da û ez hatim. Piştî salekê min dest bi perwerdehiyê kir. Li vê derê statûya min hîna jî xwendekarî ye. Heft sal e li vê derê xwendekar im. Divê mirov piştî şerê Sûrî bi du serdeman ve behsa Fransayê bike; berî êrişên DAÎŞê ên li vir û piştî wan êrişan. Ji ber ku Fransa xwedî dîrokeke kolonyalî ya xurt e xwedî rastîyeke kokdar a îslamofobîyê ye û ji ber Cezayîrê ku rû bi rûyê vê rewşa xwe nebûye hê jî erefbobî û îslamofobî heye. Jixwe mirov kare li her derê bi vê yekê bihese. Mirov dikare mêtîngerîya li welatên Giravê li daîreyên dewletê bibîne. Karmendên di asta herî jêr de reşik in, mirov kare şewqdana dîroka mêtîngeriyê ya li ser Fransayê bi awayekî berbiçav bibîne. Bi giştî li Parîsê zelaltir dixuye. Parîs Stenbola Tirkîyeyê ye hebekî. Bajarekî qelebalix e, gelek mirov tê de dijîn. Wekî din a girîng ew e ku mirov li kîjan deverê be. Li deverên bakûr cihên bi navê banylîyo yên ku çîna karkeran pêkhatî hene, her ku mirov ber bi bakûr ve diçe hejarî zêdetir dibe. Ber bi başûr ve rêjeya kesên temenmezin zêde dibe, wek ku ber bi çîna bilind ve sînorek hatibe danîn. Mirov vê yekê li ser xetên metroyê jî dibîne, tu Metro 1ê siwar bibî pak î paqij e. Tu li Metro 7ê siwar bibî, weke tûnela tirsê ya Disneylandê ye. Gava mirov diçe bakûr hestê ku lê peyda dibe ne heman hest e gava ku diçe başûr.

Ez hez ji bikaranîna peyva cihêkarîyê nakim. Ser û binê nijadperestî û îslamofobîyê dinixumîne. Zankoya ku ez li wê derê dixwînim herhal yek ji mektebên herî naskirî ye. Sê salên ewil li mektebê min bi tenê çar xwendekarên reşik diditin. Mesela li mekteba me ji penaberan re cî venakin, heger tu ne dewlemend û spî bi ihtîmala çûna te ya wê mektebê pir kêm e. Xwaringeha mektebê nîne. Xwendekar dikarin li restorantên dewlemend xwarin bixwin. Bibore lê ez ne dewlemend im, ango ez nikarim li restorantan xwarin bixwim. An jî tiştêkî gelekî hêsan heye: Mesela tu li cihekî rûdinê, tu yê çay bixwazî, av bixwazî zilam bi te re bi îngilîzî napeyve. Tu dest bi axaftina bi fransî dikî, vê carê zilam devoka te naecibîne, dest bi axaftina îngilîzî dike. Hevalekî min ji bo sîgortaya tenduristîyê tam sê caran belgeyên xwe şandin, di her sê caran de jî wenda kirin mesela. Li pey wê em bi hevdu re çûn sazîyê. Jinika li wê derê peywirdarkirî bi gotina “min hezar car ji we re got. Ev dosye qet nehatîye vê derê, qet nehatîye wergirtin. We li derekî xeletî kiriye. Ev wiha nabe” bi ser me de hîlbû. Me jî serê xwe jê re xwar nekir û me dest bi pevçûnê kir. Dawîkê xebatkarekî din hat, tu nabêjî dosye li wê bûye. Ango ji ber çî ev hatin serê me? Çimkî kesên li hemberî te jî nikarin bi frensiyeke sûper bipeyvin, ew jî ne spî ne. Ew rewş encax wisa dikare bê ravekirin: Jin bi xwe ne spî be jî peyva wê ya frensî herikbar e, dewlet rayeya karmendîyê pê daye, bi wê rayedanê karê xwe li xerabîyê digerîne û mafê wan kesên li hemberî xwe dişkêne. Mesela gava tu diçî yek ji mezintirîn garên vê derê, li gara bakûr polis li her derê ne, peywirdarên ewlehiyê li her derê ne. Kesên pêşî li wan tê birin an ereb in an jî reşik in. Min qet nedîtiye li ser laşê kesekî spî an jî kej lêgerîne bikin. Xwedêgiravî nijadperestî sûceke mezin e.

Li vê der 8ê Adarê dibe du şeq. Naxwazin li cihên meşa karkerên seksê bimeşin. Piraniya karkerên seksê jî koçber/penaber û jinên trans in. Pênc şeş sal e meşa 8 ê Adarê ji ber vê yekê di rewşeke dabeşkirî de ye. Mîrov di civînan de bi xwe jî vê yekê dibîne, bi eşkereyî dibêjin ku “em naxwazin bi wan re bimeşin.”

Weke gelek welatên Ewropayê Fransa jî ji bo ku penaberan negire hewl dide. Kesên ji bo penaberîyê tê serê pêşî heger li balafirgehê penahende

bûbe nêzî heftayekê deh rojan li balafirgehê de di bin çavdêriyê de te girtin. Şopa tilîyan filan têne girtin, heger pêvajoyeke bi şûn de şandinê tune be derdixin derve. Heya berîya bi salekê mirov diçûn navendê yekser dosye digirtin, penahende dibûn. Aneha li Parisê dosyeyên mirovan li ser hev komkirîne lewma di ser telefonê re tu karî jivan bigrî. Komeleyeke biçûk û kêrnehatî saz kirine, tu diçî wê derê. Dûre parêzgarî dosyeya penaberîyê dide te. Şopa tilîyan digrin helbet. Ji wergirtina şopa tilîyan nêzî şeş heft seatan te li wê derê di bendemanê de dihêlin. Heger şopa tilîyan li welatekî Ewropayê xuya neke ji bo ku tu karibî serî li penaberîyê bidî dosyeyên hewce didin te. Pêwist e di nav bîst û yek rojan de tu wê dosyeyê temam bikî bişîni parêzgarîyê. Dûre ji bo çil û pênc rojan 585 ewro pere bi te didin ango mehane dike 390 ewro. Helbet karên te di hemdê xwe de bimeşe tu dikarî vî pereyî werbigrî.

Piştî temamkirina dosyeyê du heb pêvajo hene. Prosedûra ewil bi lez diçe. Di nav panzdeh rojan de îfadeya te digrin û biryara rênexşeya pêvajoyê didin. Prosedûreke din heye, ew jî nêzî şeş mehan didome. Em bêjin şopa tilîya te li welatekî Ewropayê peyda bû an jî tiştêkî din gewimî, demildest bi pêvajoyeke lez te paş ve dişînin.

Pêwist e hemû prosedûran bi frensî bikî. Îfadeya te bi frensî dixwazin, heger perê te tune be, dibe ku tu nikaribî kesî peyde bikî ji bo wergerandinê. Li vê derê yek ji mexdûrîyeta herî mezin ev bû dihat jiyîn. Lê belê dema serilêdana te redkirin tu dikarî serî li dadgeha bilind bidî. Hingê dewlet bê pere mafê parêzerê dide te. Heya wê demê ne piştgiriya wergerê ne jî alîkariya hiqûqî qet nayê dayîn. Ango parikî politikayên xwe wiha disepînin: Bila bêzar bin, zivêr bibin, dev jê berdin û biçin. Li navendên serilêdanê gelek bi xerabî li gel xelqê tevdigerin. Mesela mirov seat çarê sibehê tên. Hewa weke cemedê ye, bifikrin seat çarê sibehê dikevin rêzê. Her parêzgar hejmareke diyardirî werdigre, jê zêdetir mirovan nagrin. Lewma jî mirov ji ber vê yekê ji nivê şevê ve dikevin rêzê. Tevî betaniyên xwe li wê derê li ser erdê asphaltê radikevin. Dema têketina hundir peywardarê ewlehîyê rêza hanê neecibandibe an jî di pirsgireke biçûk de dikare te nexe hundir. Tundiyeke wiha derûnî heye ku hew dibe. Hawira wê derê ew çend bi hêrs e gava mirov dikeve

hundir pê dihesa, ew hewa li dev û rûyê mirov dikeve. Ez bi xwe, li gel ne penaber im jî bi awayekî misoger travmatîze dibim. Têkilîyên ku bi mirovan re datînin û miameleya ku li mirovan dikin erjeng e.

Li vê derê dema tu penaber dibî ji te dipirsin, dibêjin “gelo cihê te ye mayîne heye yan na?” Ger tu bêjî “erê heye” wê demê alîkariya perê bi te nakin. Qet diyar nakin ku heger mirov wê vebijêrkê di formê de dest nîşan bike wê nikaribe pere werbigre. Li vê derê birek mirov hene li cem merivên xwe dimînin bi nezani wê vebijêrkê dest nîşan kirine û dewlet jî pere nade van mirovan. Ji ber ku pêş-agahdariyek nîne ev pirseke xapînokî ye.

Te di li Stenbolê li Tarlabaşiyê li gor dîmane hotelên xerab hene, penaberan dişînin otelên ji wan jî xerabtir. Heger cî hebe dikarî şevokê li wê derê şevokê li dereke din rakevî. Rojekê dikarin te bişînin 100 km wêdetir roja din dikarin rabin bişînin 100 km wêdetir, tew bawerî bi vê jî nabe, ger cî hebe gengaz e. Pergaleke kampan tune ye, wek Swîsrê an jî wek Almaniyê. Bi hin otelan re peyman girêdidin, li cem wan cî hebe te li wê derê bi cî dikin. Piştî wegirtina statûya penaberîyê kurseke entegrasyonê heye, sê rojan filan diçiyê. Tiştên weke al, sembol û nîrxên Fransayê hînî te dikin. Li pey wê çend seatên diyardîrî pêwîst e tu biçî kursa frensî. Ev jî formalîte ye ji ber ku kesên dibistana seretayî qedandî û bijîşkekî dixin heman polê. Yekê bi tîpê erebî dizane û yekê bi tîpê latîni dizane dixin heman polê. Bi awayekî xwezayî jî ew kes heya hînî tîpan dibe kesê din ê mezûnê zankoyê li wê derê bi betalî rûdîne. Ew kurs ji hînkirina tiştina wêdetir formalîte ye a rastî. Kesekî heştê salî û nexwende tevî diktorekî sî salî dixin heman polê.

Li vê derê kursên bêpere nîn in. Hin cî hene ji aliyê dêr an jî komeleyan ve bi dildarî hatine damezrandin lê belê ne girêdayîyê dewletê ne. Ango ne weke Almaniyê ye an jî weke Belçikayê. Li Fransayê pergala tenduristiyê li gorî welatên din gelekî baş e. Her dahata te li bin pereyêke diyardîrî be wê demê dewlet jî sedî sed xwe dide ber her tiştên te. Tu dikarî herî şaredariyan testên elîsayê bê pere bi lezgîni bidî kirin. Tu dikarî dermanên xwe yê HIVê bê pere werbigrî. Tu dikarî derziya

hepatîtê bê pere bidî kirin. Ji bo înfeksiyonên ku bi rêya seksûeli derbas dibin tu dikarî xwe bigihîni xîzmetan. Kondom bê pere ne û mirov bi rihetî dikare bi dest bixe.

Hê ku ez li Fransayê jî dijîm ez nikarim ji kesî re bêjim “neyên vê derê, ev der xerab e.” Kesê ku tê vê derê li wê derê di kîjan şertan de ye, ew ê dev ji çî berde û wê li vê derê bibe xwedî çî, ev gişt tiştên şexsî ne. Penaberbûyîn bi rastî pêvajoyeke zehmet e. Talîyê li vê derê rêjeya homofobî, lezbofobî gelekî bilind e. Ji bilî qadên LGBTÎ+an li kolanan ihtîmala dîtina jinên an jî mêrên bi destê hev girtî qet ne pêkan e. Li gel ku ez ne bi şertên polîtîk hatime jî zor didim xwe ku nebim penaber. Çimkî kesên ku ew [penaberî] hatiye serê wan tûşî tundiyên derûnî yên wiha tên ku bi peyvê nayê gotin. Ango tu yê li ku biseknî, tu yê çî bikî, çawa tevbigêrî mafê diyarkirina van tiştan gişî di destê wan de ye. Di vê pêvajoya prosedûran bi xwe jî tundîya ku li mirovan dikin di astên dijwar de ne, ji ber vê yekê jî derûnîya koçberan di rewşeke pir xerab de ye. Ez aneha piştgiri didim dosyeyên penaberiyê. Çewisandinên pergale li ser mirovên gihitîştîye asteke ew çend dijwar ku zêde zêde bandor li mirovan dike, hew tu arîşeya wan a polîtîk tune ye jî hin mirov hene ji ber aborîyê koç kirine û alîkarîyên hiquqî werdigrin, ew bi xwe jî van tiştan dijîn.

Endîşeya jiyani ya mirov hebe, heger ji dîya xwe, bavê xwe, ji malbata xwe revîya be, hela ku ewlehîya canê tune be, ku ewlehîya canê di ser her tiştî re ye, dikare li koçkirinê bifikre. Li vê derê ji bo tu kes soza gulistanê nadin. Belkî berîya sî salan dibû lê aneha nabe.

A rastî ez difikirim bême Tirkîyeyê. Hatim Fransayê, ev heft sal e li vê derê me. Min penaberî nekir, hê jî li bendê me ku hin tişt biguherin. Ji ber ihtîmala desteserkirinê û tiştên bi vî rengî ez di rewşa bendemanê de me. Ger atmosfera sîyasî biguhere helbet dixwazim vegerim Tirkîyeyê. Tim min dixwest lê belê rîska hatin û ketina hepsê min dide sekinandin. Ev sê sal e jî nikarim bême Tirkîyeyê ji ber vê yekê.

Vê Gavê Ez ê Çi Bikim?

Merhaba,

Navê min Tîna Godîva ye. Bîst û neh salî me. Kurdeke ji rihayê me. Berîya du salan min koçî cihê xwe yê a niha kiriye, hemwelatîyê Tirkîyeyê me. Serborîya min a koçê helbet ji bo min ne hêsan bû; çewsên ku ji zaroktîya min vir ve hatibûn serê min bûn sedema koçkirina min. Berî çewsên malbatê çewsên dewletê ez ber bi vê serborîyê ve dehf dam.

Di serdemên ku ez bi homoseksuweliya xwe hesiyam bi zêdebûna çewisandinan re carina min ev nasnama xwe ji bîr dikir. Di wan salan de jiyana min bi awayên çewisandinên malbatê, çewisandinên dewletê û bi xwe-nasnekirinê dimeşîya. Dema ez gav bi gav bi xwe dihesiyam hîna di sêzdeh salîya xwe de bûm.

Li dibistana seretayî dema min hevaleke xwe maç kir ez pê hesiyam. Ev çi bû, min nedizani. Hemcinsên min gavê ji mêrekî hez dikirin min daxwaza jinekê dikir. Ev rewş ji min re parikî “xerîb” hat. Wekî din min di xwe de li pirsgerêkekê geriya. Gelo ya bi pirsgerêk ez bûm? Di wan temenan de ez gelek caran ketim pey vê pirsra “gelo ev nexweşînek e?”

Ji heşt salîya xwe vir ve ez him bêyî bav him jî bêyî dê mezin bûm, bavê min li ber çavê min bi tahdeyê hat qetilkirinê. Ji ber vê sedemê bi kuştina zaroktîya xwe re kamil bûm. Li gel ku sêzdeh salî bûm bi xweşîkî min fikir diafirandin, min karibû xwe arasteyî bikim û bikevim pey vê pirsra “ez çima wiha me.”

Mîn bi xwe ji xwe dipirsî hevalên min ên keçik daxwaze mêrekî dikirin ji ber çi ra ez jinekê dixwazim. Gelo min bersiva van peyde kir? Helbet min nekir di wê temenê de, axirê zarok bûm. Min ew ji kesî re venegot, tirsiyam. Ji we bav tune, dê tune... Li mektebê mamoste hene lê belê bawerîya mirov

bi wan nayê. Kesên zimanê min ê dayîkê qebûl nekin û destûra axaftinê nedin, bi ser de axaftina tirkî li min ferz bikin min ê çawa vê hesta xwe karibûya ji wan re vebigota? Di vê pêvajoyê de min derbên derûnî xwarin, min nedikarî derkevim derve, li malê min timî kitêb dixwend. Ev kitêb, kitêbên ji bo mezinan bûn. Li wan deran min li xwe digeriya. Min bersiva pirsên mîna “ez kî me, ji ber çi wiha me” digeriyam.

Di serdema lîseyê de internet bi nav û deng bû. Min dest pê kir ji Google pirsî bê ez kî me, ev hest çi ne. Li wê derê min gotina homoseksûel dît. Hin malperên internetê digotin jinek dikare ji jineke din hez bike an jî mêrek dikare hez ji mêrekî din bike ev tişt “asayî” ne. Lê belê di şîroveyan binîya wan de min derbirînên mîna “raşehiti” - ku em fobî dibêjinê- didîtin. Van şîroveyan ez tirsandim, min got rewşa min ji malbata min re bê qalkirin ez ê bême kuştin. Çimkî li wê derê gotinên nefretê jî hebûn, mesela digotin “ez ê vana bikujim.”

Li pey lîseyê min riyek danî ber xwe. Ji ber eleqeya lixwepirsînê min dixwest filozofiyê bixwînim. Ez bi ser ketim, min xwend, bixwebaweriya min pêk hat. Min û yeka li ser internetê me hevdu nas kir, dest bi têkilîyê kir. Têkilîyê gelekî xweş bû. Dûrayî hebû, ez li Rihayê bûm ew li Bursayê bû. Min gelek hewl da xwe nêzî wê bikim, min zankoyeke li Stenbolê kar kir. Lê belê, min terka Beşa Filozofiya ku pir jê hez dikir, da. Bi çûna Stenbolê re hezkirina min ez vexwendim Bursayê. Jixwe min berê Stenbolê nedîtibû. Tiştên wiha dihatin gotin “Stenbolê bajarekî mezin e, qelebalix e, tu ditirsi, kesên li wê derê pir perwerî ne.” Ev rûdana mirovê perwerî ew çend dihatin gotin, hêj min dest bi zankoyê nekiribû min dest bi xwendinê kiribû. Hezkirina ewil, eşqa ewil, dilsoziya ewil ew çend hestên xweş bûn, weke Rihayê çewsa polîsan tune, tahde nîne. Heya wê demê ji bo min hezkirin bes ji malbatê pêk dihat, min go digo ew jî bes e. Piştî naskirina wê jinê di dilê min de tiştên cuda qewimîn. Lingên min bi firê diketin. Piştî du mehên li pey çûna Stenbolê, min wêrekîyê li xwe pêça, biryar da ku biçim Bursayê. Cara ewil ez û wê jina hezkirî me yê bihata gel hev. Kela dilê min rabûbû. Dema me hevdu dît, divê min çi bikira? Gelo merhabayeke asayî, destê hev girtin an jî hembêzkin? Kesa li pêşberî min jî bi kelecana bû. Li rawestgehê pêşwaziya min kir,

weke du hevalên hev me silav li hevdu kir, min destê xwe dirêj nekir ji ber ku li min wer hat kefa destên min ji ber germahîyê xwê daye. Dema silavdayînê ew jî bi kelecana bû. Belkî kelecana min derbasî wê bûbû. Dûre me hevdu hembêz kir. Aha wê demê min fahm kir ku ev ez im û min ew qebûl kir. Qebûl kirin parikî zehmet dibû. Li jînewara min vê yekê weke “nexweşîn” an jî “raşehitîn” didan xuyakirin. Dawîkê min qebûl kiribû û pir jî bextewar bûm. Min di otobosê de destê wê girt. Homoseksûelbûn ne tiştekî xerab e û li gel vê yekê qebûl kirin jî tiştekî nuwaze bû. Eger rojekî hin kes vê kitêbê bixwînin pêşniyaza min li wan bila meyla xwe qebûl bikin. Qebûl bikin! Çimkî tu wê demê bextewar dibî, ji hêla derûnî ve azad dibî. Ruh û bedena te bi saya wê yek dişê bi hev bikeliye. Min filozofîyê xwend. Li gor bawerîya min xweza me weke du zayendan ji hevdu cihê nake. Em bes jîndar in.

Ez bême ser pêvajoya veqetîna ji Tirkîyeyê... Ewropa li ser zimanê me xeyala min a zaroktîyê bû. Ji zaroktîya xwe vir ve min xeyala wê dikir. Li jînewera xwe pir westiyabûm, min nema karî li hember çewsandinan xwe ragirim, her dema min serê xwe datanî ser balgîfê min digo “ew ê kengê derî bişkênin û bikevin hundir.” Li herêmên Tirkîyeyê mîna Rojhilat û Başûr rojhilata Anadolê jîyan pir cuda ye. Kesên ji Stenbolê dijîn bi rastî nikarin fahm bikin. Di serdema mektebê de me min rûdanên bûyî ji hevalên xwe yê Stenbolê re vegotin gotin “em li kîjan cîhanê ne.” Kîjan cîhan? Em li heman welatî ne, li heman bajarî, em bêhna hema hewayê dikin lê belê ew haya wan ji van tune bû. Wekî din, min fahma wan jî dikir, bi xweşbînî tevdigeriyam. Çimkî li televîzyonê nedîtî, li rojnameyan nedixwendin.

Bûyera dawî, bi avêtina ser mala me kir ku biryara koçkirina ji Tirkîyeyê bidim. Di bûyera teqemenî ya Pirsûsê de min hevalên xwe jî ji dest dan. Ez li wê derê bûm, jixwe gelek ji wan li ber destê min mirin. Ev bûyer kartêka herî mezin bû li ser biryara derketina ji Tirkîyeyê. Şer tiştekî xerab e. Min şer jî dît. Jiyana min li ser sînorê bû, bi dildarî dixebitîm. Aneha jî gelo min karî tiştên serhatî vebibêjim? Na. Bi hatina vê derê re wek ku ji dogehê rizgar bûbûm, ketibûm bihûştê. Li Ewropayê zehmetî hene gelo? Helbet hene.

Sedema duyemîn jî homoseksûelîya min bû. Çimkî westîyam, bi rastî jî westîyam. Û min xwest ji bo xwe bijîm ew dem. Gelo ev xwehezî ye? Bi ya min, na. Bîst û heft sal e ev dîtiye. Gotin rihet e mirovek nivê temama jiyana xwe wiha derbas kir. Belkî ez ê pênc-deh salên din jî bijîm, ez dixwazim zarokên li rûyê min bişirin, yên êşnedîtî jî min re bêjin beyanîbaş, merhaba. Bêyî ku zimanekî ewropî bizanibim bi rê ketim. Kurdîya min, tirkîya min û îngilîzîya min a teqlo meqlo hebû. Carina ji bo vê rêwitiyê re dibêjin dînîtî. Carina ez jî difikirim bê çawa bi ser ketime. Dema pîyê min bi vê derê ket min bi xwe ji xwe re pirsî go “min çi kiriye.” Li gor hinekan pir wêrekî ye. Dema bi rê ketim li Balafirgeha Stenbolê dest danîn ser vîze û pasaporta min. Bi qasî du seatan nedan min. Lêpîrsîna vî tiştî jî kirin: Kê vê vîzeyê da te, bi ku derê ve diçî?” Gava veqetîne jî min zehmetî dît. Di xuyanîyê de diçûm geşt û gerê lê gor fikirîna wan mafekî min î wiha jî nîn bû. Pîrsa vê yekê jî dikin. Bi vîzeyê bernameya şuxilîne hatim vê derê.

Te di dibêjin cihê zayîna mirov an cihê têrbûna mirov... Cihê zayîna mirovan cipçihê ne. Li vê derê me, lê belê bêhma welatê min jî pir cihê ye. Dema ez li Rihayê li balafirê siwar bûm û hatim Stenbolê tu hest li min peyde nebû. Çimkî mirov her li ku be jî hewayê Tirkîyeyê hîs dike. Te di hewayê welêt e. Ez li balafira Fîlandiyê siwar bûm, balafir bi firê ket. Wê keliyê çavên min li yekê Tirkîyeyê digere. Wiha difikirim dibêjim li wê derê ew ê kesên pêşwazîya min bikin hebin lê dîsa jî ez ê çawa biçim. Guhê min timî dixwest peyveke tirkî an jî kurdî bibihîse. Li gel vê yekê jimara telefona wan kesên bêne pêşîya min li cem min hebûn û ez agahdar kiribûm dema ku rewşên awarte pêk hat bê ez ê çawa alîkarî ji balafirgehê werbigrim. Teqlo meqlo be jî îngilîzîya min hebû lê belê dîsa jî mirov dixwaze zimanekî ji axên xwe seh bike. Tiştêkî din di balafirê de hat bîra min: “Min ê aneha çi bikira?”

Balafir daket balafirgehê. Dema ji balafirgehê derketim polîsa li wê derê jî min re go “tu bi xêr hatî.” Jixwe ez jî mat mam, min bi xwe ji xwe re go “çi dibê?” Min nêrî di uniformayên wan de polîs dinivîsî. Dûre min go “gelo ez di xew de me?” Van polîsan bi îngilîzî jî min pirsîn bê pêdiviya min bi tiştêkî heye an na. Dûre min dengê kesekî bi tirkî dipeyive seh

kir û tavilê min berê xwe dayê. Min jê pirsî ku cihê derketinê bi ku de ye. Di vê navberê de di hundirê min de hestên xerîb hebûn lê belê aneha jî nikarim tarîfa wê bikim. Valahîyek... Belkî valahîya kêmhîştina hin tiştan. Hesta min a din jî, min hesaba wê derê girtibû û ji bo vekirina hesabeke din amade bûm. Kesên pêşwaziya min kirin ev xwebawerî dabûne min. Min bi xwe ji xwe re go “temam, wê her tişt çareser bibe.

Piştî pirsê “ez ê valêza xwe ji ku bigrim” min dest pê kir ji wan kesên Tirkîyeyê di derbarê vê derê de pirsan kir. Gotin ku ev der cihekî gelekî baş e û nebûna hezkirina mirovî ya li Tirkîyeyê tu yê li vê derê bibînî. Gotin “netirse! Li vê derê tu pirsgirêk dernayê.” Gotin “ger pirsgirêkek çêbû dikarî li me bigerî” û jimarên xwe dan. Min valêza xwe girt. Diçim, lê piyekî min bi pêş de diçe, piyekî din paş de diçe. Min gavên xwe davêtin ew qas giran bûn te di qey valêza min bi tonan barkirî ye. Li alîkî jî çavên min tije bûbûn. Dema ez hatim malbateke li vê derê ez pêşwazî kirim. E malbat malbateke ji Tirkîyeyê bû me hevdu didît. A rastî ji ber vê yekê rihettir bûm. Dawîya dawî bi rêyeke fermî hatibûm, helbet ev jî di nav xwe de xwedî hin zehmetîyan bû. Li vê derê dema li otobosê siwar dibî şifêr dibê “beyanibaş, bi xêr hatî”, di asansorê de mirov silav li hev du dikin. Ev tiştên pêwist in lê belê li me pir xerîb tê. Du sal e li vê derê me, pir ecêb e tevteví min pênc çaran dengê qornayê bihîstin. Li gel her tiştî ez dikarim bêjim parîkî bi siûd im. Di warê welatê hatinê de bi siûd im, naşibe tu welatan. Kesên li vê derê bêtir rûken in lê li vê derê jî “hindik be jî- ne ku nijadperestî nîne. Gelo bila LGBTÎ+ bên? Ger hûn ji min bipirsî bi ya min berî hatinê divê baş bifikirin. Pir zehmet dibe, kesên te li pişt xwe hiştine û cardin nikarî vegeirî. Malbat...

Fînlandîya ji piraniya welatên Ewropayê cuda ye. Her meh, hema hema her roj zagon diguherin. Zagonên nû jî tên. Guherîna zagonan çawa dibe; zagonek dikeve karîgeriyê welat di nav xwe de dipêve. Çavdêrî dikin bê zagon û xelk li hevdu dikin an na. Dema em dibê xelk ne tenê behsa hemwelatîyên Fînlandîyê tê kirin. Lihevkirina penaberan jî tê çavdêrîkirin, penaberan tune nahesibînin. Li aliyê din jî dema ev zagon pir diguherin em weke kesên penaber pir ditirsîn. Zagonek heye li derdora wê mafên xwe bi kar tîni, piştî mehekê dibêjin ew zagon

guherîye. Li vê derê di hevdîtinan de serê pêşî min nasnava xwe ya kurdî û serhatîyên li ser wê vegotin dûre min behsa homoseksûelbûna xwe kir. Tu bi awakî aloz nikarî behsa van tiştan bikî. Pirsên ewil in: Çima daxwaza penaberîyê dikî, di serilêdana penaberîyê de belgeyên te hene gelo. Mînak di derbarê mayîna li girtîgehê, cezagirtinên te hwd. belgeyên wisa. Ger belgeyên bi homoseksûelîyê re eleqedar hebin bi awakî pozîtîf cihêkarî dikin. Ez parikî heq didim vê daxwaza belgeyan. Li gel ku ne homoseksûel in jî hin kes hene dikarin derewan bikin û bibin penaber. Di ser van mirovan re rêjeya bawerîya ji me pir û pir dikeve. Pirsê herî girîng ev e: “Belê di jîyanê de ev tişt qewimîne lê anêha wê çi bibe? Tu yê çi bikî?”

Serilêdana min a ewil hat redkirin û li min hat vekolîn. Ji min re ev yek gotibûn: “Ger Riha xerab be here li Stenbolê bijî.” Bersiva min jî ji wan re ve bû: “Gelo li gorî we min ew fikir nekiriye?” Min dîyar kir ku ez ne ji Rihayê reviyam ez jî çewisandinan reviyam. Di çavê wan de dewleta li Rihayê û dewleta li Stenbolê ne yek e. Di hevdîtînê de Peymana Stenbolê jî hêla Tirkîyeyê ve neqil dikin û behsa mafên ku daye jinan dikin. Belê min behsa hebûna zagonan kir, lê min go zagon nayên sependin. Yanê a rastî jî me çêtir zanin bê çi dikare bê sependin çi nikare bê sependin. Dema mirov televîzyonan vedike rastê gelek dokûmenterên derbarê Tirkîyeyê de tê. Mesele di hevdîtînê de hat gotin ku li Stenbolê gelek komeleyên LGBTÎ+ hene, ew dikarin alîkarîya te bikin. Min ji wan re got ku nasnava min ne eşkere ye. Li gorê hişê wan li welatekî komeleyek vebûbe li wê derê serbestî heye. Li welatekî darvekirin tune be tahde jî tune ye. Li ber destê wan agahiyên hemû komeleyên LGBTÎ+ ên li Tirkîyeyê hene, tînin datînin ber te. Banga min li hemû komeleyan e: Ji kerema xwe! Bala xwe baş bidin wan ewraqên hûn didin kesên penaberan. Çimkî em li hin heteroseksûelên ku xwedî vê ewraqê rast tên.

Cihêkarî, nijadaperestî li vê derê jî tînin. Li nav malbata ku ez bi wan re dijîm jî nijadperestek hebû. Ev zêde jî ber bi çav nîn bû. Belkî ew jî ne nijadperestî bû, cudahîya çandî bû û şoka çandê li min ket. Min di çalakîyekê de ev rewş dîtin. Dewleta finî di mijarekî de mafên penaberan da sekinandin, xelqê Finlandîyayê bi xwe derketibû protestoyê. Xelqê

finî ya vî welatî bi xwe jî li cem penaberan xwe bi cî dikin. Di van protestoyan de helbet weke dij-alîyek nijadperest jî bi komeke deh panzdeh kesan cî digirtin. Heta di nav wan yekê emirkirî jî hebû. Min xwe nêzî wî kir, min jê pirsî ku çima nijadperestî dike, bes keniya. Di vê bûyera behskirî de kesên em ji wan re dibêjin “nijadperest” nikarin xwe nêzî me bikin, nikarin tiştên xerab bêjin. Ne êriş e. Dema tu dimeşî li aliyên din disekinîn û alayên xwe li ba dikin. Rewşekî wiha qet nabe ku bêjin em penaberan di qadên şuxilînê de naxwazin. Di rewşeke wiha de zagonên li vê derê wê canê xelqê xwe bieşîne. Cezayên pir giran ên vê yekê hene. Li vê derê di jiyana kar de ol, mehane û politîka qet nayê axaftin. Ji ber ku ev qedexe ye.

Pêşniyaza min a ewil li wan kesên LGBTÎ+an ku dixwazin koç bikin derewan nekin, bala xwe baş didin hûrguliyên. Mesela tu dibêji “min tahde li Tirkîyeyê ditiye”, bi awakî bê eleqe dibêjin “tarîfa mala xwe bike.” Mesela pirsî boyaxa mala te dikin. Qet belgeyên sexte nedin, ev dertê holê û demildest mirov tê dersînorkirin. Empatîyê saz dikin, derdê wan zêde jî ne dersînorkirina te ye. Parêzer ji min re go “yeka homoseksûel a li Tirkîyeyê desteserkirî bide nimûnekirin.” Weke homoseksûeleke jin jî te tê pirsîn bê tûşî çî bûyî. Hat gotin ku te jiyana li gor meyla xwe ya cinsî neditiye lê belê kesên astengdarên vê yekê kî bûn, vê ya piştrast bike. Ev welat pir girîngî dide perçeyên kaxizan û belgeyan.

Kesên dixwazin bibin penaber divê van qet ji bîr nekin: Dema çûn Ewropayê bila vê mantiqa ku kesên Tirkîyeyî mirovên me ne ji hişê xwe bibin. Çimkî di tu mijarê de alîkarî bi te nakin. Bi taybetî jî homoseksûel bî. Mixabin kesên Tirkîyeyî li vê derê jî bi mantiqa li Tirkîyeyê ne. Li hemberî wan li vê derê jî di sa mirov mecbûr dibe xwe veşêre. Tirkîyeyîyên li vê derê (kurd, tirk) penaberê vê derê bibin jî, bi girêdana zewacê bîn jî, weke karker bîn jî hişmendîya wan a li ser homoseksûelan tim wek xwe ye. Bila kes bi bawerîya wan nebe penaber. Gava min alîkarî ji Tirkîyeyîyên li vê derê dixwest mixabin tûşî teklîfên erjeng dihatim. Hemwelatîyên ewropî ji Tirkîyeyîyên baştir û dilsoztir in. Li gor têgihiştina Tirkîyeyîyan jinek bi tena serê xwe hatibe vê derê “tiştêkî xerab kiriye”, bi vê fikrê jî dixwazên sûtê jê bigrin. Bo minak te

li cem xwe didin şuxilîn, gef li te dixwin, dest datînin ser mafên te. Car tê, ev kesên han rê li ber şuxîlina te digrin, heta ji wergirtina destûra niştecihiyê re dibin asteng. Di vê mijarê de hikûmeta finî ji bo penaberan semînerên agahdarkirinê li dar dixin. Dîyar dikin ku penaberên li hemberî rewşeke wiha mayî bila vê rewşê ragihînin polîsan. Zagoneke nû derket. Berê pêvajoya penaberiyê bi qasî çar şeş salan dirêj dibû. Aneha di nav şeş mehan de bersiv didin. Ji bo serilêdanê sê mafên te hene. Dema te red bikin tu dikarî her du mafên xwe yên din bikarbînî. Parêzerên bêdestheq di vê pêvajoyê de piştgirî didin. Piştî wergirtina bersiva redkirinê mirov kare bişîne temyîzê. Di vê pêvajoyê de mafê te yê şuxilînê jî mafê te yê zewacê jî heye. Lê belê zewaca sexte bê kirin ew pê derdixin. Carina di hevdiîtinê de tê gotin “em bi çîroka te ya vegotî dizanin, dev jê berde...” Divê mirov bêje “na nikarim dev jê berdim. Ev tişt bandor li min kirin.”

Li vê derê li kampan dimînî. Tiştê dibêjin kamp jî apartman e. Hemcins bi hemcinsan dimîne. Malbat bi hevdu re dimînin. Pak î paqij e. Ez ne li kampê di mal de dimînim. Kes li te ferz nake, vaye “were li kampê bimîne.” Heqê xwarinan bi te didin. Di vê pêvajoya bendemanê de tu diçî mektebê jî. Mekteba zimên mecburî ye. Dema tu B1, B2 ji ezmûnan werbigrî dikarî biçî mektebên wan ên pîşeyî. Ji bo her pîşeyî mektebek heye. Tu li avahîsaziyê jî bixebitî, biçî paqijîya malan jî lazim e perwerde bibî. Heqê otobûsa te, heqê telefona te tê dayîn. Li kampê 350 ewro alikariya madî tê dayîn. Ev kêmbixuye jî ji ber ku her tişt erzan e têrê mirov dike. Ger perê te têrê cil û bergan neke tu diçî kampê dibêji “cil û bergên min nîn in”, ew jî qertek didin; diçî cihê cil û bergên ji destê duyem lê belê paqij û ûtkirî, ji wir dabîn dikî. Li qadên derveyê kampê çalakîyên civakî têne kirin. Bi ser homoseksûelbûna te re ger tu biwazî dikarî bi tena serê xwe jî bimînî. Hin kamp jî hene bi tevayî lê dimînin. Ji ber ku ez li kampê namînim pêwîst e navnîşana xwe ragihînim. Ger gumana tişteki bikin, mesela ji tenduristîya min bikevin gumanê, mesela ger kesê li cem dimînim miameleyên xerab bi min bike tên li malê vedinêrin. Tên, lê vedinêrin bê jiyana te çawa didome. Her şeş mehê carek mafên me yên fermî tê vegotin. Tevlîbûna wan mecbûrî ye. Gava tu tev lê nebi li alikariyên de dikujin. Di serî de dikarî bona salekê

destûra niştecihîyê werbigrî, dûre ger bizewicî dikarî çar salan destûra niştecihîyê werbigrî. Di dawîya çar salan de ger ji ezmûnan derbas bibî dibî hemwelatî.

Gelo daxwaza vegeza Tirkîyeyê heye li cem min? Ma mirov kare dev ji bihûştê berde biçê dogehê. Helbet nafikrim. Gelo ez bîra malbata xwe dikim? Helbet! Piştî wergirtina niştecihîya vê derê belkî ji bo geşt û gerê werim. Li vê derê herî zêde bêriya mêvanan dikim. Li vê derê kes li deriyê te naxe. Tu bêriya germahîya malbatê dikî. Bêriya xwarinan dikî. Li vir gava tu dibêjî “ez kurd im” fobîya mirovan ji peyva kurd nîne. Bi giştî li hemberî fikr û ola te pêşdarazîyên xelkê nîne. Ez nikarim werim wê derê, nikarim vegerim. Her ku bêrikirinên min hebin jî ez ji vî welatî hez dikim.

DYA, Xwezîya Mirov Bi Tirkîyeyê Tîne

Merhaba Ez Mistefa,

Min dibistana seretayî, dibistana navîn û lise li Tekirdagê tamam kir. Dûre ji Zankoya Marmarayê ji beşa Îqtîsadê mezûn bûm. Paşê salek du sal bi banqegerîyê re mijûl bûm. Peyre...Yanê ane... Jîyana xwe li Dewletên Yekbûyî ya Amerîkayê didominim, hê ji li vê derê dijîm.

Heya salên zankoyê li Tirkîyeyê min derfet û wêrekîya derbirîna nasnava xwe ya vekirî bi xwe re nedît. Bi halê heyî, her çiqas min li herêmeke ku ji hêla fikrê ve azad û ji hêla cihanbînîyê ve serbest dimam jî di warê “êşkerekirinê” de min nekarî xwe rihet hîs bikim. Eşkerebûna min bi hatina min a Stenbolê re, bi sazkirina jîyaneke serbixwe re pêkan bû. Bi taybetî di pêvajoya Gezîyê de piştî ku tevgera LGBTÎ di endamên medyayê de bêtir xuya kir û ket rojevê min jî ew derfet bi dest xist ku xwe ji malbatê re eşkere bikim. Bi saya hêz û piştgirîya ku min ji tevgera Gezîyê wergirt min nasnava xwe bêhtir da xuyakirin. Li Tirkîyeyê jîyana min a bi nasnava homoseksûelîyê bi giştî piştî 2010an dest pê kir. Her ku haya min ji xwe hebû jî ez timî daîm wek ku di nav dolabekê de bûm. Pêvajoya min a derketina ji vê dolabê serê pêşî bi rewşa min a çalakvanîyê ve eleqedar bû. Wek min gotî di wê pêvajoyê de, xuyanîbûna me ya zêdetir, destpêkirina qebûlbûyîna me ya ji derdorên berfirehtir a rastî wêrekî da min.

Belê demeke dirêj bû ez difikîrim ku xwe ji malbatê re eşkere bikim. Dema min têkîlîya xwe û malbat û merivên xwe dida ber çavan êdî haya min ji pêwîstîya bi jîyaneke rihet hebû. Divê min hin tişt bikira. Helbet di wê serdemê de bixwebawerîya zankoyîbûnê jî bi min re hebû. Ji ber ku Gezî jî li vê pirsîyara min a biryara xwe-êşkerekirinê rast hat xwebawerî û wêrekîya min zêdetir bûn. Esil em dikarin bêjîn kombînasyonê van hemûyan e. Him biryarên min ên şexsî him jî guherîna wê demê ya

civakî bandor li jîyana min a çalakvanîyê û pêvajoya xwe-êşkerekirinê kir. Her çiqas pêvajoya Geziyê ji bo me bûbe kana hêvîyan, wêrekî dabe me jî rewşa polîtîk ya Tirkîyeyê kir ku hêvîyên me yên destkeftî di nav çend salan de cardin ji dest me biçe. Ez dibêm pêvajoya Geziyê ji bi awayekî serketî tamam nebû. Li gor fikra min vê pêvajoyê gelek tiştan li me zêde kiribin ji encamên wê bi ser neket. Herî xweş rewşa hevalên me yên di pêvajoya Geziyê de van gotinên min piştrast dikin, ên li rêza herî pêş ya çalakvaniya LGBTÎ+ê de bûn bi xwe jî koçî welatên din kirin. Min jî wek van hevalên behskirî bi fikra ku tevgerên bi vî cureyî li welatên dijdemokratîk ne xwedan siûdên pêşketinê ne, bir biryara koçkirinê rabûm.

Ji bo koçkirinê tercîha min a ewil Dewletên Yekbûyî ya Amerîkayê bû. Sedema wê jî ev bû ku berê ji bo demeke kurt be jî ez hatibûm Amerîkayê û kêmbê jî agahiyên min ên derbarê vê derê de hebûn. Helbet hebûna naskiriyekî min î li vê derê jî bû wesîle. Wekî din tiştê ku zor da biryardayînê destkeftiyên me yên berî bi çend salan bû ku di nav çend salan de ji dest çûn. Li Tirkîyeyê guherînên polîtîk pir bi lez pêk tên. Rojevên me pir dînamîk in, hêlên wê rewşê yên êrênî jî hene û yên neyînî jî hene. Mirov bi kurtî bêje, êdî min xwe li Tirkîyeyê di ewlehîyê de hîs nedikir.

Hatina min a Amerîkayê bi awayekî cuda qewimî. Piştî hatina vê derê pêvajoya min a mayîna fermî bûyereke cîpcihê bû. Ez bi vîzeyê xwendekariyê hatim vê derê. Yanê wek gelekên ji me ez jî bi vîzeyê ku mirov ji bo perwerdehiya zimên serî lê dide hatim. Li Amerîkayê min hevaleke transseksûel a ji Tirkîyeyê koçkirî nas kir. A rastî pîlana min ew bû ku bi rêya mektebê li vê derê bimînim lewra fikra penaberîyê qet li tîlekî hişê min jî nediket. Lê belê dûre vê hevala trans ez agahdar kirim ku mafê min ê penaberîyê heye, bi rêya parêzerekî min serî li penaberîyê da. Çimkî di nav şeş mehan de wê maweya vîzeyê min biqedîya. Rêya tekane a mayîna li Amerîkayê domandina mektebê bû, ew jî rêyeke pir buha bû. Bi taybetî li Amerîkayê mirov bi vîzeyê xwendekariyê bijî mixabin derfeta şuxilînê jî ne pêkan e. Pêwîst e mirov dahatekê bi dest bixe. Berê di xwendekariyê de bi alîkariya malbatê re min jiyana xwe didomand.

Ji ber vê sedemê jî min dest bi lêkolîna prosedûrên penaberîyê kir. Ez fêr bûm ku gelekên ji homoseksûelên ji Tirkîyeyê berê serî lê dane û serilêdana gelekên ji wan jî hatiye qebûlkin. Bi saya serê hevala xwe ya trans min derfeta hevnasîna LGBTÎ+ên din ên vê derê dît. Û min serî li penaberîyê da. Pêvajoya serilêdanê dan destpêkirin, bi awayekî jî qet bang li hevdîtîne jî nekirin. Bi temamî statûya min hatibû erêkirin. Piştî serilêdanê nimreyeke ewlehîya civakî didin te. Ev jî bi fermî destûra te ya neştcehiyê û şuxilîne pêkan dike. Pêvajoya min a penaberîyê hêj didomîya min biryara zewacê girt. Dema rewşa zewacê tê holê jî pêwîst e mirov serilêdana penaberîyê şûn ve bikişîne. Di sala 2017an de min serilêdana xwe ya penaberîyê şûn ve kişand. Bi rêya zewacê min serî li Green Cardê da. Ev qerta kesk du sal derbasdar e. Di vê maweyê de ji aliyê hikûmeta Amerîkayê ve zewacê heteroseksûel jî ên homoseksûel jî pêgiri bi pêvajoya kontrolê ye. Piştî qedandina du salan carekî din serî lê didî. Ji bo deh salan destûra niştcehi û şuxilîne didin.

Wek min behskirî ji roja ku piyê min li axa Amerîkayê ketiye vir ve ez bûm xwedî sê statûyên cihê. Vizeya xwendekaran, ya penaberîyê û li pey wan jî ya zewacê... Dema mirov bi hemwelatîyekî amerîkî re bizewice dikare di nav sê salan de hemwelatîbûnê bi dest bixe. Mesela aneha du salên min qedîyaye. Piştî deh mehan wê mafê min ê serilêdana hemwelatîbûnê çêbe û piştî hemwelatîbûnê ez ê bikarim deng jî bidim. Ji bilî vê rûdana zewacê rêyeke din heye ji bo bidestxistina Green Cardê, ew jî wek ku hûn jî dizanin pergala peşkavêtîne. Ji bo serilêdana hemwelatîyê pêwîst e mirov pênc salan di vê pergalê de li bendê be. Yanê awantajêke bi vî rengî ya zewacê heye. Li ser peşkavêtîne wergirtina Green Cardê, ji milyonê yek ihtîmal e. Ji ber ku hejmara serilêdanê zêdetir e lewma rêjeya bidestxistinê jî gelekî kêmtir e. Aneha di rêveberîya Donald Trump de em nêta wî ya rakirina rêbaza peşkavêtîni jî dibînin, ji nûçeyan seh dikin. Li Amerîkayê politikayêke zêde zêde dijî koçberîyê tê meşandin. Hikûmeta Amerîkayê di salên dahatûyê de pîlana guherîna bi temamî ya zagona koçberan dike.

Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê di fahma dewleta civakî de welatekî sifir e. Dema ez wê bi Tirkîyeyê re didim ber hevdu, mirov carina dibêje

ku Tirkîye jî jê çêtir e. Yanê dema em li nimûneyên Ewropayê binêrin, kesekî çûbe wê derê û penaber bûbe, pêdivîyên wî yên mîna vehewîn, tenduristî û perwerdehiyê di serî de ji aliyê dewletê ve têne dabinkirin. Lê belê li Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê qet mafekî te yî wiha nîne. Mesela gava xwendekarîya min qedîya û min serî li penaberîyê da pê ve heya nimreya min a ewlehîya civakî bihata pêwîst bû demek diyar li bendê bimînim. Di vê pêvajoyê de ji bo min derfeta şuxilînê nehat dayîn. Di nav wê pêvajoyê de ez mecbûr mam mesrefên xwe bi xwe bikim. Mirovên mîna min penaber an jî di nêta penaberîyê de ne ew bi xwe jî heman pirsgirêkan dijîn.

Aneha pir zehmet e ku mirov bikare behsa dram û trejedîyên penaberên li ser sînor bike. Mixabin medya jî nikare rewşa penaberên di şert û mercên zehmet de dişuxilin bide nîşandan. Li Qesra Spî serokekî faşîst heye. Bi awayekî hewl didin ku xuyabûna nûçeyên di derbarê penaberan de asteng bikin. Ez ê çawa behs bikim nizanîm lê belê wek ku hin rûdanên li Tirkîyeyê dihatin serê min li Amerîka jî dibin ezmûnên min. Te di dibêjin dejavu, tiştêkî wiha ye.

Ez li eyaleta New Yorkê dijîm. Li Amerîkayê gelek eyalet hene û di navbera van eyaletan de cudahiyan mezin hene. Ev der bi temamî liberal e, eyaleteke bêhtir demokrat e. Wek min behs kir mixabin ew fahma dewleta civakî nîne, a rastî bawerîya min pê nîne di demek kurt de jî guherînek pêk bê. Mînak di pergala tenduristîyê de pirsgirêkan mezin hene. Timî mecbur î ji şirketên sigortayan sigortaya taybet a tenduristîyê bistinî. Tu pişgirî an jî tevkarîya dewletê nîne ji te re. Di pergala perwerdehiyê de jî wiha ye, mantiqa zankoya dewletê jî tune ye. Saziyên mîna zankoyên weqfan hene, ji bo wan jî mirov mecbûr e pereyekî pir zêde bide wan.

Li vê derê navê min ê ewil Mistefa bû pirsgirêkeke mezin. Tu carî min bîr nedikir ku ez ê li Amerîkayê tûşî cihêkarîyeke bi vî rengî bêm. Ev cihêkarîya ez rast lê hatim bes ji ber navê min ê ewil Mistefa bû. Di jîyana xwe de ji ber homoseksûelîya xwe gelek caran ez li cihêkarîyan rast hatim. Lê belê qet min bîra van tiştan nedikir ku ji ber navê xwe ez û tûşî cihêkarîyê bibim an jî ji ber ku dê hinekan bêjin ev misilman e û ez

ê tûşî cihêkarîyan bêm. Her çiqas ez xwe weke misilman pênase nekim jî, bawerîya min a olî tunebe jî, li vê derê dema navê min ê ewil Mistefa tê bilêvkirin tiştê sereke yê ku tê bîra mirovan misilmanbûna min e. Bi taybetî dema dibêjin ji Tirkîyeyê hatiye, te û nasnava misilmantîyê dikin weke hev. Li vê derê îslamofobî di asteke dijwar de ye. Li vê derê tu carî ji ber homoseksûeliya xwe ez tûşî cihêkarîyê nehatim bileks homoseksûelî bû sedema guherîna riwangeya mirovan li ser min, bû nasnavekî alîkarê min. Nasnava min a homoseksûel bend danî ber cihêkarîya îslamofobîyê ya li dahatûyê. Çimkî dema homoseksûeliya xwe vedibêjim dikevin nav fikrekî wiha: “Aaa tamam e hingê, pirsgirêkên te hebûne bi olê re an jî bi welatê xwe re. Ji ber wê yekê tu hatîyî vir. Tu jî ji me yî.” Di babeta nasnavan de bi awayekî vekirî durûtî heye lewma jî dixwazim behsa wê bikim. Li vê derê zêde homofobî jî nîne. Biş giştî cihêkarîyeka homoseksûeliyê li eyaletên başûr tê dîtin.

Li Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê di nav demê re ji ber ku sê statûyên min ên cuda çêbûbûn hin pirsgirêkên min hebûn. Asayî kesekî bi rêya zewacê Green Card wergirtibe divê ji bo çûna welatê xwe, geşt û gerê tu tengasî lê nebe. Lê belê ji ber ku min serî li penaberîyê daye hikûmeta Amerîkayê her bi çi awayî be destûr nade geşt û gera min a ji bo Tirkîyeyê. Dema min serî li penaberîyê da beyana min ev bû ku ewlehîya canê min nînbû, endîşeya dahatûyê bi min re hebû lewma min terka Tirkîyeyê da. Ji vî rengê serîlêdana min a penaberîyê ihtîmala vegera min a Tirkîyeyê ji dest min hat girtin. Heya neha pirsgirêka herî mezin bi rewşa min a hiqûqî ve girêdayî ev e. Ji bilî vê rewşê, ez ê di nav deh an yanzdeh mehan de serî li hemwelatîbûnê bidim. Di hevdîtinan de ger encameke baş bigrim û bibim hemwelatî, ji wê pê ve ew ê ji aliyê serdena Tirkîyeyê ve tu pirsgirêka min nemîne. Di vê maweyê de li aliyê hikûmeta Tirkîyeyê jî rûdaneke dîtir tê serê min. Li wê derê jî li ser rewşa min zelalîyek nîne û ez dibêm qey li wê derê jî derbarê min de fiş tomar kirine. Çimkî dema tu taloqa leşkerîyê dikî balyozxaneyê Tirkîyeyê ji te dixwaze ku tu cihê şuxila xwe beyan bikî, ger hebe Green Card û qerda şuxlê wana jî beyan bikî. Dema min ew beyan kirin pê ve jî xuya dibe ku ez ji bo şeş mehan bo xwendekariyê hatime Amerîkayê, dûre her çawa bûbe min destûra niştecihî û şuxilê bi dest xistiye û hê jî mayîna min a li vê derê didome. Ev çawa pêkan dibe, mirovekî nezewicandî encax bi

rêya penaberîyê dikare teqez bike. Bi taloqkirina leşkerîyê re Komara Tirkîyeyê dibe ku hay ji serilêdana min a penaberîyê bûbe.

Aneha ji hêla hikûmatê ve tê zanîn ku ez piştî şeş mehên vîzeyê jî li Amerîkayê dimînim. Gerek hatibe zanîn. Min xwe mecbûr his kir ku tecîla leşkerîyê bikim. Piştî wergirtina hemwelatîbûnê ji bo serdana Tirkîyeyê min pîlana xwe çekiribû, hîna jî fikra min heye, a rastî min dev jê bernedaye. Min go ev tecîla min pêk bê dê di serdana min a Tirkîyeyê de ihtîmala pirsgirêkan ji holê rabe. Lê belê asayî kesê ku serilêdana penaberîyê kir gereka bi hikûmeta xwe re bi awayekî ne di nav karekî an jî pêwendîyeke fermî de be. Ji ber rewşa min a leşkerîyê mecbûrîyeteke min a bi vî rengî çê bû.

Bi çavdêriya min bêhtir elewî, kurd, homoseksûel ji Tirkîyeyê bo Amerîkayê serî lê dane. Kesên nas giş bi rêya penaberîyê li vê derê destûra niştecîhî û şuxilê girtibûn. Ji bo serilêdanê ez dibêm ya herî bimantiq ew e ku mirov bi rêya parêzeran serî lê bide. Ji bilî vê jî heger mirov biçê komeleyên LGBTÎ+an di mijara serilêdanê de alîkarî dikin. Penaberî ne tiştêkî wiha ye ku mirov serî lê da pê ve her tişt qedîya û çû. Pêvajoyeke dirêj e. Piştî serilêdanê bes ji bo hevdîtîna jî dibe ku mirov bi maweyeke bi qandî pênc şeş salan mecbûr be li bendê bimîne. Piştî vê pêvajoya bendemana dirêj di wê kêliya hevdîtîna de mirov mecbûr e ku sedemên heqî yên penaberîyê piştrast bike: Bi belgeyan, bi delîlan, derbiranan; bi derbiranên hevalên xwe yan jî derdora xwe yên nivî nivîskî û nivî devkî.

Dema serilêdana te neyê qebûlîkirin li dij radibî, careke din serî lê didî. Careke din wek ya berê bi maweyeke dirêj li bendê dimîni. Ger ji hevdîtîna duyemîn jî bê redîkirin vê carê hewl didin ku te bişînin welatê te. Prosedûra vegeerê didin destpêkirin. Ji bo kesê serî li penaberîyê daye ev pêvajoyeke mişkule û zehmet e.

Min seh kir ku ev pêvajo li welatên Ewropayê pir bi hêsantir e lê min ezmûna wê nekirîye. Ji ber ku axlebê dewletên Ewropayê dewletên civakî ne ji gelek hêlan ve em dizanin ji DYAYê çêtir in. Em dizanin penaber jî di şert û mercên çêtir de ne. Ez pê bawer im ku penaberên li Ewropayê

dijîn di mijarên bingehîn ên mîna vehewîn, tenduristî û perwerdehiyê de xwe ewletir hîs dikin. Li vê derê min ji hevalên penaber tu tişt nebihîstîye li ser rihetiya vê derê. Li Amerîkayê di şert û mercên giran de li beramberî destheqên erzan mecbûr in bixebitin. Kesên penaber ji asta perwerdehiyê ve bilind bin jî, li welatên xwe di pileyeke baş de bibin jî ev bi kêrî tu tiştî nayê. Her kes pêwîst e ji sifirê dest pê bike. Ez dibêm pêvajoya penaberiyê li Amerîkayê zehmet e. Ger ne rûdana zewaca min bibûya, nizanim min ê karibûya heya ku derê pêvajoya xwe ya penaberiyê bidomanda. Ez dibînim ku kesên nas ji pêvajoyên dijwar derbas dibin. Hevalên dixwazin koç bikin bila baş lê bikolin, gerek eyalet û bajarê çûnê baş hilibijêrin. Ez bi taybetî li ser Amerîkayê bibêjim; welatekî mezin e û di nav eyaletan de cudahiyan mezin hene. Eyalet ne perçeyeke welêt in, lazim e mirov bi çavê welatekî din li wan binêre. Aneha çawa ku li welatên Ewropaya Rojhilat homofobî di asteke dijwar de ye û kesên LGBTÎ+ li wê derê tûşî cihêkariyê dibin li Amerîka li eyaletên başûr jî kesên tûşî gelek cihêkariyan dibin kesên LGBTÎ+ ne û bi taybetî jî trans in. Bi federalî zagona zewacê li hemû eyaletan derbasdar e lê wek ku me di hin mînan de dîtî bînpêkirina mafan gelek caran têne serê mirovan. Mesala şuxilîna transan di leşkeriyê de hat qedexekirin, heya neha ji bo vê yekê tu gav nehatîye avêtin.

Ji aliyê din di piraniya eyaletan de ji ber nasnavên xwe yên LGBTÎ+ dibe ku ji karên xwe bibin, hîna jî tu bendên li ber vê yekê nîn in. Ez behsa eyaletên Komarparêzan dikim. Di xuyanîyê de medya bes ji ber ku li ser wekhevîya zewacê disekne li tevahiya Amerîkayê qinyateke wiha heye: LGBTÎ+ pir serbest in û din bin parastinê de ne. Lê belê dema mirov lê hûr dibe diyar dibe ku mafê şuxilînê ne di bin ewlekariyê de ye. Ger ji ber homoseksûelîyê tu ji karê xwe bibî, wê demê tu girîngîya wekhevîya zewacê namîne. Ji ber vê sedemê LGBTÎ+ên ku dixwazin ji Tirkîyeyê bînin pêşniyaza min li wan, bila hilibijartina eyaletan, bajarên ku dixwazin lê bijîn bi baldarî bikin û berî hatina xwe li zagonên wê eyaletê vebikolin. Li gel vê yekê li bajarê hilibijartî bizanin bê kesên nas hene an na, bi wan re bila têkilî deynin, ez dibêm wê baş be. Li Amerîkayê civateke pir mezin a Tirkîyeyê nîne. Piraniya wan li eyaletên New Yorkê, New Jerseyê dijîn. Wekî din dê çiqas bandora wê hebe nizanim ger bikarin

kesên li vê derê dijîn peyde bikin û bi wan re bipeyvin ez dibêm ew ê ji baş be. Dema mirov ji dûr ve lê dinêre dibe ku her tişt jê ve bi zelali nexuye.

Naxwazim bi mayîndeyî vegerim Tirkîyeyê. Dema astengîya min a hiqûqî ji ber min rabe, wî mafî careke din bi dest bixim, ez difikrim serdana Tirkîyeyê bikim. Dawîya dawî hîna jî meriv û dostên min ên li wê derê dijîn hene û demek dirêj e min ew nedîtine. Helbet pir dixwazim wan bibînim. Xeyalên min ên dahatûyê hene, wek xeyala piraniya LGBTÎ+an e zanim; wek sazkirina malbatekê, bûyîna xwedî zarok, jîyana li cihekî bi rêzemend. Xeyalkirina bidestxistina vana hesteke li gel me hemûyan e. Aneha ez jî qet naxwazim destkeftîyên min ji destê min biçin. Di salên dahatûyê de ji ber vê sedemê pîlaneke min a vegeza Tirkîyeyê nîne. Heger li Tirkîyeyê guherînên bingehîn, veguherîn çêbûn û ez bêjim em ê bikarin hin mafan bi dest bixin helbet, çima na? Lê belê aneha xuyaye zêde ne pêkan e.

ENCAM

Li piraniya welatên cihanê di warê mafên LGBTÎ+an li gel geşedanên êrênî yên van salên dawîn îro li cihanê 175 milyon LGBTÎ+ li hawirdorên ku bi awayekî pergali miameleyên nebaş li wan tê kirin, dijîn. (1) Li gor raportên ILGAYê LGBTÎ+bûyîn hîna ji li zêdetirê heftê welatan weke sûc tê qebûlkirin. Li pêncê ji wan welatan cezaya îdamê didin vî “suci.” (2)

Di rojên îroyîn de bi hejmareke zêdebar mirov ji ber nasnavên xwe yên zayendî û meylên xwe yên cinsî ji wan welatên ku dibên em ê li wê derê xwe di ewlehiyê de his bikin daxwaza paneberiyê dikin. Bes di sala 2019an de bi hejmara 22.705 kesên Tirkîyeyî ji bîst û heft welatên bi ser Yekîtiya Ewropayê de heman daxwazê kirine. (3) Rêjeya LGBTÎ+ên serî li penaberiyê dane li YEYê û li cihanê hîna bi giştî nayê zanin bê çiqas e.

Rojnameya The Gurdian di nûçeya xwe ya li Îngilîstanê û li welatên Yekîtiya Ewropayê pîraniya serilêdana wan kesên ku ji ber nasnavên xwe yên zayendî û meylên xwe yên cinsî daxwaza paneberiyê kirine, hatiye redkirin de diyar dike ku hikûmeta wan welatan baweriya xwe bi sedemên endamên penaberiyê naynin û kesên serilêdayî ji nikarin delilên têrker peyda bikin. Li gor heman nûçeyê, serilêdana çar kesên ji dehan ji ber ku bawerî bi wê yekê naynin ku ji ber nasnavên xwe yên zayendî û meylên xwe yên cinsî zext li wan bûye, nehatiye qebûlkirin. Sê kesên ji endamên penaberiyê ji diyar kirine ku ezmûnên wan ên jîyanî ji aliyê rayedarên hevdîtînê ve têra xwe nehatine guhdarîkirin û pirsên rast ji wan nehatiye pirsîn. (4)

Di vê navberê de Komîsyona Ewropayê di sala 2015an de di pêşniyazekê de Tirkîye di nav “makewelatên ewle” (safe country of origin) de destnîşan kiriye, li pey wê re hin welatên din ên endam heta gavek bi pêş de diçin û pêşniyaz kirine ku Tirkîye bibe “welatê ewle yê sêyemîn.” Ev jî ji wan kesên ku dixwazin penaberîya welatên YEYê bikin astengeke

cipcuda ye. Aramanca wê yekê de ev e ku kesên di ser Tirkîyeyê re têne Yekîtîya Ewropayê bi mecbûrî dîsa li Tirkîyeyê bê vegerandin. (5)

Bi heman awayê ji ber ku li Tirkîyeyê qedexe li ser homoseksûeliyê nîne û di xuyanîyê de hin mafên dîtir jî hene li gelek welatên YEyê Tirkîye ji bo LGBTÎ+an jî weke welatekî “ewle” tê hesabandin. Demhat Bella axatina di navber wê û rayedarê serîlêdana wê de wiha neqil dike: “ Te di dema min raportên ILGA Europe, Kaos GL û Pembe Hayatê pêşkêşî wan kir zilamê li wê derê go ‘na yaw, te ev ji ku dîtin? Tirkîye ji bo LGBTÎ+an welatekî ewle ye.’ Dema min da nişankirin ku li gor ILGA Europê Tirkîye di warê bînpêkirina mafên LGBTÎ+an de li Ewropayê di rêza yekemîn de, li cîhanê jî di rêze nehemîn de ye, zilam nekarî bi vê yekê bawer bibe.”

“Cihê ku Çîrok Dest Pê Dike”

Bi giştî em li nav têkiliyên heteroseksûel jî dayîk dibin. Axlebe weke jina ewil em diya xwe, weke mêrê ewil jî em bavê xwe nas dikin. Pêdivîya me ya herî girîng jiyana di nav ewlehîyê de û hezkirineke bê şert û merc e. Em nikaribin binîn ziman jî daxwaza me ya ewil ji bo parastinê arasteyî malbatê ye.

Rêya gelek LGBTÎ+an di nav salan de weke penaber li welatên din bidome jî, tecrûbeyê ewil a sirgûniyê bi hîskirina cudabûyînên xwe re dibe ku ji malbatê ve dest pê dike. Gelek şewirxwazên min diyar dikin ku di temenên biçûk de hay ji cudahiyan xwe bûne lê belê nekarîne nav lê bikin. Hinek ji wan dibêjin “heya ku li hewşa mektebê jî min re gotin min nedizani ku ez gey im.” Transfobî û homofobîya civakî geh li cem malbatê, geh li mektebê, geh jî li kar her û her ji yê li hemberî xwe re dibêje “Tîştên şaş û nayên qebûkirin di hundirê te de heye.”

Pinar vê veqetînê wiha vedibêje: “ Min xwe wek firêzan hîs kir. Di çavên malbata xwe de jixwe ez zarokekî xerab û nediwê bûm. Piştî gihiştina temenekê, serhatîyên min bi rastî jî debar nedibûn. Him ji ber tundîya giran a derûnî ya malbatê û ya hevsalan him jî ji ber tundîya li mektebê dihat serê min di rewşeke pir bêzar de bûm.”

Lekolînên heyî destnîşan dikin ku LGBTÎ+ên ku xwe ji malbatê re eşkere kirine bi tundîya devkî û fizîkîyê re, bi zorganîyê re, bi kuştinê re, bi qewirandina ji malê re, bi zordayîna zewacê re, bi gefa birina qaşo terapîya selihandinê re rû bi rû dimînin. (6)

Alî wiha behsa pêvajoya serhatîya xwe û malbatê dike: “Serê pêşî gava ku reviyam min bajar guherand, min dît ku guhertina bajêr bi kêrî tu tiştî nayê. Dema min bajar diguherand, min didîtin û cardin dibirin malê. Piştî reva xwe ya dawî çareya ewil min biryar da ku derkevim derveyî welêt.”

Li gor gotina Demhar Bella bi tenê polîtîkayêke wê heye, dibêje “Ez trans im, ez takekeseke vê civakê me, parçeyêke wê me û li vê derê me” û piştî sehkirina ku malbata wê gefa mirinê li dixwe pêve ji wiha behsa wê pêvajoyê dike: “ ... di jîyana min de aloziyek dest pê kir, nayê gotin... Min zirar nedaye tu jîndaran. Ji ber ku min gotiye ‘bes ez ev im’, hin kes dixwazin min bikujin.” Mixabin ev jî bi hevkarîya dewlet û polîsan pêk tê.”

Pêvajoya Şingirêdanê

LGBTÎ+ên penaber ne bes malbata xwe li pey xwe dihêlin; welatên xwe, komên xwe yên çandî, jîyanên xwe yên bi zehmetî avakirî, têkilîyên xwe yên civakî, rêhevalên xwe yên li nav an jî li derveyê têkoşînê yên ku hîna sax in an jî ne sax in tev de li pey xwe dihêlin û tevî van pir-wendayîyên di wê gava veqetîna ji welêt dibe ku bikevin pêvajoya şingirêdanê.

Nesaxîya Şîna Dirêjbûyî (Prolonged Grief Disorder) ji aliyê Rêxistina Tenduristîyê ya Cihanî (WHO) ve di sala 2018an de weke teşhîsekê hat qebûl kirin. Li gor lêkolînan ji ber serborîyên tundîyê, wendayîyên travmatîk, bînpêkirinên mafên mirovan, şahidîya li mirinên malbat û hevalan di nav penaberan de Nesaxîya Şîna Dirêjbûyî bi rêjeyêke bilind tê ditin. (7)

Li gor gotina Tîna Godîva berî derketina ji Tirkîyeyê serdegirtina mala wê bû bûyera dawî ku biryara koçkirinê bide, pê re rewşa hestên xwe

wiha raberî me dike: “Di bûyera teqemenî ya Pirsûsê de min hevalên xwe jî ji dest dan. Ez li wê derê bûm, ji xwe gelek ji wan li ber destê min mirin. Ev bûyer kartêka herî mezin bû li ser biryara derketina ji Tirkîyeyê. Şer tiştêkî xerab e. Min şer jî dît. Jiyana min li ser sînorê bû, bi dildarî dixebitîm. Aneha jî gelo min karî tiştên serhatî vebibêjim? Na.”

Li Ewropayê li ser rewşa tenduristîya derûniyê ji aliyê YEyê ve lêkolîneke din hatiye kirin, li gor wê lêkolînê dîtir dibe ku çalakîya koçkirinê bi xwe di hundirê xwe wendayîyekê dihewîne û ji ber tirsê darizandinê penaber dizanin ku ew ê nikaribin vegerin welatên xwe lewma jî ev rewş dike ku hesta wendayîyê xurttir dibe. (8)

Li gor gotina Erce ku naxwaze rewşa heyî ya welêt bişopîne, sedema wê jî wiha diyar dike: “Him ez bêriya welat dikim him jî hewl didim li nûçeyên di derbarê Tirkîyeyê de nexwînim da ku xwe baştir hîs bikim.” Bêrikirina xwe jî wiha tarif dike: “em bêjin qediya jî tiştên ku mirov nikare biqedîne dimîne li pey.”

Li gor gotina Demhat Bella gava balafireh dadikeve pîstê di jiyana xwe de cara ewil xwe rihet hîs dike û di wê kêliyê de du hestên cuda bi hevdu re diji û vê yekê bi me re parve dike: “Wê kêliya ku tekerên balafirê li erdê ketin ji bo min erdhêjeke nû bû çimkî. Di jiyana min de xala werçerxê bû... Min digo qey erdhêja (Erdhêja Edeneyê) berî bi salan hatibû serê min, wek ku cardin dihat serê min. Dûre ez pê hesiyam ku ya rastî jixwe di nav xwe de min erdhêja herî mezin a jiyana didît ku qet xebera min jê nîn bû.”

Tîna Godîva piştî ghişîtina balafirgehê ji rêwiyekî tirkîaxêf pirsê cihê derketinê dike, hestên xwe yên wê kêliyê jî wiha neqil dike: “Min valêza xwe girt. Diçim, lê pîyekî min bi pêş de diçe, pîyekî din paş de diçe. Min gavên xwe davêtin ew qas giran bûn te di qey valêza min bi tonana barkirî ye. Li alîkî jî çavên min tije bûbûn.”

Ekremê ku li gor gotina xwe li Hollandayê sê rojên ewil êş mîdeya wî xistiye jî wiha dibêje: “Min stresên diwar dîtin. Li Stenbolê berîya li

balafirê siwar bibim şikestinek xwe li dilê min gerandibû, li bafirgehê min xwestibû li diya xwe bigerim xatir jê bixwazim lê ji destê min nehatibû. Ez pir hez ji Stenbolê dikim, ji balafirê min her û her li Stenbolê temaşakiribû, xemgîn bûbûm.”

Nijadperestî û Transfobi-Homofobî

Kesên ku ji bêgavîyê tûşî koçberîyê dibin, gelo li welatên xeribîyê çi tê serê wan? Em ji serborîyên parvekirî fahm dikin ku him di kampên penaberan de him jî li pey wê di nav civakê de ji ber nasnavên xwe yên zayendî û meylên xwe yên cinsî têne aforozkirin, ev bi xwe ne bes e, ji ber rehên xwe yên etnikî û olî rastî cihêkarîyê dibin, bi ser de ji ber ku li welatên xwe bi xwe trauma li wan bûye ber bi pêvajoyeke hin girantir ve dahv dide.

Di pêvajoya serîlêdana penaberîyê de çendên ji astengîyan bes ev in: Li gelek welatan yekser ji bo LGBTÎ+an politikayeke taybet ya penahîyê nîne, politikaya hin welat ji bo LGBTÎ+ên Tirkîyeyê “welatekî ewle” ye û rayedarên li navendên serîlêdanê di mijarên nasnavên zayendî û meylên cinsî de nezan in.

Penaberên LGBTÎ+ ên ku piştî serîlêdana ewil bi mehan mecbur in li benda serîlêdana esil bimînin heger ji bo kesên mazûvan peyda nebin bê gav in wê maweya bendemanê li kampên derbas bikin. Li gor lêkolîna Stonewallê LGBTÎ+ên ên di bin çavdêriya kampên de him ji aliyê penaberên din ve him jî ji aliyê peywidaran ve tûşî cihêkarîyê dibin. (9)

Li gor gotina Pinarê di demên ewil de li derveyî bajêr maye, ji ber bendên zimên û ji ber ku nizane bê li ku derê ye du meh û niv ji odeya xwe ya kampê derneketîye û li wê derê transfobîya hatiye serê wê wiha neqil dike: “Di navenda ez lê bûm ji welatên cur be cur mirov hebûn û ev mirov transfobîk bûn. Ez dadikevim xwaringehê ji nişka ve her kes dahv li hevdu dide, li min dinêrin. .. Sê roja min nekarî nan bixwim.”

Li gor gotina Ekrem li kampan li hemberî LGBTÎ+an bûyerên tundîyê gelek caran tê dîtîn, kesên demên dirêj li kampan dimînin derûnîya wan xerab dibe û bi ser de jî zehmetiyên lihevbiyîne dibînin.

Li aliyê din Dîyar dibêje bikaranîna peyva cihêkariyê hez nake ji ber ku ev peyv serê nijadperestî û islamofobiya li welatê ku lê dijî vedişêre û Sûrela jî nijadperestiyên bi serê wê de hatî wiha neqil dîke: “Her ku min misilmantî ne pejirandibe û min xwe weke misilman bi nav nekiribe jî wan ew dax li me kirin. Ji ber ku ez weke kesekî “ser-reşik” dihatim dîtîn, bi nav û cism û laşê xwe ve bi tevahî bi wê misilmantiyê hatibûm daxkirin, ji ber vê yekê yek car bi dîkesaziyekê [tr. ötekileştirilme] re rû bi rû bûbûm.”

Mîstefa jî dibêje ji ber homoseksûeliya xwe gelek caran li cihêkariyan rast hatiye û dîyar dîke ku qet bir nekiriye ku rojekê ji ber navê xwe û bi gesta ku misilman e ew ê tûşî cihêkariyê bê.

Di xebateke Transgender Ewropayê (TGEU) de cî girtî dest nîşan dîke ku li welatên Ewropayê ji sedî hefteyê karkerên seksê ji penaberan pêk tê. Lê belê di vê rêjeya karkerên seksê de çendên wan LGBTÎ+ in ne dîyar e. Li hin welatan ji ber zêdebûyîna nijadperestî û dijminatîya li bîyanîyan zagonên dijî koçberan bi mebesta desteserkirin û dersînorkirina karkerên seksê tîne bikaranîn. (10)

Hin penaber ji ber sedemên mîna cihêkarî û hejariyê berê xwe didin karkeriyên seksê, bi taybetî ji ber ku destûra şuxilînê nadin koçberên qaçax carina karkerîya seksê tekane rê ye li ber wan. Li gor lêkolîneke PICUMê ya ku li Fransayê di nav karkerên seksê de hatiye kirin, ji ber zagonên dijî koçberan karkerên seksê her rojê çûyî di şert û mercên xeteretir de dişuxilin, ew bi xwe tenduristîya wan dixwe bin metirsîyê. Heman lêkolîn dest nîşan dîke ku kesên HIV pozîtîf nikarin tedawiyên xwe bidomînin, ji ber şertên xerabbûyî di nav karkerên seksê yê penaber de bengiyên alkol û tiryakan zêdetir bûne, depresyon û fikirîna xwekuştinê jî girantir bûne. (11)

Alî li ser zehmetîyên karkerên seksê yên penaber wiha dibêje: “Mezintirîn problema me karkerên seksê yên penaber tûşbûna tundîya psîkolojîk e ji hêla mişterîyan ve... Pîrî caran wiha tê gotin: “Ger tu ji min pere bixwazi ez ê li polîsan bigerim ji ber ku bi awayekî derqanûnî dişuxili... Em bê qeyd dixebitin; ji ber ku em bê qeyd dixebitin ji em ne di kontrola dewletê de ne. Ji ber ku em ne di kontrola dewletê de ne dema karekî tê kes nizane bê em li ku ne.”

Li aliyê din penaberên LGBTÎ+ li wan welatên ku hîna di warê lihevkerîna de bi ser neketine him ji aliyê mirovên ji welatê xwe ve him jî ji aliyê civakê pêgirî bi awayên cur be cur ên mêtinkarî û bînpêkirinan dibin.

Sûrela serhatîyên xwe yên rojên ewil wiha parve dike: “... di warê aborî de qet ne hêsan e mirov bi tena serê xwe debara xwe bike. Li cem donerfiroşan, di karên avahîsazîyan de bi qaçaxî şuxilîm û di wî warî de keda min gelek car hat xwarin. Bi gelekî erzanî ez dam şuxilandin. Te di tiştên hatin serê penaberên sûrî yên li Tirkîyeyê me jî heman tiştan li vê derê dîtî.”

Tîna Godîva jî di derbarê Tirkîyeyîyan de tiştên neyînî dîtine: “Li hemberî wan li vê derê jî dîsa mirov mecbûr dibe xwe veşêre. Tirkîyeyîyên li vê derê (kurd, tirk) penaberê vê derê bibin jî, bi girêdana zewacê bîn jî, weke karker bîn jî hişmendîya wan a li ser homoseksûelan tim wek xwe ye. Bila kes bi bawerîya wan nebe penaber. Gava min alîkarî ji Tirkîyeyîyên li vê derê dixwest mixabin tûşî teklîfên erjeng dihatim.”

Demhat Bella qala wê yekê dike ku xelkê herêmî naxwaze bi penaberan re bişuxile û dibêje: “Tu penaberî bî tu yê bi qaçaxî bişuxilî, tu yê bi buhayên erzan bişuxilî an jî tu yê qet neşuxilî û tu yê hînî debarkirina bi pereyê dewletê bibî.”

Penaber dema tên welatê ku daxwaza penaberîyê dikin travmayên ku heya wê rojê bi serê wan de hatiye jî bi xwe re tînin. Bi ser de travmayên nû yên di pêvajoya çûna wî welatê penaberîyê de û serborîyên neyînî yên li pey hatina van welatan jî li cihana hundirê wan ya travmatîk travmayên nû zêde dike. Hê ku li hêviya ewlehîyê ne di van kampên penaberan de, lê belê piraniya

van kampan qebralix in û ew bi tenê dimînin; li gel nijadperestî, transfobî, homofobî, zehmetiyên aborîyê, nezanîya zimên û hûrguliyên pergala welatekî dikin ku bandora travmayê qat bi ser qatê bikeve.

Demhat Bella rewşa derûniya xwe ya mehên ewil wiha parve dike: Min kesekî nedît pê re bipeyvîm ji ber ku min zimên nedizani. Û min depresyoneke giran derbas kir bi dirêjîya sê çar mehên ewil. Ez li vê derê naxwazim behsa hîyerarşiyê bikim lê belê her ku ez ji hay ji hêla xwe ya têkoşîner heme jî ew gîyana têkoşîner piştî sê çar mehan hew kir û ez heya ber xwekuştinê anîm.”

Li gor lêkolîneke psîkiyatîrê hollandî Laban û hevalên wî pêvajoya serilêdana penaberîyê çiqas dirêj bibe derûniya wan kesan ew çend xerabtir dibe. Di heman lêkolînê de li Hollandayê rewşên penaberên iraqî yên ku şeş mehên xwe yên ewil dijin û yên ku ji du salan zêdetir li benda encama serilêdana xwe ne daye ber hevdu û vê yekê dîtîye: Kesên di koma duyemîn de ne di mijara nesaxiyên psîkiyatîk de li gorî koma ewil gelekî zêdetir in û di mijarên depresyonê de hema bêje du qatê wan in.

Bi heman awayî, rêjeya Nesaxîya Stresê li Pey Travmayê (NSPT) di nav wan kesên ku demek dirêj e li benda serilêdana xwe ne ji sedî çil û dido ye, lê belê di nav wan kesên nû penaber bûne de ev rêje ji sedî sî û dido ye. (12)

Bibirkirina Kurdbûna Xwe

Li Awistiryayê beşdarên lêkolînekê dibêjin ku veqetînek di navbera nasnavên zayendî, meylên cinsî û nasnavên çandî/etnkî de li ba xwe dîtine. Beşdaran dîyar kirine ku du navbera du tercihan de bê gav in yekê ji wan hilbijêrin: li aliyekî barkirina bajarên ku dikarin li wan deran bi rihettirî nasnavên xwe yên zayendî û meylên xwe yên cinsî bidin jiyandin, li aliyekî din jî li bajarên malbata xwe bimînin da ku karibin têkilîyên xwe bi komên xwe yên çandî re bidomînin. (13)

Lê belê penaberên LGBTI+ li welatên xwe bes ne ji ber nasnavên xwe yên zayendî û meylên xwe yên cinsî zextan dibînin ji ber taybetmendiyên

xwe yên çandî jî gelek zextan dibînin, lewma welatê xerîbîyê li gel zehmetiyên xwe di hemam demê de dikare ji bo wan qadên jîyandina vê nasnava xwe ya çandî jî biafirîne.

Li gor gotina Demhat Bella pirsgirêk ne tenê transfobîya li Tirkîyeyê ye, di heman demê de nijadperestîya li Tirkîyeyê jî ye û balê dikşîne ser vê yekê: “Û ez li vê derê cardin bi kurdbûna xwe hesiyam. Li vê derê bi rihetî dikarim bêjim kurd im... ez naxwazim ev jî ji destê min here.”

Ekrem jî li welatê xerîbîyê pêvajoyeke bi heman awayî dijî: Dema min dest bi hînbûna Hollandî kir tiştêkî wiha ji xwe ber pêk hat li cem min; ê zimanê min ê dayîkê heye, kirmanckî, û ji ber neaxaftinê rewşa wê hema bêje li ber jibîrkirinê ye. Min dest bi axaftina kirmanckî kiribû bi merivên xwe re da ku ji bir nekim.”

Zextên derûnî yên ku ji zaroktîya wê ve hatine serê wê bûne sedemên koçkirina Tîna Godîvayê; balê dikşîne ser tenêtiya li nav têkoşînên wê yên di temenên xwe yên ciwanîyê de û bi ser de behsa wê yekê dike ku ne tenê zextên malbatê lê belê zextên dewletê jî berê wê daye wê rêyê: “Kesên zimanê min ê dayîkê qebûl nekin û destûra axaftinê nedin, bi ser de axaftina tirkî li min ferz bikin min ê çawa vê hesta xwe karibûya ji wan re vebigota?”

Qewîniya Psikolojîk

Li gor APAYê (Komeleya Psikolojî ya Amerîkan) qewîniya psikolojîkî (rezilyans) hînbûna li şert û mercên zehmetî, travma, trajedî, gef an jî stresên giran e. Lê belê, psikolojîya kesekî qewîn be ew nayê wê mahneyê ku ew wê zehmetî û tengezarî nebîne. Berovajîya wê di nav wan kesên ku zehmetî û travmayên mezin dîtine de êş û keserên hestiyarî têra xwe berbelav e. (14)

Qewîniya psikolojîk di heman demê de ji bo ku karibin ji bin barê bandorên neyînî yên travmayê rabin jî dibe alîkar. Ji ber vê yekê jî di lêkolînên li ser travma û penaberan de behsa wê potansiyela şînbûnê ya li

pey travmayê (post-traumatic growth) di nav hin penaberan de tê kirin. Çîroka van hevalên me yên ku we serborîyên wan ên di vê kitêbê de xwendin û serilêdanên wan di merhaleyên cuda de ne ne bes veguhastina travmayekê ne, di heman demê de çîrokên saxbûn, di şertên zehmet de mayîna li ser pîyan û nişandan qewîniya psîkolojîkî ne.

Gava li mekanekî tûşî nijadperestiyê dibe û gava li kampa penahiyê destdirêjî lê dibe Demhat Bella xwe bê deng nake. Bang li polîsan dike. Peywirdarên kampê hemû mêran li hev dicivînin dersa LGBTÎ+ 101ê didin wan. Xwe fêrî îngîlîzî dike. Dema li nexweşxaneyê cihêkarî lê dibe heya ku pîrsgirêk çareser dibe li şûna xwe ya runîştinê ranabe.

Li welatê xerîbîyê Alîya çalakvanê LGBTÎ+ê dengê xwe bilind dike. Mafê wan kesên ji ber erebbûna xwe ji barê têne qewirandin diparêze, giliya xebatkarên barê dike û di derbarê wan doz tê vekirin. Dema hevalên wê xwe bê deng dikin aneha dikare wî mekanî eskere bike, giliya wan bike.

Mistefayê ku naxwaze destkeftiyên wî ji dest biçe, di derbarê dahatûyê de xwedî xeyalan e; dixwaze malbatekê saz bike, zarokên wî çêbin û jiyaneke rêzemend bijî. Furkan him di nav Tirkîyeyîyan de him jî di nav civaka Swîsreyê de li hemberî cihêkarî û dîkekîrinê têdikoşe. Sûrela hînî almanî bû, mekteba xwe qedand û aneha li ser polîtîka û tevgerên HIV/AIDSê yên li Tirkîyeyê xebatan dike. Pîna ku digo hîna nû hînûyê bê raketina bi şev tê çî mahneyê, dîyar dike ku cara ewil di jiyana xwe de fikra xwe kiriye...Dîyar dibêje ku ne di ser tercîhê re bibe jî li gel şertên zehmet perwerdehiyêke baş wergirtiye, hînî zimên bûye.

A dawî, ez spasî her yek ji wan hevalan dikim ku bi comerdî serboryên xwe bi me re parve kirin û hêvî dikim ku di vê nivîsê de min têra xwe bi dadwerî ci dabe seborîyên wan. Rêz û hezkîrinên xwe pêşkêşî wan hemûyan û hemû LGBTÎ+ên li cihên cur be cur ên cihanê ne dikim.

Tevî hevkarîyan!

Necib Varan

Endamê Komîsyona Tenduristî ya HEVÎ LGBTÎ+

Çavkanî

- 1) A Global Survey of NGO Attitudes Towards LGBTI Refugees and Asylum Seekers (ORAM, June 2012), at 7.
- 2) <https://www.ilga-europe.org/what-we-do/our-advocacy-work/asylum-europe>
- 3) Number of asylum applications in the European Union 2019/20, by country of origin published by D. Clark, Sep 17, 2020
- 4) <https://www.theguardian.com/uk-news/2020/jul/09/lgbt-asylum-seekers-routinely-see-claims-rejected-in-europe-and-uk>
- 5) Seeking refuge without harassment, detention or return to a “safe country” ILGA Europe Briefing on LGBTI Refugees and Asylum February 2016
- 6) Ocampo, A.C. (2013). The gay second generation: Sexual identity and family relations of Filipino and Latino gay men. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 40(1), 1-19.
- 7) The Assessment of Grief in Refugees and Post-conflict Survivors: A Narrative Review of Etic and Emic Research (at <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6204364/>)
- 8) Life After Trauma: The Mental-Health Needs of Asylum Seekers in Europe
- 9) No Safe Refuge -Experiences of LGBT asylum seekers in detention (at https://www.stonewall.org.uk/system/files/no_safe_refuge.pdf)
- 10) Sex Work Policy, TGEU, 2014
- 11) Safeguarding the human rights and dignity of undocumented migrant sex workers (Sep. 2019)
- 12) Laban, Cornelis, Hajo Gernaat, Ivan Komproe, Bettine Schreuders, and Joop T V M De Jong. 2005. Impact of a Long Asylum Procedure on the Prevalence of Psychiatric Disorders in Iraqi Asylum Seekers in The Netherlands. *The Journal of Nervous and Mental Disease* 192: 843-51.
- 13) Home is where our story begins: Family, community, and belonging for sexuality and gender diverse CALD people (2020)
- 14) The Road to Resilience, From the American Psychological Association, 2020 (at <https://advising.unc.edu/files/2020/07/The-Road-to-Resiliency.pdf>)

LGBTI+ **REFUGEES 2**

MIGRATION STORIES FROM TURKEY

COMPILED BY
MÜZEYYEN ARAÇ - ERCAN AYDIN

The Book on Migration Stories from Turkey is a Collective
Work by HEVI LGBTI+ Association.

Hevi LGBTİ+ Derneği Yayınları

REFUGEE LGBTI+ 2

Migration Stories from Turkey

Compiled by: Müzeyyen Araç – Ercan Aydın

Prepared by: Selçuk Çelik

Pre-reading of Turkish version: Esra Güven

Proofreading of Turkish version: Mehmet Sait Çakar

Translated into Kurdish by: Ferzan Şer

Proofreading of Kurdish version: Adar Çakır

Translated into English by: Gökçe Katkıcı

Proofreading of English version: Michael Asher

Cover Treatment and Page Design: Zafer Rifat Irmak

First Edition: Istanbul, April 2021

ISBN: 978-605-83323-2-4

Certificate No.: 45030

Printing and Binding: Sena Ofset Ambalaj,

Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. Matbaacılar Sitesi

B Blok Kat:6 No:4NB 7-9-11* E Blok K:6 N:4NE20)

Topkapı- Zeytinburnu/İstanbul

T: +90 (212) 613 38 46 F: +90 212 613 03 21

HEVI LGBTI+ Association

Şehit Muhtar Mahallesi, Mis Sokak, Nora Apartmanı,

No:22, Kat:4 Beyoğlu, Istanbul

Tel: (0212) 293 50 85

www.hevilgbti.org

E-mail: hevilgbti@gmail.com

All publication rights of the present work shall be retained by HEVI
LGBTI+ Association.

NOT FOR SALE

The present shall not be construed as reflecting the views of
Friedrich Ebert Foundation.

The entire responsibility for the present work shall rest with HEVI
LGBTI+ Association.

CONTENTS

Introduction / **259**

Acknowledgments / **265**

Right. What else can a person need? / **266**

Nobody wants Syrians in Turkey, do they? / **283**

This is Not Leaving, This is an Escape / **302**

What a freedom it is to wake up to a day unburdened by fear. / **315**

Sometimes it is harder here than in Turkey, no joke / **326**

It is cold here, as cold as ice... / **340**

Weary, Tired, Out, Gone / **351**

What Do I Do Now? / **361**

The USA makes one think even Turkey has it better / **371**

Conclusion / **380**

INTRODUCTION

The book “LGBTI+ Refugees - 2: Stories of Migration from Turkey” centres around the stories of LGBTI+ individuals who have entered the process of resettlement in safe countries due to their displacement/removal from Turkey. Introducing a series of stories from individuals that have emigrated from Turkey on grounds of their LGBTI+ identity, this book was prepared as an extension of the book “LGBTI+ Refugees” published by HEVI LGBTI+ Association in 2016 to depict the stories of LGBTI+ individuals that migrated to Turkey. This book portrays a displaced concept of claimed space.

The countries of North Africa and the Middle East experienced changes in a large number of areas notably including social and political areas by reason of social mobility in the year 2010, and such social mobility assumed the role of an accelerator for human mobility towards Turkey. The process between 2010 and today has seen Turkey being named as a receiving country frequently but was also marked by an oversight of the position of Turkey as a sending country. As is the case in various sending countries, the primary grounds for migration to Turkey has been the environment of human insecurity¹ induced by conflict². The exit strategy adopted by LGBTI+ individuals from Turkey wishing to flee such environment of conflict due to feelings of insecurity has come about in the form of emigration.

In the year 2015, LGBTI+ individuals became a target for increasingly strengthening political trends and movements and discrimination and

1 The United Nations Commission on Human Security Report defines the concept of human security as the safeguarding of people’s freedoms in the simplest terms.

2 The Model of Conflict and Migration Cultures addresses the elements that shape the mechanisms employed by individuals for decision-making on migration under the term ‘conflict’ (Cohen and Sirkeci, 2011)

hate against LGBTI+ individuals became deeper through homophobia in Turkey. “Istanbul LGBTI+ Pride Parade”, has been prohibited since 2015, even though it had been organised as the most crowded pride parade in Eastern Europe and the Middle East until then. Such prohibition was followed in later years with prohibitions of pride parades organised in other cities. The prohibitions imposed by the Governorate of Ankara on LGBTI+ events in the year 2017 condemned LGBTI+ individuals to a life in much deeper insecurity in legal terms. This process witnessed an acceleration in the migration-oriented mobility of constitutionally unprotected LGBTI+ individuals out of Turkey.

The LGBTI+ movement has secured its self-organisation since the year 1993 and has become more visible over the years. The LGBTI+ movement, maintaining its organisational efforts through associations, commissions, entities, and student clubs in various cities, enjoys a heightened level of visibility, which is perceived as a more serious threat today. The LGBTI+ movement is frequently pointed out as a target by both media organs and official bodies³.

HEVI LGBTI+ initiative came together in 2013 and set off its activities with a multicultural perspective, taking a step in a different direction than that of LGBTI+ movements that were visible more on the basis of Turkish identity. Generating resources not only in Turkish, but also in Kurdish, Arabic, Farsi, and English, HEVI continues with its actions in the field of LGBTI+ migrants and refugees.

The establishment of HEVI LGBTI+ as an association in the year 2015 allowed LGBTI+ refugees to interact more with HEVI. Such traction of LGBTI+ refugees to HEVI LGBTI+ may be attributed to the policy embraced by the association for multilingual publications and to its name, i.e., HEVI⁴.

3 <https://kaosgl.org/haber/2019-yilinda-lgbti-lari-sistematik-hedef-gosterme-yayginlasti> (Accessed on 12.01.2021)

4 Hêvî means ‘hope’ in Kurdish.

As we stated during the training programme we organised in 2018 under the title “Anti-Racism in the Field of LGBTI+”⁵, the great majority of individuals that make up HEVI LGBTI+ Association is the “personae non gratae” in the domestic migration flows in Turkey. We can offer an explanation to our rapid integration in the field of refugees perhaps through our deliberate efforts not to forget when we left our villages and when we became urbanised and to keep our position as migrants in the back of our minds. HEVI LGBTI+ enjoyed further empowerment through the joined forces of the personae non gratae of the domestic migration in Turkey with LGBTI+ refugees from other countries. Finding such a common ground gave way to a heightened need to undertake a larger number of actions in the field of LGBTI+ refugees and migrants.

The book “LGBTI+ Refugees” specifically compiled the stories of LGBTI+ refugees displaced from Syria and the Middle East, with a view to attracting attention to their problems. Also documenting and bringing to the current agenda the rights violations, racism, and discrimination they experienced in this process. The refugees who were interviewed for this book no longer live in Turkey. However, we should not forget that the rights violations mentioned there still prevail and no improvement has been secured with respect to rights. The names may change, but the life stories are always similar and almost identical.

The fields of democracy and social politics have never been broad in the history of Turkey; however, as these fields have been narrowed down further since the year 2015, LGBTI+ individuals living in Turkey and Civil Society Organisations active in this area started to be faced with heavier pressure⁶. The changing conjuncture and uniform politics have added to the insecurity of both LGBTI+ refugees living in Turkey and LGBTI+ individuals from Turkey. LGBTI+ individuals and activists

5 <https://tr.boell.org/tr/2019/09/18/lgbti-alaninda-irkcilik-ile-mucadele-egitim-programi-raporu> (Accessed on 12.01.2021)

6 https://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/06/160617_onur_yuruyusu_valilik (Accessed on 12.01.2021)

have been displaced and sometimes forced to leave the country during the migration flow from Turkey to Europe especially after the year 2016. In recent times, a large number of LGBTI+ individuals have applied to our association to receive advice on emigration and the means available for emigration.

This book was compiled with the aim of offering information, assistance, and support to LGBTI+ individuals who emigrate, are forced to emigrate, or wish to leave Turkey regardless of their grounds with respect to migration, migration-related experiences, migration policies, and rights violations in countries of destination.

One of the important points we would like to underline in the book is how the racist and discriminatory experiences affecting refugees in Turkey, and especially Syrian refugees, similarly affect refugees and migrants from Turkey in other countries. We see that the rights violations and discrimination perpetrated against refugees and migrants on grounds of their lack of Turkish language skills or their dialect or accent are similarly perpetrated against refugees and migrants from Turkey that have emigrated to Europe. We see that “We do not want Syrians here” in Turkey is translated into “We do not want people from Turkey here”, “We do not want Turks here”, or “We do not want foreigners here” in various countries in Europe.

As related in the stories featured in the book, the world is home to no country that is completely cleared of phobia against LGBTI+ individuals or rights violations. We know that every country of destination brings along certain issues in access to rights and in individuals’ efforts to build a presence in life.

The difference between countries described as safe⁷ and Turkey lies in

7 A safe third country is a country, other than the country of origin, where an asylum seeker had or could have access to an effective asylum regime depending on the receiving country. The concept of safe third country (principle of protection elsewhere/of first asylum) is commonly employed as a criterion for admission into refugee status determination procedures. (Perruchoud and Redpath, Glossary of Migration, 2004)

how discrimination is criminalised and such discrimination is regulated in such a manner as to encompass different/various sexual orientations and sexual identities, i.e., LGBTI+ individuals, in laws. Such regulations imply that acts of discrimination committed against LGBTI+ individuals do not go unpunished for the most part. Therefore, the majority of LGBTI+ individuals interviewed for the book do not want to return to Turkey for good. They feel safer in their countries of destination owing to the laws in place. This observation reminds us, yet again, how vitally important the enactment of laws against LGBTI+-phobia is. As can be seen in the book, there are instances of discrimination against both refugees and LGBTI+ individuals in European countries and in the U.S., but there, certain laws have also been enacted to criminalise such acts of discrimination.

LGBTI+ individuals who have emigrated, have been displaced, or have left Turkey find the laws in their countries of immigration to be more inclusive like all other people there and continue with their efforts to build a new life for themselves despite their language barrier and the rights violations they are exposed to in finding shelter and employment. The actual reason behind the emigration of LGBTI+ individuals lies in the current laws in Turkey failing to protect the rights of LGBTI+ individuals and even disregarding this community altogether.

As stated above, the only variation among countries rests with their names: migrants and refugees – especially LGBTI+ migrants and refugees – are faced with discrimination and racism everywhere. They are sometimes forced to emigration yet again. Such conditions in countries of asylum as uncertainties, unilateral burden of proof, lack of permanent residence, possibility of deportation, and failure to achieve “qualified citizenship”, coupled with xenophobia, islamophobia, and racism, are reported to create a perception of human insecurity for LGBTI+ individuals emigrating from Turkey in their respective countries of destination.

This book revolves around the stories of 9 LGBTI+ individuals from Turkey who have emigrated from an environment of human insecurity to an environment of human security. The book relates firsthand experience on the migration and asylum policies adopted by 8 different countries of asylum and the living conditions offered to LGBTI+ refugees in host countries.

In what represents an extension of the book “LGBTI+ Refugees”, we now offer you new stories told from a different perspective. Our aim in this compilation is to remind everyone that we should never forget how similar acts of racism and discrimination are committed against LGBTI+ refugees living in Turkey and that our efforts against such acts are, as a rule, of vital importance. Everyone has the right to feel safe and we know that LGBTI+ individuals, like all other people, are on an on-going quest to find countries and territories where they will feel safer. With hopes of an end to hostility and racism against refugees and migrants for every individual never giving up on this quest anywhere in the world...

On behalf of HEVI LGBTI+ Association

Müzeyyen Araç - Ercan Aydın

ACKNOWLEDGMENTS

Before all, we owe a debt of gratitude to our interviewees, who paved the way for this book by sharing their stories with us. This book wouldn't exist without them.

We would like to extend our endless thanks to;-

Cihan Hüröğlü for standing by us during the preparation of the book,
Friendrich Ebert Foundation for their support,

Selçuk Çelik for their editing support throughout the entire process,

Necib Varan for contributing to the work by preparing the conclusion part of the book,

Esra Güven and Mehmet Sait Çakar for their support with the pre-reading and proofreading of the book,

Gökçe Katkıcı and Ferzan Şer for their support with the translation of the book into English and Kurdish,

Michael Asher for their support with the proofreading of the English version of the book and all our distinguished academics for their support with the proofreading of the Kurdish version,

Süleyman Sayar, Osman Doğan, and Salah Ahmed for their invaluable support during technical preparations, and

All HEVI LGBTI+ volunteers, who walk with us always and in all circumstances.

HEVI LGBTI+ Association

Right. What else can a person need?

Hello!

I am Pınar. I grew up in a broken home because my parents were separated. My mother's Greek origin created an absence of belonging in me. I was also affected by the distinct situation arising from the career of my father as an officer in the Turkish Armed Forces. I have a family tree that might seem complicated, a family tree that might seem strange.

I was alone from an incredibly young age, raised by my grandmother from the age of 7, spent my childhood years in boarding school and tried to realise my existence in the midst of all that chaos. It was by accident that I found myself in activism when I turned eighteen. Most people eagerly await their eighteenth birthday and believe that they will be able to express themselves better when they reach the age of eighteen. I thought so, too. Well, I was a sissy, a more feminine type. Neither a man nor a woman. This is a visual description; otherwise, I surely do not adopt such a definition. This is a specific point about me.

I wanted to go to Taksim to celebrate my eighteenth birthday. At that time, that is in the 1990s, there was a lot of talk on the television about Ülker Street, about the transgender community in Taksim. There was this conception among people, who thought all transgender people lived in Taksim. Because the places and scenarios depicted of us on television programs were always the same. So, I went to Taksim, heartened with the excitement of being eighteen, and sat on a bench. I was trying on one hand to get to know and explore my surroundings and on the other to position myself somewhere in my mind. Then, for no apparent reason, plain-clothes police officers approached me. They asked for my ID; I took it out and gave it to them. They asked me, "What is your business here? What are you doing here?". I said, "Nothing, I am just sitting here".

I think, they could immediately tell that I was a *lubunya*¹. I have no idea how they could, though. (I do not know if it was me placing my hand somewhere in a more feminine manner or making a feminine gesture.) Then, they took me into custody helter-skelter. They took me to Beyoğlu Police Headquarters in Tarlabası. There, I greeted my new age, being beaten by Hortum² Süleyman, a Police chief notorious for his torture. I will never forget those moments: He asked me about my favourite colour. I said, red. Then, I was beaten with a red hose. This was the first trauma I experienced. I think, I could not find my place in any way in life afterwards. I felt like a twitcher. I was already a bad seed, an unwanted child in my family's eyes.

After reaching a certain age, what I went through really became unbearable. I was sick and tired of both intense psychological violence from my family, and peer violence, and violence at school. I finished school at the age of 19, left home and came to Ankara. What happened to me in Ankara was much worse. Then, I moved to Istanbul. My first organised action during my time in Turkey was with Lambda Istanbul. There were a series of incidents there, too. It was a time when people did not know whether there was actually such a thing as a transgender woman or not or what they would look like. We are talking about a period when everyone mistook all transgender women for sex workers and saw them as bats or monsters that only went out at night. Just as an example, I thought myself as gay, a feminine gay for years within the organisation. Starting from that point in my life, an intense struggle for existence took over me.

During that time, it was difficult for me even to be recognised as a human being, let alone to realise my existence in my own identity. This never took a back seat and even increased with every passing day during my time in Turkey. With every new day, I felt a stronger need in myself to raise my voice against everything I was going through. In short, I was on the way to politicisation. You start to see the injustices,

1 A Turkish word which was originally used for transgender women or feminine gay men, but now refers to all LGBTIQ+ individuals.

2 Hose in English. t.n.

the pains falling to the shares of all the others. You achieve equality with a wide variety of institutions, a wide variety of communities. You try to achieve equality. Just then, this transforms you even more. You forget about yourself and find yourself doing good things for other people. I sometimes felt like Don Quixote. I was asking certain questions in earnest: “Do the windmills really exist or is this just a dream of mine?” Once, at a meeting I attended, I said: “There is a loud and free-flowing heterosexual life out there.” I was lynched just for saying this. Most of the people in the interview gave me an earful, saying, “What do you mean by a straight life? How do you know if people are heterosexual?” I, of course, lacked such data of certainty, but at least, there were straight lives which we were always seeing, which were rubbed in our faces all the time.

That discrimination and weariness you have been exposed to teach you how to get together with other people. This was exactly how I experienced my time in Tarlabası. What is more, what started during the Habitat³ process somehow brought together all others including Kurds, Romani people, Africans, people from other cultures, and other identities who were exposed to discrimination and allowed us to create a new space for our coexistence. While creating all this, you set off on your struggle along with your transgender identity over and over again.

I was able to experience coexistence and the struggle also at the Transgender Guesthouse. I had not been aware of a number of realities until I lived in a Transgender Guesthouse and became a part of it. I became aware after I had started living there. The Transgender Guesthouse was a place I had visited from time to time, and I had established solidarity with to the best of my means before. One day, it became a necessity for me to live there. Because I had been swindled by my boyfriend. Therefore, I could not pay the rent and my landlord threw me out of my apartment. I was homeless for a while. Then, I had to move

³ The conference held under the title “Habitat-II” in Istanbul in 1996. This represents the period when transgender women, then stigmatized as the destroyers of the order by the heteronormative culture, were forced out of Ülker Street in Cihangir, Istanbul, alienated, and exposed to various forms of violence before this conference.

to the Transgender Guesthouse. I had rather interesting experiences at the Transgender Guesthouse. More specifically, when you arrive there, you are already political and you already have an awareness of a lot of things and know the meaning of a lot of things; but, when you start to live there, you are faced with incredibly interesting experiences. There, you experience much more than what we struggle and fight for outside. Political differences, social statuses... This experience really took me aback. For instance, there was a transgender woman who was quite a fervent supporter of MHP⁴ at the Transgender Guesthouse. Talking to her brought feelings of surprise into me. You know, her sense of nationalism was so strong that it was rather interesting to me. There are many other examples, many other stories.

After I started living in the Guesthouse, I became its manager. Everything at the Transgender Guesthouse was up to me. It was really rather difficult and backbreaking. You are trying both to keep the place alive and to find solutions to the problems of the people living there. In 2011, after the war erupted in the Middle East, Turkey began to take in a lot of immigration. There were a larger number of refugees moving here from the Middle East. LGBTIQ+ asylum had reached high numbers and various institutions were directing LGBTIQ+ individuals to the Transgender Guesthouse. This situation forced the Guesthouse to turn into something even more distinct than before. While it used to be a space inhabited by a large number of Transgender individuals from Turkey, it all of a sudden became a space accommodating persons from different regions and different countries of the Middle East. This time, an intercultural conflict started. In fact, all those forms of discrimination, all those forms of violence, and all forms of violence in the language experienced in real life started to rear their ugly head. By itself, being transgender falls short. Or you cannot meet in the middle or in coexistence merely because the ones involved are gay women or gay men. This was what I saw and experienced during that time in the Guesthouse. It was really difficult. Those who came to the Guesthouse, those who were directed there, had experienced serious trauma. As an example, an institution, which will remain nameless, referred a transgender woman counselee to us. This woman had been

4 The Nationalist Movement Party. t.n.

previously directed to an ultra-radical Islamist group. She was told, “We have no other means at hand. You live here”. There was no limit to the violence the girl had experienced for a period of two and a half months there before moving here, that is, to the Guesthouse. When she first arrived at the Guesthouse, it was so difficult to establish a dialogue with the girl. Because I am no psychologist, I am no psychiatrist, I am no social worker. In fact, I have not received any training whatsoever. I tried to reach her by taking my struggle for survival as my starting point. There, you try to forge a bond with people in such situations. It was really hard; I am not only talking about my experience. There had been, of course, a lot of individuals who toiled for the Guesthouse, who made the Guesthouse what it was, and maintained it. My misfortune was that the Guesthouse became rather crowded after my arrival. There were a lot of people. And it was not at all possible to control all of these people anyway.

Nobody becomes a migrant without good reason. Nobody aspires to leave their own language, their own culture and start living in an unfamiliar place. Nobody aspires to abandon a society which is, in fact, problematic, but which they have become accustomed to living in coexistence with. Especially for someone like me, who was of a political standing, who was an extreme realist, and who was trying to do something for all the oppressed; taking this decision and moving to Switzerland was rather difficult. My decision for emigration was made in a truly short time, within a month in total. In other words, it was not a decision thoroughly considered, calculated, or conceptualised for a period of years. I came here with a tiny suitcase. That is to say, Akit Newspaper had reported several times about the Transgender Guesthouse. In the meantime, the attack launched by Kürşat Mircan on Istanbul LGBTIQ+ Pride Parade had been taken to court. What is more, there had been two attacks against the Transgender Guesthouse. The Guesthouse had been raided once by the police and once by a crowd of the public supported by the police. The violence the police inflicted on us was rather severe. I mean, I had never witnessed such a heavy and collective form of violence before in my life. That night, around 03.30 in the morning, while everyone was sleeping in the Guesthouse, I suddenly heard the breaking of the outer

door of the building encasing the Guesthouse. A terrible noise filled the building at that moment. I got up to see what had happened. At the time, we had a CCTV system installed in my room. I checked the camera and saw a sizeable crowd of policemen outside. I was trying to figure out what was happening. By the time I left the room, the policemen had already climbed the stairs. Before I could ask what was happening, they immediately handcuffed me behind my back and laid me down. A rather heavily-built security guard sat on me. (Since that day, my arm is crippled; I cannot use it much.) While trying to understand what was happening, the police said, "We have had complaints about terrorism and prostitution; that is why we are here". I told them, "What terrorism, what prostitution are you talking about? What are you saying?". They asked me, "Who are you?". I said, "I am in charge of this Guesthouse. If you allow me, let me get up and explain this place to you, let me express myself". They would not give me such a possibility. I lay there like that for almost 20 minutes. They tore down the entire Guesthouse. They scattered everything around, they spilled and damaged everything on their way. Those living in the Guesthouse were rather scared at the time. The Guesthouse had two floors. It consisted of apartments on the third and fifth floors of a building. At that moment, I was thinking about the other kids in the Guesthouse. I was wondering how they were doing. Because most of them did not speak Turkish. They had already gone through numerous traumas. And it was utterly terrible for them to have had to experience something like that. Once their search was over, they allowed me to stand up. They gave me an earful, saying the place was a source of terrorist propaganda, of prostitution. I tried to explain the situation to them: "Look, this is a guesthouse and a shelter for our refugee friends. You are welcome to come in and see for yourselves. You actually looked around for yourselves. Does this place look like a place for prostitution?" There were bunk beds in the rooms of the apartment on the lower floor. The apartment upstairs was actually a designated recreation room. I told them that there was nothing but a sofa set, a television, and a kitchen. They said, "There was something about it in the newspaper". I later found out that one of the kids staying in the Guesthouse had said that they had been involved in sex work and

found their clients at places like bars. Using this statement as an excuse, they thought that there was prostitution going on in the Guesthouse. You know, on the pretext that the guests were bringing their customers here. There was apparently a specific perception that had been created to this effect. I was detained. While in detention, I experienced such nonsensical, such heavy incidents and I was sexually assaulted. Then the next day came. They released me late noon.

When I returned to the Guesthouse, all the kids were sitting around, waiting for me. Some of them had been crying, some of them were in pieces, and all of them were in fear. One of them spoke Turkish. I told them what had happened and what had been experienced. I said, “We will lodge a criminal complaint, because this is illegal”. Once the Turkish-speaking person translated what I had said to the others, one of the kids said, “If Sister Pınar lodges a criminal complaint, they will deport us, send us back to our country, because we do not have the papers, we do not have our IDs”. As an example, that was a moment I can never forget; it was extremely painful, extremely difficult. I set myself aside; you cannot do anything against everything that have happened. They get away with whatever they have put you through. At one point, you find yourself incapable of doing anything so that nothing happens to those in the Guesthouse. Not long after this incident we experienced, it was towards the middle of January, when the Guesthouse was raided by bearded men in turbans and the doors were broken. Right at that time, I had organised a solidarity party at a bar in Taksim for the benefit of the Transgender Guesthouse. We managed to renew the locks of the broken doors thanks to the funds raised during the party. I shared the photos of the Guesthouse I had taken following the incident on my Facebook account. They must be still accessible on my account. That attack had broken our doors and we then changed our locks. I cannot begin to describe the pain, the heaviness endured... With everything on top of each other, I had no strength left to bear it. I was in such a state that I was not good for anything. After everything I had been through, I was turned upside down psychologically; I came to a point where I was not able to do anything. During that period, I requested

support from numerous institutions, especially from non-governmental organizations supported by the state (most of them were the institutions that would direct LGBTIQ+ refugees to us). Those living in the Guesthouse needed psychological support. They needed healthcare. These individuals needed support in many aspects. Unfortunately, I often did not get an answer to my messages from them either. My calls remained unanswered. I could not receive any reply to my e-mails. My requests for interviews were turned down. I then joined a solidarity bazaar of quite nice people in Beyoğlu. One organisation there forged a bond of solidarity with me. They let me have some of their products. I then visited bazaar after bazaar to sell them and raise some funds for the Guesthouse. These were all makeshift solutions. The money raised was only enough to fill the refrigerator in the Guesthouse. If need be, we would provide daily allowance to those in earnest need. I tried to create solutions through such makeshift means, but I myself had started to drain away. I was worn out. Everything started to feel too much. I came to a point where I could not take what was happening.

Meanwhile, BBC Television contacted me to shoot a documentary on me; to this end, a crew visited Turkey. They were staying in an apart-hotel in Taksim. I spent a week with the documentary crew. We were together almost 24/7 for a whole week. I spent my nights in the Guesthouse and my days with them. We would get together in the morning as soon as we woke up. In this way, they recorded my daily routines, my everything. I am here now all thanks to one member of that documentary crew. That friend told me: “Pınar, I have been with you for a week. I can see everything; I am aware of everything; you can no longer do this to yourself. You have to think about yourself and your life.” Because everything was really extremely difficult. I then was able to arrive in Switzerland owing to the financial support this friend granted me. They bought my plane tickets for me.

Again, there are a few very special people from whom I received financial support – I will never forget my indebtedness to them (I will not name them here; they may not wish their names to be exposed). If I had not

received such support, I would have perhaps already fallen victim to an unsolved murder. That part is rather clear. What is more, I come from a background in Kurdish politics. I was engaged in Kurdish politics with my openly transgender identity and I was already a source of hatred for the state. I was a potential terrorist in their eyes. Another reason is that the Transgender Guesthouse is in a very public, vulnerable, and openly visible location. Yes, its privacy was secured in the beginning; but at this point, it has been exposed and become a place known to everyone. It has turned into a space known to everybody from the simit seller on the street to any passer-by, a place which anyone can enter at will with a knock on the door.

Akit Newspaper published its hateful news with my images from my previous interview with the foreign press. The transphobic and homophobic state, society, and press directed the hatred and violence they wished to inflict on LGBTIQ+ individuals to the more visible and vulnerable Guesthouse and those living there. They sometimes caused them to become targets and at other times, plainly raided the Guesthouse. After all the incidents that had happened, I had to emigrate from this country. Everything started and ended within a month. I applied for a visa to Greece. I never knew whether I would be granted the visa or not. Because when I lodged my visa application, I was not in insured employment and I did not have a certain amount of money in the bank. An acquaintance of a friend of mine had some money saved up – my thanks go to them. We opened a bank account in USD for me first. We temporarily deposited the money into that account and lodged the visa application with the receipt we had made out for the account. There was no structure to anything I did... I had no idea whatsoever if they would grant me the visa or not. In the meantime, the shooting of the documentary film I mentioned before was over and the crew had returned to their country. I received a call from my friend, the director, two days later. They said, “Pinar, I cannot help but feel uneasy. I think, I should stand beside you in this process” and returned to Istanbul. One morning, I received a message from the visa application centre. It said, “Your application has been concluded; you can come and collect your passport”. I called my friend and we met. We were both dying of

nervousness. We arrived in front of the visa centre, but I could not go inside. I was so stressed out! Then, together we went inside. Meanwhile, he was recording everything with a video camera. We were told to turn the camera off and so, we turned it off. I handed my identity card to the officer in a booth. They examined it and gave me my passport. I put my hand on my passport, but I could not take it out – I was so nervous. I was going back and forth, looking at my friend next to me and looking at the passport. My friend urged me to open my passport. But I was just stuck like that and could not do it. They took the passport from my hand and opened it. For one moment, they looked at my face and started crying. We were both crying with joy. Seeing as I felt a little faint, they grabbed my arm. We went out. We were vehemently rubbing our faces with cologne and water... We still could not believe it. It never crossed my mind that I would be granted the visa. That moment was the most important moment of my life, that moment. On the night of my flight to Greece, they took me to the airport.

My plane was going to depart at 6.00 in the morning. Since it was an early flight, I left before I could even say goodbye to those in the Guesthouse. I took one backward glance after another. In my mind, I wondered whether I would be able to see or return to that place again and what would happen to it. I could not say goodbye to any of them. Because it was exceedingly difficult for me. I went to the airport. When I boarded the plane, I still had no awareness of what was going on. I mean, everything was so blurry... On the plane, my mind was constantly revolving around the Guesthouse. I was thinking, “What will happen to those kids? What will they do?”

When I landed in Greece, I heaved a huge sigh of relief! Before I arrived there, I had done my research and reading on a lot of things on immigration and immigration law. For example, I had been told, “You can only stay in Greece and cannot enter a second country with a Greek visa”. Then, of course, there is the Dublin Regulation⁵. Since my first country of entry was Greece, I would perhaps be returned to Greece by the second country I was going to enter. Therefore, my mind was full of

5 The convention that designates the country responsible for any given asylum application.

uncertainties. I had no clue about what was going on; it all happened so fast and it was all rather vague. The moment I said “Pinar, you are now in the clear” was the moment I landed in Switzerland after passing through the first line of passport control. In Switzerland, the passport control officer took just a glance at my passport and let me go. I was nearly out the main gate, when I saw a police officer approaching me from behind. “Sorry,” they said. I turned around and said, “Yes?”. They said, “Where did you come from? Can I see your passport?”. I said, of course. I took out and showed them my passport. They said, “Could you please step this way?”. Then, they took me to a room towards the back in the Swiss airport. They opened my luggage there and turned it upside down. They asked me if I had been on drugs. I said, no. They still tested me. They kept me waiting like that for about ten minutes. Those ten minutes felt like ten years to me – it is engraved in my memory. Then, they said, “We apologise, you can proceed”. I stepped outside and I said, “This time, it is really over”. Everything was over and everything was behind me – everything I had experienced and felt. That is exactly how it happened.

My process here is more significant. No country in the world can be heaven for a woman, for a transgender woman. For one thing, one must be aware of that. It is what it is – whether you move to the Netherlands or to Britain. Switzerland, where I am residing now, is no exception. There is one more factor to consider here – you cannot generalise anything. What each person goes through is unique, the experience each person has is quite personal. As an example, if I had a specific experience, I cannot make a rule out of it, saying everyone will go through the same experience. Or if an experience has been easy on me - I cannot say very easy - it is rather a personal experience. Your level of strength, your level of calm, and your level of awareness have a lot to do with it. None of these are independent of each other.

Immigration was difficult; I am still struggling. But there is also one specific point to make here. There are a variety of states within Switzerland. Switzerland has a cantonal system. For example, I am in

Geneva. The Canton of Geneva manages its own legislation and regime. Any other canton will also be subject to its own legislation and regime. The reason I came here was that the application centre that handled my asylum process was in Bern, the capital of Switzerland. Within three days of my application there, there were times when I asked myself if it would have been better if I had returned to Turkey. Because upon your arrival at the centre, you are placed under psychological pressure, you are questioned, and you have your luggage checked. Although all of these appear to be quite usual processes in themselves, you find it all a bit too heavy at that moment. I was assisted by a woman who spoke Turkish. My centre of accommodation was a high-rise building, and I was placed on the eleventh floor. I had to climb eleven flights of stairs every day. Because there, refugees are not allowed to use the elevator. They are accessible only to the personnel. The personnel are given special cards to use the elevator. Upon my first arrival, the woman accompanying me took me to the eleventh floor with her own card. She took me to the room and saw to me getting everything settled in. She said, "Here, this is your room". The room was bare. After taking me to the room, the woman said, "Let me show you around the centre". Interestingly enough, the first place she took me in the building was the location of the repatriation centre. There, she said to me, "If you ever wish to return to your country voluntarily, you can come here and you are then entitled to financial aid, as well". I said to her, "What does that have to do with anything? Of course, I do not wish to go back". It all became clear to me later; there are a series of consequences attached to this process and every step along the way surely serves to create pressure. Everything became even more difficult after I had started living here. You have to go down from the eleventh floor to the minus third floor every day for the dining hall. There, everything occurs in such discipline that breakfast is served between 06.45 and 07.30 a.m. and you can never get breakfast if you are late. They give food and a room. You are on the eleventh floor and all windows are covered with wire screens. Think of it like an open F-type prison. It was rather interesting. So, there are bunk beds and toilets, and you have to share the bathroom. The application centre pays you 7 francs per week. This makes only one Swiss franc per day! You

are told, “You already eat three meals here, you do not need any more money”. Right. What else can a person need?

Among other things, they give you a temporary card. A provisional piece of paper. You show this to the security, and have it approved by the security as you go out. This is the case even when you go out the door for a cigarette. They have established such a system that you go out of one door, but you cannot go back in through the same door. In an interesting layout, you have to walk around almost the entire building at every entry and exit. You go around and around the building like a guinea pig. You show your paper to the security; the security looks at it, says, “Okay”, and allows you to move. For instance, if you leave the centre to go somewhere with permission, you have to return at a certain time in the evening. If you do not return by that time, you are not allowed to get back in again. You are on the eleventh floor and you have to go up and down the stairs all the time. I tried to eat in the dining hall several times. My centre of accommodation had individuals from many other countries, and they were transphobic people. When I go down to the dining hall, everyone suddenly starts nudging each other and staring at me. One of them examines my hand, while one looks at my feet; you cannot even eat. I could not eat for three days. I never visited that floor after all these incidents. I spoke to the Turkish-speaking officer here about the situation. I described everything I had been through and said, “I cannot go to the dining hall due to these incidents”. I had no appetite anyway. I had quite a stern war to fight in mental terms. Here, I had been torn into pieces. Once I spoke with the authorities, I was allowed to eat in my room. They treated me with such positive discrimination. I would go downstairs to collect my meal and head back to the eleventh floor with my food. That was how I had found a temporary solution to this problem.

Then... They called me in for the first interview. During this interview, I was faced with a lot of distinct questions: “How did you arrive here?”, “Under what conditions did you arrive here?” “Why did you come here?”. I told them my whole story. Here, an association offered a lot of assistance to me. I had an acquaintance with certain activists from

my time in Turkey. Their reference letters were what allowed for the approval of my placement in the Canton of Geneva. In fact, I could have been sent to the Canton of X, all the way up a mountain. Were all my problems over and was everything much better after my settlement in Geneva? Of course not. Because almost all refugee camps in Europe are rather far from city centres. The camp in Geneva is a relatively close to the city centre. The refugee camps in Zurich, Bern, Basel, or other cantons are farther away. For instance, the camp in the Canton of Appenzell is located somewhere at the foot of the Alps. In a mountain village. So, transportation is really rather difficult there. There are only three or four bus services a day. And even that is every two hours. There is no way to socialize at the top of the mountain; you become isolated. The camp in Geneva, which I had been initially sent to, was also on another end of the city. Yes, Geneva is rather a small city. The city is smaller than Istanbul, but as an example relative to Istanbul, just imagine that the refugee camp is in Silivri, while the city centre is all the way in Kadıköy; it is that far. Following my arrival here, I told the management, "I cannot use the public bathroom". Thereupon, I was placed in a room with an en suite bathroom by way of a positive discrimination towards me by reason of my identity as a transgender woman. I was given a room with an en suite, but I still had to share the kitchen. For months, I survived on canned food merely because I was disturbed by those transphobic stares. It was not possible for me to use the kitchen for reasons of cleanliness, as well. A number of reasons including individual attitudes precluded me from using it. The camp in Geneva also suffers from similar problems. You are so far from the city centre, in such a remote location that you have no clue about any specific location. Where is the bus stop? How do I get to the city? For one, you do not know the language. There is a language barrier at play here. Because of all that, I could not leave the room in the camp for two and a half months. It was exceedingly difficult. There is also a distinct problem here: Discrimination prevails all over the world. It is there if you are a woman, let alone a transgender woman... Recently, I was exposed to discrimination at the school I attended. Here, though, there is a specific experience to see: You are able to describe the discriminatory incident you have been exposed to and once you do that, it is addressed with a solution. There is such a nice side to it.

Yes, discrimination is everywhere; this fact is voiced by psychiatrists, sexologists, and even my own social counsellor. Discrimination is everywhere. Yes. Here, however, there is a consequence to what you experience. People are not able to get away with it. Individuals are imposed sanctions, penalties for their discriminatory acts. This, as an example, was rather surprising to me. I am so unfamiliar with such a system that I find it incredible. Once, I was involved in a seriously problematic situation with an officer and I reported my experience to the right people in the hierarchy. They told me, “We are truly sorry that you had to go through that, and we will take every step necessary”. And they, in fact, did so. I still hold the refugee status. This is rather a difficult state to be in and I do not want to fall on bad terms with the state. I do not want to become a troublemaker in the eyes of the state. Because this is a hard label to carry. And I know it all from my experience in Turkey. I really have a clear idea what it means to live as an individual deemed potentially problematic and even potentially criminal by the state. As an example, whenever I visited Taksim or a similar place, everyone else would wait thirty seconds for their GBT⁶, while mine would take about fifteen minutes. This was always the case. There is no calculation as to the number of times I was detained – even I do not know anymore. Such detentions were often arbitrary. Since I did not wish to become a “bad” person in the eyes of the state in Switzerland, I was initially silent about the problem I had had with that officer. This attitude stemmed from my experiences in Turkey. Then, I approached the person in charge there and talked to them. I described the problem, and it was addressed with an incredibly fast solution and that person was removed from the camp. Okay, another thing I know is that this will not always work in every incident. I also came across people who said, “There is no transphobia in this country”. I am sure that I will come across people who say that there is no homophobia in this country or there can never be transphobia in this country, either. The same sentence is used in Turkey, as well – “My dear, there is no transphobia in Turkey”. Because there is no transgender visibility in Turkey. Transgender people are ignored. Therefore, the discrimination experienced by a group without visibility cannot be visible either. Yes, transgender individuals are visible here;

6 Criminal Record Check by the Police. t.n.

they are known. There are laws in place. Marriage equality was approved by a referendum recently. Yes, the only difference here is that it is known and visible. But still, you are faced with the typical European logic; this is what being a white European entails – they say, “You can never see transphobia in this country”, but you do.

On refugee and immigration, let me state that it is really difficult to emigrate, to become a refugee after the age of forty like me. There is a lot that fell to my share. One starts to feel the effects of aging after forty. You start to move slowly, more heavily. It naturally becomes harder to feel motivated for life and everything feels much more difficult. What came easily to you in youth becomes more trying with age. No matter what anyone says, being a refugee is the hardest experience in the world. It is still the hardest experience in the world for example even for a gay man or gay woman who emigrates to San Francisco, USA. I have a friend who applied for asylum in the USA; I have quite a clear idea what they went through. Another transgender friend of mine emigrated to the Netherlands, thinking that it would be much more comfortable and much better, but I know what they went through. Therefore, being a refugee is the most difficult situation in the world. Nobody should say, “Oh, Pinar is gone and in the clear”. Everything is so hard. Once you arrive here, you are faced with a language barrier, psychological pressure, and everything which you have left behind. Yes, I do not have much to look behind for, but I do have my mother there, for example. It was rather difficult for me to leave my mother, who is the only person I hold on to in the world. This process is difficult both physically and psychologically. First of all, one needs quite a robust standing in psychological terms. You need to be extraordinarily strong both mentally and spiritually. Because you are tired a lot and wear down. I would not wish anyone to make the mistake of emigrating here for economic reasons. I do not think economic concerns would be a starting point for LGBTIQ+ friends. Yes, the state is helping me out. I receive an aid from the social state. Yes, I live in an apartment granted to me by the state. Yes, the state pays me a sum so that I keep alive, but there is one more thing to consider here. Here, there is an extreme difficulty to both economic and psychological survival. What is more,

and here I am speaking for myself; I would not be in this situation if I did not have to. I would never have thought of such a thing.

On the night I was to leave Turkey, I was talking to my mother on the phone at the airport and something occurred to me. My mother did not know about the period when I was involved in sex work. And I would call my mother before going out for work every day to hear her voice. Because every night, I would think, “I could be killed tonight”. I lived in constant anxiety, thinking “Something might happen to me tonight and I may not hear my mother’s voice again”. This was always the case. I had the same state of mind when I called my mother that day. I knew rather well that I would never see my mother again. I explained to my mother that I was leaving this country; that I would not be able to return if something happened to her; and that I would not be able to be with her again. In turn, she said to me, “As long as you are OK, peaceful, happy, and safe, this is what matters most to me. After all, we are all human, we all have our own lives, but the important thing is for you to spend the rest of your life in safety. I myself do not want to go on living with anxiety every day, thinking it might be the day when I would hear the news of your death”. Even that by itself tells me that I am really safe in this country. I am quite sure that a security guard will not break my door and enter my room in the middle of the night. I am quite sure that there are individuals here who will help me in the face of any attack or any act of hatred. I have been able to sleep for one and a half years since my arrival here. Back in Turkey, I did not know what sleep was. It was extremely difficult to live in constant fear and anxiety as to what might happen. I already had problems with sleeping at night due to the times when I earned my living as a sex worker. Back then, I would sleep during the day and I was up all night. But now, I can sleep at night. Even this, by itself, is such a nice feeling. It was only here that I learned what it meant to sleep at night. Like I said, I feel safe here. I cannot return to Turkey. I never did anything to benefit myself or acted as an egotistical person my entire life, but yes, I now think about myself for the first time. For this reason, I never consider going back.

Nobody wants Syrians in Turkey, do they?

I am Demhat Bella.

Before I was involved in the organised LGBTIQ+ movement, I was a transgender woman organised in and struggling for the Kurdish political movement. In other words, I can say that it was there that I learned how to struggle to an extent. Once I had gradually discovered my gender identity and rejected that “male” identity so coveted by the society, I realised that I needed to direct my struggle towards my gender identity. Then, I brought my struggle in the transgender movement to a new dimension. In this respect, it is also known to you that being transgender, being visibly transgender in Turkey is rather difficult. In fact, I believe that this is the point where my story began, the point that made me who I am. I am a transgender child of a Kurdish family with 10 children. I could not study at the university. Because the university I attended was a little on the fascist and nationalistic side and this is why I had to leave university. I am interested in art. I perform. I started making music after my arrival here. I work as a DJ. I believe that this has allowed me to bring my struggle to a new place, to a different phase. At every phase in my life, I tried to bring my struggle to the next level. Dabbling with art here, I combined my struggle with it. For now, if I need to define myself, I am a Kurdish transgender refugee woman.

In Turkey, if you are visible in the LGBTIQ+ movement, if you are quite a feminine gay or a butch¹ lesbian or transgender or if you define yourself as something else, you are condemned to being exposed to hateful violence or even murder in the hands of those that approach LGBTIQ+ individuals with a phobia. In other words, if you do not hide yourself behind anything – here, I would not want this to be misunderstood.

¹ A word that now refers to a more masculine expression of gender among lesbians.

You can surely hide yourself behind something - if you define yourself as something else or if you are not somewhere within the taboos of the society, you are prone to being faced with various forms of violence. You can even get killed. Once I came out as transgender, I started to express my presence in the first transgender self-organisation of Turkey. After a while, I became the visible face of that organisation. I was made a target by both transgender people and the police during “Pride Parades”. I was among the members of the group that demanded a meeting for Hande Kader in the parliament and once, I was a person whose videos attracted thousands of views on Facebook and other social media. During the Kurdish massacre in Sur, I went to Amed for solidarity as a Kurd. That is to say I went to many a place guided by my struggle. All of these led me to become known with a good or bad grace. I only had one policy: “I am transgender; I am a member of this society; I am a part of it; and I am here.”

There was only one element which I overlooked during such activities I carried out in Turkey and it was my own security of life. This was a threat posed against me by the society, by my family, and by men on the street completely unknown to me. I had overlooked my security of life because there was only one thing I was focused on at the time: My struggle! For my transgender identity, I needed to struggle on, for everyone who was like me.

After a while, my situation became publicised on social media and even on national TV channels (CNN) and newspapers (Milliyet). This was when I started to receive increasing threats from my family. I became a persona non grata for the police due to my transgender activism. Because I was working with sex workers. This is an area that is rather prone to violence sometimes from the police, sometimes from men you do not know, and sometimes from the family. Our efforts to add visibility to such violence forced us to go to police stations and argue with the police at three or four in the morning. During one of those arguments, a police officer told me: “I am not fond of transsexuals anyway, but I surely dislike a smart transsexual.”

After this incident, the police started to threaten me by degrees. I started to receive threats from two separate directions along with the threats of my family, who knew who I was. For instance, my residence address was in Ankara. When I applied for the “sex change” operation – I put this in quotation marks – the police sent the court paper to my family, even though my residence address was in Ankara. In fact, they wanted somehow to give me a message, saying “If you follow a path which I do not want, which I have not shown you, and which I do not accept, I will contact your family to tell on you”. Because the police knew that my family was Kurdish and that there were seven men older than me in my family. They knew that these men would reach a decision on me. They knew that I was a child of a tribe. In a way, the police, the government, the state in Turkey came to rub salt in the “wounds” of my mother and my older brothers by reporting me to my family as such. Because they would see me on television, on social media, on Facebook all the time. Then, my older brother called me. I was sitting somewhere. The call from my older brother was followed by individual calls from the entire family. I thought, “What is going on? Someone must have died”. When I spoke to them, they jumped on me, saying “Who was that person you were talking with in that video? Who are you hanging out with? Who do you think you are?”. Then, my mother took the phone and told me something I can never forget: “Okay, you do work with People’s Democratic Party (because before that, we had issued a press statement with Figen Yüksekdağ from HDP) and you are masquerading as a transvestite to protect their rights, aren’t you?” At that moment, I felt a huge dilemma rising inside me. Okay, I could have pleased my mother by lying to her, but then, I would be disregarding my identity; in a place where men, the state, the police disregarded our identity, I would be disregarding it, too. On the phone, I said to my mother: “No, it is me and it is what I am fighting for.” My older brothers hang up. Then, I was somehow told: “Demhat, you run away and save yourself. Your older brother has moved to Ankara. They are looking everywhere for you. They will kill you.”

This piece of information invoked a chaos in me, which I can never explain in my life. I had a specific framework to approach the situation then. I say this with utmost sincerity. I have never raped anyone. I have never stolen money from anyone. I have never put anybody to inconvenience. I have never hurt a living being. Someone wants to kill me merely because I said, “This is who I am”. Unfortunately, this comes to be through the complicity of the state, the police. When I talked with my family after the court decision sent by the state to my family, they said: “The state sent us a paper, but we did not understand what it is.” When the first paper found its way to my family, they asked “What is going on? What are you changing?”.

It was 2017 when I left Turkey and these experiences of mine constituted the most important reason for my travel abroad. In addition, there was the weariness of the police tickets issued against us, transgender people, in Ankara so arbitrarily that it felt like we were penalised for breathing. The police would issue fines against you under the guise of the Misdemeanour Law even if you were walking on the street in broad daylight, regardless of whether you are a sex worker or not. This would prevent us from going to our workplace. The police had started to cooperate with gangs. Gangs shot a transgender individual in the foot – it was daytime as far as I remember. During my time as a sex worker, gangs came upon me rather hard. They shot at the area in front of me for four or five times during a week and when I went to the police for it, they did nothing. In other words, I was in such a danger during that period that I could lose my life. I was at a place where one of my friends forcefully told me that I needed to leave. In fact, my older brother, not aware of my departure from Turkey, somehow finds the address of my friend whom I had stayed with a few months after my travel abroad. In the meantime, he calls the association, and the employees tell him: “Demhat does not work here anymore.” Then, my friend’s house gets raided by my older brother. The boy had to move to a new place because of that. There were the two deadlocks – one with the police and one with the family – coupled with the impossibility of transgender individuals in Turkey; all of these led me to make a decision to emigrate to Sweden.

During the process that marked my departure from Turkey, I could not leave my house for two-three weeks following my visa application. I looked into different ways to emigrate during that period of time, to prepare for the event that my older brother would find me. I looked into how I could get a visa and how, in the event that I could not get a visa, I could move to another country illegally. In fact, I tightened my research into the other methods following my application. That process was rather a painful and troublesome process for me. What would I do if I had not been granted the visa? As a matter of fact, I even planned for leaving on a boat. In short, I looked into many different ways of emigration. I even found a smuggler – I inquired into everything. Because I had a few different plans in my mind.

When I talked with my friends and they told me, “It is now time for you to leave”, I did not know much about where I could go. (Incidentally, I really did not have any information on any country, because I did not have the time to meet outside with other individuals who had become refugees before me.) What I did know was that I needed to go abroad in one or two weeks. I initially wanted to take my chances at obtaining a visa, thinking “Which country will grant me a visa more easily?”. It is rather interesting that my first visa application in my life was for asylum. Thankfully, my application for a visa to Sweden was concluded in two weeks. I got the approval, and I flew from Istanbul to Sweden two or three days after my visa had been issued.

When it comes to the Swedish visa, the work we had undertaken jointly with the Swedish Consulate and the organisational bond we had with them played a part in my ability to obtain the visa. I can say that I was a bit lucky. So, some of my friends ask me, “How could you get the visa?”. On the other hand, I had a regular salary and I had insurance.

I remember my anxiety, my stress on the plane while leaving Turkey. I could only say, “Oh! It is now done. I am here” after landing in Sweden. Emigration on a visa may appear to be quite a smooth process, but during those 3.5 hours I spent on the plane, I was still saying to myself: “I am still in Turkey”. I was saying, “This is a dream”.

Normally, I could never sleep while travelling on a plane or a bus. That was such a stressful and anxious situation for me that it wore me down. In fact, I had not slept a wink the night before the flight. I said to myself, "I would like to sleep after boarding the plane". Because I did not want to be revisited by the fears I had experienced once again on the plane. I slept through the flight. I woke up with the sound of the wheels touching the ground following the descent. That reminded me of something: I had experienced the earthquake in Adana together with my family years before. That reminded me of that earthquake. Because the moment when the wheels of the plane touched the ground represented a new earthquake for me. It was the turning point of my life. It reminded me of that time. I said to myself, "My God! Is this another earthquake?" It was as if I was reliving the earthquake which I had lived through years back. Then, I realised that I was going through the greatest earthquake of my life right inside of me, but I did not know about it. And at that moment, a distinct sensation strangely came over me from a different direction. At the same time, I felt relieved for the first time in my life. I said, "Oh! I am here and nobody will kill me". Now I realise that that was rather a straightforward way to look at it. I felt relieved at that moment, thinking "My family is not here, and the police of Turkey are not here. At least, nobody will kill me here". I can say that I experienced two distinct feelings at the same time.

I noticed one thing after coming here. There is a cloud of fear over the society in Turkey. Because at the time, there were bombs exploding in Turkey and ISIS militants were roaming freely in Turkey. In short, we all had a fear looming over us regardless of my gender identity. When I first came here, I noticed that there was no x-ray security scanner installed in any shopping mall or anywhere else – not even in the airport. I did not see any police officers wandering around early on. A part of me rejoiced. Because a person that has been exposed to persecution or pain through a specific source will be relieved in the absence of that source in their place of arrival. I, too, felt that relief.

But there was another factor at play. Okay, a part of me is quite relieved, but how will I struggle here? That was the fear I felt since day one. In the face of a race I was not familiar with; a gender spectrum I was not

familiar with; a religion I was not familiar with; a colour I was not familiar with; and a culture I was not familiar with, I was almost like a newborn baby. And nobody teaches you anything. Because I do not have my mother or father here with me... A baby will have a teacher (not necessarily a mother or a father, though) for its start in life, but I had no one in my life and I was alone. How will I teach myself to the people here? How will I introduce myself? The stress and the haste of these questions overcame me.

Okay, I can say that yes, I am here, and I am relieved. Yes, nobody will blame or punish me for being me here; I will not be exposed to violence. However, not a new “birth” has taken place here and this birth and the newborn need a guide, a teacher. The anxiety of its absence, coupled with loneliness, stressed me out. Saying “Oh! I am here”, while thinking “How am I going to start all over again here?” at the same time caused the onset of a major depression in me.

I experienced a number of incidents after my arrival in Sweden. I cannot say whether or not Sweden is a racist country. One of my ways of struggle entailed my achievement of an environment that would accept me with all my identities and respect all of my identities. For instance, a Swedish person who wishes to be my friend should be free from racism. They should be free from transphobia and homophobia in order to be my friend. They need to respect all of my identities that are different to theirs in order to be my friend. The circle of friends I have built here is invariably aware of that.

When I first came here, I stayed in a camp situated in an area mostly populated by older Swedish people isolated from the society. There was a venue there. We would go there to have a drink with queer people from our camp. We also had a black friend among us. A woman approached us and said, directly to our face, “We do not want you here. This is our territory. You damned black heads”. I was already aware of such attitudes as I had been exposed to racism, discrimination, and a whole lot of assimilation as a Kurdish transgender woman in Turkey. But the case was rather distinct here.

While I would be faced with assimilation there by reason of my identity as a Kurd, people here may expose you to racism on the basis of whether you have a darker hair colour. After this incident, we immediately called the police (when you first arrive here, you are taught how you need to call the police depending on your specific need. They teach you quite well how to call the hospital and why/under which conditions you can do so) and the police came. Here, the primary duty of the police is to help you. The police cannot be transphobic, racist, or sexist. The police here (I have always hated the police and I still do) allowed me to change my perspective towards the police. Because the first question the police asked upon arrival was “What happened?”. We directly started to tell them what happened. Then, they immediately escorted the woman outside. They told the woman, “You do not have the right to enjoy yourself here”. We lodged a criminal complaint against the woman. The woman started to say, “How so? I am Swedish!” right away. But they said, “Sorry but being Swedish does not mean that you can be racist” and escorted her out.

There was a second experience I had during my time in the refugee camp. (This experience does not relate to a position of thinking myself superior to others. I would like to underline that.) In a refugee camp, if it is not an LGBTIQ+ camp and you are in a mixed camp, you are unfortunately bound to experience a large number of transphobic, homophobic, and sexist situations. Because people from a large variety of countries have to live together in these camps. We know how transphobic and sexist people can be. In the camps, we would be exposed to transphobic and sexist statements from certain refugees from the Middle East and Africa. This was a daily experience for me. Because this is what Turkey is like as a country. After being subjected to such statements a few times, I reported them to the camp management. Then, the camp management started training the refugees here on LGBTIQ+. Through such training, the refugees involved in discriminatory acts were told, “Okay, you have come here. Everybody has the right to asylum, but there are also certain rules in place in Sweden. You cannot be transphobic, homophobic, or sexist. Just because you have seen someone naked or half naked, you cannot offer sexual intercourse to them”.

There was a common shower area in the camp. That place was called a temporary camp. You would stay there for a few days. It was like a hostel. I went into the bathroom and there were 4-5 men at the exit of the area. I did not understand the language they were speaking, but they were repeatedly saying “sex, sex, sex”. As far as I understood, there was an offer of sex in their conversation and I directly went up to the camp director, telling them what had happened. I told them that I had felt rather uncomfortable. I said, “If I cannot feel safer here than where I come from with my mini skirt or while going out of the bathroom in my bathrobe, why did I come here?”. The officers gathered together all men in the camp and gave them an LGBTIQ+ 1010 class. Incidentally, if you come to this country, you have to know the rules here. These rules allow us to learn how to respect each other’s differences. After such trainings, you see that they change, too. After this incident, I asked myself “Why then? You can change here; why can’t you change in your own country?”. It was heartbreaking.

Racism does exist here, of course, but I am already dealing with much bigger problems in my environment. The immigration authority is rather unstable. While faced with such issues, I do not have the time to deal with transphobic or racist persons in my own circle of friends. The good part is that people become my friend knowing what kind of a person I am in reality.

Here, there is an authority that resembles the migration administration in Turkey. You come here and say, “I would like to apply for asylum”. You hand over your passport and ID if you have any. Then, you are called in for an interview a few days later. This represents the preliminary interview. They want to hear your story. “Why have you come here? And what would happen if you returned to Turkey?”

They ask you these and similar questions in a few different formulations, from a few different angles. In other words, they question whether your story is credible, whether your story is a series of lies or the truth. After listening to your story, they ask you how much money you have with you. There is a reason for their question concerning the money you have

with you. They are trying to ascertain when they need to put you on an allowance and until when they need to support you. You tell them the amount of money you have with you. They then calculate the time when that money will have been exhausted and put you on a salary starting from that time. Then they ask you, “Do you have a place to stay?”. If you do have a place to stay or are staying with a friend, you say yes. But if you do not have that possibility, they send you to the waiting camp, which I have mentioned before.

They make this decision independently from the state, i.e. the other institutions of the state. That is to say they do not have to consult with the state on this decision. They can consult with the state from time to time, but such consultation is not necessarily binding. For example, the police may be consulted, but the final decision concerning asylum is given by the migration office here. When you first arrive here, all identity cards and documentation you have, and your passport are seized. Your fingerprints are taken.

In general, the greeting I received from those here was quite positive. For instance, I remember one incident, where my passport defined me as a male and the officer handing over my blue ID card to me said: “I apologise to you on behalf of your country.” I will never forget that. This is why I can say that they do not approach you from a negative attitude. Because when I first arrived here, the woman who interviewed me said: “Hormones are quite important for you; you are a transgender woman and I will try to sort out your hormones to start with.”

In a maximum period of 5 days, they find a place to stay for you and send you there. These places are usually remote and isolated from the society. If you do not have any acquaintance or someone you can stay with, you are forced to accept this arrangement and go to that designated place. Considering your gender identity or orientation, they tell you, “There are LGBTIQ+ organisations here and you can contact them”.

Through such organisations, you can learn about Sweden and the LGBTIQ+ individuals here. You are told that you can socialise. Then,

the waiting starts. The migration office here does not follow a specific procedure and works separately from the other institutions. Some applicants wait for three months. Some wait longer. For instance, I was able to have the actual initial interview² after one and a half years of waiting. There is no criterion governing that period; they tell you that it should be at least six months, but you do not know how long the maximum period is. They ask you whether you would like to have an attorney or not. They cover the attorney's fees themselves. However, the LGBTIQ+ organisations here have their own network of attorneys and I selected one from that network. I selected an attorney from this network due to my gender identity being relevant to my reason for arrival here. Then, you are settled in a place, where you are provided with a single room if you are subject to special circumstances, for example if you are a transgender woman. Or you share a house with other transgender people. Let us say, if you are gay or lesbian, you are settled in a place shared by four gays or lesbians on average. You are placed in the same room with persons of the same gender identity or orientation as yours. You start living under such arrangements. Here, there is a price list for the food you will have for a day. They specify the cost of the amount of food in line with the price list that applies to each day and multiply this with the number of days in the current month, thereby calculating the amount of money they need to offer you each month. During one interview, I felt the need to say a few words: "Do you see us as individuals who only need food? For instance, I am a transgender woman, and I am not working. I have such amount of make-up expenses every month. Do you believe refugees do not take baths? How can I use that food allowance to buy bathroom supplies? All in all, we have certain basic needs such as toilet paper." Those issues are a bit problematic here.

They see refugees as individuals who only need food and shelter. This is rather dangerous and derogatory. You only eat food; eat your food, sleep, wake up, eat, sleep, and wake up. You have a shared room. There is nothing else. They do not allocate a budget or pursue a specific policy for your socialisation. They see you as a living being who merely eats, assuming a perspective that does not give any consideration for any

² Interview in English.

other supplies you will need to buy for your house. There, we are given 2.200 Swedish krona. It amounts to nearly 800-900 TL in the currency of Turkey. If you additionally have the right to employment, you do work, but that is almost impossible here. Because nobody wants to give you a job unless you have a circle of friends or acquaintances here. People do not want to work with refugees. This is the same case all over the world. If you are a refugee, you must work illegally or for little money or you do not work at all and learn how to live on the allowance given to you by the state.

This is, to an extent, how it is in the asylum process. Following the initial interview, you await their response for your residence permit. I hear refugees saying in their conversations that they process their files when they feel like it. For instance, if an officer needs to close your dossier on a specific day and does not really feel well at that moment, they may reject your application. This is really how it is. Your dossier, your life depends on the mood of the attending officer. This is such a cruel and rough thing to face with. You build a life for yourself (I, for instance, have been here for two and a half years) and one man may reject your application in the course of a day. The Swedish state also has a specific right here. For example, you may have been granted the residence permit, but the state is entitled to revoke your residence permit within five years. If you get involved in crime (if you do not follow the rules in their eyes), they can deport³ you within five years. That door to repatriation is always kept open. It is open even if you have your residence permit.

There are two stages to the residence permit procedure here: You are initially granted a residence permit for three years. You are granted the citizenship after having spent a total period of five years in Sweden. There is a good aspect of the procedure here: They start counting the time of your stay here from your first day of arrival. You can lodge your application for citizenship after five years including the time you have spent here without a residence permit. This point merits emphasis, because there are countries in Europe that officially start your waiting

3 A word that refers to the repatriation of a refugee subject to a deportation decision to their country of origin or their country of departure under the refugee law.

period from the moment you have been granted your residence permit. There is an even better side to this country when compared with the others: For example, refugees are classified in status a, b, or c in certain European countries. There is no such distinct status here. If you have not committed a crime and do not have a police record, i.e. if you have been “integrated”, you are able to be granted the citizenship.

A lot of people come up to me and say, “I am fed up with my life in Turkey and I will find a way to come to Sweden. I cannot do this here anymore; I would like to finally arrive in “heaven” so to speak; I will be there”. In fact, this country is in a much more advanced, a much better position when compared to our territory of origin, but the asylum process is not that easy. You need to struggle through. Some of my friends working as transgender sex workers write to me, saying that they want to seek asylum. I would want any LGBTIQ+ individual to live there, in Turkey, in the face of all the troubles specifically affecting our LGBTIQ+ friends there. I would wish for everyone to come here and experience how these countries value every human being. However, if you do not have the strength to shoulder being a refugee, if you do not have a sound mind in psychological terms, if you do not have the spirit to put up a fight, and if you do not know how to defend yourself, asylum can turn into an extended suicide for you.

For instance, I did not speak a word of English when I first arrived here, and I did not talk with anyone during my first three months. I could not find anybody to talk to, because I did not speak the language. And I went through severe depression for the first three-four months. I do not want to establish a hierarchy here, but even though I knew how fierce I was in the face of struggle, that fierce spirit of mine gave up after the initial three-four months and I found myself on the verge of suicide. I say this quite openheartedly. Because okay, a part of me is relieved and a part of me is very much herself, but that culture I am not familiar with, that language I am not familiar with, and those human conversations and romantic relationships I am not familiar with are strictly beyond what we have learned. For instance, I started crying when a man I was having sex with asked for my consent before touching me. Your psychology can

be prone to blows not only from negative aspects of it, but also due to positive experiences as is the case in this example. Because this time, you turn to yourself and say: “Why is this missing in my culture, in the place I was born and raised in? Why?!” While in one place, they see you as deserving of rape merely because you have a mini skirt on, in another place, a man asks for your consent to touch you, to kiss you. This brings you into a dilemma in a way. You say: “What kind of a place it was where I lived before?” The heaviness of this mindset is so strange... When you see the good things that are missing in your initial territory of residence but that do exist here, you are exposed to a major psychological burden, a psychological earthquake. This is, in fact, what we call adaptation. Being able to adapt to new circumstances requires a psychologically sound and strong mind. If your psychology does not offer you such strength, I am sorry, but I do not know if you will be able to shoulder being a refugee here. Because a large number of refugees that had arrived here went back to their countries of origin merely because they could not handle that psychological state. I know it rather well; ten people from the camp I was staying at said, “We cannot make it here” and returned to their countries. In fact, a guy said to me: “I am in the middle of a culture and a language I have no idea about and I cannot live here without my friends; I want to go”. Again, a transgender woman returned to her country, suffering from the same problem. There was one girl who returned to her country. We heard one month later that she had been murdered. Your country does not matter; your social status does not matter. I have seen people who burned all the bridges at the exact moment when they felt that they could not handle the process and returned to their countries. For that reason, you need to have a psychologically strong, sound, and fierce mind. Otherwise, nobody gives anybody anything without a fight. This is the case all over the world.

There is one major requirement I did not fulfil: You need to collect all your documentation before your departure. You need to have all your documentation with you. You need to have your diploma with you. If somebody told you something in the course of your experiences, if, for example, you have a court case pending against you, or if you have any

documentation demonstrating the death threats you received from your family or others, you need to bring them all with you. For instance, I do not have my diploma with me – this is bad practice. Because I could not take everything with me before my departure. I was able to collect my documentation, everything I own only afterwards. I had the opportunity to find all that I needed online partially owing to my relatively known persona. If you do not have this opportunity and you do not have your documents with you, you are in for major difficulties. I will start school now. I do have that right following the finalisation of my residence permit. I can resume my university education where I left it. I need to pass the language exam before I can do that. Imagine: You do not have your diploma, your student certificate with you; how can you prove that you are a student? As I have said before, you need to have whatever you can document in your entire life, in the country you lived in with you. It is vital that you are able to keep the documentation electronically or in paper form with you. And your story must be realistic. For instance, Turkey is said to be a “safe” country for LGBTIQ+ individuals. Because they assess each country on the basis of information gathered on its parliament, government, and legislation. But I sent these guys some more information, as I had been involved in activism with an association in Turkey. When I handed the reports issued by ILGA-Europe, Kaos GL, and Pink Life over to an officer, he said to me, “No, where did you get these? Turkey is a safe country for LGBTIQ+ individuals”. The man did not believe me when I showed him how Turkey ranked the 1st in Europe and 9th in the world in terms of LGBTIQ+ rights violations as reported by ILGA-Europe.

You also need to have such information available. You need to have close familiarity with such information so that you can use it to support your dossier or story. For example, a guy from Turkey was deported. Because he apparently said during his interview, “I left Turkey, because I was bored; it is not a place where I can live”. The guy neither has knowledge of LGBTIQ+ individuals nor is aware of what activism is. He says he is gay. For me, any individual is what they say they are, and I surely respect that. When I handed over the reports, I had with me, he said to me:

“Well, I never! I had no idea such associations existed in our country! So, were these associations actually publishing reports?”

I wanted to give this example to illustrate a specific point: You need to know certain things. You need to tell and structure your story accordingly. You need to reinforce with certain reports, certain documents. You need to support your application not only with reports from your country, but also with reports from internationally acknowledged and credible associations. If you have no knowledge of such reports, you merely saying, “Yes, I am leaving now” will not be enough. The officers here go through a series of psychological examinations and they are able to pick up any lie. I know a lot of people who applied with fake gender identities and failed to obtain the residence permit. During the interviews, you may be asked the same question over and over again in one hundred different formulations. Therefore, one should not lie; in fact, I approach this from time to time from a certain standpoint. You can formulate a story easily, but you may be disappointed in the end if your story has not been formulated on sound grounds. In short, I cannot say that every LGBTIQ+ applicant is granted the residence permit. This is no lie. If their story is not sound, if their right to life is not in danger in earnest, nobody will be granted the residence permit.

Nobody wants Syrians in Turkey, do they? Nobody wants Turks in Germany. In a word, other countries do not want others in their territory. All in all, refugees mean higher costs and higher unemployment... For that reason, no country and nobody in any country wants anybody else to be a refugee in their territory. They do not want you to move to and be present in their country. We do not want this, either. Those in Turkey do not want this, either. A lot of my transgender friends who do not want Syrians in Turkey send me messages, saying “I want to seek asylum”. I would like to use this platform here to tell them that they would not want to come to any place where they are not wanted.

The fact remains, however, that you are not devoid of any rights merely because you are a refugee. Let the king of this country not want you

here; it does not matter, because you do have your rights. You need to know your rights; have the psychological strength to really struggle for your rights; and somehow bring with you the documentation that will provide they story which you have created, which you do have (e.g. your Facebook photographs, your social media posts, all of your official documentation, the court casefiles before the state are quite important). And do not forget that transphobia exists everywhere in the world; homophobia and racism exist all around the world. This is not unique to a single country or a single territory. Or specific to a single race. This is something that is inherent to and belongs to the capitalist world. You can go to the most LGBTIQ+-friendly country in the world, but if you are persona non grata for them, you are unfortunately exposed to both transphobia and homophobia there, too. We need to leave a certain way of thinking behind: You can never attribute transphobia or homophobia to a specific society (we used to have conversations on this in Turkey, where transphobia or homophobia was more rampant in Kurdish provinces, which I do not agree with). You cannot reduce this to countries. This knows no race or gender. One needs a psychologically sound mind, a good infrastructure in order to struggle against that. Transphobia and homophobia do exist here. But I am a sissy who knows how to deal with that. I say this all the time. I am a sissy who knows how to deal with the trouble of racism. I am a sissy who seeks her rights. Claiming your rights matters; struggling for your rights matters a lot.

I would like to give an example here: One day, one physician said to me: “I cannot give you any more hormones, because you do not have a psychiatric report.” I responded by saying, “You did give me hormones before; why are you stopping my hormone treatment six-seven months later? Haven’t you noticed this before?” Then, I called my own physician. Thankfully, my physician was someone I knew. They issued my report and then, I was able to receive my hormone treatment. I got what I was entitled to, because I went to the hospital and did not leave. I sat there until the hospital was closed. Security was called in. I said, “No!”. “This is a shameless and disrespectful attitude!” Because you did not ask for my report when I first visited you, but now, in this visit, you decide to

say, “I have just noticed that you do not have your report and I am not giving you your hormones”. What kind of a physician are you? Okay, it is understandable it is a procedural problem that I do not have my report, but how can you miss that and how am I the one to be punished for your oversight? I sat at the door of that hospital and refused to leave. I said to them, “This is not my fault; this is the physician’s fault” and I told them that this is a case of the physician not taking their job seriously. After what the physician did to me, they sent me somewhere else. This is why you really need to be a go-getter. I would like to repeat here that what I say does not come from a place of smartness. I am sorry to say but claiming “I am an LGBTIQ+ individual and there are problems in Turkey; I cannot live there any longer” and expecting to be in heaven here would be rather fantastic, rather foolish.

Here, I struggle with transphobia, homophobia, and racism. I struggle with the same in a variety of areas, through a variety of means. For instance, the LGBTIQ+ association here is in rather a white position and predominantly gay. But I am not white, and I am not in a white position. Therefore, any place you go to will have a struggle for you. There are matters you will need to struggle against everywhere. Racism, transphobia, and homophobia knows no country or territory. This is the way of thinking embraced by the capitalist world and its signs are plain for us to see everywhere. You need to put forth your struggle in many a different form. And unless you have a mentality and a method of struggle consistent with this aim, I am sorry, but you cannot live in Sweden. This is not only true for Sweden. You cannot live in Turkey, either.

Finally, I believe that I have been reborn, and I would not wish anybody to live in my previous territory of residence. Because here you have a place that values a human being as a human being to a greater extent, but that also opens up a different variety of areas for struggle. I would like to underline one point here: Nobody seeks asylum willingly. Everyone in this context is in forced migration and unfortunately, we emigrate under the oppression of those who do not let us live in our own territory. Significant figures in the LGBTIQ+ movement have emigrated, and this trend will continue.

I get married here. I would like to get married and have children. Even thinking about doing this in Turkey is impossible, let alone actually doing it. Would I want to return to Turkey? Not for good, no. Never! Because Turkey is not a place that even respects my race. This has a more profound effect than the transphobia. Turkey is a place where I have experienced problems on grounds of my identity as a Kurd. And I remembered my Kurdish origin over and over again here. I am quite comfortable here in saying I am a Kurd. I do not have such freedom in Turkey, and I do not want to lose that. In Turkey, after a certain point, I felt that I was becoming more white, more Turkish even in the LGBTIQ+ movement. You become Turkified. This is what assimilation looks like. Once, when I looked in the mirror there, I noticed that I had no relevance left in me with my Kurdish identity. I do not know how important that is. However, there is immense value in where you are from, where you come from, and which culture you belong to. And it became more obvious to me here that this movement, a movement that is inclusive in every aspect like the LGBTIQ+ movement, drives certain individuals to become more white and more Turkish. I am quite comfortable here in saying I am a Kurd. I do not want to lose that freedom.

I fell in love with someone here. I have love. And we are planning to get married. They want to see Turkey with me. They say, "Let us go to Turkey together; I want to see your friends, your old environment". In fact, I would like to visit Turkey with them and introduce them to my former life. I would very much like to contribute to certain institutions in Turkey with what I have learned here. Everything follows quite a distinct procedure here. I feel indebted to certain LGBTIQ+ organisations in Turkey, as well. I would like to visit Turkey to contribute to them at this point. But I would not return to Turkey for good. Once I arrived here, people talked behind my back, saying "That Kurdish sissy! She knows nothing". From that point, I have achieved a position where they now talk about how I am able to speak English. I am in a position which they define as "too white" and I never boast about that. What I only would like to say is, that sissy you called "Dirty Kurd" and that sissy whom you insulted for every one of her identities beat the odds and brought her struggle up to this point, no lie!

This is Not Leaving, This is an Escape

Hello! I am Sürela.

Let me talk about myself a bit. I was born in Antakya. I grew up in Antakya, I am an Arab Alevi. I grew up here in a political environment, if not under a political roof. I experienced a process of politization so to say. I grew up in a more culturally oppositional neighbourhood. I was born into a family of bakers. My parents are illiterate. Ordinary people living in a fight for bread. We are eight siblings and in the household, I am the only one who could study and go places or so they accept me to be. I am telling you this because there is a tight connection between that fact and my immigration story in Germany. My family's background and my own story.

I started studying sociology in another city at the age of 17-18. At that time, while I was starting to study at university, my older sister married an "Alamancı"; it was an arranged marriage. People who already live in a poor family generally try to find a better life to get somewhere in life. Such families always have a quest or story of an "escape". Especially in poor families with many children like us. Because as a family, you also get subjected to social, political, and economic violence by the society and the system. Today when I think about it, I realise that I perceived that arranged marriage as an "escape" for my sister. Maybe for my sister, it was better to live in a country like Germany, free from pain, rather than an unhappy life in a small city.

My older sister went to Germany through an arranged marriage and she did not know her husband very well. Perhaps, she thought that he would adopt a different view of the world as he was an "Alamancı". She might have thought that he was in a good place financially. Perhaps, she thought, "I will have an easier life; if I go there, I will be free of this

poverty and these pressures”. However, after coming to Germany, my sister was subjected to domestic violence every day by her drug addict of a husband. It was only after her marriage that she found out about his drug addiction. My brother-in-law is also an immigrant. Being a drug addict and an immigrant man, he is actually a person who experiences a lot of discrimination in Germany.

Anyway, while I was studying at university in Turkey, my older sister said to me: “I am really lonely here, I am exposed to a lot of violence. I do not know the language of this country. I cannot work. I cannot talk to anyone. I have a completely isolated life, under violence. If you graduate from the university, you can come here, too”. At the time, there were easier conditions for university graduates to emigrate to Germany; now they are much more difficult. She continued: “You can continue with your university education here, do your master’s degree, and support me at the same time. Then, I will be free of this loneliness.”

After I graduated from the department of sociology in Turkey, I came to Germany in hopes that my sister and I would support each other. Of course, I had rather a different Germany in mind. A more developed, more democratic country. I was thinking of it as a country where people could defend their opinions more easily and stand behind their opinions without fear. This was how I imagined it; I thought I had arrived in the land of freedoms.

I attended a language course when I first arrived. Of course, I did learn German. I had to attend a language course and learn German well. In addition to the language course, I needed to have the education I had had back in Turkey accepted, recognised (granted equivalency) here. And I worked hard for this.

During that period, you are not entitled to work in any way. Therefore, it is not easy to live here by oneself in economic terms. I worked illegally in some doner kebab shops and in construction and in that sense, I experienced a lot of exploitation in my labour. I was employed on rather low wages. In fact, we had a similar experience here to that affecting

the Syrian refugees in Turkey. We worked 14-15 hours from 9:00 in the evening until 12:00 the next day. Our labour, our bodies and our everything were being exploited in this way and in parallel, it became rather difficult to be admitted to a university.

Turkey is perceived as another country in some ways and education was no exception. Acceptance was granted to only half of the sociology education I had received in Turkey and I had to restudy the remaining half here. I needed to find a way to reattend and finish my university education here. I was admitted to a university here and completed my education. While I was studying at the university, I also realised how hierarchies worked between people. Between the institution and the individual, between the university and me.

As an individual, as a foreign student, I noticed one thing between the teachers and the students and among the students themselves: All these people actually see us as Muslims. Even though I did not embrace Islam and I did not express myself as a Muslim, I was already labelled as such. Because I, who was perceived as a “dark head”, was labelled with Islam with my name, my type, and all my being and body, and I was faced with an additional form of othering discrimination due to such labelling. This was a behaviour I observed with students, teachers, and institutions, that is almost every segment of the society. These experiences drove me to work on immigration and discrimination. In short, I am working on immigration, discrimination, racism, and, due to my own gender identity, heteronormativity. Until now, I have always tried to do something in these areas. Both politically and academically.

Before I came to Germany, I had fallen in love with a classmate of mine while studying at university. This friend of mine is somebody who triggers me to say, “How could I fall in love with such a person?” when I consider those years from my current perspective in life. I ran after them and cried day and night for them. Because of that, I had such a painful time at university. Although I did not reveal my identity, it was obvious already. Our friends would say, “You are husband and wife”. Because we lived in the same house, we even slept in the same bed often. This

flatmate of mine was always concerned about finding a girl and having a girlfriend. I wanted that, too. But, there was also an association between their heteronormative identity and my anti-heteronormative identity. Many of our mutual friends thought that we did have a relationship at the time, even though he would not and still does not accept it. This was sometimes perceived by outsiders, as well. I was faced with a lot of mocking and insults for this.

Of course, it was not these experiences that directly drew me to emigrating to Germany. Because if my sister had not invited me, saying that she would help me somehow, I would not have a dream or a plan to emigrate to Germany. Because But it is rather difficult for individuals suffering from a disadvantage in terms of class to escape Turkey, or to emigrate to another country. What economic support would I have to go to Germany but for my sister? It was rather difficult or even impossible to do that with your own means. So, Germany was a utopia for me. Other countries or Europe were utopias. I would not have been able to arrive here but for my sister; in fact, she did not have much economic power, either. But, in a sense, she was living in a one-room apartment. She could offer me a bed and my meals. Even that, by itself, was a great sacrifice. Because once you move from Turkey to Germany, you have to cover your rent and meals and in addition, health insurance is mandatory for everyone here. Therefore, there are a lot of basic needs one needs to cover financially. My sister covering such expenses made it easier for me to emigrate to Germany.

Germany was a utopia, because for us, moving from one city to another would already be perceived as a huge cost and so, I could not even imagine living in Germany. This is why the idea of living in Germany had not come to fruition in my mind. My question was, “Can I go to Istanbul? Can I have a life there?” as Istanbul was what came to my mind most of the time due to heteronormative pressures.

While busy with these thoughts, my sister put forth this idea, this suggestion, that is, the issue of me moving to Germany with her support.

My arrival in Germany surely had a significant impact on my queer life. There is quite a visible gay life in Berlin, with gay cafés, bars, dark rooms, protests and associations or communities.

There was a lot going on with gay life or gender politics in general, and I was constantly following them at a close distance. I was looking at them. I did not dare join in, because I was afraid of being exposed as gay. I had actually brought my fears with me when I came here from Turkey. I had not been able to come out in Turkey because I did not trust anyone. This happened over time and as I have mentioned, I found the opportunity to live out my non-heteronormative identity here more freely.

This also has something to do with age, because I am now talking about what was happening 20 years ago. I do not know how I would have been able to express my own identity or how I would live, if had lived in Turkey. But it was a little harder 20 years ago. What is more, I always lived in a leftist environment. Both in Antakya and in the city where I studied at university. You know that there is the leftist wing in Turkey and there is the Kurdish movement. There is living in a left-wing community, but being always faced with homophobia in that left-wing community. I consider or used to consider homophobia in these left-wing communities as a much more severe form of violence. Because when it comes to the right-wing, the bigots, the religious groups, homophobia is something you expect – this is their normativity normal. Since discrimination is their main policy, one is not too surprised or disappointed. However, experiencing this from the so-called enlightened and libertarian-minded circles of the opposition, whom you expect to be more sensitive, drains your strength further. What I mean with draining one's strength further is how one feels tiny, worthless, and vulnerable. I had brought these vulnerable feelings with me here, to Germany.

What hurt me the most came from the period when I fell in love. Not being able to express one's love is rather difficult. But at the time, I had been able to make my love known, to express it. I see what I went through at that time as a severe form of violence. Because what happened was

not any event, but a violent process with its roots in the heteronormative structure of the society. It was a lengthy process. It was a painful process of 2-3 years and it would lead one to deny oneself and, in some way, to internalise the dominant homophobia. What I learned in this process is that the society actually leads you to deny yourself, your identity. The life leads you to this. You would have to deny yourself. So, is this a disease or not? Am I normal or not? In fact, I already knew the answers, but I still struggled with these questions. Being away from the family was good throughout university. Because I did not have to deal with my family's homophobia, while I was already faced with homophobia from my fellow students. Being away from the family helped a little in this sense. That is that...

If I go back to my immigration story, it is necessary to define the geography we call Europe. It is possible to define Europe politically, economically, and geographically. In my opinion, there is no such place as Europe in geographical terms. Because Bulgaria or Turkey or Hungary is also a part of Europe.

But Norway, the Netherlands, Denmark, and Austria are also part of this and a look at these countries brings forth multiple Europes to consider. And this Europe is home to a large variety of policies. I would rather talk about western Western Europe. Their commonality comes from their history and structure as colonialists and colonial powers. Colonialism has disappeared today in official terms, but its effects affects are still visible. The racism that binds them together still prevails in a deadly form in Europe and especially in Germany – more precisely in central and western Europe. People are still losing their lives here due to racist policies, racist actions. I am not talking about those who drowned in the Mediterranean, disappeared in the Balkans, or were subjected to various forms of violence there. Some people die in the capitals of Germany, England, and France merely because they have not been accepted as European. I think that such racism sometimes occurs in very different dimensions. We can talk about both formal institutional racism and racism among individuals. We can also talk about racism embedded in

the fabric of this society. And people who are not considered European are exposed to all forms of racism. As the simplest of examples, I was younger when I first came to Germany. 20 years ago, it was my early 20s. People, police officers or people working in grocery stores, constantly suspected me, thinking I was a thief. Every time I went to a supermarket, they would call the police. They would check my person and my bag. Or the police would check me thinking that I was a drug dealer. In supermarkets, train stations, bus stops, and even on the street while walking, I was treated as the other, the evil other, the dangerous other. I am still treated as such, but I am no longer in my 20s – I am 42 years old. I am old now. I pose less danger to them now; there is more of a growing racism against young immigrant men of colour.

In fact, being young, being perceived as a man, and being seen as a foreigner all converge at this point. It is not uncommon for you to be faced with verbal or even sometimes physical assault from the police or a German citizen while at the supermarket, on the street, or even walking.

I have encountered such incidents, too. Such experiences make one question one point: How can this country be a libertarian and democratic country? Because they always talk about human rights, don't they? They always teach human rights lessons to other countries, to "third" world countries, to "underdeveloped" countries or to "developing" countries, don't they?

Here, you can be treated like a thief out of the blue. It hurts to be treated as a criminal. These are the things that happen in daily life; of course, we are also faced with a racist treatment while entering, studying at, and graduating from the university.

As you know, there is the thing concept about racism: Westerners see themselves as superior, more intelligent, and more beautiful in terms of body aesthetics, and treat people like us as if we were "retarded." That is why even grades in universities or primary and secondary schools are

distributed in different ways according to the country of origin, which people assume for themselves. This, of course, can lead you to give up your dreams. Because many people come here with certain expectations and goals. For example, there are friends who come here as artists. There are academics. A lot of people come here from different fields and their first job is either dish washing, waitressing, working in a construction, or something similar. Are such types of work bad?

Of course not, but these are jobs that most of such friends have never done before and suddenly they are forced to work in these jobs. Because they do not see in us the mind that can be involved in academic or theoretical work. There is a literally a humiliation involved.

There is a lot of racism in the laws. In other words, laws themselves create racism. Some laws cause racism, but the constitution prohibits racism. There is a general law against discrimination, also called the general treatment law. It also prohibits discrimination. There is an article in that law prescribing that nobody can be discriminated against because of their ethnic origin or identity. But this article applies only in labour law and civil law. It does not apply to the field of education. For example, if a child or an individual is subjected to racism and discrimination at school, this law will not protect them. Or if a person is subjected to a racist treatment by a government official or by a police officer, they cannot defend themselves on the basis of this law. Because the law only allows you to take legal action to against your employer in case of their discrimination against you under labour law, in business. (I don't think 'in business' is necessary.) WOr when we consider civil law, it is rather a vast field. You can lodge an application in the area of the right to healthcare, but it is still not substantially effective.

There are also numerous laws that conflict with the law against discrimination. There is a law that concerns the police. For example, this law entitles the police to arrest individuals literally based on the colour of their skin. So, what does this have to do with the anti-discrimination law or the anti-discrimination clause in the constitution? Or I can talk

about another law, as anfor example, a law that prohibits the use of the turban, ; the ordinary headscarf. What does this have to do with the principle of equality? This place has laws that uphold the principle of equality or prohibit discrimination on the one hand, and racist laws and practices that conflict with these former laws on the other. To sum up, ; institutional, ; social, ; and individual racism and discrimination are rather dominant in Germany. This applies to homophobia to the same extent it does to racism. The equality law also prohibits homophobia, but only in civil law and labour laws, in the areas which I have mentioned. A government official can easily act in a homophobic manner. The laws do not prevent them.

I have reinforced my legal process here. Although I have mentioned the negative aspects, I did enjoy certain benefits due to my arrival as a student here. First of all, I had the foreign student status. I initially had rather limited rights; more precisely, my status was riddled with injustices and granted me no rights. After graduation, I would have to return to Turkey or find a job here or find somebody to get married. I had met my husband one year before I graduated. After graduating from university, I immediately started my doctorate. In other words, I managed to extend my status as a student a little more. By then, I had been able to get to know my husband more and we had bonded more. Then, I got married to him. That marriage changed my residence rights here. I was granted the right to become a German citizen. Currently I live like an ordinary German citizen and I have abandoned the citizenship to the Republic of Turkey. This situation has both advantages and disadvantages. I did not want to go to the military, to serve in the military. This is why I became a German citizen. My status is much better when compared to a lot of my friends. My status is, of course, not visible while I live here or walk on the street, that is, in daily social life, and, there, I am somehow the other German no matter what.

Turkey is a country that signed the Geneva Convention and therefore, a lot of countries (especially European Union countries) consider Turkey as a safe country. Due to this fact, the application of a person

or an asylum-seeking LGBTIQ+ individual from Turkey for asylum on grounds of their political identity, sexual orientation, or gender identity under Geneva Convention may not be accepted here.

Because the legislation in Turkey does not contain any article prohibiting homosexuality. Europe says, "If homosexuality is not considered a crime in legal terms in your country, we cannot accept you as a refugee on such grounds". This is the reason why individuals emigrating from Turkey to Europe or to Germany are experiencing a lot of problems in this regard. I know a few people who have been able to do this. A lot of my friends are having a lot of challenges here. Because Turkey is specified as a safe country for LGBTIQ+ individuals. There is no valid prohibition on paper in the legislation of Turkey. On the other hand, if a person has been threatened with death by his family or other groups, they are asked to prove such threat after coming here, and this is rather difficult. Because this also means that the person must be obliged to expose themselves as an obligation.

Germany has lawyers with investigative powers in every country; they are called *Vertrauensanwalt* in German. If I am running away from the country due to homophobic stalking, Germany puts its lawyers to work and has an investigation performed through them. Has the person really been subject to a homophobic attack by their family? Are they subject to homophobic stalking? Is that why they have "run away"? Have they not "run away"? Such questions are asked during the investigation. There are people with vastly different stories here. There is a need for research, identification, and recording. This is why your research is quite valuable in this sense. For example, there are Afghani and Iranian LGBTIQ+ immigrants. Even they are barely accepted in. Iranian or Afghani LGBTIQ+ individuals have little to no human rights; despite this fact, their applications for the refugee status are seldom accepted. In Germany, there are a large number of LGBTIQ+ refugees from Iran and Afghanistan who have been repatriated to their countries of origin. There is a different case in every country. Turkey is considered to be a freer country. In recent months, Germany has categorized even Afghanistan as a safe country for LGBTIQ+ individuals.

For these reasons, let me say that if there are people who really want to immigrate/emigrate, they need to calculate their situation well. They need to be able to give up a lot. Even though a person may not lead quite a comfortable life as an LGBTIQ+ individual in Turkey, they do have a number of opportunities as an individual in Turkey apart from their LGBTIQ+ identity. The social environment you have, ; the circle of friends, the job you work at, the language you can express yourself in, the streets you walk on... So, in fact, there are a lot of things you do have.

There is a calculation to be made here: Which of these can I give up? Which of these can I leave behind and go to a new country and what awaits me in that country? Because the country in our mind is an imaginary country. Although we do draw a new mental picture through the movies or what we have read and heard, that country is an imaginary country.

Even the road you walk on does not belong to you. For example, I was fined by a police officer while walking on the road here. Let me tell you the story. It is funny. But maybe, it was a fine I deserved. I was fined 5 Five Euros for jumping a yellow light. I am talking about my early times. Back then, my sister was able to give me only 5 five Euros a week. I had to manage with five Euros 5 euro a week. It was Monday, I was going to school. I was in a hurry not to be late for the language course. The traffic light was yellow and had definitely not definitely turned red. For this reason, the police fined me, and I had to turn in my entire week's allowance to the police. This is rather a simple example – how can you walk on those roads with confidence? You cannot. All of these should be accounted for. The roads we walk on in a foreign country do not belong to us. The language we are able or not able to speak. Our social environment. Are we ready for this process in a vastly different country? You have to think this through. How long can I last? How many days, how many weeks, how many years I can give up emotionally to reach that country(not physically)? In order to say that you can live in this country from now on, you need to be able to give up many a thing a lot and you need to be ready for this.

I have lost a lot of things; I can say this clearly. Yes, I achieved a lot here, but my first years were full of losses. Because I was young, I was able to regain some of what I had lost. But if I had come here in my 30s, I would probably be in a very different position now.

The economic system has such an approach that it ceases to consider you as a person bringing in economic gain after a certain period of time. It considers you as an expense, as a loss, as a burden. If you are young, you are still someone who can bring in potential gains. Therefore, I need to consider what I can give up. I also think of the people who have arrived here on political grounds and cannot return. Because there are those who apply here as refugees and cannot return after receiving the refugee status. There are a large number of people who come here, but realise the situation and say, "I am actually nothing for this country; in Turkey, I was at least able to write something and express myself politically". There are individuals who used to be engaged in significant activism in Turkey but are considered as absolutely nothing in Germany. They are not accepted because they are viewed as deficient in intelligence. Or they are just reduced to their victimised status. They are only seen as the poor victims of homophobia. This is why one needs to think consider these matters carefullythrough.

For example, some of our friends who have come here look back and see that they did do a lot of good in Turkey even if they did burn some bridges and left them there. They supported many people. They released numerous publications. But now, those friends are viewed as nothing. And they are crushed under that nothingness. Because this country does not offer them the opportunity to be productive. It does not grant them the right to be productive in intellectual, political, or social terms. Or even if it does, they are only allowed to do so through their own stories. "Tell us about what you have gone through in Turkey and let us write about that" they say. It gives you the right to produce stories of victims. This is the reason why one needs to think this through and make their calculations. I am not saying they should not come here, but it is necessary to consider everything in quite a fine calculation.

And there is a need for a good organisation for LGBTIQ+ refugees. Our friends are smart people. Nowadays, we see queer friends who have come from Turkey and attached themselves to an organisation. I hope that these friends will get themselves together after a certain while and achieve success here. But the at first times are it is always difficult. Albeit the early days of migration are rather difficult for everyone.

As for your last question, I do not intend to return to Turkey. Until two years ago, I did want to return to Turkey, because this place had suffocated me and even though I lived here without any interruptions, I established a tie specifically with the LGBTIQ+ movement in Turkey. Actually, I always had this connection, it always existed. Priorly Primarily, I was saying, "I can live in Turkey with this identity" and my husband and I were thinking of going back to Turkey. He passed away. I buried him here and I am emotionally stuck here now. Perhaps, in the future, the idea of going back will come alive in me again. Now, this special situation, and my loss, makes me think that leaving here would be equal to abandoning him. Although I have lost him rather recently, I do not wish to leave him now. But, we I always had that idea along with my husband. Because we did visit Turkey with him together and had holidays in Istanbul and other cities. Now, I am telling you to make your calculations well – I was then factoring in homophobia with my calculation and considering going back to Turkey with my husband.

As you know, I have a study. It is on LGBTIQ+ policies and movements in Turkey. I did have other studies before, as well. I would like to come and go with good knowledge. But, I think, I would be able to live more comfortably in Turkey, perhaps due to this special situation of mine. Because apart from the racism and discrimination, you are completely reduced to being a foreigner here. Or you are just being reduced to a homosexual individual. Being constantly reduced to and treated as an identity is tiresome. Are Is Turkey free of such reductions? Of course not. But to me, it feels like I would be able to deal with such reductions more easily.

What a freedom it is to wake up to a day unburdened by fear.

I am Erce. I am the child of migrant parents. I grew up in a multi-ethnic family. I spent almost all my life (up to one year before my departure from Turkey) in Istanbul. I completed a master's degree in political science. I published academic studies as an independent researcher. Before that, I worked in the public sector and in civil society. I currently live in Europe as a political and humanitarian refugee. I would like to start relating the difficulties I encountered in Turkey by also pointing out to the current conditions affecting Turkey. In the last few years, we have been going through a period where the civil society organisations that originally claimed to set the tone in the LGBTIQ+ movement in Turkey have either abandoned or been compelled to abandon the struggle. As I do not keep abreast of the actuality at all times, I do not wish to say anything on the current situation. The reason why I refrain from keeping abreast of the current situation at all times relates both to my homesickness and my avoidance of reading the news about Turkey in an effort to feel better... Here, I would like to attempt at briefly interpreting the factors conceived as the underlying reasons for the LGBTIQ+ movement withdrawing itself from the field.

The acute and all-pervading manifestation, be it direct or indirect, of the climate of fear created by the power-that-be in Turkey; of the unlawfulness whereby decree-laws have made it difficult even to breathe; and of the administrative sanctions put in place by the government that reproduce its hegemony in its every form and have turned into (both political and legal) an eclipse of reason through its each and every instrument... The consideration of the abovementioned notions makes it necessary to express how violence has become an ideological tool in Turkey in clearer terms. It is beyond doubt that we are living in a

climate of fear imposed on individuals by reason of the violence that has assumed an ideological character, knowing no exceptions, in the country.

I believe that, within such a context, the LGBTIQ+ movement and the civil society organisations that originally claimed the lead have started to act in an almost corporate manner as if in an effort to submit, in a way, to the management method embraced by the government. That is to say, we are witnessing the constitution of a reality whereby civil society has started to move forward with a market-oriented understanding or perspective. Comprehension fails to witness how, under today's conditions, certain civil society organisations that still strive to survive, have now put a distance between themselves as was the case before. Or have become inured to such violence and had recourse to silence in the face of the systematic violence exerted on the LGBTIQ+ movement and queers, adopting the logic of a waged worker or a public servant trying to avoid disciplinary action. rather than an actual field entirely oriented towards such quest. I would like to give an example here – what I am really trying to get across is far from the “fear of a dove”. It is much more distinct and rather more complicated than that – it is a foregone perception. I can also refer to such fear as a state of silence or submission in the face of dominance or violence.

Also drawing upon my own experience, I clearly see how I am faced with a sense of loneliness within the confines of the aforementioned social and political reality. In fact, I was forced to leave Turkey to secure the safety of my life, and to maintain the conditions I require for my health as a victim of physical and psychological torture inflicted during such processes. After all the time that has passed since such incidents, it is still impossible for me to describe how much impact the experience of torture and ill-treatment had upon me. I struggled through a psychological process where I felt the constant imminence of a threat, believing that I might just have to endure the same experience once again. To be frank, this process saw me being able to find two civil society organisations which I felt stood by me.

I would like to elaborate on this a bit further. I believe that there is an individual and societal requital to the quest and struggle for rights which I was involved in by reason of both my sexual orientation and the torture and ill-treatment I experienced in Turkey. I am an individual that feels the need to do something to fulfil my humanitarian responsibility. And above all, the responsibility I assume for myself, for the quest for rights that engage all minority identities. (I use this concept even though I challenge it.) In the face of such principle, I was exposed to rather a severe and intolerable process. I can talk about this for hours. This process represented an experience that left its mark on me, as it would on any other person, despite the lapse of an extended period of time. In Turkey, we inhabit a country and a society riddled with difficult processes and an either enforced or advised necessity for us to be inured to all of such experiences that defy logic.

As I have just underlined, I take specific care to avoid reading the news about Turkey so as to feel better. From time to time, yes, I find myself thinking that Turkey is now in the past for me. Or I say: “The Turkey chapter is over for me,” surrendering to feelings of anger arising from the process I was put through. This is, strictly speaking, an expression that lives on in the discourse to some extent. As a geography, yes, it is a geography whose chapter I would like to be over for me. As a child of a multi-ethnic family, I always felt that I was an immigrant, an other in Turkey – a feeling not unbeknownst to my family. Frankly, this feeling had drawn me to experience a number of practices that led me to question myself in terms of my sense of belonging to Turkey since childhood. I had an in-depth experience of such practices while I was working in the public sector. What is more, I experienced certain societal practices that allowed me to re-question my own identity and my own status as an immigrant, when I witnessed the struggles taken on by peoples or identities on a quest or struggle for rights in Turkey. My uttering of “This chapter is over for me” surely bears the influence of such experiences.

By the end of this entire process, I was convinced that I needed to leave Turkey as a step that was also consistent with the advice given to me by

my close social circle, my friends that acted as human rights advocates in civil society, and my family. Before that, I had somehow gravitated towards staying in Turkey, towards persevering in the struggle and legal quest induced by the process I had been put through. I can say that I was persuaded to leave. Because my friends allowed me to understand how rather risky and constrained my situation was when it came to my need to secure and maintain my safety of life. There was a complete question mark in my mind as to what I would be put through or to the end I might meet when I was arrested or called in for questioning. In these circumstances, my friends described the only step they would be able to take as releasing a press statement, giving publicity to the treatment I had been exposed to. Beyond that, all judicial processes in Turkey move on under strict confidentiality orders as is known to everyone. Such confidentiality orders have created an environment that blankets any unlawfulness in Turkey. I struggled greatly with the idea of staying in a country that had made it extremely difficult to express or document incidents of torture and ill-treatment. Let alone for a person who had experienced such incidents first-hand... Although it was an emotional challenge, I decided to leave Turkey to apply for asylum along with the encouragement given to me by my family, my spouse, and my friends.

As a person that had spent time working on LGBTIQ+ refugees and asylum-seekers at an international organisation and had field experience and close contacts with LGBTIQ+ refugees, I was aware of the difficulty of the asylum application process. First of all, I needed a sound decision-making process on the country which I would lodge my asylum application in. I initially settled on a transit country to wait out this process. I stayed there for 5-6 weeks. Here, I had meetings with my colleagues from the international civil society that was my former employer. I also met a few associations in Europe which I was familiar and in professional contact with. Also drawing upon the information, I received from them with respect to the current conditions, I then decided on a country that I thought would allow me to pull through this process also in psychological terms and render this process a bit more tolerable. Following this decision, I travelled from my initial transit country to Switzerland. I lodged an application for asylum in Switzerland.

The first of the challenges encountered in a country of immigration that comes to my mind relates to the approach of LGBTIQ+ asylum-seekers and refugees towards integration and efforts to distort the political reality and to establish dominance over latecomers... How is such dominance established? In the form of producing (or reproducing) violence based on the body, on dominance, on gender, and ethnic or religious identity; a constant emphasis on one's own identity and social status; and othering the other, failing to see the other, and alienating the other by such emphasis on one's own identity...

I would like to relate another example I witnessed upon my initial arrival in Switzerland. I was greeted by a queer friend from Turkey. This was also the first friend who offered me a place to stay. The contact I had with that friend was quite an education for me. An education primarily in terms of the LGBTIQ+ individuals here and then in terms of my observations of the practices adopted by the community from Turkey and the problems underlying the approaches of both of these communities towards the process called integration... I did not encounter any directly racist, discriminatory, or exclusionary practice on grounds of my physical appearance, level of education, or command of the foreign languages. However, to be frank, the first practice I was faced with in this sense came from within the community from Turkey. As such, I can say that the most common practice of discrimination and exclusion I experienced came from within the queer community from Turkey. I saw how pervasive body- and identity-based violence and fascism were within the community itself. I saw how pervasive it was for individuals to assign identities to others on the basis of sexual identity and even ethnic belonging or physical appearance. Therefore, I also recognised the prevalence of a structure undergoing an identity crisis (this definition was coined by my queer friend here) among the queers to the same extent as in the community from Turkey. Besides that, I witnessed oppressive and exclusionary practices from queers who tried to devalue individual relationships or serious emotional relationships in both sexual and emotional terms. As an example, there are also LGBTIQ+ refugees living with HIV in Europe and I saw how

the group I have just mentioned built a hierarchy on such individuals, alienate the same in such a manner as to create an otherness, and expose their HIV status without their consent. I would like to repeat one thing here: I can clearly say that, when it comes to exposing others (and even their HIV status) by violating their right and immunity of privacy and stigmatising others as “criminal” in their own way, a large number of queers from Turkey that have claims to LGBTIQ+ activism in Europe put forth practices that establish dominance over the other; assign (gender, sexual, ethnic or religious) identities to the other in a heteronormative perspective; and, in this respect, do not fall far from the state violence observed in Turkey.

Apart from this, I myself experienced certain challenges within the local community here (within the so-called integration process) owing to the psychology of a refugee living in a new country. These in the form of learning the language of my current country of residence; adapting to the local community and system here; and getting accustomed to cultural and class differences. For instance, one easily observes the relative exclusionary mechanisms adopted by identities in the sense of local and dominant identities in Switzerland. Within the LGBTIQ+ movement in Switzerland, I can frankly say that being a non-Swiss homosexual may lead to a distinction, an alienation, or similar. This represents a situation which we appear to have been inured to in slow steps.

The discrimination I have been faced with within the community from Turkey comes from a similar vein. It is possible to see the imposition of a mandatory adaptation to the dominant stereotype also within the community from Turkey regardless of sexual orientation or sexual identity. In fact, as we are homosexuals already, it is possible to be faced with the stigma of being called fags or poufs, etc. also within the community from Turkey here – I am using more queer words here. For instance, they make you feel the doubling of the othering look when you emphasise or even express that you are homosexual and married to a man; you can, too, have a family life; and the concept of family does not necessarily have to represent a heterosexual structure. We are asked certain questions: “How can two men be a family?” “So, do you

call yourselves a family?” “Do you really consider yourselves a family?” What is more, Kurdish LGBTI+ friends, who consider themselves as the majority within Turkey’s LGBTIQ+ movement in Europe, are involved in a quest for politization or maintain their struggle on the basis of the Kurdish identity rather than the LGBTIQ+ identity as their primary field of struggle. This is quite understandable. However, I would like to specify here the point where the situation takes a strange turn: If you are not a Kurd, you are a Turk as a person from Turkey; your identity as a Cherkess or a Jew, etc. has no consequence in the eyes of the community from Turkey and even of the queers here. This observation reminds me the identity paradigm in Turkey. If you are from Turkey, you are a Turk – there is no other choice. Here, however, if you are from Turkey and not a Kurd, you are treated and assessed as a Turk. In case of a rights violation, the individual or collective responses you get from the individuals within the LGBTIQ+ struggle directly coincide with the manner I have elaborated in this example. While discussing at least my experience and the experiences of my queer friends in various countries in Europe, we refer to how this situation constitutes inequality and rather a hurtful encounter. In short, one might occasionally experience certain practices among queers from Turkey that may be construed as just another practical form of discrimination, and, at times, fascism. To be frank, the experiences I have had led me to avoid communication with the community from Turkey residing in Europe.

During a discussion with queer friends from Turkey residing in Switzerland and a few other countries, we considered the reasons for queers from Turkey to keep a distance from the struggle of queers from Turkey in Europe. This discussion allowed me to hear about examples that indicate how pervasive discrimination was among queers from Turkey and how common it was for them to expose each other under various categories. Let us summarise; the discrimination experienced among queers from Turkey in Europe sometimes drains you. In other words, considering the struggle in Turkey, the movement here is riddled with practices that clearly reveal that we are not able to move on with the struggle in its entire reality.

I would like to explain the legal process I followed here from the beginning. When I first arrived here, I went to the asylum application centre. I presented my first route statement, and I was fingerprinted during this route statement. The reason for such fingerprinting is that the Dublin Regulation requires everyone to apply for asylum in their first country of arrival. The system was queried to establish whether that country was my first country of arrival and whether I had applied for asylum in any other European country before. Following my first route statement, I was given information at the application centre on my access to healthcare and the social rights I would be provided with during the application review process (which could take months and for some, even years) before I could be granted the refugee status (i.e. while I held the asylum-seeker status). Considering my sexual orientation, I was informed about the centres I could visit to receive information on sexually transmitted infections and to have relevant tests done free of charge and about the organisations and healthcare institutions that distributed condoms and protective materials for both men and women. Then, I was transferred to a canton. This transfer started a waiting period. This waiting period moves on as an experience specific to every individual depending on their respective application dossier. Divulging a generalised experience is really impossible and, for me, something to avoid. Some of our friends had to wait for two or three months, I was able to secure my second interview only at the end of one year. However, my spouse also had to lodge an application after me due to the political situation in Turkey. My spouse lodged their application and was granted their residence permit approximately three months later. This period depends entirely on the dossier load at the application centre. It varies in line with the current dossier load of the prosecutor handling your case and the steps to be taken to collect any necessary information concerning your justification and to verify your documentation, etc. I would like to underline one point once again: The waiting period for the second interview and the decision is a really tiresome and psychologically challenging process.

Switzerland adopts a practice for integration, which I consider positive. In fact, when we listen to the community or LGBTIQ+ friends from

Turkey that reside here, we see that integration is perceived as a problematic process and synonymous with assimilation. Nevertheless, I consider integration as a process whereby we adapt to and integrate with the social and cultural conditions surrounding us, as a means to express ourselves better and even maintain our political identity and struggle here. The integration process grants you certain rights such as the right to learn the language or be trained in a profession. However, it must be noted here that such entitlements are subject to frequent modifications and everybody experiences their own personal process. Once your dossier has been reviewed, your application is either rejected or accepted following the second interview. If your application has been rejected, you are entitled to object to such decision at the higher court and, if such objection has been rejected, at the highest federal court. I was informed that a rejection from the highest court, i.e. the federal court, would commence the procedure for your repatriation. You start with the so-called integration process from the considerably basic level. Learning the language, adapting to the administrative and social life here, and learning a trade... The five-year integration process must see you standing on your own two feet. Once you have achieved a sufficient level in your language skills, you can start to work.

There are three concepts we use when it comes to asylum and we should attain a good understanding on all of them. What is migration or who is a migrant? A migrant is a person who migrates (to another city, country, or region) to raise the financial and social expectations for the future for both themselves and their family with a view to improving their financial and social status. So, who is an asylum-seeker? A person who leaves or is forced to leave and cannot or will not return to their own country of citizenship for fear of being exposed to torture, ill-treatment or persecution due to their previous exposure or justified possibility of exposure to such torture, ill-treatment or persecution on grounds of their belonging to a social group, their religion or race, their belonging to a certain social group, or their political views. There is a point to underline here: Being a homosexual is not considered a justification for application per se. Above all, one point must be underlined once again: First of all, an applicant holding justified grounds and valid and

demonstrable reasons for asylum is required to prove and document their justifications. In fact, you are asked to sign a legal document on your initial interview during the application process. You need to sign this document. This document, in a way, grants the legal officials of your country of asylum application the authority to conduct research on and verify the documentation you have submitted through their representation in your country of citizenship.

You need to refrain from perceiving integration in your country of asylum as a break from your language or your culture. To the contrary, you need to perceive it as a process whereby you will enjoy more convenient and faster access to your social rights including education and culture and will be able to express and realise yourself with greater ease. Improving your contacts with the local community is vital in your ability to reach individuals who will help you both learn the language and overcome any challenges along your way.

When I looked through the questions, I knew that this would be the most difficult for me. When I saw this question... Yes, "Do you miss Turkey?" I have asked myself this question once again. I do not miss Turkey; but I miss the locality I used to live in and the places I lived in with my family. For instance, it is horrid to think that I will not be able to visit Turkey even if something bad happens to my family... My spouse's brother died a week ago. We had rather tiring and tense days... We really saw how we will be able to be with or visit our loved ones neither in death nor in health. Speaking for myself, what I missed the most immediately after my arrival were my cats. They have finally made it here... I miss my friends; some of my friends cannot get a visa due to their financial conditions and I do not know when I will see them next. Yes, I do not miss Turkey, but I miss Samatya. I miss the localities I lived in and the streets; I miss Cihangir, Kurtuluş, Dikilitaş, Beşiktaş Pier, the Bosphorus, and Kadıköy ferry a lot. Istanbul is too much of a poem for me... But today, there is a reality I am admitting to myself. I would never think that I would have to apply for asylum. Today, however, I realised what a freedom it is to wake up to a day unburdened by fear. As

I have said before, Turkey is nothing but the localities I have mentioned and my friends now. The Turkey chapter is physically over for me, but our struggle there and our struggle for that country will occasionally continue somehow. For instance, Istanbul still finds herself in my poems; even if I say that it is over, sometimes, some things remain, which we cannot end. Even thinking about going back to Turkey is an experience that triggers my anxiety and leads me into fear for quite justified reasons. The question of going back to Turkey one day is a knife-edge for me. It is not something which I can answer in real terms. For now, all I can say in response is, no, I do not wish to go back even for a vacation.

Sometimes it is harder here than in Turkey, no joke

My name is Ekrem; I am cis-male homosexual. I was born in 1981 in Dersim. I finished primary school in my village of birth. Then, I moved to Elazig for secondary school. I stayed there with a relative for 3 years and finished secondary school there. I am talking about the period around '91-'94, a period marked by rather intense episodes of war. I think it was the year 1993 – the village where my family lived was under intense pressure; in fact, it was exactly that period when I was faced with state violence for the first time. (except for the beating we got for speaking Kurdish in primary school, of course). House raids were not uncommon, nor were people in detention. During such a routine house raid, I had words with the soldiers on grounds of their arbitrary practices. Then, of course, they gave me a proper beating – I was about 13. We moved to Istanbul in 1994. When I was in high school in Istanbul, I was introduced to the political circles and started to be actively involved in the youth movement.

I was detained several times during that time; then, I got arrested in 2000 and spent about 15 months in prison. When I was released, my court case was pending, and I was sentenced in 2003. All of us had pending court cases against us after our various encounters with police detention and my court cases were pending, too. When I was sentenced to prison, I had no intention of going back to prison. It was also the time when F-type prisons had been newly opened and was riddled with severe torture and isolation. I had initially stayed in an E-type prison. Then, following the Operation of 19th December, we had been transferred to any prison regardless of type including F-type prisons. That was an oppressive experience and that was why I did not want to go back to prison.

I came to the Netherlands and applied for asylum owing to the initiative of my close relatives living in the Netherlands. Following two and a half years of procedure, I was granted residence here and settled in Rotterdam.

We are, indeed, an ill-fated generation. Before anything else, we experienced an identity crisis. This is what I always say every time I look back and remember that period. During that period, we could not get to know ourselves, we could not find a way. I feel sad when I see a number of different people experiencing a similar situation now in a lot of different countries. It was a time when the LGBTIQ+ movement was almost non-existent in Turkey. We were also unaware of the small gatherings and events being held at the time. I had only heard of the Kaos team operating in Ankara, but I had no idea what they were doing. There was nobody else visible to us who could be a role model and we were not able to define ourselves. I, for instance, thought I was alone in the world in this. I thought I was the only one feeling that way. In fact, they always ask you “Since when have you had these feelings?” or “When did you realize yourself?”. I knew I was different as long as I could remember. I had accepted my difference fully when I was exposed to peer bullying in secondary school, because I was not like them. My way of talking, my gestures, and my interests were always different. On one hand you hate yourself, and on the other, you get angry with yourself, but you still cannot define yourself. I experienced similar problems in high school. Perhaps, I had not been faced with anything approaching physical violence, but there were incidents of usual peer bullying; I was exposed to usual taunts such as being called a nelly, a fag, or a poof. There was also another factor to my disadvantage – I always say this; perhaps, if I had not been involved in that political circle, I would have started my own quest and set off to find others. Or, I do not know, I would have focused more on this identity of mine. At that time, the political ground, the political movements were quite strong, and I was surrounded by them. As they do not represent individual-oriented structures that care for the individual, you are not able to voice much about yourself, you do not pursue such individual affairs, and you always postpone them; in a way, you lay yourself aside.

But I do remember a certain occasion. I was arrested when I was 19 – I was just a child. In an F-type prison, I was staying with a cellmate. We were being tried on the same political case. I would call him older brother, as he was older than me. We would only get certain newspapers. Those were the only ones we could read. There was an article in a newspaper: “Transvestites Terrorise Beyoğlu”; this was one of the usual headlines at the time. I then asked some questions: “Brother, what are those transvestites, those homosexuals? Where will we position them when we succeed in the revolution? What is our policy towards them?” Of course, I took great care in othering them and excluding myself from the definition while asking those questions. He responded, “They are sick. We will heal them all when we succeed in the revolution”. This response did make me afraid on one hand, but I did not dwell on it further. On the other hand, there is something that draws me to that article. There is an affinity between myself and this article, but I do not know anything. Sometimes you just establish a bond; you feel close to something. Of course, that response I got from my “older brother” led me to suppress and ignore myself further.

At the time, I am also in love with someone who as in prison. Who cares about the conditions, torture, hunger strikes, etc.? I was always thinking about him but questioning my feelings at the same time. Knowing only what I knew back then, I tell myself that this is not something that is in my power to determine. That state of trying to convince myself. I was also having a reckoning with myself, saying “This is quite a pure feeling, a very good feeling; why should it be bad? Why should it be a disease?”. But I also felt lucky; my sexual identity was not out or visible and I did not experience serious pressure. In fact, I came here when I was 23 and after arriving here, I was, of course, able to have further relief. I had come across rainbow flags in a few places and started a little research on my own. I can say that that period allowed me to get to know and discover myself better. Then I met the LGBTIQ+ movement.

The main reason that pushed me to emigrate was the legal process I was going through. But for this process, perhaps, I would have been pushed to emigrate by reason of my desire to seek myself and find a way out

on grounds of my sexual identity. Looking at it now, my first motive did not arise from my identity as a homosexual. My primary motive was to find a safe place to live. My family was not and had never been a very overbearing family, but ultimately, I could not muster the courage to face them at that time. It was clear that I needed to get out of that society – I believed that. When my relatives here came to me with such an offer, I also thought, “Yes, it is more comfortable there; I will have the opportunity to live alone and have nobody put any pressure on me”. I think, my sexual identity also played a subconscious part in my decision to emigrate.

When I read through the history of the LGBTIQ+ movement in Turkey or the history of the relevant associations; LAMBDA was yet to become an institutionalized organisation during that time. We heard that they would hold meetings and what-not, but such meetings would move on with rather narrow groups. I think, around that time, there is a gender-based club in Istanbul University. I had heard about them, too, but my priorities were different, and I did not have the chance to look into them further. It was then that I heard about Kaos. I think it was their first appearance on 1st May. I was surely excited when I heard about them; I was perplexed and excited, saying “So, there is a group publishing magazines in Ankara and defending homosexuality?”. I think, If I had stayed in Turkey, I would have been involved in one of the LGBTIQ+ organisations or would position myself somewhere in the movement. I cannot say that I do not regret that from time to time. I come from a struggling tradition and a struggling geography and I have the spirit in me, too; why wouldn't I have been able to do it?

It is rather a difficult feeling, a difficult situation for someone to emigrate and just go, leaving behind people, experiences, memories, and places they love. I suffered from three days of stomach-ache after arriving in the Netherlands. I experienced rather intense stress during the days before my arrival. Before I got on the plane in Istanbul, felt a strange sense of resentment inside; I wanted to call my mother and say goodbye to her at the airport, but I could not. I love Istanbul; I watched Istanbul from the plane, feeling sad. But on the other hand, I said to myself, “It will be

better for you to leave”, trying to motivate myself. When I first arrived here, I was in the grips of a severe self-confidence problem. For once, you have arrived here leaving everything behind and it is completely unfamiliar territory for you; in fact, I had no idea about this place. I would only have relatives from Germany or the Netherlands visiting and telling me about where they lived, but it all seemed so distant to me! I had no inkling that I would come here one day and actually live here. It was rather different and very hard for me in the beginning. For instance, I could not hold my head high while walking on the street and would shy away from making eye contact with anyone. As I did not speak the language, I would worry thinking what I would do if somebody asked me something or wanted to have a chat with me. What I did know was a bit of English owing to my time in high school. You cannot express yourself and even come to envy a child. Some of my cousins were in elementary school at the time and I would even envy them for their command of Dutch, saying “How smart these kids are!”. When I look back now, it all seems so funny, of course, but that was my exact situation at the time. We have friends who come here for work or a master’s or doctorate degree. They have it relatively easy at least; they have a plan ahead of them and know what they are going to do, and they have no problem in language.

Being a refugee represents a really problematic and difficult situation. In the period I am relating now, it was even more gruelling. Now there are more people coming and it is a little easier for you to find someone who thinks like you. We have even started to create a network called the European Queer Initiative here. Now there are people everywhere you go; you can reach them; you can go to them. There were fewer people at that time.

Initially, I found myself in the circle of relatives and I had no other acquaintance than them. There is a larger group of people coming to Europe as workers. Most of them suffer from limited education or vocational training by reason of the conditions in Turkey or their specific geography of residence. Individuals who came here as workers or through family reunification at that time are incapable in every aspect

to adapt here. It is as if they were stuck in how they had arrived here, in the 60s or 70s. This is a general statement I use for the community from Turkey. The personal conversations and discussions I had here made me feel that I did not belong here. I did not have my residence permit yet and I was staying with my relatives. They were all quite nice people in terms of the human aspect of it, but they were rather different than me in thought. There was an incident which I witnessed, and which took me rather aback. Our guys were watching a music program on TV as a crowded group at home; Engin Arslan was playing the baglama. Then, one of the group burst out, saying “Look at that! He has grown her hair and put on an earring like a woman!”. I was stunned and turned and stared at him for a while but could not say anything. And these people are the political Kurds of Dersim. You do the maths then for the other Kurds and people from Turkey. Gender norms and roles are incredibly clear and hard-edged. Especially those coming from Central Anatolia are incredibly impervious and introverted. They live in their concentrated communities, having created ghettos, in certain cities and neighbourhoods. Coffeehouses, associations, and mosques are very common and closed to the society and daily life here. I actually do not find this situation odd. In almost every society or country, minorities are more introverted and tend to live closer together. This is the same for Kurds, Armenians, Alevi, and non-Muslims in Turkey.

The people from Turkey who live here are generally incredible nationalists, chauvinists, and traditionalists. While they did not used to be so religious in Turkey, they become more religious and nationalistic upon arriving here. It is as if this reaction were triggered by their majority and dominant position in Turkey being replaced by a minority position here. After I was granted my residence permit here, I, too, wanted to continue my education here and started on the university preparatory year. Of course, it predominantly consists of language training. When I started learning Dutch, a specific thought occurred to me – “Well, I have a native language, Zaza, and I am nearly forgetting this language as I am not speaking it”. I started to speak Zaza with my relatives so that I would not forget the language. You strangely turn to your roots and that was the state I found myself in for a while. I think, when you learn

a new language, you realize the value of what already exists or what is lost, and you start to hold on to it. Perhaps, a counter reaction develops here, I do not know. It is as if you developed a feeling for embracing your own nation, your own religion, and your own culture. What I mean is, turning back to one's roots may make them shut down in a way. Or you can choose to live your life by breaking away from the society here and marginalising its members. I think this is what happens with the people from Turkey here. Naturally, the children and grandchildren raised in that atmosphere turn out just like them. LGBTIQ+ individuals who live, are born and raised, in such an atmosphere have it harder. Sometimes it is harder here than in Turkey, no joke.

You are bound to feel and live through the discrimination and racism. For one thing, the population in the Netherlands ultimately consists of the Germanic race, which is a blonde race. And here, you are "a black head!". However well you adapt to the society and live outside the perception concerning marginalised Muslims-Turks/Arabs, you are a foreigner, and you can always be made to feel that. They have certain codes and learned generalisations in their minds concerning you and most of them are not able to step outside such set minds. There is no end to questions like, "Do you consume alcohol or eat pork?". As far as I can see, anarchist and autonomist groups are free from such an assumptive outlook or such stereotypes. But you can feel it in everyday life, at work, and with your neighbours. Even if there is nothing specific, there is a distance between you and every area of life, and you can feel that distance. It is, of course, not right to generalise the entire society like this and this situation is not unique. It is just that we cannot get rid of this trouble anywhere we go – this is all I want to get across. In fact, this situation is not unknown to me. The discrimination here is a mere drop in the bucket for me as a Kurd, an Alevi born and raised in Turkey. There is also a serious level of Islamophobia. It became all too obvious especially after ISIS. Of course, I do not know exactly what look I look like to them as a brunette and bearded queer person, but I am sure there are people who give me anxious glances. This is rather an absurd thing to say, but when I see someone with a long beard and a cap, I feel the need

to take a second look and check the situation. You know, sometimes one gets confused in their sense of right and wrong; I think this, too, is a case of that confusion. Sometimes, I cannot help but wonder, “If I were Dutch, how would I think and what kind of an approach would I have?”. Europe has been subject to numerous attacks, but there has not been a clearly targeted attack here yet. The agenda has been riddled with prevented attacks, arrests, and explosives, etc. Naturally, there is fear and anxiety in people, and this is understandable. However, it stands as a distinct dimension of discrimination that LGBTIQ+ individuals who have fled such geographies as Asia, the Middle East, and Africa due to religious pressure are being encoded in and assessed against what they have originally fled from. I have myself been exposed to several similar cases of discrimination on dating apps¹.

Let me get to the main point; let me talk a little bit about the asylum process. I lodged my applications on grounds of my political identity. I had my medical reports, my sentencing decision, and documentation relevant to my pending cases. I was taken through a more specific process. We, of course, have friends who have applied for asylum solely on grounds of sexual orientation and been granted a residence permit. The procedures involved are similar to each other as far as I have heard from them. Upon your arrival in the Netherlands, you have to lodge your application legally within a day, that is, within 24 hours. You can lodge your application at the airport or at the asylum application centres in the country depending on how and with which means of transport you have arrived here. If you have any problems accessing these locations, you can also present at any police station and they will refer you to the asylum application centre. Following your application, you are placed in a temporary detention camp. You are then called in for your first statement in an average of 3 to 6 weeks depending on the current workload. If the officer who has taken your first statement is convinced of what you have told them and of your reasons for asylum or if you can provide them with evidence and so on, they designate you

1 Online applications allowing people to meet, flirt, arrange encounters, and date with new people.

an “asylum-seeker”, starts the relevant procedure, and places you in a refugee camp. Of course, if what you have told them and the reasons on the basis of which you claim asylum are not relevant and have not convinced the officer who has taken your statement, you can be returned to your country of origin or you can be allowed a specific period of time in which you are asked to leave the country.

The most significant problem affecting LGBTIQ+ individuals seeking asylum relates to their process of proving their sexual identity. The immigration agency is rather strict, and they are quite comfortable in asking, “How do we know you are gay?”. This stems from a policy to block applicants who seek asylum on grounds of sexual orientation but are, in fact, not LGBTIQ+. Apparently, there have been such cases in the past. Of course, this all culminates in a blow to LGBTIQ+ individuals who merely seek a new safe life. Here, personal statements generally lose their relevance and individuals are exposed to specific inquiries and questioned with respect to their sexual identity. If you cannot manage to have yourself proven, your application gets rejected. This whole process is, of course, carried out with the lawyer appointed to you by the state free of charge.

For example, a friend who claimed asylum from Turkey was not granted the residence permit and they were faced with an imposition to “prove it”. They were able to obtain the residence permit following a long period of objections, applications to higher courts, and arduous efforts. There are, of course, opposition and demonstrations against this policy pursued by the ministry. There is a campaign that has been going on for several years entitled “Am I not gay enough?”. There are individuals who have been granted the residence permit and even enjoyed the lifting of their repatriation decisions at the last minute owing to the favourable public opinion and relevant campaigns. The Netherlands considers Turkey a safe country when it comes to LGBTIQ+. In other words, you are told that you cannot seek asylum in the Netherlands merely on grounds of your sexual orientation or sexual identity. They see Turkey as a safe country in this sense, but ultimately, there are experts specialised on such matters in the Netherlands. They have quite a clear idea of what is

going on in Turkey. They are actually aware of everything including the social pressure and violence, the state policy and violence, the attacks, the hate murders, and the suicides. The Dutch law allows you to seek asylum only if your main reason stems from the lack of security of life and your living space has become too narrow in your place of residence and you have already exhausted the domestic remedies available. This is, of course, the framework constituting the legal basis. As I have mentioned before, they know what LGBTIQ+ individuals are exposed to in Turkey and are aware of the policies pursued by the government. Therefore, there are individuals who have come here from Turkey, applied for asylum, and been granted the residence permit in such conditions.

The process may also involve the conduct of an investigation and information gathering concerning asylum applicants in their countries of origin. Let us say it is more of an endeavour to confirm what you have told them. This is, of course, not a common procedure. For example, they did conduct an investigation on me in Turkey and presented the findings to my attorney. In fact, the information they provided was how I became aware of yet another court case filed against me.

Broadly speaking, the asylum process represents a long and exhausting period here. The national agenda and discussions point out to the cumbersome and slow functioning of the ministry from time to time. There are also court cases filed against the ministry on such matters. A process that is supposed to be completed in one and a half or two years sometimes takes three-four, or even five years. There are even asylum dossiers that go on for eight to ten years due to the applicant not being able to provide any evidence. For instance, there was a person in my camp who had come from Aksaray and had been waiting for the acceptance of their application for eight years. As an Alevi, they had lodged their application on grounds of the oppression, massacre, and ill-treatment affecting Alevis in Turkey. I do not know what came out of it. I could not hear anything about their case or if it lingered on. But that long wait had taken its toll on them and they were able to stay in the camp only thanks to their medication. The ministry is not taking any serious steps to respond to the lengthy asylum procedure. The Netherlands is

rather a slow country in this regard; there are many cases in the backlog. Something new comes up every day as to the recruitment of additional personnel to speed up the process. It has been 16 years since I came here, and these discussions have been going on for 16 years. I can easily say one thing: No country in Europe seriously cares about anyone who comes in as a refugee. A person actually anticipating being granted the residence permit may be faced with rather arbitrary decisions. For example, you may be told that a decision would be finalised within 8 weeks. And you say, “I will wait for two months and I will be given a decision at the end of these two months”, motivating yourself. But you are sent another letter before the end of those eight weeks. It says that your process is on-going, and the process is extended for another six weeks. Those six weeks may end up in an extension of three more months. In other words, waiting can be rather exhausting and backbreaking. This is not to say that there are no cases that are concluded in a short period of time, but they are rather few.

Refugee camps have been built mostly in the northern part of the country. The camps in densely populated areas are closed and the residents of the closed camps are placed into the camps in the northern part. This is a policy pursued both to isolate refugees and to keep them under control more easily and to handle the reactions of the Dutch. The camps are really poor. There are people from many different regions and cultures of the world. You cannot communicate, especially if you have language difficulties, and this can make the situation more unbearable. A room accommodates four and sometimes more people.

Refugee camps are not always inhabited by hygiene-conscious or tidy individuals. In fact, they are rife with serious altercations and fights. There have been serious attacks on LGBTIQ+ people inside the refugee camps in the Netherlands. People from regions of war, conflict and hunger are forced to emigrate and most of them are from underdeveloped countries. The refugee camp is perhaps the first place where many of its residents see an LGBTIQ+ individual. They sometimes do not accept such individuals and use violence against them. For this reason, the camps do not ensure the security of life for LGBTIQ+ individuals. I think it was 4 or 5 years ago

when a transgender woman was attacked with sharp objects in the camp and was seriously injured. Again, in August, a lesbian woman was attacked with boiling water resulting in second-degree burns. Following the recent increase in attacks, discussions started on a project for a special camp to be built for LGBTIQ+ individuals in Amsterdam, but it is yet to be put in motion. This was a somewhat controversial issue, as certain activists objected to this project, arguing that it amounted to isolation. I actually found it to be quite positive. Because you do not know what will happen to you in other camps and such a camp, albeit isolated from the society, will at least provide more comfort and security. Apart from that, staying in camps for a long time can disrupt your physical health and psychology. You are already a newcomer in a different country, and you do not know what to do and if you do not have any relatives or friends to support you, it comes rather taxing in every aspect. The process is rather cumbersome in economic terms, too. You are given around 50 Euros per week. Basic guarantees such as accommodation, food and health are provided for, but it is impossible to sustain yourself and meet the rest of your needs on a weekly basis with 50 Euros. For this reason, many refugees are used as cheap labour and are exposed to labour exploitation by employers. Such practices used to be more common; nowadays, illegal employment has reduced due to stricter supervision, but there are still refugees who are employed in hard work as cheap labour. If you do not have anyone to stay with or visit from time to time, you are faced with a serious problem arising from the feeling of having been left alone. Because you experience more loneliness and self-confidence problems in refugee camps.

There are policies and practices designated on refugee-related issues by the European Union, the United Nations, and the International Organization for Migration (IOM). You are, of course, subject to the local government in your respective place of settlement, but it is more as though they followed the central policy. Every country receives funds from the UN in parallel with the number of refugees applying for asylum in its territory. In fact, you are a refugee of the UN, not of your country of application. Each country makes its own unique policies. You can only access rights like employment, education, and accommodation, etc. after being granted the residence permit. Although this process and

these practices vary in different countries, what happens is more or less the same. For example, there was no camp in France during my time as a refugee; friends who claimed asylum in that country experienced significant problems in terms of accommodation. So, you go and seek asylum there, but there is no camp for your accommodation; this means that, unless you know someone already living there, you are left on the streets. For me, being a refugee is rather a weary process. It is a great achievement for someone to be able to overcome this whole process and to maintain their mental health at the same time. In fact, I was lucky, and I did not have to stay in the camps for long. I always stayed with my relatives and only went to the camp once a week to sign in. During your time as a refugee, you have to sign in once a week. It is kind of a way to say, "I am here, and I am waiting for your decision" and, of course, you are not entitled to travel to other countries. You can only travel within the Netherlands. Your right to travel in Germany is limited to certain regions and states. As an example, you do not have the right to travel within the country without any limitations.

My interview during the application process was carried out by a team specialised in Turkey. During the interview, they said to me, "You are individuals that carry on the democratic struggle and man the opposition in Turkey and some things may just change owing to your efforts. Just maybe, you will be a more democratic, more egalitarian country. But how will this happen if you all run away?". I was surprised, but I did not let that show and said that it was a very personal thing and perhaps, I was afraid or cannot find the power in me to carry on the struggle anymore.

Immigration is an imposed phenomenon and a bit of a personal decision. Of course, it is not an easy decision to make and go through with. It would not be right to tell anybody not to go anywhere or not to do anything. I just tried to explain the conditions here. When someone comes here as a refugee, they will not be greeted with good conditions, but with rather a difficult process. Above all, it is a difficult situation for a person to be faced with uncertainty, not to know what

is going to happen, not to be able to see into the future, and not to be able to plan for anything. You cannot do any of those, because “You are undocumented!”, i.e. you do not have your residence permit. This uncertainty really wears you down.

People sometimes ask me about the procedure and conditions of asylum here. I, of course, share with them my experience and knowledge, but I honestly wonder if the person in front of me does have sufficient grounds to go through such difficult processes. What are their conditions of life in Turkey? Do they really have serious problems in terms of their family? Are they subject to any security problem? Do they experience serious economic problems? I ask these and similar questions. I am sometimes also faced with written questions and inquiries from individuals who are not exposed to a level of problems that warrant asylum, from individuals with careers or power.

LGBTIQ+ individuals have acquired a number of rights through long years of struggle, efforts, and compromise and are provided with legal guarantees in the Netherlands. This is, of course, nice and pleasing to know. However, there is the rather distinct phenomenon of social change or transformation. The Netherlands has such laws and rights in place, but is also rife with a serious level of homophobia. This is the case not only here, but all over Europe. Discrimination, bothering, and attacks still exist. Not long ago, a lesbian couple were attacked at Rotterdam Train Station and the attackers put out cigarettes on their bodies. Another example comes from numerous times when gay couples holding hands were attacked. There is a weird perception, a positive prejudice towards this place, as if everyone held queers in high esteem here. There is one thing I will say to those who wish to emigrate and come here as refugees: “None of you will be greeted with a rosy life here; as is everywhere else, it is vital that you be prepared for problems here too.”

It is cold here, as cold as ice...

Hello! I am Ali.

I am one of the Central Anatolian Kurds. I am a primary school teacher who emigrated abroad. After discovering myself, I saw the university as a way out to get away from my family. I chose the Department of Elementary School Teaching in Izmir, the city that was the farthest from my family. I was able to practice my profession for about a year after graduation. I decided to live abroad because of my experience of family violence. I live in Vienna. For now, I work in the management of the Sex Workers' Association. I work in coordination with the International Sex Workers Association network. In addition, there is an association organising LGBTIQ+ refugees and immigrants in Vienna, where I offer counselling services to individuals from Turkey.

I had actually never dreamed about living abroad. If I did not live in Vienna now, I would never prefer this place. If my family had not been homophobic, I would have been lucky. I was born into a financially well-off family. I would never have come here if I had not “run away” by necessity. I could not find any other solution than fleeing abroad due to the efforts of my family to hunt me down in Turkey. There was also the enthusiasm of the young at play there – that is not to be overlooked, either. During that period, newspapers were reporting on LGBTIQ+ murders and I was worried that I would suffer the same fate. If I had lived in Istanbul, Izmir, or any other city instead of coming to Vienna, they would have surely found me. Because my family and relatives are in constant communication with each other – they live by it. They have such a communication network among themselves. At first, I ran away and changed cities, but then, I saw that changing cities was not working. When I moved to a different city, they would find me and take me home. For my last escape from home, I decided to go abroad as the only option.

My decision to flee abroad was the result of a long and painful process. One needs a certain amount of money to go out of Turkey. I did compulsory sex work in order to secure the money needed. Let me tell you this; I even fell prey to transgender madams. If I had not received death threats, I never would have left Turkey. They advertise abroad as a place of “Wow!”, but the only difference from Turkey is the change in the direction of violence. Here, violence is not physical, but changes direction towards the psychological. Perhaps, the wounds of the physical violence we experienced in Turkey would heal faster than psychological wounds. I can say in all candour that I was never discriminated against as a Kurd in Turkey. But here, I am faced with discrimination everywhere as a Muslim. I never experienced the same in Turkey; I cannot say that I was exposed to any violence except for my family and except for what my family did to me.

Transgender individuals suffer violence in the hands of the society in Turkey. Yes, if I had been transgender, I could have been exposed to violence by the society, but since I had the appearance of a “man”, my possibility of being subject to violence stayed a little bit in the background. You are not exposed to violence to the same extent as a transgender individual; you can easily manifest yourself as a heteronormative man and adapt yourself to the society as such – there is no problem there. I ran away from the nonsensical thoughts of my mother, saying things like “You either be a man or die”. Come to think of it now, I am a little regretful.

My family learned about me by chance following the publication of an interview I had with a newspaper on Websites. In fact, the whole affair unfolded after the publication of this interview. Apparently, my mother’s brother had seen the news article somewhere and the relatives shared it with each other. You know, it is rather difficult for online news to be deleted altogether as they are copied and shared elsewhere. Before my parents saw this video and relevant news articles, a lesbian girl friend of mine and I had pretended to be a couple in front of my family. My family had actually believed that my lesbian friend and I were a couple.

After a while, I started to say, “This is enough! How long can I hide it?”. But then, this happened. I was actually not a believer in coming out; my parents do not need to know about my bedroom. It is better for LGBTIQ+ individuals that have grown in patriarchal families not to come out. If you live in Europe, you can make your family understand this, but I do not support the disclosure of the LGBTIQ+ identity in societies dominated by religion like Turkey. If I had not been an activist in Turkey, perhaps, I would not have paid this price. In a way, I paid the price of being an activist and being visible. For instance, my mother once caught me having sex. She could not come to terms with what she had seen. That was not as much of a problem as the things I have explained above. I was 22 years old then. What could two persons be doing under the duvet in winter? My mother chose to make what I have just explained invisible rather than questioning it. I actually experienced the oppression due to my relatives, my uncles, saying to my mother, “Your son is a fagot”. I had never had any plans to go abroad. During my first beatings, I stayed in a women’s shelter. At that time, we had a meeting with human smugglers, tempted by the advice of a friend. My friend gave 2000 TL to this smuggler just for me to go abroad. I went to Dikili and met with a man involved in human trafficking there. We actually decided on every arrangement. I think, I overslept or something else happened and, in the end, I could not go. I had no money and I had had to run away from my friend’s house, either. At the time, there was a Transgender Summer Camp operated by Istanbul LGBTI in Dikili. We came to Istanbul in their car. I thought I would be able to stay in the Transgender Guesthouse. I was not allowed in, because I had had an altercation with Deniz Tunç in the Transgender Guesthouse. Later, a woman took me in. I was working as her domez¹. At that time, I was shooting videos on Instagram and one of my followers added me from the second Instagram account I opened. She said, “Since I do not have a child of my own, I want to help you”. Of course, I did not believe her. She said, “Let us meet at the sloppy joe places in Taksim”. She came to the meeting with her husband. She said, “I will send you a visa. With this visa, you will be able to go abroad. There is an LGBTIQ+ Association there. I

1 In queer language used by LGBTIQ+ individuals, a person who stays with another person whom they run errands and acts as an assistant for.

talked to them. There is a Kurdish queer person in that association. They will send you a student's invitation. You will go there as a speaker. Once you are there, we will work something out”.

I got a visa through the invitation and came here. Since the visa was for 3 months, I needed to find a way to stay here beyond those 3 months. I learned that the most sensible way to stay here was to marry someone. The lawyer I was seeing to seek asylum in Austria said: “Yes, you have a court case against you by reason of your involvement with People's Democratic Party (HDP), you are an LGBTIQ+ activist, and you have evidence of your experience of family violence, but an LGBTIQ+ individual from Afghanistan has priority over you, because they have Taliban to reckon with there.” Likewise, there are LGBTIQ+ individuals coming to Austria from countries such as Iraq, Syria, and Saudi Arabia. Since Turkey is considered a safe country for LGBTIQ+ individuals, there is rather a long waiting period for LGBTIQ+ individuals from Turkey. There are a large number of LGBTIQ+ refugees from Turkey here. They have been waiting for years. I think no one should be a refugee, because being a refugee is the hardest and worst thing in the world. Just imagine living on 150 Euros a month for 8-10 years. In Austria, you receive a monthly aid of 150 Euros until the approval of your refugee status. There is positive asylum² on one hand and negative asylum on the other. The cases of Negative Asylum are in the waiting period. When you switch to Positive, the state gives you a grey passport and you can travel around the countries with this grey passport, which means your refugee status has been approved. The state gives you 900 Euros. This means that you have 900 Euros until you find a job. They even give you 4000 Euros as a deposit for an apartment in the first month. In this process, you need to find a place to live and declare your residence address. The state, of course, retrieves this money from you once you start working. But it is a different case if you are negative. As an example, there is a transgender friend of ours from Erzurum. They used to do sex work and sold beers and whatnot at spring festivals as they were not able to live on 150 Euros. I sometimes talk with sex workers from Turkey here. None of them are

2 A term used under the Refugee Law in Austria to refer to an asylum-seeker whose application has been accepted

happy. They want to return to Turkey. All in all, if you are an LGBTIQ+ individual from Turkey, you are supposed to wait for 10-15 years. There was a transgender woman here; although she also had political cases pending against her, she was able to obtain her positive status only after 15 years. For this reason, I chose to stay here through marriage and not as a refugee. I will already receive my citizenship after 1 year.

The right to health is managed quite well in Austria. You can benefit from the right to health and education also during your negative period. The government gives you a green card and you can have an examination anywhere with this card. Austria is one of the best countries in the world in terms of health insurance. Everyone has to have insurance and if you are a refugee, the state sees to your health insurance. At the same time, the time refugees spend in the country is counted against their retirement. You do have the right to education and here, you have to learn the language first. You can continue with your university education after completing level B2. You need to achieve level B1 in order to be granted a visa. Specifically, for refugees, the government can stop your allowance unless you achieve level B1. The Austrian state acts with a specific logic: We meet all the basic needs of refugees such as housing, health, education, and food. Refugees should learn German in return. There are German integration exams and if you cannot pass them, the state discontinues your allowance or directs you to such sectors as construction, designating you an unqualified worker.

Here, I was faced with discrimination not because I am from Turkey, but because I was mistaken for an Arab. It was 2015 when I arrived, and it was a time marked by the breakout of the refugee crisis. As I was not a refugee, I did not have any income from the state or any other institution. So, I said, "I will do sex work if there is nothing else to do", following my queer logic.

I applied LGBTIQ+ associations and Kurdish associations in Austria for a job. I stated in my application that I did not want to be involved in sex work and could actually do anything including cleaning. So,

what happened? Of course, they did not give a job. I started doing sex work. After I started sex work, I was subjected to almost all forms of discrimination and violence that defied my comprehension.

I was stabbed by an Austrian client. The client stabbed me with their excuse being “You are an Arab and you have come here to kill me”. I had clients swearing at me and pushing me down the stairs. We have a group of LGBTIQ+ refugees and immigrants; I never have a problem when I am with them. For a long time, I kept my hustling from them. Apart from these, there are places where white European gay people hang out. Since I do sex work, I have to wander around bars and clubs. I pull my clients from these places; I cannot work in studios like gacis³. In Amsterdam, they follow the practice of gay individuals working in studios. There, you find your clients on the Internet or from saunas and bars. While I was doing sex work, I would have clients insulting me, calling me an Arab refugee with a sickness doing sex work. Initially, I did not understand what they were saying, because I could not speak German. But now, I speak German and I directly respond to what they say. I set the entire sex work dimension aside; sex workers are excluded even from the LGBTIQ+ community that calls itself the most modern community there is, but that is a different story.

Immigrants make up the vast majority in Austria. And the majority of the immigrants are former Yugoslavs. The Yugoslavs are extreme German Nationalists and in fact, they are more nationalistic than the Germans themselves. For a person looking from the outside, it is rather obvious that I am from the Middle East. Those who call themselves Austrian have never taken me in their circle, never made friends with me due to my Middle Eastern origin. When I said “Hello!”, they would not even look at me. While flirting with someone, you say, “Hello! Can we have a chat?”. They say, “I am not talking to Arabs”. For example, while you are dancing in a bar, you may hit someone with your arm by accident. Then, that person turns to you and yells, “You cannot touch me! Go back to your country!”. In this sense, I suffered extreme psychological violence

3 Woman in LGBTIQ+ jargon

in the hands of butch lesbians. I have a “male” appearance because of my beard. While I am dancing, I suffer psychological violence, hearing words like “All Arabs are perverts and this one looks like an Arab”. I also experienced physical violence as I have explained above. Nowadays, I do not have as many problems as before because I am known in Vienna. As they know that I am an LGBTIQ+ activist and would be sure to put them to shame, they say nothing, but I sometimes hear what they do to others. I think it was three years ago, when I complained about a bar, which had tried to throw Arabs out. My complaint turned into a court case and I won this case. There is a “discrimination” law here. It is an offence for a bar to throw people out merely because they are Arabs, i.e. without any justification. After that day, their attitude towards LGBTIQ+ refugees changed a little. They do hate them, but they do not put such hate into words. People from Turkey and the Middle East have started to pronounce how laws protect them. Initially, we would stay silent in response to any such incident, but now, we have achieved quite a serious organisation. We denounce people and lodge complaints against them. Therefore, we do not encounter the likes of the incidents in 2015.

The biggest problem we face as refugee sex workers stems from the psychological violence we are faced with in the hands of our customers. Here, the majority of sex workers work illegally. They have no records, no green card. Here, the hustling card is also green in colour and we also call it the green card. We experience problems with clients. They sometimes tell us, “If you ask me for money, I will call the police, because you are working illegally. I am from Austria, but they will send you back to Iraq or Afghanistan”. So, intimidated in this manner, sex workers cannot do anything in such cases. The violence is the same as that in Turkey; the only difference is that you are not murdered by law enforcement or by people on the street. But is death a reality? Yes, it is. Hande’s murder was the latest case. Hande was staying in the room where I had stayed in Vienna. Hande was killed by her client right in the middle of Europe, in one of the countries where civilisation is the most popular word.

Vienna is safer for transgender and non-transgender women. Since they work there legally, there are checks undertaken for them. Transgender individuals work in safe areas, but it is a little more unsafe for gay sex workers like us. We work illegally and since we work illegally, we are not under the control of the state. Since we are not under the control of the state, nobody knows where we are when something happens to us. Since transgender and non-transgender women are sent to their clients through an agency, everything relating to the person at the address they are sent to is recorded. But we do not have such a recorded process; you can just die. I do not work anymore though.

My situation is a little different from that of refugees and that of people staying here by marriage. I have a stateless status, but I am not stateless; I am a refugee, but I am not a refugee. Due to my court cases in Turkey, my passport as a citizen of Turkey was confiscated a long time ago. Since I am not a refugee, I am staying here by marriage. The official freedom of marriage was ratified in Austria in 2019. Partnership had been an option for 10-12 years. Mine is not an official marriage, because I got married before 2019. Mine is a partnership. I did this in 2015 and I have the same rights. If you get married with an Austrian, they grant you a residence permit every year, but if you get married with a citizen of any country in the European Union living in Austria, you are granted a five-year residence permit. You have every right associated with marriage. You use your spouse's insurance and if your spouse has it, you benefit from their unemployment insurance. If your spouse is in credit debt, you have to pay it, too. When you and your spouse get separated and your spouse has any assets, they ask you if you have any claim over it.

There are conditions to citizenship. You have to work full-time in at least three years of the five-year requirement. Because Austria is one of the largest capitalist countries in the world. And here, everything is about money. If you kill a man, they will not put you in prison. But if you commit tax evasion, they will put you in prison. You have to demonstrate that you have worked for this state. You also need level B2 in German. Strictly speaking, you have to work full-time for 4 of these 5

years. Additionally, you have to carry out social work for 2 years. Social work entails volunteering in the Red Cross organisation for instance. You usually have to work at institutions affiliated with the government or the church as a volunteer (but as a requirement). Apart from these requirements, there is an integration exam, which you have to pass. You should not be involved in any crime. Just one encounter with the police will cause a delay of 10-12 years. I know this from someone. They had only one year left for citizenship, but they could not be granted the citizenship merely due to their altercation with someone. They are still waiting. We sell beer at festivals in the summer, but this is considered tax evasion. When you get caught, they record the incident in your personal file, and this causes a delay in your citizenship procedure. You should not do that. You have to be such a perfect, quiet, and calm person that Austria can say "This refugee deserves us". There was a friend from Macedonia; it was quite easy for them to get the citizenship. It is rather difficult for a friend from Turkey. It does not matter even if you are gay; they make your life miserable.

I believe that nobody should be a refugee. Nobody becomes a refugee willingly. They should not become refugees unless they really have to. Instead, I do not know, they can meet someone on the Internet and get married with them by way of mutual agreement. I see this as a more logical route that will cause less suffering. Those who wish to emigrate should go to countries such as Canada and Scandinavian countries. Since there are fewer immigrants there, it can be faster for them to get approval. It is really hard in Central European and Western European countries. Also, if you are going to emigrate, emigrate abroad as a qualified worker. For the state to accept you as a citizen, you must be a qualified worker. They do not allow in any ordinary person, any person on the street. You must have a level of knowledge and education. For instance, if you are a computer engineer, of course the state will allow you in. Because your work will benefit that state. European countries are a little more utilitarian. Why would they allow in something that will not be of use? I have talked to a lot of people. There are also those who have waited for years before being deported. You wait for 4 years

and think that your life has changed, but next thing you know, you are being deported. Since you are not a qualified worker, that country repatriates you, thinking that you will not benefit them there with their logic asking, “Why would I take care of this person?”.

I am an elementary school teacher. I can also teach in a kindergarten here because I also have the specific pedagogical formation. I am also at an advantage in that the largest ethnic minority community here is represented by individuals from Turkey. So, everybody speaks Turkish on the street. They need Turkish teachers. So, I also worked as a teacher.

If they are in an exceedingly difficult situation and if they are in danger of death, those who wish to apply for asylum should collect as much evidence as they can. There must be police reports indicating their experience of violence. They may have received a message on the phone or social media. They can print and file all of them. There may be photos. The more documents they have collected as such, the more they guarantee the outcome of their application. However, if you do not have any document at hand indicating that you have been in danger, the states say, “My friend, you are not in danger. Why are you trying to apply for the refugee status here? You must provide a valid justification”. For example, Alevis apply for asylum, saying “I am Alevi, and I cannot practice my religion”. The states see this as a compelling justification, but also requests documentation concerning such conditions. LGBTIQ+ individuals are granted numerous rights upon the approval of their refugee status. The states value you more than it does a regular refugee. LGBTIQ+ rights are provided for at quite a high level here.

Finally, I would like to visit Turkey merely as a tourist, because I have not seen my mother for many years. In fact, I have no contact with them. But at least, I would like to see them for once while passing through their neighbourhood. I would also like to travel to see Izmir. It is impossible for me to travel there in any way at the moment. Izmir was a city I moved to with great enthusiasm; it was my only big dream at the time. Since I had to leave before saying goodbye to Izmir, I would really

like to bid farewell to Izmir. But I would not live in Turkey, I would merely visit as a tourist. It is true that I am exposed to racism here, but I am able to sit on the street and drink my beer. I sometimes wear a skirt, but nobody even turns to look at me. Nobody has words to say to me. I can wander around in my queer form. I can polish my nails, and no one will slap me when I do that. Nobody spits on the street; everyone waits for the traffic lights. You can do anything. We go to a club on weekends. In Turkey, you brutally dress up just to go to a club but there is nothing like that here. You go to the club in your pyjamas and nobody questions anybody. The only bad part is that it is cold here, cold as ice.

Weary, Tired, Out, Gone

Hello! I am Diyar.

Hello, I am a Kurdish Alevi. I was born in Dersim. I lived in Dersim until I was one year old. Then, I grew up in Istanbul. My father is a retired worker, my mother is a housewife, and we are six siblings. My two older sisters are refugees in Canada. I come from a working-class family. I am a university graduate, I completed a master program, and now I am a PhD student. I have been living in France for eight years. I define myself as Female, Kurdish, Alevi, and Bisexual. All my identities are very important to me; I do not feel that any one of my identities is more important than the others. It is not more important for me to be a Kurd than to be bisexual, or to be bisexual than to be the child of a working-class family. All are equally important. I think these identities are intertwined. Since I cannot distinguish them from each other, I do not know which one is more important and which makes me, me.

Discussing the LGBTIQ+ in Istanbul is, in itself, a difficulty. But I grew up in an “accommodating” family. I left my family in high school. Since I was at my own home in college, there was no family pressure anyway and I created my own safe space. I did not feel first-degree pressure from my family. However, I did have a preliminary notion that I should not reveal my bisexual identity to my family. When I think about the exact time when I realised my bisexual identity, I can say that I was 24-25 years old. Until then, I was heterosexual. I had a bisexual orientation after I was 24-25 years old. There was a club called Radar at Istanbul University. I tried to go to a meeting of Radar in my foundation year. I felt something there; it was quite a closed club, not easily admitting people from the outside. There, I had my first contact with LGBTIQ+ individuals through an organisation. Until then, I had never been involved in the

LGBTIQ+ struggle, as I was more engaged in the feminist movement and the Kurdish movement rather than the LGBTIQ+ movement.

The most notable among my reasons for leaving Turkey are of a political nature. This was a decision I made because of my Alevi Kurdish identity. If I had stayed in Turkey, I would have been arrested. Therefore, mine was forced migration. In fact, I moved firstly to an Eastern European country temporarily, because I did not want to live in Europe. I decided to wait there. I resolved to go back to Turkey in case the court case fell through. Since I had already been to Europe as a student, my feeling was not, “We are under pressure in Turkey and we are truly free in Europe”. The country I arrived in is already an extremely Islamophobic and racist country. Having black hair, you can come across terrible things, if you turn out to be a non-European. I had close friends from Saudi Arabia who said that they were spat on their faces because they were wearing headscarves. Since my country of asylum is in Eastern Europe, I did not consider it as a country in the European category and I had no idea about Europe anyway. I returned to Turkey eight months later. I did not formulate any opinion like “Europe is so and so” based on the country I had been in. As I said, the place I had moved to was not consistent with the European criteria for me. The country was in the Schengen Area, but I could not formulate such a vision. I already knew that it was an extremely religious and racist country. I heard that France was a better country for women and LGBTIQ+ individuals. That is why I chose to come to France. My decision to come here was influenced by my care of my identity as a woman and a LGBTIQ+ individual rather than my Kurdish identity. When one arrives here, everything seems marvellous in all that excitement, because I believe that there is a huge exaggeration in this direction in Turkey.

The influence of Second-Wave Feminism and the books we have read is indisputable, but I have come to see that what we have read is a far cry from this place; and such things is like “a luxury” belonging to the elite; discussions have only a shade of an influence over activism on the streets

or fail to reflect the reality in the life of an immigrant, unless you are wealthy or upper-class. There is also a terrible state policy in place here.

Same-sex marriage was even prohibited here before, but you could do PACS. If you are married, if you are heterosexual, then you can adopt a child. If you are LGBTIQ+, this does not apply to you. The right to marry came out just a few years ago. If you are married, you can only apply for citizenship after five years. The country is already in a terrible situation in terms of women's rights. In France, one woman is murdered every three days. These figures appear lower than in Turkey, I do not think it would be right to put countries in a hierarchy. For example, there is quite a familiar struggle in Turkey owing to the Kurdish struggle, Kurdish women's movement, and the feminist struggle. The basis of this struggle is the approach to predicate it on the subject of the matter. Like men not coming to the women's march. Such issues can never be discussed here. A cis-heterosexual man can come to a March 8 meeting and join the discussions and, despite the women there, can apply his ideas and come and join the march. Here, we have seen that there are other people speaking instead of the subject. Also, it is necessary to evaluate this well: there is a changing attitude (I cannot measure this exactly) in Europe after the ISIS attacks. According to the statements of immigrants who came here before us, immigrants, women and LGBTIQ+ had a more comfortable position here in the past. Since we are immigrants, we experience things here differently. With the ISIS attacks, the trend of anti-immigration and islamophobia has been on a tremendous increase here. With the laws enacted during the state of emergency in France, everything became tougher. You come here; of course, you are more comfortable, but when compared to what? I have come here from Turkey and I am more comfortable. Perhaps, it is easier to walk on the street here than in Istanbul. One day, a gay friend of mine from California came home crying. He said, "This is the most homophobic country I have ever seen in my life". They had harassed the boy in the subway. Where will we find the reference to measure it against? In California or Turkey? Homophobia is incredibly prevalent here too.

I lived as a heterosexual woman until the age of 25, and naturally my position there was based on solidarity with this movement. However, when one is removed from the position of solidarity and becomes the subject of this cause, it takes time to understand the situation, experience its one-to-one influence, gain such political consciousness, and to get there. I became more politicized about LGBTIQ+ after the age of 25, and this was not in the form of getting involved in politics immediately; it was about awareness, experience, accumulation, and action as a result of the experience accumulated in me. At this point, I cannot say anything about what a gay man goes through. If we are to talk about the rights of womanhood and manhood, there are some privileges to being a man. It does not mean that gay men will not enjoy such privileges either. In other words, gay men may take full advantage of the privileges of manhood. Thus, these two different identities have their advantages and disadvantages. When a gay man assumes a disadvantaged identity, they do not abandon all of their advantages. These identities are intertwined identities. For example, when a gay man gets a job, it is easier for them to rise up than a heterosexual woman or a lesbian woman. In other words, being gay does not mean that you cannot take advantage of manhood. On the other hand, the more severe reactions given to a gay man's relationship may be perceived as a worse position, but which perspective do we adopt to view this? Because lesbian relationships are often not perceived as a manifestation of a sexual orientation. Rather, they remain a fantasy in the perception of society. For those of this opinion, the male homosexual relationship is a serious business and can have serious consequences, but what could be "serious" between the two women I mentioned? Here, we are talking about two sexual orientations. On one hand, a subject experiences violence through acceptance and on the other, a subject is faced with violence of being ignored. How should we decide which violence is worse?

According to society, there is no sexuality if there is no penis. Let us ask a lot of men; none of them will consider his wife being with a woman as cheating. But his wife being with a man is something else. We cannot discuss lesbianism by leaving aside the roles of women.

If I go back to my story in Turkey, we were under heavy police repression, our house was being watched, and 90 percent of people who had frequented our house had been arrested. One day a friend of mine came over and said that the police were collecting testimonies about me from people, and we came to the conclusion that going out of the country was the most logical decision. I went abroad for eight months until my case was concluded, and we were able to see ahead. Later an arrest warrant was issued against me. My lawyer met with the prosecutor and had the warrant removed. I returned to Turkey, I testified, and I thought I would be arrested due to the harsh attitude of the prosecutor. Then I started thinking, "What should I do?" As I said before, I had already accumulated some experience. Without thinking of my Kurdish identity (I thought that the Kurdish struggle was everywhere, and I could engage with it wherever I went), I thought that I could be comfortable wherever I went as a bisexual woman. Considering the illusion, I have just mentioned, the books I had read, and the sexual revolution in France, I arrived in France.

I moved to France as a student. I came here by applying for a visa through a language course. I started my education a year later. My status here is still as a student. I have been a student here for 7 years. It is necessary to divide the situation in France into two periods: before and after the civil war in Syria and the ISIS attacks carried out here. Because France has a very strong colonial history, it has a deep-rooted reality of Islamophobia, and because it still cannot face this aspect, there is incredible Arabophobia and Islamophobia due to Algeria. In fact, you can feel this everywhere. You can see the colonialism over island countries in the government departments you visit. The lowest level officials are blacks; you can see the reflection of its colonial history on France most clearly. This is usually more obvious in Paris. Paris is a bit like Istanbul in Turkey. It is a populous city and there are just too many people. The region you end up in also matters a lot. There are areas populated by the working class, which we call suburbs. They get poorer and poorer as you go towards the northern region. It seems as if there are boundaries drawn towards the South to delimit upper classes

of more advanced age. You can also see this on subway lines: When you get on Metro 1, it is squeaky clean. But, take Metro 7 and it is like a tunnel of horror in Disneyland. What you feel when you go north is not the same as when you go south.

I am not keen on using the word discrimination at all. It covers up racism and islamophobia. Racism is incredibly prevalent in France. The university I attend is probably one of the best known schools in Paris. In the first three years, I only saw four black students at school. For example, there is no space for refugees in our school, and if you are not rich and white, you are rather unlikely to enter that school. The school has no cafeteria. Students can dine in upscale restaurants. Sorry, but I am not rich, so I cannot eat in restaurants. Or something very simple: For example, you are at a café and you want tea, or you want water, the man does not speak English with you. You start speaking French and the guy does not like your accent, so he starts talking to you in English. A friend of mine had sent their documents for health insurance exactly three times and had them lost three times. Then, we went to the agency together. The woman on duty there snapped at us, saying "I told you fifty times. This file has never been here, has never been received. You must have done something wrong. It should not be like that". We did not take it standing down and we started to argue. Finally, another employee came in; it turns out that the file was there the whole time. So, why did we have to go through all that? Because the people in front of them did not speak impeccable French and they were not white. It is possible to explain this situation with the fluent French the woman spoke even though they were not white; with their abuse of duty; and their violation of the rights of the persons in front of them. For example, when you go to the North Train Station, one of the largest train stations here, and there are police and security guards everywhere. The people they stop are either black or Arab. I have never seen them searching a white or blonde individual. Racism is supposed to be a grave offence here.

Here March 8 is split in two. They do not want to march where sex workers are marching. The majority of sex workers are immigrants /

refugees and transgender women. This is why the March 9 has been divided for the past five or six years. You can see this in the meetings; they openly say, “We don’t want to march with them”.

Like all European countries, France is making an effort not to admit refugees. If a person arriving here for asylum first seeks asylum at the airport, they are detained at the airport for about a week or ten days. Their fingerprints are taken, and other details registered, and they are allowed out only if there is no return process in place. Until about a year ago, you would seek asylum by obtaining a dossier directly from the centre. As there is a huge backlog in Paris, you now call a hotline to arrange an appointment. You go to a small, cobbled association, which they have established. Then, the Governorate gives you an asylum dossier. Of course, they take your fingerprints, too. They keep you there for about five or six hours for fingerprints. Unless your fingerprints show up in any other European Union country, you are given the dossier you need to apply for asylum. You have to fill in that dossier in 21 days and send it to the Governorate. Afterwards, they give you a sum of 585 Euros for 45 days, which is equal to 390 Euros per month. Of course, things should go really well in order for you to be given that sum.

There are two processes in place after you have filled in your dossier. The first procedure is fast; they take your statement and decide where your asylum process will be handled within fifteen days. There is also another procedure; it takes about 6 months. Let us say your fingerprints have shown up in another European country or something else happened. They immediately return you to your country of origin through an accelerated process.

You have to complete all procedures in French. They want your statement in French. If you do not have any money, you may not find anyone to have your statement translated. This is one of the biggest grievances experienced here. However, if they reject your application, you can appeal to the higher court. The state then gives you the right to a lawyer free of charge. No support is offered until then for translation or legal

services. The policy in place wants you to get weary, get tired, keep out, and be gone. They treat people very badly in application centres. For example, people arrive there at 4 am. Imagine, they line up at 4 am in ice cold weather. Each governorate admits a certain number of people, not more. That is why people line up at night. They lie there on the asphalt under blankets or whatever they have. While you enter the building, the security guard may not let you in if they do not like the line or in case of the slightest problem. So, there is incredible psychological violence. The environment is so tense that you feel it the moment you enter; this atmosphere hits your face. Although I myself am not a refugee, it traumatises me to think about this situation. The relationship they have with people and their treatment of people are horrible.

When you apply for asylum here, you are asked, “Do you have a place to stay here?”. If you say, “Yes, I do”, then you are not granted monetary aid. They do not tell you in advance that you will not be entitled to monetary aid if you mark this option on the form. Here, a lot of people staying with their relatives mark this option and the state does not offer them any money. This is a trick question, as no prior information is offered to the applicant as to its nature.

You know the relatively bad hotels in Tarlabası; but they send refugees to even worse hotels than that. If there is room, you can sleep there one night, and at another hotel another night. They can send you to a location 100 km away one day and to a location 100 km away in the opposite direction on the other – there is no guarantee here. This can happen depending on the availability of rooms. There is no system of camps, unlike Switzerland or Germany. They have agreements in place with certain hotels and they place you in these hotels on the basis of availability. There is an integration course mandatory for individuals with the refugee status; you go there for about three days. They teach such things as the flag, symbol, and values of France. After that, you have to take a French course for a certain number of hours. This is actually a matter of form because they put a primary school graduate and a doctor in the same class. A person with knowledge of the Arabic alphabet is placed in the same class as a person with knowledge of the

Latin alphabet. Naturally, the university graduate sits idle in the class until that person of Arabic origin learns that alphabet. Those courses are more of a formality than courses that teach anything. They place an 80-year-old illiterate person with a 30-year-old medical doctor in the same class.

There is no course offered free of charge here. There are organisations that churches or associations establish voluntarily, but such organisations are not affiliated with the state. So, it is not like Germany or Belgium. The healthcare system in France is quite decent compared to that in other countries. If you earn less than a certain income, then the state covers everything 100 percent. You can have Elisa tests done quickly and for free by applying to the municipalities. You can get HIV medicine for free. You can get the hepatitis vaccine free of charge. You can access services related to sexually transmitted infections. You can access condoms free of charge and easily.

As I live in France, I cannot tell anyone “Don’t come here; it is bad here”. It is a closely personal situation depending on what conditions a person arriving here used to have; what they are leaving behind; and what they will have here. Becoming a refugee is a really difficult process. All in all, the rate of homophobia and lesbophobia is rather high here, too. Seeing men or women walking hand in hand on the street is almost impossible outside of LGBTIQ+-specific areas. Although I have come here on political grounds, I am literally forcing myself not to apply for asylum. Because those who experience the asylum process are exposed to incredible psychological violence. In fact, they hold the right to determine where you will stand, what you will do, and how you will act. The violence they inflict on people during this procedure is at a terrible level; therefore, immigrants suffer from rather a disturbed psychology. I now provide support for asylum dossiers. The terrible pressure the system creates on the people who come here affects individuals enormously, so much so that this experience does not skip those individuals who have immigrated here on economic grounds without any implication of political issues.

If a person is worried about their life, is running away from their parents, and especially if they do not enjoy security of life – and security of life always comes first – they may consider immigration. There is no promise of heaven here. This was maybe the case 30 years ago, but not anymore.

Actually, I was thinking of returning to Turkey. I came to France; I have been here for seven years. I did not apply for asylum and I still hope that something will change. I am in a state of waiting because of the possibility of my arrest and similar issues. If the political climate changes in Turkey, I will of course consider returning to Turkey. I have always wanted this, but the risk of coming to Turkey and being sent to prison also makes me hit the brakes. This is why I have not been able to come to Turkey in three years.

What Do I Do Now?

Hello! My name is Tina Godiva. I am a 29-year-old Kurd from Urfa. I am a citizen of Turkey, who emigrated to her current residence two years ago. The adventure of migration was, surely, not easy for me; the psychological pressure I had endured since my childhood led me to migration. Before family pressure, it was the pressure from the government that pushed me into this adventure.

When I first realised I was homosexual, the increase in pressure meant that I forgot about this identity of mine from time to time. The psychological pressure and the pressure from the government I was faced with in those years were moving on in such a way as to give rise to moments where I did not know myself. I was thirteen when I first started to become aware of myself.

I realised this when I wanted to kiss one of my female friends at elementary school. I did not know what that was. While my female friends liked men, I wanted a woman. I found this situation a bit “weird”. I also started to search for a problem inside of me. I wondered if it was me that was the problem. I questioned a lot at that age, wondering “Is this a disease? ”.

I grew up without a father or a mother since I was eight years old; my father was tortured to death before my very eyes. This is why I killed my childhood and became an adult. Despite my young age of thirteen, I was quite able to generate ideas, give myself direction, and question “Why am I like this? ”.

I was able to ask questions to myself such as “Why do I want a woman while my female friends want a man? ”. Have I been able to find answers

to these questions? At that age? Of course not. After all, I was a child. I could not share this with anyone; I was afraid. I did not have a father or a mother anyway... You do have your teachers at school, but you cannot trust them, either. How could I share this feeling of mine with persons who did not even acknowledge my mother tongue or let me speak it and constantly forced me to speak Turkish? This process brought forth severe trauma for me; I would not go out and I would just stay at home and read books. Those books were the kind of books the adults read. I was searching for myself in those books. I was looking for answers to the questions of who I was and why I was like that.

The Internet was rather popular at high school. I started to research what I was and what that feeling was on Google. There, I saw the phrase "homosexuality". Some Websites would say that a woman liking another woman or a man liking another man was "normal". But the comments below were riddled with such phrases as "pervert" – which we call homophobia. Those comments scared me, and I thought that I would have been killed if I had shared this situation with my family. Because those comments were also home to hate speech with comments like "I will kill them all".

I drew a roadmap for myself after high school. I wanted to study philosophy as a field that was also relevant to my self-questioning. I made it. I studied further; I gained self-confidence. I started to have a relationship with someone I had met online. It was a beautiful relationship. It was long-distance; I was in Urfa and she was in Bursa. I tried hard to get closer to her and I qualified to study at a university in Istanbul. I dropped out my beloved Department of Philosophy in my third year, though. When I arrived in Istanbul, my girlfriend invited me to Bursa. I, of course, had not seen Istanbul before. People would say, "Istanbul is a big city, it is crowded; you would be scared; people there are quite well-educated". This "well-educated person" thing was exaggerated so much that I had started to study even before my enrolment at the university. The first love, the first romance, and the first commitment are such beautiful feelings! And contrary to Urfa, there was no pressure

from the police or torture there. Until then, I had known love only from my family and thought that was enough. After I met that woman, something different happened in my heart... I was off my feet. Two months after my arrival in Istanbul, I summoned up all my courage and decided to visit Bursa. I was going to meet the woman I loved for the first time. I was nervous. What should I do when I first met her? Should it be a normal hello, a handshake, or a hug? That person in front of me was quite nervous, too. She greeted me at the station, and we said hello like two friends; I could not hold out my hand, because I felt that my palms were too hot and sweaty. She was nervous, too, during our first hello. Perhaps, my nervousness had rubbed off on her. Then, we hugged. At that exact moment, I knew and accepted in earnest that that was me. It was a bit difficult to accept. This was considered a “disease” or a “perversion” where I used to live. I finally accepted it for what it was and was over the moon. I held her hand on the bus. Being homosexual was not a bad thing and accepting it on top of that felt amazing. If somebody reads this book one day, my advice to them would be to accept their orientation. Accept it! Because then, you are fully content and freer in psychological terms. This way, your soul and your body can merge into one another. I studied philosophy. According to my belief, nature does not separate us into two sexes. We are mere living beings...

When it comes to my departure from Turkey... What we call Europe was my childhood dream. I had dreamed about these places since my childhood. I was too tired where I lived; I could not handle the pressure anymore. Every night, when I put my head to the pillow, I would think, “When will they break the door and come in? ” Life in the South-Eastern and Eastern Anatolian Regions in Turkey is rather a different experience. People living in Istanbul cannot have a real inkling of that. At school, when I told my friends in Istanbul about what had happened, they said, “Which world are we living in? “Which world are we on? ” We were in the same country, in the same city, breathing in the same air, but they had no idea about all that. But I would also understand and not judge them. Because they could not see it on the television or read about it on the newspapers.

The last incident that made me decide on emigrating from Turkey was the raid on our house. I lost friends during the bombing in Suruç. I was there; all of them died in my arms. This incident represents the most significant factor in my decision to leave Turkey. War is horrible. I witnessed war, too. I lived along the border and worked there as a volunteer. Have I been able to overcome all of those experiences even now? No. When I arrived here, it was as if I had broken free of hell and ascended to heaven. Is it difficult in Europe? Of course, it is. The second reason was my homosexuality. Because I was tired, I was really tired. And at that moment, I wanted to live for myself. Is this selfish? I think not. I had lived through it for 27 years. It is easier said than done – a person spent half of their life like this. I will perhaps live five or ten years more, but I want to see smiling children, free of any pain, saying good morning or hello to me. I set out on my route to Europe without any language skills. I spoke Kurdish and Turkish and broken English. Some call this journey of mine madness. I myself think about how I made all of this happen from time to time. The first time I set foot here, I asked myself, “What have I done?” Some find it quite daring. When I set off, my visa and my passport were seized at Istanbul Airport. They were not returned to me for two hours. I was even asked: “Who has given you this visa? Where are you going?” I experienced difficulties even during my departure. On the surface, I was on my way to a holiday, but in their mind, I did not have the right even to go on holiday. Even that is questioned. I came here on a work programme visa.

People ask you whether one should stick with where they were born, or where they earn their living... One's birthplace is something else. I am here, but my homeland even smells different. I did not feel any difference when I had taken a flight from Urfa to Istanbul for the first time. Because you feel the air in Turkey whichever city you go to. It is the air of your homeland. I boarded the flight to Finland and the plane took off. At that moment, my eyes were searching around for someone from Turkey. I thought: “There will be people to greet me there, but how will I go there, still? My ears constantly yearned to hear a Turkish or Kurdish word. What is more, I had the phone numbers of the people that would

greet me, and they had informed me on how to get help at the airport in case of an emergency. I was also able to speak English, however broken, but one wants to hear a language from where they used to live. Another thought that occurred to me on the flight was “What do I do now?” The plane landed at the airport. While I was leaving the airport, two police officers said “Welcome” to me. I, of course, stood aghast and I said to myself, “What is going on?” I looked at their uniforms and they read “Police”. Then, I said, “Is this a dream?” These police officers asked whether I needed help in English. Then, I heard someone speaking Turkish there and immediately turned towards them. I asked them the directions for the exit. At that point, I had quite an odd feeling inside, but I cannot describe it even now. A gap... Perhaps, the gap of having left things unfinished. What I also felt that I had arrived here after closing a page there and I was ready to turn a new one. Such confidence was the gift of my greeters to me. I said to myself, “OK. Everything will be alright”.

After asking, “Where can I collect my luggage?” , I asked those from Turkey questions about this place. They told me that the country was a really good place and here, I would be able to find even more sincere humanity than in Turkey. They said, “Do not be afraid! There won't be any problems here”. They told me that I could call them in case of any problem and gave me their numbers. I then collected my luggage and went my way. But while one foot took a step forward, the other took a step back. I was taking steps, but my steps were so heavy that I felt like I was carrying tons in my luggage. And there were tears in my eyes, too. When I arrived here, I was greeted by a family. This was a family I had met before in Turkey. In fact, this was why I felt more comfortable. All in all, I had travelled here legally. This, of course, created its own challenges. Here, when I get on a bus, the driver says, “Good morning, welcome” and people say hello to each other in the lift... This is, in fact, what is supposed to happen, but it all seems so foreign to us. I have been here for two years and how strange it is that I have heard a car honking for five times in total. I can say that I have been lucky to some extent despite it all. I am lucky in terms of my country of immigration,

as well; it is not like other countries. People here are more genial, but this country is not entirely free of racism – even if just a drop. Should LGBTIQ+ individuals come here? If you ask me, they should think it through before they do. It is rather difficult; everything you have left behind and the impossibility of going back. The family...

Finland is different from most countries in Europe. The laws change every month, almost every day. New laws are put in place. The country measures for itself how the laws change upon the enactment of a new law. It observes public compliance with the laws. When I say people, this term does not only refer to the citizens of Finland. There is oversight into the adaptation of the refugees, as well; the refugees are not overlooked. On the other hand, in the face of such rapidly changing laws, we get rather scared as individuals who have claimed asylum. There is a law in place, and you exercise your rights along its axis; but after a month, you are told that the law has been amended. During the interviews here, I initially explained my Kurdish identity and what I had experienced because of it before referring to my homosexuality. You cannot explain them all in a bundle. Their first question is, “Why are you seeking asylum? Do you have your documents while applying for asylum?” Such documents may demonstrate your stay in prison or your conviction, etc. Any documentation you have concerning homosexuality gives way to positive discrimination. I somehow understand why these documents are requested. A lot of people who are not homosexual do claim asylum by lying about their identity. And these people make it more and more difficult for us to be believable. Their most important question is, “Yes, all of that happened in your life, but what now? What are you going to do?”

My initial application was rejected, and I was looked into. I was told, “If it is so bad in Urfa, why don’t you go and live in Istanbul?” My response to them was, “Do you think I have not considered that?” I stated that I had not run away from Urfa, but from the pressure. In their eyes, the state in Urfa is not the same as the state in Istanbul. During the interview, they refer to Istanbul Convention and to the rights it provides women with from the perspective of Turkey. I did acknowledge the enacted laws, but

I also said that the laws were not enforced. In fact, they actually know much better than we do what is enforced and what is not. You see a lot of documentaries on Turkey on television. For example, I was told during my interview that there were a large number of LGBTIQ+ associations in Istanbul and they could help me. I told them that I was not out with my identity. According to them, a country where an association could be opened offers allows its citizens any freedom after their own heart. A country that does not apply the death penalty will not allow torture. They do have information on all LGBTIQ+ associations in Turkey and they bring them forward. My appeal to all associations in Turkey: Please! Be careful with any documentation you provide prospective asylum-seekers. Because we sometimes see heterosexual individuals carrying such documentation.

Discrimination and racism do exist here. There was a racist person within the family I lived with. It was barely visible. Perhaps, it was not racism, but a culture clash and I experienced culture shock. I encountered such a situation during a demonstration. The public in Finland went out for a protest with regards to a matter where the Finnish government had disrupted refugee rights. In this country, refugees are joined by the Finnish public in protest. Of course, this protest also involved a racist group of 10-15 persons on the other side. In fact, there was an old person among them. I approached them and asked why they were promoting racism. They just smiled. In this incident I am retelling, those we call “racist” do not approach us or taunt us in any way. There is no attack. When you march on the street, they take the other side, waving their flags. There can be no such thing as “We do not want refugees in the workplace”. In such a case, the laws here would hurt their own public. There are rather severe consequences to such a statement. Here, religion, salaries and politics can never be topics of conversation in the workplace. Because it is forbidden.

My first recommendation to LGBTIQ+ individuals would be not to lie, as they pay a lot of attention to details. For example, you say, “I was tortured in Turkey” and they throw you off by asking you to describe

where you lived. For example, they ask you about the paint used in your home. Do not ever give them a false document; it will come into the open and you will be deported immediately. They empathise with you; they are not primarily concerned with deporting you. The lawyer asked me to name one homosexual person who had been arrested in Turkey. They ask you what you have been through as a female homosexual. I was told, “You have not been able to realise your sexual identity, but who prevented you? Prove it”. They attach great importance to pieces of paper, to documentation in this country.

There is one thing which prospective asylum-seekers should not forget: When they arrive in Europe, they should do away with the thinking, “People from Turkey are our people”. Because they are of no help with anything. Especially if you are homosexual. People from Turkey, unfortunately, come here with their same reasoning in Turkey. You are forced to continue hiding yourself from them here. The people from Turkey who live here (Kurds, Turks) always maintain their mindset towards homosexuals even if they have claimed asylum or married into citizenship here. Those wishing to claim asylum should depend on them in doing so. When I asked people from Turkey who lived here for help, I was unfortunately faced with disgusting proposals. European citizens are nicer and more sincere than those from Turkey. People from Turkey consider that a woman who has come here by herself “must have done something bad” and try to take advantage of her. For example, they employ you, threaten you, and take away your rights. At times, these people may even hinder your employment or your residence permit. The Finnish Government organises informative seminars for refugees in that regard. It is said here that a refugee, when faced with such a situation, should inform the police. There is a new law in place. The asylum process used to take 4-6 years. Now, the response is issued within 6 months. You are entitled to 3 applications. If you are rejected, you can use the remaining two applications. This process is supported by free-of-charge lawyers. If your application has been rejected, you can appeal against it. You are entitled to work and to get married in this process. But if you enter into a marriage of convenience, it surely gets

found out. During the meeting, you are sometimes told, “We know the story you are telling, get on with it”. You should say, “No, I cannot. These all affected me”.

You stay in a camp here. What I call a camp is actually an apartment building. People of the same sex live together. A family live together. It is spotless. I live in a home rather than a camp. Nobody forces you saying, “Come and stay in the camp”. You are provided with an allowance for food. You also go to the school while waiting in this period. It is mandatory to attend a language school. Once you have passed the exams and achieved level B1 or B2, you can also enrol at vocational schools. There is a school for every profession. You need to be trained regardless of whether you will work in construction or work as a daily cleaner. Your bus pass and telephone bill are covered. You are given 350 Euro in financial support in the camp. This may appear too low, but it is enough as everything is cheap here. If you do not have money for clothes, you go to the camp and say, “I do not have any clothes”. You are then given a card, which you can use at a store of cleaned and ironed second-hand clothes. There are social events held in areas outside the camp. You can also live alone on grounds of your homosexual identity. There are also camps where people stay in cohabitation. Since I do not live in the camp, I have to notify the state of my address. If they suspect of anything, e. g. that you are being ill-treated by the person you are living with, they can visit your home for a check. They come in and see the type of life you are leading. We are provided with an explanation of our legal rights every six months. It is mandatory to attend these events. If you fail to attend an event, you suffer a deduction on your aid. Initially, you are entitled to a one-year residence permit, after which you are granted a four-year residence permit upon marriage. At the end of these four years, you become a citizen after passing the relevant exams.

Would I want to return to Turkey? It would be something like leaving heaven and going back to hell. I surely do not consider that option. Do I miss my family? Of course, I do! Once I have been granted the citizenship here, I may visit Turkey for a holiday. What I miss the most

here is having guests. Nobody knocks on your door here. You miss the warmth of a family. You miss the food. When I say “I am Kurdish” here, people do not have any phobia towards the word Kurdish. They generally do not approach your opinions or your religion with any prejudice. I cannot come back; I cannot return there. Despite everything that I miss, I love this country.

The USA makes one think even Turkey has it better

Hello! I am Mustafa.

I completed my primary, secondary, and high school education in Tekirdağ. Later, I graduated from Marmara University, Department of Economics. After my graduation, I was involved in banking for a year or two. Then... So now... I have settled down in the United States of America; I currently live here.

Until my years at the university, I had not found an opportunity or the courage to express myself with an open identity in Turkey. At the time, although I had lived in an open-minded and free-minded area, I could not feel comfortable about “coming out”. My coming-out was made possible through my arrival in Istanbul and my claim to a more independent life. I had the chance to come out to my family, especially when the LGBTIQ+ movement had become more visible and brought to the national agenda during the Gezi process. I made my identity more visible with the strength and support I borrowed from the Gezi movement. My life with a gay identity started, in general, after the year 2010. Even though I was aware of myself, I had kept myself constantly in the closet. My process of coming out of this closet was primarily associated with activism. As I said, I summoned courage upon seeing us in a more visible position and accepted by wider masses.

Of course, I had been thinking about ‘coming out’ to my family for a long time. Considering my relationship with my family and relatives, I was aware that I had to live more comfortably. I had to do something. Of course, I also enjoyed the self-confidence of being a university student during this period. Gezi boosted my self-confidence and courage

as it coincided with my decision to come out. In fact, we can call it a combination of all of these factors. Both my personal decisions and the change in society at that moment affected my activism and the coming-out process in my life. The Gezi process did become a source of hope for us and heartened us, but the political situation in Turkey led us to lose such flourishing hopes yet again within a few years. I do not think that the Gezi process can be considered a successfully completed process. Although this process did contribute greatly to us, I think that it was unsuccessful in its results. This is proven by the fact that some of our friends who were at the forefront of LGBTIQ+ activism during the Gezi process emigrated to other countries in its aftermath. Sharing the stand of such friends, I myself also decided on emigration, considering the scarce opportunities for the progress of such movements in anti-democratic countries.

My first choice for immigration was the United States of America. The reason for that was that I had visited America for a short time before and had some information about it. Of course, a further contribution came from the presence of one of my relatives here. What is more, I was forced to make this decision by the few years it had taken for us to lose what we had gained only a few years ago. Politics in Turkey are subject to rather rapid transformations. We have quite a dynamic agenda, to which there are both positive and negative sides. To summarize, I could no longer feel safe in Turkey.

My arrival in America was rather particular. My process of my legal residence here upon arrival was a completely different affair. I came here on a student visa. I came here on a visa to study English abroad, as most of us do. In America, I was introduced to a transgender person who had migrated here from Turkey. Frankly, I was planning to stay here through school, because the idea of asylum had never crossed my mind. But later, after this transgender friend of mine had informed me that I was entitled to asylum, I applied for asylum through a lawyer, because my visa was going to expire in six months. The only way I could stay in America was to attend school, and it was rather an expensive route.

Especially if you live in America on a student visa, unfortunately, you do not have the chance to work. You have to earn an income somehow. When I was a student before, I lived with the help of my family. So, I started to research into the asylum procedure. I found out that a lot of homosexual individuals from Turkey had applied for asylum and most of their applications had been accepted. I also had the opportunity to be introduced to other LGBTIQ+ friends here through the transgender friend I mentioned before. I applied for asylum. The process was initiated, but I did not go to any interview at all. My status was not fully approved. After you apply, they give you a social security number. This allows you to stay and work here legally. While my asylum process was in progress, I decided to get married. In case of marriage, you have to withdraw your asylum application. In 2017, I withdrew my asylum application. I applied for a Green Card through marriage. This green card is valid for two years. During this period, both homosexual and heterosexual marriages are subject to an inspection process by the American government. After the two-year period is over, you lodge another application. They grant you residence and work permit, both valid for a period of 10 years.

As I explained, I have been granted three different legal statuses since I arrived in America: a student visa, asylum and then, marriage. If you marry an American citizen, you can be granted the citizenship within three years. For example, my two years are over now. After 10 months, I will have the right to apply for citizenship and once I become a citizen, I will be entitled to vote. Apart from this marriage thing, there is one other way to obtain a Green Card, which is the lottery system, as you know. In this system, you have to wait about five years to apply for citizenship. So, marriage offers you such an advantage. Getting a Green Card through the lottery is almost a one-in-a-million chance. There is rather a low chance of winning it also due to the high number of applications. We currently see and hear from the news that the Donald Trump Administration intends to eliminate the lottery route. There is an extreme anti-immigration policy in place in America. The American government plans to overhaul the immigration legal system in the coming years.

The United States of America is a country with zero social state understanding. When I make a comparison with Turkey, the USA makes one think even Turkey has it better. In other words, when we look at the European examples, we see that the state initially covers the accommodation, healthcare, and education expenses of any asylum-seeker that has lodged an application in their respective territory. But you have absolutely no such right in the United States. For example, when I finished my education and applied for asylum, I had to wait for a certain period of time until I received my social security number. I was not given the opportunity to work in this process. I had to cover my own expenses. People like me, who have applied or intend to apply for asylum are currently faced with the same difficulties.

It is really difficult to describe the suffering and tragedy affecting the refugees right now at the border. Unfortunately, the media does not offer a clear picture of current situation of refugees who are trying to live under rather difficult conditions. There is a fascist president in the White House. They try somehow to hinder the news about refugees from surfacing. I do not know how to describe it exactly, but it is as if it were in America that I re-lived through certain experiences I had had back in Turkey

I live in New York State. There are a large number of states in America that significantly vary between one another. This is a completely liberal, more democratic state. As I mentioned, this country does not have an inkling of an understanding as to striving to become a social state. Frankly, I do not believe that there will be a change in that in the short term. For example, there are huge issues in the healthcare system. You need continuous private insurance coverage from the companies here. The state does not offer any support or contribution to your life. This is also the case in the education system; the public university approach does not apply here. The relevant institutions are established more as foundation universities, which do charge considerable amounts of money for enrolment.

My first name being Mustafa has given way to immense problems here. In no time in my life had I thought that I would be exposed to such discrimination in America. Such discrimination as I encountered was only related to my first name being Mustafa. I was faced with many instances of discrimination on grounds of my homosexual identity before. But I never thought I would be discriminated against because of my name and the perception that I am a Muslim. Although I did not define myself as a Muslim or commit to any religious belief for that matter, people who had heard that my first name was Mustafa immediately thought that I was a Muslim. Especially when you tell somebody that you have come from Turkey, the first identity they will criticise you will be the Muslim identity. Islamophobia is on the rise here. I have had no experience whatsoever with discrimination on grounds of my homosexual identity and on the contrary, my homosexuality has led people to change their perspectives of me and helped me in that regard. My homosexual identity has actually allowed me to avoid any discrimination I would be faced with due to Islamophobia. In fact, people here, when I tell them that I am a homosexual, immediately think, "Oh, OK then; you apparently had some problems with your religion or your country. That is why you have ended up here. You are one of us". What I am trying to say is that there is clear bigotry here when it comes to identities. The state here does not suffer much from homophobia. Such discrimination is observed more in the southern states.

There are certain issues I am experiencing due to the fact that I have been granted three different legal statuses over time in the United States of America. Under normal conditions, a person who has been granted a Green Card by way of marriage should not encounter any problems in travelling back to their country or in travelling in general. However, the American government will not allow me to visit Turkey under any circumstances due to my prior asylum application. My declaration during the asylum application indicated that I had left Turkey due to my lack of security and my worries about the future. My possibilities of returning to Turkey have been taken away from me due to the use of such declarations in my asylum application. This is the most significant

problem I have had with my legal status so far. Apart from that, I will apply for citizenship within a period of ten or eleven months. Once I have secured a successful result during the interviews and been granted the citizenship, I will no longer have issues in returning to Turkey. At the same time, I am faced with a separate situation before the government of Turkey. There is no clarity concerning my status there and I believe that they also have made a note of me in their records. In fact, you are asked to declare your place of work and your Green Card or work permit, if any, at the Consulate of Turkey during your application for the deferral of mandatory military service. The declaration of such information leads to the revelation that I had entered America on a student visa of only 6 months and then, I had been granted a residence permit, and I remained here afterwards. How can that be? A person who has not married a U.S. citizen can only be granted such permit through asylum. The Republic of Turkey may have found out about my asylum application when I applied for the deferral of my mandatory military service.

The government currently knows, or should know, that I remained in America after the expiry of my six-month visa. I felt compelled to defer my military service. I did plan – and am actually still planning – for a visit to Turkey after being granted the citizenship. This deferral, I thought, would clear me of any possibility of a problem with military affairs upon my visit to Turkey. Normally, a person who has applied for asylum is not supposed to enter into any official procedure or contact with their own government. But for me, this was a necessity owing to the affairs relating to my mandatory military service.

I have observed a lot of Alevi, Kurds, and homosexuals from Turkey applying for asylum in America. All the people I know have obtained a work and residence permit here through asylum. I think it makes the most sense to commission a lawyer when applying for asylum. Apart from that, when you approach LGBTIQ+ associations here, they can help you with the application process. Asylum is not a process where the application by itself is enough. It is a lengthy process. After applying

for asylum, you may have to wait five to six years just to be able to go for an interview. Following such a waiting period, you take part in the interview, where you are expected to prove that your asylum application has been lodged on genuine grounds with documentation, evidence, and statements – semi-written, semi-verbal statements of your friends or those around you.

If your application is not accepted, you appeal against it and apply again. The waiting period for this subsequent application is as long as the one before. If you get rejected with the subsequent application, this time they try to return you to your country. They start the repatriation procedure. This is rather an arduous and difficult process for the asylum seeker.

I have heard that this process is much easier in European countries, but of course I have not experienced it myself. We know that many European states fare better than the United States in many respects because of their status as welfare states. We know that refugees are also in better conditions. I am sure that refugees living in Europe feel more secure about such basic rights as accommodation, healthcare, and education. I have not heard any of my friends who have applied for asylum here saying that they are more comfortable here. In America, they have to work in difficult conditions for low wages. An asylum seeker may have quite a high level of education and have enjoyed quite a good position in their country of origin, but all this does not mean much here. Everyone has to start from scratch.

I think the asylum process in America is difficult. I do not know how long I could have continued my asylum process if I had not got married. I see people I know going through exceedingly difficult processes. Those who wish to emigrate here should do their research and make a good decision about the state and city they would like to live in. Speaking in particular, America is a vast country and there are significant differences between states. You even have to think of the states as not parts of the country, but as separate countries in their own right. Just as homophobia is rising and LGBTIQ+ individuals are faced with considerable racism

in Eastern European countries, LGBTIQ+ individuals and especially transgender individuals are exposed to discrimination in the southern states of America. As federal law, the marriage equality act applies to all states, but as we have seen in some examples, there are severe rights violations. For example, transgender individuals are precluded from working in the army and so far, no legal action has been initiated regarding this matter.

On the other hand, there is still no obstacle for many people from losing their jobs due to their LGBTIQ+ identity in numerous states. I am talking about the Republican states. On the surface, there is the impression that LGBTIQ+ individuals are quite free and protected everywhere in America just because the media focuses on marriage equality. But when it comes to the details, it is obvious that the right to work is not guaranteed. Marriage equality will not be of any consequence if one loses their job because of their homosexual identity. This is why I would recommend LGBTIQ+ individuals from Turkey to make a careful choice of the state and the city they would like to live in and to do their research into the legislation of whichever state they choose before their travels. In addition, I believe that it would be beneficial for them to get into contact with individuals who they know have lived in their city of choice before. America is not home to a very extensive community from Turkey. The majority of them live in the states of New York and New Jersey. I do not know the extent to which this applies, but I believe that they would benefit from contacting individuals who live here if they can find them. In fact, it is difficult to see everything clearly from a distance.

I do not intend to return to Turkey for good. I am thinking of visiting Turkey once my legal obstacle has been cleared and I regain the right to travel. All in all, I still have relatives and friends who live there and whom I have not been able to see for a long time. I would of course like to meet them very much. I have dreams for the future, and I know that numerous LGBTIQ+ individuals have dreams for the future such as starting a family, having children, and living in a place where they are respected. Dreaming of such possibilities represents a common feeling

among all of us. At the moment, I surely do not wish to lose whatever I have gained. This is why I do not have any plans to return to Turkey for good in the coming years. If Turkey does experience change from the grassroots, a transformation, and I believe that we may be granted certain rights, of course, why not? But it does not appear to be a viable possibility at the moment.

CONCLUSION

Approximately 175 million LGBTI+ individuals currently live in environments riddled with systematic ill treatment, despite the positive developments achieved in recent years in the rights of LGBTI+ individuals in numerous countries of the world. (1) The report compiled by ILGA indicates that being LGBTI+ is currently criminalised in more than 70 countries. Five of such countries impose a death penalty on this 'crime'.

Today, there are an increasing number of individuals who seek asylum in countries where they believe they will feel safe on grounds of their disregarded sexual identities and sexual orientations. The number of individuals from Turkey who applied to 27 countries of the European Union with similar demands reached 22,705 in the year 2019 alone. (3) The percentage of LGBTI+ individuals that have applied for asylum in the EU and around the world is currently unknown.

The Guardian reported on how a large number of individuals that have applied for asylum in the UK and in European Union member states on grounds of their sexual orientation and sexual identity, who have been rejected in their applications, indicating the reasons for such rejection as the grounds specified by the asylum-seekers in their applications being considered unconvincing by the governments of such countries and the failure of applicants to offer competent evidence of relevance. The same news article also reports that the applications of four out of ten asylum-seekers have been rejected on grounds that the relevant authorities were not convinced that the individuals concerned had been subject to pressure due to their sexual orientation and sexual identity. On the other hand, three asylum-seekers stated that their life experience was not heard in full and they were not asked the right questions by authorities conducting their asylum interviews.

As a side note, the European Commission, in a proposal issued in 2015, positioned Turkey among “safe countries of origin” and in its aftermath, a few countries took one step further in proposing Turkey to be considered a “safe third country”. This approach, in turn, constitutes an entirely separate obstacle to asylum-seekers in EU member states. The aim here is to force a compulsory return to Turkey on refugees arriving in the European Union through Turkey.

Similarly, a number of EU member states are prone to regarding Turkey a “safe” country for LGBTI+ individuals due to the fact that the country does not overtly prohibit homosexuality and appears to offer them certain rights on the surface. Demhat Bella relates her conversation with the officer in charge of reviewing her asylum application with the following words: “... When I handed the reports issued by ILGA-Europe, Kaos GL, and Pink Life over to an officer, he said to me, ‘No, where did you get these? Turkey is a safe country for LGBTIQ+ individuals’. The man did not believe me when I showed him how Turkey ranked the 1st in Europe and 9th in the world in terms of LGBTI+ rights violations as reported by ILGA-Europe.”

“Where the Story Begins”

We are generally born into heterosexual relationships. Most of us have the first woman we know in our mothers and the first man we know in our fathers. Our essential need is to live in safety and to be loved unconditionally.

Even though we do not put it into so many words, our first demand for “protection” is addressed to our families. A number of LGBTI+ individuals move on in their lives as refugees in another country; however, their initial experience of exile may have begun in their own families along with their recognition of their differences. A lot of my clients state that they did start to notice at an early age that they were different from the others, but could not put a name to it. Some, however, say “I had not known I was gay until I was told so in the school yard”.

Societal transphobia and homophobia insists on saying, “There is something wrong, something unacceptable with you” to the other, be it in the family home or at school or at work.

Pinar describes this break as follows: “I felt like a twitcher. I was already a bad seed, an unwanted child in my family’s eyes. After reaching a certain age, what I went through really became unbearable. I was sick and tired of both intense psychological violence from my family, and peer violence, and violence at school.”

The relevant research indicates that LGBTI+ individuals, upon coming out to their families, are faced with verbal and physical violence, rape, murder, eviction, forced marriage, and threats of forced attendance in so-called conversion therapy.

Ali explains his process with his family as follows: “At first, I ran away and changed cities, but then, I saw that changing cities was not working. When I moved to a different city, they would find me and take me home. For my last escape from home, I decided to go abroad as the only option.” Stating that, her only policy is to say, “I am transgender; I am a member of this society; I am a part of it; and I am here”, Demhat Bella shares the process she had to go through after hearing of death threats from her family against her with the following words: “... This piece of information invoked a chaos in me, which I can never explain in my life. I have never hurt a living being. Someone wants to kill me merely because I said, ‘This is who I am’. Unfortunately, this comes to be through the complicity of the state, the police.”

The Grief Process

LGBTI+ refugees tend to embark upon an entirely separate grief process due to the multiple loss they experience after leaving the country, leaving behind not only their families, but the country they lived in, the cultural group they belonged to, the life they have built despite all hardships, their social relationships, and their living or deceased friends inside or outside their political struggles.

Prolonged Grief Disorder was recognised as a diagnosis by the World Health Organisation (WHO) in 2018. The relevant literature shows that prolonged grief disorder is known to exhibit rather a high prevalence among refugees by reason of violence, traumatic losses, human rights violations, and experiences of witnessing the deaths of family members or friends.

Tina Godiva, pointing out to a raid of her house before she left Turkey as the final straw that led her to decide for migration, shares her emotional state as follows: “I lost friends during the bombing in Suruç. I was there; all of them died in my arms... War is horrible. I witnessed war, too. I lived along the border and worked there as a volunteer. Have I been able to overcome all of those experiences even now? No.”

Another study undertaken by the EU with respect to the state of mental health in Europe reveals that the act of migration, by itself, harbours a loss and such feeling of loss is reinforced further among refugees, who know that they will not be able to return to their countries of origin for fear of legal action. (8)

Furkan, stating that he purposely avoids following the state of affairs in Turkey at all times, indicates the reason of such behaviour as, “my homesickness and my avoidance of reading the news about Turkey in an effort to feel better”. He describes his homesickness by observing, “even if I say that it is over, sometimes, some things remain”.

Demhat Bella, stating that she felt relieved for the first time in her life when the plane landed, shares how she experienced two distinct feelings at the same time at that moment: “Because the moment when the wheels of the plane touched the ground represented a new earthquake for me. It was the turning point of my life... It was as if I were reliving the earthquake which I had lived through years back (Adana Earthquake). Then, I realised that I was going through the greatest earthquake of my life right inside of me, but I did not know about it.”

Relating how she asked a Turkish-speaking passenger for directions at her airport of arrival, Tina Godiva uses the following words to describe her feelings at the time: “I then collected my luggage and went my way. But while one foot took a step forward, the other took a step back. I was taking steps, but my steps were so heavy that I felt like I was carrying tons in my luggage. And there were tears in my eyes, too.”

Ekrem, referring to his 3 days of stomach ache after his first arrival in the Netherlands, says “I experienced rather intense stress during the days before my arrival. Before I got on the plane in Istanbul, felt a strange sense of resentment inside; I wanted to call my mother and say goodbye to her at the airport, but I could not. I love Istanbul; I watched Istanbul from the plane, feeling sad.”

Racism and Transphobia and Homophobia

Considering individuals that have been forced to emigration, we wonder what they experience in their countries of destination? The shared experiences give us the insight that they are pushed into an even more difficult process due to the discrimination they are faced with on grounds of their ethnic and religious background and their past trauma in their countries of origin on top of their alienation in both refugee camps and then in the society due to their sexual orientation and sexual identity.

To name a few, the obstacles awaiting them in the asylum application process include the absence of a specific asylum policy for LGBTI+ refugees; the recognition of Turkey as a “safe country” for LGBTI+ individuals in certain countries; and a lack of knowledge on sexual orientation and sexual identity among officers employed at application centres.

LGBTI+ refugees have to wait for months for their main application following their initial contact and are forced to spend this period in camps unless they have individuals in their network who can offer them

accommodation. According to a research study conducted by Stonewall, LGBTI+ individuals detained in camps are exposed to discrimination by both other refugees and camp officers.

Pınar, who stayed at an out-of-town centre during her initial period, shares how she could not set foot outside her room in the camp due to her language barrier and the fact that she did not know where she was and describes her experience of transphobia here as follows: “My centre of accommodation had individuals from many other countries, and they were transphobic people. When I go down to the dining hall, everyone suddenly starts nudging each other and staring at me... I could not eat for three days.”

Ekrem, reporting how common acts of violence against LGBTI+ individuals were in the camps, also states that individuals staying in camps for longer periods suffer from psychological issues and difficulties in adaptation.

On the other hand, while Diyar says that she is not keen on using the word discrimination because this word covers up the racism and islamophobia in her country of destination, Sürela describes her experience with racism as follows: “Even though I did not embrace Islam and I did not express myself as a Muslim, I was already labelled as such. Because I, who was perceived as a ‘dark head’, was labelled with Islam with my name, my type, and all my being and body, and I was faced with an additional form of othering due to such labelling”

Mustafa, pointing out to numerous occasions of discrimination on grounds of his homosexuality, states that he had never thought he would be discriminated against because of his name and the perception that he was a Muslim.

One study featured in Transgender Europe (TGEU) indicates that 70% of individuals involved in sex work in European countries are immigrants. However, the percentage of LGBTI+ individuals in this group of sex

workers is not known. Moreover, some countries are known to have anti-immigrant laws that are exploited to arrest and deport sex workers due to increased racism and xenophobia.

Some refugees take up sex work for such reasons as discrimination and poverty, while especially illegal immigrants are sometimes forced to consider sex work as the only way out due to their lack of legal work permits. According to a research study undertaken by PICUM among sex workers in France, sex workers describe how they work under increasingly more dangerous conditions every day due to the anti-immigrant laws in the country and such danger also jeopardises their health. The same research study also underlines that HIV-positive sex workers are not able to maintain their treatment, whereas alcohol and drug addictions are on the rise and depression and suicidal thoughts become more common among certain immigrant sex workers due to the deteriorating conditions.

Ali explains the difficulties of sex work using the following words: “The biggest problem we face as refugee sex workers stems from the psychological violence we are faced with in the hands of our customers... They sometimes tell us, ‘If you ask me for money, I will call the police, because you are working illegally’... We work illegally and since we work illegally, we are not under the control of the state. Since we are not under the control of the state, nobody knows where we are when something happens to us.”

On the other hand, LGBTI+ refugees residing in countries they have not yet adapted to in full are exposed to various forms of exploitation and violations both among individuals from their own country of origin and in the society.

Sürela shares her experience upon her initial arrival as follows: “... it is not easy to live here by oneself in economic terms. I worked illegally in some doner kebab shops and in construction and in that sense, I experienced a lot of exploitation in my labour. I was employed on rather

low wages. In fact, we had a similar experience here to that affecting the Syrian refugees in Turkey.”

Tina Godiva shares her negative experience with individuals from Turkey: “You are forced to continue hiding yourself from them here. The people from Turkey who live here (Kurds, Turks) always maintain their mindset towards homosexuals even if they have claimed asylum or married into citizenship here. Those wishing to claim asylum should depend on them in doing so. When I asked people from Turkey who lived here for help, I was unfortunately faced with disgusting proposals.” Mentioning that the local people do not want to work with refugees, Demhat Bella says, “If you are a refugee, you must work illegally or for little money or you do not work at all and learn how to live on the allowance given to you by the state”.

Refugees arrive in their countries of asylum along with the baggage of the

they have experienced until that day. In fact, the negative experiences they are faced with at and after their entry to their countries of asylum add new traumas to their already traumatised inner world. They arrive in refugee camps with hopes for security, but they are, for the most part, left alone in these crowded camps; coupled with the intricacies of a language they cannot speak and the system in a country they are not familiar with, as well as racism, transphobia, homophobia, and economic hardship, leads to a stratification in various aspects of trauma. Demhat Bella shares her frame of mind during the initial months as follows: “I could not find anybody to talk to, because I did not speak the language. And I went through severe depression for the first three-four months... I do not want to establish a hierarchy here, but even though I knew how fierce I was in the face of struggle, that fierce spirit of mine gave up after the initial three-four months and I found myself on the verge of suicide.”

A research study implemented by Dutch psychiatrist Laban et al. indicates that the longer it takes for an asylum application process, the worse it will be for the mental health of the applicant. The same research study compared individuals that had completed their first six months and those awaiting the result of their applications for more than two years in the Netherlands and found a higher incidence of psychiatric disorders, with depressive disorders exhibiting an almost two-fold increase, in the second group than in the first group.

Similarly, the incidence of Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD) was observed to be 42% among individuals awaiting the result of their applications for a longer period, while this rate was 32% among individuals with recent asylum applications in the country. (12)

Remembering My Kurdish Identity.

In a study conducted in Australia, respondents indicate that they also experienced a break between their sexual orientation and sexual identity and their cultural/ethnic identity. The respondents stated that they were forced to make a choice between the option of moving to other cities where they would be able to experience their sexual orientation and sexual identity more easily and the option of staying in cities closer to their families to maintain their relations with both their families and their ethnic cultural group.

However, even though LGBTI+ refugees do experience pressure on grounds of not only their sexual orientation and sexual identity, but also their cultural attributes, their countries of destination also represent an area that allows them to experience this identity despite the hardships. Demhat Bella, stating that the problem in Turkey is related not only to transphobia, but also to racism, also underlines the following point: “And I remembered my Kurdish origin over and over again here. I am quite comfortable here in saying I am a Kurd... I do not want to lose that.”

Ekren also experienced a similar process in his country of destination: “When I started learning Dutch, a specific thought occurred to me – ‘Well, I have a native language, Zaza, and I am nearly forgetting this language as I am not speaking it’. I started to speak Zaza with my relatives so that I would not forget the language.”

Describing how the psychological pressure she had experienced since her childhood became a factor in her migration decision, Tina Godiva emphasises her loneliness in her struggle that started at a young age and states that she was pushed towards this route not only by family pressure, but also state pressure: “How could I share this feeling of mine with persons who did not even acknowledge my mother tongue or let me speak it and constantly forced me to speak Turkish?”

Resilience

APA (American Psychological Association) defines resilience as adaptability to hardships, trauma, tragedy, threats, or conditions of severe stress. However, resilience in a person does not imply that they will not experience hardships or distress. On the contrary, emotional pain and sadness are quite common among individuals that have experienced major hardships and trauma. (14)

Resilience also helps refugees cope with the negative effects of trauma at the same time. Therefore, research studies on trauma and refugees refer to a post-traumatic growth potential among certain refugees.

The migration stories of our friends, who are at various stages of their applications in their countries of asylum, are compiled in this book not only as a means of retelling trauma, but also as stories of survival, resilience, and healing under difficult conditions.

Demhat Bella does not remain silent in the face of racism at a venue or of sexual harassment in her refugee camp of accommodation. She calls the police. The officers gather together all men in the camp and give them an LGBTIQ+ 1010 class. She learns English. In response to

discrimination at a hospital, she sits down and does not stand up until her problem has been resolved.

Ali, an LGBTI+ activist, raises his voice in his country of destination. He advocates for the rights of individuals thrown out of a bar merely because of their Arabic ethnicity; he files a complaint against the employees of the bar, who are then faced with legal action. While he used to remain silent with his refugee friends, he is now able to expose, and file a complaint against, the venue.

Mustafa does not want to forego the current gains he has worked for and he has dreams for the future: he aspires to start a family, have a child, and lead a respectable life. Furkan is putting forth a struggle against discrimination and marginalisation for both individuals from Turkey and the society of Switzerland. Sürela has learned German, finished his school, and is now involved in a study on HIV/AIDS policies and movements in Turkey. Stating how she has only recently learned what it is to have a good night's sleep, Pınar shares that she is thinking of herself for the first time. Diyar says that she has received a good education and learned the language despite difficult conditions, albeit none of this was her preference.

Finally, I would like to extend my gratitude to every one of our friends who generously shared their experience with us for this book and I hope that I have been sufficiently fair in incorporating their experience in this article. My deepest respect and love for all of them and all of our other comrades in LGBTI+ refugees dispersed around various parts of the world.

With solidarity!

Necib Varan

Member of HEVI LGBTI+ Health Commission

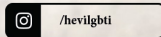
References

- 1) A Global Survey of NGO Attitudes Towards LGBTI Refugees and Asylum Seekers (ORAM, June 2012), at 7.
- 2) <https://www.ilga-europe.org/what-we-do/our-advocacy-work/asylum-europe>
- 3) Number of asylum applications in the European Union 2019/20, by country of origin published by D. Clark, Sep 17, 2020
- 4) <https://www.theguardian.com/uk-news/2020/jul/09/lgbt-asylum-seekers-routinely-see-claims-rejected-in-europe-and-uk>
- 5) Seeking refuge without harassment, detention or return to a “safe country” ILGA Europe Briefing on LGBTI Refugees and Asylum February 2016
- 6) Ocampo, A.C. (2013). The gay second generation: Sexual identity and family relations of Filipino and Latino gay men. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 40(1), 1-19.
- 7) The Assessment of Grief in Refugees and Post-conflict Survivors: A Narrative Review of Etic and Emic Research (at <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6204364/>)
- 8) Life After Trauma: The Mental-Health Needs of Asylum Seekers in Europe
- 9) No Safe Refuge -Experiences of LGBT asylum seekers in detention (at https://www.stonewall.org.uk/system/files/no_safe_refuge.pdf)
- 10) Sex Work Policy, TGEU, 2014
- 11) Safeguarding the human rights and dignity of undocumented migrant sex workers (Sep. 2019)
- 12) Laban, Cornelis, Hajo Gernaat, Ivan Komproe, Bettine Schreuders, and Joop T V M De Jong. 2005. Impact of a Long Asylum Procedure on the Prevalence of Psychiatric Disorders in Iraqi Asylum Seekers in The Netherlands. *The Journal of Nervous and Mental Disease* 192: 843-51.
- 13) Home is where our story begins: Family, community, and belonging for sexuality and gender diverse CALD people (2020)
- 14) The Road to Resilience, From the American Psychological Association, 2020 (at <https://advising.unc.edu/files/2020/07/The-Road-to-Resiliency.pdf>)

“Bu kitap; göç ve göç yollarında yaşanan durumlar, varılan ülkelerdeki göç politikaları ve yaşanan hak ihlalleri konusunda her ne sebeple olursa olsun göç eden, göç ettirilen veya Türkiye’yi terk etmek isteyen LGBTİ+ları bilgilendirmek, onlara yardımcı ve destek olmak için derlenmiştir.”

“Ev kitêb di rewşên serhatî yên koç û rêyên koçkirinê de, di mijarên heqwarin û polîtîkayên koçkirinê yên ku li welatê xerîbîyê pêk tên ji bo agahdarkirina LGBTİ+ên ku her ji ber çi sedemê koç kiribe, koç lê hatibe ferzkirin an jî ew bixwe xwestibe terka Tirkîyeyê bike, ji bo alîkarî û piştgirîya wan LGBTİ+an hatiye berhevkirin.”

“This book was compiled with the aim of offering information, assistance, and support to LGBTI + individuals who emigrate, are forced to emigrate, or wish to leave Turkey regardless of their grounds with respect to migration, migration-related experiences, migration policies, and rights violations in countries of destination.”

PARAYLA SATILAMAZ / NE JI BO FIROTINÊ YE/ CAN NOT BE SOLD